

REGIONÁLNY
ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V ŽIARI NAD HRONOM

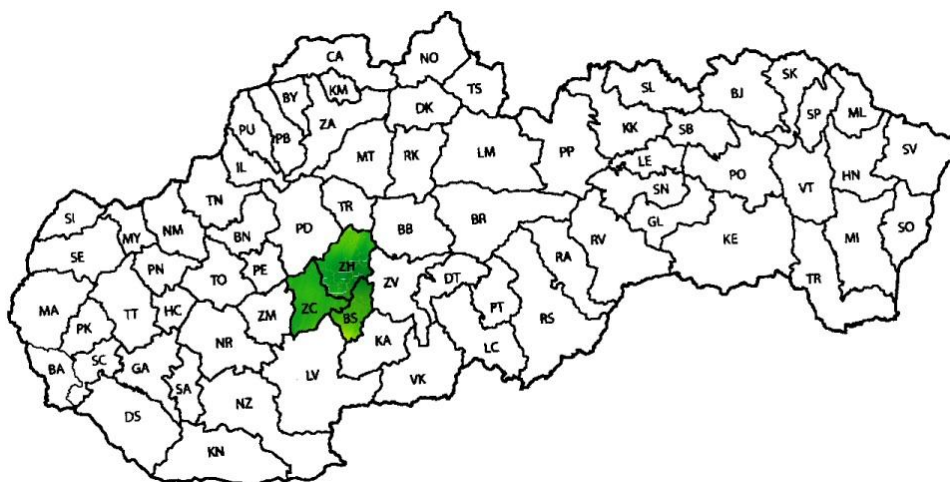
VÝROČNÁ SPRÁVA

o činnosti

**Regionálneho úradu verejného zdravotníctva
so sídlom v Žiari nad Hronom
za rok 2023**

1. Identifikácia úradu

Názov:	Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom (RÚVZ ZH)
Sídlo:	Cyrila a Metoda 357/23, 965 01 Žiar nad Hronom
Rezort:	Ministerstvo zdravotníctva SR
Forma hospodárenia :	Rozpočtová organizácia
Kontakty:	tel.: 045/672 49 67
E-mail:	zh.ruvzzh@uvzs.sk ,
Internetová stránka:	www.ruvzzh.sk
Územná pôsobnosť:	okres Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica, kraj Banskobystrický

Regionálna hygienička a generálna tajomníčka služobného úradu: MUDr. Eva Striežová
Členovia vedenia:

- Zástupkyňa regionálnej hygieničky a generálnej tajomníčky služobného úradu
- Vedúca Osobného úradu (OÚ) a technickohospodárskych činností (THČ)
- Vedúca oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia (OHŽPaZ)
- Vedúca oddelenia preventívneho pracovného lekárstva (OPPL)
- Vedúca oddelenia hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov (OHVBPkV)
- Vedúca oddelenia hygieny detí a mládeže (OHDM)
- Vedúca oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu (OPZaVkJ)
- Vedúca oddelenia epidemiológie (OE)

Hlavné činnosti:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom (ďalej len RÚVZ v ZH) bol zriadený s účinnosťou od 1.01.2004 podľa § 21 zákona č. 578/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí. RÚVZ je rozpočtová organizácia štátu zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva zdravotníctva. Zúčastňuje sa na riešení národných a medzinárodných programov významných pre verejné zdravie. Riadi, usmerňuje a kontroluje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení, plní

imunizačný program, nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam a opatrenia pri mimoriadnych udalostiach. Vykonáva hodnotenie dopadov na verejné zdravie na regionálnej a lokálnej úrovni, plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva, vykonáva posudkovú činnosť a vydáva záväzné stanoviská a rozhodnutia, zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti a vedie register odborne spôsobilých osôb na epidemiologicky závažné činnosti, vykonáva štátny zdravotný dozor (ŠZD), vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone ŠZD, prejednáva priestupky a iné správne delikty, vedie register rizikových prác, zabezpečuje sprístupnenie informácií o kvalite vody na kúpanie počas kúpacej sezóny, zúčastňuje sa na príprave celospoločenských a regionálnych programov podpory, ochrany a rozvoja verejného zdravia zameraných na ovplyvňovanie verejného zdravia prostredníctvom životného štýlu, výživových faktorov a prevenciou rizikových faktorov, zúčastňuje sa na riešení národných programov (NPPZ, NPPO, Imunizačný program a i.), na programoch a projektoch SZO, vykonáva poradenskú činnosť v oblasti podpory a ochrany zdravia, zriaďuje a prevádzkuje poradenské centrá ochrany a podpory zdravia.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Hlavnou činnosťou všetkých oddelení úradu bola od marca realizácia protiepidemických opatrení pri riešení mimoriadnej situácie.

Poslaním RÚVZ je ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia. Vykonávanie prevencie je vybudované na kvalitnom a efektívnom systéme opatrení vedúcim k vylúčeniu, prípadne zníženiu rizika výskytu ochorení a iných porúch zdravia, na ktoré v rozhodujúcej miere vplývajú životné, pracovné a sociálne - ekonomické podmienky a spôsob života. Dosiahnutie zdravého životného a pracovného prostredia, zdravý spôsob života.

Strednodobý výhľad organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva aj v budúcnosti bude zabezpečovať úlohy na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia vykonávaním a realizáciou:

- štátneho zdravotného dozoru (ŠZD),
- úradnej kontroly potravín (ÚKP), ŠZD nad kozmetickými výrobkami,
- posudkovej činnosti,
- Národného programu podpory zdravia a medzinárodného programu CINDI, prevencia obezity, hodnotenie zdravotného uvedomenia obyvateľstva SR,
- činnosti poradenských centier podpory zdravia so zameraním na prevenciu srdcovocievnych, onkologických ochorení a poradenstvo v prevencii HIV/AIDS,
- zdravotno-výchovných metód na zvyšovanie zdravotného uvedomenia obyvateľstva s cieľom vychovávať k zdravému životnému štýlu - výživa, pohyb, duševné zdravie, život bez závislostí, poradenstvo pre vytvorenie zdravého životného a pracovného prostredia, zdravých životných a pracovných podmienok a zdravého spôsobu života,
- Národného imunizačného programu formou poradenstva vedúceho k zvyšovanie uvedomenia obyvateľstva s cieľom zabezpečenia vysokej preočkovanosťi populácie a surveillance prenosných ochorení,
- riešenie aktuálnych prioritných problémov spoločnosti v našom regióne prípadne konkrétnej lokality so zameraním na drogy, alkohol, fajčenie a iné závislosti u mládeže, stres a i.,
- monitorovanie úrazovosti u detí a možnosti prevencie,

- programu ozdravenia výživy obyvateľov SR s osobitným zameraním sa na aktualizáciu Odporúčaných výživových dávok pre obyvateľov SR, zníženie príjmu kuchynskej soli, celkových tukov a trans mastných kyselín, cukrov a problematiku príjmu jódu,
- úloh s cieľom znižovania miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce, zabezpečenie úrovne ochrany zdravia na chránených pracoviskách,
- aktivít zameraných na napĺňanie prioritných cieľov Akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR (NEHAP IV).

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370/2002 zo dňa 18.decembra 2002.

4. Činnosti / produkty organizácie a ich náklady

4.1. Na výkone štátneho zdravotného dozoru (ďalej len ŠZD) v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č.355/2007 Zb. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) sa podieľajú jednotlivé oddelenia - HŽPaZ, HVBPakV, PPL, HDM a EPID.

4.2. Výkon úradnej kontroly potravín podľa platných právnych predpisov v oblasti verejného zdravia vykonáva oddelenie hygieny výživy a oddelenie hygieny detí a mládeže. Úradná kontrola je zameraná na úradnú kontrolu potravín a úradnú kontrolu materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami. Úradná kontrola potravín je vykonávaná vo všetkých zariadeniach, ktoré podliehajú dozoru orgánov verejného zdravotníctva podľa § 23 ods. 2 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov. RÚVZ v Žiari nad Hronom má registrovaných 1312 (1186 OHVBPKV, 126 HDM) prevádzok, z toho bolo skontrolovaných 282 prevádzok (248 OHVBPKV, 34 HDM), čo predstavuje 21,49 % (33,74 % HV, 26,98 % HDM) z celkového počtu. V roku 2023 bolo vykonaných 652 kontrol (582 HV, 70 HDM). Podľa viacročného plánu úradnej kontroly potravín (MANCP) s aktualizáciou na rok 2023 boli odoberané vzorky za účelom ich laboratórneho vyšetrenia. V rámci úradnej kontroly bolo odobratých 163 vzoriek (152 OHVBPKV, 11 HDM) (potraviny, materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami) z toho vyhovujúce 147, t. j. 90,18 %. V regióne je 43 zariadení - výrobné, sklady a predajne potravín na osobitné výživové účely, výživových doplnkov a obalov, ako aj výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze, v ktorých bolo vykonaných 45 (28 ÚKP, 17 ŠZD) kontrol. Predaj potravín na osobitné výživové účely a predaj čajov je uskutočňovaný v 32 lekárňach. Potraviny podliehajúce úradnej kontrole orgánu verejného zdravotníctva boli predávané aj v predajniach potravín. V roku 2023 bolo podľa zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v blokovom konaní uložených 81 sankcií v celkovej výške 8635 eur, oddelenie sa podieľalo na 3 mimoriadnych kontrolách vyhlásených ÚVZ SR, pričom bolo v rámci nich vykonaných 103 kontrol.

4.3. Výkon práce v ohniskách nákazy

Oddelenie epidemiológie plnilo v roku 2023 prioritne preventívne činnosti zamerané na protiepidemické opatrenia. Činnosti boli zamerané na znižovanie výskytu infekčných ochorení v rámci Národného imunizačného programu SR. V rámci úloh „Surveillance infekčných chorôb“ a „Informačného systému prenosných ochorení - EPIS“ zabezpečovali

zber, sledovanie, opatrenia, sumarizáciu a hlásenia prenosných ochorení vrátane nozokomiálnych. Plnili úlohy vyplývajúce zo štúdií – Surveillance Clostridium difficile, Bodové prevalenčné sledovanie nozokomiálnych nákaz a užívania antibiotík, HELICS a Európsky imunizačný týždeň. Realizovali úlohy vyplývajúce z Národného akčného plánu kontroly infekčných ochorení. V priebehu mája 2023 došlo k plynulému prechodu práce s informačným systémom prenosných ochorení do Informačného systému ÚVZ, modul Epidemiologický informačný systém (EPIS).

Za rok 2023 bolo spracovaných a do systému vložených 1 866 prípadov prenosných ochorení, z nich 1 004 bolo potvrdených, 852 možných a 10 pravdepodobných. Bolo zabezpečených 241 ohniská nákaz a evidovaných bolo 19 epidémií.

V ohniskách boli vykonané opatrenia a to zdravotná výchova kontaktov chorých 236-krát a vyhľadanie podozrivých z nákaz v počte 547. V 230 ohniskách bola odporučená dezinfekcia. V roku 2023 bolo vydaných spolu 47 rozhodnutí, z nich 2x bol nariadený zvýšený zdravotný dohľad a 2x lekársky dohľad pre kontakty chorých, ktorí vykonávajú epidemiologicky závažnú činnosť, 17 rozhodnutí pre schválenie priestorov do prevádzky a prevádzkových poriadkov zdravotníckych zariadení a 23 rozhodnutí pre zrušenie činnosti MOM na testovanie COVID-19.

4.4. Monitoring

Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia zabezpečuje prostredníctvom RÚVZ Banská Bystrica monitoring kvality pitnej vody z verejných vodovodov, vzorky vody určenej na kúpanie odoberá prostredníctvom vlastných zamestnancov a o výsledkoch pravidelne informuje verejnosť prostredníctvom webovej stránky úradu. Odoberatých bolo spolu 199 vzoriek pitných vôd, 30 vzoriek vôd určených na kúpanie a 13 vzoriek rekreačných vôd v rámci ŠZD. Pracovníci oddelenia pracovali v Informačnom systéme Voda na kúpanie a Informačnom systéme Pitná voda. RÚVZ vydal 10 opatrení na zabezpečenie dostatočného množstva zdravotne bezpečnej pitnej vody vo verejných vodovodoch, z toho 2 opatrenia rozhodnutím o zákaze používania vody na pitie a varenie a vydal 23 podnetov na odstránenie nedostatkov zistených v kvalite vody. Sankcia za nezabezpečovanie kontroly kvality vody pitnej vody vo verejnom vodovode bola v roku 2023 nebola uložená. Odbery vzoriek pitných vôd ako expertízu činnosť RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2023 nevykonával. V rámci ŠZD bolo odoberatých spolu 70 sterov z prostredia zariadení starostlivosti o ľudské telo na zistenie prítomnosti patogénnych a podmienených patogénnych mikroorganizmov.

Oddelenie epidemiológie v roku 2023 v rámci surveillance poliomyelitídy a sledovania VDPV, bol vykonaný 6 krát odber odpadovej vody z odberovej lokality v Žiari nad Hronom v mieste vyústenia odpadovej vody do čističky odpadových vôd podľa časového harmonogramu vypracovaného RÚVZ v Banskej Bystrici. Odpadová voda bola doručená po odbere do laboratórií RÚVZ Banská Bystrica. Výsledky vyšetrení boli negatívne. V roku 2023 nebolo zaznamenané ani jedno ochorenie na akútnu chabú obrnu.

Monitoring účinnosti sterilizačnej techniky bol vykonaný u 113 sterilizačných prístrojov lôžkových a ambulantných zdravotníckych zariadeniach (66 STE a 47 AUT).

Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie zabezpečuje prostredníctvom Programu ASTR evidenciu o počtoch zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v spádovom území RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom pozostávajúci z okresov Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica. Najvyšší podiel exponovaných pracovníkov je stále v priemyselnej výrobe 3336 zamestnancov, čo predstavuje až 91% z celkového počtu exponovaných. Celkový počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce bol 3593 fyzických osôb, z toho 643 žien. Oproti roku 2022 je to pokles zamestnancov (o 488

zamestnancov) vykonávajúcej rizikové práce. Evidenciu rizikových prác vedieme u 61 zamestnávateľov.

4.5. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti

V roku 2023 bolo preskúšaných 263 uchádzačov o vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností podľa § 15 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. Podľa § 15 ods.2 písm. b) v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo bolo vydaných 13 osvedčení, podľa § 15 ods. 2 písm. c) pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov bolo vydaných 238 osvedčení a podľa § 15 ods. 2 písm. d) pri výrobe kozmetických výrobkov bolo vydané 1 osvedčenie. Počet vydaných duplikátov bolo 6. Suma správnych poplatkov za preskúšanie, vydanie osvedčenia a duplikátov osvedčení je 12 990,00 EUR.

4.6. Posudková činnosť

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom podľa §13 zákona 355/2007 Z. z. vykonáva posudkovú činnosť. Oddelením hygieny výživy a bezpečnosti potravín bolo vydaných 34 rozhodnutí a 18 záväzných stanovísk.

4.7. Národné referenčné centrá

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom nemá zriadené národné referenčné centrá.

4.8. Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom plní všetky programy a projekty Úradov verejného zdravotníctva v SR. Tieto sa plnia postupne a priebežne v súlade so stanovenými termínmi. Okrem toho sa RÚVZ v ZH priebežne a iniciatívne zapája do všetkých nových celonárodných, regionálnych projektov a pilotných štúdií.

Jednalo sa o nasledovné programy a projekty:

- **na úseku hygieny životného prostredia a zdravia**
 - Plnenia akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky (NEHAP V)
 - Protokol o vode a zdraví – plnenie národných cieľov
 - Mapovanie prítomnosti baktérií rodu Legionella v ubytovacích zariadeniach
 - Mapovanie aktuálneho stavu výskytu pesticídnych látok a mikropolutantov v pitných vodách.
- **na úseku preventívneho pracovného lekárstva**
 - Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce
 - Intervencie na podporu zdravia pri práci
- **na úseku hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov**
 - Monitoring príjmu kuchynskej soli
 - Sledovanie výživového stavu klientov v zariadeniach sociálnych služieb
 - Monitoring prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v zariadeniach spoločného stravovania a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti
- **na úseku hygieny detí a mládeže**
 - Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015-2025 (NAPPO).
 - Predaj doplnkových jedál v školských bufetoch a automatoch.
 - Úrazy u detí v SR.
 - Monitorovanie kvality vnútorného prostredia v predškolských zariadeniach.

- **na úseku epidemiológie**
 - Národný imunizačný program SR (NIP SR)
 - Surveillance infekčných chorôb
 - Informačný systém prenosných ochorení
 - Nozokomiálne nákazy
 - Mimoriadne epidemiologické situácie, vrátane bioterorizmu
 - Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV v SR
 - Prevencia HIV/AIDS
 - Poradne očkovania
 - Optimalizácia verejnej správy v oblasti epidemiológie
- **na úseku podpory zdravia a výchovy k zdraviu**
 - Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľov SR
 - Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025
 - Vyzvi srdce k pohybu – Celonárodná medzinárodne koordinovaná kampaň na zvýšenie pohybovej aktivity dospelaj populácie
 - Podpora zdravia znevýhodnených komunit
 - Stratégia rozvoja poradenských centier ochrany a podpory zdravia v SR
 - Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2021-2030
 - Národný program podpory zdravia pre roky 2021-2030
 - Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2022-2030
 - Národný akčný plán na kontrolu tabaku a súvisiacich výrobkov na roky 2023-2030
 - Národná protidrogová stratégia Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2025 s výhľadom do roku 2030

4.9. Ostatné úlohy

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom je zapojený do národného projektu Integrovaný systém úradov verejného zdravotníctva SR „IS ÚVZ – Registratúra Roll Out stream 1“.

V súvislosti sprebíhajúcim projektom OP EVS „Optimalizácia procesov verejného zdravotníctva“ v rámci operačného programu Efektívna verejná správa (OP EVS) chce realizáciou národného projektu zlepšiť, zefektívniť a zjednodušiť procesy fungovania verejného zdravotníctva a zaviesť nové elektronické služby s cieľom znížiť administratívnu náročnosť práce pomocou elektronizácie procesov, administratívnu záťaž pre podnikateľov a občanov, zvýšiť transparentnosť, kvalitu a dostupnosť poskytovaných údajov, znížiť záťaž z prostredia a zlepšiť stav regulovaného prostredia.

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom organizuje vnútroúradné vzdelávanie zamestnancov. Vzhľadom na vyťaženosťou zamestnancov z dôvodu množstva školení v súvislosti so zavedením nového IS pre všetky odborné oddelenia, boli v roku 2023 realizované 3 vnútroúradné vzdelávanie formou odborných seminárov. Odborné semináre sa budú pravidelne realizovať aj v roku 2024. V roku 2023 sme zabezpečovali účasť zamestnancov na konferenciách, odborných seminároch a školeniach uvedených v časti 6.4. Vzdelávacie aktivity.

Na úrade je v prevádzke knižnica s odbornou literatúrou, ktorá je priebežne aktualizovaná.

Činnosti RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Oddelenie	Kontrolované prevádzky	Počet podaní	Počet kontrol	Počet rozhodnutí	Záväzná stanoviská	Počet ohnísk	Počet konzultácií	Odber vzoriek	Programy a projekty
HŽPaZ	1375	514	356	28	102	0	196	302	4
HVBPaKV	1186	281	773	46	18	0	325	169	3
PPL	2389	578	276	104	56	0	406	0	2
HDM	626	407	206	264	13	0	758	23	4
EPI	267	2813	154	47	5	241	1087	302	9
OPZaVkJ	0	44	0	0	0	0	0	77	9
Spolu	5843	4637	1765	489	194	241	2772	379	31

Činnosti jednotlivých oddelení sú podrobne rozpracované v prílohe č. 1 tejto výročnej správy.

4.10. Laboratórne činnosti - RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom nemá laboratóriá.

5. Rozpočet organizácie

5.1. Záväzná ukazovatele (§ 0740)

Limity	k 1.1.2023	k 31.12.2023
PRÍJMY	25 000,00 €	29 340,46 €
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	0,00 €	0,00 €
BEŽNÉ VÝDAVKY	1 167 247,00 €	1 196 984,06 €
- Mzdy a platy	788 623,00 €	788 623,00 €
- Poistné a príspevkov do poisť.	275 624,00 €	267 682,66 €
- Tovary a služby	90 000,00 €	99 858,40 €
- Bežné transfery	13 000,00 €	40 820,00 €

Úpravy rozpočtu

Bežné výdavky:

ELÚR č.	zo dňa	výška úpravy	účel úpravy
UR/0029447/2023	20.04.2023	260,60 €	zvýšenie rozpočtu
UR/0035055/2023	05.05.2023	290,00 €	zvýšenie rozpočtu
UR/0047001/2023	12.06.2023	24 300,00 €	zvýšenie rozpočtu
UR/0075844/2023	06.09.2023	1 877,00 €	zvýšenie rozpočtu
UR/0121593/2023	06.12.2023	3 040,00 €	zvýšenie rozpočtu
UR/0129749/2023	14.12.2023	2 960,00 €	zvýšenie rozpočtu
UR/0135642/2023	21.12.2023	2 990,54 €	zníženie rozpočtu

5.2. Rozpočet príjmov

Položka	Podp.	Text	Rozpočet k 31.12.2023		Skutočnosť 31.12.2023 v €
			schválený	upravený	
210		PRÍJMY Z VLASTNÍCTVA MAJETKU	2 500,00	1 630,62	1 630,62
212	003	- príjmy z prenajatých budov, zariadení	2 500,00	1 630,62	1 630,62

Položka	Podp.	Text	Rozpočet k 31.12.2023		Skutočnosť
			schválený	upravený	31.12.2023 v €
220		ADMINISTRATÍVNE POPLATKY	22 500,00	23 369,28	25 832,74
222	003	- za porušenie predpisov	20 400,00	18 845,00	18 845,00
223	001	- príjmy za predaj výrobkov, tovarov	2 100,00	4 524,28	6 987,74
231		Kapitálové príjmy	0	0	0
290		INÉ NEDAŇOVÉ PRÍJMY	0	1 877,10	1 877,10
292	006	- z náhrad z poistného plnenia	0	1 877,00	1 877,10
	012	- z dobropisov	0	0,10	0,10
		PRÍJMY SPOLU	25 000,00	26 877,00	29 340,46

Najvýznamnejším príjmom organizácie v roku 2023 boli príjmy za porušenie predpisov a to vo výške **18 845,00 €** a poplatky za účasť na školeniach EZČ v sume **6 550,00 €**.

RÚVZ Žiar nad Hronom v roku 2023 disponoval dočasne prebytočnými priestormi, ktoré prenajímal zamestnancom RÚVZ.

5.3. Rozbor stavu a vývoja pohľadávok

Z činnosti RÚVZ Žiar nad Hronom vznikli k 31.12.2023 pohľadávky celkom vo výške **19 542,66 €**, z toho :

-voči odberateľom:	z r.2016 -	500,00 €
	z r.2017 -	10 000,00 €
	z r.2018 -	500,00 €
	z r.2019 -	300,00 €
	z r.2020 -	500,00 €
	z r.2021 -	170,00 €
	z r.2022 -	430,00 €
	z r.2023 -	1 400,00 €
	Spolu :	13 800,00 €

-voči zamestnancom za poskytnutý príspevok na stravu : 5 465,10 €

-ostatné pohľadávky – vratka duplicitnej úhrady faktúry : 277,56 €

Vo všetkých prípadoch RÚVZ Žiar nad Hronom využil dostupné právne prostriedky na zabezpečenie týchto pohľadávok vrátane exekučného konania.

5.4. Rozpočet kapitálových výdavkov (§ 0740)

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom nemal v roku 2023 pridelené kapitálové výdavky.

5.5. Rozpočet bežných výdavkov (§ 0740)

Finančné prostriedky určené na činnosť úradu boli vynakladané s maximálnym dôrazom na efektívnosť, na základe nevyhnutných požiadaviek vedúcich oddelení, po schválení týchto požiadaviek regionálnou hygieničkou a schválení základnou finančnou kontrolou. Pri použití finančných prostriedkov bol dodržiavaný zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Tovary a služby obstarané z týchto prostriedkov slúžili výlučne na zabezpečenie úloh a činností určených nášmu úradu v zmysle legislatívy, na zabezpečenie ďalších úloh uložených ÚVZ SR, MZ SR a na zabezpečenie údržby budovy a prístrojového vybavenia.

Čerpanie bežných výdavkov v r. 2023

Položka	Druh výdavkov	Rozpočet k 31.12.2023		Skutočnosť k 31.12.2023 v €
		schválený	upravený	
	ZDROJ 111			
610	Mzdy a platy	692 481,00	709 881,00	709 881,00
620	Poistné	242 022,00	242 142,23	242 142,23
630	Tovary a služby	89 700,00	100 195,17	100 195,17
	z toho:			
631	Cestovné	500,00	1 505,17	1 505,17
632	Energie	27 000,00	32 630,29	32 630,29
633	Materiál a dodávky	8 650,00	7 308,21	7 308,21
634	Doprava	8 900,00	6 944,40	6 944,40
635	Údržba	6 240,00	3 193,91	3 193,91
636	Nájom	2 080,00	2 613,10	2 613,10
637	Všeobecné služby	36 330,00	46 000,09	46 000,09
640	Bežné transfery	15 300,00	14 013,21	14 013,21
	SPOLU 600	1 039 503,00	1 066 231,61	1 066 231,61

Organizácia nevykázala k 31.12.2023 žiadne dlhy.

Čerpanie položky 642 – Bežné transfery

Položka	názov zoskupenia výdavkov	Rozpočet k 31.12.2023		Skutočnosť k 31.12.2023
		schválený	upravený	
642 013	Na odchodné	7 700,00	0,00	0,00
642 014	Príspevok na stravu	0,00	26 213,35	26 213,35
642 015	Na nemocenské dávky	4 800,00	13 707,79	13 707,79
642 030	Príplatky a príspevky	500,00	898,86	898,86
	Spolu 640	13 000,00	40 820,00	40 820,00

5.6. Sociálny fond

Zostatok účtu k 1.1.2023 bol **1 981,57 €**. V priebehu roka bol tvorený povinný prídelenie do sociálneho fondu mesačne 1,05 % z brutto miezd. Celkový prídelenie za rok 2023 bol vo výške **7 802,72 €**. Čerpanie SF k 31.12. 2023 bolo nasledovné:

Príspevok na stravovanie	6 732,95 €
Telovýchovné a športové podujatia	650,00 €
Sociálna výpomoc-pri dlhodobej PN	50,00 €
Čerpanie spolu :	7 432,95 €
Stav účtu k 31.12.2023:	2 351,34 €

6. Personálne obsadenie

6.1. Zamestnanci

Stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom k 31.12.2023

Prehľad počtu zamestnancov za rok 2023		
Počty zamestnancov	Plán rok 2023	Skutočnosť rok 2023
Evidenčný poč. zam. vo fyz. osobách k poslednému dňu sled. obdobia	39	38,00
Priemerný ev. poč. zam. vo fyz. osobách v sledovanom období	39	37,00
Evidenčný počet zam. prepočítaný k poslednému dňu sled. obdobia	39	37,60
Priemerný evidenčný počet zam. prepočítaný v sledovanom období	39	36,50

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2023 podľa kategórií a vekovej štruktúry										
Vek	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
do 20										
20 - 24								1,00		1,00
25 - 29							1,00			1,00
30 - 34			0,80						1,00	1,80
35 - 39			5,00				1,00			6,00
40 - 44			1,00							1,00
45 - 49			8,00				1,00	1,00	0,80	10,80
50 - 54			1,00				1,00	1,00		3,00
55 - 59			5,00					1,00		6,00
60 - 64	1,00		1,00					1,00	1,00	4,00
65 a viac	1,00		2,00							3,00
Spolu	2,00		23,80				4,00	5,00	2,80	37,60

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2023 podľa kategórií a odborov										
	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
HŽP			5,00							5,00
HDM			2,80							2,80
PPL			5,00							5,00
HV			5,00				1,00			6,00
EPI	1,00		5,00				1,00	1,00		8,00
Laboratóriá										
Úsek RH	1,00						2,00	1,00		4,00
HTČ								2,00	2,80	4,80
PZ			1,00					1,00		2,00
OZpŽ										
Spolu	2,00		23,80				4,00	5,00	2,80	37,60

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe (vo fyzických osobách)									
Katégoria	Štátny radca	Hlavný radca	Odborný radca	Samostatný radca	Radca	Hlavný referent	Odborný referent	Samostatný referent	Spolu
Lekár		1,00	1,00						2,00
Sestra									
Verejný zdravotník			4,00	13,00	6,00				23,00
Zdravotnícky laborant									
Fyzik									
Laboratórny diagnostik									
THP - VŠ			1,00		2,00				3,00
THP - ÚSV					1,00				1,00
Robotníci									
Spolu		1,00	6,00	13,00	9,00				29,00

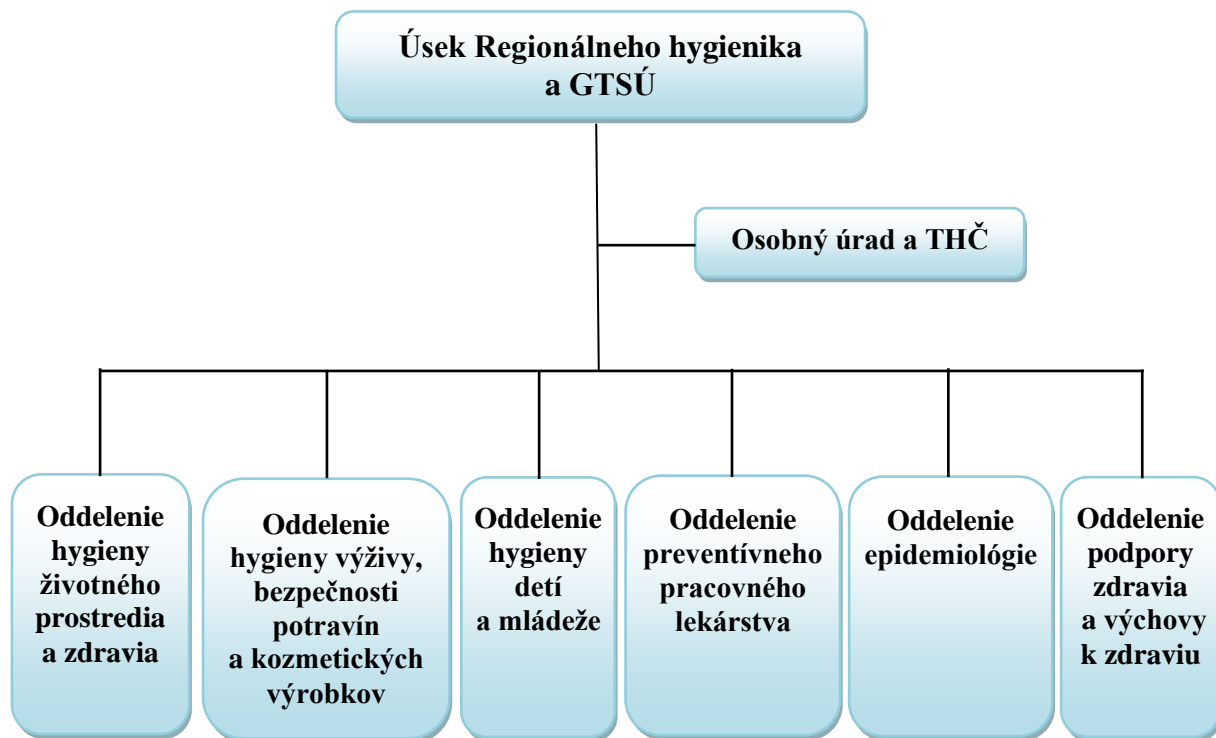
Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (vo fyzických osobách)	
Katégoria	Počet zamestnancov
Lekár	
Sestra	
Verejný zdravotník	1,00
Zdravotnícky laborant	
Fyzik	
Laboratórny diagnostik	
THP - VŠ	1,00
THP - ÚSV	4,00
Robotníci	3,00
Spolu	9,00

6.2. Mzdy

Limit mzdových prostriedkov na rok 2023	788 623,00 €
Čerpanie mzdových prostriedkov za rok 2023	788 623,00 €

6.3. Organizačná štruktúra

Organizačná štruktúra RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

6.4. Vzdelávacie aktivity v roku 2023

V rámci sústavného vzdelávania zamestnancov Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom zabezpečoval v roku 2023 vzdelávanie prostredníctvom účasti zamestnancov na konferenciách organizovaných na celoslovenskej a tiež regionálnej úrovni ako odbornými inštitúciami, tak aj ÚVZ SR.

Vnútroúradné vzdelávanie bolo v roku 2023 realizované až od októbra 2023 z dôvodu vyťaženia zamestnancov pri riešení pracovných povinností v súvislosti so zavádzaním nového informačného systému ÚVZ SR z Operačného programu Efektívna verejná správa v rámci reformy verejného zdravotníctva. V roku 2024 je plánované zvýšiť počet vnútroúradných seminárov.

Účasť zamestnancov RÚVZ na konferenciách, školeniach, seminároch na celoslovenskej úrovni v roku 2023

Dátum	Názov akcie /miesto konania/organizátor	Účasť odd./počet
10.1.2023	Online školenie k správe organizačnej štruktúry (OŠ)	ÚRH/1 OÚ/1 PPL/1
20.02.2023	Online Koordinačné stretnutie pre zahájenie spolupráce pri nasadzovaní IS ÚVZ do prevádzky na úrovni RÚVZ a odborných sekcií	RH/1 ÚRH/1 OÚ/1
21.02.2023	Vedenie hodnotiaceho rozhovoru, Bratislava, Centrum vzdelávania a hodnotenia Úrad vlády SR	HV/1 HŽP/1
16.3.2023	XVII. vedecko-odborná konferencia NRC pre surveillance inf.chorôb v SR /MZ SR Bratislava/SEVS, SZU Bratislava	EPID/4
17.3.2023	Online školenie o správe oprávnení pre ISÚVZ za RÚVZ, ÚVZ SR	Úsek RH/1 OÚ/1
23.03.2023	XII. Martinský deň verejného zdravotníctva (konferencia s medzinárodnou účasťou)	PPL-1HŽP- 1PZ-1Epid.2
30.3.2023	Školenie k výkonu bodového prevalenčného sledovania NN a iživania ATB v nemocniciach poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť (PPS), RUVZ Banská Bystrica	EPID/2
1.06.-3.06.2023	XIV. Slovenský vakcinologický kongres Tatranská Lomnica	EPID/1
7.-8.6.2023	TK o nových poznatkoch v epidemiológii infekčných chorôb	EPID/2
5.-6.4.2023	DS v epidemiológii, prevencii a poradenstve chronických chorôb, RÚVZ Banská Bystrica	OPzaVkZ/2
6.-7.11.2023	XXVII.Červenkové dni preventívnej medicíny	EPID/3
25.10.2023	EU-OSHA, webex – Bezpečná a zdravá práca v digitálnej podobe / Hotel Bratislava	OPPL/1
14.11.2023	SAŽP – konferencia „Prierezové predpisy s dôrazom na ovzdušie a IPKZ“ (webex)	OPPL/1
23.-24.11.2023	TK škole prevencie NN - časť epidemiologická	EPID/2

**Účasť zamestnancov RÚVZ na seminároch
zabezpečovaných odbornými inštitúciami /ÚVZ SR a RÚVZ v SR/ v roku 2023**

Dátum	Názov akcie /miesto konania/organizátor	Účasť odd./počet
6.-7.2.2023	„Zabezpečenie laboratórnej surveillance patogénov vo verejnom zdravotníctve“ k projektu „Posilnenie laboratórnych kapacít pre kontinuálnu diagnostiku SARS-CoV-2 na Slovensku“/on-line/ÚVZ SR	EPID/7
15.-16.02.2023	Celoslovenské školenie zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD a dohľad nad KV, Spišská Nová Ves, ÚVZ SR	HV/2
10.-11.03.2023	Celoslovenská porada vedúcich odborov a oddelení HŽPZ ÚVZ SR a RÚVZ v SR, Habovka/ÚVZ SR	HŽP/2
Marec 2023 – Dec 2023	Webexy k modulu „TZS“/online/UVZ SR a RÚVZ Spišská Nová Ves	OPZaVkJ/2
30.3.2023	Prac.stretnutie k modulu „TZS“/RÚVZ Spišská Nová Ves/ RÚVZ Spišská Nová Ves	OPZaVkJ/1
05. – 06.06.2023	Celoslovenská porada vedúcich pracovníkov odborov, oddelení PPLaT, (on-line) ÚVZ SR	PPL/5
15. – 16.06.2023	Celoslovenská porada vedúcich pracovníkov odborov, oddelení HV, Park Hotel Baračka, Trenčianske Teplice, ÚVZ SR	HV/1
25.9.2023	TZS/ RÚVZ BB/RÚVZ BB	OPZaVkJ/1
28. – 29.06.2023	Celoslovenská porada vedúcich OÚ a THČ, Prievidza, ÚVZ SR	OÚ/1
19.09.2023	Celoslovenské školenie zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD a dohľad nad KV, Žilina, ÚVZ SR	HV/2
1.10.2023	Krajská porada odd.OPZaVkJ v BB kraji/online/RÚVZ BB	OPZaVkJ/2
19.10.2023	Krajská porada odd.OPZaVkJ v BB kraji/RÚVZ BB/RÚVZ BB	OPZaVkJ/2
24.10.2023	Školenie k prístroju Afinion2/online/UVZ SR	OPZaVkJ/2
9.11.2023	Školenie k novému Manuálu pre špecializovanú poradňu zdravej výživy/ UVZ SR/RÚVZ BB	OPZaVkJ/1
5.12.2023	Zjednotenie vykazovania a odpočtov aktivít pre VS a výkazníctvo/online/RÚVZ BB	OPZaVkJ/1
5.12.2023	Diftéria / on-line/NRC pre diftériu RÚVZ Košice	EPID/7
12.12.2023	Enterovírusy v SR a v zahraničí ú on-line/ÚVZ SR	EPID/7

Dátum	Názov akcie /miesto konania/organizátor	Účasť odd./počet
13.12.2023	Školenie k nutričnému softvéru „Planeat“/online/UVZ SR	OPZaVkZ/1
14.12.2023	Vzdelávanie v prevencii pre pracovníkov OPZaVkZ v bb kraji/online/RÚVZ BB	OPZaVkZ/1
19.12.2023	„Projekty SIEA a Quick fix (zatepl'ovanie a iné)“ – online	THČ/2

7. Ciele a prehľad plnenia

Hlavným cieľom je ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia.

7.1. Úsek regionálneho hygienika

7.1.1 Sekretariát a podateľňa

V roku 2023 zabezpečoval plnenie cieľov na úseku

- sekretariátu regionálnej hygieničky a generálnej tajomníčky služobného úradu
- elektronickej podateľne – centrálneho príjmu podaní verejnosti elektronicke
- registratúry a archivácie
- evidencie a vybavovania sťažností
- je gestorom vybavovania dožiadaní v súvislosti so slobodným prístupom k informáciám o činnosti RÚVZ ZH pri ochrane, podpore a rozvoji zdravia.
- je gestorom rolloutu registratúry a IS ÚVZ
- vykonáva agendu skúšok odbornej spôsobilosti na vykonávanie EZČ

7.1.2. Osobný úrad a THČ

Osobný úrad zabezpečoval v roku 2023 plnenie úloh, ktoré RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom vyplývajú zo štátnozamestnaneckých a pracovnoprávných vzťahov, úrad vedie agendu výberových konaní, agendu súvisiacu so zaraďovaním a odmeňovaním zamestnancov, vzdelávaním zamestnancov, vnútorným kontrolným systémom. V rámci hospodársko-technickej činnosti mal za cieľ dbať na hospodárne, účelné, efektívne, transparentné využívanie pridelených finančných prostriedkov a plnenie finančných limitov stanovených MZ SR. Obstarávanie tovarov, prác a služieb jednotlivým organizačným zložkám organizácie podľa aktuálnych potrieb bolo realizované v zmysle zákona č.343/2015 o verejnom obstarávaní v znení neskorších zmien a doplnení niektorých zákonov a platnej Smernice pre VO v podmienkach RÚV v ZH.

Oddelenie THČ zabezpečuje kvalitné služby odborným pracoviskám RÚVZ ZH (zabezpečenie dopravy a prepravy pri výkone ŠZD a plnení iných úloh a rôzne doplnkové služby). Rovnako venuje pozornosť správe a údržbe počítačovej siete, webového sídla RÚVZ, ochrane a zálohovaniu dát. Taktiež spravuje a zhodnocuje hnutel'ný a nehnuteľný majetok v správe RÚVZ v ZH v rámci prideleného limitu finančných prostriedkov. Dočasne prebytočné priestory v správe úradu boli v roku 2023 sú prenajímané.

7.2. Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia plní ciele, ktoré mu vyplývajú z koncepcie, zo zákona č. 355/2007 Z. z. a jeho vykonávacích predpisov, z programov a

projektov. Pri svojej činnosti zabezpečuje hlavne monitoring kvality pitnej vody z verejných vodovodov prostredníctvom RÚVZ v Banskej Bystrici. Zabezpečuje pre verejnosť pravidelné informácie o kvalite pitnej vody z verejných vodovodov prostredníctvom webovej stránky RÚVZ v Žiari nad Hronom a ústredného portálu úradov verejného zdravotníctva v SR. Ukladá opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality pitnej vody z verejných vodovodov v prípadoch, ak kvalita vody nevyhovovala požiadavkám platnej legislatívy. Vykonáva monitoring kvality vody určenej na kúpanie z lokalít, ktoré boli Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. 6/2005 z 18.05.2005 vyhlásené za vody vhodné na kúpanie, ktoré ale nemajú prevádzkovateľa. O výsledkoch kvality vody určenej na kúpanie pravidelne informoval na webovej stránke RÚVZ počas trvania kúpaciej sezóny, t. j. od 01.07.2022 do 31.08.2022 a prostredníctvom ústredného portálu úradov verejného zdravotníctva v SR. Oddelenie zabezpečuje štátny zdravotný dozor na termálnych a netermálnych kúpaliskách, kontrolou verejných vodovodov v správe Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom a v správe obcí. Ďalej zabezpečuje ŠZD v ubytovacích a rekreačných zariadeniach, v zariadeniach sociálnych služieb, v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, telovýchovno-športových zariadeniach a zariadeniach občianskej vybavenosti. Posudzuje vnútorné prostredie budov v súlade so zákonom a vykonávacím predpisom. Oddelenie vykonáva štátny zdravotný dozor v 1 375 zariadeniach, ktoré spadajú do vyššie uvedených oblastí výkonu ŠZD. Posudzuje návrhy územných plánov obcí a územnoplánovaciú dokumentáciu pre navrhované činnosti v regióne. Za iné správne delikty podľa zákona č. 355/2007 Z. z. boli uložené 2 pokuty v sume 800 eur, ktoré boli zaplatené.

V roku 2023 nebol spracovaný preskríningový nástroj a pre navrhovanú aktivitu nebolo potrebné vyžiadať HIA.

Oddelenie vykonáva kontroly nad dodržiavaním zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v pohrebných službách, v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach sociálnych služieb a tiež zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov, v znení neskorších zmien a doplnkov. Na úseku ochrany nefajčiarov bolo vykonaných 67 kontrol a neboli riešené priestupky ani uložené pokuty. Pri návrhoch, ktoré môžu byť zdrojom hluku (územnoplánovacia dokumentácia, obytná zóna, zberný dvor odpadov, multifunkčné ihrisko a pod.), vyžaduje predložiť hlukové štúdie alebo merania hluku. Pri návrhoch na posúdenie priestorov do prevádzky pri združenom alebo umelom osvetlení pracoviska vyžaduje predložiť merania osvetlenia.

7.3. Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie plní ciele, ktoré mu vyplývajú z koncepcie, zo zákona č. 355/2007 Z. z. a jeho vykonávacích predpisov, z programov a projektov. V oblasti ochrany zdravia pri práci je činnosť smerovaná k ochrane a podpore zdravia zamestnancov. Cieľom je prispôsobovanie práce človeku, podpora a udržiavanie telesnej, duševnej a sociálnej pohody pracujúcich. Splnenie cieľov sa realizuje prostredníctvom nasledovných priorít ako je výkon štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) – kontrola v oblasti ochrany zdravia pri práci (kontrolujeme približne 2300 prevádzok). Kontrolujeme plnenia povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z legislatívnych úprav harmonizovaných s právom EÚ s dôrazom na plnenie opatrení zo strany zamestnávateľov na ochranu zdravia zamestnancov pred nepriaznivými účinkami fyzikálnych, chemických, biologických, fyziologických a psychologických faktorov v pracovnom prostredí. V priebehu roka bolo vykonaných 276 kontrol, čo predstavuje pokles oproti minulému roku. Zo záverov kontrol plnenia povinností pri ochrane zdravia pri práci a expozície faktormi pracovného prostredia vyplýva pozitívny trend vývoja v oblasti stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v zmysle ich zlepšenia - nové technológie, robotizácia, automatizácia, znižovanie „klasických“ rizík, zabezpečovanie cielených ochranných a preventívnych opatrení

vyplývajúcich zo záverov hodnotenia zdravotných rizík, zvyšovanie právneho a zdravotného vedomia manažmentu podnikov. Významná pozornosť bola venovaná subjektom, na ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do 3. a 4. kategórie – rizikové práce. Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce poklesol o 488 osôb. Zamestnávateľia v rôznych odvetviach činností vykonali technické opatrenia na zníženie zdravotného rizika zamestnancov súvisiaceho s expozíciou hluku a vibráciám (výmena mechanizmov a strojných zariadení za novšie typy, robotizácia). Taktiež boli vykonané opatrenia na zníženie fyzickej záťaže zamestnancov spočívajúce nielen v organizácii práce - striedanie vykonávaných činností v rámci pracovnej zmeny, ale aj zavádzaním moderných technologických liniek s obmedzovaním ručnej práce (robotizácia). Prínosom pre zamestnávateľa je aj spolupráca s pracovnými zdravotnými službami, ktoré poskytujú odborné a poradenské činnosti zamestnávateľovi v oblasti dohľadu nad pracovnými podmienkami, zabezpečením odborného posudzovania zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na prácu výkonom lekárskeho preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci a poradenstvom zameraným na ochranu zdravia pri práci. V posudkovej činnosti – vydávanie rozhodnutí - na uvedenie priestorov do prevádzky, schvaľovanie používania toxických látok a zmesí, karcinogénov a mutagénov, biologických faktorov, na odstraňovania azbestových materiálov, určovanie rizikových prác sme zaznamenali menší pokles v počte vydaných rozhodnutí, napríklad v problematike rizikových prác (18 vydaných rozhodnutí) a odstraňovania azbestu (58 vydaných rozhodnutí). Miernejší trend bolo pri vypracovaní záväzných stanovísk, ktoré slúžia ako podklad k rozhodovaniu ďalších orgánov, ich akceptovanie zabezpečuje ochranu zdravia v rámci konaní iných kompetentných úradov. Plnením špecializovaných úloh a v rámci inej odbornej činnosti, najmä pri prešetrovaní podozrení na ochorenia podmienené prácou v súvislosti s predchádzajúcou banskou činnosťou v regióne bolo v roku 2023 šetrených 7 prípadov. Aktivity zamerané na podporu zdravia pri práci vybraných skupín zamestnancov, zdravotno-výchovného pôsobenia v rámci individuálneho, skupinového poradenstva sme spolu so zástupcami inšpektorátu práce z Banskej Bystrice v tomto roku realizovali v Novej Bani v spoločnosti Tristone Flowtech Slovakia s.r.o.. Oddelenie vykonáva kontroly nad dodržiavaním zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov, v znení neskorších zmien a doplnkov. Na úseku ochrany nefajčiarov bolo vykonaných 33 kontrol, pričom neboli riešené priestupky ani uložené pokuty. Za iné správne delikty podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bola uložená 1 pokuta v sume 1000 €.

7.4. Oddelenie hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov plní úlohy v oblasti verejného zdravotníctva v súvislosti so zdravou výživou obyvateľstva. Presadzuje hlavné smery zdravej výživy a výživovej politiky na ochranu, podporu a rozvíjanie verejného zdravia, monitoruje vplyv výživy na verejné zdravie a vykonáva štátny zdravotný dozor nad zariadeniami spoločného stravovania a nad kozmetickými výrobkami. Plní úlohy orgánu verejného zdravotníctva v oblasti úradnej kontroly potravín podľa osobitných predpisov. Pracovníci oddelenia hygieny výživy a bezpečnosti potravín vykonávajú dozornú činnosť v regionálnej pôsobnosti RUVZ. Dozorná činnosť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. je zameraná na zariadenia spoločného stravovania a kontrolu kozmetických výrobkov. V spádovom území regionálneho úradu verejného zdravotníctva je 735 zariadení spoločného stravovania. Podľa druhu činnosti, ktorá je v nich vykonávaná, sú rozdelené do skupín a podskupín. V regióne je 35 distribútorov a štyria výrobcovia kozmetických výrobkov. Štátny zdravotný dozor je v predajniach vykonávaný aj v prípade, že rýchlym výstražným systémom RAPEX bol oznámený výskyt nebezpečných kozmetických výrobkov. Na základe uvedených hlásení bolo vykonaných 91 kontrol. V súlade s plánom odberu vzoriek kozmetických výrobkov, vypracovaným ÚVZ SR, je uskutočňovaný ich odber, zasielané sú na laboratórne vyšetrenie. Úradná kontrola potravín je vykonávaná vo všetkých zariadeniach, ktoré

podliehajú dozoru orgánov verejného zdravotníctva podľa § 23 ods. 2 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov. Zameraná je najmä na výrobné, sklady a predajne potravín na osobitné lekárske účely, výživových doplnkov a obalov, ako aj výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze, ktorých je 43 v regióne. Podľa viacročného plánu úradnej kontroly potravín (MANCP) s aktualizáciou na rok 2023 sa odoberali vzorky za účelom ich laboratórneho vyšetrenia.

7.5. Cieľom činnosti oddelenia hygieny detí a mládeže je presadzovať preventívne opatrenia, ktorými je možné predchádzať ochoreniam, alebo zhoršeniu telesného a psychického vývoja detí a mládeže.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) vykonávajú pracovníci oddelenia posudkovú a dozornú činnosť v zariadeniach pre deti a mládež ako aj v zariadeniach, ktoré zabezpečujú ubytovanie a stravovanie zotavovacích podujatí pre deti a mládež.

V zariadeniach školského stravovania boli vykonané kontroly v rámci ŠZD a úradné kontroly potravín (ÚKP), v prípade zistených nedostatkov boli prevádzkovateľom uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a zodpovedným osobám uložené blokové pokuty. V priebehu roka sa uskutočnil aj odber 11 vzoriek hotových pokrmov pripravených v školských stravovacích zariadeniach materských a základných škôl. Pri výkone ŠZD v školských kuchyniach sa pracovníci oddelenia zameriavali aj na poskytovanie desiat a na hodnotenie pestrosti jedálnych lístkov a v predškolských zariadeniach aj na zabezpečovanie pitného režimu pre deti a dodržiavanie požiadaviek na prevádzku pieskovísk v materských školách a pieskovísk vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti sídlisk miest a obcí.

Pracovníci oddelenia v rámci bežného ŠZD v školských zariadeniach a v zariadeniach, kde sa konali zotavovacie podujatia vykonávali aj ciele kontroly, ktoré boli zamerané na používanie múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach školského stravovania. Pracovníci oddelenia HDM riešili aj 4 podnety podané na zariadenia pre deti a mládež a na rekreačné zariadenie na prešetrenia dodržiavania zdravotno-hygienických požiadaviek na prevádzku zariadení. V priebehu školského roku z dôvodu vysokej chorobnosti pre výskyt akútneho respiračného ochorenia, chrípky a chrípke podobných ochorení u detí a žiakov navštevujúcich zariadenia pre deti a mládež, ako aj pedagógov vyučujúcich v týchto zariadeniach, samotní riaditelia jednotlivých materských, základných a stredných škôl mimoriadne prerušili výchovno-vzdelávací proces. Uzatváranie tried a škôl, prípadne nariadenie dištančného vzdelávania, riaditelia zariadení pre deti a mládež konzultovali s odbornými pracovníkmi RÚVZ v Žiari nad Hronom (odd. hygieny detí a mládeže a odd. epidemiológie) a riadili sa ich pokynmi a odporúčaniami.

Veľká pozornosť bola venovaná sledovaniu mikrobiálnej kvality piesku z pieskovísk určených na hranie detí pri materských školách a z detských pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti sídlisk miest a obcí, v roku 2023 bolo odobratých 23 vzoriek piesku.

V rámci projektu 4.2, ktorý sa zameriava na predaj doplnkových jedál a nápojov v bufetoch a automatoch na základných a stredných školách, boli vykonané ciele ŠZD v školských bufetoch.

V priebehu roka 2023 bolo vykonaných 13 štátnych zdravotných dozorov v materských školách, pri ktorých bol, okrem iného pre potreby projektu 4.4 (monitorovanie kvality vnútorného prostredia v predškolských zariadeniach) zisťovaný aj spôsob odvetrania priestorov zariadenia a či došlo k zmene v porovnaní s dokumentmi nachádzajúcich sa v agende oddelenia HDM.

7.6. Cieľom oddelenia epidemiológie je rozvoj a zlepšenie prevencie ochorení preventabilných očkovaním, očkovanie všeobecne, monitorovanie situácie v oblasti imunizácie, znižovanie chorobnosti, úmrtnosti a následkov po prekonaní infekčných ochorení

a tým dosiahnutie zlepšenia kvality života, zvyšovanie bezpečnosti pacientov v nemocničných zariadeniach, rozšírenie prevencie nozokomiálnych nákaz (NN), ochraňovať občanov pred mimoriadnymi epidemiologickými situáciami.

V roku 2023 sa pracovníčky oddelenia zapojili do projektu Európsky imunizačný týždeň 2023 pod heslom „Dobehňime zabudnuté očkovanie“. Odborná aj laická verejnosť bola informovaná článkom v printových novinách, pripraveným letákom ako aj na webovej stránke a vývesnej tabuli úradu. V jesennom období sa realizovali dve prednášky pre klientov 2 zariadení sociálnych služieb pod názvom „Význam očkovania proti chrípke, pneumokokovým invazívnym ochoreniam a COVID-19“.

Pod gestorským vedením RUVZ Trenčín bolo realizované sledovanie v štúdiu HELICS a Bodové prevalenčné sledovanie NN a užívanie antibiotík, kde boli sledované všetky lôžkové oddelenia Nemocnice Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica, spolu 114 pacientov.

7.7. Cieľom oddelenia výchovy k zdraviu je presadzovanie zdravia, poskytovanie odborných informácií, formovanie vedomostí, postojov, návykov obyvateľov zameraných na ochranu, podporu a rozvoj zdravia a to formou prednášok, besied, súťaží, činnosti v poradniach zdravia (základná a špecializované-pohybová, na odvykanie fajčenie a zdravá výživa a poradňa pre HIV/AIDS) a kampaň Vyzvi srdce k pohybu.

Pracovníčky realizovali prezenčnú prednáškovú činnosť a besedy (179 prednášok pre 2927 účastníkov). Svoje úlohy na oddelení OPZaVkJ plnili aj formou zdravotno-výchovnej činnosti – priebežná aktualizácia nástenky v priestoroch úradu, distribúcia letákov, uverejňovania bannerov, článkov, informácií k medzinárodným svetovým dňom na webových stránkach úradu a uverejňovaním v regionálnych novinách. Realizovali mnoho aktivít v rámci 14 svetových dní.

Pri príležitosti Svetového dňa obezity prebiehala výtvarná súťaž pre základné školy, v rámci ktorej pracovníčky OPZaVkJ.

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie

8.1. Poslanie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva je celospoločenské a plní úlohy štátu. Financovanie činnosti úradu zabezpečuje štát zo štátneho rozpočtu. Výsledky, ktoré RÚVZ dosiahol sa podľa dôležitosti pravidelne týždenne, mesačne, polročne a ročne hodnotia v správach o činnosti a predkladajú Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. Na zlepšenie činností sú prijímané operatívne a aj dlhodobé opatrenia v oblasti zabezpečovania odborných úloh, ako aj úloh v ekonomickej oblasti.

Na základe pravidelných hodnotení odbornej činnosti organizácie sa dospelo k nasledujúcim záverom:

- 1) RÚVZ plnil svoje poslanie pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v rozsahu zodpovedajúcom možnostiam štátneho rozpočtu a množstvu prostriedkov ním poskytnutým. Pri plnení a zabezpečovaní riešenia prioritných (urgentných) a mimoriadnych odborných činností neprekročil stanovený rozpočtový limit.
- 2) Kvalita a odborná úroveň vykonávaných činností je daná odbornou úrovňou zamestnancov, organizácia dbá o zvyšovanie ich kvalifikovanosti.
- 3) Ciele a plnenie úloh organizácie sú detailne rozpisované v bode 4. VS, podľa jednotlivých oddelení v bode 7. VS. Záverom stanovené úlohy môžeme hodnotiť ako splnené.

8.2. Analýza organizácie a vývoja podľa jednotlivých oddelení:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom plnil programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR a pre budúce obdobie bude pokračovať

v plnení existujúcich programov a projektov ako aj v plnení nových pre rok 2023 a ďalšie roky. Okrem toho sa RUVZ ZH priebežne a iniciatívne zapája do nových celonárodných, regionálnych projektov a pilotných štúdií. Zároveň sa bude podieľať na plnení mimoriadnych úloh.

8.2.1. Úsek regionálneho hygienika

Hodnotenie a analýza vývoja organizácie z pohľadu OÚ a THČ je popísané v kapitolách 5. Rozpočet organizácie, 6. Personálne obsadenie a 7.1. Ciele a prehľad plnenia.

8.2.2. Oddelenie hygieny životného prostredia a identifikuje zdravotné riziká v jednotlivých faktoroch životného prostredia a životných podmienok obyvateľov, vyhodnocuje ich a navrhuje opatrenia na ich odstránenie a minimalizovanie. Podieľalo sa na plnení programov a projektov. Nemenej dôležitú časť práce má poskytovanie informácií verejnosti a usmerňovanie verejnosti v otázkach ochrany zdravia a pri vytváraní podmienok v prostredí umožňujúcom zdravý spôsob života.

8.2.3. Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie identifikuje zdravotné riziká najmä na rizikových pracoviskách u zamestnávateľov posúdením a hodnotením zdravotných rizík v pracovnom prostredí a dohliada na dodržiavanie navrhnutých opatrení na ich odstránenie a minimalizovanie. Podieľa sa na plnení programov a projektov. Nemenej dôležitú časť práce má poskytovanie informácií zamestnávateľom a ich usmerňovaním v otázkach ochrany zdravia a pri vytváraní podmienok v pracovnom prostredí umožňujúcom zdravý spôsob života na pracovisku.

8.2.4. Oddelenie hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov plní úlohy v oblasti verejného zdravotníctva v súvislosti so zdravou výživou obyvateľstva. Presadzuje hlavné smery zdravej výživy a výživovej politiky na ochranu, podporu a rozvíjanie verejného zdravia, monitoruje vplyv výživy na verejné zdravie a vykonáva štátny zdravotný dozor nad zariadeniami spoločného stravovania a nad kozmetickými výrobkami. Plní úlohy orgánu verejného zdravotníctva v oblasti úradnej kontroly potravín podľa osobitných predpisov. V oblasti programov a projektov bude pokračovať v ich plnení, ktorých cieľom je dôraz na presadzovanie zásad správnej výživy, čím sa prispieva k zníženiu výskytu neinfekčných ochorení, ako napr. obezita, kardiovaskulárne a onkologické ochorenia.

8.2.5. Oddelenie hygieny detí a mládeže presadzuje podporu a ochranu zdravia detí a mládeže plnením ŠZD, ako aj programov a projektov SR. V činnosti sú zahrnuté systémové opatrenia zamerané na vylúčenie, prípadne zníženie rizika vzniku ochorení prostredníctvom starostlivosti o zdravé životné a pracovné podmienky, podpory správneho životného štýlu v zariadeniach pre deti a mládež. Výsledkom je aj dobrá epidemiologická situácia v zariadeniach nachádzajúcich sa v regióne.

8.2.6. Oddelenie epidemiológie – presadzuje rozvoj a zlepšenie prevencie ochorení preventabilných očkovaním, monitorovanie situácie v oblasti imunizácie, znižovanie chorobnosti, úmrtnosti a následkov infekčných ochorení a tým dosiahnutie zlepšenia kvality života, zvyšovanie bezpečnosti pacientov v nemocničných zariadeniach, rozšírenie prevencie NN, ochraňovanie občanov pred mimoriadnymi epidemiologickými situáciami.

8.2.7. Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdravia presadzuje skvalitnenie a udržanie zdravia formou poskytovania odborných informácií, formovaním vedomostí, postojov, návykov obyvateľov zameraných na ochranu, podporu a rozvoj zdravia. OPZaVkJ plnilo a

plní regionálne a národné programy a projekty. Využívalo metódy systematického pôsobenia formou individuálneho, skupinového poradenstva, hromadného pôsobenia a špecifickej intervencie zameranej na primárnu prevenciu rizikových faktorov chronických ochorení. Na základe poskytovaných odborných informácií umožňuje populácii ukázať smer zdravého spôsobu života. Snahou je kritickým, racionálnym, odborným a objektívnym posúdením informácií z rôznorodých odborných zdrojov pomôcť pri rozhodovaní.

Pracovníčky OPZaVkZ celoročne zabezpečovali prezenčnú prednáškovú činnosť a besedy zrealizovali 179 prednášok pre 2927 účastníkov a v PCOPZ bolo poskytnuté odborné poradenstvo 112 klientom.

Podrobnejšie vyhodnotenie výsledkov činnosti jednotlivých oddelení sú spracované v bode 10. Prílohy: Analýza činnosti jednotlivých oddelení za rok 2022.

9. Hlavné skupiny odberateľov

9.1. Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia

Hlavnými odberateľmi výsledkov činnosti sú fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby, orgány štátnej správy, neziskové organizácie, občianske združenia, ktorým je poskytovaná posudková činnosť formou vypracovania záväzných stanovísk a rozhodnutí orgánu verejného zdravotníctva, so zameraním na plnenie požiadaviek na ochranu verejného zdravia v oblasti zásobovania zdravotne bezchybnou pitnou vodou, prevádzkovania kúpalísk, zariadení sociálnych služieb, rekreačných ubytovacích zariadení, služieb zariadení starostlivosti o ľudské telo, pohrebníctva ako i iných činností. Fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám je tiež poskytovaná konzultačná činnosť a poradenstvo, a tiež sprístupnenie informácií.

9.2. Oddelenie hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

Podľa predložených výkonov sme v rámci posudkovej činnosti poskytovali služby najmä pre fyzické osoby oprávnené na podnikanie a právnické osoby, stavebné úrady v mestách a v obciach, Okresné úrady životného prostredia, pre Slovenskú Inšpekciu životného prostredia a Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Konzultačná činnosť v oblasti potravinárstva sa poskytuje fyzickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom aj právnickým osobám. Ďalšou významnou skupinou odberateľov sú fyzické osoby pracujúce v epidemiologicky závažnej činnosti, ktorým sa vydávajú osvedčenia o odbornej spôsobilosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov na základe preskúšania.

9.3. Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie

Hlavnými odberateľmi výsledkov činnosti sú fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby, orgány štátnej správy, ktorým je poskytovaná posudková činnosť, formou vypracovania záväzných stanovísk k zámerom v procesoch EIA, záväzných stanovísk a rozhodnutí orgánu verejného zdravotníctva, so zameraním na plnenie požiadaviek na ochranu verejného zdravia v oblasti pracovného prostredia a toxikológie v súvislosti s fyzikálnymi, chemickým, biologickými a psychosociálnymi faktormi v pracovnom procese a ergonomickými požiadavkami na pracoviská, ako i iných činností. Fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám je tiež poskytovaná konzultačná činnosť a poradenstvo a tiež sprístupnenie informácií.

9.4. Oddelenie hygieny detí a mládeže

Hlavnou skupinou odberateľov sú orgány štátnej správy, neziskové organizácie, občianske združenia, fyzické osoby – podnikatelia, právnické osoby, ktorým sa vydávajú záväzné stanoviská a rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva v oblasti prevádzkovania zariadení pre deti a mládež a zotavovacích podujatí. Okrem toho sa u týchto odberateľov vykonáva štátny zdravotný dozor, úradná kontrola potravín a konzultačná činnosť.

9.5. Oddelenie epidemiológie

V rámci svojej činnosti poskytuje služby pre fyzické osoby – podnikateľov a právnické osoby, orgány štátnej správy, neziskové organizácie, občianske združenia, ktorým sa vydávajú rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva a poskytujú sa konzultácie. V oblasti prenosných ochorení, ako aj v problematike očkovania, sa poskytujú služby zdravotníckym pracovníkom a fyzickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám všeobecne.

9.6. Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu

Vykonáva svoje odborné preventívne aktivity súvisiace s podporou a rozvojom zdravia hlavne pre fyzické osoby (klienti PCOPZ), pre štátne ako aj súkromné organizácie.

10. Prílohy

Príloha č. 1: Analýza činností jednotlivých oddelení RÚVZ v ZH za rok 2023.

Príloha č. 2: a) prehľad publikačnej činnosti

b) prehľad prednáškovej činnosti

Banskobystrický kraj

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom

Cyrila a Metoda 357/23

965 01 Žiar nad Hronom

(spádové územie – okresy Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica)

EPIDEMIOLOGIA 2023

Činnosť odboru/oddelenia epidemiológie

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom v Žiar nad Hronom 2023		Počet	
1.	Epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	počet ohnisk ¹⁾	241
		zvýšený zdravotný dozor	2
		lekársky dohľad	5
		spolu:	248
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie ²⁾ (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom	9
		vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia:	286
		voda	6
		potraviny	0
		Iné - voda z akvária	1
		spolu:	302
3.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov (počet kontrolovaných PZS pri výkone kontroly očkovania)	12
		kontrola očkovania (počet očkovaných) ³⁾	5537
		kontrola skladovania očkovacích látok	12
		prejednanie neúčasti na očkovaní	0
		priestupkové konanie	0
		spolu:	5561
4.	Práca v EPIS-e	zadávanie prípadov	1866
		kontrola a uzatváranie prípadov	1866
		spracovanie dotazníkov k epidémii	19
		SRV	0
		Hlásenie ARO a ChPO	156
		spolu:	3907
5.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	týždenná	156
		mesačná	36
		ročná	3
		na požiadanie	2
		spolu:	197
6.	Prednášková činnosť ⁴⁾	prednášky pre verejnosť	2
		prednášky pre ZP	0
		spolu:	2
7.	Publikačná činnosť ⁵⁾	Spolu ²⁾ :	0
8.	Účasť na konferenciách ⁶⁾	aktívna	0
		pasívna	243
		spolu:	243
9.	Práca na osobitných štúdiách a programoch ⁷⁾	príprava zadania	5
		zber podkladov	416
		sumarizácia	5
		analýza	5
		iné (príprava)	0
		spolu:	431

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom v Žiar nad Hronom 2023		Počet	
10.	vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti	0	
11.	Posudková činnosť	štúdie projektovej dokumentácie	17
		konzultácie	17
		koaudácia	0
		vydanie posudkov (čiastkové stanoviská) záväzné stanoviská	5
		spolu:	39
12.	Podnety	počet	0
13.	Sankcie	v zmysle § 12 odsek 2 opatrenia počet	0
14.	Rozhodnutia	v zmysle § 12 ods. 2	7
		v zmysle § 13 ods. 4	17
		v zmysle § 6 ods. 3	23
15.	Odvolania	počet	0
16.	Poradenská činnosť v odbore ⁸⁾	Počet konzultácií k očkovaniu, opatreniam v ohnisku, DDD,.....	1087

Epidémie alimentárných ochorení v roku 2023 v okrese Žiar nad Hronom

Názov	Dát. vzniku	Dát. ukon.	Agens	Špecif	Poč. ch.	Poč. nos.	Poč. exp.	Hospit.	Attack rate	Obec	Miesto	Faktor	Dôkaz
ZH/U071_INT23	1.1.2023	12.1.2023	2019-nCoV	nešpecifikované	8	0	97	8	8,25	Žiar nad Hronom	NsP	kvapôčková infekcia	laboratórne a epidemiologicky
R/B86Galb	1.1.2023	9.1.2023	zákožka svrabová	nešpecifikované	5	0	6	0	83,33	Prestavky	Prestavky	kontakt s chorým	epidemiologicky
R/B86-Gor	3.1.2023	30.3.2023	zákožka svrabová	nešpecifikované	6	0	10	0	60,00	Žiar nad Hronom	Žiar nad Hronom	kontakt s chorým	epidemiologicky
ZH/U071_DD_2023	23.2.2023	7.3.2023	2019-nCoV	nešpecifikované	20	0	220	0	9,09	Žiar nad Hronom	DD a DSS	kvapôčková infekcia	laboratórne a epidemiologicky
ZH/U071_Jesienka 2023	3.3.2023	9.3.2023	2019-nCoV	nešpecifikované	24	0	47	0	51,06	Prochot	ZSS Jesienka	kvapôčková infekcia	laboratórne a epidemiologicky
ZH/U071/PNKCA7	12.3.2023	28.3.2023	2019-nCoV	nešpecifikované	51	0	513	0	9,94	Kremnica	PN Kremnica	kvapôčková infekcia	laboratórne a epidemiologicky
R/Z225-Šnia	16.6.2023	30.6.2023	vírus VHB	nešpecifikované	0	2	3	0	66,67	Dolná Ždaňa	Dolná Ždaňa	neznámy	epidemiologicky
R/A020/Hlinka	19.7.2023	19.7.2023	Salm.Enteritidis	nešpecifikované	2	0	3	0	66,67	Hliník nad Hronom	Hliník nad Hronom	surové vajíčka, obchod	laboratórne a epidemiologicky
R/A080-Cibuľ	27.7.2023	31.7.2023	rotavírus	nešpecifikované	5	0	6	0	83,30	Žiar nad Hronom	Žiar nad Hronom	Import Bulharsko	laboratórne a epidemiologicky

Epidémie alimentárných ochorení v roku 2023 v okrese Žarnovica

P.č.	Názov	Dát. vzniku	Dát. ukon.	Agens	Špecif	Poč. ch.	Poč. nos.	Poč. exp.	Hospit.	Attack rate	Obec	Miesto	Faktor	Dôkaz
1	ZC/U071_Hodruša II	25.12.2022	4.1.2023	2019-nCoV	nešpecifikované	8/3	0	36	0	30,56	Hodruša-Hámre	DSS Societa Hodruša-Hámre	kvapôčková infekcia	laboratórne a epidemiologicky
2	ZC/U071_V.Pole2023	21.2.2023	27.3.2023	2019-nCoV	nešpecifikované	24	0	126	0	19,05	Veľké Pole	Domov n.o. Veľké Pole	kvapôčková infekcia	laboratórne a epidemiologicky
3	R/A020-Švaral	8.5.2023	8.5.2023	Salm.Enteritidis	nešpecifikované	2	0	9	1	22,22	Horné Hámre	Horné Hámre	vajcia-domáce	laboratórne a epidemiologicky
4	R/A080-Viršík	13.7.2023	13.7.2023	rotavírus	nešpecifikované	2	0	3	2	66,67	Žarnovica	Žarnovica	neznámy	laboratórne a epidemiologicky

Epidémie alimentárnych ochorení v roku 2023 v okrese Banská Štiavnica

P.č.	Názov	Dát. vzniku	Dát. ukon.	Agens	Špecif	Poč. ch.	Poč. nos.	Poč. exp.	Hospit	Attack rate	Obec	Miesto	Faktor	Dôkaz
1	BŠ/B86 ODCH	1.1.2023	3.1.2023	zákožka svrabová	nešpecifikované	11	0	40	0	27,50	Banská Štiavnica	ODCH B.Štiavnica	kontakt	emidemiologicky
2	BS/U071_D_zivota23	13.2.2023	16.2.2023	2019-nCoV	nešpecifikované	8	0	46	0	17,39	Banská Štiavnica	Zariadenie pre seniorov Domov Života	kvapôčková infekcia	laboratórne a epidemiologicky
3	BS/U071_ODCH23	13.2.2023	9.3.2023	2019-nCoV	nešpecifikované	13	0	35	9	37,14	Banská Štiavnica	ODCH B.Štiavnica	kvapôčková infekcia	laboratórne a epidemiologicky
4	BS/U071-D.MárieŠ23	27.3.2023	11.4.2023	2019-nCoV	nešpecifikované	8	0	88	0	9,09	Banská Štiavnica	ZSS Domov Márie B.Štiavnica	kvapôčková infekcia	laboratórne a epidemiologicky
5	R/A020-Chreňovský	23.6.2023	23.6.2023	Salm.Enteritidis	nešpecifikované	2	0	4	0	50,00	Banská Štiavnica	Banská Štiavnica	domáce vajička	laboratórne a epidemiologicky
6	R/A080-BaHa	23.8.2023	25.8.2023	rotavírus	nešpecifikované	2	0	3	2	66,67	Banská Štiavnica	Banská Štiavnica	nezistené	laboratórne a epidemiologicky

Epidémie alimentárnych nákaz - rodinné a menšie (2-5 prípadov)
RÚVZ Žiar nad Hronom 2023

Dg.		Počet epidémií	Počet prípadov O/V	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí	
Salmonella	A02	S. typhimurium	0			
		S. enteritidis	3	6/1	1	0
		Iné sérovary - S. skupiny B	0			
Kampylobakter	A04.5					
Listéria	A32	Listéria monocytogenes	0			
		Iné listérie	0			
Yersinia	A04.6					
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)	0			
Bacillus	A05.4	B. cereus	0			
		Iný bacillus	0			
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0					
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum	0			
	A05.2	Cl. Perfringens	0			
		Iné clostrídium	0			
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	0			
	A03	Shigella (sonoi)	0			
	A04.8	Iné bakteriálne agens	0			
Parazity	B75	Trichinella	0			
	A07.1	Giardia	0			
	A07.2	Cryptosporidium	0			
		Anisakis	0			
		Iné parazity	0			
Vírusy	A08.1	Norovirus	0			
	B15	Hepatitída A	0			
	A08.0	Iné vírusy - A08.0 Rotavírus	3	9/0	4	
	A08.2	Iné vírusy - A08.2 Adenovírus	0			
Iné agens		Histamín	0			
		Morské biotoxíny	0			
		Iné agens	0			
Neznámy agens	A09		0			

Personálne obsadenie odborov epidemiológie v okresoch Banskobystrického kraja

RÚVZ	lekári	verejní zdravotníci	iní vysokoškooláci	DAHE	AHS	iní
RÚVZ Banská Bystrica						
RÚVZ Lučenec						
RÚVZ Rimavská Sobota						
RÚVZ Veľký Krtíš						
RÚVZ Zvolen						
RÚVZ Žiar nad Hronom	2	4	1	0	1	0

Pozn. 1 lekár je zároveň regionálny hygienik a druhý lekár je aj vedúci OPZaVkJ

Vzdelávanie zamestnancov RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom v roku 2023

Dátum	Usporiadateľ/miesto	Téma	Zúčastnený(i)
6.-7.2.2023	ÚVZ SR Bratislava	„Zabezpečenie laboratórnej surveillancie patogénov vo verejnom zdravotníctve“, k projektu „Posilnenie laboratórnych kapacít pre kontinuálnu diagnostiku SARS-CoV-2 na Slovensku“	MUDr. Striežová, Mgr. Adamková, Mgr. Prekoppová, Mgr. Pilčíková, p. Krajčiová Ing. Koniar, PhDr. Pramuková
16.3.2023	ÚVZ SR SZU Bratislava RÚVZ Banská Bystrica	XVII. vedecko-odborná konferencia NRC pre surveillancie infekčných chorôb v SR	MUDr. Košťanová, Mgr. Adamková, p. Krajčiová, PhDr. Pramuková
23.3.2023	Ústav verejného zdravotníctva JLF UK, Martin	XII. Martinský deň verejného zdravotníctva	Mgr. Prekoppová, Mgr. Pilčíková,
30.3.2023	ÚVZ SR, RÚVZ TN, RÚVZ BB/B. Bystrica	Školenie k výkonu bodového prevalenčného sledovania NN a užívania ATB v nemocniciach poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť (PPS)	Mgr. Prekoppová, Mgr. Pilčíková,
1– 3.6.2023	SEVS, ÚVZ SR Bratislava/Tatranská Lomnica	XIV. Slovenský vakcinologický kongres	MUDr. Striežová
7. – 8.6.2023	SZU Bratislava	TK o nových poznatkoch v epidemiológii infekčných chorôb	Mgr. Prekoppová, Mgr. Pilčíková

Dátum	Usporiadateľ/miesto	Téma	Zúčastnený(i)
6.-7.11.2023	SEVS, ÚVZ SR a RÚVZ Banská Bystrica/ Tále	XXVII. Červenkové dni preventívnej medicíny	MUDr.Košťanová Mgr. Adamková p.Krajčiová
23. – 24.11.2023	SZU Bratislava	TK škola prevencie NN – časť epidemiologická	Mgr.Pilčíková PhDr.Pramuková
5.12.2023	NRC pre diftériu RÚVZ Košice	Diftéria - webinár	MUDr.Košťanová, Mgr.Prekopová, Mgr.Pilčíková, Ing.Koniar, Mgr.Adamková p.Krajčiová PhDr.Pramuková
12.12.2023	ÚVZ SR Bratislava	Enterovírusy v SR a v zahraničí - webinár	MUDr.Košťanová, Mgr.Prekopová, Mgr.Pilčíková, Ing.Koniar, Mgr.Adamková p.Krajčiová PhDr.Pramuková
celoročne	ÚVZ SR Bratislava	On-line školenia – Optimalizácia verejnej správy vo VZ, implementácia nového informačného systému. Počet: 24x	MUDr.Striežová MUDr.Košťanová, Mgr.Prekopová, Mgr.Pilčíková, Ing.Koniar, Mgr.Adamková p.Krajčiová PhDr.Pramuková

Prednášková činnosť

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára atď.	Miesto konania	Dátum
Dušana Pramuková, Michal Koniar	Význam očkovania proti chrípke, pneumokokovým invazívnym ochoreniam a COVID-19	Prednášková činnosť pre seniorov v Dome seniorov VITALITA Banský Studenec	Banský Studenec	9.11.2023
Dušana Pramuková, Michal Koniar	Význam očkovania proti chrípke, pneumokokovým invazívnym ochoreniam a COVID-19	Prednášková činnosť pre seniorov v Zariadení pre seniorov Dominik n.o.	Veľká Lehota	10.11.2023

Publikácie pre verejnosť: -

Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch: -

Žiar nad Hronom - rok 2023

Okres	počet ambulancií praktických lekárov pre deti a dorast	počet ambulancií praktických lekárov pre dospelých	počet stomatologických ambulancií	počet odborných ambulancií	počet zariadení sociálnych služieb pre deti	počet zariadení sociálnych služieb pre dospelých	počet polikliník v okrese
Banská Štiavnica	2	6	8	25	0	4	1
Banská Bystrica							
Brezno							
Detva							
Krupina							
Lučenec							
Poltár							
Revúca							
Rimavská Sobota							
Veľký Krtíš							
Zvolen							
Žarnovica	3	12	10	43	1	6	1
Žiar nad Hronom	8	19	25	110	1	6	1
Banskobystrický kraj							

Okres Žiar nad Hronom

I. Demografické ukazovatele

Ukazovateľ		stav k 31.12.2021						
		BS		ZC		ZH		
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	
Počet obyvateľov	muži	7527		12394		21739		
	ženy	8024		12597		22685		
	spolu	15551		24991		44424		
Prirodzený								
Priemerný vek obyvateľov k 2017	muži		38,54		39,07		39,39	
	ženy		41,92		42,7		42,69	
	spolu		40,28		40,91		41,09	
Stredná dĺžka života k 2017	muži		69,39		71,93		72,96	
	ženy		78,08		78,86		79,63	
Živonarodení k 2017	muži	69	8,67	118	8,93	202	8,69	
	ženy	62	7,37	91	6,73	203	8,29	
	spolu	131	8,00	209	7,82	405	8,48	
Úmrtnosť k 2017	muži	88	11,06	154	5,76	213	9,16	
	ženy	86	10,23	136	10,06	236	9,64	
	spolu	174	10,63	290	10,85	449	9,41	
Počet obyvateľov podľa vekovej štruktúry k 31.12.2021	0	muži	81		115		163	
		ženy	73		140		187	
		spolu	154		255		350	
	1-4	muži	305		470		895	
		ženy	335		506		797	
		spolu	640		976		1692	
	5-9	muži	341		615		1070	
		ženy	331		532		956	
		spolu	672		1147		2026	
	10-14	muži	399		583		1064	
		ženy	420		559		992	
		spolu	819		1142		2056	
	15-19	muži	375		585		954	
		ženy	359		530		971	
		spolu	734		1115		1925	
	20-24	muži	376		724		1076	
		ženy	366		615		1038	
		spolu	742		1339		2114	
	25-34	muži	1074		1730		2900	
		ženy	989		1571		2741	
		spolu	2063		3301		5641	
	35-44	muži	1275		2046		3586	
		ženy	1201		1831		3259	
		spolu	2476		3877		6845	
	45-54	muži	1170		1858		3314	
		ženy	1137		1709		3152	
		spolu	2307		3567		6466	
55-64	muži	1013		1698		3130		
	ženy	1094		1745		3213		
	spolu	2107		3443		6343		
65+	muži	1118		1970		3587		
	ženy	1719		2859		5379		
	spolu	2837		4829		8966		

Väčšie zoskupenia obyvateľov s nízkym hygienickým štandardom sa nachádzajú:

V meste Žiar nad Hronom v záhradárskej lokalite „Kortina“ – obyvatelia žijú v záhradných domčekoch, garážach, iní v upravených psích kotercoch. Nachádzajú sa tam 2 murované domčeky, ktoré sú napojené na zdroj pitnej vody z verejného vodovodu. Obyvatelia jedného z nich si svojpomocne vybudovali kanalizáciu. Ostatná väčšina obyvateľov predmetnej lokality žije v zvlášť nevhodných sociálno - hygienických podmienkach, bez zdroja pitnej vody a kanalizácie alebo žump. Ako zdroj vody využívajú „studničku“, čo je vývod vody prostredníctvom rúry, z ktorej vyteká podzemná voda. Odvoz odpadu zabezpečujú Technické služby Mesta Žiar nad Hronom z najbližších stojísk. Obyvatelia si vytvárajú „svoje skládky odpadu“ v blízkosti bydlísk, čo mesto rieši cestou terénnych sociálnych pracovníkov, ktorí zabezpečia, aby si obyvatelia vyčistili svoje okolie svojpomocne. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol hlásený. V jesennom období 2023 boli aktualizované počty obyvateľov cestou mestského úradu v súvislosti s možným výskytom Vírusovej hepatitídy typu A – bolo zistené, že v lokalite žije 354 obyvateľov, z toho 72 detí do 15 rokov.

V obci Prestavky, v počte cca 47 obyvateľov (z toho 11 obyvateľov do 15 rokov), ktorí majú k dispozícii pitnú vodu z verejného vodovodu, nie sú napojení na kanalizáciu. Majú zabezpečený odvoz odpadu. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol hlásený.

V obci Horná Ždaňa, kde je evidované menšie zoskupenie rómskych obyvateľov o počte cca 70 ľudí (z toho 25 detí do 15 rokov). Od 01. 06. 2015 majú k dispozícii rozvody pitnej vody z verejného vodovodu, na ktoré sú zo 6 domácností do tohto času napojené dve. Ostatní využívajú vlastné studne, ktoré pravidelne čistia. Na kanalizáciu nie sú napojení. Odvoz odpadu je zabezpečený 2x týždenne. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný.

V obci Stará Kremnička sa v zmysle väčšieho zoskupenia rómskych obyvateľov nachádza 1 rodinný dom, okolo ktorého je postavených niekoľko drevených provizórnych príbytkov. Podľa aktualizovaných údajov v roku 2023 bolo zistených spolu 12 obyvateľov z toho 5 detí do 15 rokov. Zdroj pitnej vody nie je zabezpečený, kanalizáciu nemajú vybudovanú. Pre pitnú vodu si obyvatelia chodia do obce, alebo si kupujú balenú pitnú vodu. Na iné účely využívajú vodu z horského prameňa. Na odpad im obec vyčlenila kontajner, odvoz odpadu je pravidelne zabezpečovaný. Obyvatelia majú snahu udržať si prijateľné hygienické podmienky bývania. Premnoženie hlodavcov nie je evidované. Problémy majú so švábmi, ich likvidácia bola riešená cestou deratizačných firiem.

Epidemiologická situácia v okrese Žiar nad Hronom bola začiatkom roka 2023 ovplyvnená ustupujúcou pandémiou ochorenia COVID-19. Celkovo bolo evidovaných 9 epidémií. Z celkového počtu epidémií boli na ochorenie COVID-19 4 epidémie, z toho v zariadeniach sociálnych služieb 2 a v nemocničnom prostredí 2 epidémie. Ďalej boli zaznamenané dve rodinné epidémie svrabu, epidémie na salmonelovú a rotavírusovú enteritídu a u nosičov HBsAg v jednej rodine.

V okrese Žarnovica bolo celkovo evidované 4 epidémie, z toho dve epidémie na ochorenie COVID-19 v zariadeniach sociálnych služieb (jedna epidémia vznikla v roku 2022 a pokračovala v januári 2023) a rodinné epidémie salmonelovej a rotavírusovej enteritídy.

V okrese Banská Štiavnica bolo celkovo evidovaných 6 epidémií, z toho 3 epidémie na ochorenie COVID-19 v zariadeniach sociálnych služieb a rodinné epidémie salmonelovej a rotavírusovej enteritídy. Bola zaznamenaná epidémia svrabu u zdravotníckych pracovníkov.

Povinné pravidelné očkovanie sa priebežne vykonávalo. Pri administratívnej kontrole očkovania k 31. 08. 2023 bolo prekontrolovaných spolu 5 537 očkovaných (1 161 v okrese Banská Štiavnica, 1 563 v okrese Žarnovica a v okrese Žiar nad Hronom 2 813 očkovaných).

Administratívnou kontrolou očkovania bolo zistené v okrese Žiar nad Hronom:

- V okrese bolo kontrolovaných 8 ambulancií všeobecných lekárov pre deti a dospelých.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami hexavalentnej vakcíny proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v ročníku 2021 bolo vykonané na 96,4% a bolo zistených 5 odmietnutí očkovania. Nebola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90% v žiadnom pediatrickom obvode. V dvoch ambulanciách bola dosiahnutá 100% zaočkovanosť.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami konjugovanej vakcíny proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam v ročníku 2021 bolo vykonané na 96,1% a bolo zistených 5 odmietnutí očkovania. Nebola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90% v žiadnom pediatrickom obvode. V dvoch ambulanciách bola dosiahnutá 100% zaočkovanosť.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 6. roku života v ročníku 2016 bolo vykonané na 93,5% a bolo zistených 16 odmietnutí očkovania. Zaočkovanosť pod 90% bola zaznamenaná v 2 pediatrických obvodoch.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 13. roku života v ročníku 2009 bolo vykonané na 96,2% a zaznamenaných bolo 5 odmietnutí očkovania. Zaočkovanosť pod 90% nebola zaznamenaná v žiadnom pediatrickom obvode. V jednom obvode bola dosiahnutá 100% zaočkovanosť.
- Základné očkovanie detí v 15. až 18. mesiaci života prvou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu, v ročníku narodenia 2021, bolo vykonané na 96,4% a bolo zistených 7 odmietnutí. Zaočkovanosť pod 90% nebola zaznamenaná v žiadnom pediatrickom obvode. V dvoch ambulanciách bola dosiahnutá 100% zaočkovanosť.
- V ročníku narodenia 2020 zaočkovanosť bola 94,6%. Zistených bolo 17 odmietnutí. Zaočkovanosť pod 90% nebola zaznamenaná v žiadnom pediatrickom obvode.
- Preočkovanie detí v 5. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2017 bolo vykonané na 92,2% a bolo zistených 19 odmietnutí očkovania. Zaočkovanosť pod 90% bola zaznamenaná v dvoch pediatrických obvodoch.
- Preočkovanie detí v 5. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2016 bolo vykonané na 94,4% a bolo zistených 18 odmietnutí očkovania. Zaočkovanosť pod 90% nebola zaznamenaná v žiadnom pediatrickom obvode. V jednej ambulancii bola dosiahnutá 100% zaočkovanosť.
- Preočkovanie detí v 11. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2011 bolo vykonané na 94,4% a bolo zistených 15 odmietnutí očkovania. Zaočkovanosť pod 90% neklesla v žiadnom pediatrickom obvode.
- Ročník narodenia 2010 bol zaočkovaný na 97,6%, bolo zistené 5 odmietnutí očkovania. Zaočkovanosť pod 90% neklesla v žiadnom pediatrickom obvode. V dvoch ambulanciách bola dosiahnutá 100% zaočkovanosť.

II. Stručná epidemiologická charakteristika výskytu prenosných chorôb v okrese Žiar nad Hronom

II.1 Skupina alimentárnych nákaz

Brušný týfus a paratýfus – A01, ochorenie v roku 2023, ani v roku 2022 nebolo zaznamenané, v okrese nie je evidovaný žiadny bacilonosič.

Infekcie vyvolané salmonelami – A02, v roku 2023 bolo hlásených 25 salmonelových enteritíd, chorobnosť 56,28/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 20 prípadov na salmonelózu, chorobnosť 45,0/100 000 obyvateľov. Výskyt bol 25% vyšší ako v roku 2022. Vyskytli sa 3 nosičstvá salmonel, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov rovnako ako v roku 2022. Z dôvodu vykonávania epidemiologicky závažnej činnosti bol nariadený zvýšený zdravotný dozor v jednom prípade.

Zaznamenaná bola 1 rodinná epidémia.

V priebehu roka 2023 nebolo hlásené ochorenie ani nosičstvo **šigelózy - A03**.

Iné bakteriálne črevné infekcie - A04, v roku 2023 bolo spolu hlásených 88 prípadov ochorení, chorobnosť 198,09/100 000 obyvateľov, v roku 2022 bolo spolu hlásených 76 prípadov ochorení, chorobnosť 171,0/100 000 obyvateľov. Výskyt bol o 17% vyšší ako v roku 2022.

Infekcie enteropatogénnymi E. coli - v roku 2023 boli zaznamenané v 3 prípadoch, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov v roku 2022 bol hlásený v jednom prípade, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov.

Kampylobakteriálna enteritída bola zaznamenaná v 37 prípadoch, chorobnosť 83,29/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 29 prípadoch, chorobnosť 65,28/100 000 obyvateľov. Výskyt je o 28% vyšší ako v roku 2022.

Alimentárna nákaza spôsobená Yersinia enterocolitica bola zaznamenaná v 4 prípadoch, chorobnosť 9,0/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 5 prípadov, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov. Z dôvodu vykonávania epidemiologicky závažnej činnosti bol nariadený zvýšený zdravotný dozor v jednom prípade.

Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile bola zaznamenaná v 43 prípadoch, chorobnosť 96,75/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 41 prípadoch, chorobnosť 92,29/100 000 obyvateľov.

Iné špecifikované bakteriálne infekcie v roku 2023 neboli zaznamenané.

Iné bakteriálne otravy potravinami – A05 neboli hlásené.

Iné protozoárne črevné infekcie – A07.1 – neboli v roku 2023 hlásené.

Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie – A08

V roku 2023 bolo spolu hlásených 62 prípadov ochorení, chorobnosť 139,56/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo spolu hlásených 66 prípadov ochorení, chorobnosť 148,5/100 000 obyvateľov. Výskyt ochorení bol o 4 prípady nižší ako v roku 2022. Z celkového počtu vírusových enteritíd bolo 42 prípadov rotavírusovej enteritídy, chorobnosť 94,54/100 000 obyvateľov, v roku 2022 bolo hlásených 28 prípadov rotavírusovej enteritídy, chorobnosť 63,03/100 000 obyvateľov, 14 prípadov norovírusovej enteritídy, chorobnosť 31,51/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo zaznamenaných 22 prípadov norovírusovej enteritídy, chorobnosť 49,52/100 000 obyvateľov a 6 prípadov adenovírusovej enteritídy, chorobnosť

13,51/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 16 prípadov adenovírusovej enteritídy, chorobnosť 36,02/100 000 obyvateľov.

V roku 2023 bol zaznamenaný epidemický výskyt rotavírusovej enteritídy rodinného typu.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu - A09 nebola v roku 2023 ani 2022 hlásená.

II.2 Skupina vírusových hepatítid

V roku 2023 bolo v skupine vírusových hepatítid spolu hlásených 13 prípadov, chorobnosť 29,25/100 000 obyvateľov, z toho 1 prípad chronickej hepatitídy typu B, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, 7 prípadov chronickej hepatitídy typu C, chorobnosť 15,76/100 000 obyvateľov a 3 prípady bezpríznakového nosičstva HBsAg, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo v skupine vírusových hepatítid spolu hlásených 22 prípadov, chorobnosť 49,5/100 000 obyvateľov, z toho 2 prípady akútnej hepatitídy typu B, chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov, 1 prípad akútnej hepatitídy typu E, chorobnosť 2,25/100 000 obyv., 5 prípadov chronickej hepatitídy typu B, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov, 14 prípadov na chronickú hepatitídu typu C, chorobnosť 31,5/100 000 obyvateľov a bolo zaznamenaných 5 prípadov bezpríznakového nosičstva HBsAg, chorobnosť 11,25/100 000 obyvateľov.

Úmrtie na vírusovú hepatitídu v roku 2023 nebolo zaznamenané.

II.3 Respiračné nákazy a nákazy preventabilné očkovaním

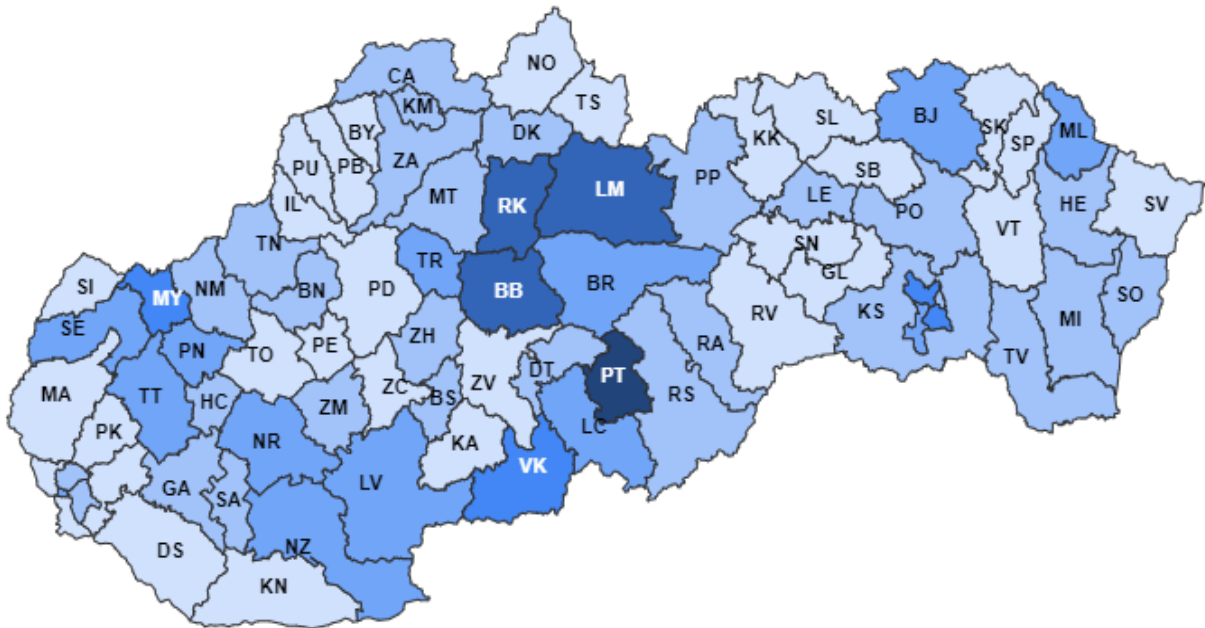
Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V roku 2023 boli hlásené 3 prípady septikémií vyvolaných *Streptococcus pneumoniae*, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo zaznamenané 1 ochorenie na parotitídu bez komplikácií, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov.

Skupina respiračných nákaz – okrem preventabilných očkovaním

V skupine respiračných nákaz bolo v roku 2023 spolu hlásených 23 002 prípadov, chorobnosť 51 754,5/100 000 obyvateľov. V roku 2022 spolu hlásených 28 253 prípadov, chorobnosť 63 569,25/100 000 obyvateľov. V okrese Žiar nad Hronom v roku 2023 bolo hlásených 195 prípadov ochorení na COVID-19, chorobnosť 438,95/100 000 obyvateľov, v roku 2022 bolo hlásených 9 488, chorobnosť 21 357,82/100 000 obyvateľov, index 2023/2022 je 0,02. (Graf č.II.3-1)

Graf č II.3-1 Výskyt U071 v SR podľa okresov v roku 2023

Ďalej boli v roku 2023 hlásené ochorenia na varicellu 510 prípadov, chorobnosť 1 148,03/100 000 obyvateľov, herpes zoster 5 prípadov, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov, herpetickovírusová stomatitída a faryngitída 1 prípad, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, 1 prípad gamaherpetickej mononukleózy, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, adenovírusová pneumónia 1 prípad, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, pneumónia vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom (RS) 1 prípad, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, bronchitída vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom 3 prípady, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov. V roku 2022 boli hlásené ochorenia na varicellu 77 prípadov, chorobnosť 173,33/100 000 obyvateľov, herpes zoster 2 prípady, chorobnosť 4,50/100 000 obyvateľov, 1 prípad ochorenia na infekčnú mononukleózu, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, 1 prípad tuberkulózy pľúc, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov a 3 prípady bronchitídy vyvolanej respiračným syncyciálnym vírusom, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov.

Ďalej bolo v roku 2023 hlásených 22 278 prípadov na chrípku a chrípke podobných ochorení, chorobnosť 50 125,5/100 000 obyvateľov a 7 prípadov chrípky vyvolaných identifikovaným vírusom chrípky. V roku 2022 bolo hlásených 18 663 prípadov na chrípku a chrípke podobných ochorení, chorobnosť 41 991,75/100 000 obyvateľov, 18 prípadov na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky, chorobnosť 40,52/100 000 obyvateľov.

II.4 Neuroinfekcie

V roku 2023 boli hlásené 2 prípady neuroinfekcii, z toho 1 prípad nešpecifikovanej vírusovej encefalitídy a 1 prípad nešpecifikovanej bakteriálnej meningitídy, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov. V roku 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

II.5 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou bolo spolu hlásených v roku 2023 27 prípadov, chorobnosť 60,75/100 000 obyvateľov, z toho 17 prípadov lymeskej boreliózy,

chorobnosť 38,27/100 000 obyvateľov, 4 prípady artritídy pri Lymeskej borelióze, chorobnosť 9,0/100 000 obyvateľov, 1 prípad Škrvnitej horúčky zapríčinennej Rickettsia conorii, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, 3 prípady Stredoeurópskej kliešťovej encefalitídy, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov, 1 prípad Echinokokózy, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov a 1 prípad Enterobiózy. V roku 2022 bolo spolu hlásených 9 prípadov, chorobnosť 20,25/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu boli 3 prípady Lymeskej boreliózy, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov, 4 prípady artritídy pri Lymeskej borelióze, chorobnosť 9,0/100 000 obyvateľov, 1 prípad Stredoeurópskej kliešťovej encefalitídy, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov a 1 prípad Listeriovej septikémie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov.

II.6 Nákazy kože a slizníc

Hlásených bolo v roku 2023 spolu 43 prípadov ochorení, chorobnosť 96,75/100 000 obyvateľov, z toho 5 prípadov erysipelas, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov a 38 prípadov ochorení na scabies, chorobnosť 85,54/100 000 obyvateľov. V 2022 bolo hlásených 41 prípadov na scabies, chorobnosť 92,29/100 000 obyvateľov.

II.7 Iné infekcie - nezaradené

V skupine iných infekcií – nezaradených, bolo hlásených v roku 2023 60 prípadov septikémií, chorobnosť 135,0/100 000 obyvateľov, z toho 23 prípadov, chorobnosť 51,75/100 000 obyvateľov ako nozokomiálne nákazy (NN). V roku 2022 bolo hlásených 59 prípadov septikémií, chorobnosť 132,75/100 000 obyvateľov, z toho 22 prípadov NN, chorobnosť 49,5/100 000 obyvateľov a 1 prípad Listeriovej septikémie (II.5).

V roku 2023 bol z celkového počtu septikémií hlásený:

1 prípad NN septikémie vyvolanej streptokokom skupiny D – A40.2, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov,

3 prípady septikémie vyvolanej Streptococcus pneumoniae – A40.3, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov,

1 prípad inej septikémie vyvolanej streptokokom skupiny C – A40.8, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov,

10 prípadov septikémií vyvolaných Staphylococcus aureus – A 41.0, chorobnosť 22,51/100 000 obyvateľov, z toho 5 prípadov ako NN,

12 prípadov septikémií vyvolaných inými špecifikovanými stafylokokmi - A41.1, chorobnosť 27,01/100 000 obyvateľov, z toho 5 prípadov NN, (z toho Staphylococcus hominis 7x, Staphylococcus haemolyticus 2x a v 3 prípadoch septikémie vyvolané inými nešpecifikovanými stafylokokmi),

32 prípadov septikémií vyvolaných gramnegatívnymi mikroorganizmami – A41.5, chorobnosť 72,03/100 000 obyvateľov, z toho 11 prípadov NN, (z toho Klebsiella pneumoniae 4x, Enterobacter aerogenes 1x, E.coli 20x, Pseudomonas aeruginosa 4x, Proteus mirabilis 1x, Serratia marcescens 1x a Enterobacter cloacae 1x a grampozitívne mikroorganizmy 1x),

1 prípad inej špecifikovanej septikémie (NN) – A41.8, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov.

II.8 Nákazy prenášané pohlavným stykom, choroby vyvolané vírusom HIV

Spolu bolo hlásených 31 prípadov ochorení, chorobnosť 69,75/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo evidovaných 29 prípadov ochorení, chorobnosť 65,25/100 000 obyvateľov. V roku 2023 bolo evidovaných 15 prípadov syfilisu, chorobnosť 33,75/100 000 obyvateľov (1 prípad nešpecifikovaného vrodeného syfilisu, 5 prípadov sekundárneho syfilisu kože a slizníc, 2 prípady latentného včasného syfilisu, 3 prípady nešpecifikovaného včasného syfilisu, 1 prípad neskorého latentného syfilisu, 1 prípad latentného včasného nešpecifikovaného syfilisu a 2 prípady nešpecifikovaného syfilisu), 1 prípad gonokokovej infekcie anusu recta, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, 9 prípadov chlamýdiovkej pohlavne prenosnej infekcie, chorobnosť 20,26/100 000 obyvateľov a 1 prípad urogenitálnej trichomoniázy.

V roku 2022 z počtu 29 hlásených prípadov boli 4 prípady, chorobnosť 9,0/100 000 obyvateľov primárneho genitálneho syfilisu, 5 prípadov, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov na latentný včasný syfilis, 3 prípady ochorení, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov na nešpecifikovaný syfilis, 8 prípadov gonokokovej pohlavne prenosnej infekcie, chorobnosť 18,0/100 000 obyvateľov, 7 prípadov chlamýdiovkej pohlavne prenosnej infekcie, chorobnosť 15,76/100 000 obyvateľov a 1 prípad anogenitálnych bradavíc, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov.

II.9 Nozokomiálne infekcie

Spolu bolo hlásených 208 prípadov NN, v roku 2022 bolo evidovaných 435 prípadov NN.

Črevné infekcie: **37x** (17,7%), z toho *Clostridioides difficile* 36x (97,3%) a rotavírus 1x (2,7%),

Septikémie: **29x** (13,9%), z toho septikémia vyvolaná *E. coli* nešpecifikované 3x (10,3%), *Enterobacter aerogenes* 1x (3,4%), *Klebsiella pneumoniae* 3x (10,3%), *Morganella morgani* 1x (3,4%), grampozitívne mikroorganizmy 1x (3,4%), *Pseudomonas aeruginosa* 3x (10,3%), *Serratia marcescens* 2 x (6,8%), *Staphylococcus aureus* 8x, (27,6%), *Staphylococcus haemolyticus* 2x (6,8%), *Staphylococcus hominis* 2x (6,8%), *Staphylococcus epidermidis* 1x (3,4%), stafylokokus iný špecifikovaný 1 x (3,4%) a streptokoky skupiny D 1 x (3,4%),

Respiračné infekcie: **92x** (44,2%), z toho 66 prípadov (71,7%) vyvolaných koronavírusom SARS-CoV 2, *Acinetobacter baumannii* 5x (5,4%), *E. coli* nešpecifikované 2x (2,1%), *Enterobacter cloacae* 1x (1,1%), iné gramnegatívne mikroorganizmy 1x (1,1%), *Klebsiella pneumoniae* 6x (6,5%), *Morganella morgani* 1x (1,1%), *Proteus mirabilis* 2x (2,1%), *Pseudomonas aeruginosa* 4x (4,3%), *Serratia marcescens* 1x (1,1%), *Stenotrophomonas maltophilia* 1x (1,1%), streptokokus skupiny A 1x (1,1%) a gamaherpesvírus 1x (1,1%),

Infekcia v mieste operačného výkonu: **15x** (7,2%), z toho *Candida albicans* 1x (6,6%), *E. coli* nešpecifikované 1x (6,6%), *Enterococcus faecium* 4x (26,6%), *Proteus mirabilis* 1x (6,6%), *Pseudomonas aeruginosa* 4x (26,6%), *Staphylococcus aureus* 3x (20,0%) a streptokokus skupiny A 1x (6,6%),

Urologické infekcie – **30x** (14,4%) – z toho vyvolané *Acinetobacter baumannii* 1x (3,3%), *Candida albicans* 1x (3,3%), *E. coli* nešpecifikované 4x (13,3%), enterococcus nešpecifikovaný 1x (3,3%), *Klebsiella oxitoca* 1x (3,3%), *Klebsiella pneumoniae* 9x (30,0%), *Morganella morgani* 2 x (6,6%), *Proteus mirabilis* 2x (6,6%), *Pseudomonas aeruginosa* 8x (26,6%), *Staphylococcus aureus* 1x, (3,3%),

Nákazy kože a slizníc – **4x** (1,9%) vyvolané *Staphylococcus aureus*,

Iné – **1x** (0,4%) vyvolané *Proteus mirabilis* (konjunktivitída)

Najväčší podiel majú respiračné infekcie (44,2%). Najvyššie percento etiologických agens z počtu hlásených nozokomiálnych nákaz predstavovali infekcie vyvolané koronavírusom SARS-CoV 2 - 66 prípadov 31,7%.

Tabuľka III.1 Výskyt vybraných prenosných ochorení a porovnávacie indexy v okrese Žiar nad Hronom

Kód MKCH	Ochorenie	2023 Abs.	2022 Abs.	INDEX 2023/2022	PRIEMER 2018-2022	Index 2023/P	CHOROBNOSŤ 2023	PRIEMER ch. 2018-2022
A02	Salmonelová enteritída	25	20	1,25	46,20	0,54	56,28	100,74
A02N	Vylučovanie salmonel	3	3	1,00	5,00	0,60	6,75	10,90
A04	Iné bakteriálne črev.infek.	87	75	1,16	102,60	0,84	195,75	223,72
A040	Infekcia EPEC	3	1	3,00	1,80	1,67	6,75	3,92
A045	Kampylobakteriálna enteritída	37	29	1,28	50,20	0,74	83,29	109,46
A046	Enteritída Y.enterocolitica	4	5	0,80	3,80	1,05	9,00	8,29
A047	Enterokolitída Cl.difficile	43	40	1,07	46,80	0,91	96,75	100,69
A048	Iné nešpec.bakter.črevné inf.	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,44
A07	Giardióza	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	0,87
A08	Vírusové a iné črevné inf.	62	66	0,94	57,00	1,09	139,56	124,29
A080	Rotavírus	42	28	1,50	28,00	1,50	94,54	61,05
A081	Norovírus	14	22	0,64	21,80	0,64	31,51	47,53
A082	Adenovírus	6	16	0,38	7,20	0,83	13,51	15,70
A09	Hnačka pravdepod.inf.pôvodu	0	0	0,00	2,20	0,00	0,00	4,80
A32	Listerióza	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	0,44
A370	Divý kašeľ - B.pertussis	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	0,87
A38	Scarlatína	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	0,87
A40	Streptokoková septikémia	5	2	2,50	3,40	1,47	11,26	7,41
A400	Septik.vyvol.Streptokok.sk.A	0	0	0,00	0,80	0,00	0,00	1,74
A401	Septik.vyvol.Streptokok.sk.B	0	1	0,00	1,00	0,00	0,00	2,18
A402	Septik.vyvol.Streptokok.sk.D	1	0	0,00	0,00	0,00	2,25	0,00
A403	Septikémia Strep.pneumoniae	3	0	0,00	0,80	3,75	6,75	1,74
A408	Iná streptokoková septikémia	1	1	1,00	0,80	1,25	2,25	1,74
A41	Septikémia vyvol.stafylokokom	55	56	0,98	58,80	0,94	123,81	128,21
A410	Septik. vyvol.Staph.aureus	10	7	1,43	8,60	1,16	22,51	18,75
A411	Septikémia špec.stafylokokmi	12	13	0,92	17,40	0,69	27,01	37,94
A414	Septikémia vyvolaná anérobmi	0	1	0,00	0,80	0,00	0,00	1,74
A415	Septikémia g-organizmami	32	35	0,91	30,40	1,05	72,03	66,29
A418	Iná špec.septikémia	1	0	0,00	1,60	0,63	2,25	3,49
A51	Včasný syfilis	10	9	1,11	2,80	3,57	22,51	6,11
A52	Neskorý latentný syfilis	1	0	0,00	0,00	0,00	2,25	0,00
A53	Latentný syfilis nešpecif.	3	3	1,00	0,80	3,75	6,75	1,74
A69	Lymeská borelióza	17	3	5,67	3,80	4,47	38,27	8,29
A81	Creuzfeldtova-Jakobova chor.	0	1	0,00	0,40	0,00	0,00	0,87
A841	Stredoeurópska kliešťová encef.	3	1	3,00	1,20	2,50	6,75	2,62
A87	Vírusová meningitída	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,44
B01	Varicella bez komplikácie	510	77	6,62	86,80	5,88	1 148,03	189,27
B02	Zoster bez komplikácie	5	2	2,50	3,00	1,67	11,26	6,54
B16	Akútna VHB	0	2	0,00	0,80	0,00	0,00	1,74
B171	Akútna VHC	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,44
B181	Chronická VHB	1	5	0,20	4,20	0,24	2,25	9,16
B182	Chronická VHC	7	14	0,50	7,40	0,95	15,76	16,14
B26	Parotitída bez komplikácií	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	0,44
B27	Infekčná mononukleóza	1	1	1,00	1,60	0,00	0,00	3,42
B58	Toxoplazmóza	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,44
B86	Svrab - scabies	38	41	0,93	26,80	1,42	85,54	58,44
G00	Bakteriálna meningitída	1	0	0,00	0,00	0,00	2,25	0,00
G630	Polyneuropatia pri LB	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	0,87
M012	Artritída pri LB	4	4	1,00	1,60	2,50	9,00	3,49
U071	COVID-19	195	9488	0,02	3 948,60	0,05	438,95	8 609,85
Z203	Kontakt ohrozenie besnotou	0	0	0,00	1,40	0,00	0,00	3,05
Z21	Bezpríznakový stav inf. HIV	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	0,44

Tabuľka III.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žiar nad Hronom za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Skupina vybraných alimentárnych nákaz																						
A02	Salmonelová enteritída	abs	73	134	96	67	60	51	46	83	36	45	4	43	53	55	60	52	40	57	20	25
		rel	152,71	280,32	200,68	140,03	125,52	107,01	96,79	175,02	74,67	93,64	8,36	90,08	111,72	118,62	127,23	110,66	85,12	122,4	45,02	56,28
A02N	Vylučovanie salmonel	abs	2	3	0	1	3	2	2	2	5	3	32	3	5	3	3	4	7	8	3	3
		rel	4,18	6,28	0,00	2,09	6,28	4,2	4,21	4,22	10,37	6,24	66,84	6,28	10,54	6,35	6,36	8,51	14,90	17,21	6,75	6,75
A03	Shigellóza	abs	0	3	0	0	0	0	21	20	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	6,28	0,00	0,00	0,00	0,00	44,19	42,17	0,00	2,08	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A03N	Vylučovanie šigel	abs	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A040	Infekcia EPEC	abs	22	22	2	5	19	17	14	26	18	19	13	12	11	14	5	3	0	0	1	3
		rel	46,02	46,02	4,18	10,45	39,75	35,67	29,46	54,82	37,34	39,54	27,15	25,14	23,19	29,66	10,6	6,38	0,00	0,00	2,25	6,75
A044	Iné črevné infekcie E. coli	abs	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	10,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs	0	0	0	2	5	23	45	50	27	10	11	27	49	55	58	83	36	45	29	37
		rel	0,00	0,00	0,00	4,18	10,46	48,26	94,68	105,43	56	20,81	22,98	56,56	103,29	116,5	122,99	176,63	76,61	96,82	65,28	83,29
A046	Yersinia Enterocolitica	abs	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	5	3	7	4	6	2	2	5	4
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,22	2,07	0,00	2,09	10,47	6,32	14,83	8,48	12,77	4,26	4,30	11,26	9,00
A047	Enterokolitída Clostr.difficile	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	3	7	4	11	23	27	62	76	16	39	41	43
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	6,22	14,57	8,36	23,04	48,48	57,19	131,47	161,73	34,05	83,91	92,29	96,75
A048	Iné špecifikované bakter. infekcie	abs	0	27	32	4	1	1	1	1	1	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	56,48	66,94	8,36	2,09	2,1	2,1	4,08	2,07	4,16	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	2,13	0,00	0,00	0,00	0,00
A05	Iné bakter.otravy potravinami	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A07	Iné protozoárne črevné infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,1	0,00	0,00	2,08	2,09	2,09	0,00	0,00	2,12	2,13	0,00	0,00	0,00	0,00
A080	Rotavirusová enteritída	abs	0	0	65	92	30	54	40	53	40	16	37	32	37	71	29	36	13	34	28	42
		rel	0,00	0,00	135,88	192,28	62,76	113,31	84,16	111,76	82,97	33,3	77,29	67,04	77,99	150,4	61,49	76,61	27,66	73,15	63,03	94,54
A081	Norwalk vírus.enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	7	1	0	4	5	21	18	7	72	6	8	1	22	14
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,73	2,11	0,00	8,32	10,44	43,99	37,94	14,83	152,67	12,77	17,02	2,15	49,52	31,51

Tabuľka III.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žiar nad Hronom za posledných 20 rokov - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
A370	Divý kašeľ B.pertussis	abs											1	0	4	1	0	0	2	0	0	0
		rel												2,09	0,00	8,43	2,12	0,00	0,00	4,26	0,00	0,00
A371	Divý kašeľ B.parapertussis	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A38	Šarlach - Scarlatina	abs	5	8	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
		rel	10,46	16,74	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,26	0,00	0,00	0,00
A481	Legionárska choroba	abs											1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel												2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B00	Herpes simplex	abs	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1
		rel	0,00	4,18	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	2,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01	Ovčie kiahne - Varicella	abs	181	201	29	93	123	31	176	63	118	77	25	279	373	38	22	122	199	14	77	510
		rel	378,64	420,48	60,67	194,37	257,32	65,05	370,32	132,84	244,76	160,24	52,22	584,46	786,24	80,49	46,65	259,62	423,49	30,12	173,33	1148,03
B02	Plazivec pásový-Herpes zoster	abs	6	6	4	2	3	3	5	0	0	5	7	7	7	4	3	6	4	0	2	5
		rel	12,55	12,55	8,37	4,18	6,28	6,29	10,52	0,00	0,00	10,4	14,62	14,66	14,76	8,47	6,36	12,77	8,51	0,00	4,50	11,26
B06	Ružienka - Rubeola	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B084	Choroba rúk,nôh a úst	abs											13	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel												27,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B26	Mumps - Parotitis epidemica	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	1	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,25	0,00
B27	Infekčná mononukleóza	abs	2	4	2	4	4	3	1	2	13	15	14	3	0	8	2	4	1	0	1	1
		rel	4,18	8,37	4,18	8,36	8,36	6,29	2,1	4,22	26,97	31,21	29,24	6,28	0,00	16,95	4,24	8,51	2,13	0,00	2,25	2,25
J10	Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom	abs	0	0	0	0	4	27	0	1	0	3	21	7	6	8	7	12	3	0	18	7
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	16,18	56,65	0,00	2,11	0,00	6,24	43,87	14,66	12,65	16,95	14,84	25,54	6,38	0,00	40,51	15,76
J107	SARI	abs	0	0	0	0	0	3	2	5	1	8	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,29	4,21	10,54	2,07	16,65	0,00	4,19	0,00	0,00	0,00	2,13	0,00	0,00	0,00	0,00
J109	Chrípka H1N1 Novel	abs	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J11	Chrípka a ARO	abs	8 440	13 727	14 194	23 172	21 835	31 264	23 708	24 385	20 777	23 305	20 002	18 559	16 997	15549	14123	14561	11682	11271	18663	22598
		rel	17647	28297	29260	54456	46660	65600	49884	51419	43096	48497	42376	51634	35827	48245	45675	31014	24 882	24232	41991	50868

Tabuľka III.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žiar nad Hronom za posledných 20 rokov - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
G03	Meningitis vyvolaná inými a nešp. príčinami	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G04	Encephalitis, myelitis a encephalomyelitis	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G06	Vnútrolebkový absces	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G61	Zápalová polyneuropatia	abs	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	2,09	0,00	2,09	2,09	2,09	2,1	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou																						
A218	Tularémia	abs												1	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel													2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A27	Leptospiróza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A32	Listerióza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,16	0,00	0,00	2,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,25	0,00
A692	Lymeská choroba	abs	15	29	14	9	20	8	7	4	0	6	6	2	3	2	13	0	2	1	3	17
		rel	31,38	60,67	29,29	18,81	41,84	16,79	14,73	8,43	0,00	12,49	12,53	4,19	6,32	4,24	27,57	0,00	4,26	2,15	6,75	38,27
A841	Stredo európska kliešťová encefalitída	abs	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2	0	1	0	3	1	1	3
		rel	0,00	2,09	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	2,11	0,00	0,00	0,00	0,00	4,22	0,00	2,12	0,00	6,38	2,15	2,25	6,75
B35	Dermatofytóza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B58	Toxoplazmóza	abs	3	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0
		rel	6,28	4,18	2,09	4,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	2,12	0,00	0,00	0,00	2,15	0,00	0,00
B675	Infekcia pečene Echinococcus multilocularis	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,13	0,00	0,00	0,00	0,00
B678	Nešpecifikovaná echinokokóza pečene	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B679	Iná nešpecifikovaná Echinokokóza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tabuľka III.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žiar nad Hronom za posledných 20 rokov - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Z21	Bezprízn.stav infekcie HIV	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,07	2,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Iné infekcie - nezradené																						
A400	Septikémia vyvolaná strept. sk. A	abs	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	1	0	1	0	0
		rel	2,09	2,09	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	0,00	4,24	2,13	0,00	2,15	0,00
A401	Septikémia vyvolaná strept. sk. B	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	1	1	1	1	1	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	6,35	2,12	2,13	2,13	2,15	2,25
A402	Septikémia vyvolaná strept. sk. D	abs	0	0	0	0	0	1	0	3	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,1	0,00	6,33	0,00	2,08	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A403	Septikémia vyvol. Strept.pneumoniae	abs	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2	0	2	2	0	1	1	2	0	3
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,1	0,00	0,00	2,08	4,18	0,00	4,22	4,24	0,00	2,13	2,13	4,30	0,00	6,75
A408	Iná streptokoková septikémia	abs	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	2	0	0	1	1
		rel	2,09	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,22	2,12	2,12	4,26	0,00	0,00	2,25	2,25
A410	Septikémia vyvolaná St.aureus	abs	5	5	10	4	6	5	0	1	0	0	1	11	16	11	14	13	2	7	7	10
		rel	10,46	10,46	20,92	8,36	12,55	10,49	0,00	2,11	0,00	0,00	2,09	23,04	33,73	23,3	29,69	27,66	4,26	15,06	15,76	22,51
A411	Septikémia vyvolaná inými špec. stafylokokmi	abs	6	4	3	0	2	0	0	0	1	2	0	9	32	24	21	29	12	12	13	12
		rel	12,55	8,37	6,28	0,00	4,18	0,00	0,00	0,00	2,07	4,06	0,00	18,85	67,45	50,84	44,53	61,71	25,54	25,82	29,26	27,01
A412	Septikémia nešp.stafylokokmi	abs													1	0	0	0	0	0	0	0
		rel													2,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A414	Septikémia vyvolaná anaeróbnmi	abs	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0
		rel	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	2,1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,12	2,13	2,13	0,00	2,25	0,00
A415	Septikémia vyvolaná g-organizmami	abs	27	28	35	12	36	4	0	3	7	10	4	43	32	49	35	32	19	31	35	32
		rel	56,48	58,57	73,22	25,08	75,31	8,39	0,00	6,33	14,52	20,81	8,36	90,08	67,45	103,79	74,22	68,10	40,43	66,70	78,79	72,03
A418	Iná špecifikovaná septikémia	abs	3	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	5	2	1	0	0	1
		rel	6,28	2,09	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	2,12	10,60	4,26	2,13	0,00	0,00	2,25
A419	Nešpecifikovaná septikémia	abs	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	4,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A485	Iné invazívne pneumokok. Inf.	abs																1	0	0	0	0
		rel																2,13	0,00	0,00	0,00	0,00

Tabuľka III.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žiar nad Hronom za posledných 20 rokov - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
B377	Kandidová septikémia	abs	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B083	Erythema infectiosum	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B349	Nešpecifikovaná vírusová infekcia-virémia	abs	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B44	Aspergilóza	abs	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B538	Iná parazitolog.potvrdená malária	abs	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B65-83	Helmintózy	abs	0	13	6	2	8	6	3	1	1	5	2	0	0	1	2	0	0	0	0	2
		rel	0,00	27,19	12,54	4,18	16,74	12,59	6,31	2,11	2,07	10,40	4,18	0,00	0,00	2,12	4,24	0,00	0,00	0,00	0,00	4,50

III. Epidemiologická situácia

a. Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

III.1 Skupina alimentárnych nákaz

III.1.1 Brušný týfus a paratýfus – A01

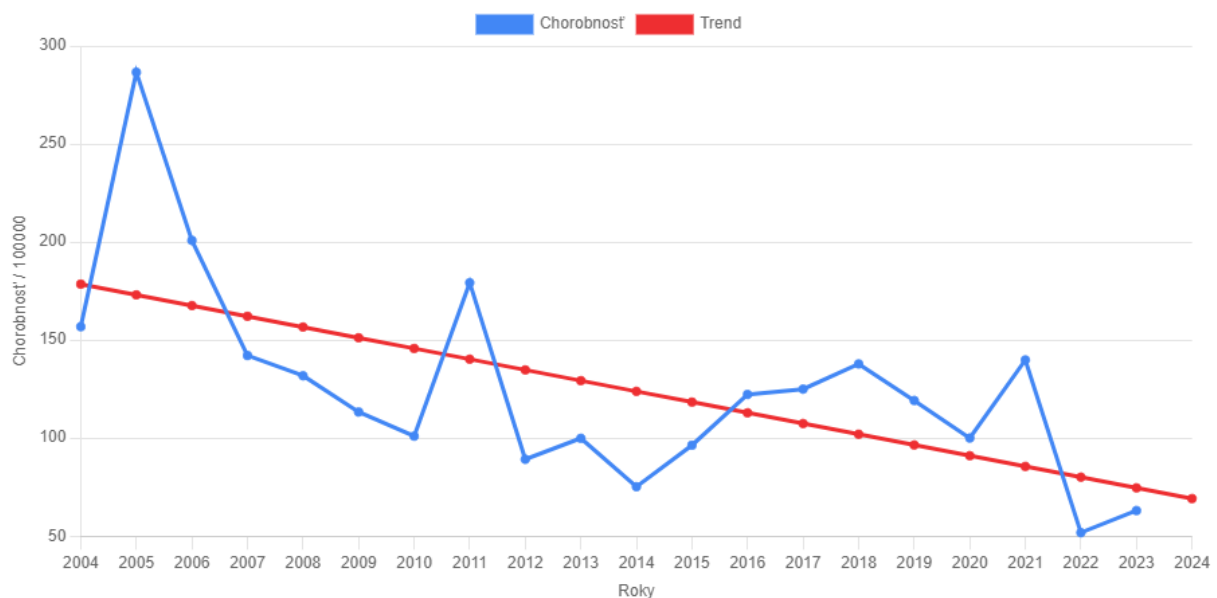
V roku 2023 ani v roku 2022, sa nevyskytlo ochorenie na túto diagnózu, v okrese nie je evidovaný žiadny bacilonosič.

III.1.2 Infekcie vyvolané salmonelami – A02

V roku 2023 bolo spolu hlásených 28 prípadov, chorobnosť 63,0/100 000 obyvateľov, z toho 3 prípady bezpríznakového vylučovania, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo hlásených 20 prípadov ochorení, chorobnosť 45,02/100 000 obyvateľov, z toho 1 prípad mimočrevnej lokalizácie infekcie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov. Výskyt je o 25% vyšší ako v roku 2022 a 5 ročný priemer ochorení je 46,2 prípadov (Graf III.1.2-1). V roku 2023 nebol zaznamenaný prípad nozokomiálneho charakteru. V roku 2023 bol zaznamenaný 1 prípad rodinnej epidémie z Hliníka nad Hronom. Ochoreli otec so synom po konzumácii surových vajíčok z obchodnej siete, kultivačne potvrdená *Salmonella enteritidis*. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

Graf III.1.2-1 Infekcie vyvolané salmonelami, trend za 20 rokov

(A02) Výskyt salmonelóz / Incidence of salmonellosis. Trend za 20 rokov.
Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Od chorých sa izolovali 4 serotypy - Salmonella enteritidis 22x, Salmonella enterica 1x, Salmonella typhimurium 1x a Salmonella stanley 1x chorý (Tab. III.1.2-1, Graf III.1.2-2).

U vylučovateľov bol izolovaný 3x serotyp Salmonella enteritidis.

Tabuľka III.1.2-1 Salmonelózy, frekvencia izolovaných serotypov od chorých a vylučovateľov

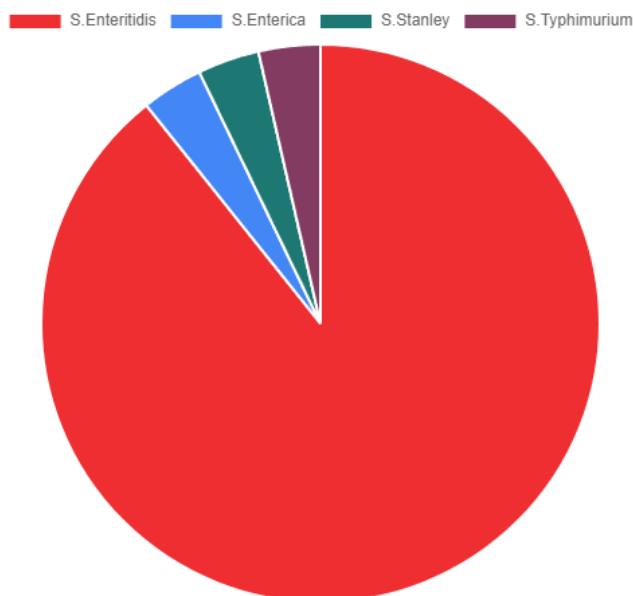
P.č.	Izolované typy salmonel	u chorých		u vylučovateľov	
		abs	%	abs	%
1	2	3	4	5	6
2	S.Enteritidis	22	88,00	3	100,00
3	S.Enterica	1	4,00	0	0
4	S.Typhimurium	1	4,00	0	0
5	S.Stanley	1	4,00	0	0
6	Spolu	25	100,00	3	100,00

Tabuľka III.1.2 – 2 Salmonelózy, mikrobiologická diagnostika

	Počet ochorení	Počet kultivačne				Z počtu kultivačne vyšetrených bolo			
		nevyšetrených		vyšetrených		pozitívnych		negatívnych	
		abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	25	0	0,0	25	100,00	25	100,0	0	0,0

Graf III.1.2-2 Salmonelózy, frekvencia izolovaných serotypov od chorých a vylučovateľov

(A02) Výskyt salmonelóz / Incidence of salmonellosis. Proporcja etiol. Agens. Rok 2023, mesiac január až december. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Z 25 ochorení bolo 19 objasnených epidemiologickým vyšetrením (Tab.III.1.2-3).

Tabuľka III.1.2–3 Prehľad výsledkov objasnenia pravdepodobných faktorov prenosu salmonelóz

Počet ochorení		z toho	Spolu
objasnených epid. vyšetrením	objasnených mikrob. vyšetrením	neobjasnených	
1	2	3	4
25	0	6	19

Faktory prenosu salmonelóz boli zistené len na základe epidemiologickej anamnézy, potraviny na mikrobiologické vyšetrenie neboli odobraté (Tab.III.1.2.-4).

Tabuľka III.1.2–4 Prehľad pravdepodobných faktorov prenosu salmonelóz

Faktor prenosu	Počet
mäso hydina (kuracie mäso)	2
vajcia domáce	5
vajcia-obchodná sieť	5
zmiešaná strava	4
mliečne výrobky	1
cukrárenské výrobky	1
konzerva	1
neznámy	6
Spolu	25

V prípade suspektného faktoru prenosu – cukrárenské výrobky bol v spolupráci s Oddelením hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov RÚVZ Žiar nad Hronom riešený podnet a udelená bloková pokuta v zariadení rýchleho občerstvenia.

V prípade ochorenia, vyvolaného Salmonella stanley bolo v rodine epidemiologickým vyšetrením zistené, že chovajú vodnú korytnačku. V súvislosti s ochorením bola korytnačka vyšetrená veterinárom (kultivačné vyšetrenie – negatívne) a odobratá vzorka vody z akvária bola tiež kultivačným vyšetrením negatívna.

Ochorenia boli zaznamenané vo každej vekovej skupine okrem vekových skupín 20-24 a 45-54 ročných, najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných, 571,43/100 000 obyvateľov a 5-9 ročných, 345,5/100 000 obyvateľov, najnižšia vekovo-špecifická chorobnosť bola u 35-44 ročných, 29,22/100 000 obyvateľov (Graf III.1.2-3).

Tabuľka III.1.2–7 Vekovošpecifická chorobnosť salmonelóz a vylučovateľov salmonel

Počet		Vekové skupiny											Spolu
		0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
ochorení	abs	2	1	7	1	4	0	2	2	0	3	3	25
	chor	571,43	59,1	345,51	48,64	207,79	0,00	35,45	29,22	0,00	47,3	33,46	56,28
vylučovaní	abs	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	3
	chor	0,00	0,00	0,00	0,00	51,95	0,00	0,00	14,61	0,00	15,77	0,00	6,75
Počet obyvateľov		350	1692	2026	2056	1925	2114	5641	6845	6466	6343	8966	44424

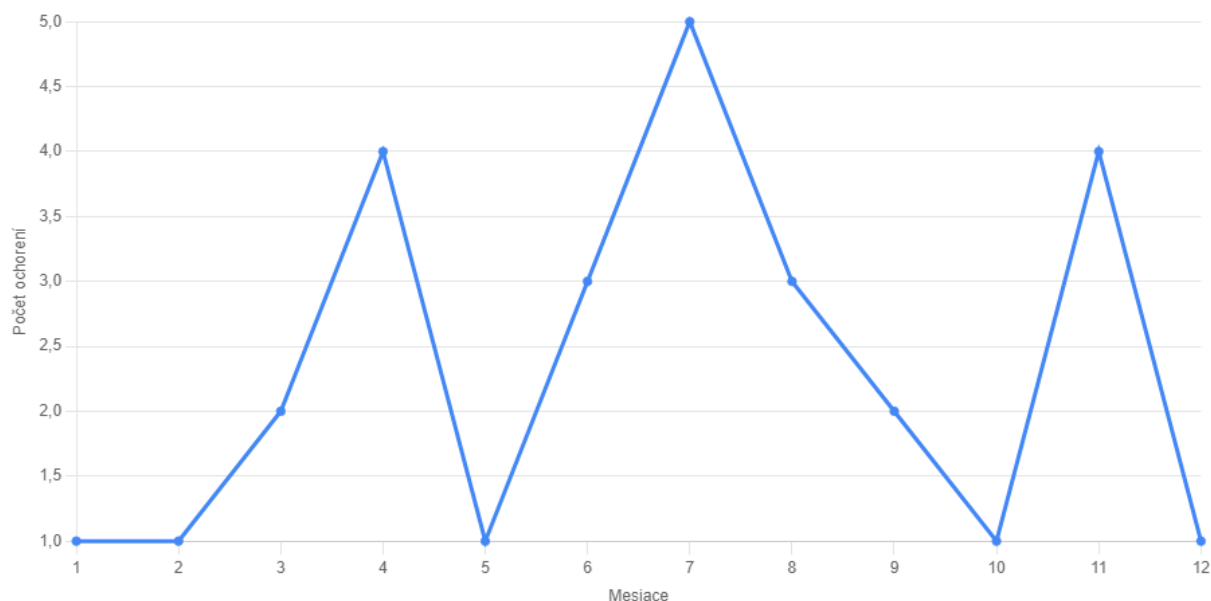
V roku 2023 nebola zaznamenaná mimočrevná lokalizácia infekcie.

Najviac ochorení sa vyskytlo v mesiaci júl 5 ochorení (20,0%) a po 4 prípady v mesiacoch apríl a november (16,0%) (Graf III.1.2-4).

Graf III.1.2–4 Sezónnosť výskytu salmonelóz

Výskyt salmonelóz / Incidence of salmonellosis. Sezonality. Rok 2023. Banskobystrický kraj.

Okres Žiar nad Hronom.

Hospitalizáciu si vyžiadalo 6 ochorení, čo je 24,0% z celkového počtu salmonelových gastroenteritíd.

Z dôvodu vykonávania epidemiologickej závažnej činnosti boli v jednom prípade nariadené opatrenia rozhodnutím (zvýšený zdravotný dozor).

Zaznamenaná bola 1 rodinná epidémia (s počtom minimálne 3 a maximálne 4 chorých osôb v ohnisku) (Tab.III.1.2-8).

Tabuľka III.1.2–8 Prehľad epidémií v okrese Žiar nad Hronom

P.č.	Miesto	Čas	Počet O/V	Sérotyp	Faktor prenosu	
					suspektný	potvrdený
1.	Hliník nad Hronom	19.7.-19.7.	2/0	S.enteritidis	Vajcia – obchodná sieť	-

Ochorel 63 ročný otec a 39 ročný syn po konzumácii surových vajec z obchodnej siete. Agens u oboch Salmonella enteritidis. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

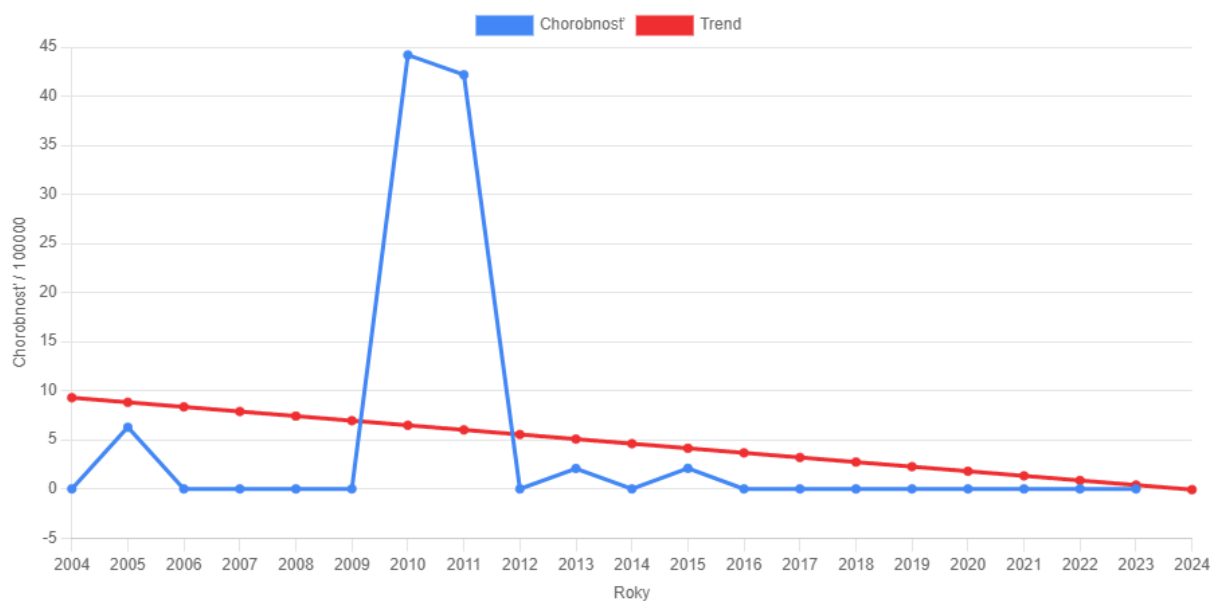
Prípady nozokomiálneho charakteru neboli v roku 2023 ani v roku 2022 zaznamenané. Úmrtie na túto diagnózu nebolo zaznamenané.

III.1.3 Bacilárna dyzentéria – šigelóza A03

V roku 2023 ani v roku 2022 nebolo hlásené ochorenie na šigelózu.

Graf III 1.3-1

Výskyt dyzentérie / Incidence of dysentery. Trend za 20 rokov. Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

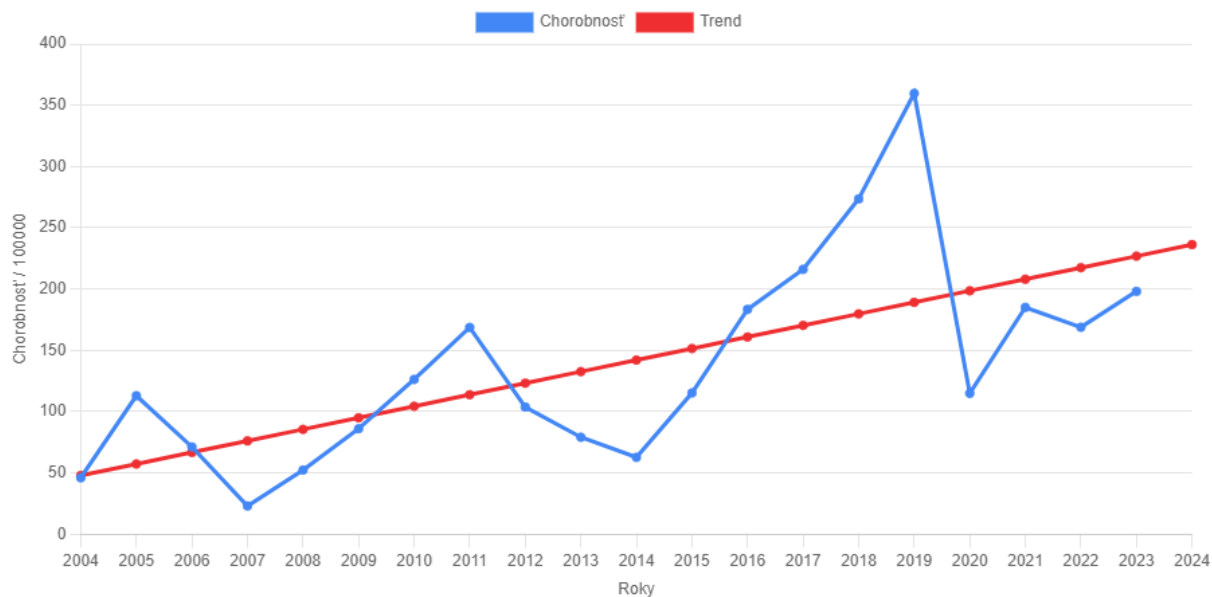

III.1.4 Iné bakteriálne črevné infekcie – A04

V priebehu roka 2023 bolo spolu hlásených 87 prípadov ochorení, chorobnosť 195,75/100 000 obyvateľov v 2022 bolo spolu hlásených 76 prípadov ochorení, chorobnosť 171,08/ 100 000 obyvateľov. Index rokov 2023/2022 je 0,84 a priemer chorobností v rokoch 2019 – 2022 je 223,72/100 000 obyvateľov.

(Graf III.1.4-1).

Graf III.1.4-1 Infekcie vyvolané inými bakteriálnymi črevnými infekciami, trend za 20 rokov
 Výskyt ostatných hnačkových ochorení / Incidence of other diarrhoeal diseases.Trend za 20 rokov.Rok
 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

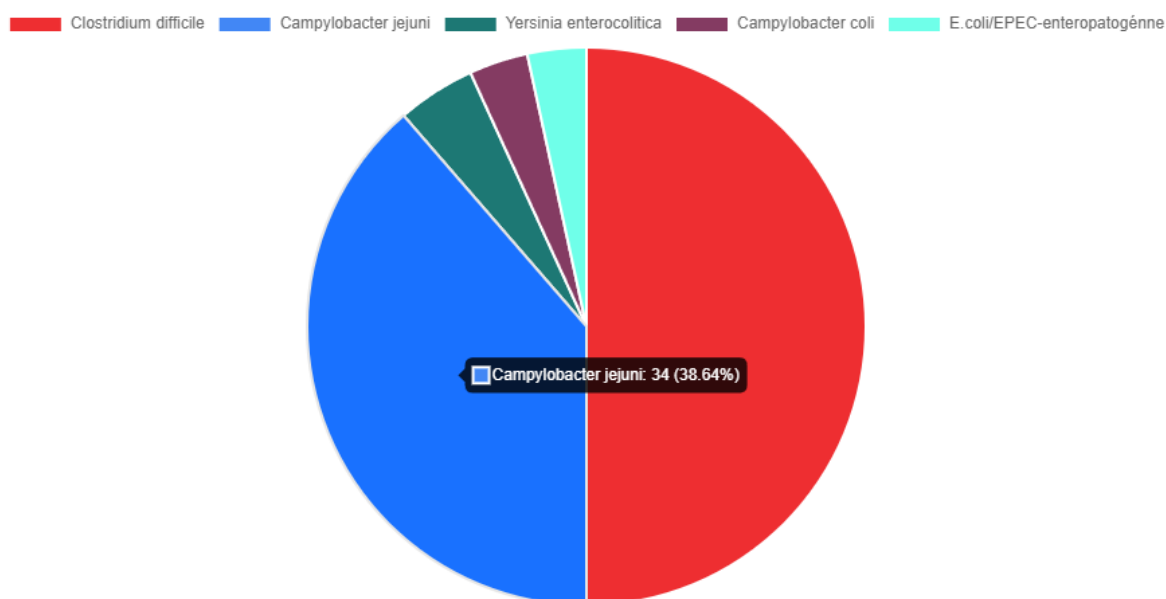
V percentuálnom vyjadrení bolo vyvolaných kampylobakterom spolu 42,52% ochorení, Yersinia enterocolitica 4,59%, Clostridium difficile 49,42% ochorení a infekcie spôsobené EPEC spolu 3,43% (Tab.III.1.4-1, Graf III.1.4-2).

Tabuľka III.1.4–1 Iné bakteriálne črevné infekcie, proporcia podľa etiologického agens

P.č.	Dg.	Etiologické agens	Špecifikácia	Počet	%
1	A045	Campylobacter jejuni	nešpecifikované	34	39,08
2	A045	Campylobacter coli	nešpecifikované	3	3,44
3	A040	E. coli/EPEC	O26	2	2,29
4	A040	E. coli/EPEC	nešpecifikované	1	1,14
5	A046	Yersinia enterocolitica	nešpecifikované	4	4,59
6	A047	Clostridium difficile	nešpecifikované	43	49,42

Graf III.1.4-2 Infekcie vyvolané inými bakteriálnymi črevnými infekciami, proporcia podľa etiologického agens

Výskyt ostatných hnačkových ochorení / Incidence of other diarrhoeal diseases. Proporcía etiol. Agens. Rok 2023, mesiac január až december. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

III.1.4.1 Infekcie enteropatogénnymi Escherichia coli – A04.0

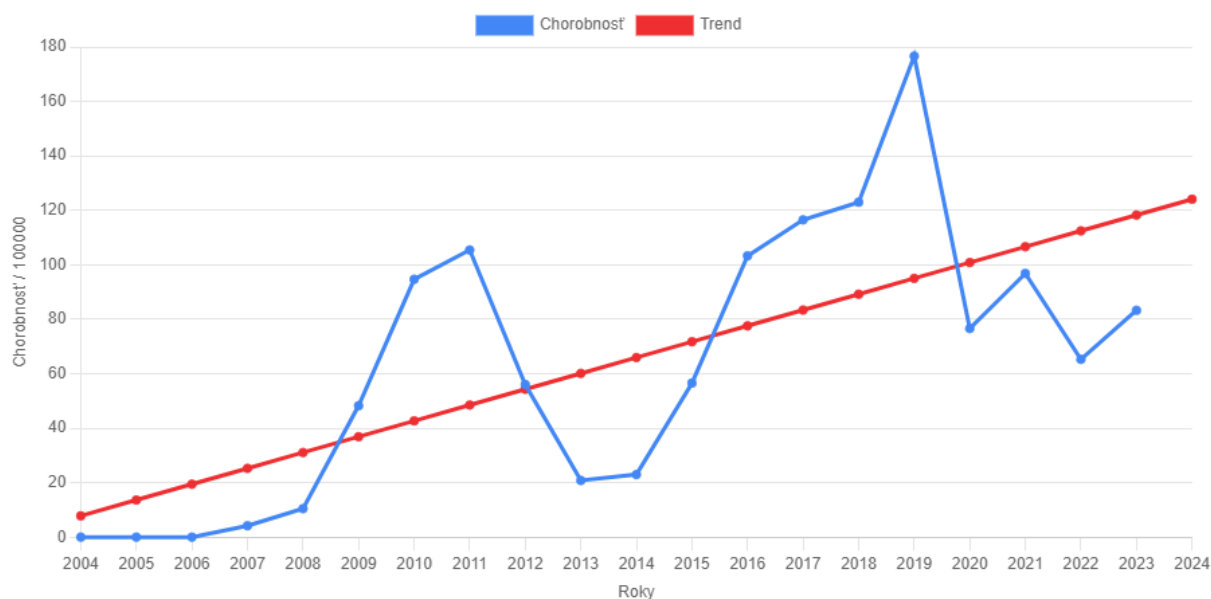
V roku 2023 boli hlásené 3 ochorenia, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 3,92/100 000 obyvateľov. Dve ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu. Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 1-4 ročných.

III.1.4.2 Kamylobakteriálna enteritída – A04.5

Ochorenie bolo evidované v roku 2023 v 37 prípadoch, chorobnosť 87,29/100 000 obyvateľov, v roku 2022 bolo hlásených 29 prípadov, chorobnosť 65,28/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 109,46/100 000 obyvateľov. (Graf III.1.4.2-1).

Graf III.1.4.2-1 Kampylobakteriózy, trend za 20 rokov

Výskyt kampylobakterií / Incidence of campylobacteriosis. Trend za 20 rokov. Rok 2023.
Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

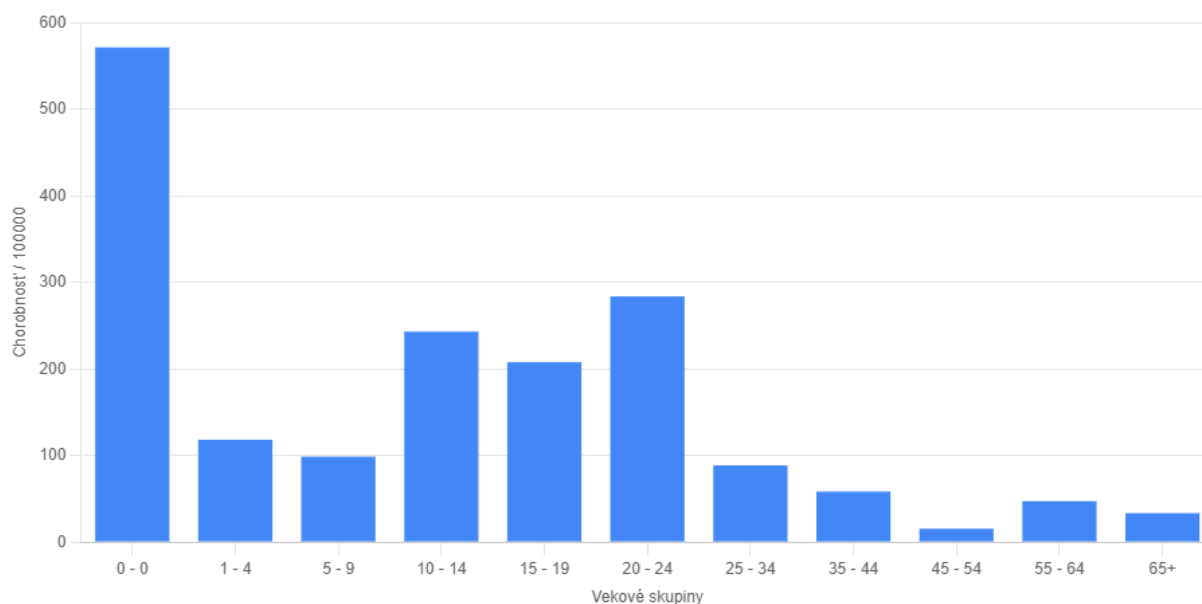
Campylobacter jejuni vyvolal ochorenie v 34 prípadoch t.j. 91,89%, Campylobacter coli v 3 prípadoch 8,1%.

Ochorenia mali sporadický charakter výskytu.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných 571,43/100 000 obyvateľov, 20-24 ročných 283,82/100 000 obyvateľov a 10-14 ročných 243,19/100 000 obyvateľov. Najnižšia vekovo-špecifická chorobnosť bola u 45-54 ročných 15,47/100 000 obyvateľov (Graf III.1.4.2-2).

III.1.4.2-2 Vekovo-špecifická chorobnosť kampylobakterií

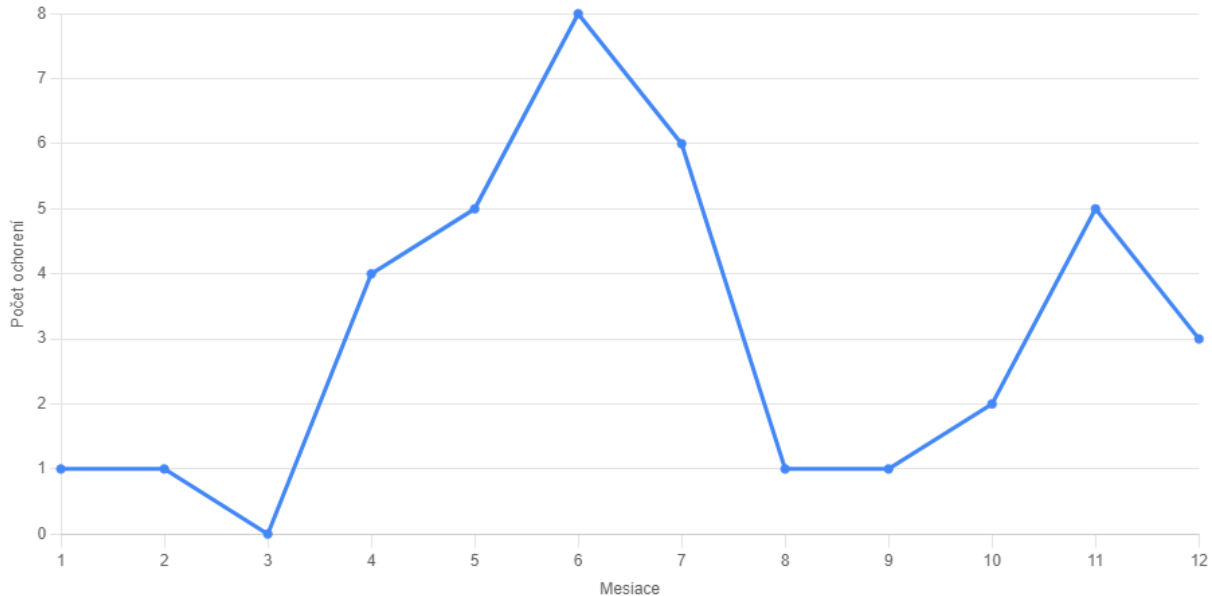
Výskyt kampylobakterií / Incidence of campylobacteriosis. Vekovošpecifická chorobnosť. Rok 2023, mesiac január až december. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Najviac ochorení bolo hlásených v mesiaci jún 8 prípadov (21,62%) a v júli 6 prípadov (16,22%) (Graf III.1.4.2-3).

Graf III.1.4.2-3 Sezónnosť výskytu kampylobakteriôz

Výskyt kampylobakteriôz / Incidence of campylobacteriosis. Sezonalita. Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Ako suspektný faktor prenosu bol u ochorení 15x udávaný konzum kuracieho mäsa (40,5%), 12x zmiešaná strava (32,4%), 1x mäso bravčové (2,7%), 1x domáce vajcia (2,7%), 1x mäsové výrobky, 1x kačacie mäso (2,7%), a v 6 prípadoch (16,%) faktor prenosu zostal neobjasnený.

Hospitalizovaní boli 3 chorí (8,1%).

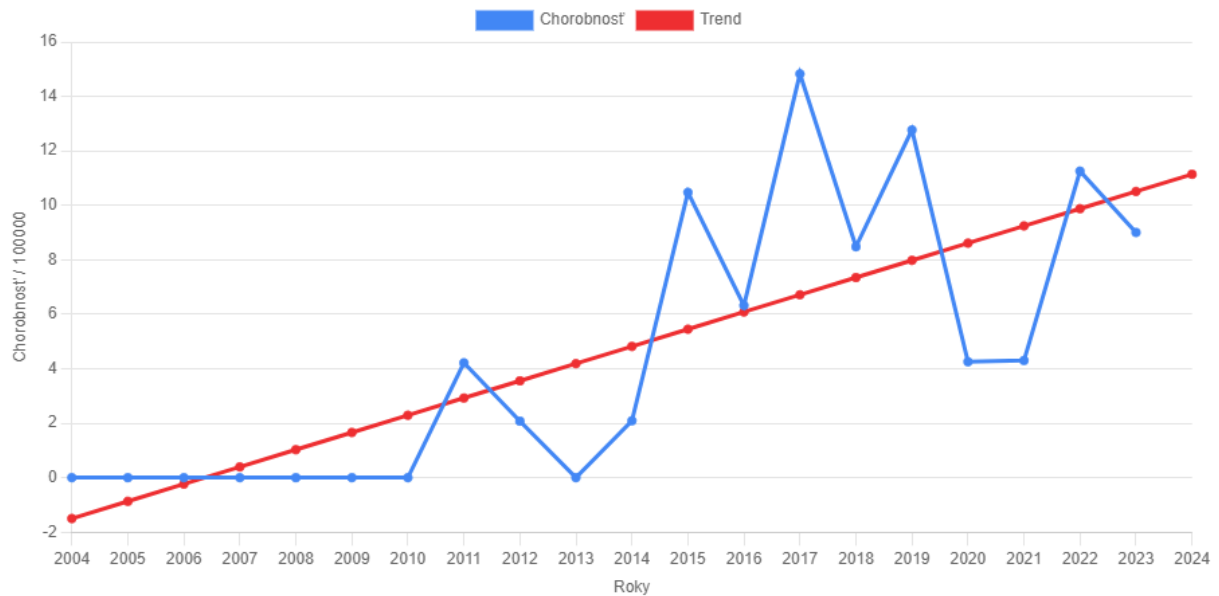
Z dôvodu vykonávania epidemiologickej závažnej činnosti neboli nariadené opatrenia rozhodnutím (zvýšený zdravotný dozor).

III.1.4.3 Yersíniová enteritída - A04.6

Ochorenie bolo v roku 2023 hlásené v 4 prípadoch, chorobnosť 9,0/100 000 obyvateľov a v roku 2022 bolo hlásených 5 prípadov, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 8,29/100 000 obyvateľov.

Graf III.1.4.3-1 Yersiniózy trend za 20 rokov

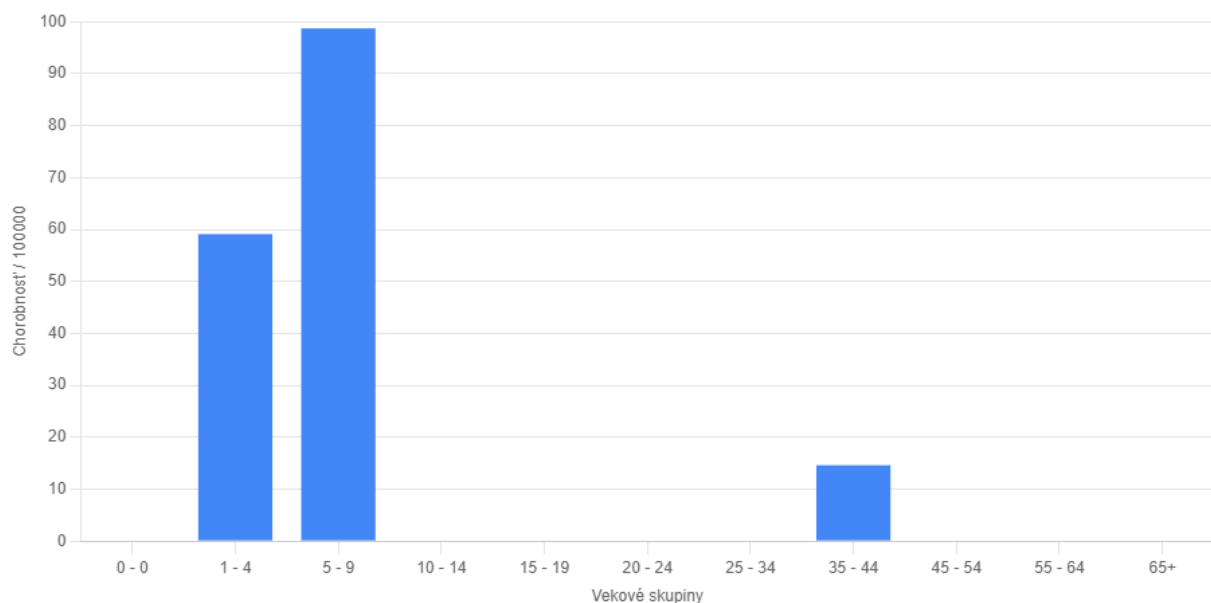
Výskyt yersinióz / Incidence of yersiniosis. Trend za 20 rokov. Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Ochorenia sa vyskytli vo vekových skupinách 1-4 ročných 1 prípad, chorobnosť 59,1/100 000 obyvateľov, 5-9 ročných 2 prípady, chorobnosť 98,7/100 000 obyvateľov a 1 prípad vo vekovej skupine 35-44 ročných, chorobnosť 14,6/100 000 obyvateľov (Graf III.1.4.3-1).

Graf III.1.4.3-2 Vekovo-špecifická chorobnosť yersinióz

Výskyt yersinióz / Incidence of yersiniosis. Vekovošpecifická chorobnosť. Rok 2023, mesiac január až december. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

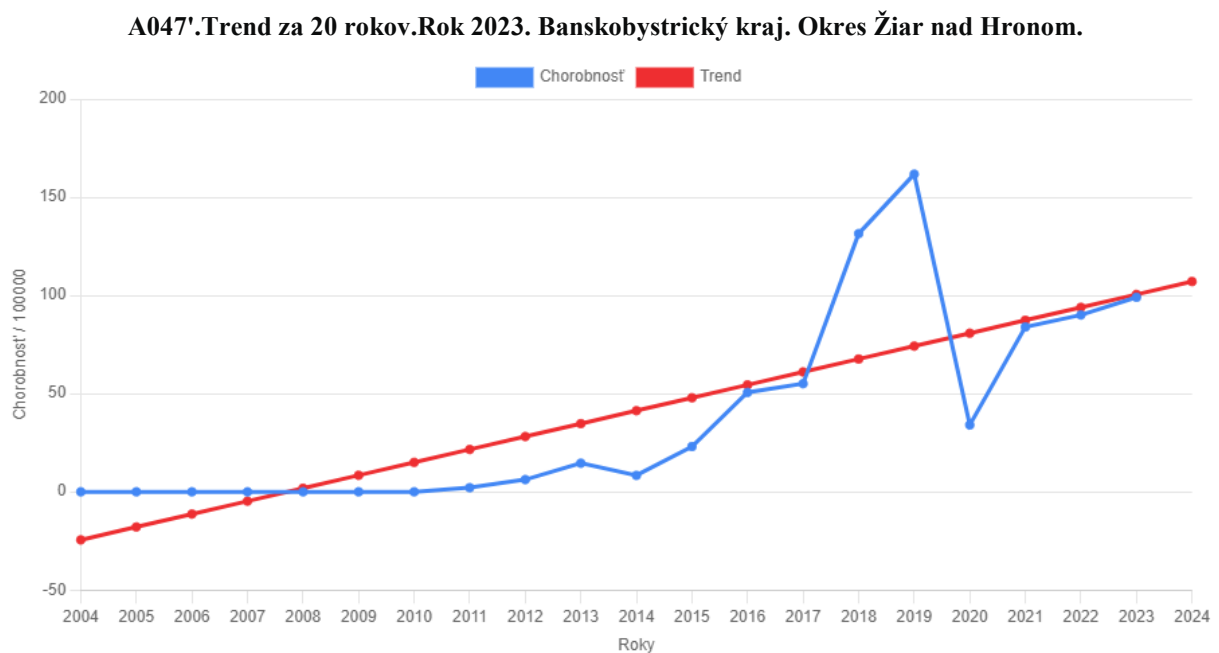
Ochorenia sa vyskytli po jednom prípade v mesiacoch január, apríl, jún a október. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu. Prípady sa vyskytli u:

- 4 ročného chlapca, ktorého pravdepodobným faktorom prenosu bola konzumácia párkov,
- 7 ročného dievčaťa, ktorej pravdepodobným faktorom prenosu bola konzumácia domácej bravčovej salámy,
- 8 ročného chlapca z prostredia s nižším hygienickým štandardom, u ktorého sa faktor prenosu neobjasnil a u
- 37 ročného farmára, ktorému pravdepodobným faktorom prenosu bola konzumácia domácich klobás.

III.1.4.4 Enteritída *Clostridium difficile* – A04.7

V priebehu roka 2023 bolo hlásených 43 prípadov ochorení, chorobnosť 96,75/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 41 prípadov ochorení, chorobnosť 92,29/100 000 obyvateľov, čo predstavuje 10% nárast. Päťročný priemer chorobností je 100,69/100 000 obyvateľov.

Graf III.1.4.4-1 Enteritída *Clostridium difficile*, trend za 20 rokov

Z celkového počtu ochorení malo 36 prípadov (83,72%) nozokomiálny charakter (podrobnejšie v časti NN).

Najvyššia chorobnosť bola vo vekovej skupine 65+ ročných, chorobnosť 401,4/100 000 obyvateľov

Vo všetkých prípadoch bolo z odberov stolice potvrdené CDI GDH pozitívne, toxín A v 2 prípadoch, toxín B v 6 prípadoch a pozitívne toxíny A, B boli v 35 prípadoch.

Ochorenia nie nozokomiálneho charakteru sa vyskytli:

- u 61 ročnej ženy ambulantne liečenej pre hnačky, ktorým predchádzalo respiračné ochorenie liečené antibiotikami (ATB).
- U 63 ročného onkologického pacienta, hospitalizovaného na Internom oddelení Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Banskej Bystrici pre melenu, v anamnéze zistené užívanie antibiotík.
- U 68 ročnej ženy prijatej na Interné oddelenie v (v I .polroku 2023 Nemocnicu Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica, s.r.o a od júla 2023 prevzala spoločnosť AGEL pod názvom Nemocnica AGEL Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica, s.r.o. – ďalej Nemocnica Žiar nad Hronom) pre anémiu a hnačky.
- U 75 ročného muža zo zariadenia pre seniorov hospitalizovaného na Internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre dehydratáciu a hnačky, v anamnéze zistené užívanie ATB.
- U 78 ročnej ženy hospitalizovanej na Internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre infekčt močových ciest a hnačky, v anamnéze zistené užívanie ATB.
- U 80 ročného muža zo zariadenia pre seniorov hospitalizovaného na Internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre pneumóniu, somnolenciu a hnačky.
- U 85 ročnej ženy zo zariadenia pre seniorov hospitalizovanej na Internom oddelení v Nemocnici Žiari nad Hronom pre bronchitídu a hnačky.

III.1.5 Iné bakteriálne otravy potravinami – A05 – neboli hlásené.

III.1.6 Iné protozoárne črevné infekcie – A07.1 – neboli hlásené .

III.1.7 Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie – A08

V tejto skupine nákaz bolo v roku 2023 spolu hlásených 62 prípadov ochorení, chorobnosť 139,5/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo spolu hlásených 66 prípadov ochorení, chorobnosť 148,57/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 124,29/100 000 obyvateľov.

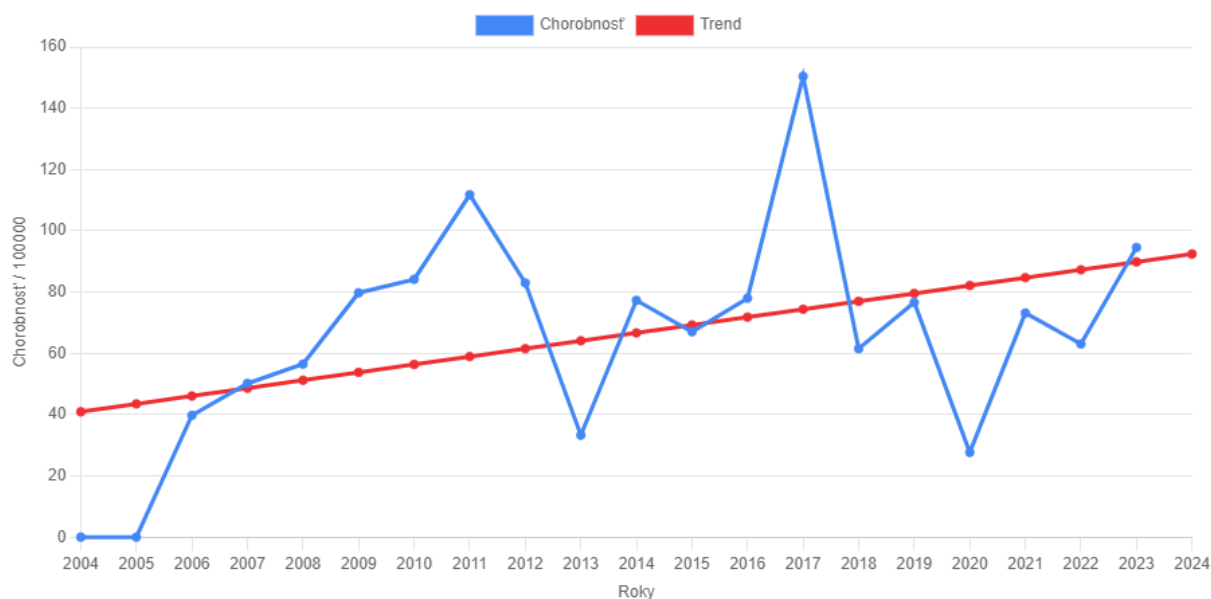
V percentuálnom vyjadrení bolo rotavírusmi spôsobených 67,7%, norovírusmi 22,5% a adenovírusmi 9,6% ochorení.

III.1.7.1 Rotavírusová enteritída – A08.0

Hlásených bolo 42 prípadov ochorení, chorobnosť 94,54/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 28 prípadov, chorobnosť 63,03/100 000 obyvateľov. Bol zaznamenaný 50% nárast. Päťročný priemer chorobností je 61, /100 000 obyvateľov. (Graf III.1.7.1-1).

Graf III.1.7.1-1 Rotavírusové gastroenteritídy, trend za 20 rokov

A080'.Trend za 20 rokov.Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Hospitalizáciu si vyžiadalo 24 ochorení (57,1%).

Z celkového počtu chorých bolo jedno dieťa očkované jednou dávkou Rotarixu.

Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekových skupinách 0 ročných, chorobnosť 2000,0/100 000 obyvateľov, 1-4 ročných, chorobnosť 1 004,7/100 000 obyvateľov a 10-14 ročných, 243,2/100 000 obyvateľov.

V júli bol evidovaný epidemický výskyt rodinného typu po dovolenke v Bulharsku. Epidémia prebiehala od 27.7.-31.7.2023, exponovaných bolo 6 rodinných príslušníkov a ochorelo 5. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu.

Pri administratívnej kontrole očkovania k 31.08.2023 bolo zistené, že na žiadosť rodičov bolo proti rotavírusom zaočkovaných 300 detí (168 jednou dávkou, 132 dvoma dávkami).

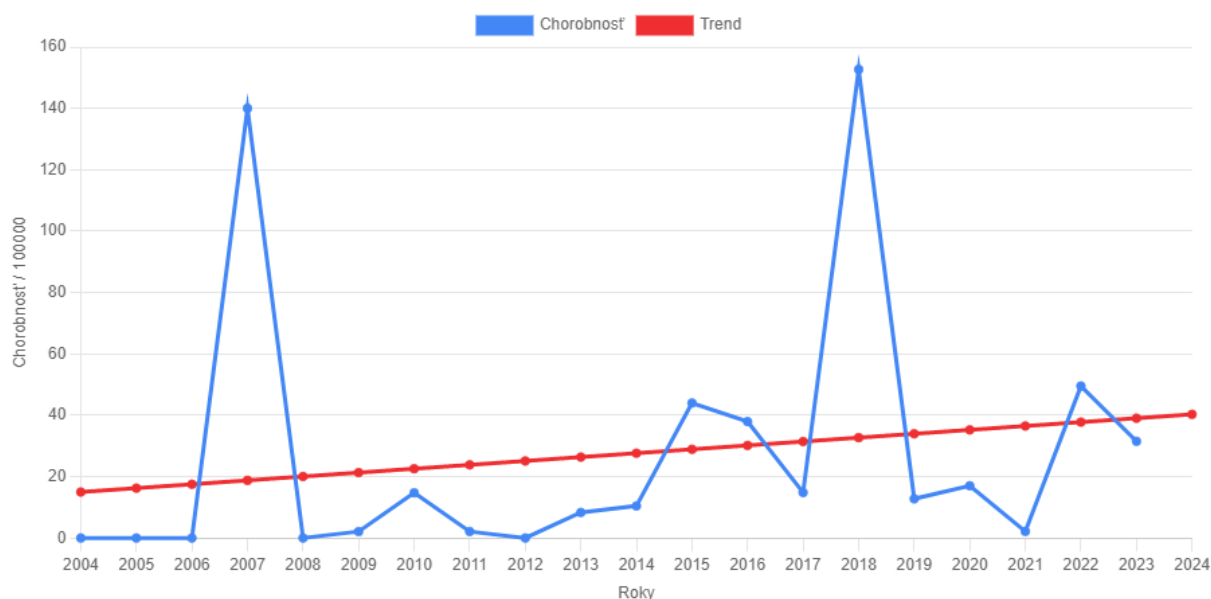
Ochorenia sa vyskytovali v prvom polroku s vrcholom v júli – 18 prípadov (42,86%), neskôr už len jeden prípad v septembri

III.1.7.2 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk – A08.1

V roku 2023 bolo hlásených 14 prípadov, chorobnosť 31,51/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 22 prípadov, chorobnosť 49,52/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 47,53/100 000 obyvateľov. (Graf III.1.7.2-1).

Graf III.1.7.2-1 Norovírusové gastroenteritídy, trend za 20 rokov

A081'.Trend za 20 rokov.Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Hospitalizáciu si vyžiadalo 11 ochorení (78,5 %).

Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0 ročných, chorobnosť 1142,8/100 000 obyvateľov a 1-4 ročných, chorobnosť 413,71/100 000 obyvateľov.

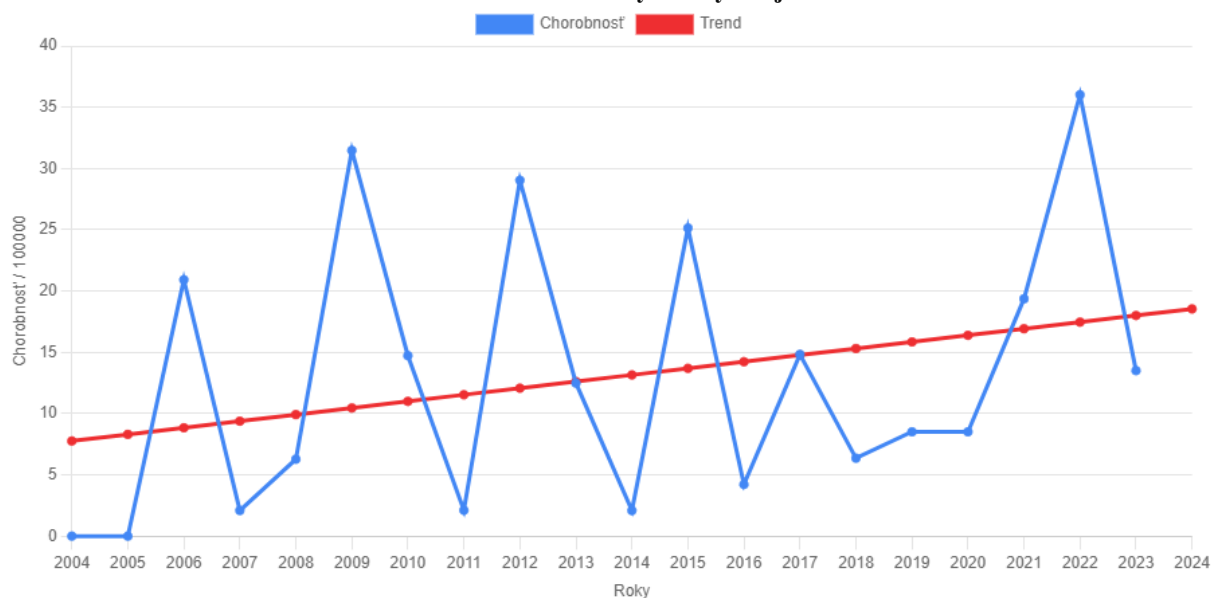
Najviac ochorení bolo zaznamenaných v mesiaci jún – 6 prípadov a v marci - 4 prípady, ďalšie 4 prípady sa vyskytli po jednom prípade.

III.1.7.3 Adenovírusová enteritída – A08.2

V roku 2023 bolo zaznamenaných 6 prípadov ochorení, chorobnosť 13,51/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo evidovaných 16 prípadov ochorení, chorobnosť 36,02/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 15,7/100 000 obyvateľov. (Graf III.1.7.3-1).

Graf III.1.7.3-1 Adenovírusové gastroenteritídy, trend za 20 rokov

A082'.Trend za 20 rokov.Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 0 ročných – 1 prípad, chorobnosť 285,7/100 000 obyvateľov, 4 prípady vo vekovej skupine 1-4 ročných, chorobnosť 236,4/100 000 obyvateľov a 1 prípad, chorobnosť 49,3/100 000 obyvateľov vo vekovej skupine 5-9 ročných. Hospitalizáciu si vyžiadali 4 prípady. Ochorenia sa vyskytli v mesiacoch február, jún a november.

III.1.8 Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu – A09

V roku 2023 ani v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

III.2 Skupina vírusových hepatítid

V skupine vírusových hepatítid bolo v roku 2023 spolu hlásených 11 prípadov, chorobnosť 24,75/100 000 obyvateľov v roku 2022 spolu hlásených 27 prípadov, chorobnosť 60,75/100 000 obyvateľov.

V roku 2023 bol evidovaný 1 prípad chronickej hepatitídy typu B, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, 7 prípadov chronickej hepatitídy typu C, chorobnosť 15,76/100 000 obyvateľov a 3 prípady bezpríznakového nosičstva HBsAg, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov.

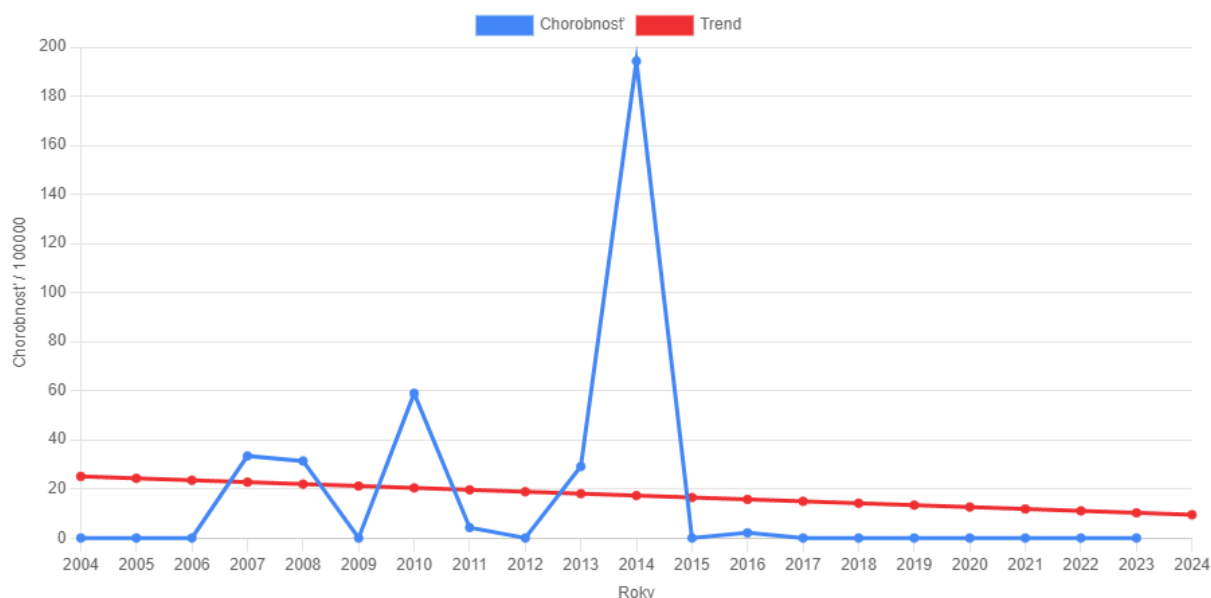
V roku 2022 boli evidované 2 prípady na akútnu vírusovú hepatitídu typu B, chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov, 1 prípad akútnej vírusovej hepatitídy typu E, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, 5 prípadov chronickej vírusovej hepatitídy typu B, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov, 14 prípadov chronickej vírusovej hepatitídy typu C, chorobnosť 31,51/100 000 obyvateľov a 5 prípadov bezpríznakového nosičstva HBsAg, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov.

III.2.1 Akútna hepatitída A – B15

V roku 2023 ani v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

Graf III.2.1-1 Akútna hepatitída typu A, trend za 20 rokov

(B15) Výskyt vírusovej hepatitídy typu A / Incidence of viral hepatitis A. Trend za 20 rokov. Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

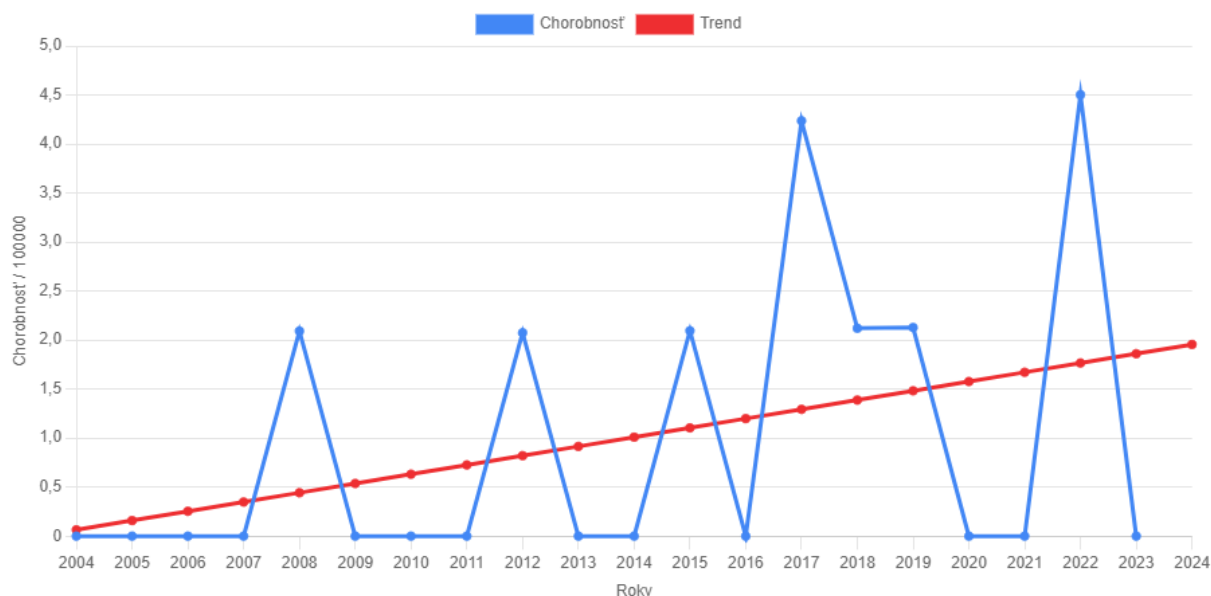

III.2.2 Akútna vírusová hepatitída B – B16.9

V roku 2023 neboli hlásené prípady akútnej vírusovej hepatitídy typu B, v roku 2022, boli zaznamenané 2 prípady ochorenia, chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 1,74/100 000 obyvateľov.

Graf III.2.2-1 Graf výskytu akútnej vírusovej hepatitídy B, trend za 20 rokov

(B16) Výskyt vírusovej hepatitídy typu B / Incidence of viral hepatitis B. Trend za 20 rokov. Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Tabuľka III.2.2–1 Analýza akútneho VHB vzhľadom na druh anamnézy

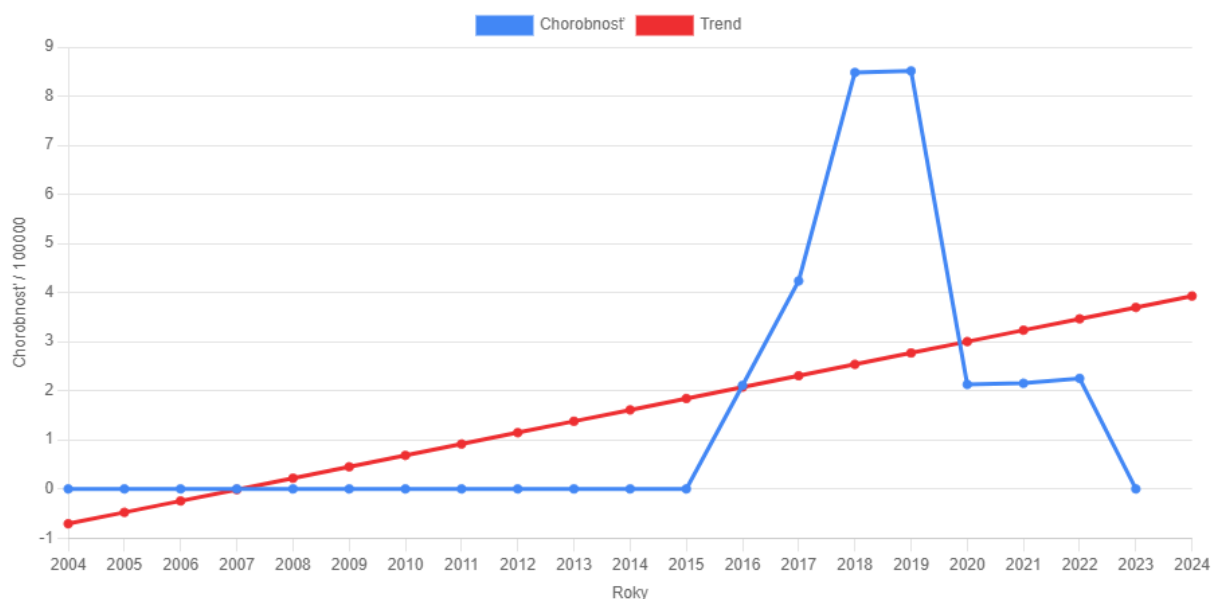
Veková skupina	VHB spolu	z toho		
		pozitívna anamnéza		negatívna anamnéza
		operácia	Parenterálne aplikácie	
0				
1-4				
5-9				
10-14				
15-19				
20-24				
25-34				
35-44				
45-54				
55-64				
65+				
Spolu	0			

III.2.3 Akútna vírusová hepatitída E – B17.2

V roku 2023 nebolo ochorenie hlásené, v roku 2022 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 2,2/100 000 obyvateľov.

Graf III.2.3-1 Graf výskytu akútnej vírusovej hepatitídy E, trend za 20 rokov

'B172'.Trend za 20 rokov.Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

III.2.4 Chronická vírusová hepatitída B – B18.1

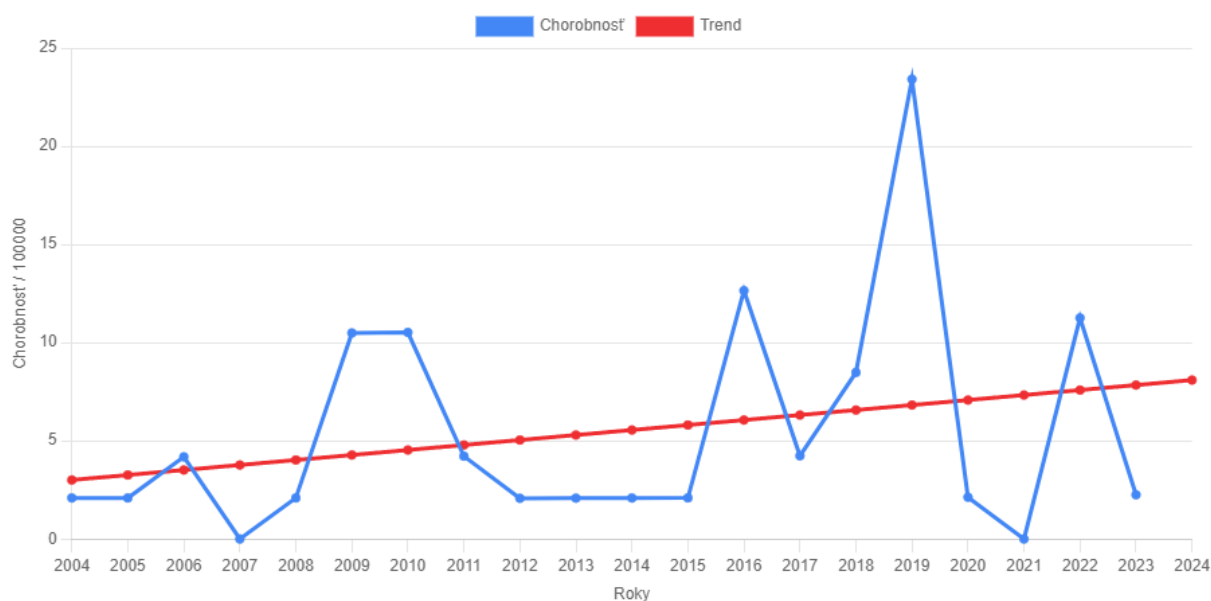
V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 5 prípadov ochorení, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 9,16/100 000 obyvateľov (Graf III.2.4-1).

Ochorenie sa vyskytlo:

- u 42 ročnej ženy drogovu závislej, evidovanej pre chronickú vírusovú hepatitídu typu C, súčasné ochorenie aktívne vyhladané pri epidemiologickom vyšetrení HBsAg pozitívneho partnera.

Graf III.2.4-1 Graf výskytu chronickej vírusovej hepatitídy B, trend za 20 rokov

'B181'.Trend za 20 rokov.Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

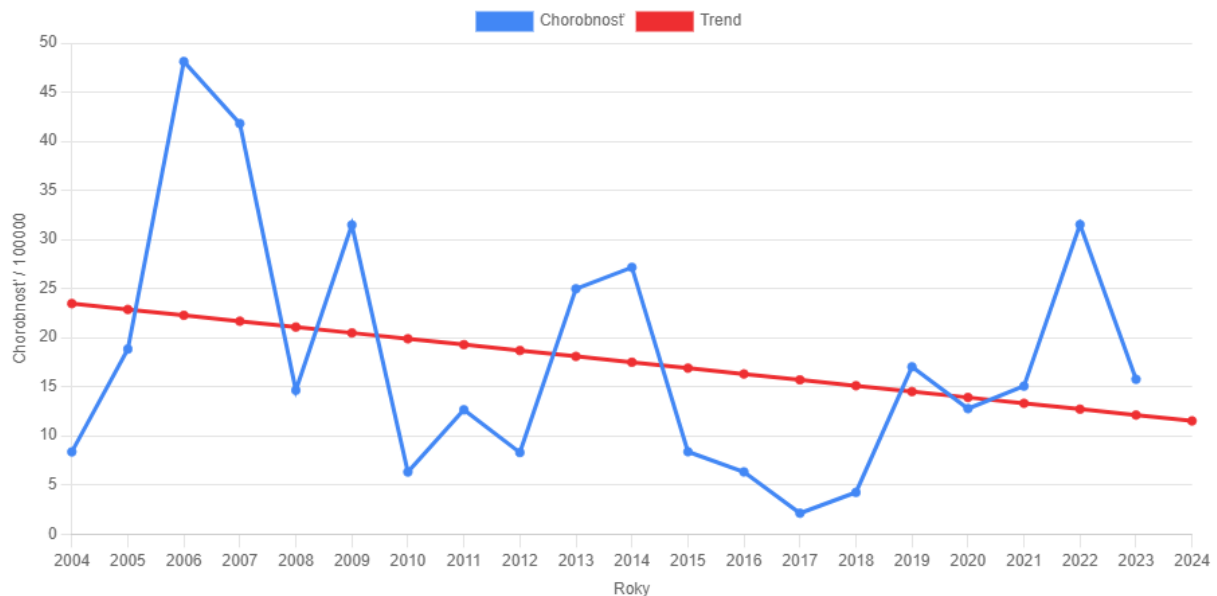

III.2.5 Chronická vírusová hepatitída typu C – B18.2

V roku 2023 bolo hlásených 7 prípadov ochorení, chorobnosť 15,76/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 14 prípadov ochorení, chorobnosť 31,51/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 16,14/100 000 obyvateľov. (Graf III.2.5-1).

Graf III.2.5-1 Graf výskytu chronickej vírusovej hepatitídy C, trend za 20 rokov

'B182'.Trend za 20 rokov.Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Ochorenia boli hlásené:

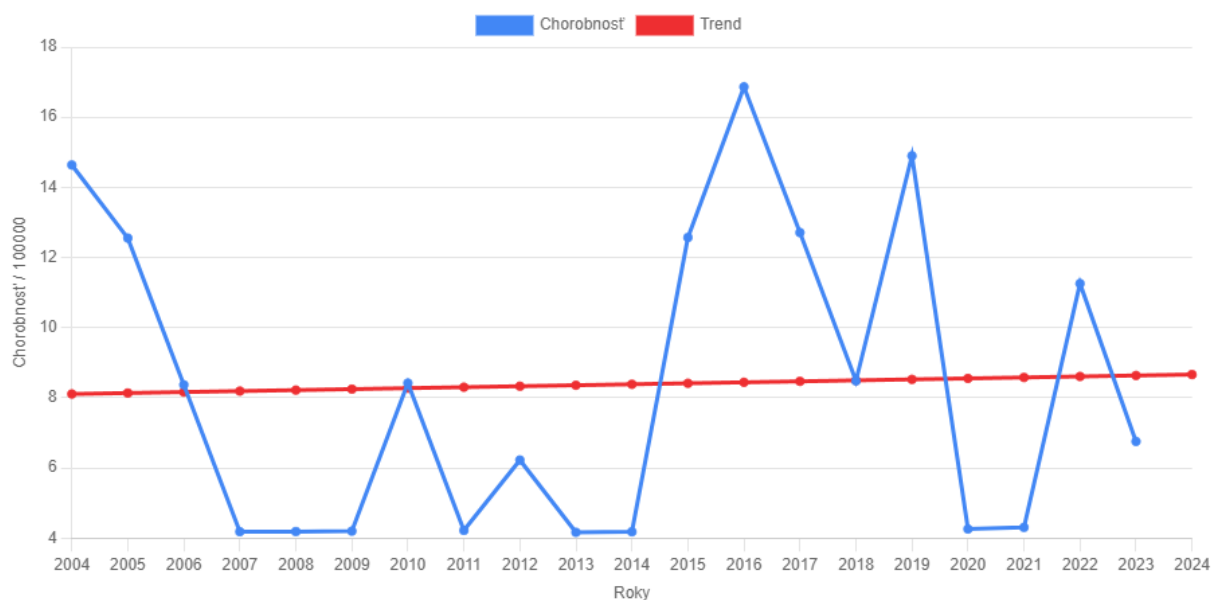
- u 23 ročného muža drogovovo závislého, pozitívita zistená pri gastroenterologickom vyšetrení.
- U 31 ročného muža z prostredia nižšieho hygienického štandardu, pozitívita zistená pri gastroenterologickom vyšetrení. Anamnéza na parenterálne zákroky neobjasnená.
- U 34 ročného muža závislého od drog a Tramalu, sledovaný na Infekčnej ambulancii Fakultnej nemocnice s poliklinikou Banská Bystrica.
- U 36 ročného muža, ktorého pozitívita zistená pri darovaní krvi. V anamnéze zistená drogová závislosť v mladosti.
- U 39 ročného muža, ktorého pozitívita zistená v rámci hospitalizácie na Neurologickom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom. V anamnéze zistená drogová závislosť v mladosti a pohlavný kontakt s partnerkou pozitívnu na vírusovú hepatitídu typu C.
- U 39 ročného muža vo výkone trestu v domácom prostredí závislý od opiátov, hospitalizovaný na Oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny (OAIM) v Nemocnici Žiar nad Hronom po predávkovaní, kde nastal exitus letalis.
- U 45 ročnej ženy, ktorej pozitívita VHC diagnostikovaná v roku 1997 (nehlásená), ďalej liečená na Infekčnej ambulancii Fakultnej nemocnice s poliklinikou Banská Bystrica, v roku 2023 hospitalizovaná na Psychiatrickej nemocnici v Kremnici, pozitívny výsledok hlásený. V anamnéze zistené užívanie drog.

III.2.6 Nosičstvo vírusovej hepatitídy typu B – Z22.5

V roku 2022 bolo evidovaných 5 prípadov, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov v roku 2021 boli hlásené 2 prípady, chorobnosť 4,30/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 9,35/100 000 obyvateľov (Graf III.2.6-1).

Graf III.2.6-1 Graf výskytu nosičstva vírusovej hepatitídy B trend za 20 rokov

Z225'.Trend za 20 rokov.Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Nosičstvo bolo zistené vo vekovej skupine 45-54 ročných, vekovo-špecifická chorobnosť 15,47/100 000 obyvateľov a 2 prípady vo vekovej skupine 65+ ročných vekovošpecifická chorobnosť 22,31/100 000 obyvateľov.

Nosičstvá HBsAg boli zistené v rodine:

- u 50 ročného muža, pozitívita zistená v rámci predoperačného vyšetrenia. Anamnéza na parenterálne zákroky - zistené zubné ošetrovanie, neočkovaný.
- U 73 ročnej ženy – matky horeuvedeného, pozitívita zistená v rámci epidemiologického vyšetrenia u syna HBsAg pozitívneho. V anamnéze zistené časté odbery krvi pre dg.diabetes mellitus (bez inzulínu) a v domácnosti aplikované i.m. injekcie. Neočkovaná.
- U 65 ročnej ženy, pozitívita zistená v rámci vyšetrenia pred dialýzou. V anamnéza na parenterálne zákroky zistené podanie transfúzie krvi v roku 1980 a operácia stavca chrčtice v r. 2017. Neočkovaná.

Tabuľka III.2.2–1 Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	VHB spolu	z toho					
		pozitívna anamnéza					negatívna anam.
		amb	hospit	kúpele	soc.zar.	iné*	
Roky	abs	abs	abs	abs	abs	abs	abs
1	-	-	-	-	-	-	-
0	-	-	-	-	-	-	-
1-4	-	-	-	-	-	-	-

Veková skupina	VHB spolu	z toho					
		pozitívna anamnéza					negatívna anam.
		amb	hospit	kúpele	soc.zar.	iné*	
Roky	abs	abs	abs	abs	abs	abs	abs
5-9	-	-	-	-	-	-	-
10-14	-	-	-	-	-	-	-
15-19	-	-	-	-	-	-	-
20-24	-	-	-	-	-	-	-
25-34	-	-	-	-	-	-	-
35-44	-	-	-	-	-	-	-
45-54	1	1	-	-	-	-	-
55-64	-	-	-	-	-	-	-
65+	2	1	1	-	-	-	-
Spolu	3	2	1	-	-	-	-

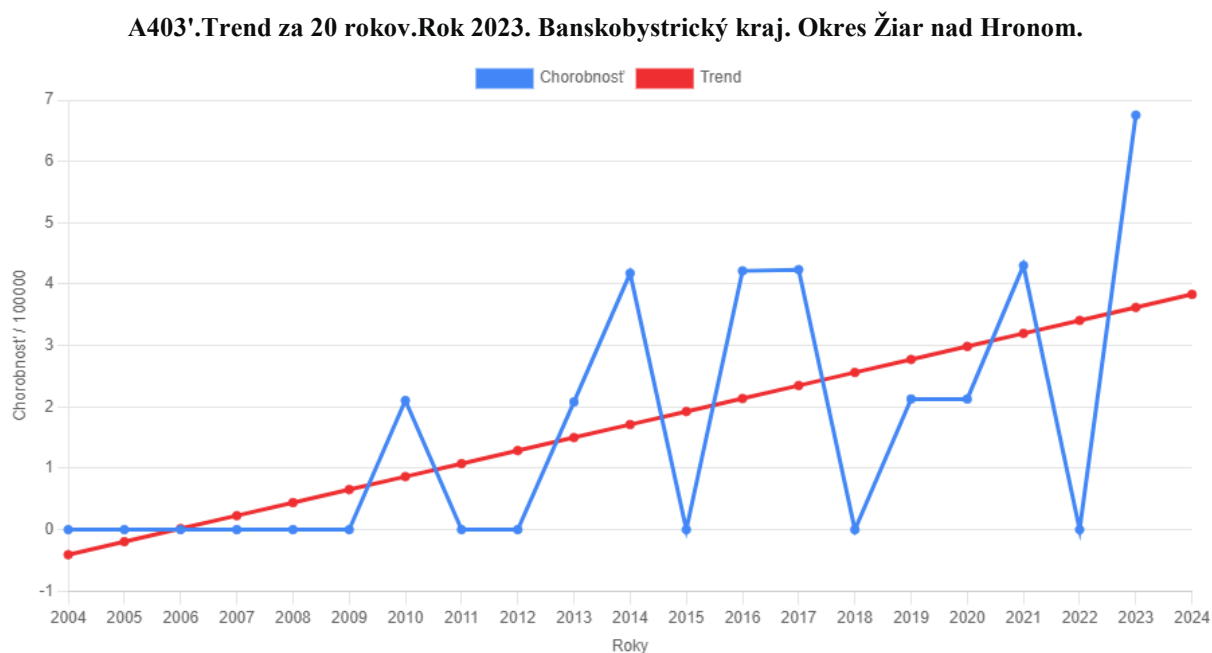
III.3. Skupina respiračných nákaz, nákaz preventabilných očkovaním

III.3.1. Náказы preventabilné očkovaním

V skupine nákaz preventabilných očkovaním neboli hlásené prípady ochorenia na diftériu, pertussis, parapertussis, morbilli, rubeolu, poliomyelitídu, tetanus, hemofilové invazívne náказы (A37.0, A41.3, G00.0, J14). V roku 2022 bol hlásený 1 prípad Parotitídy bez komplikácii, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov.

V roku 2023 boli hlásené 3 prípady septikémií vyvolaných *Streptococcus pneumoniae* – A40.3, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov (Graf III.3.1-1).

Graf III.3.1-1 Graf výskytu septikémií A40.3, trend za 20 rokov

Septikémie A 40.3 sa vyskytli u neočkovaných pacientov:

- u 60 ročného onkologického pacienta, hospitalizovaného na Internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom, pre renálne zlyhanie, anémiu a z hemokultúry *Streptococcus pneumoniae*.
- u 61 ročného etylika, hospitalizovaného na Internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom, pre bronchopneumóniu a z hemokultúry *Streptococcus pneumoniae*.
- u 69 ročnej ženy hospitalizovanej na Internom oddelení v Nemocnici Žiari nad Hronom pre astmu, bronchitídu, horúčky a z hemokultúry *Streptococcus pneumoniae*.

III.3.2 Skupina respiračných nákaz – okrem preventabilných očkovaním

V skupine respiračných nákaz bolo v roku 2023 spolu hlásených 23 002 prípadov, chorobnosť 51 754,5/100 000 obyvateľov v roku 2022 spolu hlásených 28 253 prípadov, chorobnosť 63 569,25/100 000 obyvateľov. Bol zaznamenaný pokles ochorení hlavne z dôvodu ustupujúcej pandémie respiračných ochorení spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2, ktorá vznikla v roku 2020 (1 867 ochorení) a pokračovala v roku 2021 (8 391 ochorení). V roku 2022 bolo hlásených 9 488 prípadov ochorení na COVID-19, chorobnosť 21 357,82/100 000 obyvateľov a v roku 2023 boli zaznamenaných 195 prípadov, chorobnosť 438,95/100 000 obyvateľov.

Ďalej boli hlásené v roku 2023 ochorenia na varicellu 510 prípadov, chorobnosť 1148,03/100 000 obyvateľov, herpes zoster 5 prípadov, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov, infekčná mononukleóza 1 prípad, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov a 1 prípad herpetickovírusovej stomatitídy a faryngitídy, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov. V roku 2022 boli ďalej hlásené ochorenia na varicellu 77 prípadov ochorení, chorobnosť 173,33/100 000 obyvateľov, herpes zoster 2 prípady ochorení, chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov, infekčná mononukleóza bola hlásená v 1 prípade, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov a 1 prípad tuberkulózy, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov.

V roku 2023 bolo ďalej hlásených 22 278 prípadov na chrípku a chrípke podobných ochorení, chorobnosť 50 125,5/100 000 obyvateľov, 7 prípadov chrípky vyvolanej identifikovaným vírusom chrípky, chorobnosť 15,76/100 000 obyvateľov, 1 prípad adenovírusovej pneumónie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, 1 prípad pneumónie RS vírusovej, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, 1 prípad akútnej bronchitídy RS vírusovej, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo hlásených 18 663 prípadov na chrípku a chrípke podobných ochorení, chorobnosť 41 991,75/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo hlásených 18 prípadov chrípky vyvolanej identifikovaným vírusom chrípky, chorobnosť 40,52/100 000 obyvateľov, 3 prípady akútnej bronchitídy vyvolanej respiračným syncyriálnym vírusom, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov.

Ochorenie SARI nebolo v roku 2023 hlásené ani v roku 2022.

III.3.2.1 Tuberkulóza pľúc – A15, A18, A31

V roku 2023 nebol hlásený žiadny prípad ochorenia, v roku 2022 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov.

III.3.2.2 Šarlach - scarlatina – A38

V roku 2023 ani v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

III.3.2.3 Herpetickovírusová gingivostomatitída a faryngotonzilitída – B00.2

V roku 2023 bol hlásený 1 prípad ochorenia, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov u 2 ročného chlapca, hospitalizovaného na Infekčnom oddelení Fakultnej nemocnice s poliklinikou Banská Bystrica.

III.3.2.4 Infekcia herpes simplex – plazivec jednoduchý – B00.5

V roku 2023 rovnako ako v roku 2022 nebolo hlásené.

III.3.2.5 Ovčie kiahne – varicella – B01

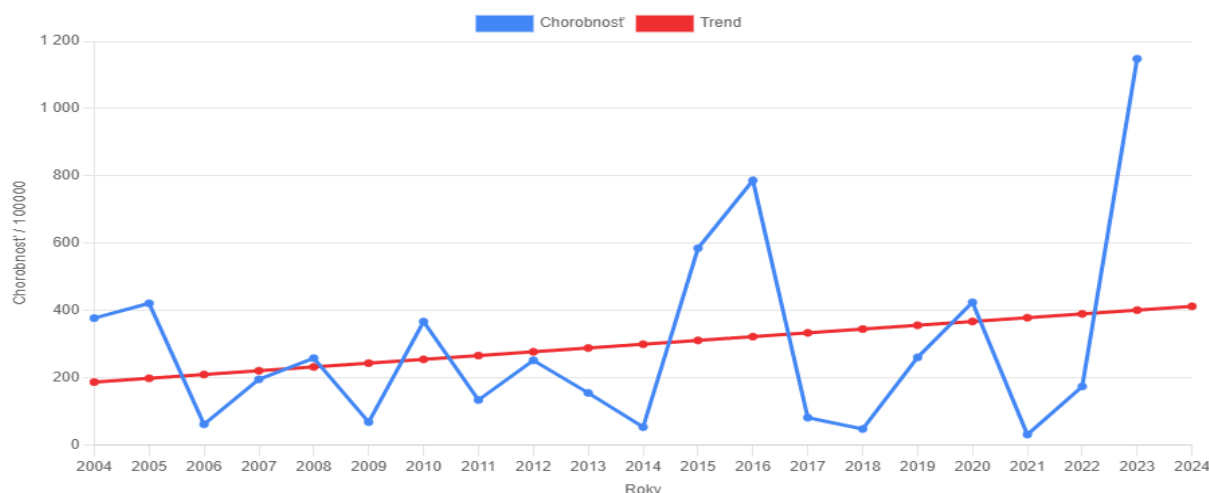
V roku 2023 bolo hlásených 510 prípadov ochorení, chorobnosť 1148,03/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo hlásených 77 prípadov ochorení, chorobnosť 173,33/100 000 obyvateľov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný nárast, index 2022/2021 je 6,62. Päťročný priemer chorobností je 189,27/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 5-9 ročných, chorobnosť 12 783,81/100 000 obyvateľov, 1-4 ročných 9 633,57/100 000 obyvateľov a v skupine 10-14 ročných, chorobnosť 3 161,48/100 000 obyvateľov

Maximum ochorení sa vyskytlo v apríli 134 prípadov (26,27%).

Graf III.3.2.5 -1 Graf výskytu ovčích kiahní B01.9, trend za 20 rokov

'B01.9'.Trend za 20 rokov.Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

III.3.2.6 Infekcia herpesovým vírusom, Herpes zoster – B02

V roku 2023 bolo hlásených 5 prípadov, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov v 2022 boli hlásené 2 prípady ochorení, chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 6,54/100 000 obyvateľov.

III.3.2.7 Infekčná mononukleóza – B27.0, B27.9

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie (NN), chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov rovnako v roku 2022 bolo evidované 1 ochorenie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 3,42/100 000 obyvateľov.

III.3.2.8 Chrápka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky – J10

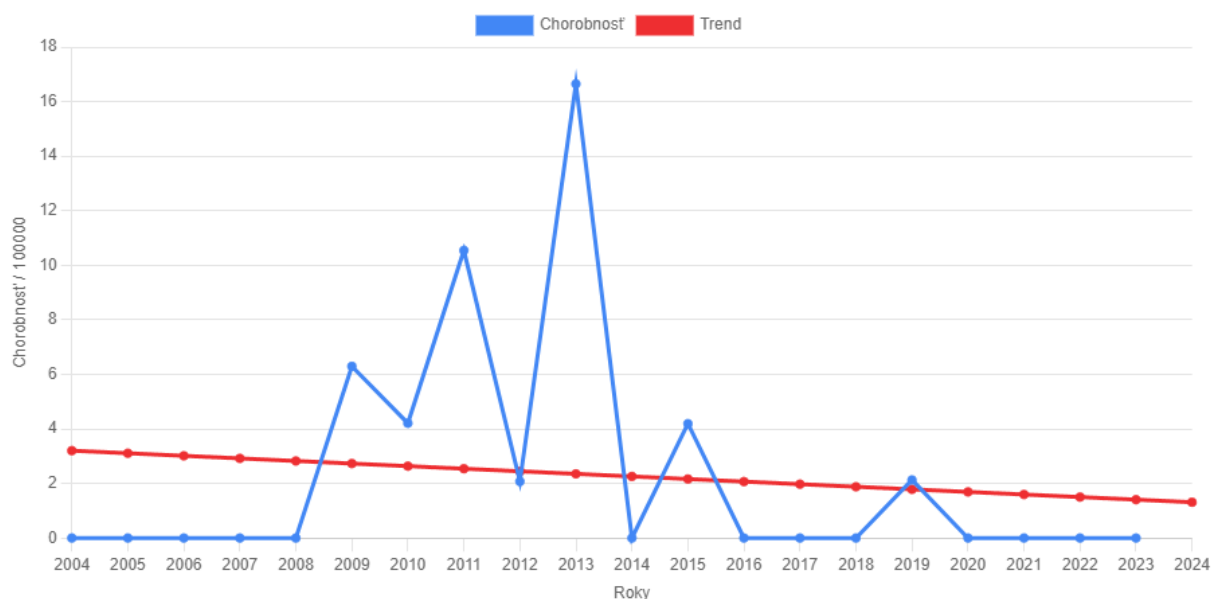
V roku 2023 bolo hlásených 7 prípadov, chorobnosť 15,76/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 18 prípadov, chorobnosť 40,52/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 17,4/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných 285,71/100 000 obyvateľov a 1-4 ročných 118,21/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu ochorení 5 prípadov bolo diagnostikovaných v rámci hospitalizácií pacientov a v 2 prípadoch odobrali materiál na vyšetrenie sentineloví lekári.

III.3.2.9 SARI – J10.7

V roku 2023 ani v roku 2022 nebolo ochorenie zaznamenané.

Graf III.3.2.9-1 Graf vývoj chorobnosti na SARI v rokoch 2003 – 2022

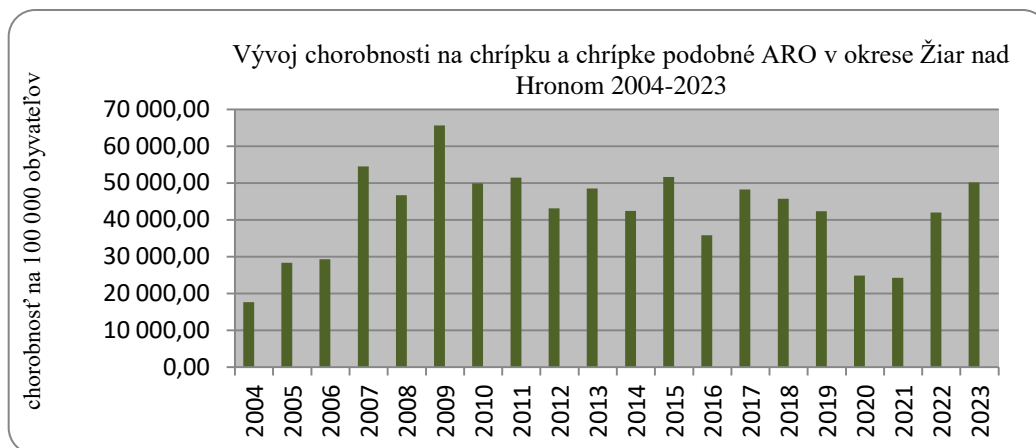
J107'.Trend za 20 rokov.Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

III.3.2.10 Chrápka a ARO – J11

V roku 2023 bolo hlásených 22 278 prípadov, chorobnosť 50 125,5/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 18 663 prípadov, chorobnosť 41 991,75/100 000 obyvateľov. Nárast ochorení spôsobuje aj hlásenie ochorenia na COVID-19 v začínajúcej chrípkovej sezóne 2023-2024 spolu s ochoreniami na chrípku a ARO (Graf III.3.2.9-1).

Graf III.3.2.10-1 Graf vývoj chorobnosti na chrípku a ARO v rokoch 2004 – 2023

V roku 2023 bolo odobratých a Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva, odboru lekárskej mikrobiológie v Banskej Bystrici na vyšetrenie doručených 16 nazopharyngeálnych výterov od sentinelových lekárov. Tri výtery boli na vírus chrípky A pozitívne a 3 výtery boli pozitívne testované na koronavírus SARS-CoV-2 (z celkového počtu odberov a pozitívnych výsledkov na vírus chrípky A bol 1 prípad zaevidovaný v okrese Žarnovica z dôvodu trvalého bydliska pacienta).

V roku 2023 bol chrípku a akútne respiračné ochorenia prerušený vyučovací proces v 18 školských kolektívoch. V roku 2022 bol vyučovací proces pre chrípku prerušený v 14 školských zariadeniach.

V chrípkovej sezóne 2022/2023 bolo spolu očkovaných 216 (59,8%) z celkového počtu 361 osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb. Očkovanie bolo vykonané vakcínami VAXIGRIP (Sanofi Pasteur) 42 klientov a INFLUVAC (Mylan) 174 klientov.

Z celkového počtu 361 osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb bolo k 31. 8. 2023 očkovaných 19 (5,2 %), celkove evidujeme 75 klientov (20,8%) očkovaných proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam.

III.3.2.11 Adenovírusová pneumónia – J120

Úmrtie

V roku 2023 bol hlásený 1 prípad úmrtia, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo u 2 mesačného chlapca. Pri epidemiologickom vyšetrovaní bolo zistené, že ako 1 mesačný bol hospitalizovaný na Detskom oddelení Nemocnice v Žiari nad Hronom pre dyspepsiu. Po 14 dňoch dieťa bolo hospitalizované opäť pre respiračný infekt (vyšetrenie stolice na vírusy negat.), ale na 4. deň hospitalizácie sa matka rozhodla o ukončení hospitalizácie. O mesiac na to bolo dieťa ráno doma nájdené mŕtve. Bola nariadená súdna pitva, ktorá potvrdila srdcovo – pľúcne zlyhanie a ako príčinu smrti uzavrela infekčné ochorenie pľúc. Vyšetrenie sekčného materiálu pľúc a sleziny PCR metódou potvrdilo adenovírus.

III.3.2.12 Pneumónia vyvolaná RS vírusom – J12.1

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov u 0 ročného dieťaťa hospitalizovaného na Detskom oddelení v Nemocnici v Žiari nad Hronom. Posledné ochorenie bolo evidované v roku 2018.

III.3.2.13 Bronchitída vyvolaná RS vírusom – J20.5

V roku 2023 boli hlásené 3 prípady ochorení rovnako ako v roku 2022 boli hlásené 3 prípady ochorení, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 9,45/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli vo vekových skupinách 0 ročných 2 prípady a 1-4 ročných 1 prípad. Choré deti boli hospitalizované na Detskom oddelení v Nemocnici v Žiari nad Hronom.

III.3.2.14 COVID-19 – U071, U0711

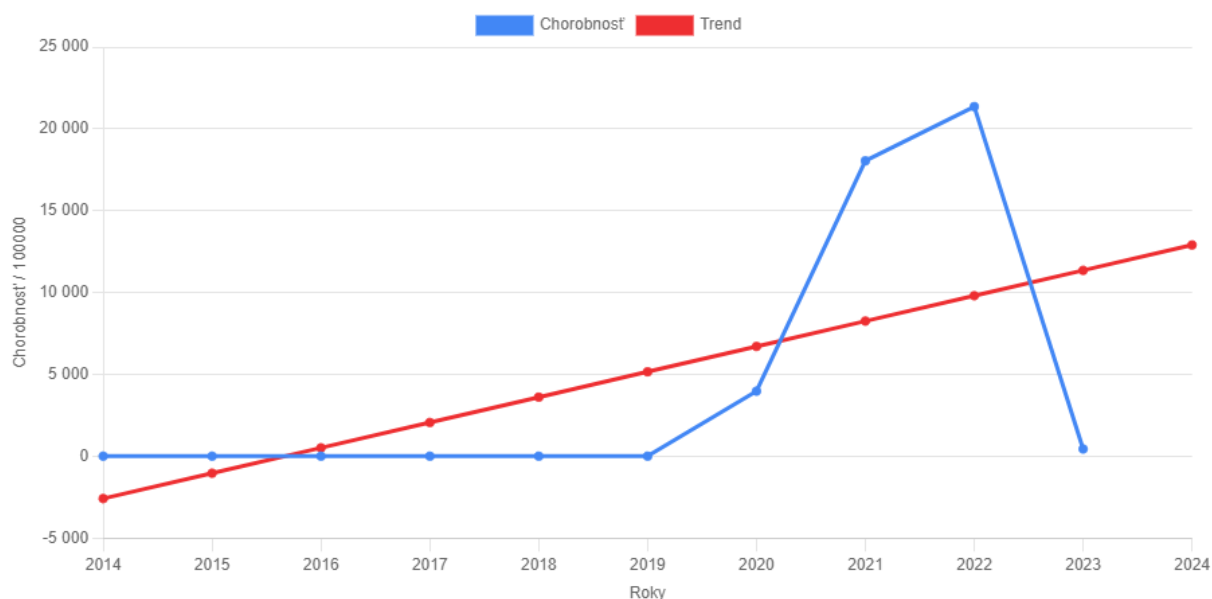
Začiatkom roka 2023 postupne pandémie ochorenia COVID-19 ustupovala. V roku 2022 pokračovala celosvetová pandémie ochorenia COVID-19 vyvolaná koronavírusom SARS-CoV-2, ktorá vznikla v roku 2020.

Prvé ochorenie v okrese Žiar nad Hronom bolo evidované 8.3.2020, kedy ochorel 41 ročný muž po návrate z Ománu. Celkove bolo zaznamenaných v roku 2020 1 867 prípadov ochorení, chorobnosť 3 973,1/100 000 obyvateľov. V roku 2021 bolo evidovaných spolu 8 391 prípadov ochorení, chorobnosť 18 054,09/100 000 obyvateľov a v roku 2022 bolo hlásených 9 488 prípadov ochorení, chorobnosť 21357,82/100 000 obyvateľov.

V roku 2023 bolo evidovaných 195 prípadov ochorení, chorobnosť 438,95 (Graf III.3.2.13-1).

Graf III.3.2.14-1 Graf vývoj chorobnosti na COVID-19 v rokoch 2014-2023

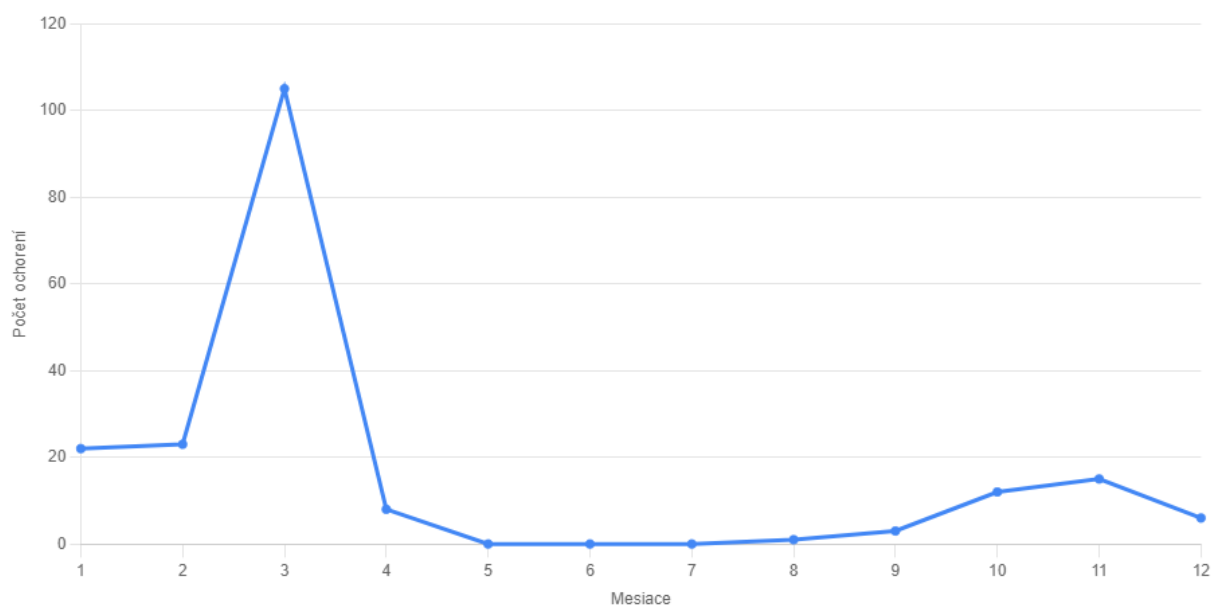
U071'.Trend za 10 rokov.Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Začiatkom roka 2023 boli ochorenia hlásené v desiatkach s vrcholom v marci kedy bolo hlásených 105 prípadov. Začiatkom chrípkovej sezóny 2023/2024 bolo ochorenie na COVID-19 hlásené rutinne s ochoreniami na chrípku a akútne respiračné ochorenia.

Graf III.3.2.14-2 Graf sezónneho výskytu ochorenia COVID-19 v roku 2022

U071'.Sezonalita.Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Výskyt epidemického výskytu ochorení COVID-19 v okrese Žiar nad Hronom:

Začiatkom roka 2023 boli zaznamenané 4 epidémie, v ktorých spolu ochorelo 103 osôb a hospitalizáciu si vyžiadalo 8 prípadov. V roku 2022 bolo zaznamenaných spolu 17 epidémii ochorení na COVID-19, v ktorých spolu ochorelo 559 osôb.

Epidemický výskyt bol zaznamenaný v dvoch zariadeniach sociálnych služieb, kde spolu ochorelo 44 osôb a dve epidémie boli zaznamenané v nemocničnom prostredí (ochorelo 59 osôb).

Jednotlivé epidémie:

Interné oddelenie Nemocnice Žiar nad Hronom, trvanie epidémie od 1.1.2023 – 12.1.2023, spolu chorých 8 – nozokomiálneho charakteru, exponovaných 97, attack rate 8,25. Priebieh ochorenia u pacientov bol len s miernymi príznakmi. Očkovací status: 4 pacienti očkovaní, 4 pacienti neočkovaní. Úmrtie bolo zaznamenané u 1 onkologickej pacientky.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Žiar nad Hronom, trvanie epidémie od 23.2.2023 – 7.3.2023, spolu chorých 20, z toho 18 klientov a 2 zamestnanci, exponovaných 220, attack rate 9,09. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu. Z celkového počtu 20 chorých bolo 15 očkovaných.

Zariadenie sociálnych služieb Jesienka Prochot, trvanie epidémie od 3.3.2023 – 9.3.2023, spolu ochorelo 24 osôb, z toho 20 klienti a 4 zamestnanci, exponovaných 47. Attack rate 51,06. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu. Z celkového počtu chorých 24 bolo 22 očkovaných.

Psychiatrická nemocnica Kremnica, trvanie epidémie 12.3.2023 – 28.3.2023, spolu ochorelo 51 osôb, z toho 43 pacientov (nozokomiálneho charakteru) a 8 zamestnancov, exponovaných 513, attack rate 9,94. Ochorenia prebiehali s miernymi príznakmi. Z celkového počtu 51 chorých bolo 33 očkovaných.

V roku 2023 ochorenia na COVID-19 nemali súvislosť s importom, v roku 2022 bolo zaznamenaných 11 prípadov importovaných ochorení,

Očkovanie

Očkovanie v Slovenskej republike bolo zahájené koncom roku 2020. Začiatkom roka 2021 boli očkované vybrané skupiny profesií a ďalej sa očkovalo podľa vekových skupín od najstarších obyvateľov až napokon sa očkovala celá dospelá populácia. Od októbra a ďalšie jesenné mesiace sa zahájilo celoslovensky očkovanie treťou dávkou proti ochoreniu COVID-19 a v očkovaní sa pokračovalo v roku 2022. V roku 2023 bola k dispozícii aj štvrtá dávka pre záujemcov o očkovanie.

V informačnom systéme EPIS bolo v roku 2023 evidovaných spolu 123 ochorení na COVID-19 u očkovaných, z toho 1 dávkou vakcíny 3 pacienti (2x Janssen a 1x Novavax), 2 dávkami 42 pacientov (2x Astra zeneca, 1x Moderna, 1x Sputnik, 38x Pfizer/BioNTech), 3 dávkami 67 pacientov (5x Moderna a 62x Pfizer/BioNTech) a 4 dávkami 11 pacientov (1x Janssen, 10x Pfizer/BioNTech) ostatných 72 pacientov nebolo očkovaných.

V roku 2022 bolo evidovaných 4621 ochorení na COVID-19 (v roku 2021 1413 prípadov) u očkovaných osôb, z toho 124 prvou dávkou (103 x Pfizer/BioNTech, 18x Astra zeneca, 3x Moderna), 2358 dvomi dávkami – riadne očkovaní (1577 x Pfizer/BioNTech, 348x Astra zeneca, 75x Moderna, 312x Janssen, 46x Gamaleya –Sputnik V) a preočkovanie absolvovalo spolu 2139 chorých (2017 x Pfizer/BioNTech, 0x Astra zeneca, 109x Moderna, 13x Janssen).

Tab.č.III.3.2.14 -2 Prehľad očkovaní u chorých na COVID-19 v roku 2023

očkovani čiastočne (1 dávka)	Novavax	Astra Zeneca	Moderna	Janssen	Sputnik V	Spolu
	1	0	0	2	0	3
riadne očkovanie (2 dávky)	Pfizer	Astra Zeneca	Moderna	Janssen (1 dávka)	Sputnik V	Spolu
	38	2	1	0	1	42
základné+preočkovanie	Pfizer	Astra Zeneca	Moderna	Janssen (2 dávky)	Sputnik V	Spolu
	62	0	5	0	0	67
očkovanie 4. dávkou	Pfizer	Astra Zeneca	Moderna	Janssen (2 dávky)	Sputnik V	Spolu
	10	0	0	1	0	11
Spolu očkovaní					123	

V rámci administratívnej kontroly očkovania k 31.8.2023 bolo zistené, v zariadeniach sociálnych služieb v okrese Žiar nad Hronom v období 1.9.2022 – 31.8.2023 bolo 115 klientov očkovaných proti COVID-19.

Sekvenovanie vzoriek pozitívnych na SARS-CoV-2 prebiehalo v rámci Slovenskej republiky od začiatku roka 2022. V roku 2023 z evidovaných 195 prípadov ochorení COVID-19 bolo 14 prípadov špecifikovaných. V roku 2022 z celkového počtu 9 488 pozitívnych chorých na COVID-19 v okrese Žiar nad Hronom bolo sekvenovaním potvrzených 93 cirkulujúcich variantov.

Tab.č.III.3.2.14-3 Prehľad sekvenovaných variantov vírusu SARS-CoV-2 v roku 2023

Variant	XBB	XBB.1.5-LIKE	XBB.1.16	XBB.1.5	XBB.1.5.-LIKE+F456	XBB.1.5LIKE+L455F+F456L	BA.2.86
Počet	6	2	1	2	1	1	1

Úmrtia

V roku 2023 nebolo evidované úmrtie na COVID-19, ktorého bezprostrednou príčinou úmrtia bolo ochorenie U071. V roku 2022 bolo evidovaných 29 úmrtí (v roku 2021 133 úmrtí a v roku 2020 36 úmrtí).

III.4. Neuroinfekcie

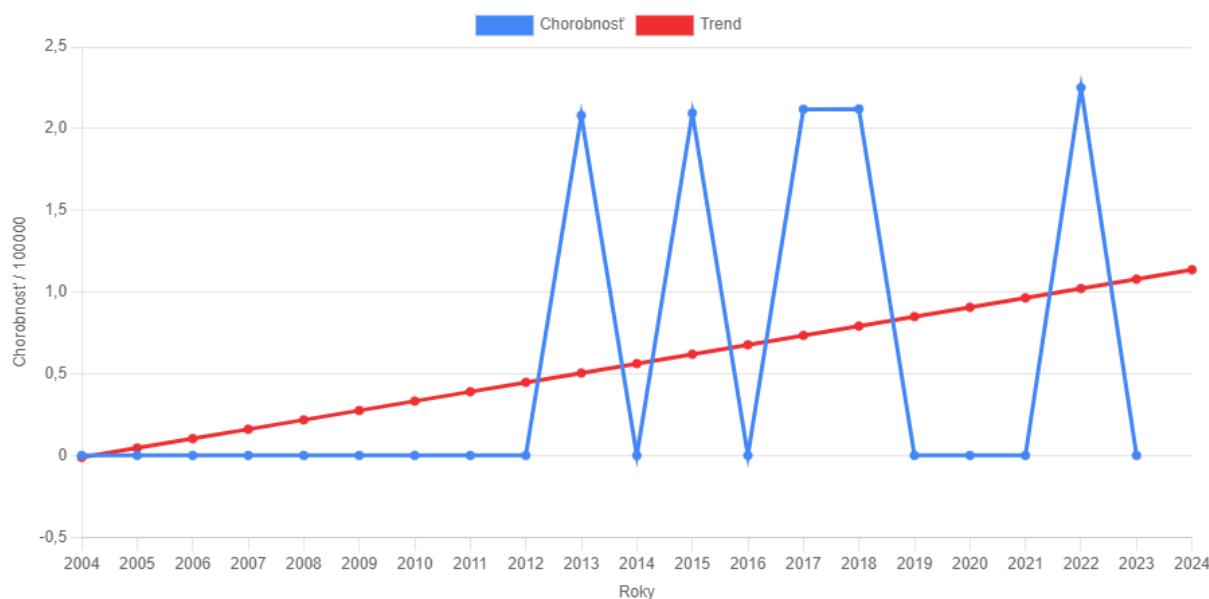
V skupine neuroinfekcii v roku 2023 boli spolu zaznamenané 2 prípady, chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov, z toho 1 prípad nešpecifikovanej vírusovej encefalitídy a 1 prípad nešpecifikovaného bakteriálneho zápalu mozgových plien.

III.4. 1 Creutzfeldtova-Jakobova choroba – A810

V roku 2023 nebol zaznamenaný prípad ochorenia, v roku 2022 bol evidovaný 1 prípad ochorenia na Creutzfeldtova-Jakobovu chorobu (CJCH), chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, päťročný priemer chorobností 2018 – 2022 je 0,87/100 000 obyvateľov.

Graf III.4.1-1 Graf výskytu Creutzfeldtova-Jakobovej choroby, trend za 20 rokov

A810'.Trend za 20 rokov.Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

III.4. 2 Nešpecifikované vírusové encefalitídy – A86

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov u 59 ročného muža, hospitalizovaného na Infekčnom oddelení Fakultnej nemocnice s poliklinikou Banská Bystrica, vyšetrenie likvoru nepreukázalo možný patogén, k zlepšeniu klinického stavu došlo liečbou Herpesínom.

III.4. 3 Nešpecifikovaný bakteriálnej zápal mozgovýc plien – G00.9

V roku 2023 bol hlásený 1 prípad ochorenia, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov u 47 ročnej ženy, hospitalizovanej na Infekčnom oddelení Fakultnej nemocnice s poliklinikou Banská Bystrica, biochemické vyšetrenie likvoru preukázalo bakteriálny pôvod ochorenia.

III.5. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou bolo v roku 2023 spolu hlásených 27 prípadov, chorobnosť 60,75/100 000 obyvateľov v roku 2022 spolu hlásených 9 prípadov ochorenia, chorobnosť 20,26/100 000 obyvateľov. (Tab. III.5-1).

Tabuľka III.5–1 Výskyt zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou v absolútnych číslach

Ochorenie	Rok výskytu				
	2019	2020	2021	2022	2023
Tularémia	0	0	0	0	0
Antrax	0	0	0	0	0
Brucelosis	0	0	0	0	0
Listeriosis	0	0	0	1	0
Erysipeloid	0	0	0	0	0
Pomalé vírusové infekcie	0	0	0	0	0
Nodulí mulgentí	0	0	0	0	0
Kliešťová encephalitis	1	3	1	1	3
Ornitosis	0	0	0	0	0
Molluscum contagiosum	0	0	0	0	0
Q horúčka	0	0	0	0	0
Malária	0	0	0	0	0
Lymeská borelióza	1	2	1	7	21
Leptospiroza	0	0	0	0	0

Ochorenie	Rok výskytu				
	2019	2020	2021	2022	2023
Dermatophytosis	0	0	0	0	0
Teniosis	0	0	0	0	0
Toxokaróza	0	0	0	0	0
Toxoplasmosis	0	0	1	0	0
Uhryznutie	2	0	0	0	0
Echinokokóza	1	0	0	0	1
Škrvnitá horúčka zaprí.Rickettsia co	0	0	0	0	1

III.5.1 Listeriόza – A32

Ochorenie na listeriόzu v roku 2023 nebolo hlásené v roku 2022 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov.

III.5.2 Toxoplazmόza – B58

V roku 2023 ani v roku 2022 nebola toxoplazmόza hlásená,

III.5.3 Lymeská boreliόza – A69.2, G63.0, M01.2

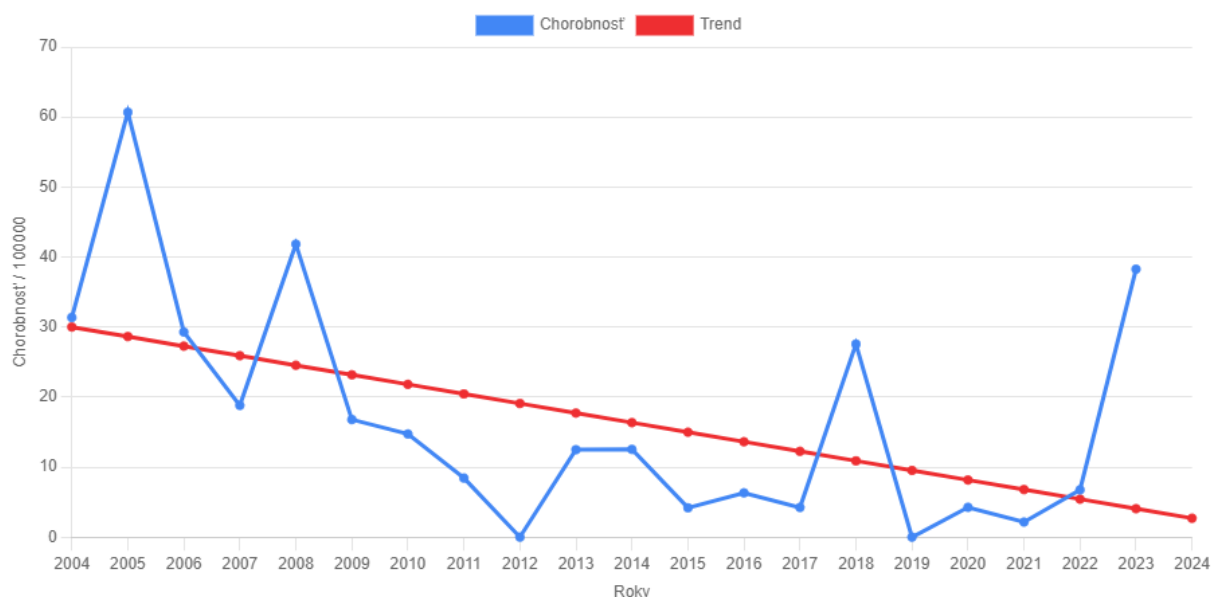
Na lymeskú boreliόzu v roku 2023 spolu ochorelo 21 pacientov, chorobnosť 47,25/100 000 obyvateľov, v roku 2022 spolu ochorelo 7 pacientov, chorobnosť 15,76/100 000 obyvateľov.

17 ochorení na Lymeskú boreliόzu

- u 4 ročného chlapca, u ktorého v anamnéze bolo pozorované prisatie kliešť'a, liečený detskou lekárkou.
- U 4 ročného chlapca, u ktorého v anamnéze bolo pozorované prisatie kliešť'a výskyt erythema chronicum migrans (ďalej EM), liečený detskou lekárkou.
- 27 ročného muža, ktorý v anamnéze udáva prisatie kliešť'a s následným rozvojom EM, liečený cestou infekčnej ambulancie.
- U 30 ročnej ženy, ktorá v anamnéze udáva prisatie kliešť'a, bez EM, hospitalizovaná na Neurologickom oddelení Nemocnice Žiar nad Hronom.
- U 43 ročného muža, ktorý v anamnéze udáva prisatie kliešť'a liečený cestou infekčnej ambulancie.
- U 43 ročnej ženy, ktorá udáva prisatie kliešť'a s následným rozvojom EM. Liečená cestou infekčnej ambulancie.
- U 43 ročnej ženy, ktorá udáva prisatie kliešť'a s následným rozvojom EM. Liečená cestou infekčnej ambulancie.
- U 44 ročného muža, ktorý v anamnéze udáva prisatie kliešť'a s následným rozvojom EM, liečený cestou infekčnej ambulancie.
- U 48 ročného muža, ktorý v anamnéze udáva prisatie kliešť'a kliešť'a s následným rozvojom EM, liečený cestou infekčnej ambulancie.
- U 49 ročného lesného robotníka, ktorý udáva opakované zaklieštenie, liečený cestou infekčnej ambulancie.
- U 51 ročnej ženy, ktorá udáva prisatie kliešť'a kliešť'a s následným rozvojom EM. Liečená cestou obvodného lekára.
- U 54 ročnej ženy, ktorá udáva prisatie, liečená cestou obvodného lekára.
- U 62 ročného muža liečeného pre EM cestou obvodného lekára, zaklieštenie nepozoroval.
- U 69 ročného muža, ktorý udáva poštipanie hmyzom, liečený na infekčnej ambulancii.
- U 71 ročnej ženy, ktorá udáva prisatie kliešť'a s následným rozvojom EM. Liečená cestou obvodného lekára.
- U 71 ročnej ženy, ktorá udáva prisatie kliešť'a s následným rozvojom EM. Pre objavenie sa neurologických symptόmov hospitalizovaná na Neurologickom oddelení Nemocnice Žiar nad Hronom a následne liečená na infekčnej ambulancii.
- U 73 ročného muža, ktorý v anamnéze udáva prisatie s následným rozvojom EM, liečený cestou infekčnej ambulancie.

Graf III.5.3-1 Graf výskytu Lymeovej boreliózy, trend za 20 rokov

A69.2) Výskyt akútnej formy lymeovej borreliózy. Trend za 20 rokov. Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

Diagnóza M01.2 – neskoré diseminované štádium

V roku 2023 boli hlásené 4 prípady ochorenia, rovnako ako v roku 2022, chorobnosť 9,0/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 3,49/100 000 obyvateľov.

Ochorenie na diseminované štádium sa vyskytlo

- u 13 ročného dievčaťa, ktoré udáva akvizovanie kliešťa v roku 2016, pre bolesti kĺbov vyšetrená a liečená cestou detského lekára.
- U 52 ročnej ženy, akvizovanie kliešťa ani výskyt erytému nepozorovala lekárske vyšetrenie vyhládala pre bolesti kĺbov, liečená na infekčnej ambulancii.
- U 52 ročnej ženy, akvizovanie kliešťa ani výskyt erytému nepozorovala, lekárske vyšetrenie vyhládala pre bolesti kĺbov, liečená na infekčnej ambulancii.
- U 57 ročného muža, ktorý akvizovanie kliešťa ani výskyt erytému nepozoroval lekárske vyšetrenie vyhládala pre bolesti kĺbov, liečený na infekčnej ambulancii.

III.5.4 Stredoeurópska kliešťová encefalitída – A84.1

V roku 2023 boli hlásené 3 prípady, ochorenia, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásené jedno ochorenie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 2,62/100 000 obyvateľov.

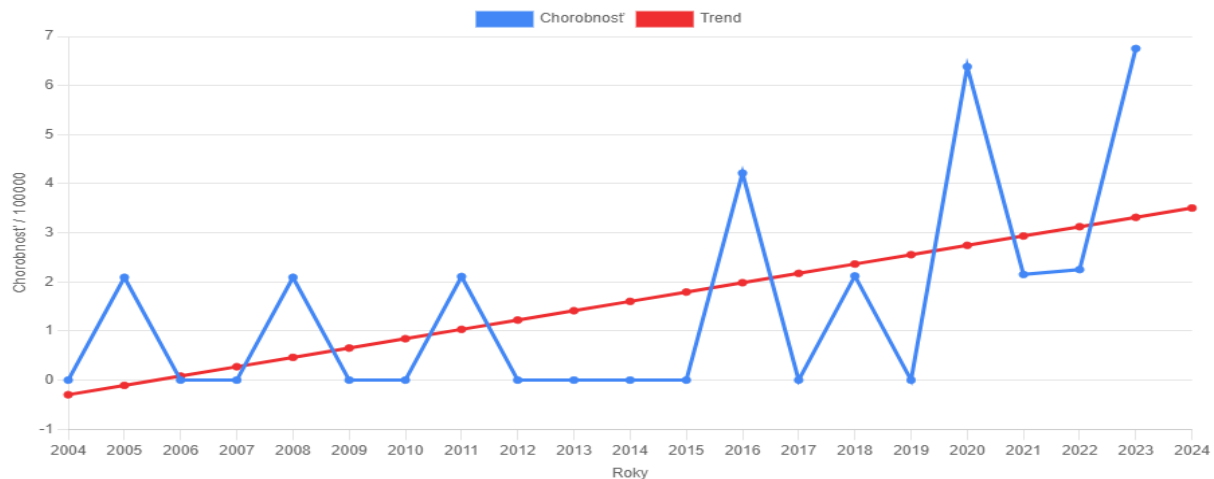
Ochorenia sa vyskytli

- u 47 ročného muža – Ukrajinca, ktorý bol opakovane vyšetrený na urgente a ďalej liečený cestou obvodného lekára a Infekčnej ambulancie Fakultnej nemocnice s poliklinikou Bynská Bystrica. V anamnéze nepozoroval akvizovanie kliešťa, neočkovaný.
- U 58 ročného muža hospitalizovaného na Neurologickom oddelení Nemocnice Žiar nad Hronom a Infekčnom oddelení Fakultnej nemocnice s poliklinikou Banská Bystrica. V anamnéze udáva akvizáciu kliešťa, neočkovaný.

- U 66 ročného muža hospitalizovaného na Neurologickom oddelení Nemocnice v Žiari nad Hronom a preloženého na Infekčné oddelenie Fakultnej nemocnice s poliklinikou Banská Bystrica. V anamnéze zistený chov oviec, nekonzumuje mlieko ani výrobky, opakovane zaklieštený, neočkovaný.

Graf III.5.4-1 Graf výskytu Kliešťovej encefalitídy, trend za 20 rokov

A84.1) Výskyt kliešťovej encefalitídy. Trend za 20 rokov. Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žiar nad Hronom.

III.5.5. Škrvnitá horúčka zapríčinená *Rickettsia conorii* – A771

V roku 2023 bol hlásený 1 prípad ochorenia, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov u 72 ročnej ženy s klinickým obrazom – bolesti hlavy, horúčky do 39°C, dezorientácie, dysurických obtiaží. Cestou obvodného lekára vyšetrená na Infekčnej ambulancii v Bratislave, kde ordinovaná antibiotická liečba a odoslaná na hospitalizáciu na Neurologické oddelenie v Nemocnici v Žiari nad Hronom, odkiaľ preložená na Infekčné oddelenie Fakultnej nemocnice s poliklinikou Banská Bystrica. Diagnóza potvrdená serologicky - anti R.conorii IgM pozit. V anamnéze pacientka neudáva zaklieštenie, 14 dní pre ochorením bola na dovolenke v Tatranskej Lomnici.

III.5.6. Helmintózy - Echinokokóza pečene – B67.5, B67.8, B67.9

V roku 2023 bol hlásený 1 prípad ochorenia, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené. Ochorenie sa vyskytlo u 71 ročného muža, ktorý pre bolesti kĺbov bol vyšetrený na neurologickej ambulancii, kde bol realizovaný odber krvi a odporúčené vyšetrenie na Infekčnej ambulancii Fakultnej nemocnice s poliklinikou Banská Bystrica, kde sonografické vyšetrenie nepreukázalo žiadne zmeny na pečeni, bruchu a ani na pľúcach. Epidemiologická anamnéza neobjasnená.

III.5.6.1 Nešpecifikovaná askarióza – B77.9

V roku 2023 nebol hlásený prípad ochorenia ani v roku 2022.

III.5.6.2 Enterobióza – mrle – B80

V roku 2023 bol hlásený 1 prípad ochorenia, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov a v roku 2022 boli hlásené 2 prípady ochorenia, chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov.

III.5.7 Kontakt alebo ohrozenie besnotou – Z20.3

V roku 2023 ani v roku 2022 kontakt alebo ohrozenie besnotou nebolo hlásené.

Tabuľka III.5.6–2 Vekovošpecifická chorobnosť

Veková sk.	MUŽI		ŽENY		SPOLU	
	abs	rel	abs	rel	abs	rel
0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
1 – 4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5 – 9	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10 – 14	0	0,00	0	0,00	0	0,00
15 – 19	0	0,00	0	0,00	0	0,00
20 – 24	0	0,00	0	0,00	0	0,00
25 – 34	0	0,00	0	0,00	0	0,00
35 – 44	0	0,00	0	0,00	0	0,00
45 – 54	0	0,00	0	0,00	0	0,00
55 – 64	0	0,00	0	0,00	0	0,00
65+	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Tabuľka III.5.5–1 Druh zvierat'a/spôsob poranenia/počet chránených osôb

Zviera	Spôsob poranenia				Počet zvierat	Počet poranených osôb	Besnota dokázaná	Besnota nedokázaná
	Pohryzenie	Poškriabanie	Manipulácia	Kontakt				
	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	0	0	0	0	0	0	0	0

Poranenia podľa kolektívov: 0

Lokalizácia poranenia: 0

Profylaxia: 0

Výskyt besnoty u zvierat bez kontaktu s ľuďmi - v okrese Žiar nad Hronom nebol hlásený výskyt besného zvierat'a.

III.6. Nákazy kože a slizníc

III.6.1 Tetanus – A33 - A35 sa nevyskytol.

III.6.2 Erysipelas – A 46

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov v roku 2022 ochorenie nebolo evidované. Ochorenie sa vyskytlo vo vekovej skupine 45-54 ročných.

III.6.3 Svrab – scabies – B86

V roku 2023 bolo evidovaných 38 prípadov svrabu, chorobnosť 85,54/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo evidovaných 41 prípadov, chorobnosť 92,29/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobnosti je 58,44/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách, najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných, chorobnosť 285,7/100 000 obyvateľov a 15-19 ročných 207,79/100 000 obyvateľov. Najviac ochorení sa vyskytlo v Žiari nad Hronom 24 prípadov.

Boli zaznamenané dve rodinné epidémie z prostredia s nižším hygienickým štandardom.

V Žiari nad Hronom epidémia bola evidovaná od 3.1.-30.3.2023, ochorelo 6 rodinných príslušníkov, exponovaných bolo 10 osôb.

V obci Prestavky epidémia bola evidovaná od 1.1.-9.1.2023, ochorelo 5 rodinných príslušníkov, exponovaných bolo 6 členov rodiny.

III.6.4. Iné dermatitídy – L30

V roku 2023 ani v roku 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.7. Iné infekcie – nezaradené

V skupine iných infekcií – nezaradených, bolo hlásených 66 prípadov septikémií, chorobnosť 148,5/100 000 obyvateľov, z toho 29 prípadov malo nozokomiálny charakter (NN) a 3 prípady septikémií vyvolaných *Streptococcus pneumoniae*. V roku 2022 bolo hlásených 60 prípadov septikémií, chorobnosť 135,0/100 000 obyvateľov, z toho 24 prípadov, chorobnosť 54,0/100 000 obyvateľov malo nozokomiálny charakter.

V roku 2023 bol z celkového počtu septikémií hlásený:

- 1 prípad septikémie (NN) vyvolanej streptokokom skupiny D – A40.2, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov,
- 3 prípady septikémií vyvolaných *Streptococcus pneumoniae* – A40.3, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov,
- 1 prípad inej streptokokovej septikémie – A40.8, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov,
- 10 prípadov septikémií vyvolaných *Staphylococcus aureus* – A 41.0, chorobnosť 22,5/100 000 obyvateľov, z toho 5 prípadov ako NN,
- 12 prípadov septikémií vyvolaných inými špecifikovanými stafylokokmi - A41.1, chorobnosť 27,01/100 000 obyvateľov, z toho 5 prípadov NN, (z toho *Staphylococcus hominis* 7x, *Staphylococcus haemolyticus* 2x a iný špecifikovaný stafylokokus 3x),
- 32 prípadov septikémií vyvolaných gramnegatívnymi mikroorganizmami – A41.5, chorobnosť 72,03/100 000 obyvateľov, z toho 11 prípadov NN, (z toho *Klebsiella pneumoniae* 4x, *E.coli* 20x, *Pseudomonas aeruginosa* 4x, *Serratia marcescens* 1x, *Enterobacter cloacae* 1x, *Enterobacter aerogenes* 1x, *Proteus mirabilis* 1x),
- 1 prípad inej špecifikovanej septikémie NN – A41.8, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov mikroorganizmy gram-pozitívne (*Corynebacterium striatum*),
- 6 prípadov septikémií nozokomiálneho charakteru po infúzii, transfúzii, liečebnej injekcii – T80.2, chorobnosť 13,51/100 000 obyvateľov (*Staphylococcus aureus* 3x, *Staphylococcus epidermidis* 1x, *Morganella morgani* 1x, *Serratia marcescens* 1x).

III.7.1 Septikémie vyvolané streptokokmi (okrem *Streptococcus pneumoniae*) - A40

V roku 2023 boli hlásené 2 septikémie, chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov rovnako ako v roku 2022 boli hlásené 2 septikémie, chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov.

- 1 prípad septikémie vyvolanej streptokokom skupiny D – A40.1, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov – nozokomiálneho charakteru
- 1 prípad septikémie vyvolanej streptokokom skupiny C – A40.8, chorobnosť 2,15/100 000 obyvateľov u 67 ročnej dialyzovanej ženy, hospitalizovanej na Internom oddelení Nemocnice v Žiari nad Hronom pre chronické ochorenie obličiek. Z hemokultúry (HK) vykultivovaný streptokokus skupiny C.

III.7.2. Iné septikémie – A41

Spolu bolo v roku 2023 hlásených 55 septikémií, chorobnosť 123,75/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo evidovaných spolu 56 septikémií, chorobnosť 126,06/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobnosti je 128,2/100 000 obyvateľov.

Z celkového počtu septikémií v roku 2023 bolo 22 prípadov nozokomiálneho charakteru, chorobnosť 49,5/100 000 obyvateľov.

Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus – A41.0 bola hlásená v 10 prípadoch, z toho nie NN bola hlásená v 5 prípadoch, chorobnosť 11,25/100 000 obyvateľov (Staphylococcus aureus vyvolal septické ochorenie NN v 3 prípadoch dg. T80.2) , pacienti boli hospitalizovaní na Internom oddelení Nemocnice v Žiari nad Hronom:

- u 68 ročnej polymorbídnej ženy hospitalizovanej pre zhoršenie celkového zdravotného stavu.
- U 68 ročného muža, hospitalizovaného pre febrilný stav. Staphylococcus aureus kultivovaný v moči aj hemokultúre.
- U 71 ročného muža s chronickým kardiovaskulárnym ochorením a po operácii chlopní, hospitalizovaný pre febrílie.
- U 74 ročného polymorbídneho muža, hospitalizovaného pre hypertenziu, zmätenosť a dehydratáciu.
- U 84 ročnej polymorbídnej ženy, hospitalizovanej pre suspektnú mozgovo-cievnu príhodu a febrílie.

Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi – A41.1, bola v roku 2023 evidovaná v 12 prípadoch, chorobnosť 27,01/100 000 obyvateľov v 2022 hlásená v 13 prípadoch, chorobnosť 29,26/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu prípadov bolo 5 prípadov NN.

Hlásených 7 septikémií nie nozokomiálneho charakteru:

- u 39 ročného muža vo výkone trestu po predávkovaní hospitalizovaný na OAIM Nemocnice v Žiari nad Hronom. Z hemokultúry vykultivovaný Staphylococcus hominis.
- U 50 ročného muža po prekonanej pľúcnej embólii, hospitalizovaného na Internom oddelení Nemocnice v Žiari nad Hronom, z HK izolovaný Staphylococcus hominis.
- U 57 ročnej onkologickej pacientky s kolostómiou, hospitalizovanej na Internom oddelení Nemocnice v Žiari nad Hronom pre septický stav, z HK izolovaný Staphylococcus hominis.
- U 59 ročného muža, hospitalizovaného na OAIM Nemocnice v Žiari nad Hronom pre náhlu stratu vedomia, z HK izolovaný Staphylococcus hominis.
- U 73 ročného polymorbídneho muža, hospitalizovaného na Internom oddelení Nemocnice v Žiari nad Hronom pre septický stav, z HK izolovaný Staphylococcus capitis.
- U 76 ročného polymorbídneho muža z DSS, hospitalizovaného na Internom oddelení Nemocnice v Žiari nad Hronom pre septický stav, z HK izolovaný stafylokokus iný špecifikovaný.
- U 85 ročného polymorbídneho muža, hospitalizovaného na Internom oddelení Nemocnice v Žiari nad Hronom pre zhoršenie celkového stavu, z HK izolovaný Staphylococcus hominis.

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami – A41.5 v roku 2023 bolo hlásených 32 septikémií, chorobnosť 72,0/100 000 obyvateľov, z toho 11 prípadov bolo nozokomiálneho charakteru. V roku 2022 bolo hlásených 35 septikémií, chorobnosť 78,79/100 000 obyvateľov, z toho 10 prípadov, chorobnosť 225,0/100 000 obyvateľov bolo nozokomiálneho charakteru.

Z počtu 21 septikémií nie nozokomiálneho charakteru, chorobnosť 47,25/100 000 obyvateľov, bolo 19 prípadov prijatých na Interné oddelenie Nemocnice Žiar nad Hronom (jeden prípad spolu s oddelením neurológie), 2 prípady boli hospitalizované na Internom oddelení JIS Nemocnice Žiar nad Hronom. Z tohto počtu bolo z hemokultúry vykultivované: 17x Escherichia coli, 1x Klebsiella pneumoniae, 1x Proteus mirabilis, 1x Pseudomonas aeruginosa a 1x Enterobacter cloacae.

Septikémia vyvolaná anaeróbnymi – A41.8, v roku 2023 rovnako ako v roku 2022 bol zaznamenaný 1 prípad septikémie nozokomiálneho charakteru, vyvolanej Corynebacterium striatum.

III.7.3. Iné formy aspergilózy – B-44

V roku 2023 ani v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

III. 7.4 Nosič inej infekčnej choroby (KPC) – Z22.8

V roku 2023 nebol hlásený prípad nosičstva v roku 2022 boli evidované dva prípady NN pri dg T835 Infekcia a zápalová reakcia zavedenou protetikou pomôckou močovopohlavných orgánov.

III.8. Sexuálne prenosné ochorenia, choroby vyvolané vírusom HIV

V skupine sexuálne prenosných ochorení bolo v roku 2023 spolu hlásených 31 prípadov, chorobnosť 69,75/100 000 obyvateľov, v roku 2022 bolo hlásených 28 prípadov, 63,0/100 000 obyvateľov.

III.8.1.1 Nešpecifikovaný vrodený syfilis – A50.2

V roku 2023 bol hlásený jeden prípad vrodeného syfilisu, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov u 0 ročného 1 mesačného dievčaťa, ktoré sa narodilo na Gynekologicko pôrodnickom oddelení Fakultnej nemocnice s poliklinikou Banská Bystrica matke s potvrdeným syfilisom. Dieťa vyšetrené - protilátky IgG pozit., Western blot IgM pozit., hospitalizované na Detskom oddelení Nemocnice v Žiari nad Hronom pre hyperkaliémiu, neurologické vyšetrenie - hypotonický syndróm.

III.8.1.2 Včasný syfilis kože a slizníc – A51

V roku 2023 bolo spolu hlásených 10 prípadov, chorobnosť 22,5/100 000 obyvateľov v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené. Ochorenia sa vyskytli u 7 mužov a 3 žien.

III.8.1.3. Sekundárny syfilis kože a slizníc - A51.3

V roku 2023 bolo hlásených 5 prípadov ochorení, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov v roku 2022 neboli ochorenia hlásené.

Ochorenia boli diagnostikované vo vekových skupinách 20-24, 35-44 a 45-54 roční.

III.8.1.4. Latentný včasný syfilis – A51.5

V roku 2023 boli evidované 2 prípady ochorení, chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 5 prípadov, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli u mužov vo vekových skupinách 20-24 a 45-54 ročných.

III. 8.1.5 nešpecifikovaný včasný syfilis – A51.9

V roku 2023 boli hlásené 3 prípady ochorení, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

Ochorenia boli diagnostikované vo vekových skupinách 25-34, 35-44 a 45-54 ročných.

III.8.1.6 Neskorý latentný syfilis– A52.8

V roku 2023 bolo evidované 1 ochorenie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené. Ochorenie sa vyskytlo vo vekovej skupine 55-64 ročných.

III.8.1.7 Latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý – A53.0

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov v roku 2022 ochorenie hlásené nebolo.

Ochorenie bolo diagnostikované vo vekovej skupine 35-44 ročných.

III.8.1.8 Nešpecifikovaný syfilis– A53.9

V roku 2023 boli hlásené 2 prípady ochorení, chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov, v roku 2022 boli evidované 3 prípady, chorobnosť 6,75/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 35-44 ročných.

III.8.2 Gonokoková infekcia – A54.0, A54.6

V roku 2023 boli hlásené diagnózy A540 – Gonokokové infekcie v 5 prípadoch, chorobnosť 11,26/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 8 prípadov ochorení, chorobnosť 18,0/100 000 obyvateľov.

Ochorenia boli diagnostikované vo vekových skupinách 20-24, 25-34 a 45-54 ročných.

III.8.2.1 Gonokoková infekcia anusu recta – A54.6

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov, ktoré sa vyskytlo vo vekovej skupine 15-19 ročných. V roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

III.8.3 Chlamýdiová infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy – A56.0

V roku 2023 bolo evidovaných 9 prípadov ochorení, chorobnosť 20,26/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo hlásených 7 prípadov ochorení, chorobnosť 15,75/100 000 obyvateľov,

Ochorenia boli diagnostikované vo vekových skupinách 15-19, 20-24, 25-34, 35-44, a 45-54 ročných.

III.8.4 Urogenitálna trichomonóza - A59.0

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov vo vekovej skupine 45-54 ročných v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

III.8.5 Anogenitálne bradavice A63.0

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené v roku 2022 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,25/100 000 obyvateľov.

III.8.5 Bezpríznakový stav infekcie HIV – Z21 v roku 2023 ani v roku 2022 nebol zaznamenaný.

b. Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

III.9 Nozokomiálne nákazy

V roku 2023 bolo spolu evidovaných 208 prípadov nozokomiálnych nákaz, chorobnosť 468,0/100 000 obyvateľov v roku 2022 bolo evidovaných 435 prípadov nozokomiálnych nákaz, chorobnosť 978,75/100 000 obyvateľov.

Tab.III.9.1 Proporcia výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Žiar nad Hronom v roku 2023

Názov PZS	Počet NN	Počet hospitalizovaných	%
Psychiatrická nemocnica, Prof.Matulaya, Kremnica	55	1410	3,90
Nemocnica Agel, Žiar nad Hronom	153	7396	2,06
Dialyzačné stredisko NOVAMED s.r.o. Žiar nad Hronom	0	43	0,00
Spolu	208	8849	2,35

Z Nemocnice AGEL Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica s.r.o. bolo hlásených 168 nozokomiálnych nákaz z 8 oddelení. Najvyšší počet NN bol hlásený z Interného oddelenia (63), OAIM (43), a Chirurgického oddelenia (29).

Bol zaznamenaný 1 epidemický výskyt NN v Nemocnici AGEL Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica s.r.o. ochorenia COVID-19.

1. Epidemický výskyt prebiehal od 1.1.2023 do 12.1.2023 na Internom oddelení, celkove ochorelo 8 pacientov, ochorenie u zdravotníckeho personálu nebolo zaznamenané. Ochorenia prebiehali s miernymi klinickými príznakmi.

V Psychiatrickej nemocnici prof. Matulaya v Kremnici (PN) bolo hlásených 55 prípadov nozokomiálnych nákaz a bola zaznamenaná 1 epidémia COVID-19.

1. Epidemický výskyt prebiehal od 12.3.2023 do 28.3.2023. Celkove ochorelo 51 osôb z toho na Akútnom oddelení 22 osôb (19 pacientov a 3 zamestnanci), Gerontopsychiatrickom oddelení 17 osôb (15 pacientov a 2 zamestnanci), na Chronickom oddelení ochorelo 11 osôb (8 pacientov a 3 zamestnanci) a na Detskom oddelení ochorel 1 zamestnanec. Ochorenia prebiehali s miernymi klinickými príznakmi.

Tab.III.9.2 Proporcia výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Žiar nad Hronom v roku 2023

Oddelenie	Počet NN	Počet hospitalizovaných	%
OAIM	43	96	44,79
Gynekologické	0	1184	0,00
Chirurgické	29	1525	1,90
Interné (vnútorné lek.)	63	2126	2,96
JIS chirurgická	5	120	4,16
JIS interná	3	235	1,27
Neonatológia	0	494	0,00
Neurológia	8	913	0,87
Pediatrica	2	703	0,28
Spolu Nemocnica AGEL Žiar nad Hronom	153	7396	2,06
Psychiatria	34		
Gerontopsychiatria	15		
Pediatická psychiatria	6		
Spolu PN	55	1410	3,90
SPOLU	208	8806	2,36

Z celkového počtu 8806 hospitalizovaných v ústavných zdravotníckych zariadeniach okresu bolo spolu hlásených 208 nozokomiálnych nákaz, t. j. 2,36%. V Nemocnici Žiar nad Hronom bolo celkove hospitalizovaných 7 396, z toho 2,06% bolo evidovaných nozokomiálnych nákaz. V PN Kremnica bolo celkove hospitalizovaných 1410, z toho bolo evidovaných 3,9% nozokomiálnych nákaz.

Zaznamenaných bolo 19 diagnóz, mikrobiologická verifikácia bola uskutočnená v 100% (Tab.III.9.3).

Tab.III.9.3 Výskyt hlásených NN podľa diagnózy v okrese Žiar nad Hronom v roku 2023

Dg MKCH	Dg slovom	Počet abs	Proporcia %
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	36	17,3
A080	Rotavírusová enteritída	1	0,4
A402	Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D	1	0,4
A410	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	5	2,4
A411	Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	5	2,4
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	11	5,2
A418	Iná špecifikovaná septikémia	1	0,4
B270	Gamaherpesvírusová mononukleóza	1	0,4
H103	Nešpecifikovaná akútna konjunktivitída	1	0,4
J02	Akútny zápal hltana	1	0,4
J156	Pneumónia vyvolaná inými aeróbnymi gram-negatívnymi baktériami	1	0,4
L08	Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva	4	1,9
N30	Cystitída	1	0,4
T802	Infekcie po infúzii, transfúzii, liečeb.injekcii	6	2,8
T813	Infekcia v mieste operačného výkonu	14	6,7
T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	1	0,4
T835	Inf. a zápal.reakcia zav.protet.pomôckou moč.orgánov	29	13,9
T857	Inf. a zápal.reakcia zav.inými vnútor.protet.pomôckami	23	11,1
U071	COVID-19	66	31,7
	Spolu	208	100,00

Výskyt nebezpečných rezistentných kmeňov – bol zaznamenaný celkove v 4 prípadoch pri dg. T81.3 – infekcia v mieste operačného výkonu. V 3 prípadoch bol zistený multirezistentný kmeň Staphylococcus aureus (MRSA) – 2 prípady v Nemocnici v Žiari nad Hronom a Chirurgickom oddelení a 1 prípad v PN Kremnica. Rezistentný kmeň E.coli produkujúci ESBL bol zistený u pacienta z Chirurgického oddelenia v Nemocnici v Žiari nad Hronom.

Najvyššia proporcija hlásených nozokomiálnych nákaz z lôžkových oddelení Nemocnice Žiar nad Hronom bola z Interného oddelenia 41,1 % a OAIM 28,1 %. V PN bola najvyššia proporcija NN z lôžkových oddelení Psychiatrie 61,8% a Gerontopsychiatrie 27,2%.

Z celkového počtu nozokomiálnych nákaz najväčší podiel bol zaznamenaný na Internom oddelení Nemocnice Žiar nad Hronom 30,3%, OAIM 20,6% a na oddelení Psychiatrie PN 16,3% (Tab III.9.4).

III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení v okrese Žiar nad Hronom v roku 2023

Oddelenie	Nemocnica AGEL Žiar nad Hronom		Psychiatrická nemocnica, Kremnica		Spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%
OAIM	43	28,1	0	0,00	43	20,6
Gynekologické	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Chirurgické	29	18,9	0	0,00	29	13,9
Interné (vnútorné lekárstvo)	63	41,1	0	0,00	63	30,3
JIS chirurgická	5	3,2	0	0,00	5	2,4
JIS interná	3	1,9	0	0,00	3	1,4

Oddelenie	Nemocnica AGEL Žiar nad Hronom		Psychiatrická nemocnica, Kremnica		Spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%
Neonatológia	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Neurológia	8	5,2	0	0,00	8	3,8
Pediatrica	2	1,3	0	0,00	2	0,9
Psychiatria	0	0,00	34	61,8	34	16,3
Gerontopsychiatria	0	0,00	15	27,2	15	7,2
Pediatická psychiatria	0	0,00	6	10,9	6	2,8
Spolu	153	73,5	55	26,5	208	100,00

Rozbor nozokomiálnych nákaz podľa lokalizácie infekcie

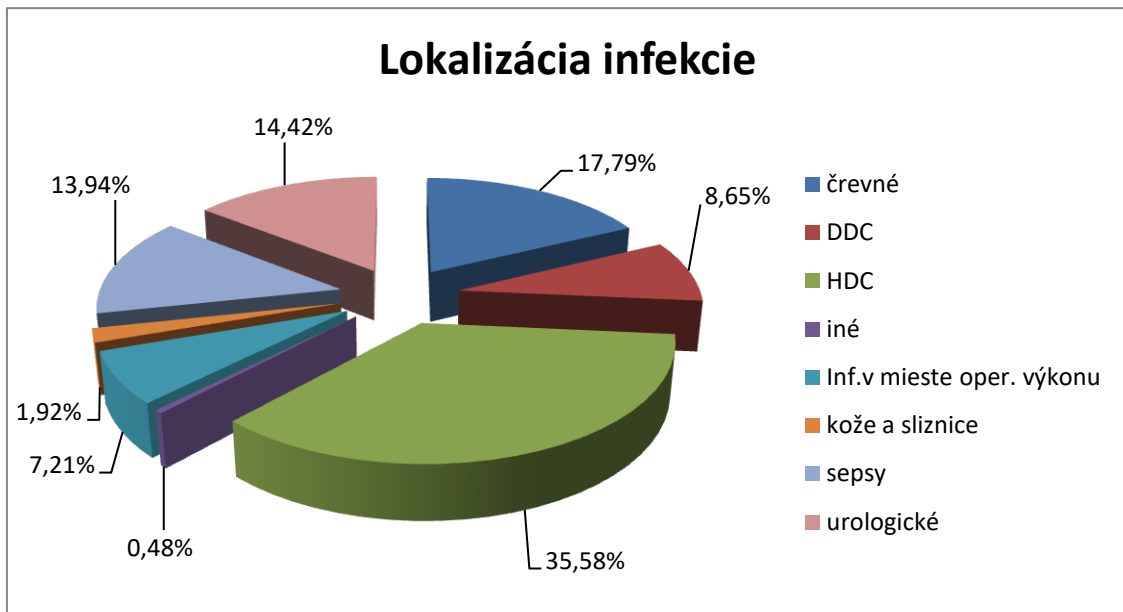
Najvyšší výskyt hlásených NN podľa lokalizácie infekcie bol zaznamenaný v skupine respiračných nákaz HCD – 74 (35,57%), črevných nákaz - 37 (17,78%) a v skupine urologických infekcií - 30 (14,42%). V ostatných skupinách bolo zaznamenaných: septikémií 28 (13,94%), respiračných nákaz DDC - 18 (8,65%), infekcie v mieste operačného výkonu – 15 (7,21%), v skupine nákaz kože a slizníc – 4 (1,92%) a v skupine iné 1 (0,4%) (Tab III.9.5 Graf č. III.9.1).

Úmrtie, ktorého bezprostrednou príčinou bola nozokomiálna nákaza v roku 2023 nebolo evidované.

III.9.5 Výskyt NN podľa oddelení v okrese Žiar nad Hronom v roku 2023

Poskytovateľ ústavnej zdravotníckej starostlivosti	Lokalizácia nozokomiálnych nákaz											
	črevné	dol. dých. cesty	gynekologické	hor. dých. cesty	iné	Inf. v mieste oper. výkonu	kože a sliznice	nezistené	rany a popáleniny	sepsy	urologické	spolu
Psychiatrická nemocnica, Kremnica	1	0	0	48	0	1	4	0	0	1	0	55
Nemocnica AGEL Žiar nad Hronom.	36	18	0	26	1	14	0	0	0	28	30	153
Spolu	37	18	0	74	1	15	4	0	0	29	30	208

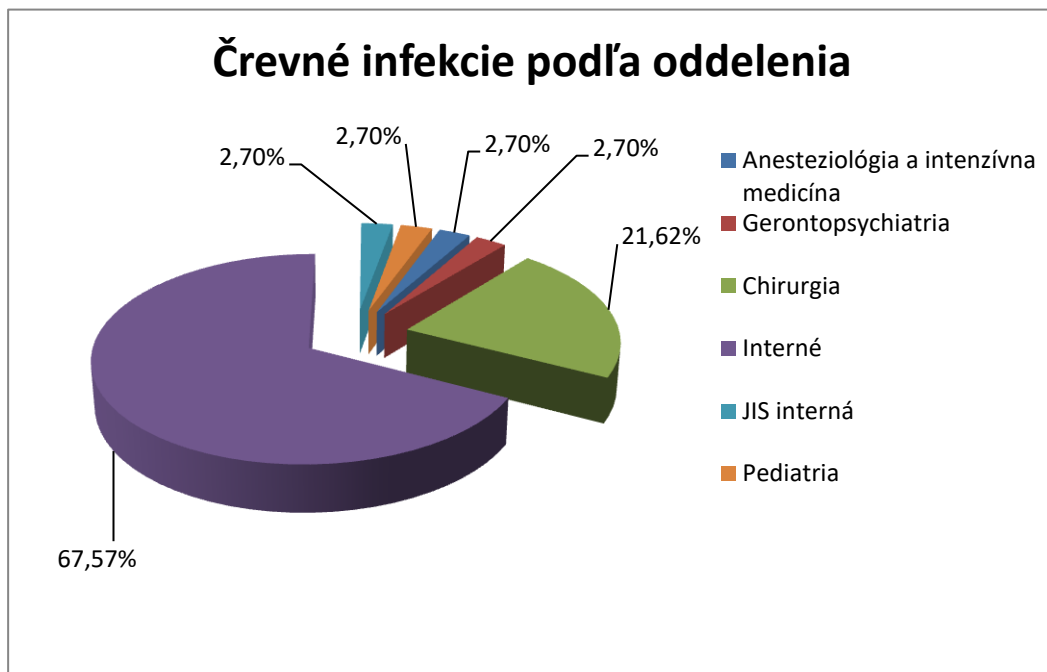
Graf č.III. 9.1 Proporcia jednotlivých skupín hlásených NN podľa lokalizácie v percentách.

Nákazy črevné

Hlásených bolo 37 prípadov črevných NN. Najvyšší výskyt bol zaznamenaný v Nemocnici Žiar nad Hronom na Internom oddelení – 25 (67,56%), 8 prípadov na Chirurgickom oddelení (21,62%) po 1 prípade na oddelení Interné JIS, OAIM, Detské oddelenie a Gerontopsychiatria (PN) (2,7%). Črevné nákazy boli vyvolané v 36 prípadoch Clostridium difficile (97,29%) a 1 prípad rotavírusovej enteritídy (2,7%).

Graf.č.III. 9.2 Hlásené črevné NN podľa oddelení v roku 2023 v percentách.

III.9.6 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v roku 2023

Etiologické agens	Lokalizácia infekcie																							
	črevné		DDC		gynekologické		HDC		iné		Inf.v mieste oper. výkonu		kože a sliznice		nezistené		rany a popáleniny		sepsy		urologické		spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
2019-nCoV	0	0,00	0	0,00	0	0,00	66	89,19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	66	31,73
Acinetobacter baumannii	0	0,00	3	16,67	0	0,00	2	2,70	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,33	6	2,88
Candida albicans	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,33	2	0,96
Clostridium difficile	36	97,30	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	36	17,31
E.coli nešpecifikované	0	0,00	2	11,11	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	10,34	4	13,33	10	4,81
Enterobacter aerogenes	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,45	0	0,00	1	0,48
Enterobacter cloacae	0	0,00	1	5,56	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,48
Enterococcus faecium	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	26,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	1,92
Enterococcus nešpecifikovaný	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,33	1	0,48
Iné nefermentujúce gramnegatívne baktérie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,35	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,48
Klebsiella oxitoca	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,33	1	0,48
Klebsiella pneumoniae	0	0,00	4	22,22	0	0,00	2	2,70	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	10,34	9	30,00	18	8,65
Morganella morgani	0	0,00	1	5,56	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,45	2	6,67	4	1,92
Neuvedené	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,48
Proteus mirabilis	0	0,00	2	11,11	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	6,67	5	2,40
Pseudomonas aeruginosa	0	0,00	4	22,22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	26,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	10,34	8	26,67	19	9,13
Serratia marcescens	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,35	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	6,90	0	0,00	3	1,44
Stafylococcus iný špecifikovaný	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,45	0	0,00	1	0,48
Staphylococcus aureus	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	20,00	4	100,00	0	0,00	0	0,00	8	27,59	1	3,33	16	7,69
Staphylococcus epidermidis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,45	0	0,00	1	0,48
Staphylococcus haemolyticus	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	6,90	0	0,00	2	0,96

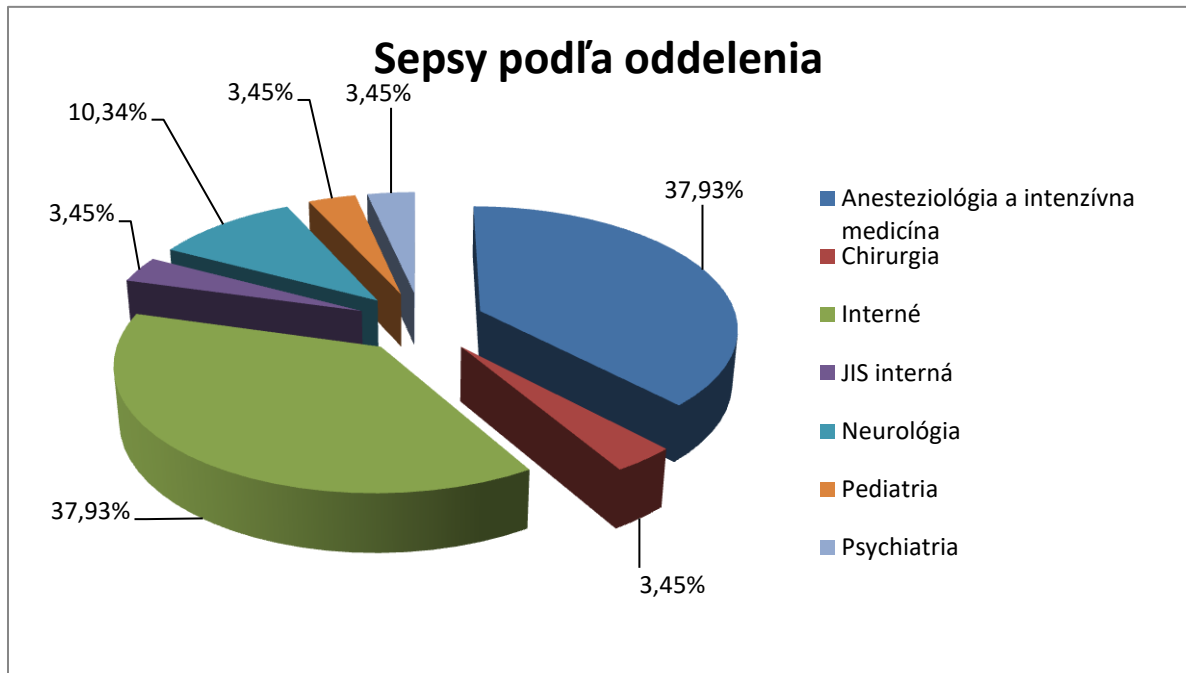
Etiologické agens	Lokalizácia infekcie																							
	črevné		DDC		gynekologické		HDC		iné		Inf.v mieste oper. výkonu		kože a sliznice		nezistené		rany a popáleniny		sepsy		urologické		spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Staphylococcus hominis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	6,90	0	0,00	2	0,96
Stenotrophomonas maltophilia	0	0,00	1	5,56	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,48
Streptococcus skup.A	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,35	0	0,00	1	6,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,96
Streptococcus skup.D (enterokoky)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,45	0	0,00	1	0,48
Gamaherpesvírus	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,35	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,48
Mikroorganizmy grampozitívne	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,45	0	0,00	1	0,48
Rotavírus	1	2,70	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,48
Spolu	37	100,00	18	100,00	0	0,00	74	100,00	1	100,00	15	100,00	4	100,00	0	0,00	0	0,00	29	100,00	30	100,00	208	100,00

Sepsy

V roku 2023 bolo hlásených 29 septikémií. Najvyšší výskyt bol hlásený z Nemocnice Žiar nad Hronom z Interného oddelenia - 11 (37,9%) a OAIM – 11 (37,9%), 3 prípady na Neurologickom oddelení (10,3%) a po jednom prípade na oddelení Interné JIS, Chirurgia, detské a Psychiatria (PN) (3,4%).

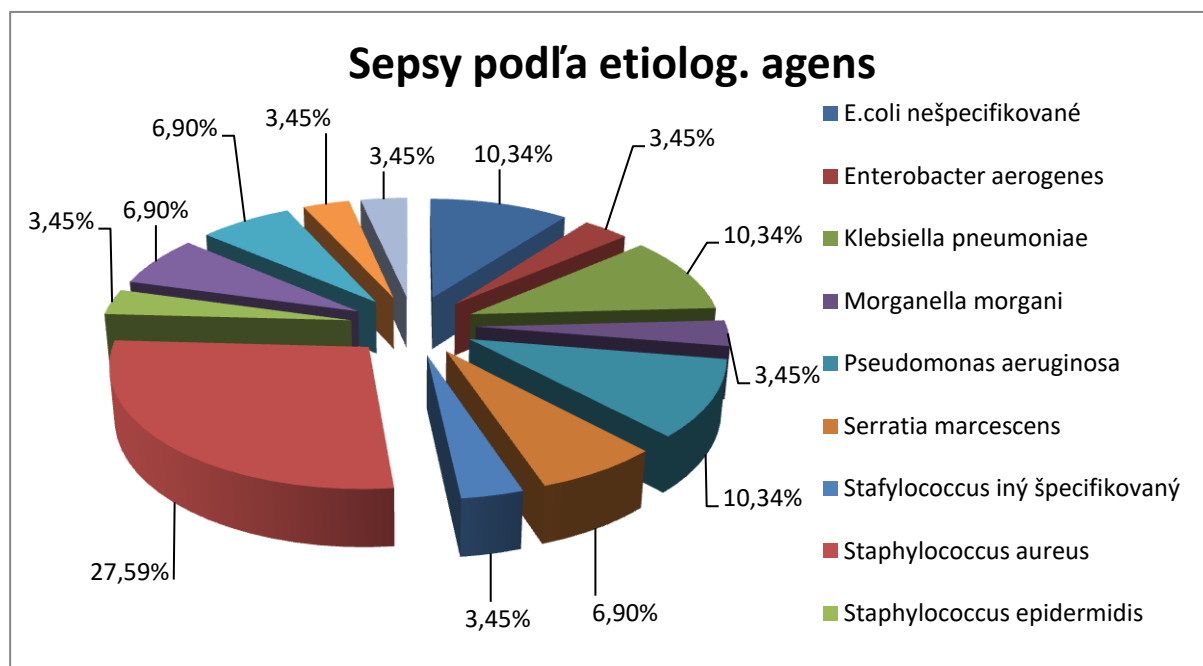
(Tab. III.9.5, Graf.č III. 9. 3).

Graf.č. III. 9.3 Hlásené septikémie NN podľa oddelení v roku 2023 v percentách.

Kultivácia z hemokultúr (HK): *Staphylococcus aureus* 8x (27,5%), *Klebsiella pneumoniae* 3x (10,34%), *Pseudomonas aeruginosa* 3x (10,34%), *Escherichia coli* 3x (10,34%), *Serratia marcescens* 2x (6,89%), *Staphylococcus haemolyticus* 2x (6,89%), *Staphylococcus hominis* 2x (6,89%) a po jednom prípade *Enterobacter aerogenes*, *Staphylococcus epidemidis*, streptococcus skupiny D, *Morganella morgani*, stafylococcus iný špecifikovaný a gram-positívne organizmy (3,44%)

Graf č.III. 9.4 Prehľad laboratórnych výsledkov z HK u septikémií NN hlásených z oddelení v percentách.

Z celkového počtu etiologických agens u septikémií v Nemocnici Žiar nad Hronom prevažovali *Staphylococcus aureus* 8x (27,5%), ktorý vyvolal septikémiu 4x na Internom oddelení, 2x na Neurologickom oddelení a po 1 prípade na OAIM a Chirurgickom oddelení, *Klebsiella pneumoniae* vyvolala 3x na OAIM, 3x *E.coli* vyvolali septické ochorenie po jednom prípade na OAIM, Internom oddelení, 3x *Pseudomonas aeruginosa* vyvolal septikémiu 2x na Internom oddelení a 1x OAIM, 2x *Serratia marcescens* na OAIM a Internom oddelení JIS, 2x *Staphylococcus haemolyticus* na OAIM a Internom oddelení, 2x *Staphylococcus hominis* na OAIM a Neurologické oddelenie a po jednom prípade *staphylococcus iný špecifikovaný* na Internom oddelení, *Staphylococcus epidermidis* na Detskom oddelení, *Streptococcus* skupiny D na OAIM, *Morganella morgani* na OAIM, *Enterobacter aerogenes* na Internom oddelení a gram-pozitívne mikroorganizmy na Internom oddelení.

Klebsiella pneumoniae vyvolala septické ochorenie v jednom prípade na Psychiatrii (PN).

Respiračné nákazy

Hlásených bolo spolu 92 prípadov respiračných NN, z toho 18 prípadov infekcii dolných dýchacích ciest (DDC) a 74 respiračných NN horných dýchacích ciest (HDC). Z Psychiatrickej nemocnice Kremnica bolo hlásených 48 prípadov ochorení HCD a z Nemocnice Žiar nad Hronom 44 prípadov (DDC 18 prípadov a HCD 26 prípadov).

Respiračné ochorenia DDC boli hlásené z Nemocnice Žiar nad Hronom 18x, z toho 17 prípadov ako infekcia a zápalová reakcia zavedenými inými vnútornými protetickými pomôckami – 16 prípadov na OAIM vyvolané – 3x *Acinetobacter baumannii*, 3x *Klebsiella pneumoniae*, 4x *Pseudomonas aeruginosa*, 2x *E.coli* a po jednom prípade *Enterobacter cloacae*, *Morganella morgani*, *Proteus mirabilis* a *Stenotrophomonas maltophilia* a jeden prípad na Internom oddelení, ochorenie vyvolané *Klebsiella pneumoniae*.

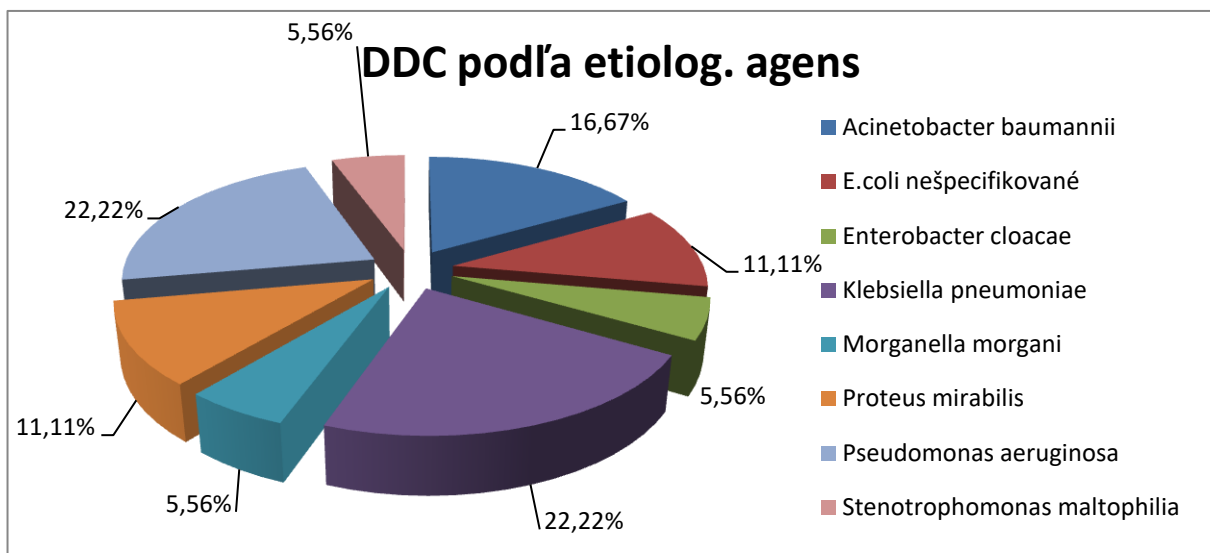
Na Chirurgickom oddelení bola evidovaná pneumónia vyvolaná *Proteus mirabilis*.

Respiračné ochorenia HDC bolo spolu evidovaných 74 prípadov, z toho 26 prípadov z Nemocnica Žiar nad Hronom a 48 prípadov z PN.

PN Kremnica, z hlásených 48 prípadov respiračných nákaz HDC – 46 prípadov vyvolal koronavírus COVID-19, 1x gamaherpesvírus a 1x streptococcus skupiny A.

Nemocnica Žiar nad Hronom – bolo evidovaných 26 prípadov infektov HDC, z toho COVID-19 na Internom oddelení 19x a na Chirurgickom oddelení 1x. Diagnóza - infekcia a zápalová reakcia zavedenými inými vnútornými protetickými pomôckami bola zaznamenaná na OAIM 6x vyvolaná 2x *Acinetobacter baumannii*, 2x *Klebsiella pneumoniae*, 1x *Serratia marcescens* a 1x gram-negatívne baktérie *Stenotrophomonas maltophilia*.

Graf č.III. 9.5 Prehľad laboratórnych výsledkov respiračných infekcií dolných ciest dýchacích (NN) hlásených z oddelení v percentách.

Nákazy kože a slizníc

V roku 2023 boli zistené 4 prípady dg. L 08 Infekcie kože a podkožného tkaniva z PN Kremnica. Ochorenia sa vyskytli na Detskom oddelení. Ster z kože u pacientov potvrdil vyvolávateľa *Staphylococcus aureus*.

Nákazy urologické

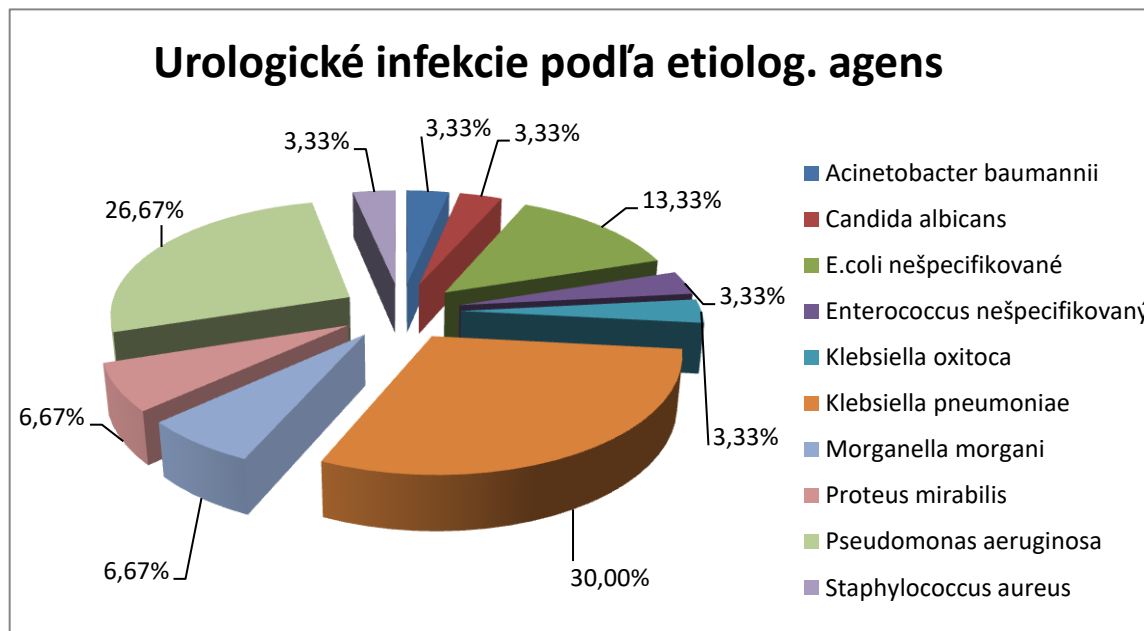
Infekcia močových ciest bola evidovaná v roku 2023 v 30 prípadoch. Nozokomiálne náikazy boli zaznamenané v Nemocnici Žiar nad Hronom, diagnostikované 1x Cystitída a 29x ako infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou.

Cystitída sa vyskytla na Internom oddelení a vyvolávateľ bola *Klebsiella pneumoniae*.

Infekcie a zápalové reakcie zavinené protetickou pomôckou boli evidované 8x na OAIM vyvolané 2x *Klebsiella pneumoniae*, 2x *Morganella morgani* a po jednom prípade enterococcus nešpecif., *Proteus mirabilis* a *Pseudomonas aeruginosa*. Na Chirurgickom oddelení 10x vyvolávateľ bol 1x *Acinetobacter baumannii*, 3x *E coli*, 2x *Klebsiella pneumoniae*, 3x *Pseudomonas aeruginosa* a 1x *Proteus mirabilis*. 5 prípadov na Internom oddelení vyvolali – 3x *Klebsiella pneumoniae*, 1 *E.coli* a 1x *Pseudomonas aeruginosa*. 1 prípad na Internom oddelení JIS vyvolala *Klebsiella pneumoniae*. Na Neurologickom

oddelení bol evidovaných 5 infekcií, vyvolávateľom boli 2x Pseudomonas aeruginosa a po jednom prípade Candida albicans, Klebsiella pneumoniae a Staphylococcus aureus.

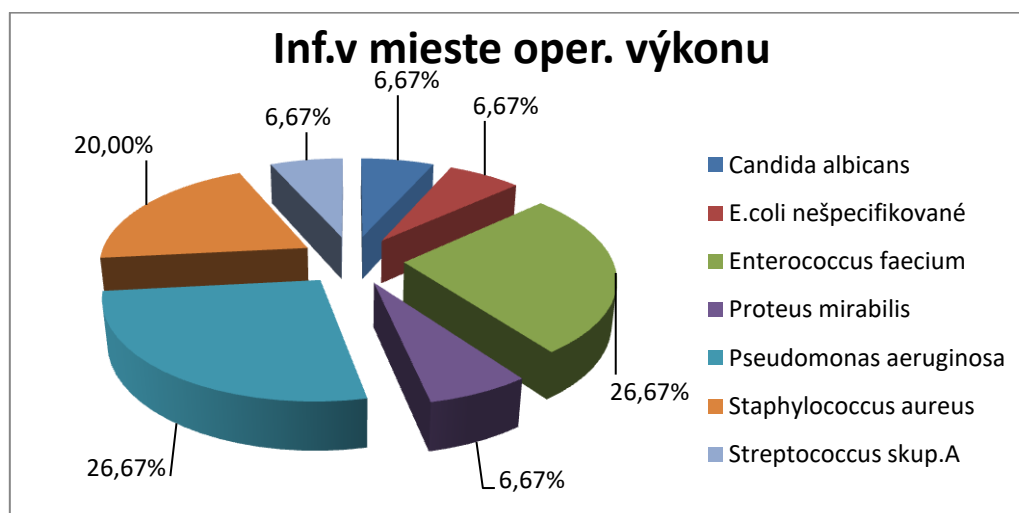
Graf č.III. 9.6 Prehľad laboratórných výsledkov urologický infekcii (NN) hlásených z oddelení v percentách.

Infekcie v mieste operačného výkonu

V roku 2023 bolo evidovaných 15 infekcií, z toho Nemocnica Žiar nad Hronom 14 prípadov a z PN Kremnica bol hlásený 1 prípad vyvolaný Staphylococcus aureus. V Nemocnici Žiar nad Hronom bolo zazanamenaných 8 infekcií na Chirurgickom oddelení, vyvolávateľ – 2x Pseudomonas aeruginosa, 2x Staphylococcus aureus, po jednom prípade E.coli, Enterococcus faecium. Proteus mirabilis a Streptococcus skupiny A. Na Chirurgickom oddelení JIS 4 prípady, vyvolávateľ 3x Enterococcus faecium, 1x Pseudomonas aeruginosa. Na OAİM bola zazanamenaná 1 infekcia vyvolaná Candida albicans.

Graf č.III. 9.7 Prehľad laboratórných výsledkov infekcii v mieste operačného výkonu (NN) hlásených z oddelení v percentách.

Nozokomiálne nákazy – iné

V tejto skupine bol hlásený 1 prípad nešpecifikovanej akútnej konjunktivitídy v Nemocnici Žiar nad Hronom na Internom oddelení, vyvolanej *Proteus mirabilis*.

Výskyt NN podľa etiologického agens a lokalizácie infekcie

Spolu bolo hlásených 208 prípadov NN, v roku 2022 bolo evidovaných 435 prípadov NN.

Črevné infekcie: **37x** (17,7%), z toho *Clostridium difficile* 36x (97,3%) a rotavírus 1x (2,7%),

Septikémie: **29x** (13,9%), z toho septikémia vyvolaná *E. coli* nešpecifikované 3x (10,3%), *Enterobacter aerogenes* 1x (3,4%), *Klebsiella pneumoniae* 3x (10,3%), *Morganella morgani* 1x (3,4%), grampozitívne mikroorganizmy 1x (3,4%), *Pseudomonas aeruginosa* 3x (10,3%), *Serratia marcescens* 2 x (6,8%), *Staphylococcus aureus* 8x, (27,6%), *Staphylococcus haemolyticus* 2x (6,8%), *Staphylococcus hominis* 2x (6,8%), *Staphylococcus epidermidis* 1x (3,4%), stafylokokus iný špecifikovaný 1 x (3,4%) a streptokoky skupiny D 1 x (3,4%),

Respiračné infekcie: **92x** (44,2%), z toho 66 prípadov (71,7%) vyvolaných koronavírusom SARS-CoV 2, *Acinetobacter baumannii* 5x (5,4%), *E. coli* nešpecifikované 2x (2,1%), *Enterobacter cloacae* 1x (1,1%), iné gramnegatívne mikroorganizmy 1x (1,1%), *Klebsiella pneumoniae* 6x (6,5%), *Morganella morgani* 1x (1,1%), *Proteus mirabilis* 2x (2,1%), *Pseudomonas aeruginosa* 4x (4,3%), *Serratia marcescens* 1x (1,1%), *Stenotrophomonas maltophilia* 1x (1,1%), *Streptococcus* skupiny A 1x (1,1%) a gamaherpesvírus 1x (1,1%),

Infekcia v mieste operačného výkonu: **15x** (7,2%), z toho *Candida albicans* 1x (6,6%), *E. coli* nešpecifikované 1x (6,6%), *Enterococcus faecium* 4x (26,6%), *Proteus mirabilis* 1x (6,6%), *Pseudomonas aeruginosa* 4x (26,6%), *Staphylococcus aureus* 3x (20,0%) a streptokokus skupiny A 1x (6,6%),

Urologické infekcie – **30x** (14,4%) – z toho vyvolané *Acinetobacter baumannii* 1x (3,3%), *Candida albicans* 1x (3,3%), *E. coli* nešpecifikované 4x (13,3%), enterococcus nešpecifikovaný 1x (3,3%), *Klebsiella oxitoca* 1x (3,3%), *Klebsiella pneumoniae* 9x (30,0%), *Morganella morgani* 2 x (6,6%), *Proteus mirabilis* 2x (6,6%), *Pseudomonas aeruginosa* 8x (26,6%), *Staphylococcus aureus* 1x, (3,3%),

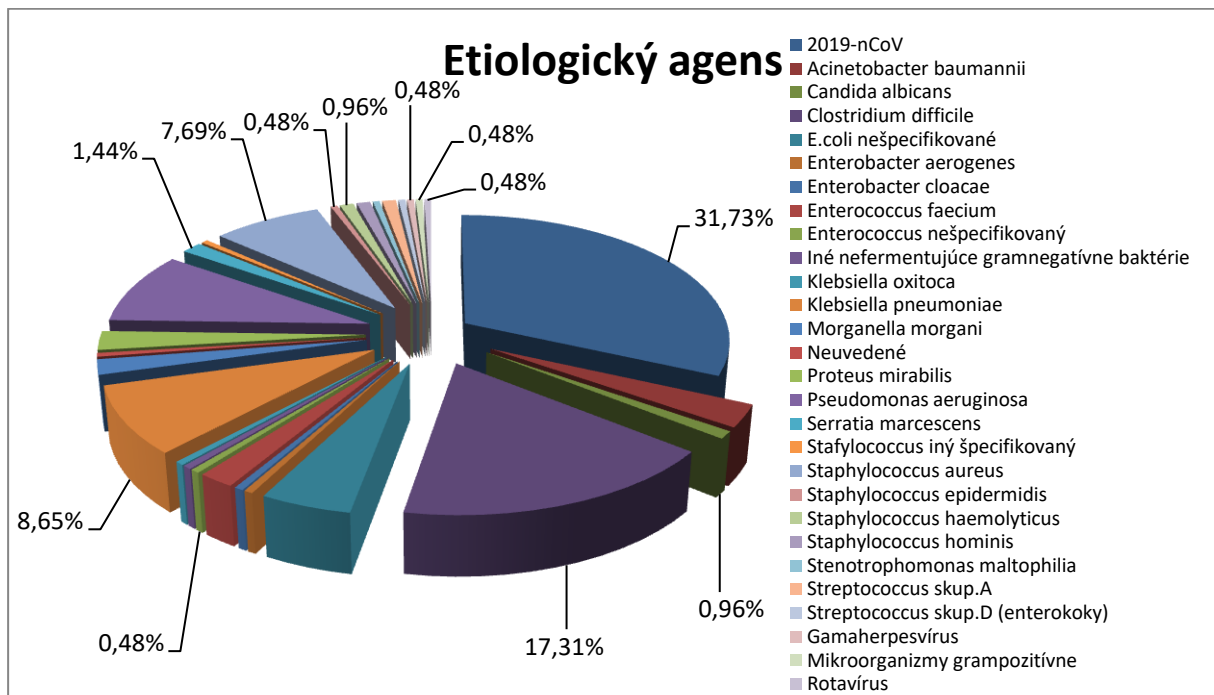
Nákazy kože a slizníc – **4x** (1,9%) vyvolané *Staphylococcus aureus*,

Iné – **1x** (0,4%) vyvolané *Proteus mirabilis* (konjunktivitída)

Najväčší podiel majú respiračné infekcie (44,2%). Najvyššie percento etiologických agens z počtu hlásených nozokomiálnych nákaz predstavovali infekcie vyvolané koronavírusom SARS-CoV 2 - 66 prípadov 31,7%.

(Tab.III.9.6, graf. č. III. 9.8).

Graf. III. 9.8 Rozdelenie etiologických agens NN

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a. IV.1. ŠZD v ZZ

V okrese Žiar nad Hronom je ústavná zdravotná starostlivosť poskytovaná v Nemocnici Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica, s.r.o a v štátnej Psychiatrickej nemocnici prof. Matulaya v Kremnici. Od 1 júla 2023 sa stala oficiálnym vlastníkom nemocnice v Žiari nad Hronom a v Banskej Štiavnici spoločnosť AGEL. Od tohto dátumu nesie nemocnica názov Nemocnica AGEL Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica, s.r.o. Od 15.decembra 2023 spoločnosť dočasne pozastavila činnosť Pôrodnického oddelenia na 3 mesiace z dôvodu nedostatku personálu.

Nemocnica AGEL v Žiari nad Hronom disponuje lôžkovým fondom v počte 196, z nich 120 nechirurgických zameraní, 63 je chirurgického zamerania a 13 lôžok intenzívnej starostlivosti charakteru OAIM, JIS Interného oddelenia, JIS Chirurgického oddelenia.

Nemocnica v Žiari nad Hronom poskytuje zdravotnú starostlivosť v nasledovných špecializačných odboroch:

Zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti:

- anestéziológia a intenzívna medicína, chirurgia, JIS chirurgického oddelenia, gynekológia a pôrodníctvo, neonatológia, neurológia, pediatria, vnútorné lekárstvo a JIS vnútorného lekárstva.

Zariadenia ambulantnej zdravotnej starostlivosti:

- anestéziológia a intenzívnej medicíny, dve ambulancie chirurgické, cievnej chirurgie, úrazovej chirurgie, v odbore funkčnej diagnostiky, jedna ambulancia v odbore gynekológia–pôrodníctvo, hematológie, kardiológie, neurológie, pediatrie, pediatrickej endokrinológie, pediatrickej gastroenterológie, urológie, ambulancie v odbore vnútorné lekárstvo, gastroenterológie, fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie, algeziologická ambulancia a ozonové centrum.

Stacionár v odbore – neurológia.

Zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odboroch:

- funkčná diagnostika, fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia, hematológia a transfuziológia, rádiológia.

V poliklinike nemocnice sa nachádza neštátne zariadenie NOVAMED s.r.o. Dialyzačné stredisko Žiar nad Hronom s počtom 11 lôžok.

Psychiatrická nemocnica prof. Matulaya v Kremnici je štátnym ústavným zariadením s pôsobnosťou pre celé Slovensko. Pozostáva z oddelení pre akútne a chronicky chorých, gerontologického, detského, rehabilitačno-resocializačného oddelenia, z úseku klinickej psychológie a z odborných ambulancií. Celkový počet lôžok je 260.

Zdravotnícka starostlivosť mimo zdravotnícky systém je poskytovaná v 3 Domovoch sociálnych služieb, v 3 Domovoch dôchodcov a sociálnych služieb a v 1 Opatrovateľských službách. Štátny zdravotný dohľad vykonáva oddelenie HŽP.

Neštátna ambulatná starostlivosť:

Názov odboru	Okres Žiar nad Hronom
Všeobecné lekárstvo, praktický lekár pre dospelých	19
Všeobecný lekár pre deti a dorast, dorastové lekárstvo	8
Gynekologická ambulancia s vykonávaním usg vyšetrení	6
Detská gynekológia	1
Stomatológia	25
Čeľustná ortopédia	1
Vnútorné lekárstvo	9
Pneumológia a ftizeológia,	1
Neurológia,	6
Detská neurológia	1
Psychiatria,	3
Chirurgia	4
Ortopédia	2
Detská ortopédia	1
Nefrológia	1
Detská nefrológia	1
Urológia	1
Otorinolaryngológia	4
Oftalmológia	3
Dermatovenerológia	4
Reumatológia	1
Gastroenterológia	2
Detská gastroenterológia	1
Kardiológia	2
Detská kardiológia	1
Diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy	3
Detská diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy	1
Detská endokrinológia	1
Cievna chirurgia	1
Klinická logopédia	2
Klinická psychológia	4
Klinická onkológia	1
Klinická imunológia a alergológia	2
Radiológia	2
Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia	2
Hematológia a transfuziológia	1
Klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia	1
Ambulancia plastického chirurga	1
Laserové pracovisko plastického chirurga	1
Alegeziologická ambulancia	1
Ozonové centrum	1

V roku 2023 bol mikrobiálny monitoring vykonaný na lôžkových oddeleniach Nemocnice Žiar nad Hronom a Dialyzačnom stredisku NOVAMED, s. r. o. , v Žiari nad Hronom.

Tab. IV.1.1. Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2023 okres Žiar nad Hronom

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				Spolu
		komplexné previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav.opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
SRZP	3	0	0	0	0	0
Lôžk.odd.chirurgický smer	2	0	0	0	1	1
Lôžk.odd.nechirurgický smer	8	0	0	0	4	4
Operačné sály	4	0	0	0	4	4
Lôžk.odd. OAIM/JIS	3	0	0	0	2	2
Amb.všeobecní lekári	27	0	0	0	0	0
Amb.odborní lekári	110	0	0	0	0	0
Stomatológovia	25	0	0	0	0	0
Dialyzačné stredisko	1	0	0	0	1	1
Spolu	183	0	0	0	12	12

V roku 2023 bol mikrobiálny monitoring vykonaný v 12 zdravotníckych zariadeniach.

V roku 2023 opatrenia rozhodnutím nebolo potrebné vydať.

(Tab. IV.1.2., Tab. IV.1.6.).

Tab. IV.1.2. Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Žiar nad Hronom

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
OAIM	3	0	0,00	20	3	15,00
Chirurgická operačná sála	6	0	0,00	20	1	5,00
Chirurgické oddelenie	6	0	0,00	20	0	0,00
Chirurgické oddelenie JIS	0	0	0,00	0	0	0,00
Operačná sála-gynek.+pôrodn.	6	0	0,00	20	0	0,00
Gynekolog.-pôrodnické oddelenie	0	0	0,00	0	0	0,00
Pôrodná sála	5	0	0,00	20	0	0,00
Detské oddelenie	0	0	0,00	20	1	5,00
Neurologické oddelenie	0	0	0,00	20	2	10,00
Interné oddelenie	0	0	0,00	40	2	5,00
JIS – interné oddelenie	0	0	0,00	20	4	20,00
Dialyzačné stredisko	0	0	0,00	20	1	5,00
Iné odborné ambulancie	0	0	0,00	0	0	0,00
Spolu	26	0	0,00	220	14	6,36

Biologické testovanie sterilného materiálu bolo vykonané zo sterilných predmetov na oddeleniach Nemocnice Žiar nad Hronom – OAIM, operačné sály Chirurgického oddelenia, Gynekologicko – pôrodnického oddelenia, pôrodnej sály a Chirurgického oddelenia, celkovo bolo odobratých 26 sterov, ktoré ostali sterilné. Stery z prostredia boli odobraté v Nemocnici Žiar nad Hronom a na Diallyzačnom stredisku NOVAMED s.r.o. v počte 220 sterov z ktorých 14 bolo pozitívne testovaných,t.j. 6,36%

Tab. IV.1.6. Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov okrese Žiar nad Hronom

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	0	0	0,00	0	0	0
Pokožka a ruky pac.	0	0	0,00	0	0	0
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	21	1	4,76	1	0	0
Inkubátory	0	0	0,00	0	0	0
Prostredie endoskop. pracovísk s endosk. II. kategórie	0	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	29	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	17	0	0,00	0	0	0
Dezinfekčné roztoky	0	0	0,00	0	0	0
Lekárske roztoky a H ₂ O	0	0	0,00	0	0	0
Masti a gély	0	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na stravovanie pacientov	5	0	0,00	0	0	0
Lôžkoviny a bielizeň	0	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	35	3	8,57	1	2	0
Maloplošná dezinfekcia (oddelenia, ambulancie, lekárne)	77	10	12,98	7	3	0
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	29	0	0,00	0	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia, ambulancie, lekárne)	5	0	0,00	0	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	2	0	0,00	0	0	0
Výšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	0	0	0,00	0	0	0
Spolu	220	14	6,36	9	5	0

Najvyššie percento pozitívnych sterov 12,98% bolo odobratých v rámci maloplošnej dezinfekcie zdravotníckeho zariadenia.

V ústavných zariadeniach okresu nie je zriadená centrálna sterilizácia, v horúcovzduchových sterilizátoroch sa sterilizuje individuálne na jednotlivých oddeleniach, parnú sterilizáciu vo Všeobecnej nemocnici zabezpečuje operačná chirurgická sála. (Tab. č. IV. 1.3.,Tab. č. IV.1.4)

Tab. IV.1.3. Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okrese Žiar nad Hronom

Názov zdravot.pomôcky	Vzorky sterilizované v												Spolu		% pozit.
	bubnoch		jednorázových kombin. obaloch		kazetách, dózach		kontajneroch		inom obale		voľne				
	CP	0	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	
Kov	0	0	0	0	7	0	0	0	1	0	11	0	19	0	0,00
Sklo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Guma	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0,00
Textil	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	5	0	0,00
Plasty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Liečivá	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0,00
Endoskopy I. kategórie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Iné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Spolu	0	0	0	0	8	0	0	0	7	0	11	0	26	0	0,00
% pozit	x	0,00	x	0,00	x	0,00	x	0,00		0,00	x	0,00		0	x

Tab. IV.1.4. Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Žiar nad Hronom

Názov zdravot.pomôcky	Vzorky sterilizované v														Spolu		% pozit	
	HVS		AUT		chemicky		fyzikálne		plazma		inak		VSD					
	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P		
Kov	16	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	19	0	0,00
Sklo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Guma	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0,00
Textil	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0,00
Plasty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Liečivá	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0,00
Endoskopy I.kategórie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Iné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Spolu	17	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	26	0	0,00	

V roku 2023 bola prekontrolovaná účinnosť 67 sterilizačných prístrojov, z toho 30 parných a 37 horúcovzduchových (73 evidovaných), t.j. 91,77% podľa platnej legislatívy (evidovaných 32 parných a 41 horúcovzduchových) v nemocniciach aj v neštátnych ambulanciách.

Tab. IV.1.5. Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Žiar nad Hronom

	Výsledky testovania							
	počet evidovaných	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit.z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit	počet vyradených
AUT	32	30	93,75	0	0,00	0	0	0
HVZ	41	37	90,24	0	0,00	0	0	2
FS	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Plazm	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
EO	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Iný	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Spolu	73	67	91,78	0	0,00	0	0	2

Hodnotenie epidemiologickej situácie

Hlásna služba nozokomiálnych nákaz prebiehala v roku 2023, elektronickou formou.

Komisia nozokomiálnych nákaz v priebehu roka zasadla 2x.

b. IV.2. ŠZD (výkony) v ohniskách nákaz

Za rok 2023 bolo spracovaných a do systému vložených:

Vykonané opatrenia:

- 1 866 prípadov, z nich 1 004 bolo potvrdených, 852 možných a 10 pravdepodobných
- 241 spracovaných ohnisk
- 19 epidémií

V ohniskách:

- dezinfekcia 230x
- zdravotná výchova 236x
- počet kontaktov 547
- prerušenie výchovno-vzdelávacieho procesu 27x
- vyšetrenie zvierat 1x

U kontaktov:

- lekársky dohľad 5x
- zvýšený zdravotný dozor 2x
- odporúčané očkovanie 0x
- profylaxia ATB 0x

V. Ostatné činnosti

Zdravotnícka starostlivosť mimo zdravotnícky systém je poskytovaná:

V okrese Žiari nad Hronom : 2 Domovy dôchodcov s DSS, v 4 DSS, v 1 detskom domove a 1 opatrovateľskej službe.

V okrese Žarnovica v 6 zariadeniach DSS a v 1 detskom domove.

V okrese Banská Štiavnica v 4 DSS.

Oddelením epidemiológie bolo vypracovaných 23x rozhodnutí na zrušenie prevádzkovania MOM pre Ag testovanie, 7 karanténnych opatrení (2x zvýšený zdravotný dozor a 5x lekársky dohľad), 17x boli schválené priestory zdravotníckych zariadení spolu s prevádzkovými poriadkami a 5x bolo pripravené záväzné stanovisko.

Zamestnancami oddelenia epidemiológie bola vykonaná kontrola očkovania proti chrípke a pneumokokovým nákazám v 6 DD a DSS okresu Žarnovica, v 3 DD a DSS okresu Banská Štiavnica a v 6 okresu Žiar nad Hronom.

Pracovníci oddelenia epidemiológie plnili 9 programov a projektov ÚVZ v SR, v rámci ktorých sa zapojili do štúdií, gestorom ktorých bol RÚVZ Trenčín:

- „Európska surveillancie infekcií CDI podľa protokolu ECDC“ – zo 67 hlásených pozitívnych vzoriek stolice testovaných na CDI bolo spracovaných a hlásených 50 nozokomiálnych nákaz a 17 prípadov neznámeho pôvodu.
- „HELICS“, v roku 2023 bol splnený. V roku 2022 bolo spracovaných 58 prípadov za rok 2021.
- Bodové prevalenčné sledovanie NN a užívania ATB v nemocniciach poskytujúcich zdravotnú starostlivosť. Sledovanie prebiehalo v lôžkových oddeleniach v Nemocnici v Žiari nad Hronom od 18.4.- 26.4.2023 (85 pacientov) a na lôžkových oddeleniach v Banskej Štiavnici od 3.5.- 4.5.2023 (29 pacientov). Sledovaných bolo spolu 114 pacientov.
- „Akčný plán Národného programu kontroly infekčných ochorení v Slovenskej republike“

Plnili preventívne opatrenia zamerané na znižovanie výskytu infekčných ochorení v rámci Národného imunizačného programu (NIP) SR. Na NIP SR sa podieľajú všetci všeobecní lekári. Administratívna kontrola očkovania ročníkov podliehajúcich kontrole bola vykonaná fyzicky v každej ambulancii všeobecných lekárov pre deti a dorast ku dňu 31. 8. 2023 (viď úvodné časti podľa okresov). Lekári ambulancií pre deti a dorast priebežne konzultujú očkovanie týkajúce sa detí (typ vakcíny, kombinácie vakcín a časové odstupy medzi nimi). Vzájomná spolupráca je na veľmi dobrej úrovni.

Oddelenie epidemiológie sa zapojilo do projektu Európsky imunizačný týždeň pod heslom „Dobehňime zabudnuté očkovanie“ prípravou článku do printových médií a do čakární lekárov prvého kontaktu boli pripravené vlastné letáky.

V rámci úloh „Surveillance infekčných chorôb“ a „Informačného systému prenosných ochorení - EPIS“ zabezpečovali zber, sledovanie, opatrenia, sumarizáciu a hlásenia prenosných ochorení, vrátane nozokomiálnych nákaz. V roku 2023 bolo spolu vložených do systému 1 866 prípadov ochorení (v roku 2022 17 331 prípadov). V mesiaci máj došlo k prechodu práce do nového Epidemiologického informačného systému.

V rámci prevencie proti nozokomiálnym nákazám, pracovníci vykonávali ŠZD sterilizačnej techniky a zdravotníckych zariadení. V uvedených dozorovaných zdravotníckych

zariadeniach bolo vykonaných 113 kontrol sterilizačných prístrojov a 12 kontrol dodržiavania zákazu fajčenia ustanoveného v zákone č. 377/2004 Z. z.).

Prednášková činnosť pracovníkov oddelenia epidemiológie - v mesiaci november boli oslovené všetky zariadenia sociálnych služieb v územnej pôsobnosti a aj kluby dôchodcov s ponukou prednášky „Význam očkovania proti chrípke, pneumokokovým invazívnym ochoreniam a COVID-19. Prednášky boli podľa záujmu realizované v dvoch zariadeniach sociálnych služieb v Banskom Studenci a Veľkej Lehote.

V rámci odborných vnútroúradných seminárnych školení RÚVZ ZH za oddelenie epidemiológie bola pripravená prednáška „Lymfská borelióza versus kliešťová encefalitída v okresoch Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom“.

Publikačná činnosť nebola v roku 2023 realizovaná.

Účasť na konferenciách – podľa predloženej prehľadnej tabuľky (úvod výročnej správy za oddelenie epidemiológie) sa konalo 10 vzdelávacích aktivít, vrátane odborných webinárov. V súvislosti so zavádzaním nového informačného systému pre celkovú činnosť regionálnych úradov bolo potrebné absolvovať niekoľko školení – webex. 7 zamestnancov oddelenia epidemiológie sa opakovane zúčastnilo školení on-line.

Činnosť odborných pracovníkov oddelenia epidemiológie počas pandémie ochorenia COVID-19:

Začiatkom roka 2023 dochádzalo k odznievaniu pandémie ochorenia COVID-19 a postupne sa zaradilo do skupiny bežných respiračných ochorení, ktoré sú hromadne hlásené v rámci hlásenia chrípky a akútnych respiračných ochorení.

V rámci environmentálnej surveillancie poliomyelitídy a sledovania VDPV v SR bol podľa harmonogramu vykonaný 6x odber odpadovej vody. Výsledky vyšetrení boli negatívne.

V oblasti Prevencie HIV/AIDS v roku 2023 bolo poradenstvo spojené s odberom krvi poskytnuté 9 klientom.

V roku 2023 nebola vykonaná edukačná aktivita projektu Hrou proti AIDS, zameraná na študentov.

Pracovníci oddelenia zabezpečujú prevádzku Poradne očkovania. V roku 2023 písomne vypracovali individuálne očkovacie plány pre 4 deti a poskytujú poradenstvo pediatrom a tiež laickej verejnosti.

Hlásenie akútnych respiračných ochorení lekármi prvého kontaktu je na slušnej úrovni, ostatné prenosné ochorenia sú zväčša hlásené oddeleniami klinickej mikrobiológie a ostatnými laboratórnymi zložkami, resp. lekármi, ktorí vykonali odber biologického materiálu.

Nemocnica v Žiari nad Hronom aj v tomto roku hlásila nozokomiálne nákazy elektronickou formou.

Zdravotnícke zariadenia ambulantného aj lôžkového typu sú ústretové pri riešení hygienicko - epidemiologickej problematiky. Od roku 2012 spolupracujú s našim oddelením na projekte HELICS - infekcie v mieste chirurgického výkonu po cholecystektómii.

Kampaň „Umývaj si ruky, zachrániš život“, v roku 2023 nebola realizovaná.

Zdravotno – výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení pre laickú a odbornú verejnosť:

- zverejňovanie na internetovej stránke úradu a na vonkajšej informačnej tabuli

Pre zdravotníckych pracovníkov regiónu Žiar nad Hronom:

- realizované denne telefonické konzultácie, informácie a platné usmernenia poskytované elektronickou poštou

VI. Všeobecné kritériá

Analýza prenosných ochorení vypracovaná v textovej, tabuľkovej a grafickej forme, je spracovaná z výstupov epidemiologického informačného systému.

Časť I. Demografické ukazovatele, boli spracované z podkladov poskytnutých Slovenským štatistickým úradom, pobočka Banská Bystrica a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici, oddelenie informatiky, analýz a štatistických zisťovaní.

Tabuľkové prílohy

Tabuľka III.3 Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Žiar nad Hronom

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Spolu	z toho	
				Muži	Ženy
A02	Vylučovanie salmonel	a	3	1	2
		r	6,75	4,60	8,82
A020	Salmonelová enteritída	a	25	13	12
		r	56,28	59,80	52,90
A040	Infekcia EPEC	a	3	2	1
		r	6,75	9,20	4,41
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	37	18	19
		r	83,29	82,80	83,76
A046	Enteritída Y.enterocolitica	a	4	3	1
		r	9,00	13,80	4,41
A047	Enterokolitída Cl.difficile	a	43	20	23
		r	96,75	92,00	101,43
A080	Rotavirus	a	42	21	21
		r	94,54	96,60	92,57
A081	Norovírus	a	14	5	9
		r	31,51	23,00	39,67
A082	Adenovírus	a	6	2	4
		r	13,51	9,20	17,63
A402	Septikémia vyvolaná streptok. sk.D	a	1	1	0
		r	2,25	4,60	0,00
A403	Septikémia vyvolaná Streptok. pneumonie	a	3	2	1
		r	6,75	9,20	4,41
A408	Iná streptokoková septikémia	a	1	0	1
		r	2,25	0,00	4,41
A410	Septikémia vyvolaná Staphyl.aureus	a	10	5	5
		r	22,51	23,00	22,04
A411	Septikémia špec. stafylokokmi	a	12	9	3
		r	27,01	41,40	13,22
A415	Septikémia inými g-organizmami	a	32	11	21
		r	72,03	50,60	92,57
A418	Iná špecifikovaná septikémia	a	1	1	0
		r	2,25	4,60	0,00
A46	Erysipelas	a	5	4	1
		r	11,26	18,40	4,41
A502	Nešpec.vrodený syfilis	a	1	0	1
		r	2,25	0,00	4,41
A513	Sekundárny syfilis kože a slizníc	a	5	3	2
		r	11,26	13,80	8,82
A515	Latentný včasný syfilis	a	2	2	0
		r	4,50	9,20	0,00
A519	Nešpec.včasný syfilis	a	3	2	1
		r	6,75	9,20	4,41
A528	Neskorý latent.syfilis	a	1	0	1
		r	2,25	0,00	4,41
A530	Latentný včasný neš.syfilis	a	1	1	0
		r	2,25	4,60	0,00
A539	Nešpec.syfilis	a	2	0	2
		r	4,50	0,00	8,82
A540	STD - Gonokokové infekcie	a	5	4	1
		r	11,26	18,40	4,41
A546	Gonokoková inf.anusu recta	a	1	1	0
		r	2,25	4,60	0,00
A560	STD - Chlamýdiové infekcie	a	9	1	8
		r	20,26	4,60	35,27
A590	Urogenitálna trichomonióza	a	1	0	1
		r	2,25	0,00	4,41
A692	Lymeská borelióza	a	17	10	7
		r	38,27	46,00	30,86

Tabuľka III.3 Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Žiar nad Hronom - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Spolu	z toho	
				Muži	Ženy
A771	Škvritá horúčka Ricketts.	a	1	0	1
		r	2,25	0,00	4,41
A841	Stredo európska kliešťová encefalitída	a	3	3	0
		r	6,75	13,80	0,00
A86	Nešpec.vírusová encefalitída	a	1	1	0
		r	2,25	4,60	0,00
B002	Herpetivir.stomatiti.faryng.	a	1	1	0
		r	2,25	4,60	0,00
B019	Varicella bez komplikácií	a	510	253	257
		r	1 148,03	1 163,81	1 132,91
B029	Zoster bez komplikácií	a	5	4	1
		r	11,26	18,40	4,41
B181	Chronická VHB	a	1	0	1
		r	2,25	0,00	4,41
B182	Chronická VHC	a	7	6	1
		r	15,76	27,60	4,41
B270	Gamaherpet.mononukleóza	a	1	1	0
		r	2,25	4,60	0,00
B679	Echinokokoza	a	1	1	0
		r	2,25	4,60	0,00
B80	Enterobióza, mrle	a	1	1	0
		r	2,25	4,60	0,00
B86	Svrab - scabies	a	38	16	22
		r	85,54	73,60	96,98
G009	Nešpec.bakter.meningitída	a	1	0	1
		r	2,25	0,00	4,41
H103	Nešpec.akútna konjunktivitída	a	1	0	1
		r	2,25	0,00	4,41
J02	Akútny zápal hltana	a	1	1	0
		r	2,25	4,60	0,00
J10	Chríпка vyvol. identifikovaným vírusom	a	7	4	3
		r	15,76	18,40	13,22
J120	Adenovírusová pneumónia	a	1	1	0
		r	2,25	4,60	0,00
J121	Pneumónia RS vírusová	a	1	0	1
		r	2,25	0,00	4,41
J156	Pneumónia g- bakter.	a	1	0	1
		r	2,25	0,00	4,41
J205	Akútna bronchitída RS vírusová	a	3	2	1
		r	6,75	9,20	4,41
L08	Iné lok.infekcie kože	a	4	4	0
		r	9,00	18,40	0,00
M012	Artritída pri Lymeskej borelióze	a	4	1	3
		r	9,00	4,60	13,22
N30	Cystitída	a	1	0	1
		r	2,25	0,00	4,41
T802	Inf.po infúzii, transfúzii	a	6	4	2
		r	13,51	18,40	8,82
T813	Infekcia v mieste oper.výkonu	a	14	7	7
		r	31,51	32,20	30,86
T814	Inf.po výkone nezatried.	a	1	1	0
		r	2,25	4,60	0,00
T835	Inf. močovopohl.or., protet.pom.	a	29	13	16
		r	65,28	59,80	70,53
T857	Inf. dých.ciest, protet.pom.	a	23	14	9
		r	51,77	64,40	39,67
U071	COVID-19	a	195	83	112
		r	438,95	381,80	493,72
Z225	Nosičstvo HBsAg	a	3	1	2
		r	6,75	4,60	8,82

Tabuľka III.4 Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Žiar nad Hronom

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu
			0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
A02	Vylučovanie salmonel	a	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	3
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	51,95	0,00	0,00	14,61	0,00	15,77	0,00	6,75
A020	Salmonelová enteritída	a	2	1	7	1	4	0	2	2	0	3	3	25
		r	571,43	59,10	345,51	48,64	207,79	0,00	35,45	29,22	0,00	47,30	33,46	56,28
A040	Infekcia EPEC	a	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
		r	0,00	177,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,75
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	2	2	2	5	4	6	5	4	1	3	3	37
		r	571,43	118,20	98,72	243,19	207,79	283,82	88,64	58,44	15,47	47,30	33,46	83,29
A046	Enteritída Y.enterocolitica	a	0	1	2	0	0	0	0	1	0	0	0	4
		r	0,00	59,10	98,72	0,00	0,00	0,00	0,00	14,61	0,00	0,00	0,00	9,00
A047	Enterokolitída Cl.difficile	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	6	36	43
		r	0,00	0,00	49,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	94,59	401,40	96,75
A080	Rotavirus	a	7	17	4	5	3	0	2	1	0	1	2	42
		r	2 000,00	1 004,73	197,43	243,19	155,84	0,00	35,45	14,61	0,00	15,77	22,31	94,54
A081	Norovírus	a	4	7	2	1	0	0	0	0	0	0	0	14
		r	1 142,86	413,71	98,72	48,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31,51
A082	Adenovírus	a	1	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6
		r	285,71	236,41	49,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,51
A402	Septikémia vyvolaná streptok. sk.D	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,15	2,25
A403	Septikémia vyvolaná Streptok. pneumonie	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	3
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31,53	11,15	6,75
A408	Iná streptokoková septikémia	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,15	2,25
A410	Septikémia vyvolaná Staphyl.aureus	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	8	10
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31,53	89,23	22,51

Tabuľka III.4 Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Žiar nad Hronom - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu
			0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
A560	STD - Chlamýdiové infekcie	a	0	0	0	0	1	2	4	1	1	0	0	9
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	51,95	94,61	70,91	14,61	15,47	0,00	0,00	20,26
A590	Urogenitálna trichomonióza	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,47	0,00	0,00	2,25
A692	Lymeská borelióza	a	0	2	0	0	0	0	2	4	4	1	4	17
		r	0,00	118,20	0,00	0,00	0,00	0,00	35,45	58,44	61,86	15,77	44,61	38,27
A771	Škvritá horúčka Ricketts.	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,15	2,25
A841	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,47	15,77	11,15	6,75
A86	Nešpec.vírusová encefalitída	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,77	0,00	2,25
B002	Herpetivir.stomatiti.faryng.	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		r	0,00	59,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,25
B019	Varicella bez komplikácii	a	10	163	259	65	11	0	0	1	0	0	1	510
		r	2 857,14	9 633,57	12 783,81	3 161,48	571,43	0,00	0,00	14,61	0,00	0,00	11,15	1 148,03
B029	Zoster bez komplikácii	a	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	1	5
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,73	0,00	15,47	31,53	11,15	11,26
B181	Chronická VHB	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,61	0,00	0,00	0,00	2,25
B182	Chronická VHC	a	0	0	0	0	0	1	2	3	1	0	0	7
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	47,30	35,45	43,83	15,47	0,00	0,00	15,76
B270	Gamaherpet.mononukleóza	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	48,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,25
B679	Echinokokoza	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,15	2,25

Tabuľka III.4 Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Žiar nad Hronom - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu
			0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
B80	Enterobióza, mrle	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		r	0,00	0,00	49,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B86	Svrab - scabies	a	1	2	3	3	4	2	2	6	5	6	4	38
		r	285,71	118,20	148,08	145,91	207,79	94,61	35,45	87,66	77,33	94,59	44,61	85,54
G009	Nešpec.bakter.meningitída	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,47	0,00	0,00
H103	Nešpec.akútna konjunktivitída	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,15
J02	Akútny zápal hltana	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	51,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J10	Chripka vyvol. identifikovaným vírusom	a	1	2	2	0	0	1	0	1	0	0	0	7
		r	285,71	118,20	98,72	0,00	0,00	47,30	0,00	14,61	0,00	0,00	0,00	0,00
J120	Adenovírusová pneumónia	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		r	285,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J121	Pneumónia RS vírusová	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		r	285,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J156	Pneumónia g- bakter.	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,15
J205	Akútna bronchitída RS vírusová	a	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
		r	571,43	59,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
L08	Iné lok.infekcie kože	a	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0	4
		r	0,00	0,00	98,72	48,64	51,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M012	Artritída pri Lymeskej borelióze	a	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	0	4
		r	0,00	0,00	0,00	48,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,93	15,77	0,00
N30	Cystitída	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,15

Tabuľka III.4 Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Žiar nad Hronom - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu
			0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
T802	Inf.po infúzii, transfúzii	a	0	0	1	0	0	0	0	1	0	3	1	6
		r	0,00	0,00	49,36	0,00	0,00	0,00	0,00	14,61	0,00	47,30	11,15	13,51
T813	Infekcia v mieste oper.výkonu	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2	10	14
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,73	14,61	0,00	31,53	111,53	31,51
T814	Inf.po výkone nezatried.	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,15	2,25
T835	Inf. močovopohl.or., protet.pom.	a	0	0	0	0	0	0	1	0	4	24	29	
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,61	0,00	63,06	267,68	65,28	
T857	Inf. dých.ciest, protet.pom.	a	0	0	0	0	0	0	0	1	9	13	23	
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,47	141,89	144,99	51,77	
U071	COVID-19	a	0	0	4	2	8	10	15	15	17	23	101	195
		r	0,00	0,00	197,43	97,28	415,58	473,04	265,91	219,14	262,91	362,60	1 126,48	438,95
Z225	Nosičstvo HBsAg	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	3	
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,47	0,00	22,31	6,75	

Tabuľka III.5 Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Žiar nad Hronom

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiace												Spolu	
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.		
A02	Vylučovanie salmonel	a	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	3
		%	33,33	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	100,00
A020	Salmonelová enteritída	a	0	1	1	4	1	3	5	3	1	1	4	1	25	
		%	0,00	4,00	4,00	16,00	4,00	12,00	20,00	12,00	4,00	4,00	16,00	4,00	100,00	
A040	Infekcia EPEC	a	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	3	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	100,00	
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	1	1	0	4	5	8	6	1	1	2	5	3	37	
		%	2,70	2,70	0,00	10,81	13,51	21,62	16,22	2,70	2,70	5,41	13,51	8,11	100,00	
A046	Enteritída Y.enterocolitica	a	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	4	
		%	25,00	0,00	0,00	25,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	100,00	
A047	Enterokolitída Cl.difficile	a	8	6	3	6	2	2	4	5	0	0	4	3	43	
		%	18,60	13,95	6,98	13,95	4,65	4,65	9,30	11,63	0,00	0,00	9,30	6,98	100,00	
A080	Rotavirus	a	1	3	2	2	5	10	18	0	1	0	0	0	42	
		%	2,38	7,14	4,76	4,76	11,90	23,81	42,86	0,00	2,38	0,00	0,00	0,00	100,00	
A081	Norovírus	a	1	1	4	0	0	6	0	0	1	1	0	0	14	
		%	7,14	7,14	28,57	0,00	0,00	42,86	0,00	0,00	7,14	7,14	0,00	0,00	100,00	
A082	Adenovírus	a	0	2	0	0	0	3	0	0	0	0	1	0	6	
		%	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,67	0,00	100,00	
A402	Septikémia vyvolaná streptok. sk.D	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00	
A403	Septikémia vyvolaná Streptok. pneumonie	a	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	
		%	33,33	0,00	33,33	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
A408	Iná streptokoková septikémia	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	100,00	
A410	Septikémia vyvolaná Staphyl.aureus	a	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	2	0	10	
		%	10,00	10,00	10,00	0,00	10,00	0,00	10,00	10,00	10,00	10,00	20,00	0,00	100,00	

Tabuľka III.5 Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Žiar nad Hronom - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiace												Spolu
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
A546	Gonokoková inf.anusu recta	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A560	STD - Chlamýdiové infekcie	a	0	0	1	0	0	1	3	1	1	0	2	0	9
		%	0,00	0,00	11,11	0,00	0,00	11,11	33,33	11,11	11,11	0,00	22,22	0,00	100,00
A590	Urogenitálna trichomonióza	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A692	Lymeská borelióza	a	4	0	0	0	0	3	1	2	3	2	2	0	17
		%	23,53	0,00	0,00	0,00	0,00	17,65	5,88	11,76	17,65	11,76	11,76	0,00	100,00
A771	Škvritá horúčka Ricketts.	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A841	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	a	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	3
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	100,00
A86	Nešpec.vírusová encefalitída	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B002	Herpetivir.stomatiti.faryng.	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B019	Varicella bez komplikácii	a	56	45	59	134	117	65	17	0	3	7	3	4	510
		%	10,98	8,82	11,57	26,27	22,94	12,75	3,33	0,00	0,59	1,37	0,59	0,78	100,00
B029	Zoster bez komplikácii	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	1	5
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,00	20,00	20,00	20,00	100,00
B181	Chronická VHB	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B182	Chronická VHC	a	2	0	2	1	0	0	0	0	0	0	1	1	7
		%	28,57	0,00	28,57	14,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,29	14,29	100,00
B270	Gamaherpet.mononukleóza	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00

Tabuľka III.6 Výskyt prenosných ochorení podľa obcí v okrese Žiar nad Hronom - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Bartošova Lehôtka	Bzenica	Dolná Trnávka	Dolná Ves	Dolná Ždaňa	Hliník nad Hronom	Horná Ves	Horná Ždaňa	Hronská Dúbrava	Ihráč	Janova Lehota	Jastrabá	Kopernica	Kosorín	Krahule	Kremnica	Kremnické Bane	Kunešov	Ladomerská Vieska	Lehôtka pod Brehmi	Lovča	Lovčica-Trubin	Lutíla	Lučky	Nevoľné	Pitelová	Prestavky	Prochot	Repíšte	Sklené Teplice	Slaská	Stará Kremnička	Trnavá Hora	Vyhne	Žiar nad Hronom	ZH	
		T802	Inf. po infúzii,transfúzii	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
T813	Infekcia v mieste oper.výkonu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	14
T814	Infekcia po výkone nezatried.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
T835	Inf. močovopohl.or., protet.pom.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	29
T857	Inf. dých.ciest, protet.pom.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	23
U071	COVID-19	1	2	0	0	1	4	3	0	0	0	5	1	0	1	0	69	1	0	1	1	1	2	0	1	1	0	1	25	0	1	0	2	1	2	68	195	
Z225	Nosičstvo HBsAg	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3	

Okres Banská Štiavnica

I. Demografické ukazovatele

Ukazovateľ		stav k 31.12.2021						
		BS		ZC		ZH		
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	
Počet obyvateľov	muži	7527		12394		21739		
	ženy	8024		12597		22685		
	spolu	15551		24991		44424		
Prirodzený								
Priemerný vek obyvateľov k 2017	muži		38,54		39,07		39,39	
	ženy		41,92		42,7		42,69	
	spolu		40,28		40,91		41,09	
Stredná dĺžka života k 2017	muži		69,39		71,93		72,96	
	ženy		78,08		78,86		79,63	
Živonarodení k 2017	muži	69	8,67	118	8,93	202	8,69	
	ženy	62	7,37	91	6,73	203	8,29	
	spolu	131	8,00	209	7,82	405	8,48	
Úmrtnosť k 2017	muži	88	11,06	154	5,76	213	9,16	
	ženy	86	10,23	136	10,06	236	9,64	
	spolu	174	10,63	290	10,85	449	9,41	
Počet obyvateľov podľa vekovej štruktúry k 31.12.2021	0	muži	81		115		163	
		ženy	73		140		187	
		spolu	154		255		350	
	1-4	muži	305		470		895	
		ženy	335		506		797	
		spolu	640		976		1692	
	5-9	muži	341		615		1070	
		ženy	331		532		956	
		spolu	672		1147		2026	
	10-14	muži	399		583		1064	
		ženy	420		559		992	
		spolu	819		1142		2056	
	15-19	muži	375		585		954	
		ženy	359		530		971	
		spolu	734		1115		1925	
	20-24	muži	376		724		1076	
		ženy	366		615		1038	
		spolu	742		1339		2114	
	25-34	muži	1074		1730		2900	
		ženy	989		1571		2741	
		spolu	2063		3301		5641	
	35-44	muži	1275		2046		3586	
		ženy	1201		1831		3259	
		spolu	2476		3877		6845	
	45-54	muži	1170		1858		3314	
		ženy	1137		1709		3152	
		spolu	2307		3567		6466	
55-64	muži	1013		1698		3130		
	ženy	1094		1745		3213		
	spolu	2107		3443		6343		
65+	muži	1118		1970		3587		
	ženy	1719		2859		5379		
	spolu	2837		4829		8966		

Väčšie zoskupenie obyvateľov s nízkym hygienickým štandardom sa nachádza v meste Banská Štiavnica v lokalite Šobov, nachádzajúcej sa mimo obytnej zástavby mesta. Sú ubytovaní v troch obytných domoch, napojených na inžinierske siete. Žije tam cca 277 obyvateľov, z toho do 15 rokov 86 (údaje aktualizované november 2023). Odvoz odpadu je zabezpečovaný pravidelne, hygienický štandard okolia je na nízkej úrovni, nárazovo sú obyvatelia donútení k úprave a očiste svojpomocne. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný.

V obci Preňčov sa nachádza 1 rómska 4 členná rodina bez detí do 15 rokov.

V Svätom Antone žije približne 45 obyvateľov, z toho 20 detí, u pediatrov hlásené 4 deti. Bývajú v novopostavenej bytovke, kde zdrojom pitnej vody je verejný vodovod. Odpadové vody z domácností sú odvádzané do septiku. Odvoz odpadu je pravidelne zabezpečovaný. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný.

Epidemiologická situácia bola v roku 2023 priaznivá, boli zaznamenané 3 epidémie ochorenia COVID-19, z toho dve v zariadeniach sociálnych služieb a jedna epidémia na Oddelení dlhodobo chorých Nemocnica Banská Štiavnica (v I. polroku 2023 bola Nemocnica Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica, s.r.o a od júla 2023 prevzala spoločnosť AGEL pod názvom Nemocnica AGEL Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica, s.r.o. – ďalej Nemocnica Banská Štiavnica).

Na Oddelení dlhodobo chorých bola zaznamenaná epidémia scabies. Boli evidované dve rodinné epidémie, v 1 prípade na salmonelovú enteritídu a v 1 prípade rotavírusová enteritída. Výskyt ostatných prenosných ochorení bol sporadický. Povinné pravidelné očkovanie sa priebežne vykonáva a všeobecní lekári pre deti a dorast nehlásili žiadne závažné problémy pri očkovaní a preočkovaní.

Determinanty pre šírenie prenosných ochorení:

V štatútoch miest a obcí sú stanovené povinnosti a práva fyzických a právnických osôb. Stanovené sú aj povinnosti v prípade zvýšeného výskytu hlodavcov a hmyzu mimo pravidelných deratizačných akcií. Okrem stanovených povinností pre chovateľov psov, sú v prípade potreby zabezpečené odchyty túlavých psov a mačiek.

Spolupráca s RVaPS je na veľmi dobrej úrovni, pravidelne a podľa epidemiologickej situácie sa vzájomne vymieňajú informácie o výskyte prenosných ochorení u ľudí a zvierat.

Okres Banská Štiavnica:

V okrese Banská Štiavnica boli kontrolované 2 ambulancie všeobecných lekárov pre deti a dospelých.

- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami hexavalentnej vakcíny proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v ročníku 2021 bolo vykonané na 93,3% a bolo zistených 8 odmietnutí očkovaní. Nebola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90% v žiadnom pediatrickom obvode.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami konjugovanej vakcíny proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam v ročníku 2021 bolo vykonané na 93,3% a bolo zistených 8 odmietnutí očkovaní. Nebola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90% v žiadnom pediatrickom obvode.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 6. roku života v ročníku 2016 bolo vykonané na 91,4% a bolo zistených 7 odmietnutí očkovaní. Bola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90% v jednom pediatrickom obvode.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 13. roku života v ročníku 2009 bolo vykonané na 98,2% a zaznamenané boli 3 odmietnutia očkovaní. Zaočkovanosť pod 90% nebola zaznamenaná v žiadnom pediatrickom obvode.
- Základné očkovanie detí v 15. až 18. mesiaci života prvou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu, v ročníku narodenia 2021, bolo vykonané na 92,1% a bolo zistených 8 odmietnutí. Zaočkovanosť pod 90% nebola zaznamenaná v žiadnom pediatrickom obvode.
- V ročníku narodenia 2020 zaočkovanosť bola 93,5%. Zistených bolo 8 odmietnutí. Zaočkovanosť pod 90% nebola zaznamenaná v žiadnom pediatrickom obvode.
- Preočkovanie detí v 5. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2017 bolo vykonané na 93,1% a bolo zistených 10 odmietnutí očkovaní. Zaočkovanosť pod 90% nebola zaznamenaná.
- Preočkovanie detí v 5. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2016 bolo vykonané na 91,4% a bolo zistených 7 odmietnutí očkovaní. Zaočkovanosť pod 90% bola zaznamenaná v jednom pediatrickom obvode.
- Preočkovanie detí v 11. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2011 bolo vykonané na 94,6% a bolo zistených 6 odmietnutí očkovaní. Zaočkovanosť pod 90% neklesla v žiadnom pediatrickom obvode.
- Ročník narodenia 2010 bol zaočkovaný na 96,6%, boli zistené 3 odmietnutia očkovaní. Zaočkovanosť pod 90% neklesla v žiadnom pediatrickom obvode.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Banská Štiavnica

Epidemiologická situácia v okrese Banská Štiavnica bola v roku 2023 podľa počtu hlásených ochorení priaznivá, boli zaznamenané 3 epidémie ochorenia COVID-19, 1 epidémia zákožky svrabovej, 1 epidémia salmonelovej enteritídy a 1 epidémia rotavírusovej infekcie. Ostatné prenosné ochorenia mali sporadický výskyt. Oproti roku 2022 bol zaznamenaný nárast ochorení kampylobakteriálnej enteritídy, mierny pokles vírusových črevných nákaz v skupine alimentárnych nákaz, v skupine respiračných ochorení bol zaznamenaný pokles ochorení na varicellu, vzostup akútnych respiračných a chrípke podobných ochorení v porovnaní s rokom 2022 a počet hlásených ochorení na COVID-19 výrazne poklesol oproti roku 2022.

II.1 Skupina alimentárnych nákaz

Brušný týfus a paratýfus - A01, v roku 2023 ani v roku 2022 nebolo zaznamenané ochorenie, v okrese nie je evidovaný žiadny bacilonosič.

Infekcie vyvolané salmonelami – A02, v roku 2023 bolo hlásených 12 ochorení na salmonelózu, čo predstavuje chorobnosť 77,17/100 000 obyvateľov, v roku 2022 bolo zaznamenaných 19 ochorení, chorobnosť 122,18/100 000 obyvateľov. V roku 2023 podobne ako 2022 nebolo zaznamenané vylučovanie salmonel. Zaznamenaná bola 1 rodinná epidémia s počtom 2 chorých osôb.

V priebehu roka 2023 sa nevyskytlo ani jedno ochorenie ani nosičstvo **šigelózy – A03**.

Iných bakteriálnych črevných infekcií – A04 - v priebehu roka 2023 bolo hlásených spolu 45 ochorení, chorobnosť 289,37/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo zaznamenaných 41 ochorení, chorobnosť 263,65/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles o 10 %.

V percentuálnom vyjadrení bolo kampylobakterom spôsobených 53,33 % ochorení, Clostridium difficile – 35,55 %, Escherichia coli 8,88 % a Yersinióza 2,22 %. V skupine kampylobakterióz bol zaznamenaný nárast počtu prípadov v porovnaní s rokom 2022 o 54 % a pokles prípadov Clostridium difficile oproti roku 2022 o 41%.

Iné bakteriálne otravy potravinami - A05,A05.1 - neboli zaznamenané.

Vírusové a iné nešpecifikované črevné infekcie – A08 – týchto ochorení sa v roku 2023 vyskytlo spolu 24, chorobnosť 154,33/100 000 obyvateľov (v percentuálnom vyjadrení 58,33 % rotavírusových, 24,99 % norovírusových a 16,66 % adenovírusových enteritíd). V roku 2022 sa vyskytlo 29 prípadov, chorobnosť 186,48/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 17 %.

V roku 2023 bola zaznamenaná 1 epidémia rotavírusovej enteritídy rodinného výskytu u 2 členov.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu – A09 – v roku 2023 boli hlásené dva prípady, chorobnosť 12,86/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo ochorenie hlásené v jednom prípade.

II.2 Skupina vírusových hepatítid

V roku 2023 bolo v okrese Banská Štiavnica zaznamenané 1 ochorenie na vírusové hepatitídy, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov.

V roku 2022 bolo hlásených 6 ochorení na vírusové hepatitídy, chorobnosť 38,58/100 000 obyvateľov a jeden prípad bezpríznakového nosičstva HBsAg, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov.

Z analyzovaného počtu vírusových hepatítid bolo:

1 ochorenie – **chronická VHC - B18.2**, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov.

II.3 Respiračné náказы a náказы preventabilné očkovaním

V skupine nákaz preventabilných očkovaním v roku 2023 neboli hlásené žiadne prípady ochorení na rubeolu, morbilli a pertussis, rovnako ako v minulom roku. Bolo hlásené 1

ochorenie na **hemofilovú meningitídu– G00.0**, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov (popis v kapitole III.4 Neuroinfekcie).

V roku 2022 bolo hlásené 1 ochorenie na **parotitídu – B26.9** a bol hlásený 1 prípad **septikémie** vyvolanej **Streptococcus pneumoniae**, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov.

V roku 2023 bolo hlásených 72 ochorení na **varicellu – B01.9**, chorobnosť 462,99/100 000 obyvateľov (v roku 2022 - 90 ochorení, chorobnosť 578,74/100 000 obyvateľov), nebolo zaznamenané ochorenie na **herpes zoster – B02**, podobne ako v roku 2022, hlásené bolo 1 ochorenie na **infekčnú mononukleózu – B27**, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov.

V roku 2023 bolo hlásených 64 prípadov ochorení na **COVID-19– U07.1**, chorobnosť 411,55/100 000 obyvateľov. Je to výrazný pokles oproti roku 2022, kedy bolo hlásených 2 685 prípadov, chorobnosť 17 265,77/100 000 obyvateľov. Nebolo zaznamenané úmrtie v súvislosti s ochorením COVID-19. V roku 2022 boli zaznamenané úmrtia v 3 prípadoch.

U osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov bolo hlásených 10 105 prípadov **akútnych respiračných ochorení – J11**, chorobnosť 64 975,15/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2022, kedy bolo hlásených 6 573 ochorení, chorobnosť 42 264,39/100 000 obyvateľov, ide o vzostup počtu hlásených ochorení o 35 %. Ďalej bol hlásený 1 prípad chrípky vyvolanej **identifikovaným vírusom chrípky– J10**, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov a 1 prípad akútnej bronchitídy vyvolanej **respiračným syncytiálnym vírusom– J20.5**, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov.

II.4 Neuroinfekcie

V tejto skupine diagnóz bolo hlásené v roku 2023 1 ochorenie na **hemofilovú meningitídu– G00.0**, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov. V roku 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

II.5 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V tejto skupine sa v roku 2023 vyskytlo spolu 11 ochorení, chorobnosť 70,73/100 000 obyvateľov. Bolo zaznamenaných 7 ochorení na **lymeskú boreliózu – A69.2**, chorobnosť 45,01/100 000 obyvateľov, 3 ochorenia na **Stredo európsku kliešťovú encefalitídu – A84.1**, chorobnosť 19,29/100 000 obyvateľov a 1 prípad **artritídy pri lymeskej borelióze– M01.2**, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov. Neboli hlásené žiadne prípady ochorenia na tularémiu, toxoplazmózu, a toxokarózu.

V roku 2022 boli hlásené 2 ochorenia na lymeskú boreliózu – A69.2 a 1 ochorenie na Stredo európsku kliešťovú encefalitídu – A84.1.

Ochorenie na besnotu u ľudí nebolo na Slovensku zaznamenané od roku 1990.

II.6 Nákazy kože a slizníc

V roku 2023 bolo hlásených 10 prípadov **scabies– B86**, chorobnosť 64,30/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bol hlásený 1 prípad ochorenia.

II.7 Septikémie

V tejto skupine bolo hlásených 11 septikémií, chorobnosť 70,73/100 000 obyvateľov.

Bol hlásený 1 prípad **septikémie vyvolanej Streptokokom skupiny D – A40.2**, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov, 2 septikémie **vyvolané Staphylococcus aureus – A41.0**, chorobnosť 12,86/100 000 obyvateľov a 8 prípadov **septikémie vyvolaných g-negatívnymi organizmami – A41.5**, chorobnosť 51,44/100 000 obyvateľov, (z toho 3 septikémie nozokomiálneho charakteru, ďalej NN).

II.8 Sexuálne prenosné ochorenia

II.8.1 Choroby vyvolané vírusom HIV

V tejto skupine nebol v roku 2023 podobne ako v roku 2022 hlásený žiadny prípad.

II.8.2 Nákazy prenášané pohlavným stykom

V roku 2023 bolo hlásených spolu 11 prípadov ochorení, chorobnosť 70,73/100 000 obyvateľov, z toho 1x **sekundárny syfilis** – **A51**, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov, 1x **latentný syfilis** – **A53**, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov, 1x gonokoková infekcia – **A54**, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov a 8 prípadov **chlamýdiových infekcií** – **A56**, chorobnosť 51,44/100 000 obyvateľov.

V roku 2022 boli hlásené v okrese Banská Štiavnica 4 prípady ochorení.

II.9 Nozokomiálne infekcie

V roku 2023 bolo nahlásených 46 nozokomiálnych nákaz (ďalej NN), čo je pokles o 27% oproti roku 2022, a to z Nemocnice Banská Štiavnica:

– z Oddelenia dlhodobó chorých (ďalej ODCH) 37 NN a z Domu ošetrovateľskej starostlivosti (ďalej DOS) 9 NN. V roku 2022 bolo hlásených 45 NN z ODCH a 18 NN z DOS.

Zo 46 NN boli hlásené:

Črevná infekcia - Clostridium difficile 14x- na ODCH 11 prípadov a na DOS 3 prípady , v roku 2022 hlásená 21x.

Septikémia – septikémie NN boli hlásené 3x (z toho septikémia vyvolaná Escherichia coli 2x, Pseudomonas aeruginosa 1x), v minulom roku neboli hlásené.

Respiračné infekcie - bolo hlásených 10 prípadov ochorení na COVID-19 z ODCH, v minulom roku bolo hlásených 35 ochorení (z toho 24x z ODCH a 11x z DOS) a 2x nešpecifikovaná akútna infekcia dolných dýchacích ciest z ODCH.

Urologické infekcie – 13x infekcia močových ciest zavinená protetikou pomôckou, z toho 6x Escherichia coli, 2x Enterobacter cloacae, 1x Klebsiella pneumoniae, 1x Serratia marcescens, 1x Citrobacter freundii, 1x Pseudomonas aeruginosa a 1x Candida albicans (v roku 2022 bolo hlásených 5 prípadov) a 2x cystitída- 1x Klebsiella pneumoniae a 1x Enterobacter iný.

Infekcie cievneho riečiska – neboli hlásené podobne ako v roku 2022.

Nákazy kože a slizníc – v roku 2023 podobne ako v roku 2022 neboli hlásené,

Infekcie v mieste operačného výkonu – boli hlásené v 2 prípadoch podobne ako v roku 2022.

Tabuľka III.1 Výskyt vybraných prenosných ochorení a porovnávacie indexy v okrese Banská Štiavnica

Kód MKCH	Ochorenie	2023 Abs.	2022 Abs.	INDEX 2023/2022	PRIEMER 2018-2022	Index 2023/P	CHOROBNOSŤ 2023	PRIEMER ch.2018-2022
A02	Salmonelová enteritída	12	19	0,63	24,40	0,49	77,17	153,82
A02N	Vylučovanie salmonel	0	0	0,00	0,80	0,00	0,00	5,04
A04	Iné bakteriálne črev.inf.	45	41	1,10	41,20	1,09	289,37	259,74
A040	Infekcia EPEC	4	0	0,00	0,40	10,00	25,72	2,52
A045	Kampylobakteriálna enteritída	24	13	1,85	19,40	1,24	154,33	122,30
A046	Enteritída Y.enterocolitica	1	1	1,00	1,00	1,00	6,43	6,30
A047	Enteritída Clostridium difficile	16	27	0,59	20,40	0,78	102,89	128,61
A08	Vírusové a iné črev.infekcie	24	29	0,83	20,20	1,19	154,33	127,35
A080	Rotavírus	14	11	1,27	12,60	1,11	90,03	79,43
A081	Norovírus	6	6	1,00	3,40	1,76	38,58	21,43
A082	Adenovírus	4	12	0,33	4,20	0,95	25,72	26,48
A09	Hnačka pravd.inf.pôvodu	2	1	2,00	2,00	1,00	12,86	12,61
A32	Listerióza	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	1,26
A370	Divý kašeľ - B.pertussis	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	1,26
A40	Streptokok.septikémia	1	2	0,50	2,20	0,45	6,43	13,87
A400	Septikémia strep.skup.A	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	1,26
A401	Septikémia strep.skup.B	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	1,26
A402	Septikémia strep.skup.D	1	0	0,00	0,20	5,00	6,43	1,26
A403	Septikémia Streptokok.pneumoniae	0	1	0,00	0,40	0,00	0,00	2,52
A408	Iná streptok.septikémia	0	1	0,00	1,20	0,00	0,00	7,57
A41	Sept.vyvol.stafylokokom	10	5	2,00	12,40	0,81	64,30	78,17
A410	Sept.vyvolaná Staphyl.aureus	2	0	0,00	1,60	1,25	12,86	10,09
A411	Sept.špec.stafylokokmi	0	0	0,00	2,20	0,00	0,00	13,87
A415	Septikémia g- organizmami	8	5	1,60	8,20	0,98	51,44	51,70
A418	Iná špec.septikémia	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	2,52
A51	Včasný syfilis	1	0	0,00	0,60	1,67	6,43	3,78
A53	Syfilis	1	1	1,00	0,20	5,00	6,43	1,26
A69	Lymská choroba	7	2	3,50	1,20	5,83	45,01	7,57
A81	Creuzfeldtova-Jakobova ch.	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	1,26
A841	Stredo európska kliešť.encefalitída	3	1	3,00	1,40	2,14	19,29	8,83
B01	Varicella	72	90	0,80	29,60	2,43	462,99	186,61
B02	Zoster bez komplikácie	0	0	0,00	3,00	0,00	0,00	18,91
B15	Akútna VHA	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	1,26
B181	Chronická VHB	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	1,26
B182	Chronická VHC	1	4	0,25	1,60	0,63	6,43	10,09
B26	Parotitída bez komplikácii	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	1,26
B27	Inf.mononukleoz	1	0	0,00	0,40	2,50	6,43	2,52
B86	Svrab - scabies	10	1	10,00	0,20	50,00	64,30	1,26
G000	Hemofilová meningitída	1	0	0,00	0,00	0,00	6,43	0,00
M012	Artritída pri LB	1	0	0,00	0,00	0,00	6,43	0,00
U071	COVID-19 PCR	64	2685	0,02	1 207,20	0,05	411,55	7 610,55
Z203	Kontakt ohrozenie besnotou	0	0	0,00	1,60	0,00	0,00	10,09
Z21	Bezpríz. Stav HIV inf.	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	1,26

Tabuľka III.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Banská Štiavnica za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Skupina vybraných alimentárnych nákaz																						
A02	Salmonelová enteritída	abs	42	39	18	16	19	10	12	16	9	13	2	29	20	45	39	26	15	19	19	12
		rel	246,52	228,79	106,27	94,87	113,14	59,77	71,97	96,17	54,28	78,74	12,18	177,19	122,59	276,75	241,26	161,46	93,15	118,43	122,18	77,17
A02N	Vylučovanie salmonel	abs	1	2	1	1	3	0	0	2	0	2	0	2	1	3	0	0	1	3	0	0
		rel	5,87	11,73	5,93	5,93	17,86	0,00	0,00	12,02	0,00	12,11	0,00	12,22	6,13	18,45	0,00	0,00	6,21	18,75	0,00	0,00
A021	Salmonelová septikémia	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,09	0,00	0,00	6,15	6,19	0,00	0,00	0,00	0,00	6,43
A03	Shigellóza	abs	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	5,93	5,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A03N	Vylučovanie šigel	abs	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	5,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A040	Infekcie EPEC	abs	0	0	0	0	12	10	12	9	2	2	2	4	3	1	1	1	0	0	0	4
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	71,45	59,77	71,97	54,09	12,06	12,11	12,18	24,44	18,39	6,15	6,19	6,21	0,00	0,00	0,00	25,72
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs	0	0	0	0	0	17	35	14	11	13	14	9	22	11	26	30	12	16	13	24
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	101,61	209,91	84,14	66,34	78,74	85,29	54,99	134,85	67,65	160,84	186,30	74,52	99,98	83,60	154,33
A046	Enteritída Y.enterocolitica	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0	1	1	1	1	1	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,33	12,26	0,00	6,19	6,21	6,21	6,25	6,43	6,43
A047	Enteritída Clostr.difficile	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	2	2	0	1	17	21	11	27	27	16
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,03	24,23	12,18	12,22	0,00	6,15	105,17	130,41	68,31	168,72	173,62	102,89
A048	Iné špecifikované bakter.infekcie	abs	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	5,95	0,00	0,00	6,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A05	Iné bakter.otravy potravinami	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A07	Iné protozoárne črevné infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A08	Vírusové črevné infekcie	abs	0	0	17	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	16	29	14
		rel	0,00	0,00	100,37	59,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,26	99,98	186,48	90,03
A080	Rotavírusová enteritída	abs	0	0	0	0	1	6	5	7	4	6	4	11	5	16	19	15	5	13	11	6
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	5,95	35,86	29,99	42,07	24,13	36,34	24,37	67,21	30,65	98,40	117,54	93,15	31,05	81,23	70,74	38,58

Tabuľka III.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Banská Štiavnica za posledných 20 rokov – pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
B68	Tenióza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B830	Toxokaróza	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G630	Polyneuropatia pri LB	abs	1	2	0	3	0	1	1	0	2	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
		rel	5,87	11,73	0,00	17,79	0,00	5,98	6,00	0,00	12,06	12,11	0,00	0,00	6,13	6,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M012	Artririda pri LB	abs	0	0	0	0	0	0	1	3	2	3	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,00	18,03	12,06	18,17	6,09	0,00	0,00	6,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs	1	0	0	0	1	4	0	3	0	1	2	0	1	0	5	2	0	1	0	0
		rel	5,87	0,00	0,00	0,00	5,95	23,91	0,00	18,03	0,00	6,06	12,18	0,00	6,13	0,00	30,93	12,42	0,00	6,25	0,00	0,00
Nákazy kože a slizníc																						
A46	Erysipelas	abs	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	5,95	0,00	0,00	6,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B44	Aspergilóza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B86	Svrab - Scabies	abs	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10
		rel	0,00	0,00	0,00	5,93	0,00	0,00	6,00	0,00	0,00	6,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,43	64,30
Sexuálne prenosné ochorenia																						
A513	Sekundárny syfilis kože a slizníc	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A51	Nešpecifikovaný syfilis	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	3	0	0	1	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,26	6,15	0,00	18,63	0,00	0,00	6,43
A54	Gonokokové infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,06	0,00	0,00	0,00	0,00	12,30	0,00	0,00	0,00	6,25	0,00	6,43
A560	Chlamýdiové infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	4	0	2	0	1	0	8
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,03	0,00	0,00	0,00	6,13	24,60	0,00	12,42	0,00	6,25	0,00	51,44
A59	Trichomonóza	abs	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0
		rel	17,61	11,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,30	0,00	12,42	0,00	0,00	0,00	0,00

II. Epidemiologická situácia

a. Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

III.1 Skupina alimentárnych nákaz

III.1.1 Brušný týfus a paratýfus – A01

V roku 2023 sa nevyskytlo ochorenie na túto diagnózu, v okrese nie je evidovaný žiadny bacilonosič.

III.1.2 Infekcie vyvolané salmonelami – A02

V roku 2023 bolo zaznamenaných 12 ochorení na salmonelózu, čo je chorobnosť 77,17/100 000 obyvateľov, v roku 2022 sa vyskytlo 19 ochorení (chorobnosť 122,18/100 000 obyvateľov). Výskyt je 37% nižší ako v roku 2022 a päťročný priemer chorobnosti je 153,82/100 000 obyvateľov. Nosičstvo salmonel nebolo hlásené. Zaznamenaná bola 1 rodinná epidémia, kde ochoreli 2 členovia rodiny.

Od chorých bol izolovaný 12x *sérotyp* rodu *Salmonella enteritidis*.

Tabuľka III.1.2- 1 Salmonelózy – frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov

P.č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z toho			
				u chorých		u vylučovateľov	
		abs	%	abs	%	abs	%
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	S.enteritidis	12	100,00	12	100,00	0	0

Tabuľka III.1.2- 2 Salmonelózy- mikrobiologická diagnostika

	Počet ochorení	Počet kultivačne				z počtu kultivačne vyšetrených bolo			
		nevyšetrených		vyšetrených		pozitívnych		negatívnych	
		abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	12	0	0,00	12	100,00	12	100,00	0	0,00

V roku 2023 sa vyskytol 1 prípad mimočrevnej lokalizácie:

Salmonelová septikémia –A02.1, u 70-ročného pacienta, u ktorého z hemokultúry vykultivovaný zároveň aj *Staphylococcus haemolyticus*. Kultivačné vyšetrenie stolice negatívne, v hemokultúre nález *Salmonella enteritidis*.

Najvyššia vekovo–špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0- ročných detí, chorobnosť 1948,05/100 000 obyvateľov a 1-4 ročných detí, chorobnosť 468,75/100 000 obyvateľov. Najnižšia vekovo – špecifická chorobnosť bola u 10-14 ročných, 25-34 ročných, 35-44 ročných, 45-54 ročných a 55-64 ročných – 0,00/100 000 obyvateľov. Najviac ochorení sa vyskytlo v mesiaci september – 5x (41,66%), v júni a decembri po 2 ochoreniach (16,66%). Predpokladaným faktorom prenosu boli u 3 chorých domáce vajcia, 1x hydinové mäso, 1x vajcia z obchodnej siete, 1x zmiešaná strava, 2x kontaminované ruky. V 4 prípadoch sa nepodarilo faktor prenosu objasniť.

Z dôvodu vykonávania epidemiologickej závažnej činnosti nebol nariadený zvýšený zdravotný dozor.

Epidémia bola zaznamenaná v 1 prípade, kde ochoreli 2 členovia rodiny:

Tabuľka III.1.2- 5 Prehľad epidémií v okrese Banská Štiavnica

P.č.	Miesto	Čas	Počet O/V	Sérotyp	Faktor prenosu	
					suspektný	potvrdený
1.	Banská Štiavnica	23.06.-23.06.	2/0	S.enteritidis	domáce vajíčka	-

Z 12 ochorení bolo bolo 12 objasnených epidemiologickým vyšetrením, potraviny v ohniskách neboli odobraté.

Tabuľka III.1.2 –3 Prehľad výsledkov objasnenia pravdepodobných faktorov prenosu nákaz salmonelóz

Faktor prenosu	Počet
výrobky z vajec nedostatočne spracované	0
vajcia domáce	3
vajcia-obchodná sieť	1
mäsové výrobky	0
zmiešaná strava	1
mäso hydina (kuracie mäso)	1
mäso zverina	0
neznámy	4
kontaminované ruky	2
Spolu	12

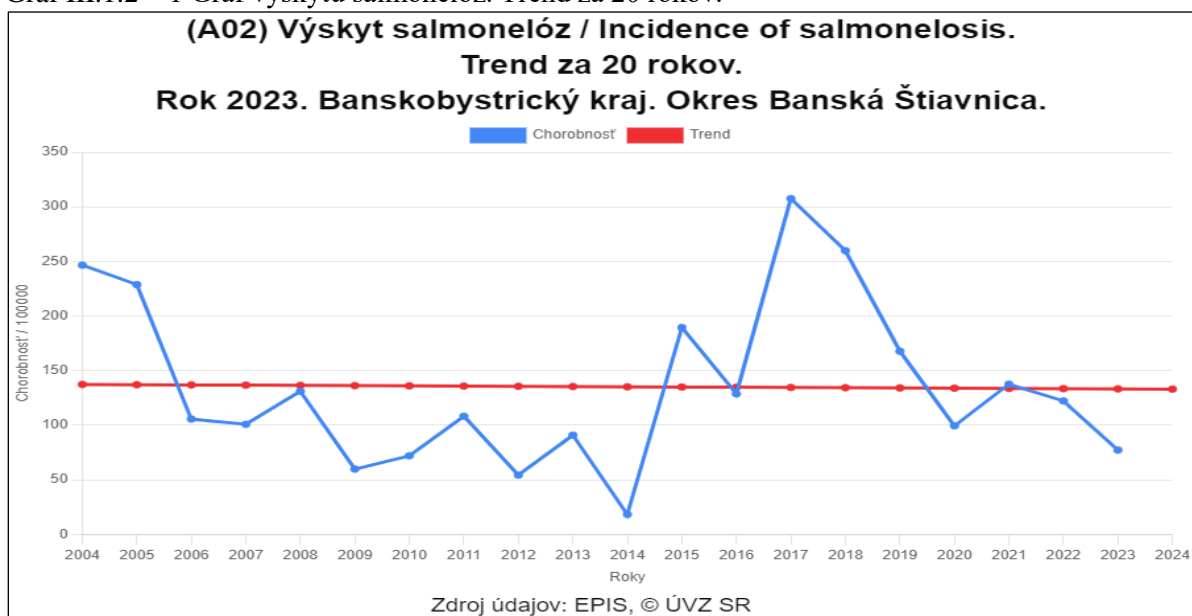
Hospitalizácia u ochorenia bola potrebná v 4 prípadoch.

Importovaná nákaza nebola zaznamenaná.

Epizootologická situácia v okrese Banská Štiavnica vzhľadom na salmonelózy v sledovaných chovoch bola dobrá.

Úmrtie na túto diagnózu zaznamenané nebolo.

Graf III.1.2 – 1 Graf výskytu salmonelóz. Trend za 20 rokov.

Tabuľka III.2.1 - 5 Vekovo-špecifická chorobnosť salmonelóz a vylučovateľov salmonel v 1. roku života podľa sérotypov

Veková skupina	s é r o t y p		Spolu
	Salm.enteritidis		
0 mes			
1 mes	1		
2 mes			
3 mes			
4 mes			
5 mes	1		
6 mes			
7 mes			
8 mes	1		
9 mes			
10 mes			
11 mes			
Spolu	3		3

Tabuľka III.2.1 - 6 Sezónny výskyt ochorení a vylučovaní do prvého roku života podľa mesiacov a sérotypov

Sérotyp		M e s i a c												SPOLU
		JAN	FEB	MAR	APR	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
Salm.enteritidis	O	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	3
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

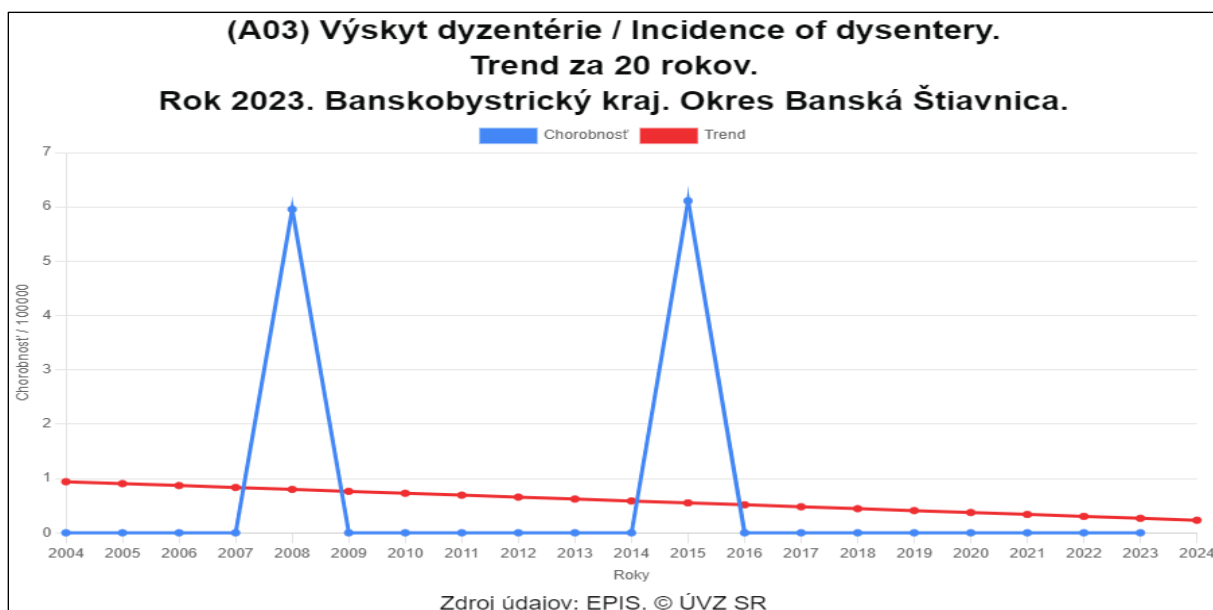
Tabuľka III.2.1 - 7 Sezónny výskyt ochorení a vylučovaní vo vekovej skupine 1 - 4 ročných podľa mesiacov a sérotypov

Sérotyp		M e s i a c												SPOLU
		JAN	FEB	MAR	APR	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
S.enteritidis	O	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	3
	V	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

III.1.3 Bacilárna dyzentéria – Shigelóza – A03

V tejto skupine v roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie, podobne ako v roku 2022.

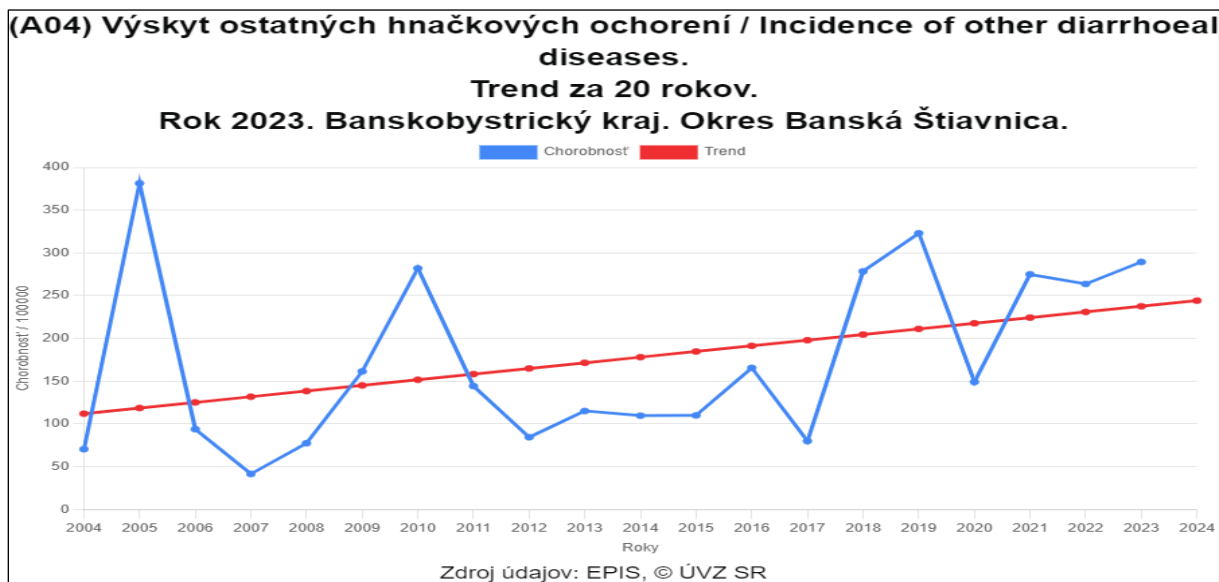
Graf III.1.3 – 1 Graf výskytu dyzentérie. Trend za 20 rokov.

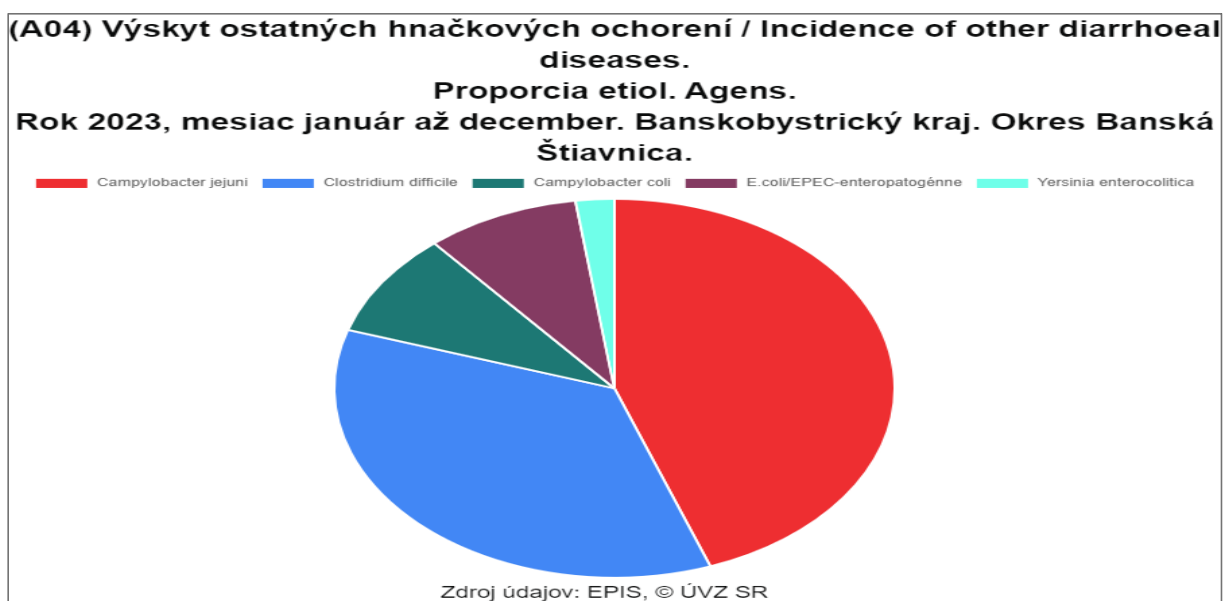
III.1.4 Iné bakteriálne črevné infekcie – A04

V priebehu roka 2023 bolo spolu hlásených 45 ochorení, chorobnosť 289,37/100 000 obyvateľov, v roku 2022 41 ochorení, chorobnosť 263,65/100 000 obyvateľov, čo je oproti roku 2022 vzostup o 10%.

Graf III.1.4 – 1 Graf výskytu ostatných hnačkových ochorení. Trend za 20 rokov.

Graf III.1.4 – 2 Graf výskytu ostatných hnačkových ochorení. Proporcia etiol.agens.

III.1.4.1 Infekcie enteropatogénnymi Escherichia coli – A04.0

V roku 2023 boli hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 25,72/100 000 obyvateľov. V roku 2022 neboli ochorenia hlásené.

III.1.4.2 *Kampylobakteriálna enteritída – A04.5*

V roku 2023 bolo hlásených 24 ochorení, chorobnosť 154,33/100 000 obyvateľov, čo je oproti roku 2022 vzostup o 84,6 %. V 20 prípadoch (83,33 %) bol kultivačne potvrdený *Campylobacter jejuni* a v 4 prípadoch (16,66 %) *Campylobacter coli*.

Ochorenia mali sporadický charakter výskytu.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných, chorobnosť 1 250,00/100 000 obyvateľov a 5-9 ročných, chorobnosť 744,05/100 000 obyvateľov.

Suspektným faktorom prenosu ochorení na kampylobakteriózu, objasneným len epidemiologicky, bol v 7 prípadoch konzum kuracieho mäsa, v 1 prípade bravčové mäso, v 1 prípade mäso iné, 3x mäsové výrobky a 5x zmiešaná strava. V 7 prípadoch sa nepodarilo faktor prenosu objasniť.

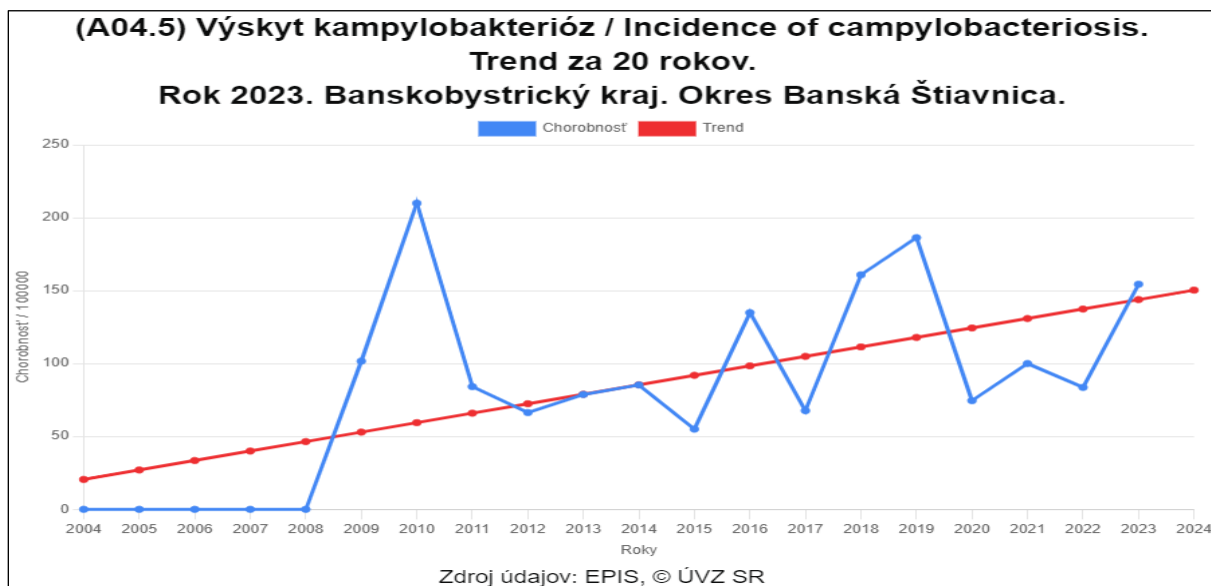
Dve ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Importované ochorenie nebolo zaznamenané.

Najvyšší výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiacoch júl a august po 4 ochorenia (16,66 %) a máj a jún po 3 ochorenia (12,49 %).

Z dôvodu vykonávania epidemiologicky závažnej činnosti nebol nariadený zvýšený zdravotný dozor kontaktu s chorým.

Graf III.1.4.2 –1 Graf výskytu kampylobakteriéz. Trend za 20 rokov.

III.1.4.3 *Enterocolitída zapríčinená Yersinia enterocolitica – A04.6*

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov, v roku 2022 bolo zaznamenané rovnako 1 ochorenie.

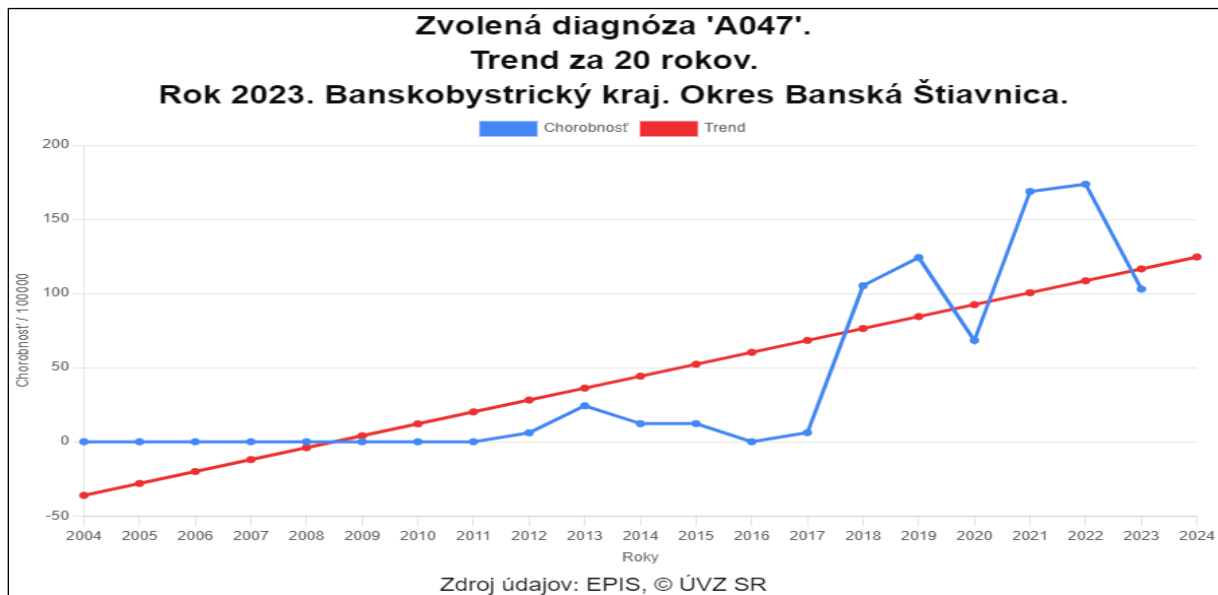
Ochorenie bolo hlásené u 4 ročného dieťaťa. Faktorom prenosu bolo nepasterizované mlieko zo salaša, ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu.

III.1.4.4 *Enterocolitída zapríčinená Clostridium difficile – A04.7*

V roku 2023 bolo hlásených 16 ochorení, chorobnosť 102,89/100 000 obyvateľov, väčšina ochorení - 14x mala nozokomiálny charakter nákazy (podrobnejšie v časti NN). V roku 2022

bolo hlásených 27 ochorení, chorobnosť 173,62/100 000 obyvateľov. Nozokomiálny charakter mala väčšina ochorení-21x.

Graf III.1.4.4 –1 Graf výskytu Clostrídium difficile. Trend za 20 rokov.

Ochorenia nie nozokomiálneho charakteru sa vyskytli:

U 52 ročného muža pre nechutenstvo, úbytok na váhe, hnačky. Pre nelepšenie stavu vyšetrený na Gastroenterologickej ambulancii.

U 73 ročného muža s chronickými ochoreniami, u ktorého sa objavili hnačky. V anamnéze užívanie antibiotík.

III.1.5 Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie – A08

V roku 2023 bolo zaznamenaných 24 vírusových črevných infekcií, chorobnosť 154,33 /100 000 obyvateľov, čo je oproti roku 2022 pokles o 17 %. Z toho 14 ochorení na **rotavírusovú enteritídu – A08.0**, chorobnosť 90,03/100 000 obyvateľov. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 0 ročných, chorobnosť 3 896,10/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytovali sporadicky počas celého roka s výnimkou zimných mesiacov. Najviac ochorení- 4 (28,57%) sa vyskytlo v mesiaci júl. Hospitalizované boli 4 deti na detskom oddelení v Žiari nad Hronom a 2 osoby na infekčnom oddelení v Banskej Bystrici.

Štyri z chorých detí boli proti rotavírusom očkované vakcínou Rotarix 2 dávkami a 1 dieťa 1 dávkou Rotarixu.

Epidémia bola zaznamenaná v 1 prípade, kde ochoreli 2 členovia rodiny.

V tejto skupine nákaz bolo zaznamenaných 6 **norovírusových enteritíd - A08.1**, chorobnosť 38,58/100 000 obyvateľov a 4 **adenovírusové enteritídy - A08.2**, chorobnosť 25,72/100 000 obyvateľov.

III.1.6 Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu – A09

Boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 12,86/100 000 obyvateľov.

V roku 2022 bolo hlásené 1 ochorenie.

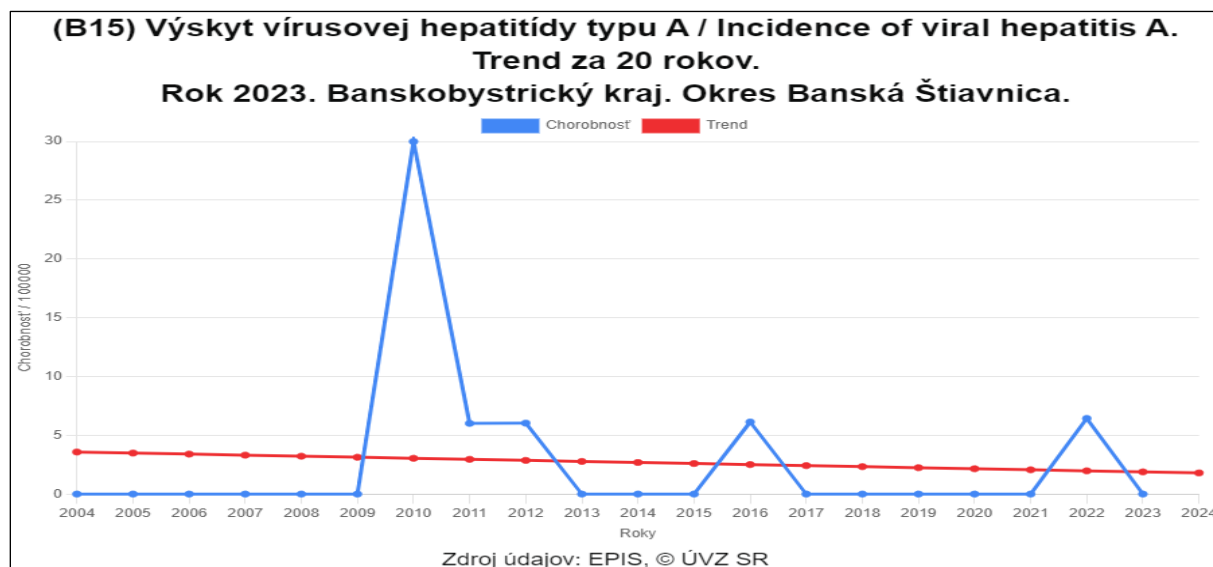
III.2. Skupina vírusových hepatítid

III.2.1 Akútna hepatitída A – B15

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

V roku 2022 v okrese Banská Štiavnica bolo zaznamenané 1 ochorenie, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov.

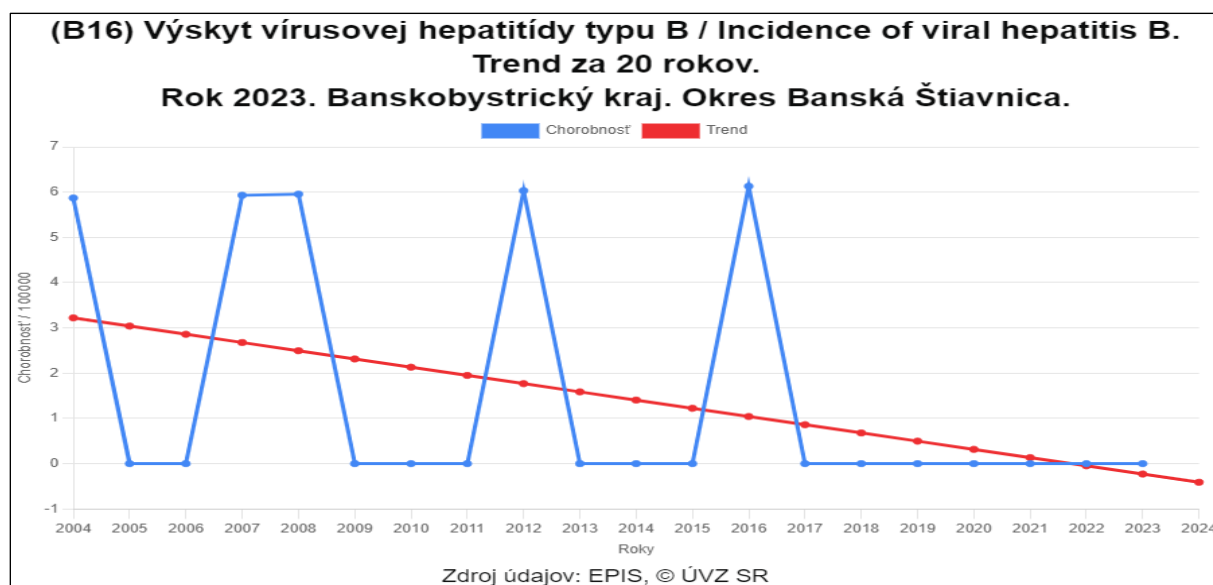
Graf III.2.1 – 1 Graf výskytu vírusovej hepatitídy typu A. Trend za 20 rokov.

III.2.2 Akútna hepatitída B – B16.9

V roku 2023 v okrese Banská Štiavnica podobne ako v roku 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

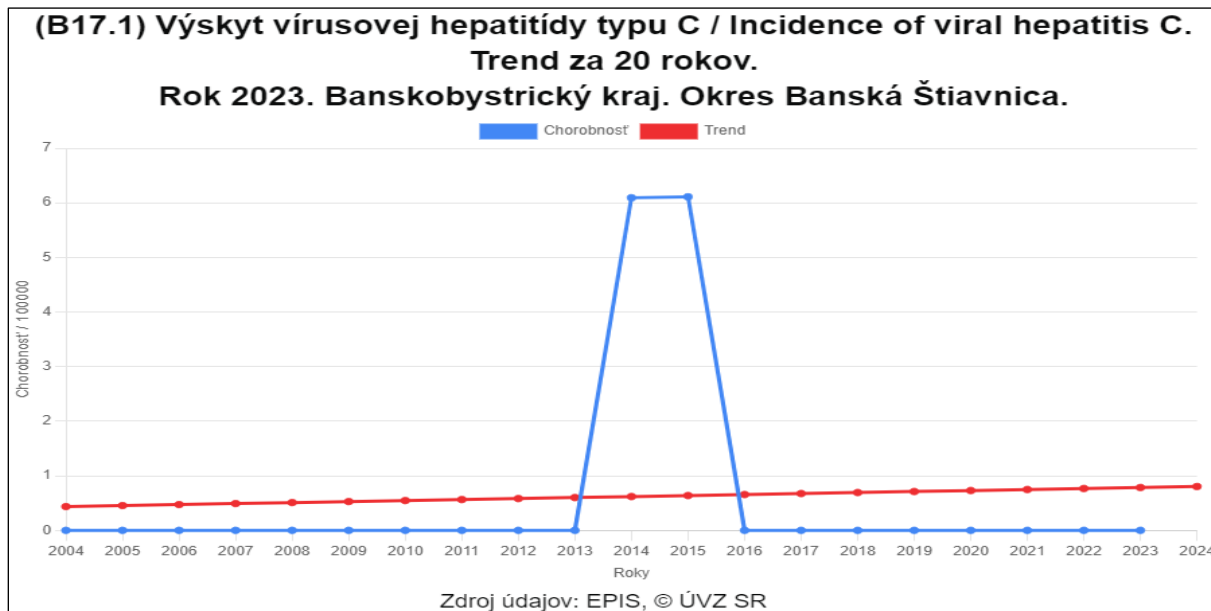
Graf III.2.2– 1 Graf výskytu vírusovej hepatitídy typu B. Trend za 20 rokov.

III.2.3 Akútna hepatitída C – B17.1

V roku 2023 v okrese Banská Štiavnica podobne ako v roku 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

Graf III.2.3– 1 Graf výskytu akútnej vírusovej hepatitídy typu C. Trend za 20 rokov.

Tabuľka III.2- 1 Analýza iných akútnych VH vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	iné VH spolu	z toho					Negatívna anam.
		pozitívna anamnéza					
		amb	hospit	kúpele	soc.zar.	iné	
Roky	abs	abs	abs	abs	abs	abs	abs
1	2	3	4	5	6	7	8
0	-	-	-	-	-	-	-
1-4	-	-	-	-	-	-	-
5-9	-	-	-	-	-	-	-
10-14	-	-	-	-	-	-	-
15-19	-	-	-	-	-	-	-
20-24	-	-	-	-	-	-	-
25-34	-	-	-	-	-	-	-
35-44	-	-	-	-	-	-	-
45-54	-	-	-	-	-	-	-
55-64	-	-	-	-	-	-	-
65+	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	-	-	-	-	-	-	-

III.2.4 Chronická vírusová hepatitída B– B18.1

V roku 2023 neboli ochorenia hlásené.

V roku 2022 v okrese Banská Štiavnica bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,43 /100 000 obyvateľov.

III.2.5 Chronická vírusová hepatitída C– B18.2

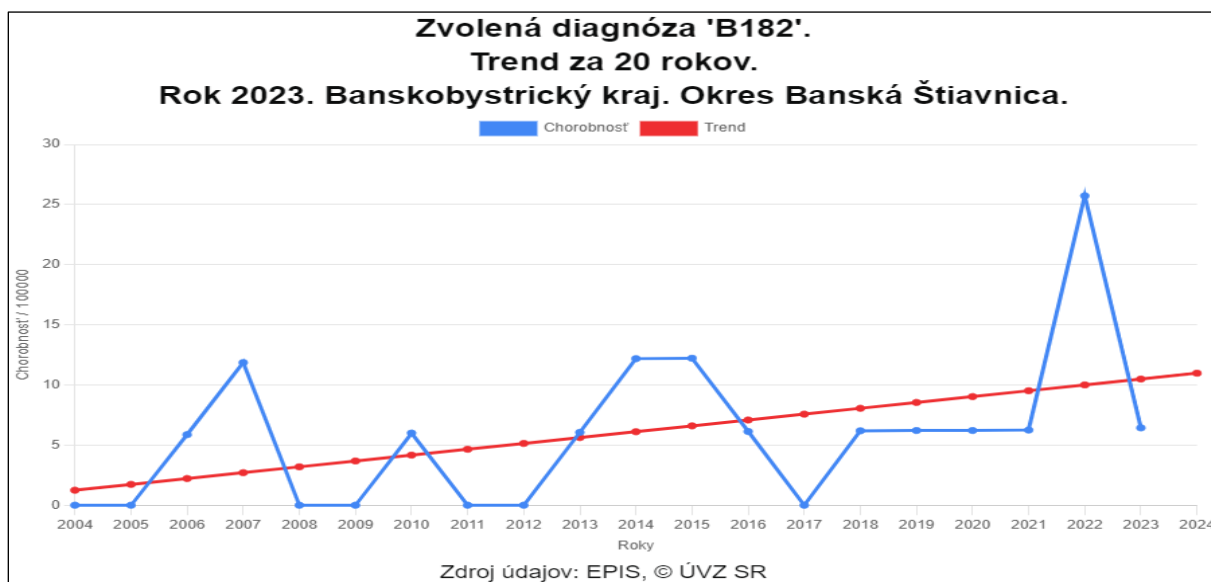
V roku 2023 bolo zaznamenané 1 ochorenie, chorobnosť 6,43 /100 000 obyvateľov.

V roku 2022 boli v okrese Banská Štiavnica hlásené 4 ochorenia.

Ochorenie bolo hlásené:

U 4-mesačného dieťaťa v pestúnskej starostlivosti zistené pri prvom vyšetrení u obvodného lekára.

Graf III.2.5 – 1 Graf výskytu chronickej vírusovej hepatitídy typu C v rokoch 2003-2022

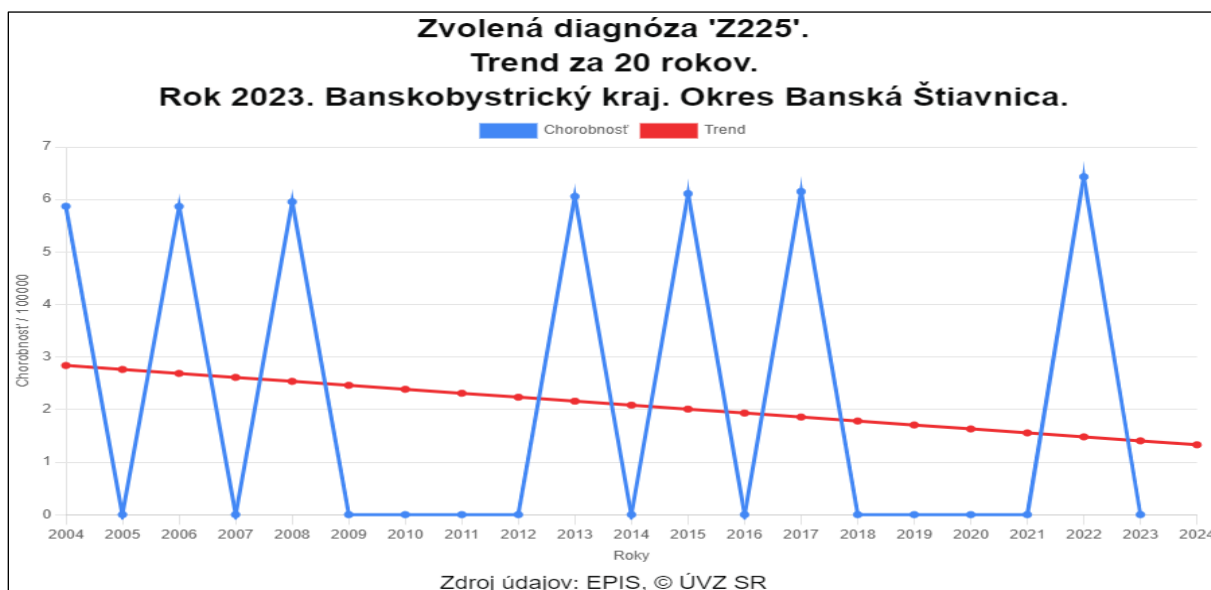
III.2.6 Akútna vírusová hepatitída E– B17.2

V roku 2023 nebol hlásený výskyt ochorenia, podobne ako v roku 2022.

III.2.7 Nosič vírusovej hepatitídy B – Z22.5

V roku 2023 nosičstvo VHB nebolo hlásené, v roku 2022 bolo hlásené v 1 prípade.

Graf III.2.7 – 1 Graf výskytu chorobnosti na nosičstvo HBsAg v rokoch 2003-2022

Tabuľka III.2- 2 Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	VHB spolu	z toho					
		pozitívna anamnéza					negatívna anam.
		amb	hospit	kúpele	soc.zar.	iné	
Roky	abs	abs	abs	abs	abs	abs	abs
1	-	-	-	-	-	-	-
0	-	-	-	-	-	-	-
1-4	-	-	-	-	-	-	-
5-9	-	-	-	-	-	-	-
10-14	-	-	-	-	-	-	-
15-19	-	-	-	-	-	-	-
20-24	-	-	-	-	-	-	-
25-34	-	-	-	-	-	-	-
35-44	-	-	-	-	-	-	-
45-54	-	-	-	-	-	-	-
55-64	-	-	-	-	-	-	-
65+	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	-	-	-	-	-	-	-

III.3 Skupina respiračných nákaz, nákaz preventabilných očkovaním

III.3.1 Pertussis, parapertussis, syndróm divého kašľa – A 37.0, A 37.1, A37.9

V roku 2023 podobne ako v roku 2022 neboli hlásené žiadne ochorenia.

Graf III.3.1 – 1 Graf výskytu divého kašľa. Trend za 20 rokov

III.3.2 Skupina respiračných nákaz – okrem preventabilných očkovaním

V roku 2023 bolo hlásených 10 244 prípadov ochorení, chorobnosť 65 868,92/100 000 obyvateľov, z toho 10 105 prípadov chrípky a akútnych respiračných ochorení, 1 ochorenie vyvolané identifikovaným vírusom chrípky, 1 ochorenie vyvolané respiračným syncyciálnym

vírusom, 1 ochorenie na infekčnú mononukleózu, 72 ochorení na varicellu a 64 ochorení na COVID-19.

Ochorenie na SARI nebolo zaznamenané.

III.3.2.1 Ovčie kiahne – varicella – B01.9

V roku 2023 bolo hlásených 72 ochorení, chorobnosť 462,99/100 000 obyvateľov.

V roku 2022 bolo hlásených 90 ochorení.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných (7 187,50/100 000 obyvateľov). Najviac ochorení sa vyskytlo v mesiacoch január a júl.

III.3.2.2 Herpes zoster – plazivec pásový - B02.9

V roku 2023 ani v roku 2022 neboli hlásené žiadne ochorenia.

III.3.2.3 Infekčná mononukleóza – B27.0

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,43 /100 000 obyvateľov, u 22-ročnej ženy hospitalizovanej na infekčnom oddelení v Banskej Bystrici.

V roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

III.3.2.4 Chrápka a akútne respiračné ochorenia podobné chrípke – J10, J10 7, J10 9, J11

V roku 2023 bolo hlásených 10 105 akútnych respiračných a chrípke podobných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 64 975,15/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2022, kedy bolo hlásených 6 573 ochorení, ide o vzostup počtu hlásených ochorení o 46 %.

V chrípkovej sezóne 2022/2023 bolo spolu očkovaných 146 klientov (61,6 %) z celkového počtu 237 osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb. Očkovanie bolo vykonané vakcínou INFLUVAC (Mylan) 112 klientov a vakcínou VAXIGRIP (Sanofi Pasteur) 34 klientov.

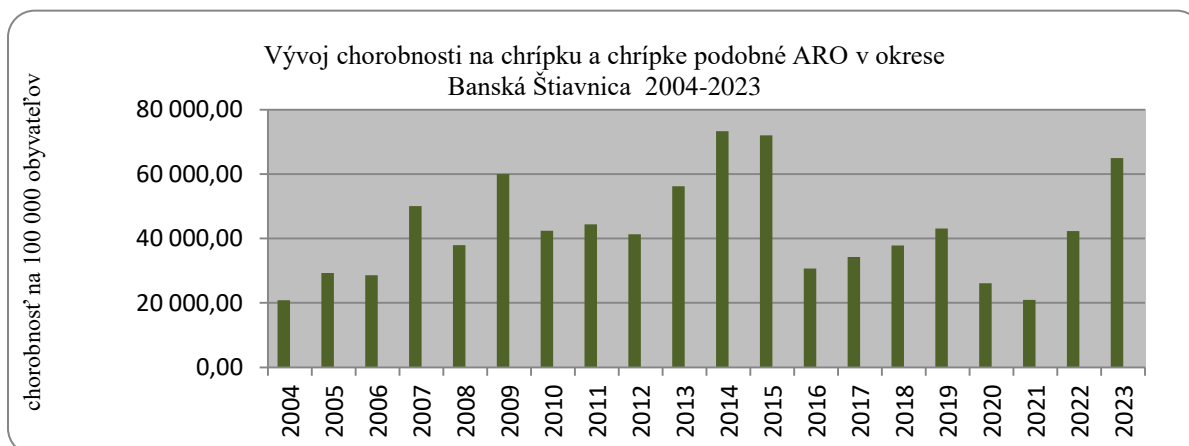
Z celkového počtu 237 osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb bolo k 31. 08. 2023 proti invazívnym pneumokokovým infekciám zaočkovaných 51 klientov (21,5 %).

Odporúčané očkovanie proti ochoreniu COVID-19 bolo v období od 01.09.2022- 31.08.2023 v zariadeniach sociálnych služieb podané 129 klientom (54,43 %).

Zodpovední zdravotnícki pracovníci boli upozornení na povinnosť povinného očkovania proti chrípke a invazívnym pneumokokovým ochoreniam u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb.

V chrípkovej sezóne 2022/2023 bol z dôvodu akútnych respiračných a chrípke podobných ochorení evidovaný dočasne prerušený výchovno – vzdelávací proces v 8 predškolských, 12 školských a 2 stredoškolských zariadeniach.

Graf III.3.2.4 – 1 Graf výskytu chorobnosti na chrípku a chrípke podobné ARO v rokoch 2004-2023

III.3.2.5 Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky – J10

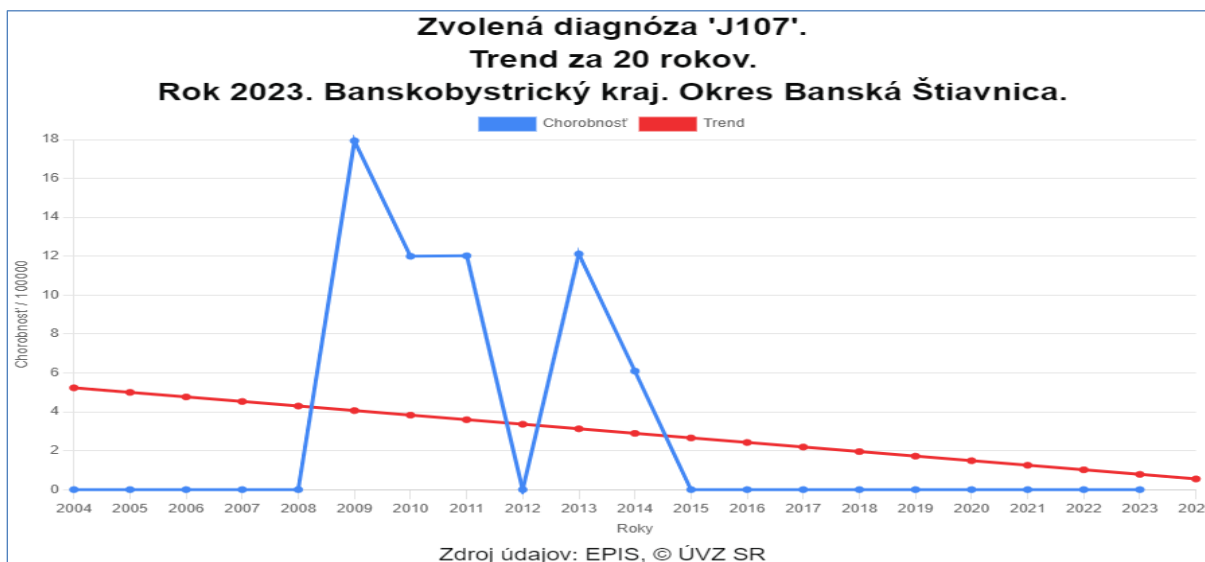
V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,43 /100 000 obyvateľov, u 47-ročnej ženy z výteru z nosa PCR potvrdený vírus chrípky B.

V roku 2022 boli hlásené 3 ochorenia.

III.3.2.6 SARI – J10.7

V rokoch 2023 a 2022 ochorenie nebolo hlásené.

Graf III.3.2.6 – 1 Graf výskytu chorobnosti na SARI v rokoch 2004-2023

III.3.2.7 Akútna bronchitída vyvolaná RS vírusom – J20.5

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov, u 4-mesačného dieťaťa s prolongovanou bronchitídou bez nutnosti hospitalizácie. Z výteru z nosa pozitívny PCR RS-vírus.

V roku 2022 boli hlásené 3 ochorenia.

III.3.2.8 COVID-19– U07.1

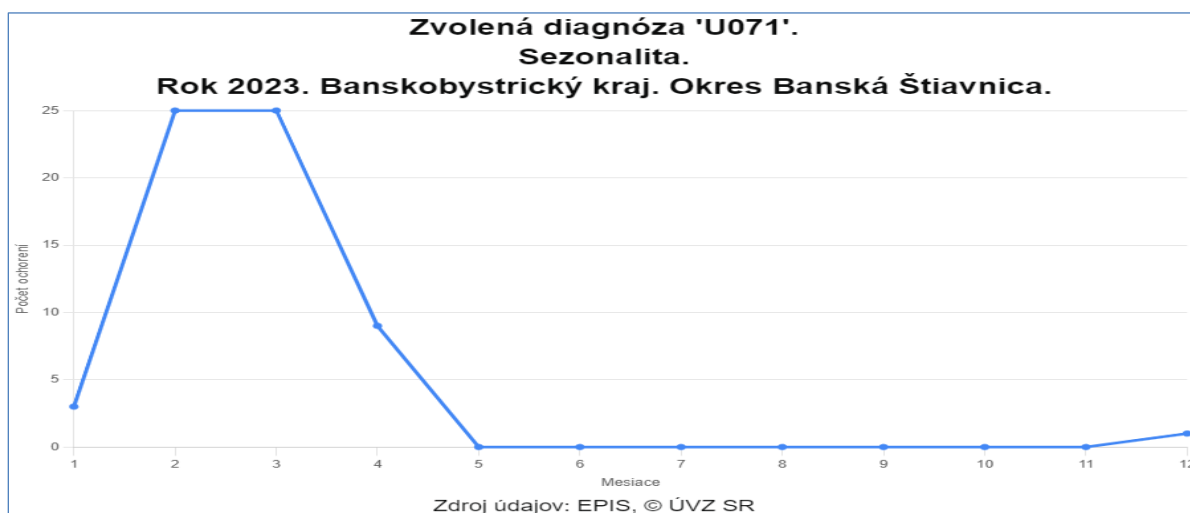
V máji 2023 Svetová zdravotnícka organizácia zrušila stav ohrozenia verejného zdravia medzinárodného významu v súvislosti s ochorením COVID-19.

Kým v roku 2022 bolo v okrese Banská Štiavnica spolu hlásených 2 685 ochorení, chorobnosť 17 265,77/100 000 obyvateľov, v roku 2023 počet hlásených prípadov klesol na 64, chorobnosť 411,55/100 000 obyvateľov.

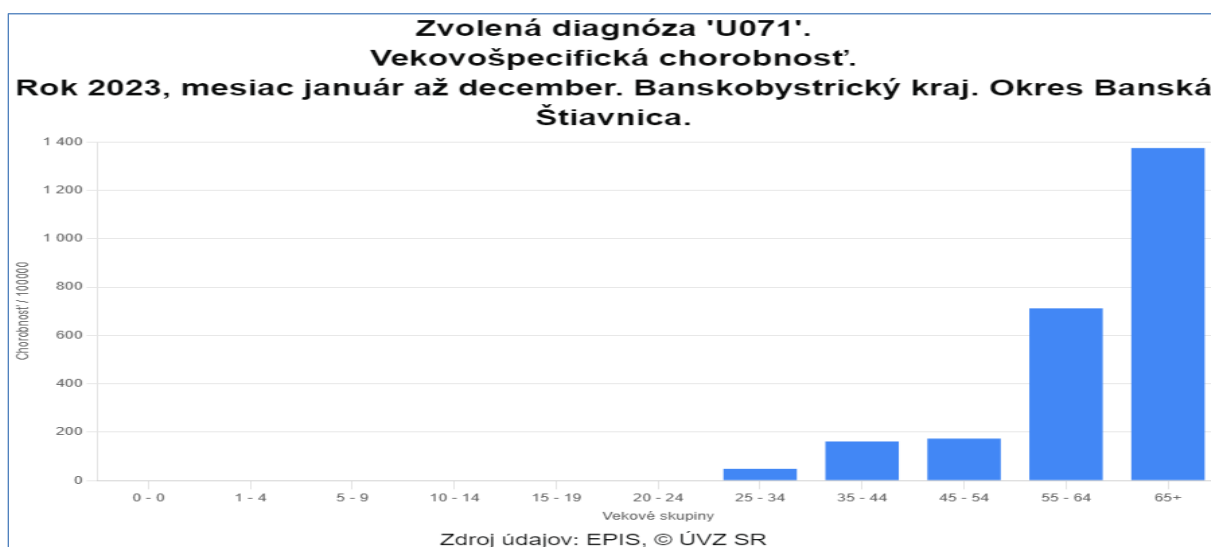
Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 65+ ročných, chorobnosť 1 409,94/100 000 obyvateľov. V súvislosti s ochorením COVID-19 v tejto vekovej kategórii boli hospitalizované 3 osoby.

Najvyšší výskyt ochorení bol zaznamenaný na začiatku roka 2023 v zimných mesiacoch február a marec po 25 ochorení.

Graf III.3.2.8 – 1 Graf výskytu ochorenia na COVID-19-sezonalita

Graf III.3.2.8 – 2 Graf výskytu ochorenia na COVID-19-vekovošpecifická chorobnosť

Očkovanie proti ochoreniu COVID-19 pokračovalo aj v roku 2023 podľa národnej stratégie. Zvýšenie ochrany pred ochorením COVID-19 po podaní posilňujúcej dávky je najvhodnejšie pre ľudí s vyšším rizikom závažného ochorenia, t.j. starších dospelých a ľudí so zdravotnými rizikami.

V Epidemiologickom informačnom systéme EPIS bolo v okrese Banská Štiavnica v minulom roku evidovaných spolu 64 prípadov ochorenia COVID-19, z toho 11 osôb proti ochoreniu nebolo očkovaných

Z pozitívne testovaných osôb bola jednu dávku vakcíny Pfizer podaná v 1 prípade. Z vakcinovaných osôb dvomi dávkami vakcíny Pfizer bolo potvrdené ochorenie COVID-19 v 5 prípadoch a v 1 prípade u očkovanej osoby vakcínou Janssen.

U zaočkovaných osôb s podanými tromi dávkami vakcíny Pfizer bolo potvrdené ochorenie COVID-19 v 35 prípadoch a v 3 prípadoch u očkovaných vakcínou Moderna.

Vo 8 potvrdených ochoreniach COVID-19 mali pozitívne testované osoby podané štyri dávky vakcíny Pfizer.

Tabuľka III.3.2.8 -1.Status očkovania osôb pozitívne testovaných na COVID-19 v okrese Banská Štiavnica

očkovaný čiastočne (1 dávka)	Pfizer	Astra Zeneca	Moderna	Janssen	Sputnik V	Spolu
	1	0	0	-	0	1
očkovanie 2 dávky	Pfizer	Astra Zeneca	Moderna	Janssen (1 dávka)	Sputnik V	Spolu
	5	0	0	1	0	6
očkovanie 3 dávky	Pfizer	Astra Zeneca	Moderna	Janssen (2 dávky)	Sputnik V	Spolu
	35	0	3	0	0	38
základné očkovanie+ 4.dávka	Pfizer	Astra Zeneca	Moderna	Janssen (2 dávky)	Sputnik V	Spolu
	8	0	0	0	0	8
Spolu očkovaní						53

S diagnózou COVID-19 neboli v okrese Banská Štiavnica evidované žiadne úmrtia.

Neboli zaznamenané prípady importovaných ochorení.

V roku 2023 aj naďalej v špecializovaných laboratóriách sekvenovali vzorky vírusu SARS-CoV-2 od pozitívne testovaných obyvateľov z okresu Banská Štiavnica. Podľa výsledkov sekvenovaných pozitívnych vzoriek 3x- prevládali v populácii subvarianty omikronu XBB a XBB. 1.5 like.

V roku 2023 boli zaznamenané 3 epidémie ochorenia COVID-19, z toho 2 v zariadeniach sociálnych služieb a 1 epidémia sa vyskytla na Oddelení dlhodobého chorých Nemocnica Banská Štiavnica.

Zariadenie pre seniorov Domov Života

Prvé ochorenie evidované u klientky zariadenia 13.2.2023. Následne bolo AG pozitívne testovaných 7 klientov. U klientov sa vyskytli len mierne príznaky ochorenia. Z celkového

počtu chorých bolo 6 klientov očkovaných. Posledné ochorenie sa vyskytlo 16.2. 2023. U zamestnancov neboli ochorenia zaznamenané. Attack rate 17,39 %.

Zariadenie sociálnych služieb Domov Márie

Prvé ochorenie bolo evidované u zamestnanca zariadenia 27.3.2023. Následne boli AG pozitívne testovaní 6 klienti a 1 zamestnanec. Vyskytli sa u nich mierne príznaky ochorenia – nádcha, subfebrílie, nechutenstvo, únava. Posledné ochorenie sa vyskytlo 11.4. Všetci pozitívne testovaní boli plne očkovaní. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu. Nebolo zaznamenané úmrtie. Attack rate 9,09 %.

Na Oddelení dlhodobo chorých Nemocnica Banská Štiavnica bol evidovaný epidemický výskyt ochorení COVID-19. Prvé ochorenie bolo hlásené 13.2.2023 u pacientky. Následne bolo AG testami zaznamenaných 8 prípadov ochorení u pacientov a 4 prípady ochorení u zamestnancov oddelenia. Posledné ochorenie sa vyskytlo 9.3.2023. Ochorenia prebiehali len s miernymi respiračnými príznakmi /nádcha, kašeľ, bolesti hrdla/ alebo asymptomaticky. Z celkového počtu chorých bolo 11 očkovaných a 2 neočkovaní. Attack rate 37,14 %.

III.4 Neuroinfekcie

V tejto skupine nákaz bolo v roku 2023 hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 19,29/100 000 obyvateľov.

III.4.1 Hemofilová meningitída - G 00.0

U 68-ročnej pacientky hospitalizovanej na neurologickom oddelení s anamnézou bolesti hlavy, závratmi a zvracaním. Stav pacientky sa zhoršil, zvýraznili sa bolesti hlavy, pravého ucha a úporné zvracanie, objavili sa horné meningeálne príznaky. Realizovaná lumbálna punkcia- nález v likvore suponovaný na bakteriálnu meningitídu. Zahájená terapia a preložená na infekčné oddelenie do Banskej Bystrice, kde pokračovali v ATB terapii. V hemokultúre nález *Hemophilus influenzae*. Stav uzatvorený ako bakteriálna meningitída s hemophilom ako etiologickým agens. Pacientka proti invazívnym hemofilovým nákazám neočkovaná.

V roku 2022 neboli hlásené žiadne ochorenia.

III.5 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V okrese Banská Štiavnica bolo v roku 2023 hlásených 11 ochorení, chorobnosť 70,73/100 000 obyvateľov. Z toho 7x lymeská borelióza, 1x artritída pri lymeskej borelióze a 3 ochorenia na Stredoeurópsku kliešťovú encefalitídu.

V roku 2022 boli hlásené 3 ochorenia, chorobnosť 19,29/100 000 obyvateľov. Z toho 2x lymeská borelióza a 1 ochorenie na Stredoeurópsku kliešťovú encefalitídu.

Tabuľka III.5 - 1 Výskyt zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou v absolútnych číslach

Ochorenie	ROK VÝSKYTU				
	2019	2020	2021	2022	2023
Tularémia	0	0	0	0	0
Antrax	0	0	0	0	0
Brucelosis	0	0	0	0	0
Listeriosis	0	0	0	0	0
Erysipeloid	0	0	0	0	0
Pomalé vírusové infekcie	0	0	0	0	0
Noduli mulgenti	0	0	0	0	0
Kliešťová encephalitis	0	3	1	1	3
Ornitosis	0	0	0	0	0
Molluscum contag.	0	0	0	0	0
Q - horúčka	0	0	0	0	0
Malária	0	0	0	0	0
Lymeská borelióza	0	1	1	2	8
Leptospiroza	0	0	0	0	0
Dermatophytosis	0	0	0	0	0
Teniosis	0	0	0	0	0
Toxokaróza	0	0	0	0	0
Toxoplasmosis	0	0	0	0	0
Uhryznutie	2	0	1	0	0
Hemoragická horúčka	0	0	0	0	0

III.5.1 Lymeská borelióza - A 69.2, M 01.2, G 63.0

V roku 2023 bolo hlásených 8 ochorení, chorobnosť 51,44/100 000 obyvateľov. V roku 2022 boli hlásené 2 ochorenia.

U 30-ročnej ženy - udávala únavu, bolesti kĺbov, v minulosti častá akvizícia kliešťov, konzumácia nepasterizovaných výrobkov, v domácnosti chov mačiek, psov, koní, sliepok.

U 61-ročnej ženy v anamnéze akvizícia kliešť'a, prítomný erythema migrans (EM). Pacientka kvôli bolestiam kĺbov a únave preliečená ATB.

U 57- ročného muža - bolesti hlavy, kĺbov, celková slabosť, zvýšená únava. Udával opakované zaklieštenie, EM nespozoroval.

U 59- ročnej ženy opakovane zaklieštenej, spozorovala v mieste vpichu na pravej strane lopatky EM. Preliečená ATB, v rámci preventívnej prehliadky kontrolný odber na sérologické vyšetrenie- pozitívne IgM protilátky.

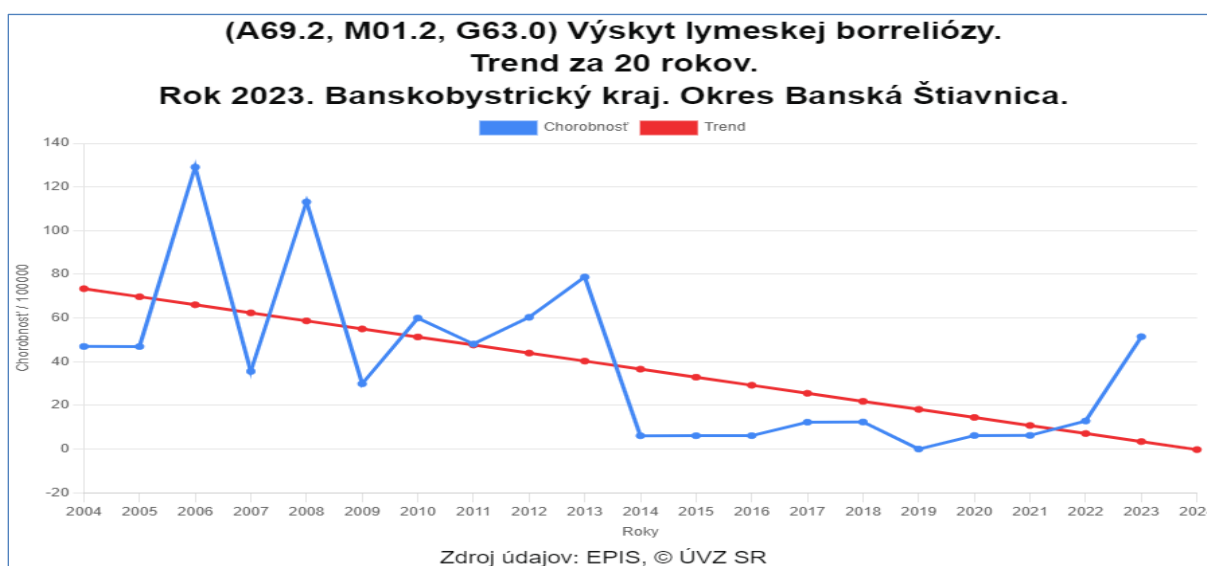
U 57- ročného muža býva zaklieštený opakovane, nakoľko pracuje ako lesník. Odber krvi na sérologické vyšetrenie ordinoval kožný lekár pre EM - pozitívne IgM protilátky. Preliečený ATB.

U 46- ročnej ženy opakovane zaklieštenej. Diagnóza prvýkrát potvrdená v roku 2021, vtedy EM na vnútornej strane ramena, bolesti kĺbov, padanie pravého viečka. Po preliečení ATB jej ťažkosti ustúpili. V roku 2022 viackrát akvirácia kliešť'a, aj uštipnutie, prítomný EM. Kvôli zvýšeným hodnotám IgM preliečená ATB. V roku 2023 opäť 2 x zaklieštená. Poučená o prevencii aj možnosti očkovania proti kliešťovej encefalitíde.

U 69- ročného muža, ktorý spozoroval na vnútornej strane ramena EM. Navštívil kožného lekára, ktorý ordinoval odber krvi na sérologické vyšetrenie. Akviráciu kliešť'a nespozoroval.

U 62- ročného muža- zaklieštený na jeseň 2022, prítomný EM. Odber krvi na serologické vyšetrenie - pozitívne IgM protilátky, preliečený ATB. Kvôli opakovane pozitívnym IgM protilátkam, bolestiam kĺbov a svalov odporúčené vyšetrenie na infektologickej ambulancii.

Graf III.5.1 –1 Graf výskytu lymeskej boreliózy. Trend za 20 rokov.

III.5.2 Toxoplazmóza - B58

V roku 2023 ani v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

III.5.3 Stredo európska kliešť'ová encefalitída – A 84.1

V roku 2023 boli evidované 3 ochorenia, chorobnosť 19,29/100 000 obyvateľ'ov.

V roku 2022 bolo hlásené 1 ochorenie.

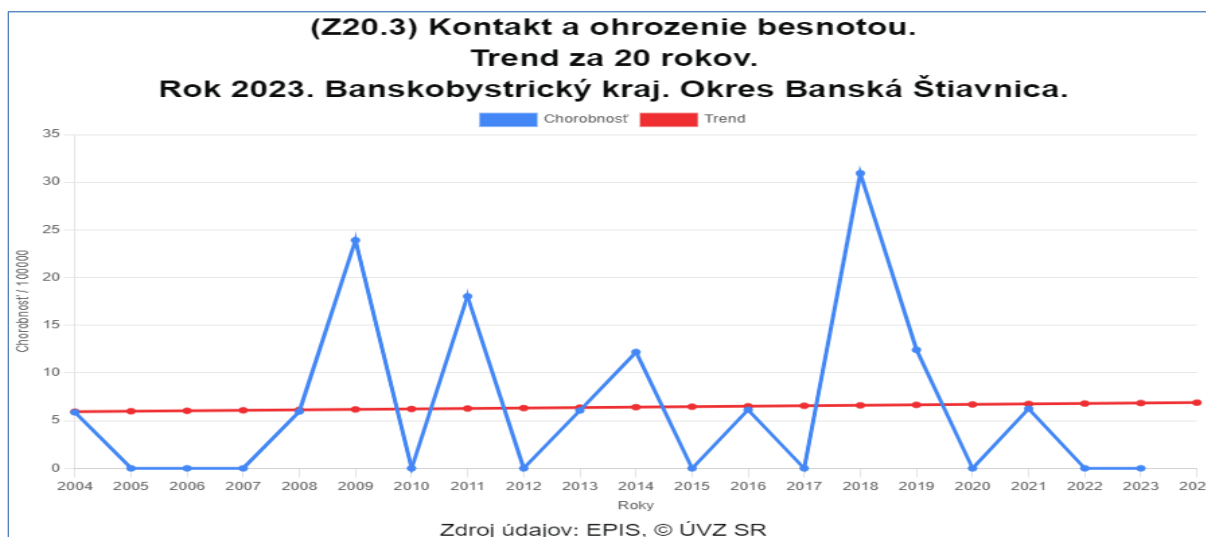
U 42- ročnej ženy, ktorá pociťovala bolesti hlavy a kĺbov, celkovú slabosť, depresívna. Odber krvi na serologické vyšetrenie -LB negat. Po objavení epileptických záchvatov hospitalizovaná na Neurologickej klinike BB, kde bolo doplnené EEG vyšetrenie. Po prepustení domov sa opakovane objavovali EPI záchvaty preto rehospitalizovaná na Neurologickej klinike. Po potvrdení diagnózy preložená na Infekčnú kliniku Banská Bystrica, kde realizovaná lumbálna punkcia, odber vzorky z likvoru potvrdil diagnózu. Rodičia majú farmu, chovajú kozy, kone, v minulosti aj ovce. Vyrába a konzumuje výrobky z nepasterizovaného kozieho mlieka, udáva aj zaklieštenie.

Tabuľka III.5.4.- 2 Vekovošpecifická chorobnosť

Veková sk.	MUŽI		ŽENY		SPOLU	
	abs	rel	abs	rel	abs	rel
0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
1 – 4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5 – 9	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10 – 14	0	0,00	0	0,00	0	0,00
15 – 19	0	0,00	0	0,00	0	0,00
20 – 24	0	0,00	0	0,00	0	0,00
25 – 34	0	0,00	0	0,00	0	0,00
35 – 44	0	0,00	0	0,00	0	0,00
45 – 54	0	0,00	0	0,00	0	0,00
55 – 64	0	0,00	0	0,00	0	0,00
65+	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Výskyt besnoty u zvierat bez kontaktu s ľuďmi – nebol zaznamenaný výskyt besného zvierat'a.

Graf III.5.4 –1 Graf kontaktu a ohrozenia besnotou. Trend za 20 rokov.

III.6 Nákazy kože a slizníc

III.6.1 Tetanus – A33 - A35

Sa nevyskytol. Stav imunity je dobrý, priebežne sa očkuje detská aj dospelá populácia v stanovených intervaloch.

III.6.2 Erysipelas – A46

V roku 2023 podobne ako v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené.

III.6.3 Svrab-Scabies – B86

V okrese Banská Štiavnica bolo v roku 2023 hlásených 10 ochorení, chorobnosť 64,30/100 000 obyvateľov.

Ochorenia boli hlásené u 11 zamestnancov z Nemocnice Banská Štiavnica. Prvé ochorenie bolo zaznamenané v roku 2022. Ochorenia boli uznané ako choroby z povolania Oddelením pracovného lekárstva a toxikológie FNŠP BB.

V roku 2022 bolo hlásené 1 ochorenie.

III.7 Septikémie

III.7.1 Listériová septikémia – A32.7

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie, podobne ako v roku 2022.

III.7.2 Streptokokové septikémie – A40.1

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov.

Septikémia vyvolaná **streptokokom skupiny D- enterokoky (Enterococcus faecalis)- A40.2** –bola hlásená u 63-ročného polymorbídneho pacienta privezeného na Oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny v Žiari nad Hronom pre akútnu respiračnú insuficienciu, cyanózu, nemerateľné saturácie, dyspnoe.

V roku 2022 bola evidovaná 1 septikémia vyvolaná Streptococcus pneumoniae- A40.3, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov.

III.7.3 Iná streptokoková septikémia – A40.8

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie. V minulom roku bola hlásená 1 septikémia, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov.

III.7.4 Septikémia zapríčinená Staphylococcus aureus – A41.0

V roku 2023 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 12,86/100 000 obyvateľov.

U 69-ročnej pacientky hospitalizovanej na internom oddelení pre febrílie, nauzeu. V laboratórnych odberoch vysoká zápalová aktivita, v hemokultúre nález Staphylococcus aureus.

U 71-ročného pacienta prijatého na interné oddelenie pre dyspnoe, progresiu renálnych parametrov, migrujúci zápal na pravej ruke. V laboratórnych parametroch retencia dusíkatých látok, elevované hepatálne a zápalové parametre, v hemokultúre nález Staphylococcus aureus.

V roku 2022 ochorenia neboli hlásené.

III.7.5 Septikémia inými špecifikovanými stafylokokmi – A41.1

V roku 2023 neboli hlásené ochorenia, podobne ako v roku 2022.

III.7.6 Septikémia zapríčinená gram - negatívnymi mikroorganizmami – A41.5

Hlásených bolo 8 septikémií, chorobnosť 51,44/100 000 obyvateľov (z toho 3 septikémie nozokomiálneho charakteru, ďalej NN, popis v kapitole III.9 Nozokomiálne nákazy).

U 66-ročného pacienta hospitalizovaného na internom oddelení pre progresiu nechutenstva, odmietanie stravy a tekutín, po chemoterapii, subfebrílie a celkovú slabosť. Pacient mal klinický aj laboratórny obraz febrilnej neutropénie. V hemokultúre nález Escherichia coli.

U 71-ročnej pacientky prijatej na interné oddelenie pre febrílie, závažnú dehydratáciu. Pri prijíme soporózna, hypotenzná, hyposaturovaná. V hemokultúre aj v moči nález Escherichia coli.

U 75- ročného pacienta s chronickým srdcovým zlyhávaním prijatého na interné oddelenie pre febrilný stav a celkové zhoršenie stavu. V hemokultúre aj v moči nález Escherichia coli.

U 79- ročnej pacientky prijatej na interné oddelenie pre febrílie, somnolenciu. V hemokultúre aj v moči nález Escherichia coli.

U 72- ročného pacienta prijatého na interné oddelenie pre dyspnoe a progresiu celkovej slabosti. Pri prijíme subfebrilný, hypotenzný, dušný, s prejavmi dehydratácie a kardiálnej dekompenzácie. V laboratórnych odberoch septické zápalové hodnoty, v moči aj v hemokultúre nález Escherichia coli.

V minulom roku bolo hlásených 5 prípadov septikémií, chorobnosť 32,15/100 000 obyvateľov.

III.7.6 Iná špecifikovaná septikémia – A41.8

V roku 2023 neboli hlásené prípady podobne ako v roku 2022.

III.8. Sexuálne prenosné ochorenia

III.8.1 Choroby vyvolané vírusom HIV – B 20- B 24

V roku 2023 nebolo v okrese Banská Štiavnica hlásené ochorenie.

III.8.1.1 Nešpecifikovaný syfilis – A50- A53

V roku 2023 boli zaznamenané 2 prípady ochorení, chorobnosť 12,86/100 000 obyvateľov.

Ochorenie bolo hlásené u 36-ročného muža a 17-ročnej ženy.

V roku 2022 bol hlásený 1 prípad ochorenia.

III.8.1.2 Gonokokové infekcie – A54.1

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 6,43/100 000 obyvateľov, podobne ako v roku 2022.

Ochorenie bolo hlásené u 17- ročnej ženy.

III.8.1.3 Chlamýdiové infekcie – A56.0

V tomto roku bolo hlásených 8 ochorení, chorobnosť 51,44/100 000 obyvateľov. V roku 2022 boli hlásené 2 prípady ochorení.

Ochorenia boli hlásené u 16- ročnej, dvoch 17- ročných, 20- ročnej, 22- ročnej, 30- ročnej, 31- ročnej a 34- ročnej ženy.

III.8.1.4 Urogenitálna trichomonóza – A59.0

V roku 2023 neboli hlásené ochorenia.

III.8.1.5 Bezpríznakový stav infekcie HIV – Z21

V roku 2023 ani v roku 2022 neboli hlásené ochorenia.

b. Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

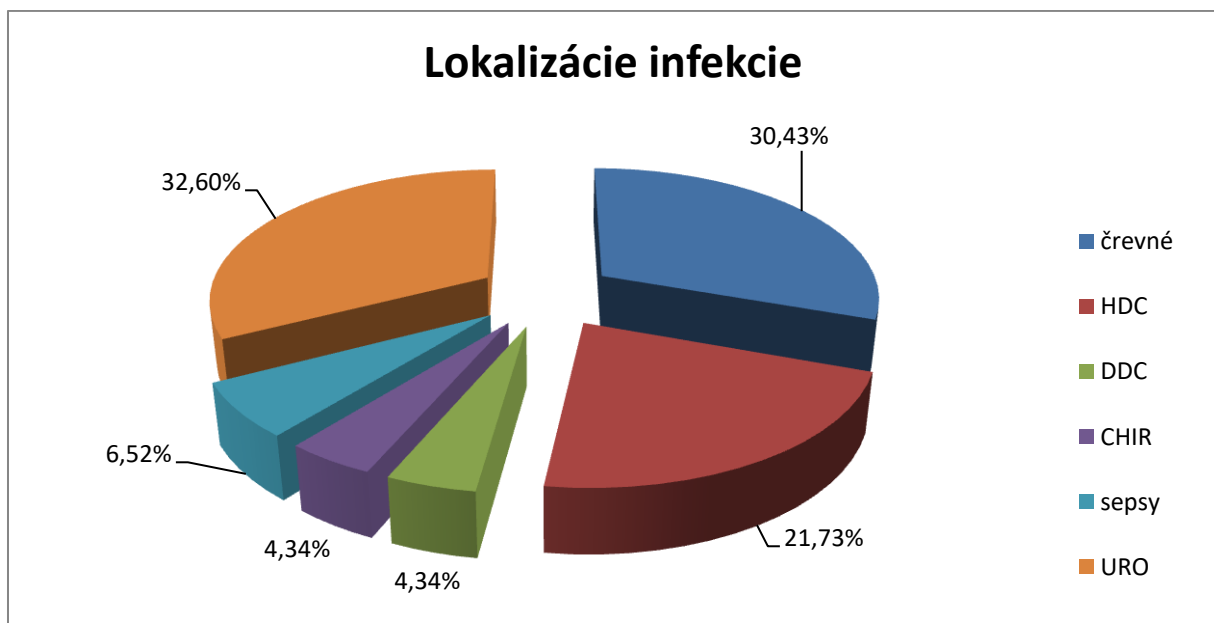
III.9 Nozokomiálne nákazy

V okrese Banská Štiavnica bola v roku 2023 ústavná zdravotná starostlivosť poskytovaná v zdravotníckom zariadení Nemocnica Banská Štiavnica. Lôžková časť disponuje počtom 41 lôžok.

Nozokomiálne nákazy (ďalej NN) boli zaznamenané na oddelení dlhodobo chorých (ďalej ODCH) a Dome ošetrovateľskej starostlivosti (ďalej DOS), boli mikrobiologicky verifikované. V roku 2023 bolo zaznamenaných 46 NN, čo bol oproti roku 2022 pokles o 17 nákaz (27%).

Rozbor nozokomiálnych nákaz podľa lokalizácie infekcie

Graf III.9 -1 Proporcia jednotlivých skupín hlásených NN podľa lokalizácie v percentách

Nákazy črevné

Hlásených bolo 14 prípadov črevných NN. Výskyt bol zaznamenaný na ODCH – 11 prípadov (78,57%) a v DOS - 3 prípady (21,42%). Vo všetkých prípadoch vyvolávateľom ochorenia bolo *Clostridium difficile*.

Sepsy

V roku 2023 sa vyskytli 3 prípady septikémií. V roku 2022 neboli septikémie hlásené.

U 72-ročného polymorbídneho pacienta opakovane hospitalizovaného pre kardio-hepatrenálne zlyhanie na internom oddelení. Za účelom pokračovania v liečbe a rehabilitácie preložený na ODCH v BŠ. Počas hospitalizácie 2x zimnica a výstup teploty. V hemokultúre nález *Pseudomonas aeruginosa*.

U 67-ročného pacienta preloženého z DOS BŠ na interné oddelenie v Žiari nad Hronom pre anamnézu 3 dňových febríí. V moči aj v hemokultúre nález *Escherichia coli*.

U 79-ročného pacienta pôvodne hospitalizovaného na neurologickom oddelení. Preložený na ODCH za účelom doliečenia a rehabilitácie. Vzhľadom na nutnosť 24-hod. starostlivosti preložený na DOS BŠ, kde progresia dehydratácie, dyspnoe, cyanóza, febrílie. Cestou RZP preložený na interné oddelenie. Vo výsledkoch z moču K+C aj v hemokultúre nález *Escherichia coli*.

Respiračné nákazy

Hlásených bolo 10 prípadov ochorenia na **COVID-19** NN. Výskyt bol zaznamenaný na ODCH.

J22 - Nešpecifikovaná akútna infekcia dolných dýchacích ciest NN bola hlásená v 2 prípadoch z ODCH.

Nákazy urologické

Infekcia močových ciest NN bola zaznamenaná v 10 prípadoch z ODCH:

U 78-ročného pacienta odobratý moč K+C s nálezom *Enterobacter cloacae*.

U 93-ročného polymorbídneho pacienta odobratý moč K+C s nálezom *Citrobacter freundii*.

U 61-ročnej polymorbídnej pacientky moč K+C s nálezom *Enterobacter cloacae*.

U 66-ročnej pacientky odobratý moč K+C s nálezom *Escherichia coli*.

U 70-ročnej pacientky v odobratom moči K+C nález *Escherichia coli*.

U 75-ročného pacienta odobratý moč K+C s nálezom *Serratia marcescens*.

U 69-ročného pacienta v moči K+C nález *Pseudomonas aeruginosa*.

U 84-ročnej pacientky odobratý moč K+C s nálezom *Candida albicans*.

U 82-ročnej pacientky odobratý moč K+C s nálezom *Escherichia coli*.

U 73-ročnej pacientky v moči K+C nález *Klebsiella pneumoniae*.

V 3 prípadoch na DOS:

U 71-ročnej pacientky odber moču K+C s nálezom *Escherichia coli*.

U 80-ročného pacienta v odobratom moči K+C nález *Escherichia coli*.

U 90-ročnej pacientky odber moču K+C s nálezom *Escherichia coli*.

N30 Cystitída

U 90-ročnej polymorbídnej pacientky hospitalizovanej na ODCH - spavá, vzostup zápalových parametrov. V moči K+C nález *Klebsiella pneumoniae*.

U 62-ročného pacienta preloženého z DOS na interné oddelenie pre febrílie, slabosť. Odber moča K+C s nálezom *Enterococcus species*.

Nákazy kože a slizníc

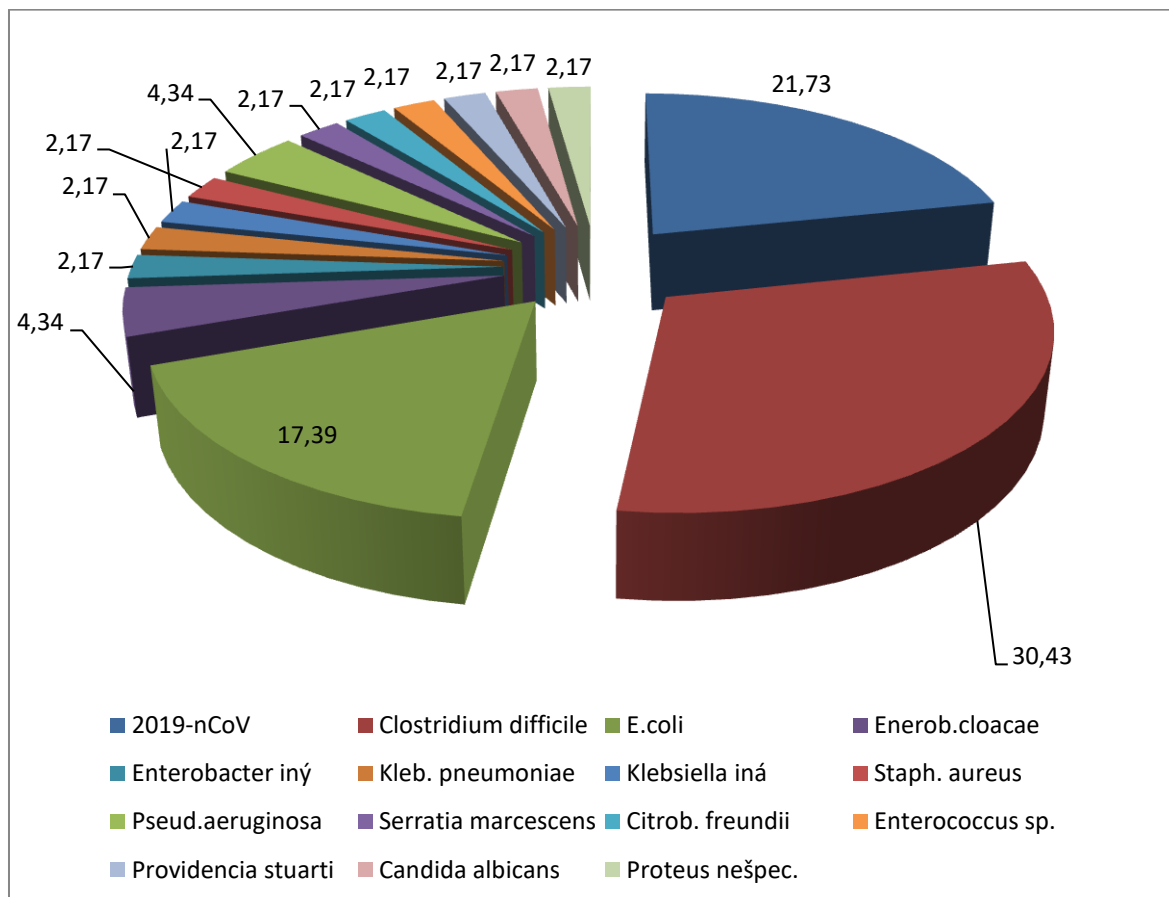
Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva neboli hlásené.

Infekcia v mieste operačného výkonu bola hlásená v 2 prípadoch z ODCH:

U 63- ročnej pacientky - implantácia TEP coxae l.dx., za účelom ďalšej starostlivosti a RHB preložená na ODCH. U pacientky došlo k inflamácii, miernej seropurulentnej sekrécii z rany. V stere z operačnej rany nález *Staphylococcus aureus* MSSA.

U 76- ročnej pacientky, ktorá bola preložená na ODCH po operácii fraktúry krčka femuru. Po preklade z operačnej rany vytekal serózný obsah, ster z rany s nálezom *Providencia stuarti*.

Graf III.9 -2 Rozdelenie etiologických agens NN v percentách

Tab. III.9.1 Proporcija výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Banská Štiavnica v roku 2023

Názov PZS	Počet NN	Počet hospitalizovaných	%
Nemocnica Banská Štiavnica	46	308	14,93
H.A.M. Academy, s.r.o., dialyzačné zariadenie, Banská Štiavnica	0	0	0,00
Spolu	46	308	14,93

Tab. III.9.2 Proporcija výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Banská Štiavnica v roku 2023

Oddelenie	Počet NN	Počet hospitalizovaných	%
Oddelenie dlhodobo chorých	37	97	38,14
Dom ošetrovateľskej starostlivosti	9	211	4,26
Dialyzačné zariadenie	0	0	0,00
Spolu	46	308	14,93

Tab.III.9.3 Výskyt hlásených NN podľa diagnózy v okrese Banská Štiavnica v roku 2023

Dg MKCH	Dg slovom	Počet abs	Proporcia %
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	14	30,43
A415	Septikémia vyvolaná iným gramnegat. organizmami	3	6,52
J22	Nešpecifikovaná akútna infekcia dolných dýchacích ciest	2	4,35
N30	Cystitída	2	4,35
T813	Rozpad operačnej rany nezatriedený inde	2	4,35
T835	Infekcia a zápal. reakcia zaprič. prot. pomôckou moč. orgánov	13	28,26
U071	COVID-19 potvrdený PCR	10	21,74
Spolu		46	100,00

Tab.III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení v okrese Banská Štiavnica v roku 2023

Oddelenie	Nemocnica AGEL Banská Štiavnica		H.A.M. Academy, s.r.o., dialyz.zariadenie, Banská Štiavnica		Spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%
Oddelenie dlhodobo chorých	37	80,43	0	0,00	37	80,43
Dom ošetrovateľskej starostlivosti	9	19,56	0	0,00	9	19,56
Dialyzačné zariadenie	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Spolu	46	100,00	0	0,00	46	100,00

Tab. III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Banská Štiavnica v roku 2023

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie																					
	črevné		DDC		gyn		HDC		iné		Inf.v mieste chir.výkonu		kože a sliznice		rany a popál.		sepsy		urologické		spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Oddelenie dlhodobo chorých	11	78,57	2	100,00	0	0,00	10	100,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	1	33,33	11	73,33	37	80,43
Dom ošetrovateľskej starostlivosti	3	21,42	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	66,66	4	26,66	9	19,56
Dialyzačné zariadenie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Spolu	14	100,00	2	100,00	0	0,00	10	100,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	3	100,00	15	100,00	46	100,00

Tab. III.9.6 Výskyt NN podľa etiologického agens a lokalizácie infekcie v okrese Banská Štiavnica v roku 2023

Etiologické agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevné		DDC		gyn		HDC		iné		Inf.v mieste chir.výkonu		kože a sliznice		rany a popál.		sepsy		urologické		spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Clostridium difficile	14	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	14	30,43
Escherichia coli	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,00	6	100,00	8	17,39
Enterobacter cloacae	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,00	2	4,34
Enterobacter iný	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	1	2,17
Klebsiella pneumoniae	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	1	2,17
Klebsiella iná	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,17
Staphylococcus aureus	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,17
Pseudomonas aeruginosa	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	1	100,00	2	4,34
Serratia marcescens	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	1	2,17
Citrobacter freundii	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	1	2,17
Enterococcus species	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	1	2,17
Providencia stuarti	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,17
Candida albicans	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	1	2,17
Proteus nešpecifikovaný	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,17
2019-nCoV	0	0,00	0	0,00	0	0,00	10	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	10	21,73
Spolu	14	30,43	2	4,34	0	0,00	10	21,73	0	0,00	2	4,34	0	0,00	0	0,00	3	6,52	15	32,60	46	100,00

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a. IV.1. ŠZD v ZZ

Nemocnica Banská Štiavnica poskytovala zdravotnú starostlivosť v nasledovných špecializačných odboroch:

Zariadenie ústavnej zdravotnej starostlivosti na oddeleniach:

Oddelenie dlhodobo chorých a Dom ošetrovateľskej starostlivosti

Zariadenia ambulancijnej zdravotnej starostlivosti v ambulanciách:

Vnútorne lekárstvo, neurológia, dermatovenerológia, chirurgia, fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia.

Ambulantná zdravotná starostlivosť bola okrem uvedeného poskytovaná v 6 ambulanciách všeobecných lekárov pre dospelých, v 2 ambulanciách pre deti a dorast, v 8 stomatologických, v 25 odborných ambulanciách (1 interného lekárstva, 2 neurologické a 1 detská neurológia, 2 psychiatrické, 1 chirurgická, 1 oftalmologická, 1 ORL ambulancia, 1 dermatovenerologická, 1 gastroenterologická, 1 ambulancia diabetológie a porúch látkovej premeny a výživy, 3 gynekologické ambulancie, 1 ambulancia fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie, 1 klinická psychológia, 1x ultrazvuk v gynekológii a pôrodníctve, 1 urologická ambulancia a 1 cievna ambulancia).

V roku 2023 neboli vydané rozhodnutia na uvedenie priestorov ambulancií do prevádzky.

Zdravotnícka starostlivosť mimo zdravotnícky systém je poskytovaná v 3 Domovoch dôchocov a domovoch sociálnych služieb.

V roku 2023 bol vykonaný mikrobiálny monitoring na oddelení dlhodobo chorých a Dome ošetrovateľskej starostlivosti.

Kontrola hygienicko – epidemiologického režimu, výkon dezinfekcie a sterilizácie

Kontrola hygienicko-epidemiologického režimu bola zameraná na výkon dezinfekcie, na výkon sterilizácie, na výkon štandardných postupov ošetrovateľskej praxe, ich dodržiavanie a uplatňovanie v praxi, na skladovanie a manipuláciu s nebezpečným odpadom, zásoby dezinfekčných prostriedkov, harmonogram striedania dezinfekčných prostriedkov, používanie gumených rukavíc, ako aj používanie pracovných ochranných pomôcok.

Pri kontrolách bolo zistené, že oddelenia disponovali dostatočným množstvom dezinfekčných prostriedkov, jednorázového zdravotníckeho materiálu, aj osobných ochranných pracovných pomôcok.

Na kontrolu sterility vzorky neboli odobraté.

Na kontrolu dezinfekcie bolo odobratých 40 vzoriek, z nich 6 bolo nevyhovujúcich, t.j. 15 %, pre výskyt 3x grampozitívnej mikroflóry a 3x gramnegatívnej mikroflóry.

V Nemocnici Banská Štiavnica sa nenachádza centrálna sterilizácia. Sterilizuje sa individuálne, na oddeleniach, v horúcovzdušných sterilizátoroch, parná sterilizácia sa vykonáva v operačnom trakte.

V roku 2023 bola prekontrolovaná funkčná schopnosť 18 sterilizačných prístrojov, čo je 100%, kontrola funkčnosti v intervale podľa platnej legislatívy.

Hodnotenie epidemiologickej situácie

V hlásnej službe nozokomiálnych nákaz v roku 2023 je situácia rovnaká ako v roku 2022. Hlásenie pokračuje na rovnakej úrovni ako v roku 2022, ale zaznamenané je podstatné zlepšenie vo včasnosti hlásenia nozokomiálnych nákaz, ale i napriek tomu ešte často nie je možné vykonať vyšetrenie popri hospitalizácii postihnutého pacienta, a tým odporučiť/nariadiť opatrenia. Vykazovanie sa uskutočnilo vo väčšine prípadov po pasívnom zbere údajov.

Komisia nozokomiálnych nákaz v roku 2023 zasadala 2x.

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2023 okres Banská Štiavnica

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				Spolu
		komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav.opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Stanica rýchlej ZP	2	0	0	0	0	0
Lôžk.odd.nechirurgický smer	2	0	0	0	0	0
Amb.všeobecní lekári	8	0	0	0	0	0
Amb.odborní lekári	25	0	0	0	0	0
Stomatológovia	8	0	0	0	0	0
Dialyzačné zariadenie	0	0	0	0	0	0
Spolu	45	0	0	0	0	0

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Banská Štiavnica

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Oddelenie dlhodobo chorých	0	0	0,00	20	2	10,00
Dom ošetrovateľskej starostlivosti	0	0	0,00	20	4	20,00
Chirurgická ambulancia	0	0	0,00	0	0	0,00
Dialyzačné zariadenie	0	0	0,00	0	0	0,00
Spolu	0	0	0,00	40	6	15,00

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Banská Štiavnica

	Výsledky testovania							
	počet evidovaných	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit.z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit	počet vyradených
AUT	8	8	100,00	0	0,00	0	0	0
HVZ	10	10	100,00	0	0,00	0	0	0
FS	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Plazma	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
EO	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Iný	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Spolu	18	18	100,00	0	0,00	0	0	0

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov okrese Banská Štiavnica

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	0	0	0,00	0	0	0
Pokožka a ruky pac.	0	0	0,00	0	0	0
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	0	0	0,00	0	0	0
Inkubátory	0	0	0,00	0	0	0
Prostredie endoskop. pracovísk s endosk. II. kategórie	0	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	13	3	23,07	2	1	0
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	1	0	0,00	0	0	0
Dezinfekčné roztoky	0	0	0,00	0	0	0
Lekárske roztoky a H ₂ O	0	0	0,00	0	0	0
Masti a gély	0	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na stravovanie pacientov	1	0	0,00	0	0	0
Lôžkoviny a bielizeň	0	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	8	2	25,00	1	1	0
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	16	1	6,25	1	0	0
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	0	0	0,00	0	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	1	0	0,00	0	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	0	0	0,00	0	0	0
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	0	0	0,00	0	0	0
Spolu	40	6	15,00	4	2	0

b. IV.2. ŠZD (výkony) v ohniskách nákaz

Sú popísané vo výročnej správe za okres Žiar nad Hronom, spoločne za celé spádové územie RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom (okresy Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom).

V. Ostatné činnosti

Sú popísané vo výročnej správe za okres Žiar nad Hronom, spoločne za celé spádové územie RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom (okresy Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom).

VI. Všeobecné kritériá

Analýza prenosných ochorení vypracovaná v textovej, tabuľkovej a grafickej forme, je spracovaná z výstupov epidemiologického informačného systému.

Časť I. Demografické ukazovatele, bola spracovaná z podkladov poskytnutých Slovenským štatistickým úradom, pobočka Banská Bystrica a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici, oddelenie informatiky, analýz a štatistických zisťovaní.

Tabuľkové prílohy

Tabuľka III.3. Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Banská Štiavnica

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Chorobnosť v r. 2022	z toho	
				Muži	Ženy
A020	Salmonelová enteritída	a	11	6	5
		r	70,74	79,71	62,31
A021	Salmonelová septikémia	a	1	1	0
		r	6,43	13,29	0,00
A040	Infekcia Escherichia coli	a	4	2	2
		r	25,72	26,57	24,93
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	24	18	6
		r	154,33	239,14	74,78
A046	Enteritída Y.enterocolitica	a	1	0	1
		r	6,43	0,00	12,46
A047	Enteritída Clostridium difficile	a	16	9	7
		r	102,89	119,57	87,24
A080	Rotavírus	a	14	6	8
		r	90,03	79,71	99,70
A081	Norovírus	a	6	3	3
		r	38,58	39,86	37,39
A082	Adenovírus	a	4	3	1
		r	25,72	39,86	12,46
A09	Hnačka pravd.inf.pôvodu	a	2	0	2
		r	12,86	0,00	24,93
A402	Septikémia vyv. streptokokom zo skupiny D	a	1	1	0
		r	6,43	13,29	0,00
A410	Septikémia vyv. Staph. aureus	a	2	1	1
		r	12,86	13,29	12,46
A415	Septikémia g- organizmami	a	8	6	2
		r	51,44	79,71	24,93
A513	Sekundárny syfilis kože a slizníc	a	1	1	0
		r	6,43	13,29	0,00
A530	Nešpecifik.syfilis	a	1	0	1
		r	6,43	0,00	12,46
A540	STD - Gonokoková infekcia	a	1	0	1
		r	6,43	0,00	12,46
A560	STD - Chlamýdiová inf.	a	8	0	8
		r	51,44	0,00	99,70
A692	Lymská choroba	a	7	3	4
		r	45,01	39,86	49,85
A841	Stredo európska kliešť.encefalitída	a	3	2	1
		r	19,29	26,57	12,46
B019	Varicella	a	72	34	38
		r	462,99	451,71	473,58
B182	Chronická VHC	a	1	0	1
		r	6,43	0,00	12,46
B279	Nešpec. infekčná mononukleóza	a	1	0	1
		r	6,43	0,00	12,46
B86	Svrab - scabies	a	10	1	9
		r	64,30	13,29	112,16

Tabuľka III.3. Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Banská Štiavnica - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Chorobnosť v r. 2022	z toho	
				Muži	Ženy
G000	Hemofilová meningitída	a	1	0	1
		r	6,43	0,00	12,46
J10	Chrípka s identifik.vírusom chrípky	a	1	0	1
		r	6,43	0,00	12,46
J205	Akútna bronchitída RSV	a	1	1	0
		r	6,43	13,29	0,00
J22	Nešpec. akútna infekcia dolných dýchacích ciest	a	2	1	1
		r	12,86	13,29	12,46
M012	Artritída pri Lym. Borelióze	a	1	1	0
		r	6,43	13,29	0,00
N30	Cystitída	a	2	1	1
		r	12,86	13,29	12,46
T813	Rozpad operačnej rany	a	2	0	2
		r	12,86	0,00	24,93
T835	Inf. a zápal.reakcia zav. protet. pomôckou moč. orgánov	a	13	5	8
		r	83,60	66,43	99,70
U071	COVID-19 PCR	a	64	22	42
		r	411,55	292,28	523,43

Tabuľka III.4. Vekovo-špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Banská Štiavnica

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											BS
			0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
A020	Salmonelová enteritída	a	3	3	1	0	2	1	0	0	0	0	1	11
		r	1 948,05	468,75	148,81	0,00	272,48	134,77	0,00	0,00	0,00	0,00	35,25	70,74
A021	Salmonelová septikémia	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35,25	6,43
A040	Infekcia Escherichia coli	a	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
		r	1 948,05	156,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,72
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	1	8	5	4	2	0	0	1	0	2	1	24
		r	649,35	1 250,00	744,05	488,40	272,48	0,00	0,00	40,39	0,00	94,92	35,25	154,33
A046	Enteritída Y.enterocolitica	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		r	0,00	156,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,43
A047	Enteritída Clostridium difficile	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	12	16
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,39	43,35	94,92	422,98	102,89
A080	Rotavírus	a	6	3	4	0	0	1	0	0	0	0	0	14
		r	3 896,10	468,75	595,24	0,00	0,00	134,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90,03
A081	Norovírus	a	1	3	0	1	1	0	0	0	0	0	0	6
		r	649,35	468,75	0,00	122,10	136,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	38,58
A082	Adenovírus	a	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	4
		r	0,00	468,75	148,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,72
A09	Hnačka pravd.inf.pôvodu	a	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
		r	0,00	156,25	0,00	0,00	0,00	0,00	48,47	0,00	0,00	0,00	0,00	12,86
A402	Septikémia vyv. streptokokom zo skupiny D	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	47,46	0,00	6,43
A410	Septikémia vyv. Staph. aureus	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70,50	12,86
A415	Septikémia g- organizmami	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	8
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	281,99	51,44

Tabuľka III.4. Vekovo-špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Banská Štiavnica – pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											BS
			0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
J22	Nešpec. akútna infekcia dolných dýchacích ciest	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70,50
M012	Artritída pri Lym. Borelióze	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	47,46	0,00
N30	Cystitída	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	47,46	35,25
T813	Rozpad operačnej rany	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	47,46	35,25
T835	Inf. a zápal.reakcia zav. protet. pomôckou moč. orgánov	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	12	13
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	47,46	422,98
U071	COVID-19 PCR	a	0	0	0	0	0	0	1	4	4	15	40	64
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,47	161,55	173,39	711,91	1 409,94

Tabuľka III.5. Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Banská Štiavnica

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	mesiace												SPOLU
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
A020	Salmonelová enteritída	a	0	0	1	0	1	2	0	0	5	0	0	2	11
		%	0,00	0,00	9,09	0,00	9,09	18,18	0,00	0,00	45,45	0,00	0,00	18,18	100,00
A021	Salmonelová septikémia	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00
A040	Infekcia Escherichia coli	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	4
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	25,00	100,00
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	0	2	2	0	3	3	4	4	2	1	2	1	24
		%	0,00	8,33	8,33	0,00	12,50	12,50	16,67	16,67	8,33	4,17	8,33	4,17	100,00
A046	Enteritída Y.enterocolitica	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A047	Enteritída Clostridium difficile	a	0	3	2	1	0	2	0	7	0	0	1	0	16
		%	0,00	18,75	12,50	6,25	0,00	12,50	0,00	43,75	0,00	0,00	6,25	0,00	100,00
A080	Rotavírus	a	0	1	2	2	0	2	4	2	1	0	0	0	14
		%	0,00	7,14	14,29	14,29	0,00	14,29	28,57	14,29	7,14	0,00	0,00	0,00	100,00
A081	Norovírus	a	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	2	6
		%	16,67	0,00	0,00	16,67	0,00	0,00	16,67	0,00	16,67	0,00	0,00	33,33	100,00
A082	Adenovírus	a	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	4
		%	0,00	0,00	25,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	25,00	100,00
A09	Hnačka pravd.inf.pôvodu	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	50,00	0,00	0,00	100,00
A402	Septikémia vyv. streptokokom zo skupiny D	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	100,00
A410	Septikémia vyv. Staph. aureus	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	100,00

Tabuľka III.5. Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Banská Štiavnica – pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	mesiace												SPOLU
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
J205	Akútna bronchitída RSV	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J22	Nešpec. akútna infekcia dolných dýchacích ciest	a	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M012	Artritída pri Lym. Borelióze	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
N30	Cystitída	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	50,00	100,00
T813	Rozpad operačnej rany	a	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
T835	Inf. a zápal.reakcia zav. protet. pomôckou moč. orgánov	a	1	1	2	1	2	2	1	0	1	0	1	1	13
		%	7,69	7,69	15,38	7,69	15,38	15,38	7,69	0,00	7,69	0,00	7,69	7,69	100,00
U071	COVID-19 PCR	a	3	25	25	9	0	0	0	0	0	0	1	1	64
		%	4,69	39,06	39,06	14,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,56	1,56

Tabuľka III.6. Výskyt prenosných ochorení podľa obcí v okrese Banská Štiavnica – pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Banská Belá	Banská Štiavnica	Banský Studenec	Baďan	Beluj	Dekýš	Iľija	Kozelník	Močiar	Počúvadlo	Podhorie (BS)	Prenčov	Svätý Anton	Štiavnické Bane	Vysoká (BS)	Spolu	
J10	Chrípka s identifik.vírusom chrípky	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J205	Akútna bronchitída RSV	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J22	Nešpec. akútna infekcia dolných dýchacích ciest	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
M012	Artritída pri Lym. Borelióze	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
N30	Cystitída	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
T813	Rozpad operačnej rany	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
T835	Inf. a zápal.reakcia zav. protet. pomôckou moč. orgánov	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13
U071	COVID-19 PCR	5	51	1	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0	2	1	0	64

Okres Žarnovica

I. Demografické ukazovatele

Ukazovateľ		stav k 31.12.2021						
		BS		ZC		ZH		
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	
Počet obyvateľov	muži	7527		12394		21739		
	ženy	8024		12597		22685		
	spolu	15551		24991		44424		
Prirodzený								
Priemerný vek obyvateľov k 2017	muži		38,54		39,07		39,39	
	ženy		41,92		42,7		42,69	
	spolu		40,28		40,91		41,09	
Stredná dĺžka života k 2017	muži		69,39		71,93		72,96	
	ženy		78,08		78,86		79,63	
Živonarodení k 2017	muži	69	8,67	118	8,93	202	8,69	
	ženy	62	7,37	91	6,73	203	8,29	
	spolu	131	8,00	209	7,82	405	8,48	
Úmrtnosť k 2017	muži	88	11,06	154	5,76	213	9,16	
	ženy	86	10,23	136	10,06	236	9,64	
	spolu	174	10,63	290	10,85	449	9,41	
Počet obyvateľov podľa vekovej štruktúry k 31.12.2021	0	muži	81		115		163	
		ženy	73		140		187	
		spolu	154		255		350	
	1-4	muži	305		470		895	
		ženy	335		506		797	
		spolu	640		976		1692	
	5-9	muži	341		615		1070	
		ženy	331		532		956	
		spolu	672		1147		2026	
	10-14	muži	399		583		1064	
		ženy	420		559		992	
		spolu	819		1142		2056	
	15-19	muži	375		585		954	
		ženy	359		530		971	
		spolu	734		1115		1925	
	20-24	muži	376		724		1076	
		ženy	366		615		1038	
		spolu	742		1339		2114	
	25-34	muži	1074		1730		2900	
		ženy	989		1571		2741	
		spolu	2063		3301		5641	
	35-44	muži	1275		2046		3586	
		ženy	1201		1831		3259	
		spolu	2476		3877		6845	
	45-54	muži	1170		1858		3314	
		ženy	1137		1709		3152	
		spolu	2307		3567		6466	
55-64	muži	1013		1698		3130		
	ženy	1094		1745		3213		
	spolu	2107		3443		6343		
65+	muži	1118		1970		3587		
	ženy	1719		2859		5379		
	spolu	2837		4829		8966		

V okrese žije obyvateľstvo s nízkym hygienickým štandardom prevažne rozptýlene v jednotlivých mestách a obciach:

V meste Žarnovica sa nachádza lokalita nazývaná „Tehelňa“, v ktorej žije väčšie zoskupenie rómskeho obyvateľstva. Je to okrajová časť mesta v nadväznosti na obytnú zástavbu mesta. Vybudované sú tam rodinné domy a provizórne drevené chatky a žije tam približne k novembru 2023 podľa údajov MsÚ a OÚ 230 obyvateľov, z toho 36 detí do 15 rokov (u lekárov evidovaných 13).

Kanalizáciu nemajú vybudovanú. Niektoré domy sú napojené na verejný vodovod, k dispozícii majú dve studne, na dezinfekciu ktorých dohliada mesto. Odvoz odpadu je pravidelne zabezpečovaný. Obyvatelia sa zúčastňujú vyhlásených „dní čistoty“ a majú snahu o udržiavanie okolia obydli. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný, deratizačné aktivity mesto zabezpečuje priebežne, v prípade potreby rieši aktuálne.

V obci Voznica sa nachádza väčšie zoskupenie rómskeho obyvateľstva o približnom počte 30 obyvateľov, z toho 12 detí do 15 rokov (u lekárov evidované 4 deti). Okolo rodinného domu je vybudovaných niekoľko provizórnych drevených búd. Obyvatelia nie sú napojení na verejný vodovod, vodu si chodia brať zo studne v blízkosti železničnej stanice. Kanalizáciu nemajú vybudovanú. V rámci aktivačných prác ich obec vedie k údržbe okolia bydliska. Odvoz odpadu je zabezpečený, majú k dispozícii kontajner. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol hlásený.

V obci Hodruša – Hámre sa nachádzajú dve lokality, v ktorých je väčšie zoskupenie rómskeho obyvateľstva. Lokalita Dolné Hámre, nazývaná „Pivná“, nie je zabezpečená zdrojom pitnej vody z verejného vodovodu, nachádza sa v extraviláne obce. Vodu čerpajú zo studne. Kanalizáciu nemajú vybudovanú. Odvoz odpadu je obcou zabezpečený, obyvatelia majú záujem o udržiavanie svojho okolia.

Druhá lokalita nazývaná „Kvartiele“ sa nachádza takisto v časti Dolné Hámre, je to zoskupenie problematických rómskych obyvateľov, ktorí nemajú záujem rešpektovať požiadavky obce o udržiavanie poriadku. Ide o veľký obytný dom (10 vchodov), ktorý je napojený na verejný vodovod a kanalizáciu. Odvoz odpadu je obcou zabezpečovaný, obyvatelia ho nerešpektujú. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol v týchto lokalitách zaznamenaný.

Spolu v týchto lokalitách žije 140 obyvateľov, z toho 56 detí do 15 rokov (evidovaných u lekárov 21).

Župkov – v obci evidovaných 50 obyvateľov s nižším hygienickým štandardom, z toho 17 detí do 15 rokov (evidovaných u pediatrov 11).

V lokalite Ul. Partizánska v Novej Bani žije bez zdroja pitnej vody 20 obyvateľov, z toho cca 9-12 detí do 15 rokov (evidovaných u pediatrov 11)

Epidemiologická situácia v okrese Žarnovica bola aj v roku 2023 ovplyvnená doznievajúcou pandémiou ochorení COVID-19, boli zaznamenané 2 epidémie v zariadeniach sociálnych služieb.

Kontrola očkovania v pediatrických ambulanciách v okrese Žarnovica.

- V okrese Žarnovica boli kontrolované 2 ambulancie všeobecných lekárov pre deti a dospelých.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami hexavalentnej vakcíny proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v ročníku 2021 bolo vykonané na 94,6% a bolo zistených 7 odmietnutí očkovania. Nebola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90% v žiadnom pediatrickom obvode.

- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami konjugovanej vakcíny proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam v ročníku 2021 bolo vykonané na 94,6% a bolo zistených 7 odmietnutí očkovania. Nebola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90% v žiadnom pediatrickom obvode.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 6. roku života v ročníku 2016 bolo vykonané na 93,1% a bolo zistených 11 odmietnutí očkovania. Nebola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90% v žiadnom pediatrickom obvode.
- Preočkovanie proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 13. roku života v ročníku 2009 bolo vykonané na 94,8% a zaznamenaných bolo 9 odmietnutí očkovania. Zaočkovanosť pod 90% nebola zaznamenaná v žiadnom pediatrickom obvode.
- Základné očkovanie detí v 15. až 18. mesiaci života prvou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu, v ročníku narodenia 2021, bolo vykonané na 94,1% a bolo zistených 7 odmietnutí. Zaočkovanosť pod 90% nebola zaznamenaná v žiadnom pediatrickom obvode.
- V ročníku narodenia 2020 zaočkovanosť bola 93,2%. Zistených bolo 11 odmietnutí. Zaočkovanosť pod 90% nebola zaznamenaná v žiadnom pediatrickom obvode.
- Preočkovanie detí v 5. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2017 bolo vykonané na 92,6% a bolo zistených 12 odmietnutí očkovania. Zaočkovanosť pod 90% nebola zaznamenaná.
- Preočkovanie detí v 5. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2016 bolo vykonané na 93,9% a bolo zistených 11 odmietnutí očkovania. Zaočkovanosť pod 90% nebola zaznamenaná v žiadnom pediatrickom obvode.
- Preočkovanie detí v 11. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2011 bolo vykonané na 94,7% a bolo zistených 8 odmietnutí očkovania. Zaočkovanosť pod 90% klesla v jednom pediatrickom obvode.
- Ročník narodenia 2010 bol zaočkovaný na 96,5%, bolo zistených 6 odmietnutí očkovania. Zaočkovanosť pod 90% neklesla v žiadnom pediatrickom obvode.

Determinanty pre šírenie prenosných ochorení:

V štatútoch miest a obcí sú stanovené povinnosti a práva fyzických a právnických osôb. Stanovené sú aj povinnosti v prípade zvýšeného výskytu hlodavcov a hmyzu mimo pravidelných deratizačných akcií. Okrem stanovených povinností pre chovateľov psov sú v prípade potreby zabezpečené odchvy túlavých psov a mačiek.

Spolupráca s RVPS je na veľmi dobrej úrovni, pravidelne a podľa epidemiologickej situácie sa vzájomne vymieňajú informácie o výskyte prenosných ochorení u ľudí a zvierat.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Žarnovica

Skupina alimentárnych nákaz

V skupine alimentárnych nákaz sa nevyskytlo žiadne ochorenie na brušný týfus a paratýfus, v okrese nie je evidovaný bacilonosič.

V roku 2023 bolo zaznamenaných 15 prípadov na salmonelovú enteritídu, chorobnosť 60,02/100 000 obyvateľov (v roku 2022 bolo zaznamenaných 12 ochorení, chorobnosť 48,02/100 000 obyvateľov), vylučovanie salmonel nebolo zaznamenané (v roku 2022 - 1 vylučovanie).

Ochorenie na bacilárnu dyzentériu nebolo hlásené, posledné ochorenia boli zaznamenané v roku 2015 - 7 prípadov, chorobnosť 7,46/100 000 obyvateľov a 1 vylučovanie šigel je evidované v roku 2016.

Infekcie enteropatogénnymi *E. coli* bolo zaznamenané v 2 prípadoch, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov, v roku 2022 boli zaznamenané taktiež 2 ochorenia.

Kampylobakteriálna enteritída bola zaznamenaná v 31 prípadoch, chorobnosť 124,04/100 000 obyvateľov, v roku 2022 bolo zaznamenaných 34 prípadov, chorobnosť 136,05/100 000 obyvateľov.

Alimentárna nákaza spôsobená *Yersinia enterocolitica* bola zaznamenaná v 1 prípade, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov (v roku 2022 ochorenie nebolo zaznamenané).

Enterokolitída zapríčinná *Clostridium difficile* bola zaznamenaná v 7 prípadoch, chorobnosť 28,01/100 000 obyvateľov (v roku 2022 boli hlásené 3 prípady, chorobnosť 12,00/100 000 obyvateľov).

Iné nešpecifikované bakteriálne infekcie neboli zaznamenané, ani v roku 2022.

Iné protozoárne črevné infekcie – v 1 prípade bolo hlásené ochorenie na giardiózu, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 ochorenie nebolo zaznamenané.

Vírusové črevné infekcie sa vyskytli v 36 prípadoch, chorobnosť 144,05/100 000 obyvateľov (v roku 2022 bolo spolu zaznamenaných 56 prípadov, chorobnosť 224,08/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu prípadov vírusových enteritíd bolo 21 prípadov, chorobnosť 84,03/100 000 obyvateľov rotavírusovej etiológie, 10 prípadov ochorenia spôsobeného Norwalk vírusom, chorobnosť 40,01/100 000 obyvateľov a 5 prípadov ochorenia adenovírusovej enteritídy, chorobnosť 20,01/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo zaznamenaných 56 prípadov vírusových črevných infekcií, chorobnosť 224,08/100 000 obyvateľov - z toho 31 rotavírusových enteritíd, chorobnosť 124,04/100 000 obyvateľov, 10 prípady norovírusovej enteritídy, chorobnosť 40,01/100 000 obyvateľov a 15 prípadov adenovírusovej enteritídy, chorobnosť 60,02/100 000 obyvateľov.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu bola hlásená v 1 prípade, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov, v roku 2022 bolo hlásené taktiež 1 ochorenie.

Z dôvodu vykonávania epidemiologicky závažnej činnosti nebolo nariadené žiadne karanténne opatrenie.

Vírusové hepatitídy

V skupine vírusových hepatitíd bolo v roku 2023 hlásené 1 ochorenie na chronickú VHB, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov, 2 ochorenia na chronickú VHC, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov a 1 ochorenie na akútnu VHE, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia na akútnu VHB, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov a 2 prípady ochorenia na chronickú VHC, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov. V roku 2023 nebolo hlásené nosičstvo HBsAg, rovnako ako v roku 2022.

Úmrtie na vírusovú hepatitídu v roku 2023 nebolo zaznamenané.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V roku 2023 nebol hlásený prípad divého kašľa – pertussis, taktiež ani v roku 2022. V roku 2020 bolo hlásené 1 nosičstvo HBsAg a v roku 2023 bola evidovaná 1 chronická vírusová hepatitída typu B a boli zaznamenané 2 prípady septikémií vyvolaných *Streptococcus pneumoniae*, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov

Ostatné ochorenia z tejto skupiny neboli hlásené.

Respiračné ochorenia

V skupine respiračných nákaz bolo v roku 2023 zaznamenaných spolu 19 033 ochorení, chorobnosť 76 132,08/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo zaznamenaných spolu 21 097 ochorení, chorobnosť 84 340,48/100 000 obyvateľov. V porovnaní čísiel môžeme konštatovať, že došlo k miernemu poklesu počtu ochorení. V okrese Žarnovica v roku 2023 bolo hlásených spolu 55 ochorení na COVID-19, chorobnosť 220,08/100 000 obyvateľov. Úmrtia v súvislosti s ochorením na COVID-19 neboli zaznamenané. V roku 2022 bolo hlásených 4241 ochorení na COVID-19, chorobnosť 16 970,44/100 000 obyvateľov a bolo zaznamenaných 12 úmrtí v súvislosti s ochorením na COVID-19.

Ochorenie na herpes zoster bolo hlásené v 5 prípadoch, chorobnosť 20,01/100 000 obyvateľov (v roku 2022 ochorenia zaznamenané neboli), ďalej sa vyskytlo 191 prípadov ochorení na varicellu, chorobnosť 764,28/100 000 obyvateľov (v roku 2022 23 prípadov ochorenia, chorobnosť 92,03/100 000 obyvateľov), ochorenie na infekčnú mononukleózu nebolo hlásené (v roku 2022 sa taktiež ochorenie nevyskytlo), 1 prípad ochorenia na šarlach, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov (v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené), 3 bronchitídy vyvolané respiračným syncyciálnym vírusom, chorobnosť 12,00/100 000 obyvateľov. Nebolo zaznamenané žiadne ochorenie na tuberkulózu (posledné prípady tuberkulózy boli zaznamenané v roku 2013).

Ďalej bolo hlásených 18 776 ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia, chorobnosť 75 104,00/100 000 obyvateľov (v roku 2022 bolo hlásených 16 825 ochorení, chorobnosť 67 323,56/100 000 obyvateľov), 2 ochorenia na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov (v roku 2022 bolo zaznamenaných 7 ochorení, chorobnosť 28,01/100 000 obyvateľov). Ochorenie SARI nebolo hlásené, takisto ani v roku 2022.

Neuroinfekcie

Vyskytlo sa 1 ochorenie na zosterovú meningitídu, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov, 1 ochorenie na pneumokokovú meningitídu, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov, 1 ochorenie na streptokokovú meningitídu, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov, 1 ochorenie na iný bakteriálny zápal mozgových plien, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov a 1 ochorenie na zápal mozgových plien zapríčinený nešpecifikovanou príčinou. V roku 2022 bolo zaznamenané 1 ochorenie na enterovírusovú meningitídu.

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou bolo v roku 2023 hlásených 18 prípadov ochorení, chorobnosť 72,02/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo spolu hlásených 11 prípadov ochorení, chorobnosť 44,00/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu 18 prípadov ochorení bolo zaznamenaných 10 prípadov lymeskej boreliózy, chorobnosť 40,01/100 000 obyvateľov (6 prípadov vo včasnom lokalizovanom štádiu lymeskej boreliózy a 4 prípady artritídy pri LB), 2 prípady stredoerópskej kliešťovej encefalitídy, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov, 4 prípady enterobiózy, chorobnosť 16,00/100 000 obyvateľov. V roku 2023 bol hlásený 1 prípad kontaktu alebo ohrozenia besnotou, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov a 1 ochorenie na echinokokózu, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov.

V roku 2022 z celkového počtu 11 zoonóz bolo 10 prípadov lymeskej boreliózy, chorobnosť 40,01/100 000 obyvateľov a 1 prípad enterobiózy, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov.

Nákazy kože a slizníc

V skupine nákaz kože a slizníc v roku 2023 bolo hlásených 16 prípadov na scabies, chorobnosť 64,02/100 000 obyvateľov a 1 prípad ochorenia na erysipelas, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sa vyskytli 3 prípady na scabies, chorobnosť 12,00/100 000 obyvateľov.

Sexuálne prenosné ochorenia

V roku 2023 bolo hlásených 6 prípadov, chorobnosť 24,01/100 000 obyvateľov, z toho 2 prípady chlamýdiovkej infekcie, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov, 1 prípad sekundárneho syfilisu kože a slizníc, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov, 2 prípady urogenitálnej trichomoniózy, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov a v skupine gonokokových pohlavne prenosných infekcií sa vyskytol 1 prípad ochorenia, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo zaznamenaných 12 ochorení, chorobnosť 48,02/100 000 obyvateľov, z toho 8 prípadov chlamýdiovkej infekcie, chorobnosť 32,01/100 000 obyvateľov, 3 prípady nešpecifikovaného syfilisu, chorobnosť 12,00/100 000 obyvateľov a 1 prípad urogenitálnej trichomoniózy, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov.

Bezpríznakový stav infekcie HIV

V roku 2023 prípady neboli zaznamenané. V roku 2022 boli hlásené 2 prípady, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov.

Iné infekcie nezaradené

V skupine iných infekcií – nezaradených, bolo hlásených 19 prípadov septikémií, chorobnosť 76,03/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo zaznamenaných 18 septikémií, chorobnosť 72,02/100 000 obyvateľov. Septikémie v 3 prípadoch boli vyvolané špecifikovanými stafylokokmi, 3 septikémie vyvolal staphylococcus aureus a 13 septikémií vyvolali gram negatívne mikroorganizmy (5x E.coli, 3x Klebsiella pneumoniae, 2x Enterobacter cloacae, 2x Klebsiella oxytoca a 1x Proteus mirabilis).

Nozokomiálne nákazy

Od 01. 06. 2008 bola ústavná lôžková zdravotná starostlivosť v NsP, n. o., Nová Baňa zrušená.

Tabuľka III.1 Výskyt vybraných prenosných ochorení a porovnávacie indexy v okrese Žarnovica

Kód MKCH	Ochorenie	2023 Abs.	2022 Abs.	INDEX 2023/2022	PRIEMER 2018-2022	Index 2023/P	CHOROBNOSŤ 2023	PRIEMER ch. 2018-2022
A02	Salmonelová enteritída	15	12	1,25	23,60	0,64	60,02	91,88
A02N	Vylučovanie salmonel	0	1	0,00	2,20	0,00	0,00	8,57
A04	Iné bakteriál.črevné inf.	41	39	1,05	54,20	0,76	164,06	211,02
A040	Infekcia EPEC	2	2	1,00	1,40	1,43	8,00	5,45
A045	Kampylobakteriálna enterit.	31	34	0,91	48,60	0,64	124,04	189,22
A046	Enteritída Y.enterocolitica	1	0	0,00	1,40	0,71	4,00	5,45
A047	Enterokolitída Cl.difficile	7	3	2,33	2,60	2,69	28,01	10,12
A048	Iné nešpec.bakter.črevné inf.	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,78
A07	Giardióza	1	0	0,00	0,00	0,00	4,00	0,00
A08	Vírusové a iné črevné inf.	36	56	0,64	32,20	1,12	144,05	125,37
A080	Rotavírus	21	31	0,68	17,20	1,22	84,03	66,97
A081	Norovírus	10	10	1,00	7,20	1,39	40,01	28,03
A082	Adenovírus	5	15	0,33	7,80	0,64	20,01	30,37
A09	Hnačka pravdepod.inf.pôvodu	1	1	1,00	3,00	0,33	4,00	11,68
A21	Tularémia	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	1,56
A27	Leptospiróza	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,78
A370	Divý kašeľ - B.pertussis	0	0	0,00	1,00	0,00	0,00	3,89
A38	Šarlach - scarlatína	1	1	1,00	0,40	2,50	4,00	1,56
A40	Streptokoková septikémia	2	1	2,00	1,40	1,43	8,00	5,45
A400	Septik.vyvol.Streptokok.sk.A	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,78
A401	Septik.vyvol.Streptokok.sk.B	0	1	0,00	0,60	0,00	0,00	2,34
A403	Septikémia Strep.pneumoniae	2	0	0,00	0,60	3,33	8,00	2,34
A41	Septikémia vyvol.stafylokokom	19	17	1,12	17,20	1,10	76,03	66,97
A410	Septik. vyvol.Staph.aureus	3	4	0,75	2,00	1,50	12,00	7,79
A411	Septikémia špec.stafylokokmi	3	1	3,00	3,20	0,94	12,00	12,46
A414	Septikémia nešpec.stafylokokmi	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	1,56
A415	Septikémia vyvol.anaerobmi	13	12	1,08	11,00	1,18	52,02	42,83
A418	Septikémia g-organizmami	0	0	0,00	0,60	0,00	0,00	2,34
A51	Včasný syfilis	1	0	0,00	0,40	2,50	4,00	1,56
A53	Syfilis	0	3	0,00	0,60	0,00	0,00	2,34
A69	Lymeská borelióza	6	10	0,60	6,80	0,88	24,01	26,48
A841	Stredoeurópska kliešť.encef	2	0	0,00	0,60	3,33	8,00	2,34
A87	Vírusová meningitída	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	0,78
B01	Varicella bez komplikácie	191	23	8,30	55,80	3,42	764,28	217,25
B02	Zoster bez komplikácie	6	0	0,00	6,00	1,00	24,01	23,36
B16	Akútna VHB	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	0,78
B171	Akútna VHC	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,78
B181	Chronická VHB	1	0	0,00	0,80	1,25	4,00	3,11
B182	Chronická VHC	2	2	1,00	1,00	2,00	8,00	3,89
B27	Infekčná mononukleóza	0	0	0,00	0,80	0,00	0,00	3,11
B58	Toxoplazmóza	0	0	0,00	0,80	0,00	0,00	3,11
B86	Svrab - scabies	16	3	5,33	5,00	3,20	64,02	19,47
G00	Bakteriálna meningitída	3	0	0,00	0,00	0,00	12,00	0,00
G001	Pneumokoková meningitída	1	0	0,00	0,00	0,00	4,00	0,00
G630	Polyneuropatia pri LB	0	0	0,00	0,60	0,00	0,00	2,34
M012	Artritída pri LB	4	0	0,00	0,60	6,67	16,01	2,34
U071	COVID-19	55	4250	0,01	1 941,40	0,03	220,08	7 558,67
Z203	Kontakt ohrozenie besnotou	1	0	0,00	0,80	1,25	4,00	3,11
Z21	Bezpríznak. stav infekcie HIV	0	2	0,00	0,40	0,00	0,00	1,56

Tabuľka III.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žarnovica za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Skupina vybraných alimentárnych nákaz																						
A 01	Brušný týfus a paratýfus	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A 02	Salmonelózy	abs	61	90	55	38	14	24	33	18	31	22	13	35	31	36	48	22	15	21	12	15
		rel	222,41	328,69	201,71	140,21	51,65	89,3	123,16	67,39	114,7	81,74	48,5	130,93	116,80	136,1	182,57	83,99	57,57	80,60	48,02	60,02
A 02N	Vylučovanie salmonel	abs	3	7	4	2	3	2	4	1	1	2	2	1	2	4	2	1	4	3	1	0
		rel	10,96	25,57	14,76	7,42	11,13	7,44	14,93	3,74	3,7	7,43	7,46	3,74	7,54	15,12	7,61	3,82	15,35	11,51	4,00	0,00
A 03	Shigellóza	abs	0	1	0	0	0	0	5	3	0	1	2	7	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	0,00	18,66	11,23	0,00	3,72	7,46	26,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A 03N	Vylučovanie šigel	abs	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,49	0,00	3,72	0,00	7,48	3,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A 040	Iné bakter.črevné infekcie	abs	8	32	12	3	2	1	22	11	26	3	12	7	7	4	2	2	0	1	2	2
		rel	29,17	116,87	44,01	11,07	7,38	3,72	82,11	41,18	96,2	11,15	44,77	26,19	26,38	15,12	7,61	7,64	0,00	3,84	8,00	8,00
A 045	Kampylobakteriálna enteritída	abs	0	0	0	0	1	10	50	66	63	62	84	74	74	40	64	49	38	58	34	31
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	3,71	37,21	186,61	247,08	233,11	230,35	313,37	276,82	278,82	151,22	243,42	187,07	145,08	222,61	136,05	124,04
A 046	Enteritída Y.enterocolitica	abs	0	0	0	0	0	0	0	5	6	0	1	4	0	2	2	1	2	2	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,72	22,2	0	3,73	14,96	0,00	7,56	7,61	3,82	7,64	7,68	0,00	4,00
A 047	Enterokolitída Clostridium difficile	rel																		5	3	7
		abs																		19,19	12,00	28,01
A 048	Iné špecif.bakter.infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2	0	1	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,7	3,72	0,00	7,48	0,00	3,78	3,80	0,00	0,00	0,00	0,00
A 07	Iné protozoárne črevné infekcie	abs	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	3,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
A 080	Rotavírusová enteritída	abs	0	0	5	5	1	15	14	23	15	2	14	32	11	139	13	22	6	15	31	21
		rel	0,00	0,00	18,33	18,45	3,69	55,81	52,25	86,1	55,5	7,43	52,23	119,71	41,45	525,5	49,44	83,99	22,91	57,57	124,04	84,03
A 081	Norwalk vírus.enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	4	0	0	2	3	15	5	2	16	5	1	4	10	10
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,93	0,00	0,00	7,43	11,19	56,11	18,84	7,56	60,86	19,09	3,82	15,35	40,01	40,01
A 082	Adenovírusová enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	1	5	1	0	1	3	4	5	8	12	1	3	15	5
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,73	18,72	3,7	0,00	3,73	11,22	15,07	18,9	30,43	45,81	3,82	11,51	60,02	20,01

Tabuľka III.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žarnovica za posledných 20 rokov – pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
A09	Hnačka a gastroent .pravd.inf.pôvodu	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	4	7	6	3	11	0	0	1	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,7	3,72	0,00	14,96	26,38	22,68	11,41	42,00	0,00	0,00	4,00
Skupina vírusových hepatítid																						
B 15	Akútna hepatitída A	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	0	2	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	37,31	0,00	7,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B 16	Akútna hepatitída B	abs	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	2	1	1	2	0	0	0	0	1	0
		rel	3,65	0,00	0,00	3,69	3,69	0,00	0,00	0,00	0,00	3,7	0,00	7,46	3,74	3,77	7,56	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
B 171	Akútna hepatitída C	abs	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,74	0,00	0,00	0,00	3,74	0,00	0,00	3,80	0,00	0,00	0,00	0,00
B 181	Chronická VHB	abs	0	0	0	0	0	1	1	2	1	1	1	4	4	1	2	2	0	0	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	3,73	7,49	3,7	3,72	3,73	14,96	15,07	3,78	7,61	7,64	0,00	0,00	0,00	0,00
B 182	Chronická VHC	abs	0	1	0	0	1	2	0	2	3	7	4	4	0	0	1	1	0	1	2	2
		rel	0,00	3,65	0,00	0,00	3,69	7,44	0,00	7,49	11,1	26,01	14,92	14,96	0,00	0,00	3,80	3,82	0,00	3,84	8,00	8,00
B 172	Akútna hepatitída E	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	1	1	0	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,34	3,80	3,82	3,82	0,00	0,00	4,00
Z 225	Nosič VHB	abs	3	1	1	1	2	0	0	0	1	0	3	0	2	0	0	0	1	0	0	0
		rel	10,94	3,65	3,66	3,69	7,38	0,00	0,00	0,00	0,00	3,7	0,00	11,19	0,00	14,92	0,00	0,00	0,00	3,82	0,00	0,00
Skupina respiračných nákaz																						
A15,16	Respiračná TBC pľúc	abs	1	2	0	4	0	0	1	2	1	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel	3,65	7,31	0,00	14,76	0,00	0,00	3,73	7,49	3,7	7,43	0,00	0,00	0,00	3,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A 18	TBC iných orgánov	abs	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	3,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A 37	Divý kašeľ - Pertussis	abs	0	0	0	0	0	1	18	1	0	1	13	0	3	0	4	1	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	67,18	3,74	0,00	3,72	48,5	0,00	1,30	0,00	15,21	3,82	0,00	0,00	0,00	0,00
A 38	Šarlach - Scarlatina	abs	0	2	1	2	1	1	1	0	0	1	0	0	2	0	0	0	1	0	1	1
		rel	0,00	7,31	3,66	7,38	3,69	3,72	3,73	0,00	0,00	3,72	0,00	0,00	7,54	0,00	0,00	0,00	3,82	0,00	4,00	4,00
B 01	Ovčie kiahne - Varicella	abs	74	77	282	35	151	181	115	220	46	102	99	249	306	83	81	144	29	2	23	191
		rel	269,81	281,22	1034,25	129,14	557,13	673,49	429,2	0	170,21	378,97	369,33	931,47	1152,98	313,79	308,08	549,77	111,31	7,68	92,03	764,28
B 02	Plazivec pásový-Herpes zoster	abs	12	8	8	12	3	9	7	4	4	8	8	12	2	2	11	5	9	5	0	6
		rel	43,75	29,22	29,34	44,28	11,07	33,49	26,13	14,97	14,8	29,72	29,85	44,89	7,54	7,56	41,84	19,09	34,54	19,19	0,00	24,01

Tabuľka III.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žarnovica za posledných 20 rokov – pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
B 05	Osýpky - Morbilli	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B06	Ružienka - Rubeola	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B084	Choroba rúk, nôh a úst	abs											2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel											7,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B 26	Mumps - Parotitis epidemica	abs	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	3,66	3,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B 27	Infekčná mononukleóza	abs	1	0	1	6	4	0	13	6	1	3	1	2	3	2	2	0	1	0	0	0
		rel	3,65	0,00	3,66	22,14	14,85	0,00	48,52	22,46	3,7	11,15	3,73	7,48	11,30	7,56	7,61	0,00	3,82	0,00	0,00	0,00
J10	Chrípka vyvolaná identifikovným vírusom	abs	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	8	2	1	1	5	12	1	0	7	2
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	29,85	7,48	3,77	3,78	19,02	45,81	3,82	0,00	28,01
J107	SARI	abs	0	0	0	0	0	0	5	2	1	3	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,66	7,49	3,7	11,15	3,73	3,74	0,00	0,00	0,00	3,82	0,00	0,00	0,00	0,00
J109	Chrípka H1N1 Novel	abs	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	0,00	3,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J11	Chrípka a akútne respiračné ochorenia	abs	6412	7291	6674	11598	11067	22134	15883	17270	17568	22001	20273	21019	18 787	16734	17643	18182	10353	8682	16825	18776
		rel	22999	26152	23939	47626	41884	82359	59278	64652	65004	81742	76854	78628	70826	63254	67043	69455	39548	36144	67324	75104
J20	Akútny zápal priedušiek	abs	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	2	0	2	0	4
		rel	0,00	3,65	7,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,12	0,00	7,64	0,00	7,68	0,00	16,01
U071	COVID-19	rel																	968,00	4489	4241	55
		abs																	3715,3	17962,4	16970,1	220,0
Neuroinfekcie																						
A39	Meningokoková meningitída	abs	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	3,69	0,00	3,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A 81	Pomalé vírus.infekcie CNS (CJCH)	abs	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	3,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A 87	Vírusová meningitída	abs	1	1	1	1	2	0	1	1	0	0	0	1	2	1	0	0	0	0	1	0
		rel	3,65	3,65	3,66	3,69	7,38	0,00	3,73	3,74	0,00	0,00	0,00	3,74	7,54	3,78	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00	0,00

Tabuľka III.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žarnovica za posledných 20 rokov – pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
B021	Zosterová meningitída	abs											1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel											3,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
G00	Bakter zápal mozg.plien nezatriedený inde	abs	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
		rel	3,65	0,00	3,66	3,69	0,00	0,00	0,00	0,00	3,7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,00
G03	Meningitis vyvolaná inými a nešp. príčinami	abs	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	3,69	0,00	0,00	0,00	3,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
G04	Zápal mozgu, miechy	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G051	Meningoencef.pri vírusovom ochorení	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G06	Vnútroleb.,vnútrochrbt.absces	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G510	Paréza n.facialis - Bellovo ochrnutie	abs	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G61	Zápalová polyneuropatia	abs	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	3,65	0,00	0,00	7,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou																						
A21	Tularémia	abs	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	7,42	0,00	3,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,61	0,00	0,00	0,00	0,00
A27	Leptospiróza	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,84	0,00	0,00
A32	Listerióza	abs	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A69.2	Lymeská choroba	abs	24	33	22	14	8	11	20	4	2	8	4	1	0	0	4	1	11	8	10	6
		rel	87,51	120,52	80,68	51,65	29,52	40,93	74,64	14,97	7,4	29,72	14,92	3,74	0,00	0,00	15,21	3,82	42,00	30,71	40,01	24,01
A81	Creuzfeldt-Jacobova choroba	abs	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	3,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84	Vírusová encefalitída prenášaná kliešťami	abs	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	1	0	1	0	1	0	2	0	0	2
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,46	3,74	0,00	0,00	3,73	0,00	3,77	0,00	3,80	0,00	7,64	0,00	0,00	8,00

Tabuľka III.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žarnovica za posledných 20 rokov – pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
B 35	Dermatofytóza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B 58	Toxoplazmóza	abs	2	5	1	2	2	0	0	0	0	1	5	2	1	0	0	2	1	1	0	0
		rel	7,29	18,26	3,66	7,38	7,38	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	18,65	7,48	3,77	0,00	0,00	7,64	3,82	3,84	0,00	0,00
B670	Infekcia pečene Echinococcus granulosus	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B676	Infekcia viacerých miest Echinococcus multilocular	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B679	Echinokokóza iná a nešpecifikovaná	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B830	Toxokaróza	abs	0	0	0	0	0	0	4	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,93	0,00	0,00	3,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G630	Polyneuropatia pri LB	abs	1	8	11	3	0	2	5	4	1	0	0	2	1	0	1	0	0	2	0	0
		rel	3,65	29,22	40,34	11,07	0,00	7,44	18,66	14,97	3,7	0,00	0,00	7,48	3,77	0,00	3,80	0,00	0,00	7,68	0,00	0,00
M012	Artritída pri LB	abs	2	1	1	1	1	1	6	4	0	2	0	1	1	1	1	1	0	1	0	4
		rel	7,29	3,65	3,66	3,69	3,69	3,72	22,39	14,97	0,00	7,43	0,00	3,74	3,77	3,78	3,80	3,82	0,00	3,84	0,00	16,01
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs	2	0	3	1	3	4	4	4	2	5	2	1	1	0	2	2	0	0	0	1
		rel	7,29	0,00	11	3,69	11,07	14,88	14,93	14,97	7,4	18,58	7,46	3,74	3,77	0,00	7,61	7,64	0,00	0,00	0,00	0,00
Nákazy kože a slizníc																						
A 46	Erysipelas	abs	11	0	1	2	1	0	1	0	3	1	0	1	0	2	3	0	0	0	0	1
		rel	40,11	0,00	3,66	7,38	3,69	0,00	3,73	0,00	11,1	3,72	0,00	3,74	0,00	7,56	11,41	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
B 86	Svrab - Scabies	abs	2	1	0	2	3	0	10	3	6	5	1	0	8	4	8	10	3	1	3	16
		rel	7,29	3,65	0,00	7,38	11,07	0,00	37,32	11,23	22,2	18,58	3,73	0,00	30,14	15,12	30,43	38,18	11,45	3,84	12,00	64,02
B 44	Aspergilóza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
L08	Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva	abs	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sexuálne prenosné ochorenia																						
A539	Nešpecifikovaný sifylis	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,82	0,00	0,00	12,00	0,00

III. Epidemiologická situácia

a. Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

III.1. Skupina alimentárnych nákaz

III.1.1 Brušný týfus a paratýfus – A01

V roku 2023 sa nevyskytlo ochorenie na túto diagnózu, v okrese nie je evidovaný žiadny bacilonosič.

III.1.2 Infekcie vyvolané salmonelami – A02

Z celkového počtu 15 salmonelóz bolo 14 gastroenteritíd, chorobnosť 56,01/100 000 obyvateľov a 1 prípad mimočrevnej lokalizácie salmonel, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo zaznamenaných 13 salmonelóz, z toho 10 gastroenteritíd, chorobnosť 40,01/100 000 obyvateľov, 1 prípad bezpríznakového vylučovania salmonel, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov a 2 prípady mimočrevnej lokalizácie salmonel, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov.

Päťročný priemer chorobností u gastroenteritíd je 91,88/100 000 obyvateľov a pri bezpríznakovom vylučovaní salmonelóz je päťročný priemer chorobností 8,57/100 000 obyvateľov. Bol zaznamenaný mierny nárast chorobnosti o 15,38% (Obrázok III.1.2 – 1).

Zo 14 gastroenteritíd boli všetci kultivačne vyšetrení. Z kultivačných vyšetrení bola izolovaná v 13 prípadoch *Salmonella enteritidis* (92,86%), v 1 prípade *Salmonella enterica* (7,14%).

Prípady vylučovania salmonel neboli zaznamenané. (Tabuľka III.1.2 – 1).

U lokalizovanej salmonelovej infekcie bola izolovaná *Salmonella enteritidis* z moču u 62 ročnej polymorbídnej psychiatrickej pacientky s nízkym hygienickým štandardom v domácnosti. Mimočrevná lokalizácia salmonelózy v roku 2022 bola zaznamenaná v 2 prípadoch.

Najvyššia vekovo–špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0 ročných, chorobnosť 392,16/100 000 obyvateľov, 1 prípad. Druhá najvyššia vekovo–špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 1 – 4 ročných 3 prípady, chorobnosť 307,38/100 000 obyvateľov. (Tabuľka III.1.2 – 3).

Najvyšší sezónny výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiaci október 5 prípadov (35,71%) a v mesiacoch január, máj a jún po 2 prípady (14,29%).

Epidemiologickým vyšetrením bolo zistených 11 suspektných faktorov prenosu nákazy a to: 5x vajcia domáce, 2x vajcia obchodná sieť, 2x zmiešaná strava, 1x hovädzie mäso a 1x kontaminované ruky. V 3 prípadoch sa suspektný faktor prenosu nepodarilo objasniť. Faktory prenosu boli zistené len na základe epidemiologickej anamnézy, potraviny na mikrobiologické vyšetrenie neboli odobraté.

Zaznamenaná bola jedna rodinná epidémia. V roku 2022 nebola zaznamenaná žiadna epidémia. (Tabuľka III.1.2 – 8)

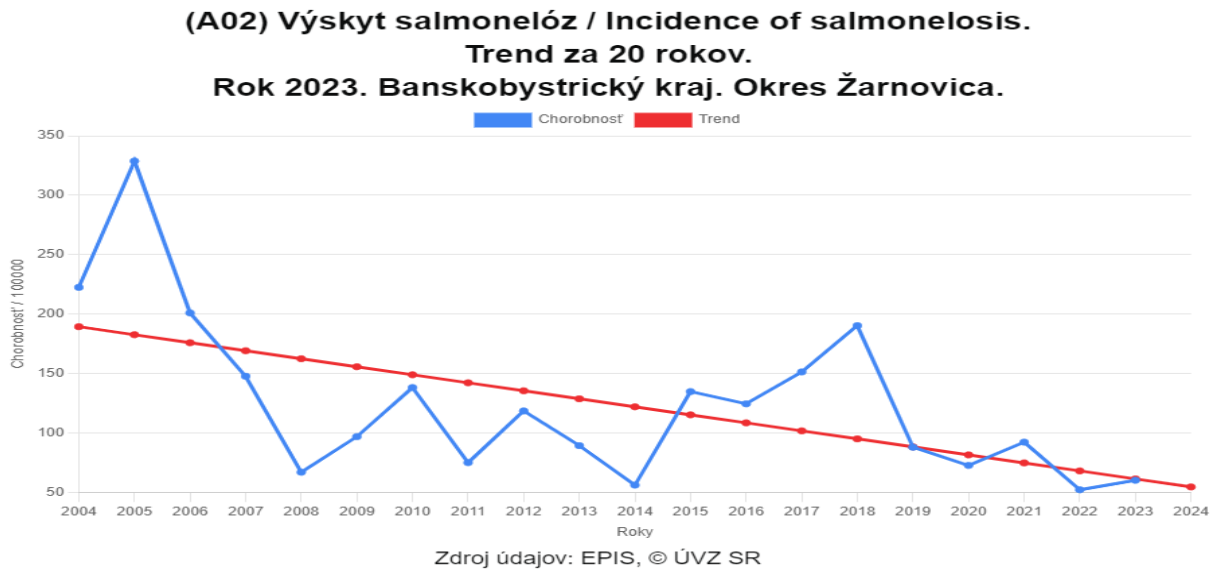
V obci Horné Hámre ochoreli 2 sestry (17 a 27 ročné) z celkového počtu 9 exponovaných osôb. V klinickom obraze dominovali kŕče v bruchu, frekventované hnačky, teplota do 39 °C a zvracanie. Staršia sestra bola 1 deň hospitalizovaná na internom oddelení v Žiari nad Hronom (v I. polroku 2023 bola Nemocnica Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica, s.r.o a od júla 2023 prevzala spoločnosť AGEL pod názvom Nemocnica AGEL Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica, s.r.o. – ďalej Nemocnica Žiar nad Hronom). Spoločný faktor prenosu bol pravdepodobne doma pripravovaný dezert Tiramisu, v ktorom boli použité surové domáce vajcia. U oboch kultivačne potvrdená *Salmonella enteritidis*.

Salmonelová enteritída si v roku 2023 vyžiadala hospitalizáciu v 3 prípadoch, 2x u ochorení a 1x pri mimočrevnej lokalizácii.

V roku 2023 neboli nariadené karanténne opatrenia rozhodnutím.

Epizootologická situácia v okrese Žarnovica vzhľadom na salmonelózy v sledovaných chovoch bola dobrá, nebola hlásená žiadna salmonelóza. Úmrtie na túto diagnózu zaznamenané nebolo.

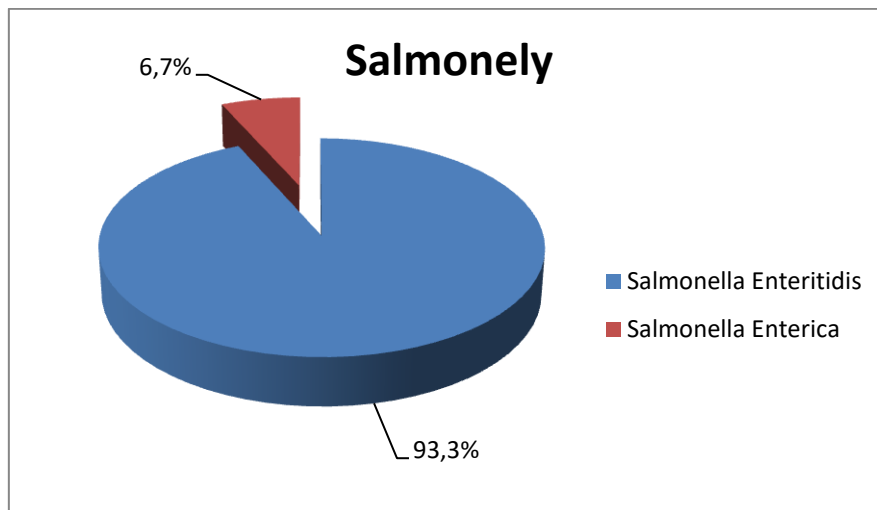
Obrázok III.1.2 – 1 Graf výskytu salmonelóz. Trend za 20 rokov.

Tabuľka III.1.2 - 1 Salmonelózy frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov

P.č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z toho			
		abs	%	u chorých		u vylučovateľov	
				abs	%	abs	%
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	S.Enteritidis	13	92,86	13	92,86	0	0,00
2.	S. Enterica	1	7,14	1	7,14	0	0,00
	Spolu	14	100,00	14	100,00	0	0,00

Obrázok III.1.2 – 2 Graf výskytu salmonelóz, proporcia - etiologický agens u chorých a vylučovateľov.

Tabuľka III.1.2 – 7 Vekovo-špecifická chorobnosť salmonelóz a vylučovateľov salmonel v 1.roku života

Veková skupina	s é r o t y p			Spolu
	Salm.enteritidis	chorobnosť		
0 mes	0			0
1 mes	0			0
2 mes	0			0
3 mes	0			0
4 mes	0			0
5 mes	0			0
6 mes	1			1
7 mes	0			0
8 mes	0			0
9 mes	0			0
10 mes	0			0
11 mes	0			0
Spolu	1			1

Tabuľka III.1.2 – 8 Prehľad epidémií v roku 2023

P.č.	Miesto	Čas	Počet O/V	Sérotyp	Faktor prenosu	
					suspektný	potvrdený
1.	Horné Hámre	8.5.2023	2/0	S. enteritidis	domáce vajcia	0

Tabuľka III.1.2 – 9 Prehľad výsledkov objasnenia pravdepodobných faktorov prenosu nákaz salmonelóz na základe epidemiologickej anamnézy resp. mikrobiologického vyšetrenia potravín

Počet ochorení		z toho		Spolu
objasnených epid. vyšetrením	objasnených mikrob. vyšetrením	neobjasnených		
11	0	3		14

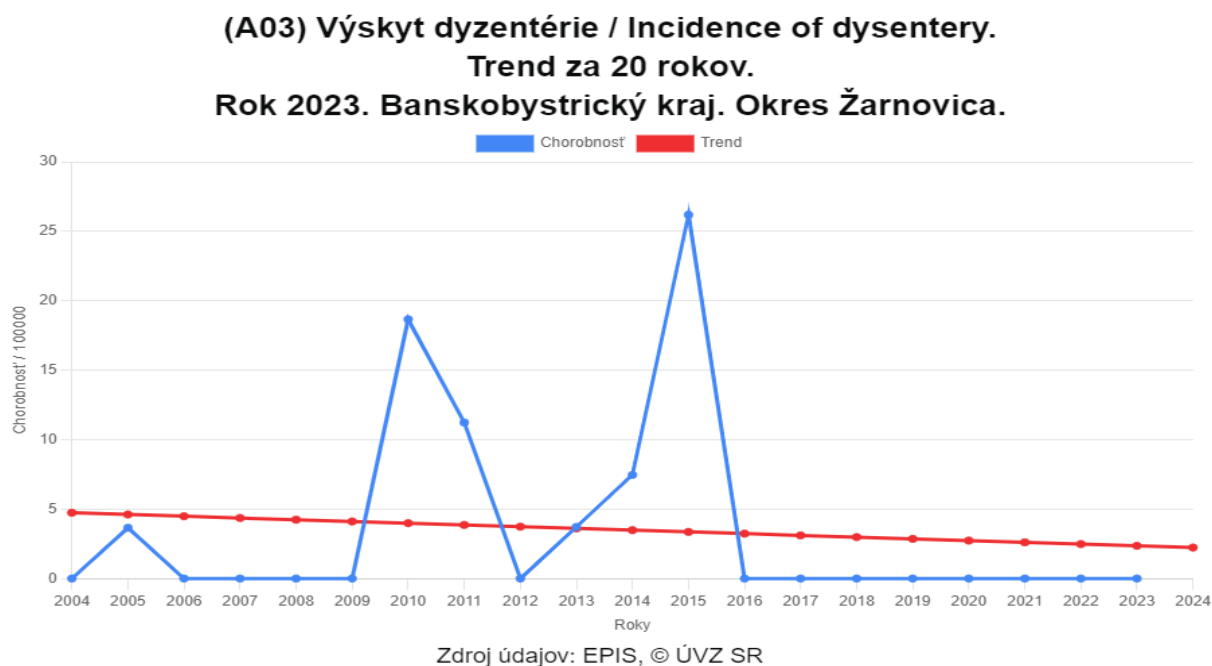
Tabuľka III.1.2 – 10 Prehľad predpokladaných faktorov prenosu nákaz salmonelóz zistených na základe epidemiologickej anamnézy resp.mikrobiologického vyšetrenia potravín

Faktor prenosu	Počet
Vajcia z obchodnej siete	2
Vajcia domáce	5
Zmiešaná strava	2
Mäso iné (hovädzie)	1
Kontaminované ruky	1
Spolu:	11

III.1.3 Bacilárna dyzentéria - Shigelóza – A03

V roku 2023 nebolo hlásené ochorenie na bacilárnu dyzentériu. V roku 2022 taktiež nebolo zaznamenané ochorenie.

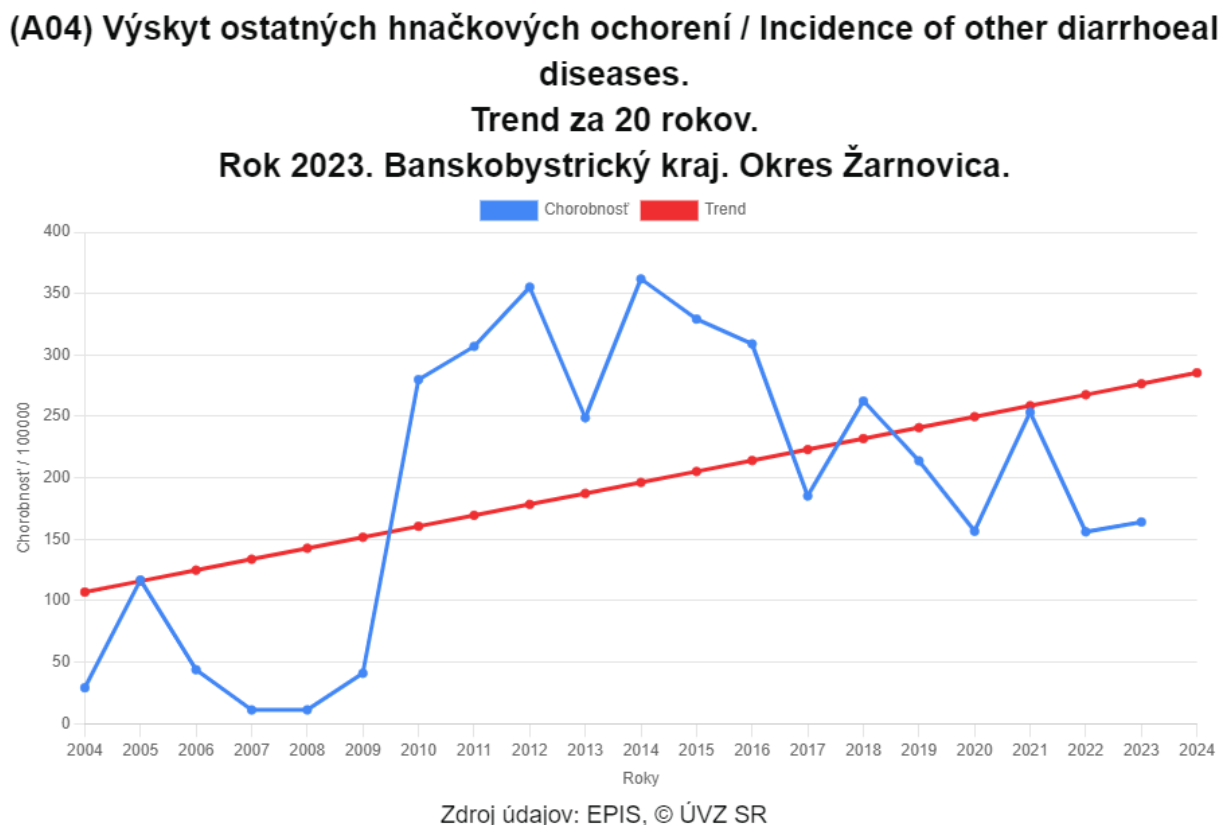
Obrázok III.1.3 – 1 Graf chorobnosti na dyzentériu v rokoch 2004 – 2023

III.1.4 Iné bakteriálne črevné infekcie – A04

V roku 2023 bolo spolu hlásených 41 ochorení, chorobnosť 164,06/100 000 obyvateľov, v 2022 bolo spolu hlásených 39 ochorení, chorobnosť 156,06/100 000 obyvateľov. V skupine iných bakteriálnych črevných infekcií bol zaznamenaný mierny nárast výskytu o 5,12% (Obrázok III.1.4 -1).

Obrázok III.1.4 – 1 Graf výskytu ostatných hnačkových ochorení. Trend za 20 rokov

Tabuľka III.1.4 – 1 Iné bakteriálne črevné infekcie rozdelenie podľa etiológie

P.č.	Dg.	Etiologické agens	Špecifikácia	Počet	%
1	A045	Campylobacter jejuni	nešpecifikované	30	73,17
2	A045	Campylobacter coli	nešpecifikované	1	2,44
3	A040	E. coli/EPEC enteropatogénne	O78, O26	2	4,88
4	A046	Yersinia enterocolitica	sérovar O3	1	2,44
5	A047	Clostridium difficile	produk. toxín	7	17,07

III.1.4.1 Enteropatogénne E. coli – A04.0

V roku 2023 boli hlásené 2 ochorenia EPEC O78 a EPEC O26, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov. Obidve ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu. V roku 2022 boli hlásené 2 ochorenia (nešpecifikované). Päťročný priemer chorobností je 5,45/100 000 obyvateľov.

III.1.4.2 Kampylobakteriálna enteritída – A04.5

Bola zaznamenaná v 31 prípadoch, chorobnosť 124,04/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo hlásených 34 prípadov, chorobnosť 136,05/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 189,22/100 000 obyvateľov. Bol zaznamenaný mierny pokles výskytu ochorení o 8,82% (Obrázok III.1.4.2 -1).

V roku 2023 neboli zaznamenané epidémie.

Tabuľka III.1.4 – 1 Prehľad epidémií v roku 2021

P.č.	Miesto	Čas	Počet O/V	Sérotyp	Faktor prenosu	
					suspektný	potvrdený
1.	0					

Z celkového počtu 31 prípadov boli všetky laboratórne potvrdené, z toho 30 x Campylobacter jejuni a 1x Campylobacter coli.

V 1 prípade bolo ochorenie importované z Egypta – Káhiry, u 40 ročného muža, ktorý bol na návšteve u svojej rodiny. V klinickom obraze dominovala bolesť brucha, frekventované hnačky a teplota do 39 °C. Pravdepodobným faktorom prenosu bola zmiešaná strava – stravoval sa u rodiny a v pouličných stánkoch. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu. Z výteru kultivačne potvrdený Campylobacter jejuni.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekových skupinách 1-4 ročných 12 prípadov, chorobnosť 1229,51/100 000 obyvateľov, 0 ročných 1 prípad, chorobnosť 392,16/100 000 obyvateľov, 10-14 ročných 4 prípady, chorobnosť 350,26/100 000 obyvateľov.

Najvyšší sezónny výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiaci júl 6 prípadov (19,35%) a v mesiacoch november 5 prípadov (16,13%) a máj 4 prípady (12,90%).

Dve ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Suspektným faktorom prenosu bolo 17x kuracie mäso, 1x mäsové výrobky, 3x mäso morčacie, 5x zmiešaná strava a v 5 prípadoch sa faktor prenosu nepodarilo objasniť.

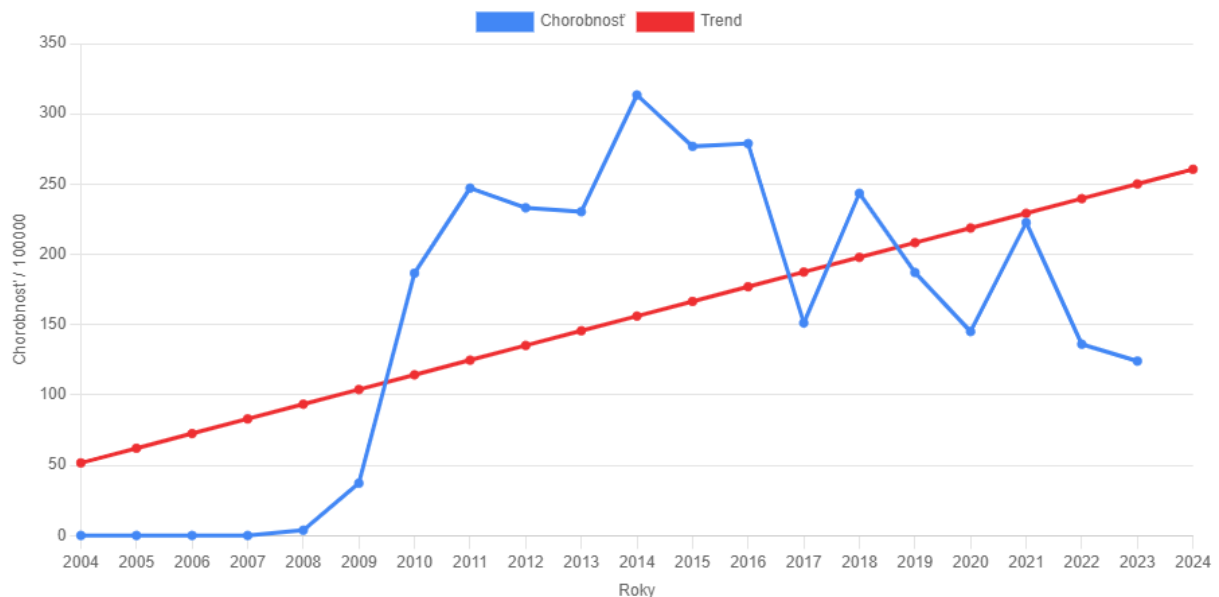
Z dôvodu výkonu epidemiologicky závažnej činnosti neboli nariadené karanténne opatrenia rozhodnutím.

Obrázok III.1.4.2 – 1 Graf výskytu kampylobakteriôz. Trend za 20 rokov

(A04.5) Výskyt kampylobakteriôz / Incidence of campylobacteriosis.

Trend za 20 rokov.

Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žarnovica.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III.1.4.3 Enteritída *Y. enterocolitica* – A04.6

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 ochorenie hlásené nebolo. Päťročný priemer chorobností je 5,45/100 000 obyvateľov.

Ochorenie sa vyskytlo u 5 ročného chlaoca z obce Rudno nad Hronom. V klinickom obraze dominovali bolesti brucha, hlavy, teplota do 39 °C. Stav pretrvával, preto bol vyhľadaný obvodný lekár, ktorý odporučil chirurgické vyšetrenie a sono brucha. Z odobratého materiálu (stolica) kultivačne potvrdená *Yersinia enterocolitica* O3. V anamnéze udávaný konzum domácich jaterníc a chov zajacov a mačiek. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu.

III.1.4.4 Enterokolitída vyvolaná *Clostridium difficile* - A04.7

V roku 2023 bolo zaznamenaných 7 prípadov ochorenia, chorobnosť 28,01/100 000 obyvateľov. V roku 2022 boli hlásené 3 ochorenia, chorobnosť 12,00/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 10,12/100 000 obyvateľov. Bol zaznamenaný nárast ochorení o 133,33%.

Ochorenia sa vyskytli:

U 67 ročného polymorbídneho muža hospitalizovaného na internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre anemizáciu, kardiálne zlyhávanie a hnačky. Z odobratej vzorky stolice CDI toxíny A, B pozitívne.

U 70 ročného dialyzovaného pacienta, ktorému bol zrealizovaný odber stolice pre hnačky a zvýšenú teplotu. Z odberu stolice na CDI boli výsledky na toxíny A, B pozitívne. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu.

U 71 ročnej pacientky, ktorá bola prijatá na interné oddelenie v Nemocnici Žiar nad Hronom pre subfebrílie, hnačky a nechutenstvo. Z odberu stolice na CDI boli výsledky na toxíny A, B pozitívne.

U 72 ročného polymorbídneho pacienta hospitalizovaného na internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre febrílie a hnačky. Z odobratej stolice CDI toxíny A, B pozitívne.

U 80 ročnej klientky zo zariadenia pre seniorov hospitalizovanej na internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre hnačky. Z odobratej stolice CDI toxíny A, B pozitívne.

U 84 ročnej polymorbídnej pacientky hospitalizovanej na internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre dyspnoe, hnačky a bolesti kolena. Z odberu stolice na CDI bol pozitívny výsledok na toxín B.

U 87 ročnej klientky zariadenia pre seniorov, ktorá bola pre výskyt hnačiek vyšetrená obvodným lekárom. Z odobratej stolice CDI toxíny A, B pozitívne.

III.1.4.5 Iné špecifikované bakteriálne infekcie – A04.8

V roku 2023 ochorenie nebolo zaznamenané, v roku 2022 taktiež ochorenie nebolo hlásené. Päťročný priemer chorobností je 0,78/100 000 obyvateľov.

III.1.5 Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie – A08

V roku 2023 sa vírusové črevné infekcie vyskytli v 36 prípadoch, chorobnosť 144,05/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sa vírusové črevné infekcie vyskytli v 56 prípadoch, chorobnosť 224,08/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobnosti je 125,37/100 000 obyvateľov. Bolo zaznamenaných 21 rotavírusových enteritíd, 10 prípadov Norwalk vírusovej enteritídy a 5 prípadov adenovírusovej enteritídy. Bol zaznamenaný pokles výskytu ochorení.

III.1.5.1 Rotavírusová enteritída – A08.0

V roku 2023 bolo hlásených 21 prípadov ochorení, chorobnosť 84,03/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo zaznamenaných 31 prípadov, chorobnosť 124,04/100 000 obyvateľov. Výskyt ochorení v roku 2023 predstavuje pokles o 32,26 %. Päťročný priemer chorobnosti je 66,97/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 1 - 4 ročných 12 prípadov, chorobnosť 1229,51/100 000 obyvateľov. Najvyšší výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiaci júl 10 ochorení (47,62%). Hospitalizáciu si vyžiadalo 14 ochorení. Z celkového počtu chorých boli 3 deti riadne očkované Rotarixom a 1 dieťa čiastočne očkované Rotarixom.

Zaznamenaná bola jedna rodinná epidémia, v 4 člennej rodine - ochoreli dve sestry (4 a 7 ročné). Obe deti boli hospitalizované na detskom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom. Jedno dieťa bolo riadne očkované Rotarixom.

III.1.5.2 Norovírusové ochorenie – A08.1

V roku 2023 bolo hlásených 10 prípadov ochorenia, chorobnosť 40,01/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 1-4 ročných 6 prípadov, chorobnosť 614,75/100 000 obyvateľov. Päť ochorení si vyžiadalo hospitalizáciu na detskom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom. V roku 2022 bolo hlásených taktiež 10 prípadov ochorenia, chorobnosť 40,01/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 28,03/100 000 obyvateľov.

III.1.5.3 Adenovírusová enteritída – A08.2

V roku 2023 bolo hlásených 5 ochorení, chorobnosť 20,01/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo hlásených 15 ochorení, chorobnosť 60,02/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 30,37/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo – špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 1-4 ročných 3 prípady, chorobnosť 307,38/100 000

obyvateľov. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia. Výskyt ochorení v roku 2023 predstavuje pokles o 66,66%.

III.1.6 Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu – A09

V roku 2023 bolo zaznamenané 1 ochorenie, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo zaznamenané u 6 ročnej pacientky a vyžiadalo si hospitalizáciu na infekčnom oddelení v Banskej Bystrici. V roku 2022 sa vyskytlo taktiež jedno ochorenie, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 11,68/100 000 obyvateľov.

III.2 Skupina vírusových hepatítid

V skupine vírusových hepatítid boli v roku 2023 zaznamenané spolu 4 prípady ochorení, chorobnosť 16,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 boli evidované 3 prípady ochorenia, chorobnosť 12,00/100 000 obyvateľov.

V roku 2023 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia na chronickú hepatitídu typu B, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov, 2 ochorenia na chronickú hepatitídu typu C, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov a 1 prípad ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu typu E, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia na akútnu hepatitídu typu B, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov a 2 ochorenia na chronickú hepatitídu typu C, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov.

III.2.1 Akútna hepatitída typu A – B15

Ochorenie nebolo hlásené, rovnako ako v roku 2022.

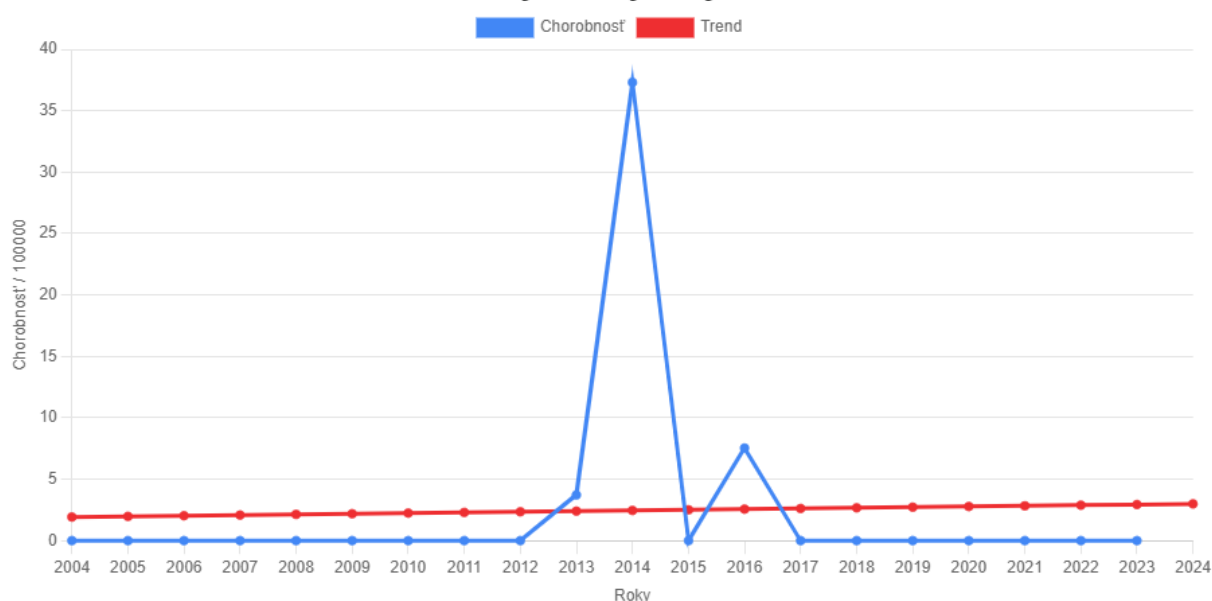
V rámci zabezpečovania kontaktov s osobami chorými na VHA z iných okresov, boli vydané 3 osobám rozhodnutia aj s očkovaním proti VHA (všetky 3 kontakty očkované 1 dávkou očkovacej látky Havrix).

Obrázok III.2.1 – 1 Graf výskytu vírusovej hepatitídy typu A. Trend za 20 rokov

(B15) Výskyt vírusovej hepatitídy typu A / Incidence of viral hepatitis A.

Trend za 20 rokov.

Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žarnovica.

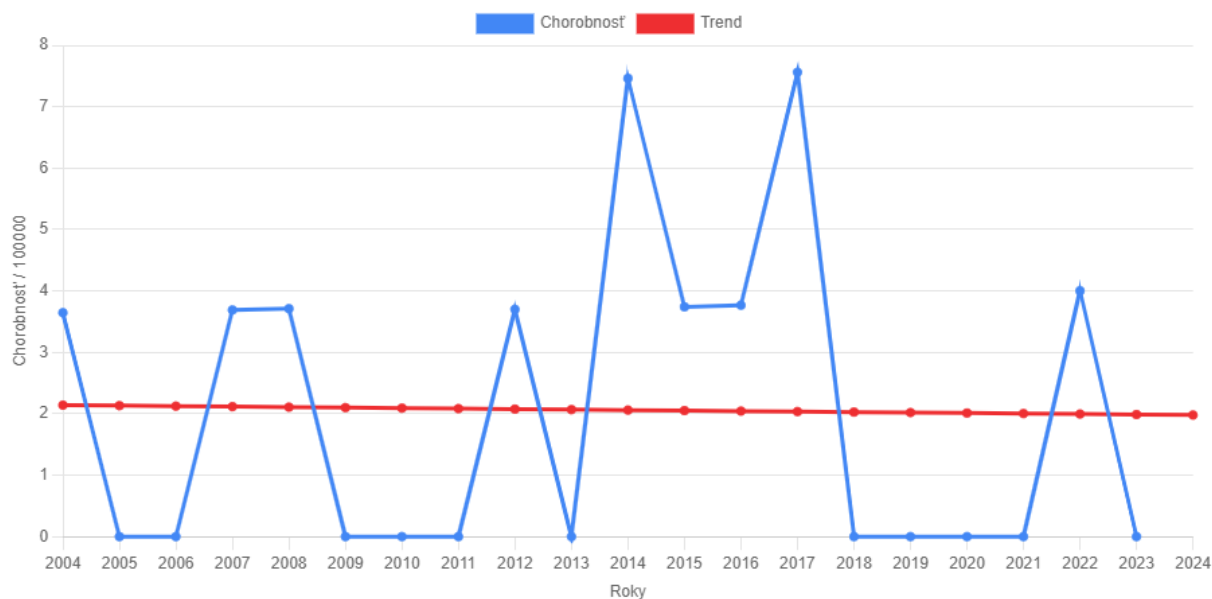
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III.2.2 Akútna hepatitída typu B – B16.9

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2022 bolo zaznamenané 1 ochorenie, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 0,78/100 000 obyvateľov.

Obrázok III.2.2 – 1 Graf výskytu vírusovej hepatitídy typu B. Trend za 20 rokov

(B16) Výskyt vírusovej hepatitídy typu B / Incidence of viral hepatitis B.
Trend za 20 rokov.
Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žarnovica.

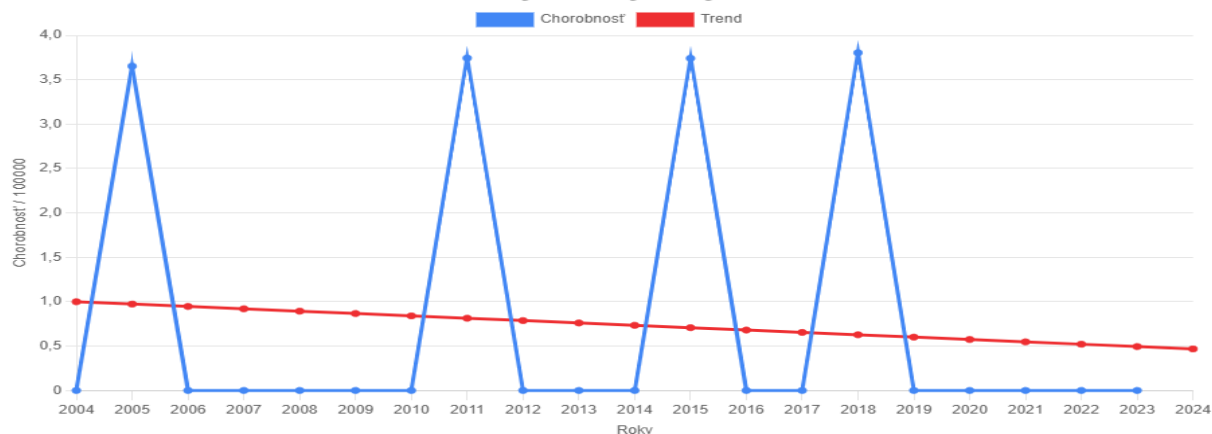
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III.2.3 Akútna hepatitída C – B17.1

Ochorenie v roku 2023 nebolo hlásené rovnako ako v roku 2022. Päťročný priemer chorobností je 0,78/100 000 obyvateľov.

Obrázok III.2.3 – 1 Graf výskytu vírusovej hepatitídy typu C. Trend za 20 rokov

(B17.1) Výskyt vírusovej hepatitídy typu C / Incidence of viral hepatitis C.
Trend za 20 rokov.
Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žarnovica.

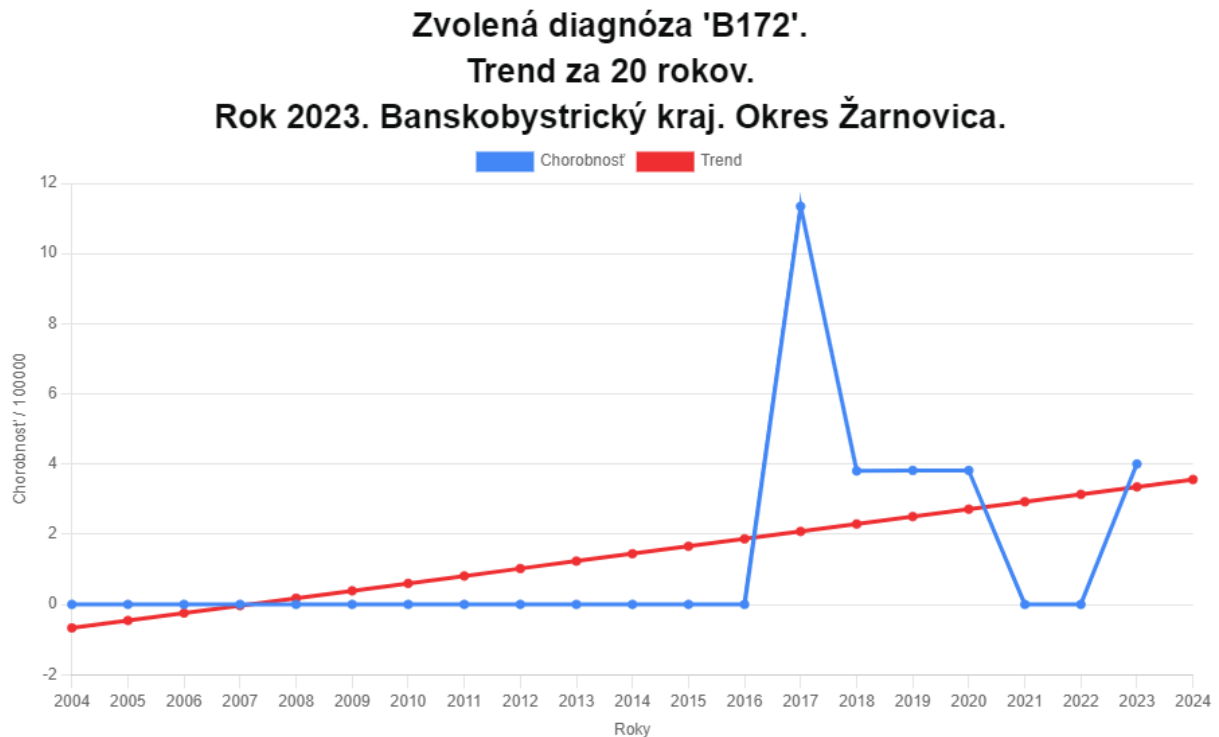
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III.2.4 Akútna hepatitída E – B17.2

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sa ochorenie nevyskytlo.

Ochorenie bolo hlásené u 58 ročného muža z obce Stará Huta. Pacient je dlhodobo sledovaný pre hepatopatiu, hodnoty hepatálnych testov zvýšené 10 rokov. Pacient bol hospitalizovaný na Internom oddelení v Leviciach. Z laboratótnych výsledkov anti HEV IgM pozitívne. Epidemiologickú anamnézu sa nepodarilo objasniť.

Obrázok III.2.4 – 1 Graf výskytu chorobnosti na vírusovú hepatitídu typu E. Trend za 20 rokov.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

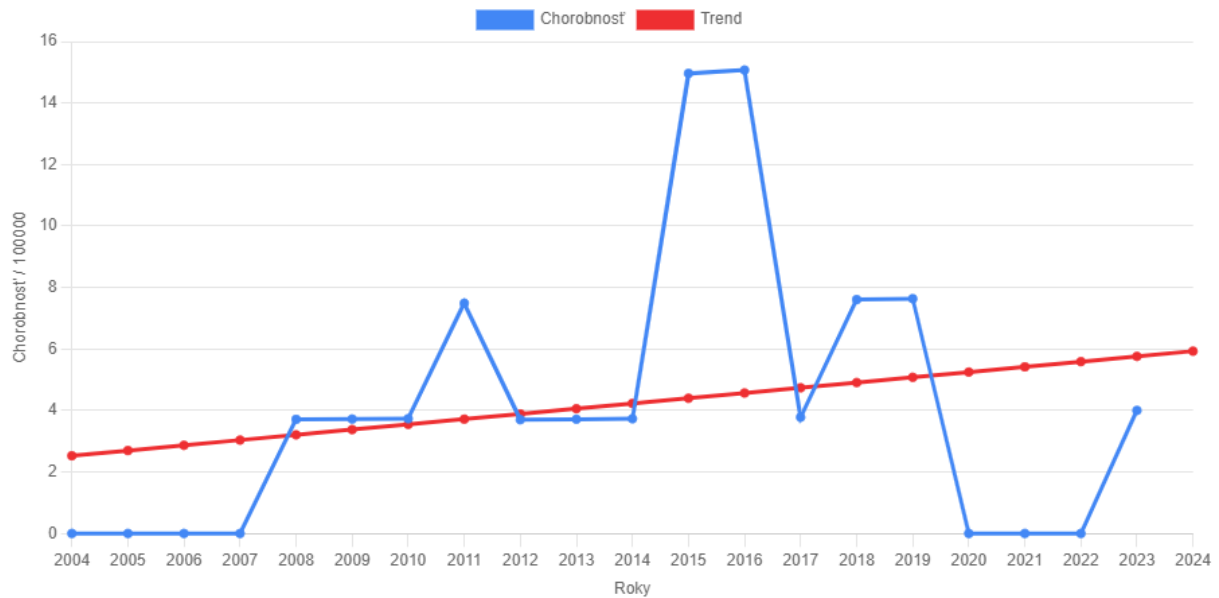
III.2.5 Chronická hepatitída B – B18.1

V roku 2023 bolo zaznamenané 1 ochorenie, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sa ochorenie nevyskytlo. Päťročný priemer chorobností je 3,11/100 000 obyvateľov.

Ochorenie sa vyskytlo u 43 ročného muža z obce Veľká Lehota. V rámci predoperačných vyšetrení ešte v roku 2022 bola zistená HBsAg pozitivita (vtedy nehlásené). V apríli 2023 bol vyšetrený na gastroenterologickej ambulancii v Žiari nad Hronom. Z laboratórných výsledkov HBV DNA PCR pozitívne. Gastroenterológ uzavrel diagnózu ako chronická VHB s nízkou virémiou. V anamnéze zaznamenané parenterálne výkony- operácia po zlomenine hornej končatiny a bežné zubné ošetrenia. Pacient neočkovaný proti VHB.

Obrázok III.2.5 – 1 Graf výskytu chorobnosti na chronickú vírusovú hepatitídu typu B v rokoch 2004 – 2023

**Zvolená diagnóza 'B181'.
Trend za 20 rokov.
Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žarnovica.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III.2.6 Chronická hepatitída C – B18.2

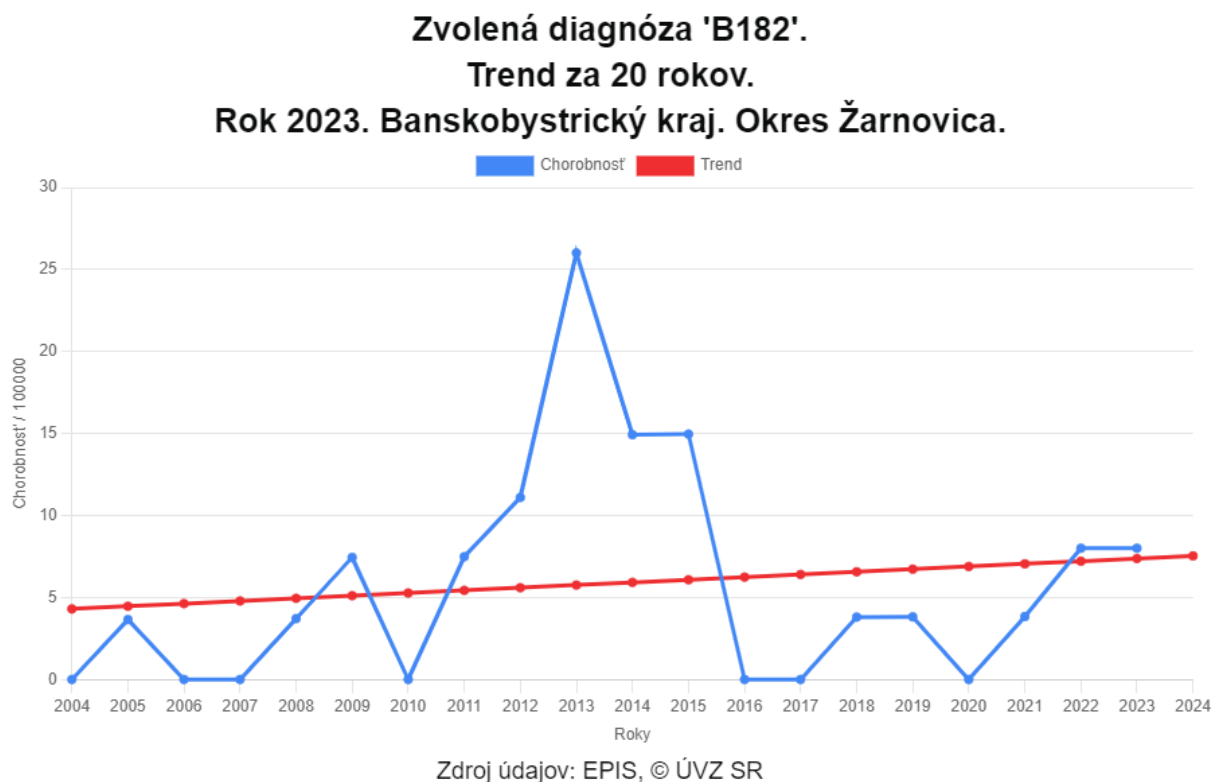
V roku 2023 boli zaznamenané 2 prípady ochorenia, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 boli hlásené taktiež dve ochorenia, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 3,89/100 000 obyvateľov.

Ochorenia boli hlásené:

U 40 ročného muža zo Žarnovice, ktorý bol obvodným lekárom pre zvýšené hodnoty hepatálnych testov odoslaný na gastroenterologickú ambulanciu. Z odberov - anti HCV IgG pozitívne. V anamnéze zistená drogová závislosť (v minulosti), absolvoval aj liečenie v Psychiatrickej nemocnici Hronovce. Z kontrolných laboratórných odberov HCV RNA PCR pozitívne. Pacient neočkovaný proti VHB.

U 41 ročného muža dlhodobého užívateľa intravenózných drog z obce Veľká Lehota, ktorý bol prijatý na odvykaciu liečbu do Psychiatrickej nemocnice v Kremnici. Z laboratórných výsledkov anti HCV IgG pozitívne. Pacient je v súčasnej dobe bezdomovec. Neočkovaný proti VHB

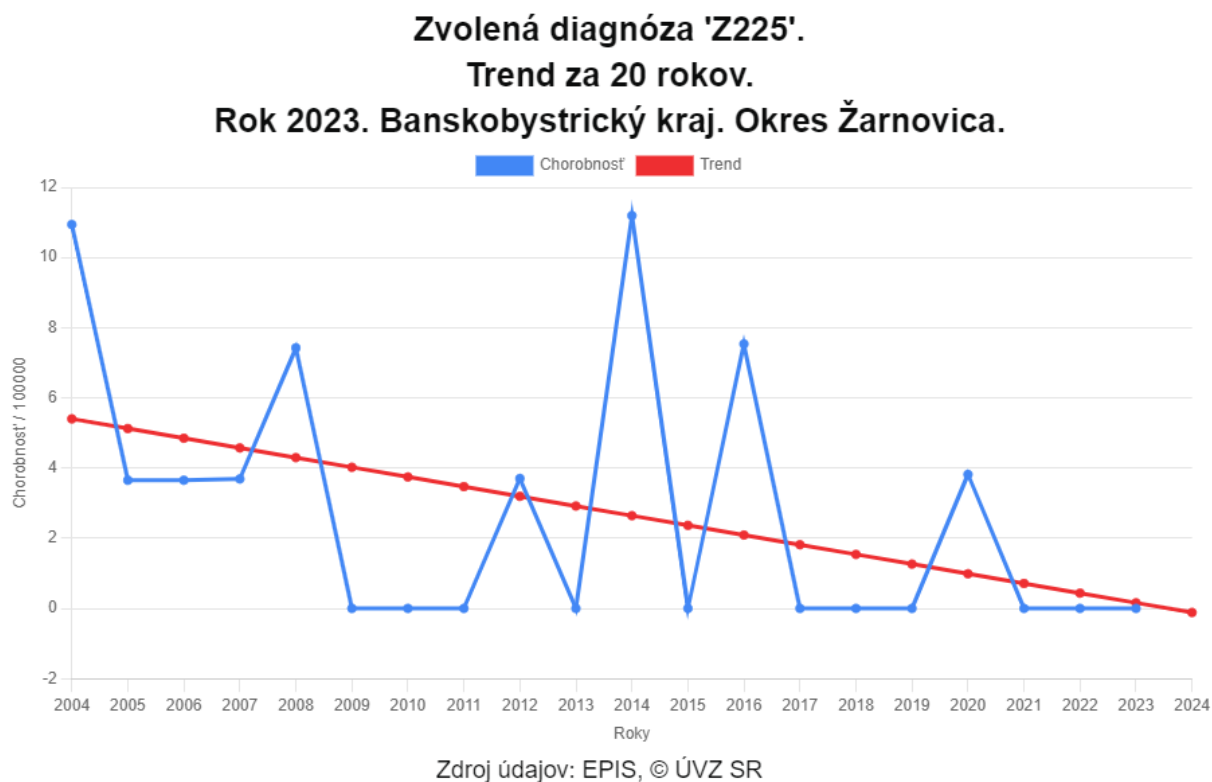
Obrázok III.2.6 – 1 Graf výskytu chorobnosti na chronickú vírusovú hepatitídu typu C v rokoch 2004 - 2023

III.2.7 Nosičstvo HBsAg – Z225

V roku 2023 ochorenie nebolo zaznamenané, rovnako ani v roku 2022.

Obrázok III.2.7 – 1 Graf výskytu chorobnosti na nosičstvo HBsAg v rokoch 2004 – 2023

Tabuľka III.2.2 – 1 Analýza hepatítid B vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	VHB spolu	z toho					
		pozitívna anamnéza					negatívna anam.
		amb	hospit	kúpele	soc.zar.	iné	
Roky	abs	abs	abs	abs	abs	abs	abs
1	-	-	-	-	-	-	-
0	-	-	-	-	-	-	-
1-4	-	-	-	-	-	-	-
5-9	-	-	-	-	-	-	-
10-14	-	-	-	-	-	-	-
15-19	-	-	-	-	-	-	-
20-24	-	-	-	-	-	-	-
25-34	-	-	-	-	-	-	-
35-44	1	-	1	-	-	-	-
45-54	-	-	-	-	-	-	-
55-64	-	-	-	-	-	-	-
65+	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	1	-	1	-	-	-	-

Tabuľka III.2 – 1 Analýza iných akútnych VH vzhľadom na druh anamnézy

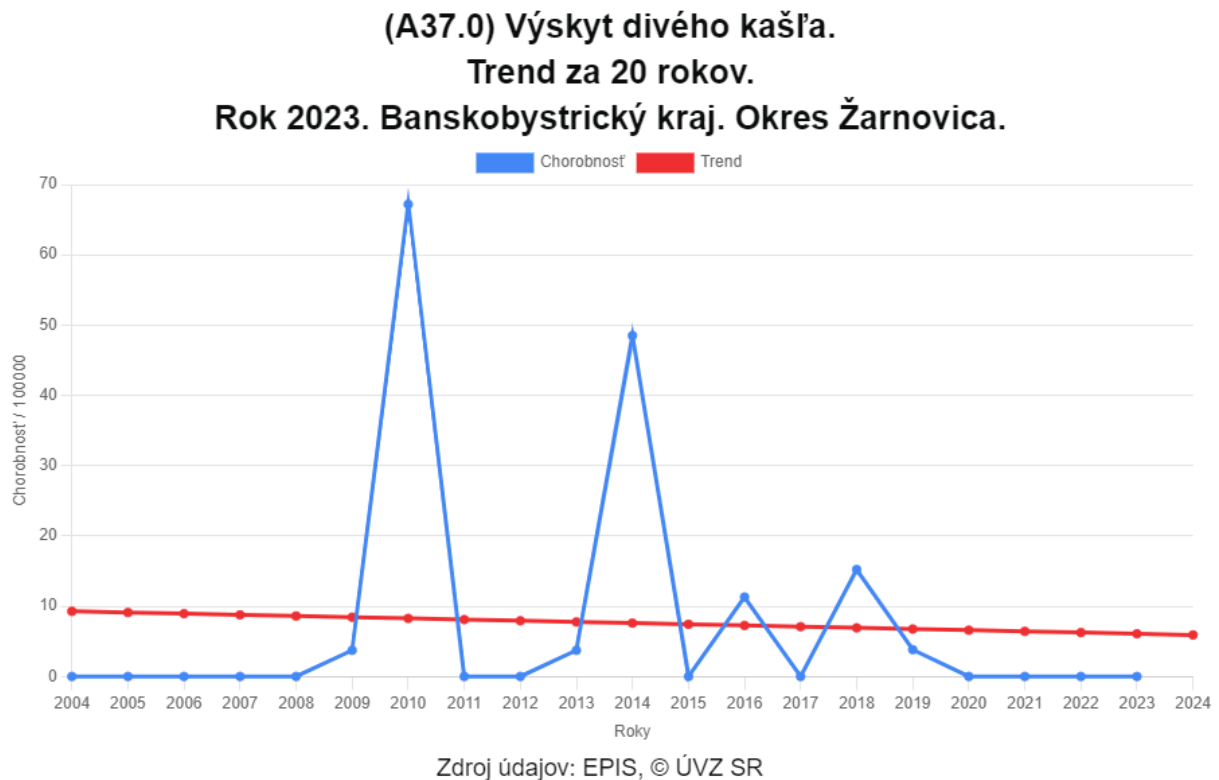
Veková skupina	iné VH spolu	z toho					
		pozitívna anamnéza					negatívna anam.
		amb	hospit	kúpele	soc.zar.	iné	
Roky	abs	abs	abs	abs	abs	abs	abs
1	2	3	4	5	6	7	8
0	-	-	-	-	-	-	-
1-4	-	-	-	-	-	-	-
5-9	-	-	-	-	-	-	-
10-14	-	-	-	-	-	-	-
15-19	-	-	-	-	-	-	-
20-24	-	-	-	-	-	-	-
25-34	-	-	-	-	-	-	-
35-44	-	-	-	-	-	-	-
45-54	-	-	-	-	-	-	-
55-64	-	-	-	-	-	-	-
65+	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	-	-	-	-	-	-	-

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

III.3.1 Divý kašeľ – pertussis – A37.0

V roku 2023 ochorenia neboli hlásené, rovnako ako v roku 2022. Päťročný priemer chorobnosti je 3,89/100 000 obyvateľov (Obrázok III.3.1 -1).

Obrázok III.3.1 – 1 Graf výskytu divého kašľa. Trend za 20 rokov

III.3.2 Septikémia streptokokom pneumoniae – A40.3

V roku 2023 bol zaznamenaný výskyt septikémie vyvolanej *Streptococcus pneumoniae* v 2 prípadoch, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 výskyt septikémie nebol zaznamenaný. Päťročný priemer chorobností je 2,34/100 000 obyvateľov.

Ochorenie bolo hlásené:

U 55 ročného neočkovaného muža-invalidného dôchodcu. Pacient bol v decembri 2023 prijatý na interné oddelenie v Nemocnici Žiar nad Hronom pre dyspnoe, slabosť, bolesť ľavého ramena a febrílie. Laboratórne boli výrazne elevované renálne, zápalové parametre, marker kardiálnej dekompenzácie. RTG hrudníka bol bez čerstvého zápalového infiltrátu. Pacientovi bola podávaná dvojkombinácia antibiotík a komplexná terapia. V odobratej hemokultúre bol nález *Streptococcus pneumoniae* citlivý na podávané antibiotiká. Pacientov stav komplikovaný „diabetickej pravej nohy“, pre ktorú bola chirurgom odporučená amputácia 4. a 5. prstov a proximálneho metatarzu pravej nohy. Pacient bol preložený na Chirurgické oddelenie za účelom operačného výkonu. Pacient po zlepšení zdravotného stavu bol prepustený do ambulancie starostlivosti. Vzorka odobratého materiálu nebola odoslaná na serotypizáciu do Národného referenčného centra pre pneumokokové a hemofilové nákazy.

U 75 ročnej neočkovanej pacientky, ktorá bola prijatá na neurologické oddelenie v Nemocnici Žiar nad Hronom pre 3 dni trvajúce intenzívne bolesti v LS úseku chrbtice s výstupom teploty na 39,8 C, od rána aj závraty a nauzea. Pacientka bola výrazne algická, ťažká porucha dynamiky v LS úseku chrbtice. V laboratórnych výsledkoch vysoké CRP, PCT, ľahká leukocytóza, v hemokultúre nález *Streptococcus pneumoniae*. Do liečby zaradená dvojkombinácia antibiotík. Na druhý deň hospitalizácie pacientka schvátená, meningeálna, udávala bolesti hlavy, zvracala. Bola zrealizovaná lumbálna punkcia – v likvore vysoké leukocyty, nízka glukóza, zvýšené chloridy, vysoké bielkoviny, laktát a laktátdehydrogenáza – obraz bakteriálnej meningitídy. Nález voľného pohybu antigénu v likvore pre *Streptococcus*

pneumoniae. Pacientka preložená na Infekčné oddelenie do Banskej Bystrice. Z kontrolnej hemokultúry – negatívny výsledok.

Vzorka odobratého materiálu bola zaslaná na serotypizáciu do Národného referenčného centra pre pneumokoky a hemofilové nákazy – s výsledkom Streptococcus pneumoniae sérotyp 23A.

III.3.3 Iné invazívne pneumokokové infekcie

V roku 2023 ochorenie hlásené nebolo, rovnako ako v roku 2022.

III.3.4 Parotitída bez komplikácií - B26.9

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené, rovnako v roku 2022.

III.4 Skupina respiračných nákaz, okrem preventabilných očkovaním

V skupine respiračných nákaz bolo v roku 2023 zaznamenaných spolu 19 033 ochorení, chorobnosť 76 132,08/100 000 obyvateľov, v roku 2022 bolo zaznamenaných spolu 21 097 ochorení, chorobnosť 84 380,48/100 000 obyvateľov. Vyskytlo sa 191 prípadov ochorení na varicellu, chorobnosť 764,28/100 000 obyvateľov, 1 prípad ochorenia na šarlach, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. Nebolo zaznamenané žiadne ochorenie na tuberkulózu.

Ďalej bolo hlásených 18 776 ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia, chorobnosť 75 104,00/100 000 obyvateľov, 55 ochorení na COVID-19, chorobnosť 220,08/100 000 obyvateľov, 2 prípady ochorení na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov, ochorenie na SARI nebolo hlásené.

III.4.1 Tuberkulóza pľúc a iných orgánov

V roku 2023 nebolo ochorenie hlásené rovnako ako v roku 2022.

III.4.2 Šarlach – scarlatina – A38

V roku 2023 bolo zaznamenané jedno ochorenie, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 ochorenie bolo hlásené taktiež v 1 prípade, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 1,56/100 000 obyvateľov.

III.4.3 Ovčie kiahne – varicella – B01

V roku 2023 bolo hlásených 191 ochorení, chorobnosť 764,28/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo hlásených 23 prípadov ochorení, chorobnosť 92,03/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 5-9 ročných 113 prípadov (9 851,79/100 000 obyvateľov) a vo vekovej skupine 1-4 ročných (4 815,57/100 000 obyvateľov) .

Maximum ochorení sa vyskytlo v mesiacoch júl 78 (40,84%), v máji 45 (23,56%) a v júni 32 (16,75%). Päťročný priemer chorobností je 217,25/100 000 obyvateľov.

III.4.4 Infekcia herpesovým vírusom - Herpes zoster – B02

V roku 2023 bolo zaznamenaných 5 ochorení, chorobnosť 20,01/100 000 obyvateľov. V roku 2022 ochorenia neboli zaznamenané.

III.4.4.1 Zoster bez komplikácie – B02.9

V roku 2023 bolo hlásených 5 ochorení, chorobnosť 20,01/100 000 obyvateľov. Tri ochorenia boli zaznamenané vo vekovej skupine 65+ ročných, vekovošpecifická chorobnosť 62,12/100 000 obyvateľov, jedno ochorenie u 55-64 ročných, vekovošpecifická chorobnosť

29,04/100 000 obyvateľov a jedno ochorenie u 35-44 ročných, vekovošpecifická chorobnosť 25,79/100 000 obyvateľov.

Tri prípady boli hlásené v mesiaci jún a po jednom v januári a v apríli.

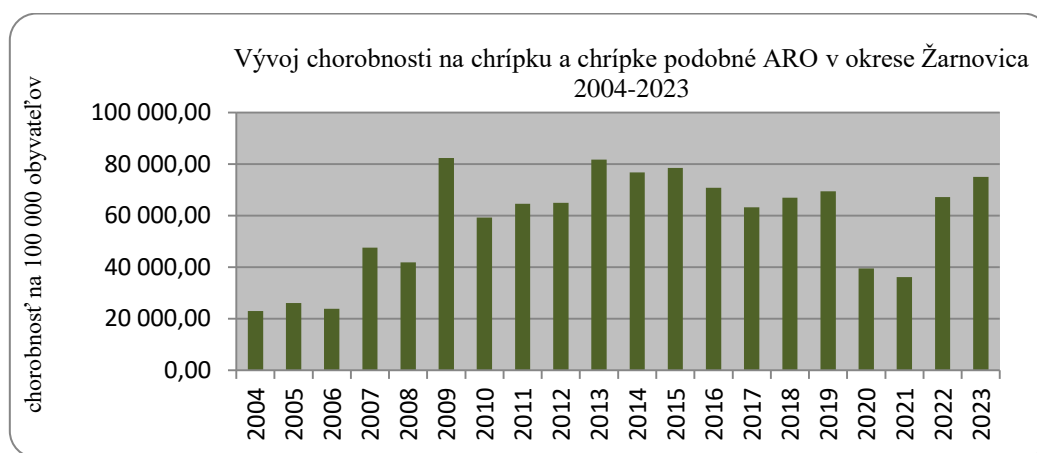
III.4.5 Gamaherpesvírusová mononukleóza – B27.0

V roku 2023 ochorenia hlásené neboli, rovnako ako v roku 2022. Päťročný priemer chorobností je 3,11/100 000 obyvateľov.

III.4.6 Chrápka a akútne respiračné ochorenia podobné chrípke – J10, J10 7, J10 9, J11

V roku 2023 bolo hlásených 18 776 ochorení, chorobnosť 75 104,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo hlásených 16 825 ochorení, chorobnosť 67 323,56/100 000 obyvateľov. Ochorenie na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky bolo hlásené v 2 prípadoch, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov, v roku 2022 bolo zaznamenaných 7 ochorení, chorobnosť 28,01/100 000 obyvateľov.

Obrázok III.4.6 – 1 Graf výskytu chorobnosti na chrípku a akútne respiračné ochorenia v rokoch 2004 – 2023

III.4.6.1 Chrápka vírus identifikovaný – J10

V roku 2023 boli hlásené 2 prípady ochorenia, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo hlásených 7 ochorení, chorobnosť 28,01/100 000 obyvateľov.

Ochorenia boli zaznamenané:

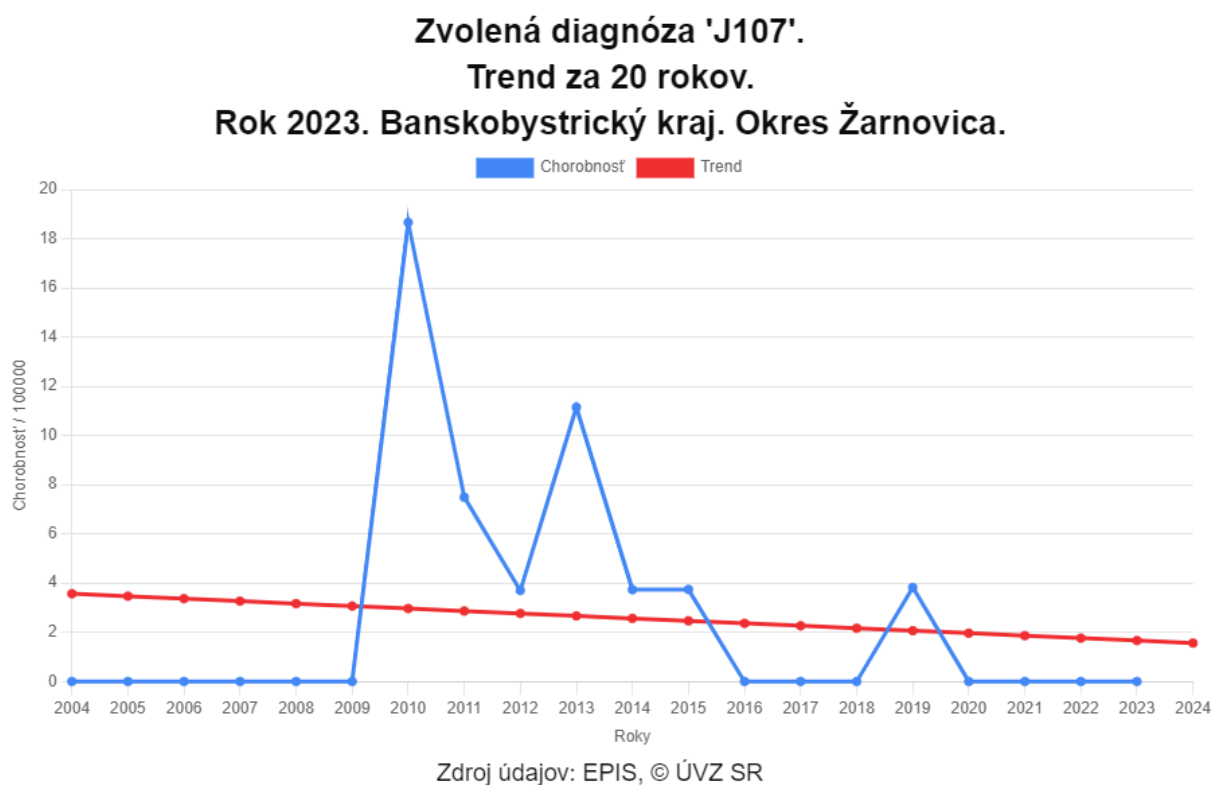
U 6 ročného neočkovaného dieťaťa (dievčaťa) hospitalizovaného na detskom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre prolongovaný respiračný infekt. V klinickom obraze dominovali febrilita, zahlienenie, dusivý kašeľ, purulentná sekrécia z nosa, zvracanie, riedka stolica. Dieťa odmietalo jesť a piť, vyplúvalo lieky. Bola zahájená antibiotická, infúzna a symptomazická terapia. Priebeh hospitalizácie bol komplikovaný desaturáciami, dieťa bolo preložené na monitorovacie lôžko, boli podávané kortikoidy, inhalačná liečba a oxygenoterapia. Postupne stav zlepšený a dieťa bolo prepustené do domácej starostlivosti. Z výteru z nosa – dôkaz antigénu vírusu chrípky typu A pozitívny.

U 31 ročného neočkovaného muža bez nutnej hospitalizácie, u ktorého z nazofaryngeálneho výteru metódou rRT-PCR- vírus chrípky typu A (H1N1) pozitívny.

III.4.6.2 SARI – J10.7

V roku 2023 ochorenie zaznamenané nebolo, rovnako ako v roku 2022.

Obrázok III.4.6.2 – 1 Graf výskytu chorobnosti na SARI v rokoch 2004 – 2023

III.4.6.3 Chrápka a chrípke podobné ochorenia – J11

V roku 2023 bolo hlásených 18 776 ochorní, chorobnosť 76 132,08/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo hlásených 16 825 ochorení, chorobnosť 67 323,56/100 000 obyvateľov.

V chrípkovej sezóne 2022/2023 bolo vakcínou VAXIGRIP zaočkovaných 47 klientov (14,68%) a vakcínou INFLUVAC 202 klientov (63,12%). Spolu bolo očkovaných 249 klientov (77,81%) z celkového počtu 320 osôb, umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb.

Z celkového počtu 320 osôb, umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb k 31. 08. 2023, bolo proti invazívnym pneumokokovým infekciám zaočkovaných 34 klientov (10,62%).

Zodpovední zdravotnícki pracovníci boli upozornení na povinnosť očkovať osoby umiestnené v zariadeniach sociálnych služieb proti chrípke a invazívnym pneumokokovým ochoreniam.

V chrípkovej sezóne 2022/2023 z dôvodu 20% a vyššej absencie žiakov pre akútne respiračné a chrípke podobné ochorenia, bol dočasne prerušený výchovno – vzdelávací proces v 14 zariadeniach predškolského veku a v 8 zariadeniach školského veku.

III.4.6.4 Bronchitída RS vírusová – J20.5

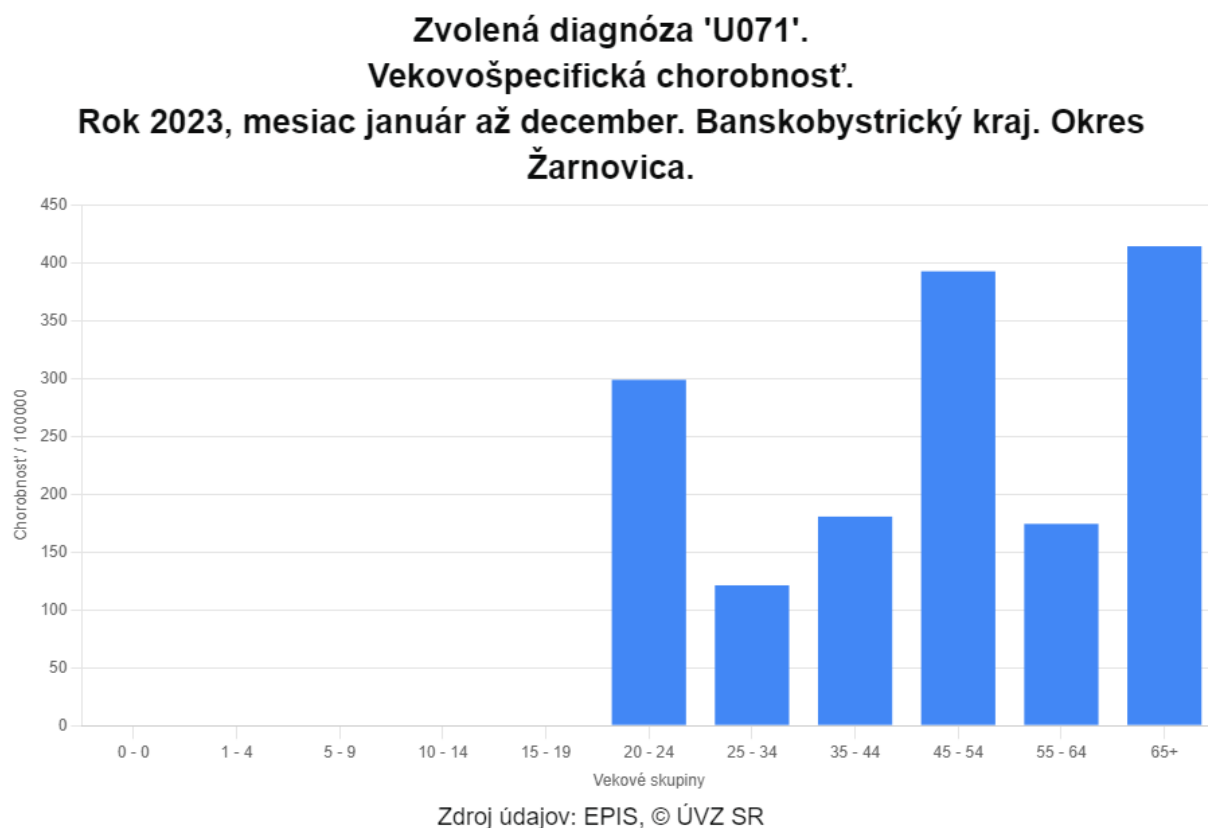
V roku 2023 boli hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 16,01/100 000 obyvateľov. V roku 2022 ochorenia hlásené neboli.

Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 0 ročných 2, chorobnosť 784,31/100 000 obyvateľov a u 1-4 ročných 2, chorobnosť 204,92/100 000 obyvateľov v mesiacoch január 3 ochorenia (75%) a február 1 ochorenie (25%).

III.4.6.5 COVID-19- U07.1

V roku 2023 bolo hlásených 55 prípadov ochorení, chorobnosť 220,08/100 000 obyvateľov. Z 55 chorých bolo 45 zaočkovaných (81,81%). 8 chorých (17,77%) bolo zaočkovaných dvoma dávkami (7x Comirnaty, 1x Jansen) a 37 chorých (82,22%) bolo zaočkovaných tromi dávkami (Comirnaty). V roku 2022 bolo celkovo hlásených 4 241 prípadov ochorení, chorobnosť 16 970,1/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 65+ ročných – 20 prípadov ochorení, chorobnosť 414,16/100 000 obyvateľov. (Graf III.4.6.5.-2).

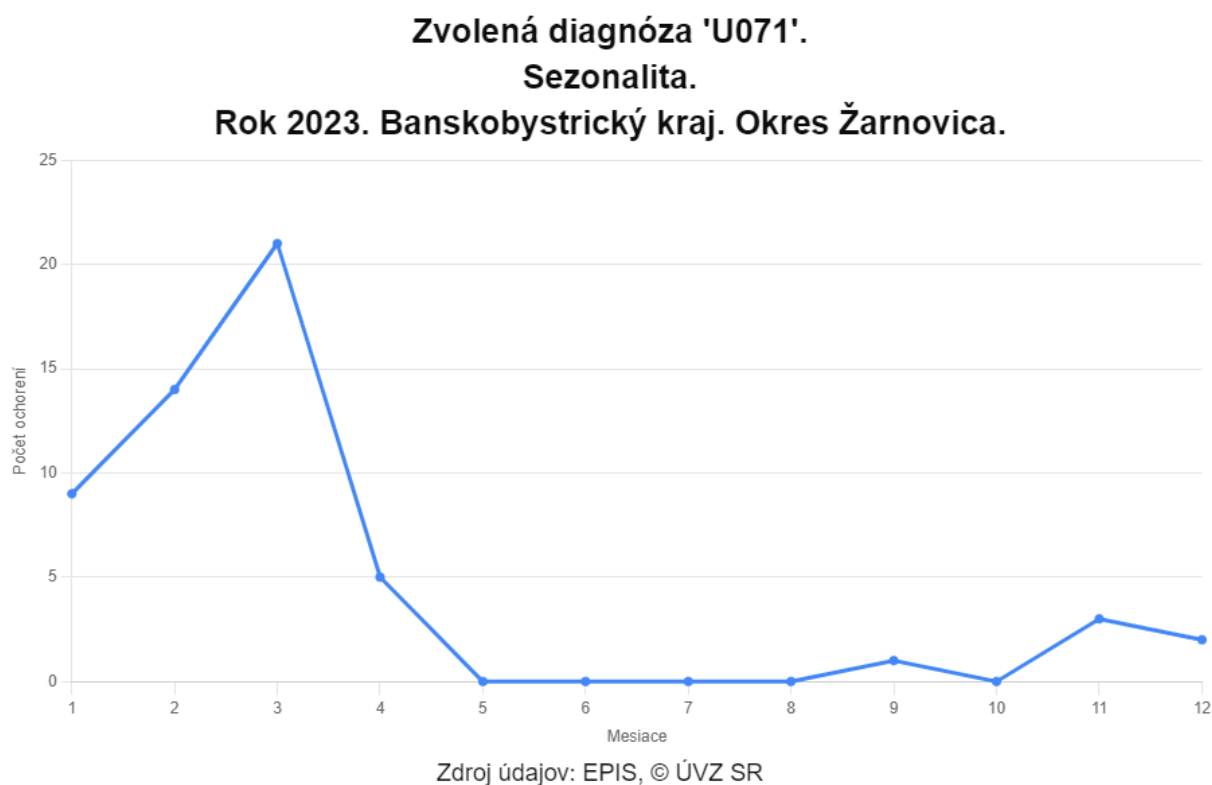
Graf III.4.6.5.-2 Vekovošpecifická chorobnosť na COVID-19 v roku 2023

Najviac ochorení bolo zaznamenaných v mesiacoch marec – 21 (38,18%) a február - 14 ochorení (25,45%). (Graf III.4.6.5. -3). Ochorelo 30 mužov a 25 žien.

Z celkového počtu 55 ochorení boli vykonané 4 sekvenácie (1x Omicron, 2x Omicron XBB.1.5., 1x XBB.1.5-LIKE+F456L).

Graf III.4.6.5.-3 Sezonalita výskytu ochorenia COVID-19 v roku 2023

V roku 2023 boli zaznamenané 2 epidémie, a to:

V Domove dôchodcov a v Domove sociálnych služieb Societa Hodruša - Hámre, kde bolo zaznamenané prvé ochorenie u zamestnanca (z počtu 16 zamestnancov) 25.12.2022 a jedného klienta. Následne ochorelo ďalších 10 klientov z celkového počtu 20. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu, úmrtie nebolo zaznamenané. Ochorenia prebehli s miernymi klinickými príznakmi. Z 20 klientov boli dvaja neočkovaní. Posledné ochorenie bolo zaznamenané 04.01.2023.

V zariadení sociálnych služieb Domov n. o., Veľké Pole – zariadenie podporného bývania, kde bolo zaznamenané prvé ochorenie u zamestnanca (21.2.2023). Následne ochoreli ďalší 7 zamestnanci z celkového počtu 43 a 17 klientov z celkového počtu 83. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu a mali len mierny priebeh, úmrtie taktiež nebolo zaznamenané. 22 chorých bolo očkovaných 3 dávkami vakcíny, jeden klient bol očkovaný 2x a 1 zamestnankyňa nebola očkovaná vôbec. Posledné ochorenie bolo evidované 27.03.2023.

Pre výskyt ochorenia COVID-19 nebol prerušený výchovno-vzdelávací proces v spolupráci s Oddelením hygieny detí a mládeže ani v jednom školskom alebo predškolskom zariadení.

III.5. Neuroinfekcie

V tejto skupine nákaz bolo hlásených päť ochorení – 1 zosterová meningitída, 1 pneumokoková meningitída, 1 streptokoková meningitída, 1 iný bakteriálny zápal mozgových plien a 1 zápal mozgových plien zapríčinený nešpecifickou príčinou. V roku 2022 bola zaznamenaná 1 enterovírusová meningitída.

III.5.1 Zosterová meningitída - B 02.1 (G02.0*)

Jedno ochorenie bolo hlásené:

U 75 ročnej ženy hospitalizovanej na neurologickom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre bolesti hlavy, bolestivé zdureniny za ušami a na krku, neistotu pri chôdzi a postoji, dvojité videnie a subfebrílie. Bolo zrealizované CT mozgu – bez ischemických zmien. Počas hospitalizácie došlo k herpetickému výsevu a pacientka bola preložená na infekčné oddelenie do Banskej Bystrice, kde sa pokračovalo v antivirotickej liečbe acyklovirom. Pacientka bola v zlepšenom stave na 7. deň liečby prepustená do domácej starostlivosti.

III.5.2 Pneumokokový zápal mozgových plien - pneumokoková meningitída - G00.1

Jedno ochorenie bolo hlásené:

U 75 ročnej pacientky, ktorá bola prijatá na neurologické oddelenie v Nemocnici Žiar nad Hronom pre 3 dni trvajúce intenzívne bolesti v LS úseku chrbtice s výstupom teploty na 39,8 C, od rána aj závraty a nauzea. Pacientka bola výrazne algická, ťažká porucha dynamiky v LS úseku chrbtice. V laboratórnych výsledkoch vysoké CRP, PCT, ľahká leukocytóza, v hemokultúre nález *Streptococcus pneumoniae*. Do liečby zaradená dvojkombinácia antibiotík. Na druhý deň hospitalizácie pacientka schvátená, meningeálna, udávala bolesti hlavy, zvracala. Bola zrealizovaná lumbálna punkcia – v likvore vysoké leukocyty, nízka glukóza, zvýšené chloridy, vysoké bielkoviny, laktát a laktátdehydrogenáza – obraz bakteriálnej meningitídy. Nález voľného pohybu antigénu v likvore pre *Streptococcus pneumoniae*. Pacientka preložená na infekčné oddelenie do Banskej Bystrice. Zrealizovaná kontrolná lumbálna punkcia – nález v likvore zlepšený, ukončená antibiotická terapia. Pre podozrenie na onkoprocés a pre pretrvávajúce elevované zápalové parametre spôsobené inými patogénmi pri uroinfekte a intermitentné subfebrility bez klinických známk meningeálnej infekcie bola preložená za účelom ďalšej diagnostiky na interné oddelenie v Nemocnici Žiar nad Hronom.

III.5.3 Streptokokový zápal mozgových plien – streptokoková meningitída G00.2

Ochorenie sa vyskytlo:

U 72 ročnej pacientky hospitalizovanej na neurologickom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre poruchu vedomia, pozitívne horné meningeálne napínacie manévry, teplotu 38,5 st. C. V laboratórnych parametroch zvýšené zápalové parametre. Bola realizovaná lumbálna punkcia – v likvore obraz bakteriálnej meningitídy s kultivačným nálezom *Streptococcus suis*, v hemokultúre nález rovnakého patogéna. Na CT vyšetrení mozgu a CT AG vyšetrení mozgových ciev – bez čerstvých ložiskových zmien. Za účelom intenzívnej terapie a monitorovania bola pacientka preložená na oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny v Nemocnici Žiar nad Hronom, kde bola zahájená liečba dvojkombináciou antibiotík, pacientka preložená na infekčné oddelenie do Banskej Bystrice, kde sa pokračovalo v nastavenej liečbe. Bola zrealizovaná kontrolná lumbálna punkcia – nález zlepšený, kultivačne negatívny. Pacientka bola v dobrom stave prepustená do ambulantnej starostlivosti.

III.5.4 Zápal mozgových plien vyvolaný inými a nešpecifikovanými príčinami – G03

Ochorenie sa vyskytlo:

U 55 ročného muža hospitalizovaného na neurologickom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre silné bolesti hlavy, pálenie očí, slzenie, svetloplachosť. Zrealizovaná lumbálna punkcia – zvýšené hodnoty bielkovín a leukocytov, protilátky proti kliešťovej

encefalitíde, lymfkej borelióze a herpetické vírusy boli negatívne, ďalšie vyšetrenie CRP a PT nízke. Bola zahájená antibiotická liečba + Isoprinosine. Stav pacienta sa postupne zlepšoval a pacient bol prepustený do ambulantnej starostlivosti.

III.5.5 Iný bakteriálny zápal mozgových plien – G00.8

Ochorenie sa vyskytlo:

U 48 ročnej pacientky bez závažného predchorobia, ktorá bola preložená z neurologického oddelenia v Nemocnici Žiar nad Hronom na infekčné oddelenie v Banskej Bystrici ako bakteriálna meningitída. V klinickom obraze dominovala teplota, výrazné bolesti hlavy, bolesti v ľavom uchu. V objektívnom neurologickom náleze subpozitívne meningeálne príznaky. Bola zrealizovaná lumbálna punkcia a infektológom zahájená antibiotická liečba. Serologicky – lymfská borelióza, kliešťová encefalitída negatívne, likvor sterilný. Postupne sa stav pacientky upravil. Stav bol uzavretý ako bakteriálna meningitída bez záchytu, nakoľko pacientka užívala antibiotiká už ambulantne. V stabilizovanom stave bola prepustená do ambulantnej starostlivosti.

III.5.6 Guillainov-Barrého syndróm - G61.0

Ochorenie v rokoch 2023 a 2022 nebolo hlásené. Posledný prípad ochorenia v okrese Žarnovica bol evidovaný v roku 2015.

III.6 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou bolo v roku 2023 hlásených 18 prípadov ochorení, chorobnosť 72,02/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu 18 prípadov ochorení bolo zaznamenaných 10 prípadov lymfkej boreliózy, chorobnosť 40,01/100 000 obyvateľov (6 prípadov vo včasnom lokalizovanom štádiu lymfkej boreliózy a 4 prípady artritídy pri LB), 2 prípady stredo európskej kliešťovej encefalitídy, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov, 4 prípady enterobiózy, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov, 1 prípad kontaktu alebo ohrozenia besnotou, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov a 1 ochorenie na echinokokózu, chorobnosť 4,0/100 000 obyvateľov.

V roku 2022 bolo hlásených spolu 11 prípadov ochorení, chorobnosť 44,02/100 000 obyvateľov, z toho 10 prípadov lymfkej boreliózy, chorobnosť 42,24/100 000 obyvateľov (všetky prípady vo včasnom lokalizovanom štádiu lymfkej boreliózy) a 1 prípad enterobiózy, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov.

Tabuľka III.6 – 1 Výskyt zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou v absolútnych číslach

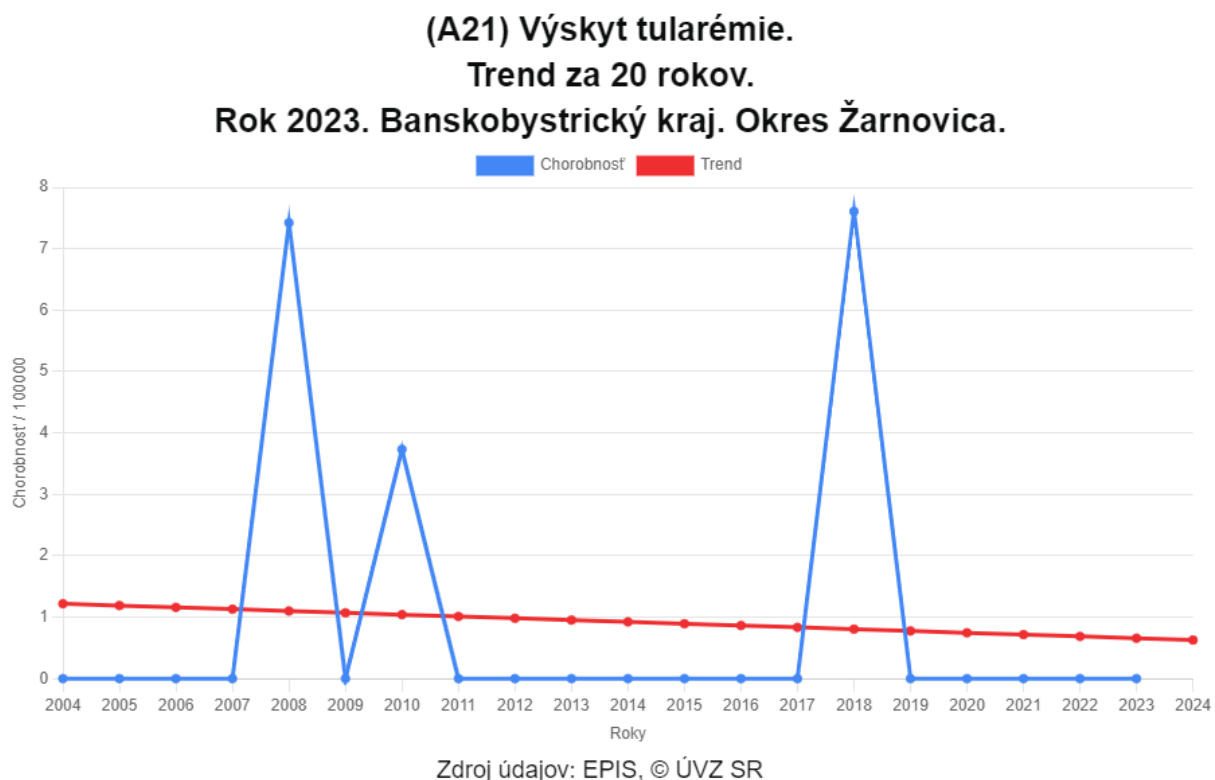
Ochorenie	ROK VÝSKYTU				
	2019	2020	2021	2022	2023
Tularémia	0	0	0	0	0
Antrax	0	0	0	0	0
Brucelosis	0	0	0	0	0
Listeriosis	0	0	0	0	0
Erysipeloid	0	0	0	0	0
Pomalé vírusové infekcie	0	0	0	0	0
Noduli mulgenti	0	0	0	0	0
Kliešťová encephalitis	0	2	0	0	2
Ornitosi	0	0	0	0	0
Molluscum contag.	0	0	0	0	0

Ochorenie	ROK VÝSKYTU				
	2019	2020	2021	2022	2023
Q - horúčka	0	0	0	0	0
Malária	0	0	0	0	0
Lymfská borelióza	2	11	11	10	10
Leptospiróza	0	0	1	0	0
Dermatophytosis	0	0	0	0	0
Teniosis	0	0	0	0	0
Toxoplasmosis	2	1	1	0	0
Toxokaróza	0	0	0	0	0
Uhryznutie	2	0	0	0	2
Inf.Echinococcus	0	0	0	0	1
Nešpecifikovaná škvrnitá horúčka	0	0	0	0	0
Hemoragická horúčka s renálnym synd.	2	0	0	0	0

III.6.1 Ulceroglandulárna tularémia – A210

V rokoch 2023 a 2022 nebolo ochorenie zaznamenané. Päťročný priemer chorobností je 1,56/100 000 obyvateľov.

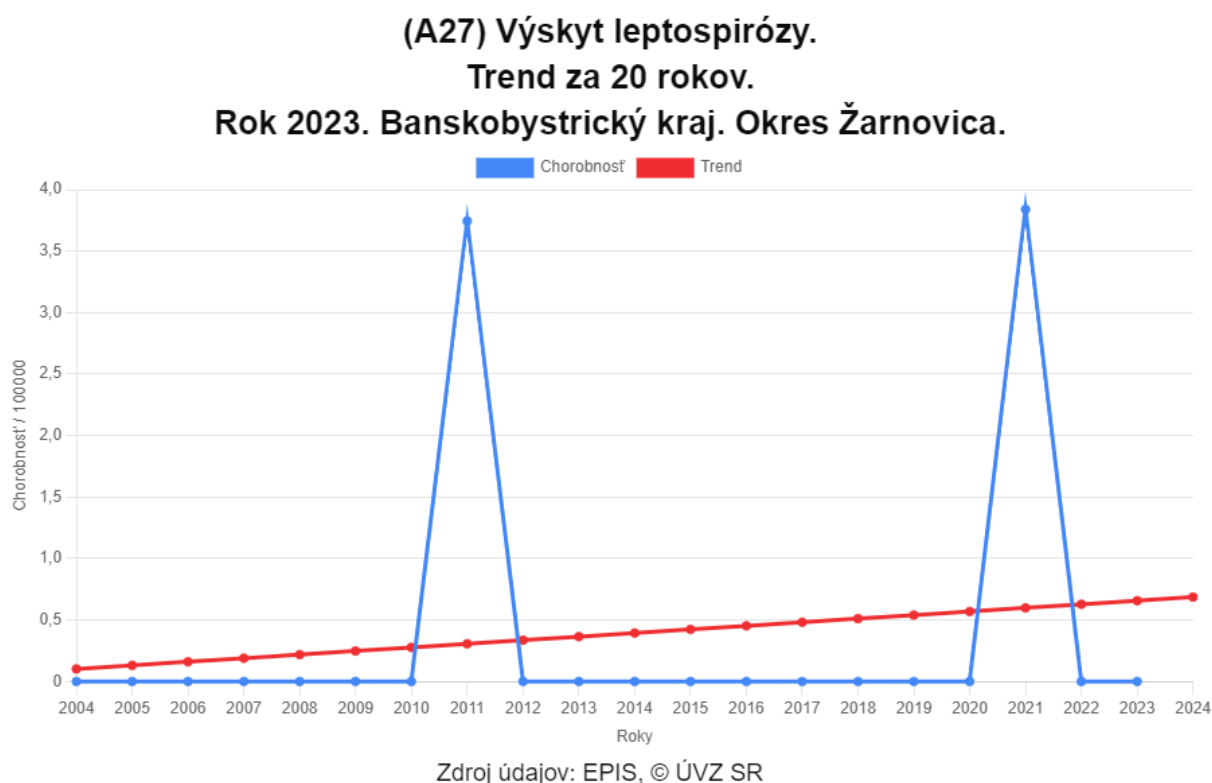
Obrázok III.6.1 – 1 Graf výskytu chorobnosti na tularémiu. Trend za 20 rokov.

III.6.2 Leptospiróza – A27.0

V roku 2023 ochorenie nebolo zaznamenané, rovnako ako v roku 2021. Päťročný priemer chorobností je 0,78/100 000 obyvateľov.

Obrázok III.6.2 – 1 Graf výskytu chorobnosti na leptospirózu. Trend za 20 rokov.

III.6.3 Stredo európska kliešťová encefalitída - A84.1

V roku 2023 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov, v roku 2022 ochorenie nebolo hlásené. Päťročný priemer chorobností je 2,34/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli:

U 5 ročného dieťaťa (chlapca) hospitalizovaného v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici na pediatrickom oddelení pre ochrnutie polovice tváre. V laboratórnych parametroch zaznamenaná pozitívna protilátok proti KE v triede IgM. V anamnéze bolo udávané zaklieštenie vo vlasovej časti hlavy 20 dní pred objavením sa klinických príznakov. Konzumáciu nepasterizovaných mliečnych výrobkov matka neudávala. Dieťa nebolo očkované proti KE.

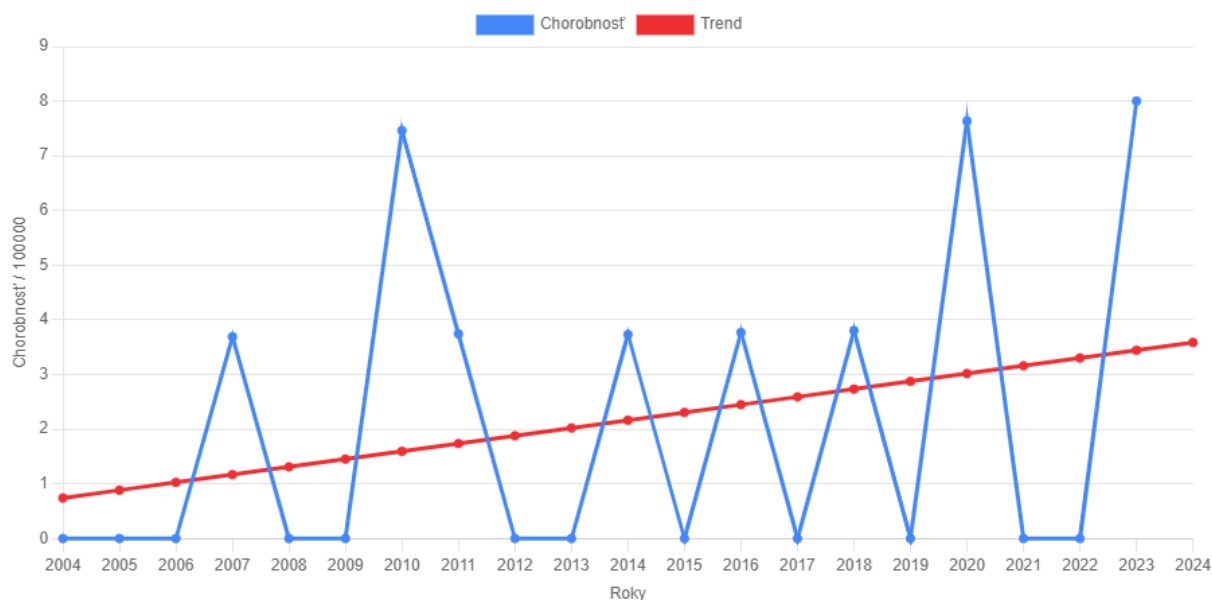
U 55 ročnej pacientky hospitalizovanej na neurologickom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre celkovú slabosť, bolesti svalov a kĺbov trvajúce cca 3 týždne, 3 dni pred prijatím sa objavili teploty 38,5 st. C, vertigo, cefalea a zvracanie. Pri prijíme pacientka ľahko schvátená, prítomné subpozitívne napínacie manévry. Cestou obvodného lekára bola nasadená antibiotická liečba Ciprofloxacinom + Isoprinosine. Z odberu krvi na serologické vyšetrenie potvrdená diagnóza. V základnom vyšetrení likvoru prítomná proteinocytologická asociácia s prevahou mononukleárov. Pacientka na vlastnú žiadosť prepustená domov. Pacientka akviráciu kliešťa negovala, výrobky z nepasterizovaného mlieka nekonzumuje. Pacientka neočkovaná proti KE.

Obrázok III.6.3 – 1 Graf výskytu chorobnosti na kliešťovú encefalitídu. Trend za 20 rokov.

(A84.1) Výskyt kliešťovej encefalitídy.

Trend za 20 rokov.

Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žarnovica.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III.6.4 Lymeská borelióza – A69.2, G63.0, M01.2

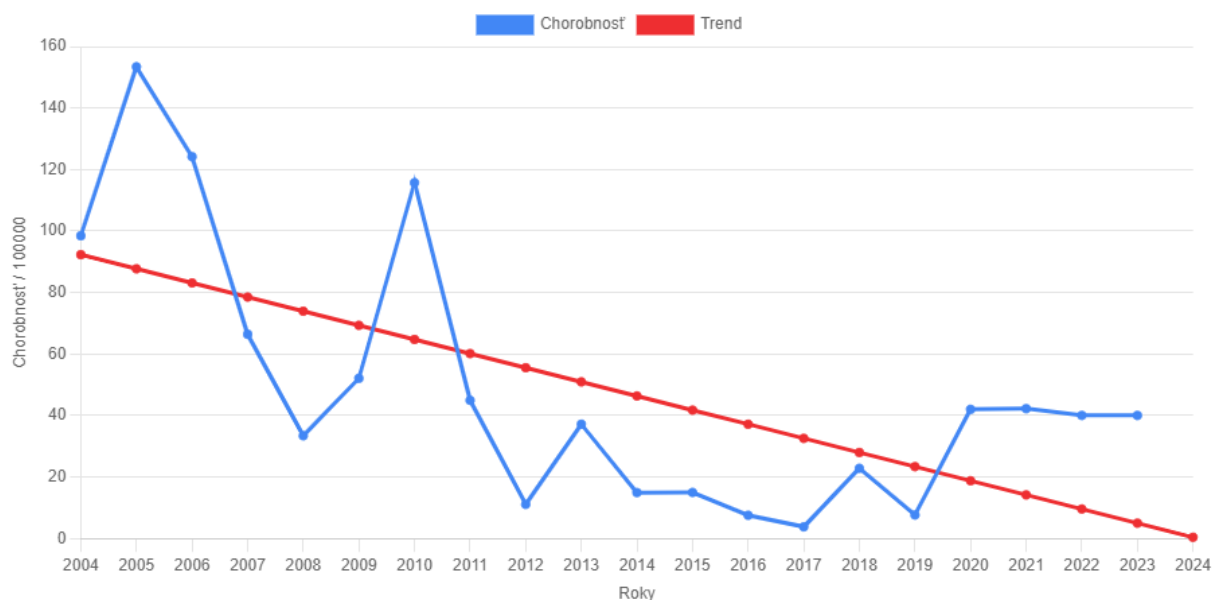
V roku 2023 bolo hlásených 10 prípadov lymeskej boreliózy, chorobnosť 40,01/100 000. Jednalo sa o 6 ochorení bolo vo včasnom lokalizovanom štádiu lymeskej boreliózy a 4 prípady v neskorom diseminovanom štádiu (artritída). V roku 2022 bolo zaznamenaných taktiež 10 prípadov ochorení, chorobnosť 40,01/100 000 obyvateľov. Všetky ochorenia boli vo včasnom lokalizovanom štádiu lymeskej boreliózy.

Diagnóza A69.2 - včasné lokalizované štádium

Hlásených bolo 6 ochorení, chorobnosť 24,01/100 000 obyvateľov. Ochorelo 5 žien, špecifická chorobnosť 39,69/100 000 obyvateľov a 1 muž, špecifická chorobnosť 8,07/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 10-14 ročných 2 prípady, chorobnosť 175,13/100 000 obyvateľov, u 45-54 ročných 1 prípad, chorobnosť 28,03/100 000 obyvateľov, u 55-64 ročných 1 prípad, chorobnosť 29,04/100 000 obyvateľov a u 65+ ročných 2 prípady, chorobnosť 41,42/100 000 obyvateľov. Najvyšší sezónny výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiaci apríl 2 ochorenia (33,33%) a po 1 prípade v mesiacoch jún, júl a august (16,67%). V 4 prípadoch bolo v anamnéze udávané zaklieštenie a EM, v 1 prípade zaklieštenie bez EM a v 1 prípade uštipnutie hmyzom a EM. V 4 prípadoch boli pacienti preliečení a dispenzarizovaní na infekčnej ambulancii, v 2 prípadoch pacienti preliečení ambulantne antibiotikami.

Obrázok III.6.4 – 1 Graf výskytu akútnej formy lymeskej boreliózy. Trend za 20 rokov

**(A69.2, M01.2, G63.0) Výskyt lymeskej boreliózy.
Trend za 20 rokov.
Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žarnovica.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Diagnóza G63.0 – včasné diseminované štádium

V roku 2023 prípady ochorenia neboli hlásené, rovnako ani v roku 2022. Päťročný priemer chorobností je 2,34/100 000 obyvateľov.

Diagnóza M01.2 – neskoré diseminované štádium

V roku 2023 ochorenia boli hlásené v 4 prípadoch, chorobnosť 16,01/100 000 obyvateľov. V roku 2022 ochorenia hlásené neboli. Päťročný priemer chorobností je 2,34/100 000 obyvateľov.

Ochorenia boli hlásené:

U 79 ročnej ženy, ktorá vyhľadala obvodného lekára pre dlhodobejšie bolesti kĺbov a kĺbikov, polyartralgii a opuchy kĺbov a kĺbikov. Bol zrealizovaný odber krvi na serologické vyšetrenie – zvýšené zápalové parametre, pozitivita na IgG a IgM protilátky. Pacientka v minulosti opakovane zaklieštená, bola ordinovaná antibiotická terapia a doporučená návšteva infektologickej ambulancie.

U 73 ročnej pacientky v minulosti opakovane zaklieštenej. V anamnéze dominovali dlhšietrvajúce ťažkosti – bolesti kĺbov. Pacientka bola odoslaná na infektologickú ambulanciu. Laboratórne – pozitívne protilátky v triede IgG, IgM.

U 61 ročného muža s diagnostikovanou lymeskou artritídou. V anamnéze udávané bolesti nôh, zaklieštenie, EM nespozoroval. Diagnózu potvrdilo laboratórne vyšetrenie. Pacient bol preliečený ambulantne.

U 39 ročného muža s anamnézou výrazných bolestí a opuchom kĺbov a kĺbikov na ľavej ruke. Pacient v minulosti zaklieštený bez EM. Bol vyšetrený na reumatologickej ambulancii v Leviciach, kde bola ordinovaná aj antibiotická terapia.

III.6.5 Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom – A985

V roku 2023 ani v roku 2022 nebol zaznamenaný žiaden prípad ochorenia.

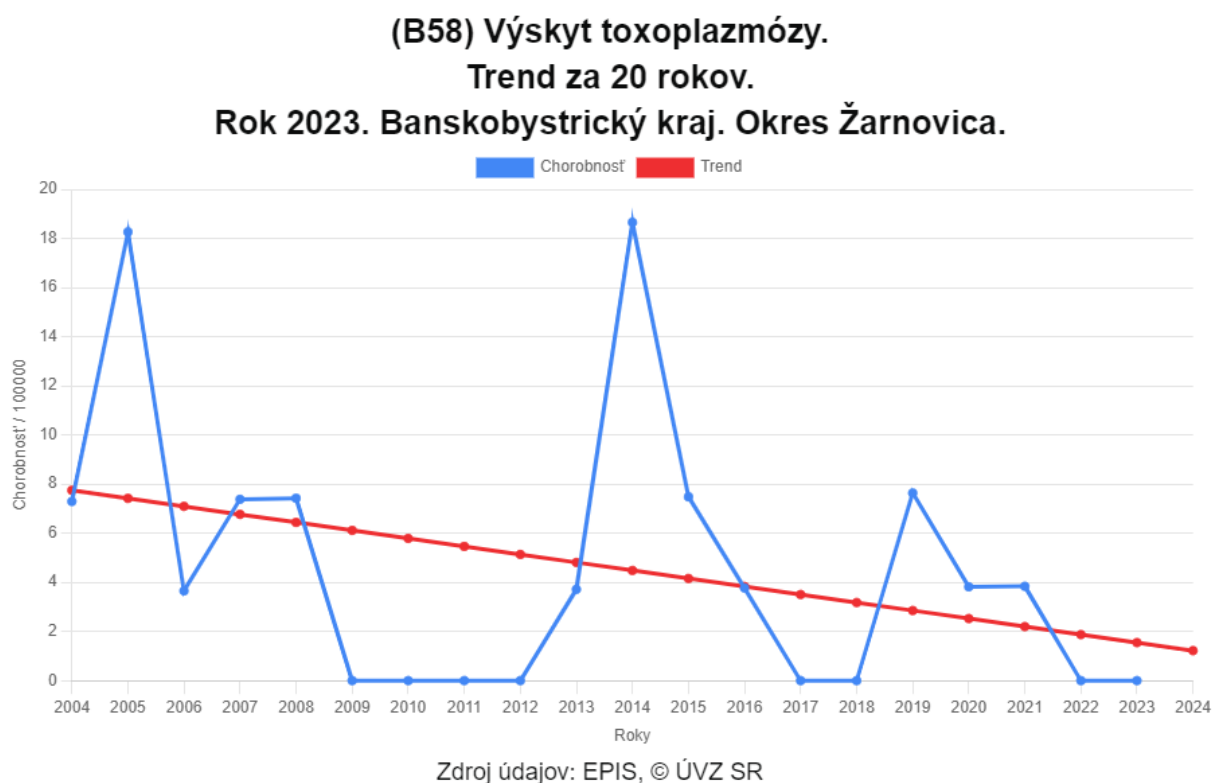
III.6.6 Nešpecifikovaná škvrnitá horúčka – A779

V roku 2023 ani v roku 2022 ochorenia neboli hlásené.

III.6.7 Toxoplazmóza - B58

V roku 2023 ochorenie nebolo zaznamenané, rovnako ani v roku 2022. Päťročný priemer chorobností je 3,11/100 000 obyvateľov.

Obrázok III.6.7 – 1 Graf výskytu toxoplazmózy. Trend za 20 rokov

III.6.8 Infekcia Echinokokóza iná a nešpecifikovná, Echinokokóza, NS – B67.9

V roku 2023 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 ochorenie hlásené nebolo.

Ochorenie sa vyskytlo:

U 74 ročnej ženy. Pacientka asi od roku 2009 pociťuje zažívacie ťažkosti – nechutenstvo, ťažobu a nafukovanie, schudla. Pri vyšetrení na infektologickej ambulancii v Banskej Bystrici zistené multicystické poškodenie pečene, ordinovaný Zentel. Pri opakovanej kontrole sa subjektívne cítila lepšie, pokračovalo sa v liečbe. V domácnosti v rodinnom dome viac ako 20 rokov nechová žiadne domáce zvieratá, ale nevyklučuje vbehnutie divožijúcich zvierat do svojej záhrady, kde pestuje ovocie a zeleninu. Do lesa nechodí, divinu nekonzumuje. Z laboratórnych vyšetrení – zo séra Echinococcus IgG Western Blot – pozitívny.

III.6.9 Nešpecifikovaná askarióza – B779

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené rovnako ani v roku 2022.

III.6.10 Trichurióza – B79

V roku 2023 ochorenie nebolo zaznamenané, takže ani v roku 2022.

III.6.11 Enterobióza – B80

V roku 2023 boli hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 16,01/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov.

III.6.12 Kontakt alebo ohrozenie besnotou – Z20.3

V roku 2023 bol zaznamenaný 1 prípad kontaktu alebo ohrozenia besnotou, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 prípad kontaktu nebol zaznamenaný. Päťročný priemer chorobností je 3,11/100 000 obyvateľov.

Tabuľka III.6.12 – 1 Spôsob poranenia

Zviera	Spôsob poranenia				Počet zvierat	Počet poranených osôb	Besnota dokázaná	Besnota nedokázaná
	Pohryzenie	Poškriabanie	Manipulácia	Kontakt				
	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1	0	0	0	1	1	0	1

Tabuľka III.6.12 – 2 Poranení podľa pohlaví a vekových skupín

Veková sk.	MUŽI		ŽENY		SPOLU	
	abs	rel	abs	rel	abs	Rel
0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
1 – 4	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5 – 9	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10 – 14	0	0,00	0	0,00	0	0,00
15 – 19	0	0,00	0	0,00	0	0,00
20 – 24	0	0,00	1	162,60	0	0,00
25 – 34	0	0,00	0	0,00	0	0,00
35 – 44	0	0,00	0	0,00	0	0,00
45 – 54	0	0,00	0	0,00	0	0,00
55 – 64	0	0,00	0	0,00	0	0,00
65+	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Poranenia podľa kolektívov: 1x študentka

Lokalizácia poranenia: 1x dolná končatina

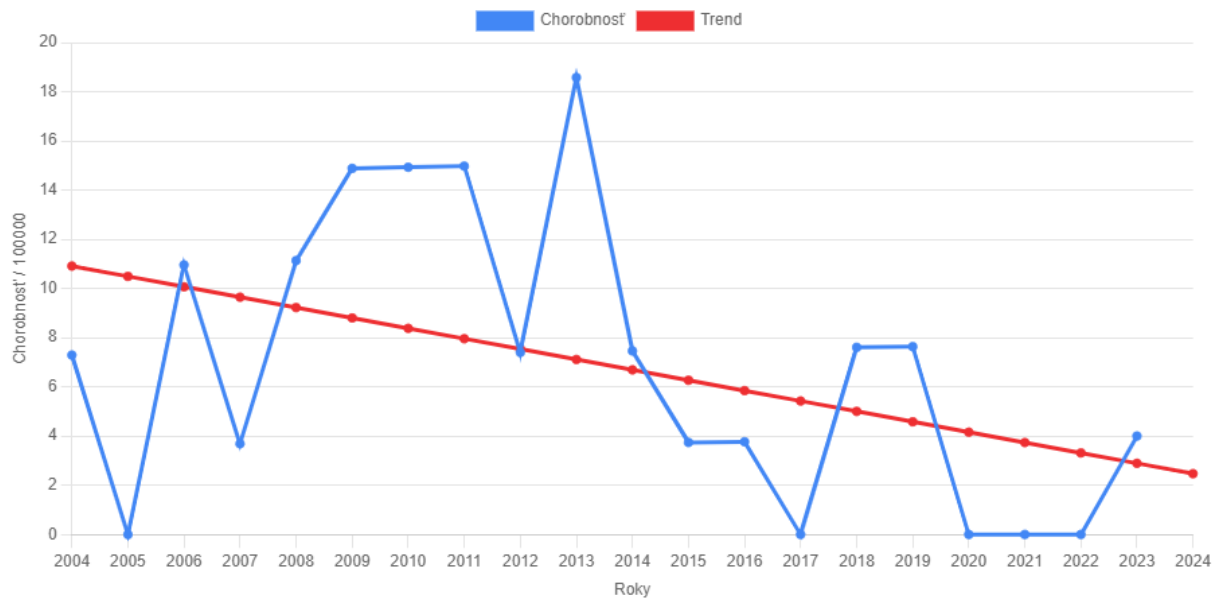
Profylaxia: Verorabom, kompletná (5 dávok), bez podania antirabického séra.

Výskyt besnoty u zvierat bez kontaktu s ľuďmi – v okrese Žarnovica nebol zaznamenaný výskyt besného zvierat'a.

V roku 2023 bolo hlásené 2x pohryzenie známym psom.

Obrázok III.6.12 – 1 Graf kontaktu a ohrozenia besnotou. Trend za 20 rokov

(Z20.3) Kontakt a ohrozenie besnotou.
Trend za 20 rokov.
Rok 2023. Banskobystrický kraj. Okres Žarnovica.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III.7 Nákazy kože a slizníc

III.7.1 Tetanus – A33 - A35

Sa nevyskytol. Stav imunity je dobrý, priebežne sa očkuje detská aj dospelá populácia v stanovených intervaloch.

III.7.2 Ruža – erysipelas – A46

V roku 2023 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 ochorenie nebolo zaznamenané.

III.7.3 Svrab – scabies – B86

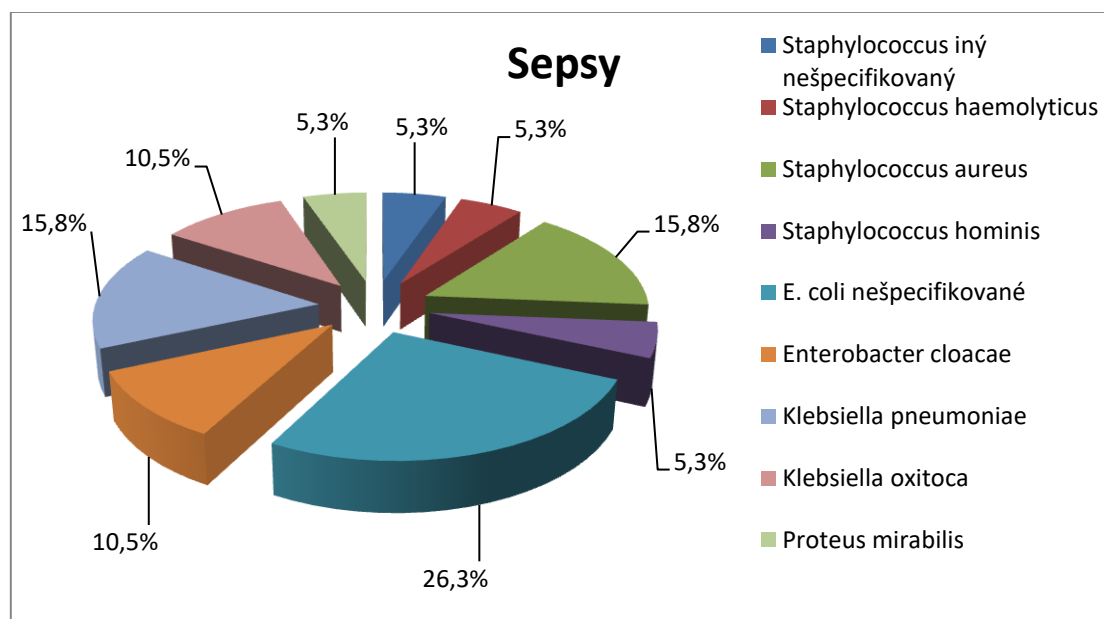
V roku 2023 sa vyskytlo 16 prípadov ochorenia, chorobnosť 64,02/100 000 obyvateľov. V roku 2022 boli zaznamenané 3 prípady ochorenia, chorobnosť 12,00/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobnosti je 19,47/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 65+ ročných – 6 prípadov, chorobnosť 124,25/100 000 obyvateľov.

III.8. Iné infekcie nezaradené inde

III.8.1 Septikémie – A40.1, A41.0, A41.1, A41.4, A41.5, A41.8

V skupine septikémií bolo v roku 2023 spolu hlásených 19 prípadov, chorobnosť 76,03/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo spolu hlásených 18 prípadov, chorobnosť 72,02/100 000 obyvateľov. Septikémie nemajú nozokomiálny charakter.

Obrázok III.8.1 – 1 Graf proporcie etiologických agens pri septikémiách

III.8.1.1 Septikémia vyvolaná Streptokokom skupiny A – A40.0

V roku 2023 septikémia nebola hlásená rovnako ako v roku 2022. Päťročný priemer chorobností je 0,78/100 000 obyvateľov.

III.8.1.2 Septikémia vyvolaná Streptokokom skupiny B – A40.1

V roku 2023 septikémia nebola hlásená. V roku 2022 bola zaznamenaná 1 septikémia, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 2,34/100 000 obyvateľov.

III.8.1.3 Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus – A41.0

V roku 2023 boli hlásené 3 prípady septikémií, chorobnosť 12,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 boli zaznamenané 4 prípady septikémií, chorobnosť 16,01/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 7,79/100 000 obyvateľov.

Septikémie sa vyskytli:

U 79 ročnej pacientky hospitalizovanej na internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre opuch krku – hodnotené ako v. s. alergického pôvodu. V laboratórnych parametroch vysoké CRP, na CT krku flegmóna postihnutej oblasti. V hemokultúre nález Staphylococcus aureus MRSA.

U 70 ročného pacienta zaradeného v hemodialyzačnom programe cez graft na ľavom stehne. Počas dialýzy zimnica, teplota 39,3°C, odobraté hemokultúry s nálezom Staphylococcus aureus MSSA. Ordinované antibiotiká. Odoslaný z dialýzy na hospitalizáciu na oddelenie cievnej chirurgie v Banskej Bystrici pre nepriechodnosť draftu, kde realizovaná endovaskulárna trombektómia graftu v akútnom režime pre trombózu AVG l.sin.na stehne. Za účelom pokračovania v liečbe preložený na interné oddelenie v Nemocnici Žiar nad Hronom. Po absolvovaní PET-CT v Banskej Bystrici s nálezom kompresie a parciálnej trombózy arteriálnej časti graftu v ten deň realizovaná dialýza v Žiari nad Hronom, počas ktorej výstup teploty na 38°C, pokračovali v dvojkombinácii antibiotík + antimykotikum (v diff.dg

mykotická infekcia). I napriek antikoagulačnej terapii AV graft opäť nepriechodný pre recidívu trombózy, preto na cievnej chirurgii v Banskej Bystrici zavedený dočasný dialyzačný katéter do véna femoralis. Pacient preložený na cievnu chirurgiu v Banskej Bystrici za účelom drenáže abscesových dutín a endovaskulárnej intervencie AF graftu za účelom jeho spriechodnenia alebo extrakcie.

U 67 ročného pacienta so zavedeným lavážnym permanentným katétrom opakovane hospitalizovaným na urologickom oddelení v Banskej Bystrici pre závažnú hematúriu. Pre nález ľavostrannej hydronefrózy vykonaná punkčná nefrostómia vľavo. Pre triašku a teploty odber hemokultúry s pozitívnym nálezom Staphylococcus aureus. Pacient preložený na interné oddelenie v Nemocnici Žiar nad Hronom za účelom doriešenia uroinfektu.

III.8.1.4 Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi – A41.1

V roku 2023 septikémia nebola hlásená. V roku 2022 bol zaznamenaný 1 prípad septikémie, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 12,46/100 000 obyvateľov.

III.8.1.5 Septikémia vyvolaná anaeróbmami – A41.4

V roku 2023 septikémia nebola hlásená, taktiež ako v roku 2022. Päťročný priemer chorobností je 1,56/100 000 obyvateľov.

III.8.1.6 Septikémia vyvolaná g- organizmami – A41.5

V roku 2023 bolo hlásených 13 prípadov septikémií, chorobnosť 52,02/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo hlásených 12 prípadov septikémií, chorobnosť 48,02/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 42,83/100 000 obyvateľov.

Septikémie sa vyskytli:

- U 28 ročného muža hospitalizovaného na JIS interného oddelenia v Nemocnici Žiar nad Hronom pre febrílie, vomitus, lumbalgie a podozrenie z DKA. V hemokultúre aj v moči nález Proteus mirabilis.
- U 47 ročného muža hospitalizovaného na JIS interného oddelenia v Nemocnici Žiar nad Hronom pre febrílie, zimnicu, bolesti brucha a obstipáciu. Z hemokultúry vykultivovaná Klebsiella pneumoniae.
- U 52 ročného muža hospitalizovaného na internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre febrílie trvajúce 2 týždne. Z odobratej hemokultúry vykultivovaná E coli.
- U 61 ročného muža hospitalizovaného na internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre teploty a celkové zhoršenie stavu. Z odobratej hemokultúry vykultivovaná Klebsiella pneumoniae ESBL.
- U 66 ročnej ženy hospitalizovanej na internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre febrilitu, zhoršenie celkového stavu a neprijímanie per os. Z odobratej hemokultúry vykultivovaná Klebsiella pneumoniae.
- U 71 ročnej ženy hospitalizovanej na internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre febrílie, celkovú slabosť, anémiu ťažkého stupňa. Z odobratej hemokultúry vykultivovaná E. coli.
- U 78 ročného muža hospitalizovaného na internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre febrílie, slabosť a hematúriu v moči. V hemokultúre aj v moči nález Enterobacter cloacae.

- U 80 ročného muža hospitalizovaného na neurologickom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre febrílie a pre náhly stav dezorientácie a poruchy mobility. V hemokultúre nález Klebsiella oxytoca.
- U 81 ročného muža hospitalizovaného na internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre febrílie, somnolenciu, vlhký kašeľ. Z odobratej hemokultúry vykultivovaná E coli.
- U 82 ročného muža hospitalizovaného na internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre febrílie so zimnicou, triašky, mierny ikterus. V hemokultúre nález E. coli.
- U 84 ročnej ženy hospitalizovanej na internom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom pre bolesti v podbrušku a febrílie. Z odobratej hemokultúry vykultivovaná E coli.
- U 84 ročného muža hospitalizovaného na Onkologickom oddelení v Nitre pre krvácanie z močového mechúra pri diagnóze uroteliálny CA vesicae urinariae. Realizovaná punkčná nefrotómia. Po zákroku rozvoj triašky. Z odobratej hemokultúry vykultivovaná Klebsiella oxytoca.
- U 90 ročnej ženy hospitalizovanej na neurologickom oddelení v Nemocnici Žiar nad Hronom s 3-týždňovou anamnézou poruchy reči a oslabnutia pravostranných končatín. Laboratórne zvýšené zápalové a hepatálne parametre. Z hemokultúry vykultivovaný Enterobacter cloacae.

III.8.1.7 Iná špecifikovaná septikémia – A41.8

V roku 2023 rovnako ako v roku 2022 septikémia nebola hlásená. Päťročný priemer chorobností je 2,34/100 000 obyvateľov.

III.8.2 Pohlavne prenosné ochorenia

III.8.2.1 Sekundárny syfilis kože a slizníc – A513

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž (8,07%). V roku 2022 ochorenie zaznamenané nebolo. Päťročný priemer chorobností je 1,56/100 000 obyvateľov.

III.8.2.2 Nešpecifikovaný syfilis – A53.9

V roku 2023 ochorenie nebolo zaznamenané. V roku 2022 boli hlásené 3 ochorenia, chorobnosť 12,00/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 2,34/100 000 obyvateľov.

III 8.2.3 Gonokoková infekcia infekcia dolnej časti močovopohlavnej sústavy – A54.0

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 ochorenie nebolo hlásené. Ochorela 1 žena (7,94%).

III.8.2.4 Chlamýdiová infekcia dolnej časti močovopohlavnej sústavy - A56.0

V roku 2023 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bolo hlásených 8 prípadov ochorení, chorobnosť 32,01/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli u 1 ženy (28 ročná) a 1 muža (26 ročný).

III.8.2.5 Urogenitálna trichomonióza – A59.0

V roku 2023 boli hlásené 2 prípady ochorenia, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov. V roku 2022 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia, chorobnosť 4,00/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 ženy (44 a 49 ročné).

III.8.2.6 Bezpríznakový stav infekcie HIV – Z21

V roku 2023 nebol hlásený bezpríznakový stav infekcie HIV. V roku 2022 boli hlásené 2 prípady bezpríznakového stavu infekcie HIV, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov. Päťročný priemer chorobností je 1,56/100 000 obyvateľov.

b. Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

III.9. Nozokomiálne nákazy

Rozbor nozokomiálnych nákaz

V roku 2009 zanikla NsP Nová Baňa, n. o. a od tohto roku nebola hlásená z tohto okresu ani jedna nozokomiálna nákaza.

Tabuľka III.9.1 Proporcía výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Žarnovica v roku 2023

Názov PZS	Počet NN	Počet hospitalizovaných	%
Od 1.6.2008 zariadenie tohto typu nie je prevádzkované			

Tabuľka III.9.2 Proporcía výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Žarnovica v roku 2023

Oddelenie	Počet NN	Počet hospitalizovaných	%
0			
Spolu			

Tabuľka III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Žarnovica v roku 2023

Dg MKCH	Dg slovom	Počet abs	Proporcía %
Bez výskytu			
Spolu			

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a. IV.1. ŠZD v ZZ

V okrese Žarnovica sa nachádza len jedno neštátne lôžkové oddelenie fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie MEDIFORM, s. r. o., s kapacitou 34 lôžok. Okrem toho sa v tomto neštátnom zdravotníckom zariadení nachádzajú spoločné vyšetrovacie zložky, odborné ambulancie (interná, chirurgická, ORL, oftalmologická – ortoptika, 2 ambulancie urgentnej medicíny, neurologická, ortopedická).

Neštátna ambulantná starostlivosť je celkove poskytovaná v 3 ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast, v 12 ambulanciách všeobecných lekárov pre dospelých, v 10 stomatologických, v 43 odborných ambulanciách spolu aj s ambulanciami MEDIFORM (6 gynekologických, 2 klinickej imunológie a alergológie, 3 oftalmologické, 4 interné, 4 fyziatrisko-rehabilitačné, 3 neurologické, 1 psychiatrická, 2 chirurgické, 1 pneumologická, 1 ortopedická, 2 urologické, 1 ORL, 2 kardiologická, 2 diabetologické, 2 dermatovenerologické, 1 klinická logopédia, 1 pracovné lekárstvo, 1 ambulancia cievnej chirurgie, 2 ambulancie urgentnej medicíny, 1 psychologická ambulancia, 1 angiologická ambulancia).

Na území okresu sa nachádza 6 DD a DSS a 1 detský domov.

V roku 2023 nebol vykonaný mikrobiálny monitoring ani komplexné previerky v uvedených zdravotníckych zariadeniach.

Podľa platnej legislatívy na žiadosť prevádzkovateľov bolo vydaných 5 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky a to pre 2 odborné ambulancie, 1 pre zariadenie zubnej techniky a 2 pre ambulancie všeobecných lekárov pre deti a dorast. Boli vydané 2 záväzné stanoviská a to pre Kioskovú lekárňu Dr. Max a pre Jednopoádkovú stanicu ZZS.

V roku 2023 bola prekontrolovaná funkčná schopnosť 19 sterilizátorov a 9 autoklávov, t. j. 100,00 % podľa platnej legislatívy. ŠZD sterilizačnej techniky bol vykonaný podľa vyhlášky MZ SR č. 553/2007, podľa ktorej sa riadi kontrola účinnosti sterilizačnej techniky.

Tabuľka IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2023 okres Žarnovica

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				Spolu
		komplex. preverky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav.opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Stanica rýchlej ZP	2	0	0	0	0	0
Lôžk.odd.nechirurgický smer	1	0	0	0	0	0
Amb.všeobecní lekári	15	0	0	0	0	0
Amb.odborní lekári	43	0	0	0	0	0
Stomatológovia	10	0	0	0	0	0
Spolu	71	0	0	0	0	0

Tabuľka IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Žarnovica

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Nerobilo sa						
Spolu						

Tabuľka IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Žarnovica

	Výsledky testovania							
	počet evidovaných	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit.z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit	počet vyradených
AUT	9	9	100,00	0	0,00	0	0	5
HVZ	19	19	100,00	0	0,00	0	0	1
FS	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Plazma	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
EO	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Iný	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Spolu	28	28	100,00	0	0,00	0	0	6

Tabuľka IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov okrese Žarnovica

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	0	0	0,00	0	0	0
Pokožka a ruky pac.	0	0	0,00	0	0	0
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	0	0	0,00	0	0	0
Inkubátory	0	0	0,00	0	0	0
Prostredie endoskop. pracovísk s endosk. II. kategórie	0	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	0	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	0	0	0,00	0	0	0
Dezinfekčné roztoky	0	0	0,00	0	0	0
Lekárske roztoky a H ₂ O	0	0	0,00	0	0	0
Masti a gély	0	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na stravovanie pacientov	0	0	0,00	0	0	0
Lôžkoviny a bielizeň	0	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	0	0	0,00	0	0	0
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	0	0	0,00	0	0	0
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	0	0	0,00	0	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	0	0	0,00	0	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	0	0	0,00	0	0	0
Výšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	0	0	0,00	0	0	0
Spolu	0	0	0,00	0	0	0

b. IV.2. ŠZD (výkony) v ohniskách nákaz

sú popísané vo výročnej správe za okres Žiar nad Hronom, spoločne za celé spádové územie RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom (okresy Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom).

V. Ostatné činnosti

sú popísané vo výročnej správe za okres Žiar nad Hronom, spoločne za celé spádové územie RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom (okresy Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom).

VI. Všeobecné kritériá

Analýza prenosných ochorení vypracovaná v textovej, tabuľkovej a grafickej forme, je spracovaná z výstupov epidemiologického informačného systému.

Časť I. Demografické ukazovatele, bola spracovaná z podkladov poskytnutých Slovenským štatistickým úradom, pobočka Banská Bystrica a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici, oddelenie informatiky, analýz a štatistických zisťovaní.

Tabuľkové prílohy

Tabuľka III.3 Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Žarnovica

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Chorobnosť v r. 2023	z toho	
				Muži	Ženy
A020	Salmonelová enteritída	a	14	6	8
		r	56,02	48,41	63,51
A022	Lokalizované salmonelové infekcie	a	1	0	1
		r	4,00	0,00	7,94
A040	Infekcia EPIC	a	2	1	1
		r	8,00	8,07	7,94
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	31	17	14
		r	124,04	137,16	111,14
A046	Enteritída Y.enterocolitica	a	1	1	0
		r	4,00	8,07	0,00
A047	Enterokolitída Cl.difficile	a	7	3	4
		r	28,01	24,21	31,75
A071	Giardióza	a	1	1	0
		r	4,00	8,07	0,00
A080	Rotavírus	a	21	9	12
		r	84,03	72,62	95,26
A081	Norovírus	a	10	5	5
		r	40,01	40,34	39,69
A082	Adenovírus	a	5	3	2
		r	20,01	24,21	15,88
A09	Hnačka pravdepod.inf.pôvodu	a	1	0	1
		r	4,00	0,00	7,94
A38	Šarlach -scarlatina	a	1	0	1
		r	4,00	0,00	7,94
A403	Septikémia vyvolaná Streptok. pneumoniae	a	2	1	1
		r	8,00	8,07	7,94
A410	Septikémia vyvolaná Staphyl.aureus	a	3	2	1
		r	12,00	16,14	7,94
A411	Septikémia špec. stafylokokmi	a	3	3	0
		r	12,00	24,21	0,00
A415	Septikémia inými g-organizmami	a	13	9	4
		r	52,02	72,62	31,75
A46	Erysipelas	a	1	1	0
		r	4,00	8,07	0,00
A513	Sekundárny syfílís kože a slizníc	a	1	1	0
		r	4,00	8,07	0,00
A540	STD - Gonokokové infekcie	a	1	0	1
		r	4,00	0,00	7,94
A560	STD - Chlamýdiové infekcie	a	2	1	1
		r	8,00	8,07	7,94
A590	Urogeitálna trichomonióza	a	2	0	2
		r	8,00	0,00	15,88
A692	Lymeská borelióza	a	6	1	5
		r	24,01	8,07	39,69
A841	Stredo európska kliešťová encefalitída	a	2	1	1
		r	8,00	8,07	7,94
B019	Varicella bez komplikácií	a	191	89	102
		r	764,28	718,09	809,72
B021	Zosterová meningitída	a	1	0	1
		r	4,00	0,00	7,94
B029	Zoster bez komplikácií	a	5	4	1
		r	20,01	32,27	7,94
B172	Akútna VHE	a	1	1	0
		r	4,00	8,07	0,00
B181	Chronická VHB	a	1	1	0
		r	4,00	8,07	0,00

Tabuľka III.3 Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Žarnovica - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Chorobnosť v r. 2023	z toho	
				Muži	Ženy
B182	Chronická VHC	a	2	2	0
		r	8,00	16,14	0,00
B679	Echinokokóza	a	1	0	1
		r	4,00	0,00	7,94
B80	Enterobióza, mrle	a	4	1	3
		r	16,01	8,07	23,82
B86	Svrab - scabies	a	16	6	10
		r	64,02	48,41	79,38
G001	Pneumokoková meningitída	a	1	0	1
		r	4,00	0,00	7,94
G002	Streptokoková meningitída	a	1	0	1
		r	4,00	0,00	7,94
G008	Iný bakteriálny zápal mozgových plien	a	1	0	1
		r	4,00	0,00	7,94
G03	Zápal mozg.plien zapríč.nešpecif.príč.	a	1	1	0
		r	4,00	8,07	0,00
J10	Chrípka vyvol. identifikovaným vírusom	a	2	1	1
		r	8,00	8,07	7,94
J205	Brenchitída RS vírusová	a	4	4	0
		r	16,01	32,27	0,00
M012	Artritída pri Lymeskej borelióze	a	4	2	2
		r	16,01	16,14	15,88
U071	COVID-19	a	55	30	25
		r	220,08	242,05	198,46
Z203	Kontakt, alebo ohrozenie besnotou	a	1	0	1
		r	4,00	0,00	7,94

Tabuľka III.4 Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Žarnovica

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu
			0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
A020	Salmonelová enteritída	a	1	3	2	1	2	1	2	1	0	1	0	14
		r	392,16	307,38	174,37	87,57	179,37	74,68	60,59	25,79	0,00	29,04	0,00	56,02
A022	Lokalizované salmonelové infekcie	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,04	0,00	4,00
A040	Infekcia EPEC	a	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
		r	392,16	102,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,00
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	1	12	4	4	2	0	1	4	1	0	2	31
		r	392,16	1 229,51	348,74	350,26	179,37	0,00	30,29	103,17	28,03	0,00	41,42	124,04
A046	Enteritída Y.enterocolitica	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		r	0,00	0,00	87,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
A047	Enterokolitída Cl.difficile	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	7
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	144,96	28,01
A071	Giardióza	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,29	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
A080	Rotavírus	a	2	12	4	0	1	0	0	0	0	1	1	21
		r	784,31	1 229,51	348,74	0,00	89,69	0,00	0,00	0,00	0,00	29,04	20,71	84,03
A081	Norovírus	a	1	6	1	1	1	0	0	0	0	0	0	10
		r	392,16	614,75	87,18	87,57	89,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,01
A082	Adenovírus	a	0	3	1	1	0	0	0	0	0	0	0	5
		r	0,00	307,38	87,18	87,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,01
A09	Hnačka pravdepod.inf.pôvodu	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		r	0,00	0,00	87,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
A38	Šarlach -scarlatina	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	87,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
A403	Septikémia vyvolaná Streptok. pneumonie	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,04	20,71	8,00

Tabuľka III.4 Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Žarnovica-pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu	
			0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+		
A410	Septikémia vyvolaná Staphyl.aureus	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	62,12
A411	Septikémia špec. stafylokokmi	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	3
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	74,68	0,00	0,00	0,00	29,04	20,71	12,00
A415	Septikémia inými g-organizmami	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	1	9	13
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,29	0,00	56,07	29,04	186,37	52,02
A46	Erysipelas	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,71	4,00
A513	Sekundárny syfilis kože a slizníc	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	89,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
A540	STD - Gonokokové infekcie	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,29	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
A560	STD - Chlamýdiové infekcie	a	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	60,59	0,00	0,00	0,00	0,00	8,00
A590	Urogeitálna trichomonióza	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,79	28,03	0,00	0,00	8,00
A692	Lymeská borelióza	a	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	1	2	6
		r	0,00	0,00	0,00	175,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,03	29,04	41,42	24,01
A841	Stredoeurópska kliešťová encefalítida	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
		r	0,00	0,00	87,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,04	0,00	8,00
B019	Varicella bez komplikácii	a	4	47	113	23	4	0	0	0	0	0	0	0	191
		r	1 568,63	4 815,57	9 851,79	2 014,01	358,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	764,28
B021	Zosterová meningitída	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,71	4,00
B029	Zoster bez komplikácii	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	3	5
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,79	0,00	29,04	62,12	20,01

Tabuľka III.4 Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Žarnovica-pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu	
			0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+		
B172	Akútna VHE	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,04	0,00
B181	Chronická VHB	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,79	0,00	0,00	0,00	0,00
B182	Chronická VHC	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	51,59	0,00	0,00	0,00	0,00
B679	Echinokokóza	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,71
B80	Enterobióza, mrle	a	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	4
		r	0,00	0,00	87,18	262,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B86	Svrab - scabies	a	0	1	2	1	0	1	1	2	2	0	6	6	16
		r	0,00	102,46	174,37	87,57	0,00	74,68	30,29	51,59	56,07	0,00	124,25	124,25	64,02
G001	Pneumokoková meningitída	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,71
G002	Streptokoková meningitída	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,71
G008	Iný bakteriálny zápal mozgových plien	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,03	0,00	0,00	0,00
G03	Zápal mozg.plien zapríč.nešpecif.prič.	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,04	0,00	0,00
J10	Chríпка vyvol. identifikovaným vírusom	a	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
		r	0,00	0,00	87,18	0,00	0,00	0,00	0,00	30,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J205	Brenchitída RS vírusová	a	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
		r	784,31	204,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M012	Artritída pri Lymeskej borelióze	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	4
		r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,79	0,00	29,04	41,42	16,01

Tabuľka III.5 Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Žarnovica

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiace												ZC
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
A020	Salmonelová enteritída	a	2	0	0	1	2	2	1	0	5	1	0	0	14
		%	14,29	0,00	0,00	7,14	14,29	14,29	7,14	0,00	35,71	7,14	0,00	0,00	100,00
A022	Lokalizované salmonelové infekcie	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A040	Infekcia EPIC	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	100,00
A045	Kampylobakteriálna enteritída	a	2	1	2	2	4	3	6	2	2	2	5	0	31
		%	6,45	3,23	6,45	6,45	12,90	9,68	19,35	6,45	6,45	6,45	16,13	0,00	100,00
A046	Enteritída Y.enterocolitica	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A047	Enterokolitída Cl.difficile	a	1	2	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	7
		%	14,29	28,57	0,00	14,29	0,00	0,00	0,00	0,00	14,29	14,29	0,00	0,00	14,29
A071	Giardióza	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00
A080	Rotavírus	a	1	0	0	0	1	4	10	2	2	1	0	0	21
		%	4,76	0,00	0,00	0,00	4,76	19,05	47,62	9,52	9,52	4,76	0,00	0,00	100,00
A081	Norovírus	a	2	1	1	2	1	0	0	0	1	1	0	1	10
		%	20,00	10,00	10,00	20,00	10,00	0,00	0,00	0,00	10,00	10,00	0,00	10,00	100,00
A082	Adenovírus	a	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	5
		%	20,00	0,00	0,00	20,00	20,00	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	100,00
A09	Hnačka pravdepod.inf.pôvodu	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A38	Šarlach -scarlatina	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A403	Septikémia vyvolaná Streptok. pneumonie	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	100,00

Tabuľka III.5 Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Žarnovica - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiace												ZC
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
B172	Akútna VHE	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B181	Chronická VHB	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B182	Chronická VHC	a	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B679	Echinokokóza	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B80	Enterobióza, mrle	a	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	4
		%	25,00	0,00	0,00	0,00	25,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00
B86	Svrab - scabies	a	11	1	1	0	0	1	0	2	0	0	0	0	16
		%	68,75	6,25	6,25	0,00	0,00	6,25	0,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G001	Pneumokoková meningitída	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G002	Streptokoková meningitída	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G008	Iný bakteriálny zápal mozgových plien	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G03	Zápal mozg.plien zapríč.nešpecif.prič.	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
J10	Chríпка vyvol. identifikovaným vírusom	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
		%	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00
J205	Brenchitída RS vírusová	a	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
		%	75,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M012	Artritída pri Lymeskej borelióze	a	2	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	4
		%	50,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00

Tabuľka III.6 Výskyt prenosných ochorení podľa obcí v okrese Žarnovica - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Brehy	Hodruša-Hámre	Horné Hámre	Hrabičov	Hronský Beňadik	Kľak	Malá Lehota	Nová Baňa	Orovnica	Ostrý Grúň	Píla	Rudno nad Hronom	Tekovská Breznica	Veľká Lehota	Veľké Pole	Voznica	Žarnovica	Župkov	Spolu
B019	Varicella bez komplikácií	6	3	1	0	11	0	1	144	4	1	0	2	2	11	1	0	3	1	191
B021	Zosterová meningitída	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B029	Zoster bez komplikácií	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	5
B172	Akútna VHE	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B181	Chronická VHB	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
B182	Chronická VHC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2
B679	Echinokokóza	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B80	Enterobióza mrle	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	4
B86	Svrab-scabies	1	1	0	1	0	0	0	2	0	1	0	0	5	0	0	0	5	0	16
G001	Penumokoková meningitída	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
G002	Streptokoková meningitída	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
G008	Iný bakteriálny zápal mozgových plien	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
G03	Zápal mozg.plien zapríč.nešpec.příčinami	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J10	Chrípka s identif.vírusom chrípky	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
J205	Akútna bronchitída RS vírusová	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	4
M012	Artritída pri Lymskej borelióze	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4
U071	COVID-19	1	5	2	0	1	0	2	8	2	1	0	0	2	0	25	0	5	1	55
Z203	Kontakt, alebo ohrozenie besnotou	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1

**HYGIENA VÝŽIVY, BEZPEČNOSTI POTRAVÍN
AKOZMETICKÝCH VÝROBKOV**

Obsah:

I. HYGIENA VÝŽIVY

- 1. Personálne obsadenie odborov/ oddelení hygieny výživy RÚVZ**
- 2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov**
- 3. Rozbor činnosti**
 - 3.1 Štátny zdravotný dozor**
 - 3.1.1 Posudková činnosť**
 - 3.1.2 Kontrolná činnosť**
 - 3.2 Úradná kontrola**
 - 3.3 Zdravotná neškodnosť potravín**
 - 3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín**
 - 3.3.2 Chemické hodnotenie potravín**
 - 3.4 Turistická sezóna**
 - 3.4.1 Letná turistická sezóna**
 - 3.4.2 Zimná turistická sezóna**
 - 3.5 Hromadné akcie**
- 4. Sankčné opatrenia**
- 5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení**
- 6. Poradne správnej výživy**
- 7. Projekty, mimoriadne úlohy**

I HYGIENA VÝŽIVY

1. Personálne obsadenie oddelenia hygieny výživy

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Meno, priezvisko, titl.	Rok nástupu na RÚVZ	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
Aneta Göthová, Ing.	1997	/			
Gabriela Hajdoniová, Mgr., MPH	1988-2004 od 2006 na HV	/			
Katarína Levrincová	2007				/
Andrea Jánošová, dipl. a.h.e.	2000				/
Katarína Vincencová, Mgr.	2018	/			
Lucia Pellegriniová, Ing.	2021	/			

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Odborní zamestnanci oddelenia hygieny výživy a bezpečnosti potravín sa zúčastňujú vzdelávacích aktivít v zmysle „Plánu vzdelávania zamestnancov orgánov verejného zdravotníctva“. Zamestnanci oddelenia hygieny výživy Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom (ďalej len „RÚVZ v Žiari nad Hronom“) sa zúčastnili vzdelávacích akcií týkajúcich sa nielen problematiky hygieny výživy, ale i problematiky ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia.

Zamestnanci pracovísk hygieny výživy zabezpečovali aj odbornú prax pre študentov bakalárskeho a magisterského štúdia odboru verejného zdravotníctva.

Tabuľka č. 2 Vzdelávanie zamestnancov pracovísk hygieny výživy

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčastnených zamestnancov
Organizačné štruktúry ÚVZ SR a RÚVZ v SR	odborný workshop	01.2023	online	ÚVZ SR	1
Rozhodnutia súdneho dvora EÚ vo veci výživových a zdravotných tvrdení o potravinách	seminár	13.02.2023	online	Právnicka fakulta TRUNI, Potravinárska komora SR	6
Vedenie hodnotiaceho rozhovoru	odborný seminár	21.02.2023	Bratislava	Centrum vzdelávania a hodnotenia Úradu vlády SR	1
Celoslovenské školenie zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD a dohľad nad KV	školenie	15.-16.02.2023	Spišská Nová Ves	ÚVZ SR	2
Materiály a predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami (FCM)	odborný seminár	15.03.2023	online	RÚVZ Poprad	2
Webináre organizované firmou ARGAMA	odborný seminár	31.01.2023 15.03.2023 18.03.2023 01.04.2023 03.05.2023 30.09.2023 10.10.2023 29.11.2023 07.12.2023	online	Firma ARGAMA, Svätý Jur	3

Celoslovenská porada vedúcich pracovníkov odborov, oddelení hygieny výživy	pracovná porada	15.-16.06.2023	Trenčianske Teplice	ÚVZ SR	1
Odborné školenie zamestnancov RÚVZ zamerané na výkon auditu	školenie	21.06.2023	online	ÚVZ SR	2
Celoslovenské školenie zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD a dohľad nad KV	pracovná porada	19.09.2023	Žilina	ÚVZ SR	2
Čo by sme mali vedieť o zotavovacích podujatiach a Kúpacia sezóna 2023 na prírodných vodných plochách v spádovom území RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom	odborný seminár	24.10.2023	RÚVZ ZH	RÚVZ ZH	3
Materiály a predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami (FCM)	odborný seminár	07.11.2023	online	RÚVZ Poprad	2

Dôležitosť pohybu v každodennom živote a v každom veku a Lymfská borelióza versus kliešťová encefalitída v okresoch Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom	odborný seminár	30.11.2023	RÚVZ ZH	RÚVZ ZH	5
Integrovaný systém úradu verejného zdravotníctva (IS ÚVZ SR)	školenie	počas celého roku 2023	online	ÚVZ SR	6

Aktivity v médiách: 0

Publikačná činnosť: 0

Iné odborné činnosti:

- *konzultačná a poradenská činnosť: 325 konzultácií.* Išlo o poradenstvo v oblasti platných právnych predpisov, požiadaviek na zriadenie a prevádzku potravinárskych prevádzkarní, posudzovania priestorov a kolaudácie stavieb, príprav dokumentácie pre výstavbu, zmeny v prevádzkovaní zariadenia. Pracovníci oddelenia hygieny výživy a bezpečnosti kozmetických výrobkov taktiež poskytovali informácie týkajúce sa realizácie hromadných podujatí s poskytovaním služieb potravinárskeho charakteru, prevádzkovania ambulatného a stánkového predaja;
- *členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve, vrátane iných komisii:*
 1. komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov: 2 zamestnanci, 238 vydaných osvedčení, 6 duplikátov,
 2. komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažnej činnosti pri výrobe kozmetických výrobkov: 1 zamestnanec, v roku 2023 nepožiadal žiadny uchádzač o preskúšanie,
 3. skúšobná komisia pre vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti pre výkon práce v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo: 1 zamestnanec;
- *metodické vedenie študentov:* pracovníci oddelenia hygieny výživy zabezpečili v roku 2023 odbornú prax pre 3 študentov vysokých škôl. Išlo o študentov odboru verejného zdravotníctva.

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

RÚVZ v Žiari nad Hronom, oddelenie hygieny výživy a bezpečnosti potravín, zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v okresoch Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica.

3.1.1 Posudková činnosť (podľa §13 ods. 3,4 – tabuľka č.3)

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) a plnenia úloh vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z. z. sa posudzovali a pripomienkovali predkladané projektové dokumentácie v rámci územného konania, priebežne boli vybavované aj žiadosti o vydanie záväzných stanovísk k návrhom na kolaudáciu stavieb a zmenu v užívaní stavieb. Od 12.1.2023 (po novele zákona č. 355/2007 Z. z.) prevádzkovatelia ZSS už nemajú povinnosť vypracovať a predkladať prevádzkový poriadok príslušnému orgánu verejného zdravotníctva na schválenie.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru sa vydalo celkom **10 záväzných stanovísk k územnému konaniu, 8 záväzných stanovísk ku kolaudácii priestorov a k zmene využitia schválených priestorov**. Vydaných bolo **34 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky**, nebolo podané žiadne odvolanie voči vydanému rozhodnutiu. V roku 2023 bolo vydané **1 rozhodnutie o prerušení konania**. Spolu bolo poskytnutých **325 odborných konzultácií**. Konzultácie boli zamerané najmä na problematiku zriaďovania jednotlivých prevádzok, ich dispozičného členenia a vybavenia, na dodržiavanie hygienických požiadaviek a zásad správnej výrobných praxe.

K najvýznamnejším prevádzkarniam, ktoré boli kolaudované v roku 2023 patrí supermarket a remeselný pivovar, oba v Kremnici. Priestory supermarketu boli už aj uvedené do prevádzky. Skolaudovaná a uvedená do prevádzky bola aj prístavba k výrobní mäsa a mäsových výrobkov, v ktorej je umiestnený bitúnok diviny ulovenej vo voľnej prírode.

3.1.2 Kontrolná činnosť

V roku 2023 bolo podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonaných 323 kontrol, z toho pri vydávaní záväzných stanovísk a rozhodnutí 40 kontrol, pri bežnom štátnom zdravotnom dozore 283 kontrol.

a) kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z.

V spádovom území Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Žiari nad Hronom je evidovaných 735 zariadení spoločného stravovania (ďalej len ZSS), z ktorých bolo v roku 2023 skontrolovaných 248 subjektov, pričom bolo vykonaných 306 kontrol, z toho 28 kontrol pri vydávaní rozhodnutí a 278 kontrol vykonaných v rámci bežného štátneho zdravotného dozoru, pri ktorých bolo pri ktorých bolo zistených 216 nezhôd. Nezhody boli zistené v 96 prevádzkach (čo predstavuje 38,71 %).

V roku 2023 bolo podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonaných 356 kontrol, z toho pri vydávaní záväzných stanovísk a rozhodnutí 40 kontrol, pri bežnom štátnom zdravotnom dozore 316 kontrol.

a) kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z.

Frekvencia a typy nezhôd v ZSS:

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 55
- v hygiene prevádzky – 67
- v odbornej spôsobilosti – 30
- v označení – 32
- v skladovaní potravín – 24
- v manipulácii s potravinami – 1
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením – 2
- iné – 5

Najčastejšie sa vyskytujúce nezhody v ZSS:

- **v hygiene prevádzky** – nevyhovujúca prevádzková hygiena, nevyhovujúci stavebno-technický stav prevádzky, porušenie povrchov podláh, stien, stropov, znečistené steny, stropy, podlahy, pracovné plochy, plesne a pavučiny na stenách, zatekanie do prevádzky/skladov, opotrebovanosť príp. znečistenie technologického zariadenia, nefunkčné technologické zariadenia, nedostatočne vykonávaná sanitácia prevádzkových priestorov, prašnosť v prevádzke, prítomnosť čistiacich prostriedkov a pomôcok v priestoroch kuchyne,
- **v odbornej spôsobilosti** – chýbajúce doklady o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností, resp. uplynutie platnosti osvedčení, nezdokladovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov,
- **v označení potravín** – neoznačené alergény v jedálnych lístkoch resp. výveskách, neoznačené suroviny a polotovary skladované v zariadeniach spoločného stravovania, neoznačenie otvorených obalov surovín dátumom a hodinou otvorenia obalu, suroviny neoznačené v štátnom jazyku,
- **v skladovaní potravín** – nezabezpečená čistota skladových priestorov, zmrazovanie potravín dodaných do zariadenia spoločného stravovania v nezmrazenom stave, samovoľné zmrazovanie hotových pokrmov, ukladanie pokrmov v nádobách priamo na podlahe, výrobky vyžadujúce chladiarenské skladovanie uložené mimo chladiaceho zariadenia, chladiace zariadenia bez teplomerov, chýbajúce zariadenia na udržiavanie požadovanej teploty pokrmov, nedodržanie teplotného reťazca hotových pokrmov,,
- **v manipulácii s potravinami** – neoznačené pracovné plochy, zamieňanie pracovných plôch, rozmrazovanie surovín nevhodným spôsobom,
- **v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením** – nezabezpečenie chladiaceho zariadenia na uskladnenie odpadu,
- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP** – neúplne vypracovaný systém HACCP, nedodržiavanie stanovených technologických postupov, nevykonávanie monitoringu CCP, nevedenie evidencie, dokumenty SVP nedostatočne zavedené do praxe, chýbajúce, resp. formálne vedené evidencie, používané iné formuláre, aké sú v dokumente SVP, nedodržiavanie podmienok uchovávaní polotovarov, rozpracovaných pokrmov a hotových pokrmov (teplota a čas ich uchovávaní), prevádzkovatelia neurčili, nezaviedli a nezachovávali trvalý postup alebo postupy založené na zásadách HACCP a správnej výrobnéj praxe v kontrolovanej prevádzke, nedodržiavanie zásad SVP, nedodržiavanie stanovených pracovných postupov, nezabezpečenie odkladania vzoriek hotových pokrmov v školských stravovacích zariadeniach.

Štátny zdravotný dozor bol vykonávaný podľa vypracovaného plánu. Zameranie dozoru vyplývalo z platných právnych predpisov Slovenskej republiky, dôraz bol kladený na

zabezpečenie kontroly hygieny potravín, dodržiavania zásad správnej výrobnjej praxe a prevádzkovej hygieny.

Nedostatky týkajúce sa zavedenia systému HACCP boli zistené hlavne v otvorenom type spoločného stravovania. V ostatných zariadeniach spoločného stravovania tzv. uzatvoreného typu, zriadených v nemocniciach, liečebniach, domovoch sociálnej starostlivosti a vo výdajniach stravy sa nedostatky vyskytovali len ojedinele. V roku 2023 bolo v činnosti 81 zariadení tohto typu. Bolo v nich vykonaných 45 kontrol v rámci štátneho zdravotného dozoru. Závodné stravovanie bolo poskytované v 7 závodných kuchyniach, v ktorých bolo vykonaných 7 kontrol v rámci štátneho zdravotného dozoru, tiež vo výdajniach stravy (14 prevádzok) a v závodných bufetoch (6 prevádzok), v ktorých bolo vykonaných 6 kontrol. Monitoring a evidencia vyplývajúce z požiadaviek HACCP systému boli vo väčšine prípadov vedené v plnom rozsahu. V zariadeniach boli uchovávané vzorky hotových pokrmov.

Zistené nedostatky pri výkone štátneho zdravotného dozoru boli dôvodom pre uloženie 34 blokových pokút v celkovej sume 2 460 eur, boli uložené 2 opatrenia na mieste podľa § 55 zákona č. 355/2007 Z. z., 7 pokút v sume 2 050 eur uložených v správnom konaní za správny delikt podľa zákona č. 355/2007 Z. z.

b) kontroly podľa zákona o ochrane nefajčiarov

Pri kontrolách sme vychádzali zo znenia § 7 ods. 1 písm. h) zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého sa zakazuje fajčiť v zariadeniach spoločného stravovania okrem tých zariadení, ktoré majú pre nefajčiarov vyhradených minimálne 50% z plochy, ktorá je stavebne oddelená od časti pre fajčiarov, pričom priestor pre nefajčiarov musí byť umiestnený pri vstupe do zariadenia. Kontroly boli zamerané aj na povinnosť označovania zákazu fajčenia bezpečnostným zdravotným označením a povinnosť oznamovať informáciu, kde a na ktorých kontrolných orgánoch je možné podať oznámenie o porušovaní tohto zákona.

V roku 2023 bolo vykonaných 145 kontrol podľa zákona o ochrane nefajčiarov. Prevádzky boli označené oznamom o zákaze fajčenia, ktorý bol umiestnený na viditeľnom mieste. Porušenie ustanovení zákona č. 377/2004 Z. z. nebolo pri kontrolách zistené.

c) kontroly na základe podnetov/sťažností

V roku 2023 bolo doručených 21 podnetov, z toho bolo 10 podnetov opodstatnených, 9 neopodstatnených a 2 podnety boli odstúpené RVPS v Žiari nad Hronom. 13 podnetov bolo riešených podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zároveň podľa zákona č. 152/1995 Z. z., ostatné boli riešené v rámci kompetencií vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z. z.

Najviac podnetov bolo podaných na zariadenia spoločného stravovania, boli riešené na základe uvádzania zdravotných problémov spočívajúcich v žalúdočných ťažkostiach, ďalej boli uvádzané nedostatky v prevádzkovej hygiene, v skladovaní potravín, v nesprávnej manipulácii so surovinami a hotovými pokrmami, v osobnej hygiene zamestnancov, nedostatočnej kvalite hotových pokrmov, nesprávneho skladovania a likvidácie odpadu, opakovaného používania jednorazových obalov na balenie hotových pokrmov, nezabezpečenie základných hygienických požiadaviek počas konania hromadných podujatí a nepriaznivého ovplyvňovania obytného prostredia hlukom a pachmi (cigaretový dym).

Podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo vykonaných 20 kontrol, uložené boli blokové pokuty: 5/390 eur, nedostatky zistené v jednom zariadení spoločného stravovania a jednom trvalom stánku boli riešené v správnom konaní: 2/2 250 eur. Podľa § 55 zákona č. 355/2007 Z. z. boli nariadené dve opatrenia, jedno sa týkalo zabezpečenia merania hluku, za účelom jeho hodnotenia, druhým bol vydaný zákaz prípravy hotových pokrmov. Podľa zákona č. 152/1995 Z. z. bolo vykonaných 15 kontrol, uložených bolo 7 blokových pokút v celkovej výške 1 350 eur.

	Celkový počet podaní	Opodstatnené	Neopodstatnené	Nebolo možné dokázať, odstúpené
Zariadenia spoločného stravovania	17	10	7	0
Výrobcovia	1	0	0	1
Dopravcovia a distribútori	0	0	0	0
Hypermarkety, supermarkety	0	0	0	0
Malé a stredné predajne	1	0	0	1
Baliarne	0	0	0	0
Iné	2	0	2	0
SPOLU	21	10	9	2

3.2. Úradná kontrola

Úradné kontroly boli vykonávané v roku 2023 v súlade s Nariadením (ES) 625/2017 Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, podľa ustanovení zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách, potravinového kódexu a predpisov pre potravinovú bezpečnosť. Kontroly boli vykonávané podľa aktualizovaného viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín, v ktorom je na základe kategorizácie rizík stanovený plán kontrolnej činnosti. Okrem plánovaných kontrol boli vyhlásené hlavným hygienikom Slovenskej republiky 3 mimoriadne ciele kontroly (kontroly v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2023 v Slovenskej republike, mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín, pokrmov a nápojov počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v našom regióne. V roku 2023 bolo vykonaných spolu 347 kontrol podľa zákona č. 152/1995 Z. z., z toho v 87 prevádzkach bolo zistených spolu 252 nezhôd. Z celkového počtu vykonaných kontrol bolo 97 kontrol s nevyhovujúcim výsledkom. Kontroly boli vykonané v prevádzkach:

- výrobné, sklady a predajne (potravín na osobitné výživové účely, výživových doplnkov, materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami), výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze (výroba a predaj zmrzliny): 16 kontrol

- zariadenia spoločného stravovania:	293 kontrol
- ostatné prevádzkarne:	38 kontrol

Pri kontrolách bolo zistených spolu **252 nezhôd** vzhľadom k súčasne platným právnym predpisom čo je zhoršenie v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2023. Uvedené nezhody boli zistené v **87 prevádzkach**. Najčastejšou príčinou nezhôd vo všeobecnosti boli nedostatky v skladovaní potravín (51 nezhôd), v zistení potravín po dátume minimálnej trvanlivosti resp. dátume spotreby (72 nezhôd) a v označovaní (52 nezhôd), nedodržaní osobnej hygieny (20 nezhôd), overovaní pôvodu (28 nezhôd).

3.2.1 Úradná kontrola v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s lahôdkarskými výrobkami, cukrárskymi výrobkami, zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami pre osobitné skupiny, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami

Úradná kontrola potravín sa zameriava na potravinárske prevádzky, v ktorých je uskutočňovaná výroba a manipulácia s nebalenou zmrzlinou - 18 prevádzok, vo výrobníach potravín na osobitné lekárske účely – 2 prevádzky a v skladoch a predajniach materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami. Kontroly výrobní boli zamerané na hygienu prevádzok, výsledovateľnosť potravín, dodržiavanie podmienok skladovania a označovania potravín, s dôrazom na označovanie prídavných látok – azofarbív, alergénnych látok, kontrolu použitia prídavných látok, vrátane aróm s obsahom rumového éteru a kontrolu dokumentácie správnej výrobní praxe.

V prevádzkach vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou bolo vykonaných 16 úradných kontrol, vo výrobníach potravín na osobitné lekárske účely bola vykonaná 1 kontrola.

Pri výkone úradnej kontroly potravín boli nedostatky zistené v štyroch výrobníach zmrzlín.

Nezhody boli zistené pri výrobe a manipulácii so zmrzlinou (14 nezhôd v 4 prevádzkach). Najväčší počet nezhôd sa týkal dodržiavania zásad SPV a HACCP, osobnej hygieny, potravín po dátume spotreby:

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 4
- v hygiene prevádzky – 1
- v osobnej hygiene – 3
- v označení – 2
- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti – 3
- v skladovaní potravín – 1

Výskyt nezhôd pri výrobe a manipulácii s lahôdkarskými výrobkami, cukrárskymi výrobkami, zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, obalmi a materiálmi prichádzajúcimi do kontaktu s potravinami:

- **v hygiene prevádzky** - nedostatočná prevádzková hygiena steny s popraskanou omietkou, opotrebovaný náter chladiaceho zariadenia, znečistené chladiace a mraziace zariadenia, opotrebované regály v skladoch, pleseň na stenách,
- **v osobnej hygiene** - znečistené, neúčelové civilné oblečenie, nepoužívanie jednorazových rukavíc a pokrývok hlavy,
- **v označení potravín** – nevyznačené alergény,
- **v skladovaní potravín** – potraviny nechránené pred kontamináciou, predaj potravín po dobe spotreby resp. minimálnej trvanlivosti,

- **v manipulácii s potravinami** – uchovávanie porciovacieho náradia v nádobe s vodou,
- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP** – nebola vedená evidencia o čase zmrazenia zmrzlín, za účelom overenia predaja zmrzliny do 24 hodín, nevykonávanie monitoringu CCP, nevedenie evidencie o monitoringu CCP.

Pri odbere niektorých druhov potravín (napr. bylinné čaje, potraviny na osobitné výživové účely, výživové doplnky) boli kontrolované podmienky skladovania týchto potravín a dodržiavanie dátumov minimálnej trvanlivosti u uvedených potravín. Zároveň bolo kontrolované ich označovanie.

Úradnej kontrole podliehajú materiály a predmety určené na styk s potravinami.

Rozsah úradných kontrol bol okrem laboratórneho overenia zhody materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami s čl. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1935/2004 zameraný aj na dokumentárnu kontrolu (vyhlásenie o súlade, podporná dokumentácia – čl. 16), kontrolu označenia (čl. 15), kontrolu správnych výrobných postupov (čl. 3) a kontrolu výsledovateľnosti (čl. 17) v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 1935/2004 a jeho vykonávacích predpisov. Ku každej odobranej a kontrolovanej vzorke bol vyplnený záznam o úradnej kontrole. Zároveň sa s odbermi vzoriek vykonávali aj inšpekcie zamerané na: skladovanie, zavedenie správnej výrobnéj praxe (v priemysle potravinárskych obalov a keramických výrobkov) a dostupnosť dokumentácie v súlade s platnými právnymi predpismi (vyhlásenie o súlade, podporná dokumentácia k vyhláseniu o súlade).

1. Vyhodnotenie úradných kontrol s odberom vzoriek

Úradné kontroly s odberom vzoriek boli realizované v súlade s plánom úradných kontrol nad materiálmi a predmetmi prichádzajúcimi do kontaktu s potravinami. V roku 2023 boli vykonané 2 kontroly s odberom vzoriek. Jeden výrobok laboratórnym vyšetrením nespĺnil požiadavky čl. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1935/2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a o zrušení smerníc 80/590/EHS a 89/109/EHS (ďalej len „nariadenie č. 1935/2004“).

Odobraté boli tri vzorky materiálov a predmetov určených na styk s potravinami:

- Miska melamínová, ktorá bola vyšetrovaná na obsah formaldehydu. Laboratórnym rozborom bolo zistené, že testovaná vzorka za podmienok testov v sledovaných ukazovateľoch (formaldehyd, prchavé látky) spĺňala požiadavky platných právnych predpisov.

- Forma na koláč La CUCINA, ktorá bola vyšetrená na obsah prchavých látok. Laboratórnym rozborom bolo zistené, že testovaná vzorka za podmienok testov v sledovaných ukazovateľoch (prchavé látky) spĺňala požiadavky platných právnych predpisov.

- TORO backing – silikónové košíčky na maffiny. Výrobok nespĺňal požiadavky čl. 3 nariadenia č. 1935/2004 v parametri obsah prchavých látok (0,749). Na základe uvedených skutočností sa predmetný výrobok zaradil do zoznamu nebezpečných výrobkov systému RASFF a boli prijaté opatrenia na trhu na ochranu zdravia spotrebiteľa.

Tabuľka: Druhy odoberaných vzoriek a sledované rizikové ukazovatele v roku 2023

Materiály a predmety určené na kontakt s potravinami	Sledované rizikové ukazovatele
Melamínová miska	Formaldehyd
Forma na koláč La CUCINA	Prechavé látky
TORO backing – silikónové košíčky na maffiny	Prechavé látky

2. Vyhodnotenie úradných kontrol bez odberu vzoriek

Bez odberu vzorky bolo vykonaných 8 kontrol:

- v maloobchode: 6 kontrol materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami, materiálové zloženie: 3 x keramika, 1 x PP, 1 x plast, 1 x plast bez BPA. Kontroly boli zamerané na kontrolu skladovania výrobkov, ich označovanie a kontrolu požadovanej dokumentácie. K štyrom výrobkom boli predložené vyhlásenia o zhode vrátane podpornej dokumentácie, k dvom výrobkom boli predložené vyhlásenia o zhode, ktoré nezodpovedali požiadavkám platných právnych predpisov. Vyhlásenie o zhode od výrobcu neobsahuje žiadne právne predpisy. Boli predložené vyhlásenia k granulátom, z ktorých výrobky vyrábajú, ale v anglickom jazyku. V druhom prípade Vyhlásenie o zhode neobsahovalo všetky právne predpisy, podporná dokumentácia nebola predložená. Podľa predloženej dokumentácie boli vyplnené Check listy;
- v potravinárskych prevádzkarňach (výrobňa pekárskeho výrobku, výrobňa potravín na osobitné lekárske účely): 2 kontroly materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami, ktoré boli zamerané na dodržiavanie podmienok skladovania výrobkov, ich označovanie a predloženie dokumentácie. Materiálové zloženie: 1 x PP, PPE, PE, 1 x PP. K jednému výrobku bolo predložené Vyhlásenie o zhode v anglickom jazyku, podporná dokumentácia sa nedá posúdiť, nebola predložená.

3. Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu

Audit vo výrobní materiálov a predmetov používaných na styk s potravinami nebol uskutočnený, materiály s obsahom nepovolených rastlinných vlákien v plastových výrobkoch nebol zistený. Odber PET fľaš v baliarni vôd nebol uskutočnený z dôvodu, že v územnej pôsobnosti RÚVZ v Žiari nad Hronom baliareň vôd nie je zriadená.

4. Kontroly vykonané na základe oznámení z RASFF o zistení nevyhovujúcich potravinárskych výrobkov:

- V rámci výkonu úradnej kontroly nad materiálmi a predmetmi bola odbornými zamestnancami RÚVZ v Žiari nad Hronom odobraná vzorka: Názov vzorky: **toro baking – silikónové košíčky na muffiny**, Miesto odberu: Predajňa A-Z HOME & GARDEN, Sandrická 521/7, 966 81 Žarnovica, Materiálové zloženie: silikón, Označenie: EAN kód: 8591177059691, Art. Number: 263323, Distribútor: A-Z Veľkoobchod, s.r.o., Pod Jašterom 1, 920 01 Hlohovec, Dovožca: U.T.C. spol. s r.o., Zdebradská 94, 251 01 Říčany – Jazlovice, Česká republika. Výrobok nespĺňal požiadavky čl. 3 nariadenia č. 1935/2004 v parametri obsah prechavých látok, ktorých sa vo vzorke nachádzalo 0,749. Na základe zistení RÚVZ v Žiari nad Hronom bol v systéme RASFF hlásený zdravie škodlivý, nevyhovujúci výrobok – predmet prichádzajúci do styku s potravinami.

3.2.2 Kontrola v zariadeniach spoločného stravovania vrátane výroby lahôdkárskych výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

V spádovom území Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom je evidovaných 735 zariadení spoločného stravovania (ďalej len ZSS), z ktorých bolo v roku 2023 skontrolovaných 248 subjektov. Vykonaných bolo 293 kontrol podľa zákona č. 152/1995 Z. z.

V zariadeniach spoločného stravovania boli úradné kontroly zamerané hlavne na pôvod surovín a ich vysledovateľnosť (slepačie vajcia, rôzne druhy mäsa), kontrolu podmienok ich skladovania a označovanie surovín. Nedostatky boli zisťované najmä v zariadeniach spoločného stravovania tzv. otvoreného typu.

Frekvencia a typy nezhôd v ZSS:

- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – 11
- v osobnej hygiene – 20
- v zdravotnej spôsobilosti – 7
- v označení – 50
- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti – 69
- v overovaní pôvodu potravín, vysledovateľnosti – 28
- v skladovaní potravín – 50
- v manipulácii s potravinami – 2
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením – 15

Najčastejšie sa vyskytujúce nezhody v ZSS:

- **v osobnej hygiene** – znečistené, neúčelové, prípadne civilné oblečenie, nepoužívanie pokrývok hlavy, nosenie ozdôb na rukách, umelé a nalakované nechty, nepoužívanie jednorazových rukavíc pri konečnej manipulácii s hotovými výrobkami, nezabezpečenie základných hygienických potrieb, nezabezpečenie základných hygienických potrieb (tekuté mydlo, jednorazové utierky) pri umývadlách,
- **v zdravotnej spôsobilosti** - nezdokladovanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov,
- **v overovaní pôvodu potravín** – nedostatočne vedená evidencia príjmu surovín, resp. doklady o pôvode na nenachádzajú priamo v prevádzke, nepredloženie nadobúdacích dokladov k surovinám a polotovarom,
- **v označení potravín** – neoznačené alergény v jedálnych lístkoch resp. výveskách, neoznačené suroviny a polotovary skladované v zariadeniach spoločného stravovania, neoznačenie otvorených obalov surovín dátumom a hodinou otvorenia obalu, suroviny neoznačené v štátnom jazyku,
- **v skladovaní potravín** – spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, nezabezpečená čistota skladových priestorov, zmrazovanie potravín dodaných do zariadenia spoločného stravovania v nezmrazenom stave, samovoľné zmrazovanie hotových pokrmov, nevhodné mikroklimatické podmienky pri skladovaní potravín, skladovanie potravín v nevhodných obaloch, skladovanie potravín po dátume spotreby v chladiacom zariadení, nefunkčné chladiace zariadenie, ukladanie pokrmov v nádobách priamo na podlahu, výrobky vyžadujúce chladiarenské skladovanie uložené mimo chladiaceho zariadenia, chladiace zariadenia bez teplomerov, chýbajúce zariadenia na udržiavanie požadovanej teploty pokrmov,
- **v manipulácii s potravinami** – nevhodná manipulácia s pokrmami a surovinami, kríženie čistej a nečistej časti prevádzky, neoznačené pracovné plochy,

- **v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením** – nevhodné odstraňovanie odpadov, zhromažďovanie odpadu v nevyhovujúcich, neuzatvárateľných nádobách, chýbajúce doklady o nakladaní s organickým odpadom, nedokladovanie zmlúv o odbere prepáleného oleja,
- **v priebežnom vzdelávaní zamestnancov potravinárskych prevádzok** - nezabezpečené školenie zamestnancov vo veciach hygieny potravín a v uplatňovaní zásad HACCP, nevedená evidencia o zabezpečovaní školenia zamestnancov vo veciach hygieny potravín.

Prehľad o počte vykonaných kontrol v jednotlivých druhoch prevádzok je uvedený v tabuľkách č. 2 a 7.

3.2.3 Audity podľa článku č. 6 Nariadenia (ES) 625/2017 Európskeho parlamentu a Rady

V roku 2023 v prevádzkach podliehajúcim úradnej kontrole potravín zamestnancami oddelenia hygieny výživy neboli vykonávané audity.

3.3. Zdravotná bezpečnosť potravín

Sledovanie zdravotnej bezpečnosti potravín vo výrobe a distribučnej sieti bolo v roku 2023 uskutočňované podľa viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín v pôsobnosti orgánov verejného zdravotníctva, aktualizovaného pre rok 2023. Laboratórne vyšetrenie vzoriek potravín bolo uskutočnené na základe cielene stanovených kritérií vychádzajúcich z mikrobiologických a chemických rizík u jednotlivých druhov potravín. Počet odobratých vzoriek bol určený prepočtom na počet obyvateľstva regiónu. Celkovo bolo odobratých 152 vzoriek potravín a materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.

3.3.1. Mikrobiologické hodnotenie potravín

Z hľadiska sledovania mikrobiologickej kvality vzoriek potravín (vrátane pokrmov) bolo vyšetrených 100 vzoriek, z toho 14 vzoriek (14%) nevyhovelo požiadavkám Potravinového kódexu Slovenskej republiky, resp. Nariadenia Európskej komisie.

Podľa jednotlivých komodít boli odobraté a laboratórne vyšetrené vzorky: 2 vzorky mäsa a mäsových výrobkov, 10 vzoriek lahôdkárskych výrobkov, 4 vzorky cukrárskych výrobkov, 18 vzoriek zmrzlín a dezertov, 35 vzoriek hotových pokrmov, 19 vzoriek pokrmov rýchleho občerstvenia, 7 vzoriek potravín na výživu dojčiat a malých detí, 3 vzorky výživových doplnkov, 2 vzorky potravín na osobitné výživové účely.

Z odobratých vzoriek potravín nevyhovovali požiadavkám platných právnych predpisov nasledovné vzorky potravín:

- 4 vzorky nebalenej zmrzliny, t. j. 22,22 % – 3 vz. zvýšený obsah koliformných baktérií, 1 vz. zvýšený obsah koliformných baktérií a kvasiniek;
- 3 vzorky lahôdkárskych výrobkov, t. j. 30 % – 1 vz. zvýšený obsah E. Coli, 1 vz. E. Coli a koliformných baktérií, 1 vz. zvýšený obsah E. Coli, koliformných baktérií a kvasiniek;
- 2 vzorky cukrárskych výrobkov, t. j. 50 % – 1 vz. zvýšený obsah koliformných baktérií, kvasiniek a plesní, 1 vz. zvýšený obsah koliformných baktérií;
- 1 vzorka hotového pokrmu, t. j. 2,86 % – 1 vz. zvýšený obsah koliformných baktérií;

- 4 vzorky pokrmov rýchleho občerstvenia, t. j. 21,05% – 4 zv. obsah koliformných baktérií;

3.3.2. Chemické hodnotenie potravín, materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami

Chemické hodnotenie potravín bolo zamerané na vytypované riziká z hľadiska obsahu prídavných látok a kontaminantov v potravinách.

Z počtu odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov) bolo chemicky vyšetrených 52 vzoriek, z toho nevyhoveli požiadavkám platných právnych predpisov 2 vzorky, t. j. 3,85 % a to podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín v nasledovnom rozsahu:

- kontaminujúce látky (Pb, Cd, Hg) boli sledované v dojčenskej a detskej výžive, pričom bolo vyšetrených 8 vzoriek na obsah olova, 8 na obsah kadmia a 3 na obsah ortute. Odobraté vzorky vyhovujú požiadavkám platných právnych predpisov, u komodít, kde nie je stanovený limit bol uskutočnený monitoring;
- za účelom laboratórneho vyšetrenia boli odobraté 3 vzorky materiálov určených na styk s potravinami. Išlo o jednu vzorku Miska melamínová 15 cm, ktorá bola vyšetrovaná na prítomnosť Formaldehydu. V sledovaných kritériách, za podmienok testov uvedený výrobok vyhovuje požiadavkám platných právnych predpisov. Dve vzorky boli vyšetrené na prítomnosť prchavých látok: Forma na koláč La CUCINA, uvedený výrobok vyhovuje požiadavkám platných právnych predpisov, Toro baking – silikónové košíčky na muffiny, za podmienok testov uvedený výrobok nespĺňa požiadavky platných právnych predpisov v parametri obsahu prchavých látok, ktorých sa vo vzorke nachádzalo 0,749;
- prítomnosť dusičnanov bola zisťovaná v 2 vzorkách potravín na výživu dojčiat a malých detí. Vo vzorkách potravín obsah dusičnanov stanovený v platných právnych predpisoch nebol prekročený;
- na stanovenie prítomnosti mykotoxínov (Fumozín) boli vyšetrené 2 vzorky potravín na výživu dojčiat a malých detí. Odobraté vzorky vyhovujú požiadavkám platných právnych predpisov;
- na sledovanie obsahu gluténu bola vyšetrená 1 vzorka potravín na výživu dojčiat a malých detí, obsah gluténu bol nižší ako limit kvantifikácie;
- z prídavných látok bola prítomnosť farbív sledovaná v zmrzlínach (8 vzoriek), cukrárskych výrobkoch (1 vzorka), vyhovujú požiadavkám platných právnych predpisov;
- 1 vzorka potraviny na výživu dojčiat a malých detí bola vyšetrená na obsah rezíduí pesticídov. Vyšetrovacími metódami rezíduá pesticídov neboli zistené;
- 1 vzorka potraviny na výživu dojčiat a malých detí bola sledovaná aj v ukazovateli akrylamid. Obsah akrylamidu vyšetrovacou metódou nebol zistený;
- na sledovanie prítomnosti alergénov (sezam, horčica) boli odobraté dve vzorky hotových pokrmov. Prítomnosť alergénov vyšetrovacou metódou nebola zistená;
- obsah chemických konzervačných látok bol zisťovaný v 2 vzorkách výživových doplnkov a v 1 vzorke nealkoholických nápojov. Limity neboli prekročené;
- prítomnosť mastných kyselín bola vyšetrovaná v 1 vzorke výživového doplnku, vyhovujú požiadavkám platných právnych predpisov.

Prehľad cudzorodých látok kontaminujúcich uvádza tabuľka č. 5 a aditívnych vo vybraných potravinách uvádza tabuľka č. 6.

3.4. Turistická sezóna

3.4.1. Letná turistická sezóna

Počas letnej sezóny bol štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín vykonávaná hlavne v zariadeniach spoločného stravovania nachádzajúcich sa v rekreačných oblastiach. Zamerané boli na kontrolu zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov, skladovanie surovín a polotovarov, manipuláciu s hotovými pokrmami, na dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov a kontrolu čistoty prevádzkovaných priestorov.

Letná rekreácia bola sústredená hlavne v okolí Banskoštiavnických jazier a pri kúpaliskách v Žiari nad Hronom, vo Vyhniach a v Sklených Tepliciach. Počas letnej sezóny bol v prevádzke na plážovom kúpalisku v Žiari nad Hronom 1 stánok s rýchlym občerstvením a jeden bufet s rýchlym občerstvením. Vo Vyhniach bol v prevádzke 1 bufet s rýchlym občerstvením, jedna reštaurácia a denný bar poskytujúci nápoje v relaxačno – športovom centre areálu Vodného raja. Pri Počúvadlianskom jazere bolo poskytované stravovanie formou hotových pokrmov a pokrmov pripravených na objednávku v piatich prevádzkach. Pri Dolnohodušskom jazere bol v prevádzke stanový tábor a jedna chata s ubytovaním a stravovaním, ktorá je v činnosti celoročne. Pri Kolpašskom jazere boli v prevádzke 2 stánky s rýchlym občerstvením a v katastrálnom území Štiavnické Bane boli v prevádzke 3 stánky s rýchlym občerstvením a jeden penzión. Na Richňave bol v prevádzke 1 stánok s rýchlym občerstvením a 1 penzión. Pri Belianskom jazere boli v prevádzke 2 stánky s rýchlym občerstvením. Pri vodnej nádrži Tajch v Novej Bani bol v prevádzke jeden bufet s rýchlym občerstvením, kemp so zariadením spoločného stravovania a penzión Tajch. V areáli stanového tábora v Revištskom Podzámčí bola celoročne v prevádzke „Drevenica pri vstupnom objekte športového areálu“ a reštaurácia, ktoré poskytovali hotové pokrmy a jedlá na objednávku.

V rámci štátneho zdravotného dozoru počas letnej sezóny boli vykonané kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalitu pokrmov v stánkoch s rýchlym občerstvením a v ostatných zariadeniach spoločného stravovania na umelých a prírodných sezónnych kúpaliskách významných pre kúpaciu sezónu. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bola uložená 1 sankcia v hodnote 60 € za nesprávnu manipuláciu s pokrmami. Pri úradnej kontrole potravín bolo uložených 8 sankcií v celkovej hodnote 340 eur za skladovanie potravín po uplynutí dátumu spotreby, resp. minimálnej trvanlivosti a za nedodržiavanie zásad osobnej hygieny pri práci s potravinami. Spolu bolo vykonaných 44 kontrol v 24 prevádzkach. V jednom stánku s rýchlym občerstvením bolo nariadené uzatvorenie časti prevádzky týkajúcej sa zákazu uvádzania tepelne dohotoveného pokrmu (gulášu) do obehu.

Počas letnej turistickej sezóny prebiehali mimoriadne kontroly nebalenej zmrzliny. Výsledky z uvedených kontrol sú popísané vo výročnej správe v časti týkajúcej sa vyhodnotenia mimoriadnych úloh.

3.4.2. Zimná turistická sezóna

Počas zimnej sezóny bol cestovný ruch sústredovaný v obci Krahule, Skalka pri Kremnici, v Ostrom Grúni a v Hodruši - Hámroch. V roku 2023 bolo v týchto strediskách v činnosti 6

zariadení spoločného stravovania a 8 stánkov s rýchlym občerstvením. Na Skalke pri Kremnici boli v prevádzke 3 zariadenia s poskytovaním ubytovania a stravovania a 4 stánky s rýchlym občerstvením. Na Krahuliach boli v prevádzke 2 zariadenia s poskytovaním ubytovania a stravovania a 2 stánky s rýchlym občerstvením. V Hodruši - Hámroch bol v prevádzke 1 hotel, 1 bufet s hotovými pokrmami, jeden stánok s rýchlym občerstvením a v Ostrom Grúni 1 bufet s rýchlym občerstvením. V Novej Bani v lyžiarskom stredisku Drozdovo bol v prevádzke 1 stánok s rýchlym občerstvením. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru boli uložené 4 sankcie v hodnote 320 eur za nesprávnu manipuláciu s pokrmami. Pri úradnej kontrole potravín boli uložené 4 sankcie v celkovej hodnote 250 eur za skladovanie potravín po uplynutom dátume spotreby, resp. minimálnej trvanlivosti. Spolu bolo vykonaných 26 kontrol v 13 prevádzkach.

3.5. Hromadné akcie

Pri organizovaných hromadných akciách sa postupovalo podľa § 14 až § 18 Výnosu MP SR a MZ SR č. 28167/2007-OL Potravinového kódexu SR (Stánkový predaj a iný ambulantný predaj potravín). V roku 2023 bolo vydané 1 rozhodnutie k uvedeniu priestorov na predaj originálne balených cukrovín do prevádzky a prijatých 35 oznámení o začatí prevádzky. V roku 2023 bolo ohlásených 17 hromadných akcií a ostatných kultúrno – športových jednorazových podujatí. V spádovom území sa konali 4 jarmoky a 5 vianočných trhov. Počas ich konania boli skontrolované stánky s rýchlym občerstvením. Organizátori zabezpečili zariadenia na osobnú hygienu pre zamestnancov stánkov s rýchlym občerstvením a pre zákazníkov a zabezpečili prívod tečúcej studenej vody. Organizátori hromadných podujatí predložili zoznamy prevádzkovateľov stánkov s rýchlym občerstvením s rozhodnutiami miestne príslušných regionálnych úradov verejného zdravotníctva. Počas konania hromadných podujatí bolo vykonaných 82 kontrol v 48 prevádzkach. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru neboli uložené sankcie. Pri úradnej kontrole potravín bolo uložených 6 sankcií v celkovej hodnote 360 eur za porušenie podmienok skladovania potravín a skladovanie potravín po uplynutom dátume spotreby, resp. minimálnej trvanlivosti a za nedodržiavanie zásad osobnej hygieny zamestnancov počas manipulácie s pokrmami.

V termíne od 01.12.2023 do 21.12.2023 prebiehali mimoriadne kontroly zariadení stánkového a ambulantného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v Slovenskej republike. Výsledky z uvedených kontrol sú popísané vo výročnej správe v časti týkajúcej sa vyhodnotenia mimoriadnych úloh.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zákona č. 355/2007 Z. z.:

- podľa § 12 ods. 2 písm. i), m), n) **neboli** vydané opatrenia,
- podľa § 55 ods. 2 boli vydané **2 opatrenia na mieste**, jedno sa týkalo uzavretia časti prevádzky z dôvodu závažných prevádzkových nedostatkov, nevyhovujúceho stavebno-technického stavu (nedostatok drezov na prípravu a podávanie hotových pokrmov), druhé sa týkalo zabezpečenia objektivizácie hlukových pomerov prevádzky,
- podľa § 56 **neboli** uložené **sankcie** v priestupkovom konaní,
- podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo uložených **34 blokových pokút** v sume **2460 €**,
- podľa § 57 bolo uložených **9 pokút** v sume **3 400 €**,
- podľa § 58 neboli uplatnené **náhrady nákladov**.

Sankčné opatrenia podľa zákona č. 152/1995 Z. z.:

- podľa § 19 ods. 1, ods. 2 a podľa nariadenia č. 2017/625 bolo **uložených 65 opatrení** (opatrenia sa týkali napr. stiahnutia z trhu potravín po uplynutom dátume spotreby, resp. po dátume minimálnej trvanlivosti, zákazu uvádzania potravín neznámeho pôvodu do obehu),
- podľa § 20 ods. 9 **neboli** uložené **opatrenia na mieste**,
- podľa § 28 **pokuty neboli** uložené,
- podľa § 29 v priestupkovom konaní **neboli** uložené sankcie,
- v blokovom konaní podľa § 29 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo udelených **81 blokových pokút** v sume **8635 €**,
- **náhrady nákladov** podľa § 20 ods. 4 **neboli** uložené

Ďalšie sankčné opatrenia:

- podľa § 10 zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov **neboli** pokuty uložené,
- podľa § 45 zákona č. 71/67 Zb. **nebola** uložená poriadková pokuta.

V zákonom stanovenej lehote **neboli** podané **odvolania** voči vydaným rozhodnutiam o pokutách.

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

V roku 2023 nebol v potravinárskych prevádzkach a v zariadeniach spoločného stravovania zaznamenaný epidemický výskyt alimentárnych ochorení.

6. Poradne správnej výživy

Zamestnanci oddelenia hygieny výživy sa nepodieľajú na činnosti poradne správnej výživy.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

Projekty

Pre rok 2023 a ďalšie roky boli Úradom verejného zdravotníctva SR v odbornej problematike hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov vyhlásené 4 projekty, pričom RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom bol riešiteľom troch projektov.

1. Monitoring príjmu kuchynskej soli

Cieľom projektu je dosiahnuť postupné znižovanie príjmu soli v nadväznosti na prijaté úlohy v oblasti rizikových faktorov vo výžive.

2. Sledovanie výživového stavu klientov v zariadeniach sociálnych služieb

Cieľom projektu je kontrola dodržiavania zásad zdravej výživy v zariadeniach sociálnych služieb za účelom zabezpečenia ozdravenia výživy klientov v zariadeniach sociálnych služieb, ako sú domovy sociálnej starostlivosti, vrátane domovov dôchodcov, domovov špeciálnej starostlivosti (charitné, hospice a pod.), ktoré nepatria medzi zdravotnícke zariadenia.

3. Monitoring prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v ZSS a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti.

Cieľom kontroly je správnosť označenia potravín s ohľadom na výskyt alergénov pochádzajúcich zo zložiek potravín alebo v rámci procesu výroby a krížovej kontaminácie.

Vyhodnotenie Programov a projektov je súčasťou osobitnej správy.

V rámci projektu Monitoring bezpečnosti PET fliaš z recyklovaných plastov RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom nebol zaradený do jeho riešenia.

Mimoriadne úlohy

V roku 2023 orgán verejného zdravotníctva plnil nasledovné mimoriadne úlohy:

Kontroly nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2023 v Slovenskej republike – úradné kontroly prebiehali počas celej letnej sezóny 2023. Bolo skontrolovaných 19 prevádzok, v ktorých bola uskutočňovaná výroba a predaj zmrzliny, vykonaných bolo 38 kontrol (19 ÚKP a 19 ŠZD). Zmrzlina bola kontrolovaná aj v ZSS, v ktorých je uskutočňovaný predaj priemyselne vyrobenej hlbokozmrazenej zmrzliny. Závažné nedostatky boli zistené v 4 prevádzkach. Zároveň v 3 prevádzkach bola laboratórnym rozborom zistená nevyhovujúca mikrobiologická kvalita 4 vzoriek zmrzlín (vyšetrenia zamerané na hygienu procesu výroby). Najčastejšie zisťované nedostatky nedodržanie zásad osobnej hygieny – zamestnanec nemal pracovné oblečenie (3 prevádzky), nebola vedená evidencia podľa systému HACCP (4 prevádzky), nedodržanie doby predaja do 24 hod. po zmrazení (3 prevádzky), nebola vedená evidencia o čase zmrazenia zmrzlín, za účelom overenia predaja zmrzliny do 24 hodín (2 prevádzky). Prevádzkovatelia zabezpečili overovanie zdravotnej bezpečnosti svojich výrobkov a predloženými protokolmi o skúškach preukázali vyhovujúcu kvalitu vyšetrených vzoriek zmrzlín.

Odobratých bolo 26 vzoriek zmrzlín, z toho 18 bolo vyšetrených mikrobiologicky, 4 vzorky nevyhovovali požiadavkám platných právnych predpisov z hľadiska hygieny procesov. 8 vzoriek bolo vyšetrených na prítomnosť syntetických farbív, všetky vyhoveli požiadavkám platných právnych predpisov. Podľa zákona č. 152/1995 Z. z. boli uložené blokové pokuty vo výške: 6/395 eur.

Mimoriadna cielená kontrola zameraná na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach spoločného stravovania - úradné kontroly potravín boli uskutočnené v 43 zariadeniach spoločného stravovania. Priamy dovoz potravín z Ukrajiny resp. z iného členského štátu nebol zistený.

Mimoriadne kontroly zariadení stánkového a ambulantného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v Slovenskej republike (01.12.2023 do 21.12.2023) - v stanovenom termíne bolo skontrolovaných 12 stánkov, pričom bolo vykonaných 24 kontrol. V šiestich stánkoch bol uskutočňovaný predaj pokrmov rýchleho občerstvenia (napr. zemiakové špirály, palacinky, wafle, donuty, trdelníky, párance a tepelne upravené mäsové výrobky s prílohami) a v ostatných stánkoch bol uskutočňovaný iba predaj nápojov (varené víno, vianočný punč a medovina). Nedostatky pri výkone štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontrole potravín neboli zistené.

Podrobné vyhodnotenie mimoriadnych cielených úloh je súčasťou samostatných správ.

8. Príloha: tabuľky č. 1 až 8

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2023

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodi ta	Mikrobi o- logická kontami - nácia	Iná kontami - nácia	Zloženi e výrobk u	Označe nie výrobk u	Iné	Počet nevyho- vujúc h vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyho- vujúc h vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	0	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	2	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
8	Cereálie a pekárs. výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	1	0,00
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	4	0	0	0	0	4	26	15,38
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0,00
19	Lahôdkarské výrobky	3	0	0	0	0	3	10	30,00
20	Cukrárske výrobky	2	0	0	0	0	2	5	40,00
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	1	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	1	1	0	0	0	2	48	4,17
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	4	0	0	0	0	4	19	21,05
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	24	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	12	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	2	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	1	0	0	0	1	3	33,33
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0,00
	Spolu	14	2	0	0	0	16	152	10,53

Vyhodnotenie inšpekcii na mieste - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2023

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ	Ostatné prevádzkarne – registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	4	3	68	735	18	828	358	1186
Počet kontrolovaných subjektov	1	0	20	248	15	284	24	308
Počet kontrol	1	0	25	582	33	641	29	670
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	0	0	112	4	116	1	117
SVP/ HACCP	0	0	0	55	4	59	0	59
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	11	0	11	0	11
Hygiena prevádzky	0	0	0	67	1	68	1	69
Osobná hygiena	0	0	0	20	3	23	0	23
Odborná spôsobilosť	0	0	0	30	0	30	0	30
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	7	0	7	0	7
Označovanie	0	0	0	82	2	84	0	84
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	69	3	72	0	72
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	28	0	28	0	28
Skladovanie	0	0	0	74	1	75	0	75
Manipulácia s potravinami	0	0	0	3	0	3	0	3
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	17	0	17	0	17
Iné	0	0	0	5	0	5	1	6

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2023

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	9	0	0	0	0	0	1	10
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	4	1	0	1	0	0	2	8
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	24	4	0	6	0	0	0	34
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Prerušenia konania		0	1	0	0	0	0	0	1
7.	Zastavenia konania		0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Odborné konzultácie		282	10	3	21	2	2	5	325

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxínogénne mikroorganizmy - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2023

Tabuľka č. 4

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Ent bac	BacCer	Cro-no B		Iné
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	4
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkárske výrobky	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	3	0	0	0	0	0	3
20	Cukrárske výrobky	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Ent bac	BacCer	Crono B		Iné
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a dojčenská výživa	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	100	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	13	3	0	0	0	0	0	0

Vysvetlivky: **Sal** - Salmonella spp., **Shi** - Shigella spp., **Cam** - Campylobacter jejuni, **Yer** - Yersinia enterocolitica, **Pse** - Pseudomonas aeruginosa, **Clo Per** - Clostridium perfringens, **Lis** - Listeria monocytogenes, **Sta** - Stafylokoky, **Ple** - plesne, **Kva** - kvasinky, **CloBot** - Clostridium botulinum, **B hem** – B-hemolytické streptokoky, **Vib** - Vibrio parahaemolyticus, **Kol** - koliformné baktérie, **Ecol** – E. coli, **Ent** - enterokoky, **Entbac** – Enterobacteriaceae, **BacCer** - Bacillus cereus, **Crono B** - Cronobacter spp.

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.			Pb			Cd			Hg			As			Cr			Al			Cu			Ni			Sn					
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%			
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	15	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	5	0	0,00	3	0	0,00	3	0	0,00	3	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	3	1	33,33	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	25	1	4,00	8	0	0,00	8	0	0,00	3	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd - kadmium, Hg - ortuť, As - arzén, Cr - chróm, Al - hliník, Cu - meď, Ni - nikel, Sn - cín

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE					
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%			
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	2	0	0,00	1	0	0,00	3	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	3	0	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	2	0	0,00	1	0	0,00	3	0	0,00	3	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	5	0	0,00

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP – rezíduá pesticídov, _MT – mykotoxíny, NEL – polyaromatické uhľovodíky, PCB – polychlórované bifenylly, _NZ – nitrozamíny, EKF – estery kyseliny ftalovej, _HIS – histamín

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
22	Minerálne vody doječenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
24	Pramenité vody doječenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
26	Hotové pokrmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
28	Detská a doječenská výživa	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
29	Výživové doplnky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
34	Iné pridavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
	Spolu	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0

Vysvetlivky: **Sb** - antimón, **Ba** - bárium, **B** - bór, **NO2** - dusitany, **Fx** - fluoridy, **CN** - kyanidy, **Mn** - mangán, **Se** - selén

Uvádzajú sa len komodity, v ktorých boli parametre uvedené v tabuľke vyšetrené

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			Prch_1			PAA			Bisfenol A		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	1	0	0,00	2	1	50,0	0	0	0,00	1	0	0,00

Vysvetlivky: **Ag** – striebro, **Cr6+** - šesťmocný chróm, **CML** - celková migrácia látok, **form** – formaldehyd, **Prch_1** – prchavé látky, **PAA** - primárne aromatické amíny,

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
21	Mínérálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Mínérálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Praménité vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	11	1	9,09	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	11	1	9,09	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	2	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	4	0	0,00	3	0	0,00	3	0	0,00	3	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	27	1	3,70	14	0	0,00	5	0	0,00	4	0	0,00	1	0	0,00	11	1	9,09	0	0	0,00	0	0	0,00

P. č.	Komodita	Feroxyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyselina manganistanom			Celkový organický uhlík		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

**Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach - RÚVZ Žiar nad Hronom -
rok 2023**

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
Spolu	0	0	0

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

Činnosť oddelenia hygieny detí a mládeže bola v roku 2023 vykonávaná v súlade s platnou koncepciou odboru a príslušnou legislatívou.

Úlohy vyplývajúce z celospoločenských programov a projektov na ochranu a podporu zdravia detí a mládeže sa riešili v súlade s metodickými pokynmi na ich plnenie. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru sa kontrolovalo dodržiavanie ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení noviel, všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia.

V zariadeniach pre deti a mládež, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie, tiež v prevádzkach, v ktorých sa prevádzkuje živnosť starostlivosti o deti do šesť rokov veku, alebo výchovy a mimoškolského vzdelávania detí a mládeže, v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sledujeme okrem životných a pracovných podmienok detí a mládeže, pracovného prostredia, podmienok a úrovne stravovania aj spôsob zabezpečenia doplnkového stravovania a pitného režimu, realizáciu školského mliečného programu v školách, podmienky pre pohybovú aktivitu detí a mládeže v školách, podmienky praktického vyučovania aj celkové zdravotno-hygienické zabezpečenie v priebehu zimných a letných zotavovacích podujatí pre deti a mládež v prevádzkach rekreačných zariadení a dodržiavanie požiadaviek na prevádzku pieskovísk v materských školách a pieskovísk vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti sídlisk miest a obcí.

Podľa usmernení ÚVZ SR Bratislava pracovníci oddelenia vykonávali ciele kontroly, ktoré boli zamerané na používanie múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach školského stravovania. V priebehu školského roku z dôvodu vysokej chorobnosti pre výskyt akútnych respiračných ochorení, chrípky a chrípke podobných ochorení u detí a žiakov navštevujúcich zariadenia pre deti a mládež, ako aj pedagógov vyučujúcich v týchto zariadeniach, samotní riaditelia jednotlivých materských, základných a stredných škôl mimoriadne prerušili výchovno-vzdelávací proces. Uzatváranie tried a škôl, prípadne nariadenie dištančného vzdelávania, riaditelia zariadení pre deti a mládež konzultovali s odbornými pracovníkmi RÚVZ v Žiari nad Hronom (odd. hygieny detí a mládeže a odd. epidemiológie) a riadili sa ich pokynmi a odporúčaniami. Pracovníci oddelenia HDM riešili aj 4 podnety podané na zariadenia pre deti a mládež a na rekreačné zariadenie na prešetrenia dodržiavania protipandemických opatrení. V priebehu roka sa uskutočnil aj odber 11 vzoriek hotových pokrmov pripravených v školských stravovacích zariadeniach materských a základných škôl. Pri výkone ŠZD v školských kuchyniach sa pracovníci oddelenia zameriavali aj na poskytovanie desiat a na hodnotenie pestrosti jedálnych lístkov a v predškolských zariadeniach aj na zabezpečovanie pitného režimu pre deti. Do Informačného systému úradov verejného zdravotníctva sa priebežne vkladajú požadované údaje z výkonu štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach pre deti a mládež a úradnej kontroly potravín v zariadeniach školského stravovania. Výkon štátneho zdravotného dozoru bol zameraný na pieskoviská pri materských školách a aj na verejné pieskoviská vybudované v rámci občianskej vybavenosti sídlisk miesta obcí. Hodnotil sa tiež hygienický stav areálu ihrísk, technický stav a údržbu preliezačiek a hojdačiek. Na overenie kvality piesku z pieskovísk určených na hranie detí a na zistenie

vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia, pracovníci odobrali 26 vzoriek piesku v rámci ŠZD a 4 vzorky piesku v rámci objednávok na expertízu.

V rámci projektu 4.2, ktorý sa zameriava na predaj doplnkových jedál a nápojov v bufetoch a automatoch na základných a stredných školách, boli vykonané ciele ŠZD v školských bufetoch.

V priebehu roka 2023 bolo vykonaných 13 štátnych zdravotných dozorov v materských školách, pri ktorých bol, okrem iného pre potreby projektu 4.4 (monitorovanie kvality vnútorného prostredia v predškolských zariadeniach) zisťovaný aj spôsob odvetrania priestorov zariadenia a či došlo k zmene v porovnaní s dokumentmi nachádzajúcich sa v agende oddelenia HDM.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda (tab. č. 1).

Riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí

- sledovanie aktivít je komplexným výkonom štátneho zdravotného dozoru, realizáciou výchovných aktivít v oblasti edukácie matiek cestou materských centier a cestou zariadení pre deti a mládež prispieť k zníženiu výskytu detskej obezity.

S pracovníkmi materských centier sa nepodarilo nadviazať aktívnu spoluprácu. O prednášky, alebo zdravotno-výchovný materiál oddelenia podpory zdravia, neprejavili záujem. Oddelenie podpory zdravia uskutočnilo na základných a stredných školách 26 prednášok o zdravej výžive s počtom 489 účastníkov a 44 prednášok o zdravom životnom štýle s počtom 242 účastníkov, kde zahrnuli aj prednášky o obezite.

- sledovanie mikrobiálnej kvality piesku z detských pieskovísk a technického zabezpečenia detských ihrísk v materských školách a z detských pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti miest a obcí

V rámci ŠZD a sledovania mikrobiálnej kvality piesku z detských pieskovísk pri materských školách a z pieskovísk zriadených v rámci občianskej vybavenosti miest a obcí, bolo odobratých celkom 26 vzoriek piesku z pieskovísk určených na hranie detí, z ktorých 17 pieskovísk sa nachádzalo v areáli materských škôl a 9 pieskovísk bolo verejných. Z 26 vzoriek pieskov, odobratých na vyšetrenie, v 4 vzorkách kvalita piesku nevyhovovala vo vyšetrených ukazovateľoch požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská, a to v 2 prípadoch pre nález geohelmintov (vajíčok a lariiev) a parazitov *Ancylostoma/Necator* sp., v 1 prípade pre prekročené najvyššieho prípustného množstva termotolerantných koliformných baktérií, fekálnych streptokokov a zároveň pre nález geohelmintov (vajíčok a lariiev) a parazitov, v 1 prípade pre prekročené najvyššieho prípustného množstva fekálnych streptokokov. Dvomi prevádzkovateľom materských škôl a dvomi prevádzkovateľom verejných detských ihrísk, v areáli ktorých sa pieskoviská nachádzali, boli vydané opatrenia rozhodnutím zabezpečiť zdravotne bezchybný piesok v pieskovisku, s termínom dňa doručenia rozhodnutia. O vykonaných opatreniach sme boli písomne a telefonicky upovedomení. Po odstránení nedostatkov, ktoré boli dôvodom na vydanie týchto opatrení, boli vykonané opakované 4 rozборы vzoriek piesku za účelom overenia účinnosti vykonaných opatrení. Odbery vzoriek piesku boli vykonané na základe objednávok prevádzkovateľov a vyšetrené vzorky piesku vyhovovali požiadavkám citovanej vyhlášky.

Vo všetkých kontrolovaných pieskoviskách pri materských školách je vytvorená možnosť uzavrieť hraciu plochu pieskoviska buď celtovinovou plachtou, alebo rôznymi drevenými krytmi. Výmena piesku v pieskoviskách sa podľa záznamov prevádzkovateľov konala najčastejšie v prechádzajúcom roku. Pieskoviská vybudované v rámci občianskej vybavenosti sú prevažne oplotené s uzamykateľnou bráničkou.

- predaj doplnkových jedál v školských bufetoch a automatoch

V spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom sa nachádzajú 3 nápojové automaty pri základných školách a 5 školských bufetov a 8 nápojových automatov umiestnených v objektoch stredných škôl a v domove mládeže. V priebehu roka 2023 bol jeden školský

bufet nachádzajúci sa v strednej škole zrušený. Bufety poskytujú doplnkové stravovanie, pričom sortiment je doplnený aj o potraviny s množstvom prebytočnej energie, resp. potravín s vysokým obsahom soli a cukrovinky. Nápojové automaty, ktoré sú umiestnené v stredoškolských objektoch v počte 8, majú sortiment nápojov rôznych druhov kávy. Všetky nápojové automaty sú označené, že ide o kávu bez obsahu kofeínu. V nápojových automatoch sa nenachádzajú nápoje s obsahom kofeínu – ice cafe, kofola, coca cola a pepsi cola. Nápojové automaty, ktoré sú umiestnené v základných školách v počte 3 ponúkajú sortiment nápojov mliečnych výrobkov.

Prevádzkovateľmi všetkých uvedených zariadení sú fyzické osoby oprávnené na podnikanie a v jednom prípade škola, ktorým na základe žiadostí RÚVZ v Žiari nad Hronom vydal súhlasné rozhodnutia na posúdenie priestorov zariadení do prevádzky, prípadne prevádzkovatelia oznámili začatie prevádzkovania zariadení.

Sortiment bufetov musí byť v súlade s právnymi predpismi a s odporúčaniami racionálnej výživy s cieľom znížiť riziká výskytu chronických neprenosných ochorení, vrátane obezity.

Pri ŠZD vykonaných v priebehu roka 2023 bolo zistené, že v bufetoch je ponúkaný sortiment ako hot-dogy a obložené lahôdkárske výrobky (obložené žemle, bagety a rožky) pričom sa používajú mäsové výrobky s obsahom mäsa vyšším ako 80 % a nepoužívajú sa výrobky s obsahom majonézy. Sortiment v bufetoch tvorili aj výživovo hodnotné potraviny ako čerstvé ovocie a zelenina, mliečne výrobky a cereálne výrobky. Pri ŠZD boli zistené aj nedostatky a to predaj potravín s množstvom prebytočnej energie, resp. potravín s vysokým obsahom soli a cukrovinky. Podiel tohto sortimentu presahoval 50 % z celkového tovaru. Niektoré ponúkané nealkoholické nápoje boli s pridaným cukrom nad 5 g/100 ml. Ostatné ponúkané nápoje boli minerálne vody, ochutené minerálne vody a 100% džúsy. V bufetoch sa nepredávajú nápoje s obsahom kofeínu, taurínu a chinínu, alkoholické nápoje. Na podporu zdravého životného štýlu neboli v bufetoch rozmiestnené žiadne plagáty a nástenky s plochou najmenej veľkosti A3. Prevádzkovateľom bufetov boli uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

- výkon mimoriadneho cieleného štátneho zdravotného dozoru so zameraním na používanie múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach školského stravovania

V priebehu roka 2023 sa vykonávali mimoriadne cielené kontroly (ÚKP) so zameraním na používanie múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach školského stravovania. Vykonaných bolo celkovo 20 mimoriadnych cielených ÚKP vo vybraných školských stravovacích zariadeniach a 6 v stravovacích zariadeniach pri rekreačných zariadeniach, v ktorých sa konajú zotavovacie podujatia pre deti a mládež. Pri kontrolách nebolo v žiadnom ZSS pri zariadeniach pre deti a mládež zistená múka s krajinou pôvodu z Ukrajiny a mäso s pôvodom z Ukrajiny.

Správy o výsledkoch boli pravidelne zasielané na ÚVZ SR Bratislava.

- spolupráca pri riešení projektu COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative)

Projekt COSI v SR je súčasťou „Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025“. Projekt je realizovaný MZ SR metodikou WHO, bol schválený etickou komisiou a prebieha vo viacerých európskych krajinách. Svetová zdravotnícka organizácia bude po skompletizovaní meraní a dát analyzovať údaje zo všetkých škôl. Pre zber údajov boli na jednotlivé RÚVZ zaslané materiály – dotazník pre meranie detí, rodinný dotazník, dotazník pre školy, informovaný súhlas pre rodičov a súhlas so spracovaním osobných údajov. V roku 2023 sa uvedený projekt nerealizoval.

Odborné stanoviská a expertízy

Odborné stanoviská, v počte 66, sa vypracovávali na základe doručených podaní od rôznych subjektov, ako aj z podnetu RÚVZ v Žiari nad Hronom. Vydané boli záväzné stanoviská k územným konaniam k stavbám detských ihrísk, k areálu detského ubytovacieho zariadenia, ku kolaudáciám zariadení pre deti a mládež, stanoviská k projektovým dokumentáciám pre stavebné úpravy a rekonštrukcie zariadení pre deti a mládež, stanoviská k dočasnej úprave kapacity materských škôl a k prešetrovaným podnetom.

Odborno-metodická činnosť- konzultácie

Pracovníci oddelenia poskytli v priebehu roka 758 odborných konzultácií, ktoré sa najčastejšie týkali problematiky škôl, zimných a letných zotavovacích podujatí – lyžiarskych výcvikových kurzov a škôl v prírode; ďalej sa konzultácie týkali projektovej dokumentácie na výstavbu a rekonštrukcie školských zariadení, problematiky kapacity materských škôl, usmernení ohľadne prerušenia výchovno-vzdelávacích procesov z dôvodu zamedzenia šírenia prenosných respiračných ochorení v jednotlivých školských zariadeniach, kde bola veľká absencia u žiakov a zamestnancov školy, problematiky prenosných parazitárnych ochorení v kolektívoch, prevádzkových poriadkov. Mnohé konzultácie boli poskytované pri výkone ŠZD v dozorovaných zariadeniach a ich predmetom boli - zásady správnej výrobnéj praxe v zariadeniach spoločného stravovania, manipulácia so surovinami, nakladanie s kuchynským biologickým odpadom, zriadenie školského bufetu, zabezpečenie diétného stravovania detí a žiakov, ktorých zdravotný stav vyžaduje osobitné stravovanie.

Porady

1. Celoslovenská pracovná porada vedúcich pracovníkov oddelení/odborov hygieny detí a mládeže, v dňoch 03.10.- 04.10.2023, miesto konania: Bratislava, účasť: Mgr. Čierna.

Účasť na odborných podujatiach

1. Odborný seminár: Základné školenie k auditu, dňa 14.06.2023, online školenie, účasť: Mgr. Čierna
2. Pracovné stretnutie pre vedúcich zamestnancov zariadení školského stravovania, dňa 21.08.2023, Žiar nad Hronom, účasť: Lesná

Iné

2.1. Zhodnotenie školského mliečného programu

- Podľa metodického usmernenia č. 12/2008 zo 6. októbra 2008 k realizácii nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 339/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 342/2009 Z. z. a Metodického usmernenia 16/2009-R z 27. augusta 2009, ktorým sa mení a dopĺňa vyššie citované usmernenie, je v našom spádovom regióne zapojených do mliečného programu 32 materských škôl, 19 základných škôl, 5 stredných škôl a 2 špeciálne základné školy.
- Tatranská mliekareň TAMI a.s. Kežmarok, plynule a bez problémov zásobuje školské zariadenia mliekom a mliečnymi výrobkami podľa objednávok. Školský mliečny program zabezpečujú v plnom rozsahu pracovníčky zariadení školského stravovania. Tepelne ošetrené polotučné mlieko neochutené s 1,5% obsahom tuku a UHT trvanlivé plnotučné mlieko 3,5% tuku, sa distribuuje v 1 litrovom tetrapakovom balení, UHT trvanlivé polotučné mlieko a kakao a ochutené mlieka v 250 ml balení. Mlieko má 10 dňovú trvanlivosť a trojmesačnú trvanlivosť. Rozvoz je 1-2 krát týždenne, v závislosti od doby najneskoršej spotreby mlieka. S mliekom manipulujú len zdravotne a odborne spôsobilé osoby. Mlieko sa uskladňuje v chladiacich zariadeniach alebo v suchých a chladných skladoch, v závislosti od doby spotreby výrobkov a požiadavky zachovania chladiarenského reťazca. Mlieko ako ŠMP sa podáva denne formou nápoja k obedu. Nie je povolené mlieko variť, teda používať ho pri príprave pokrmov, podľa metodického usmernenia MŠ SR sa mlieko môže len dochucovať. Pri kontrolách neboli zistené žiadne nedostatky pri uskladnení, manipulácii a podávaní mlieka a mliečnych výrobkov, nedostatky neboli zistené ani pri likvidácii odpadu. Tetrapakové obaly sa spravidla likvidujú v spolupráci s technickými službami.
- V troch základných školách sa ŠMP realizuje formou mliečnych automatov firmy Rajo a. s., tzv. „Rajo brejky“, kde v mliečnych automatoch sú popri ochutených balených mliekach v sortimente aj balené ovocné šťavy.
- Školské mlieko si v školských jedálňach našlo a každoročne nachádza svojich nových pravidelných konzumentov.

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2023

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	32	32	0
ZŠ	19	19	0
SŠ	5	5	0
Iné	2	2	0
Spolu	58	58	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

Pracovníci oddelenia HDM zabezpečovali štátny zdravotný dozor nad dodržiavaním povinností súvisiacich s prevádzkou pieskovísk. V rámci ŠZD a sledovania mikrobiálnej kvality piesku z detských pieskovísk pri materských školách a z pieskovísk zriadených v rámci občianskej vybavenosti miest a obcí, bolo odobratých celkom 26 vzoriek piesku z pieskovísk určených na hranie detí, z ktorých 17 pieskovísk sa nachádzalo v areáli materských škôl a 9 pieskovísk bolo verejných. Z 26 vzoriek pieskov, odobratých na vyšetrenie, v 4 vzorkách kvalita piesku nevyhovovala vo vyšetrených ukazovateľoch požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská, a to v 2 prípadoch pre nález geohelmintov (vajíčok a lariev) a parazitov *Ancylostoma/Necator* sp., v 1 prípade pre prekročené najvyššieho prípustného množstva termotolerantných koliformných baktérií, fekálnych streptokokov a zároveň pre nález geohelmintov (vajíčok a lariev) a parazitov, v 1 prípade pre prekročené najvyššieho prípustného množstva fekálnych streptokokov. Dvomi prevádzkovateľmi materských škôl a dvomi prevádzkovateľmi verejných detských ihrísk, v areáli ktorých sa pieskoviská nachádzali, boli vydané opatrenia rozhodnutím zabezpečiť zdravotne bezchybný piesok v pieskovisku, s termínom dňa doručenia rozhodnutia. O vykonaných opatreniach sme boli písomne a telefonicky upovedomení. Po odstránení nedostatkov, ktoré boli dôvodom na vydanie týchto opatrení, boli vykonané opakované 4 rozbory vzoriek piesku za účelom overenia účinnosti vykonaných opatrení. Odbery vzoriek piesku boli vykonané na základe objednávok prevádzkovateľov a vyšetrené vzorky piesku vyhovovali požiadavkám citovanej vyhlášky.

Vo všetkých kontrolovaných pieskoviskách pri materských školách je vytvorená možnosť uzavrieť hraciu plochu pieskoviska buď celtovinovou plachtou, alebo rôznymi drevenými krytmi. Výmena piesku v pieskoviskách sa podľa záznamov prevádzkovateľov konala najčastejšie v prechádzajúcom roku. Pieskoviská vybudované v rámci občianskej vybavenosti sú prevažne oplotené s uzamykateľnou bráničkou.

Pracovníci oddelenia HDM riešili 1 podnet nespokojného občana na kvalitu piesku na Verejnom detskom ihrisku „Permoník“ v Banskej Štiavnici. Bol vykonaný ŠZD, pri ktorom neboli zistené nedostatky - v čase výkonu ŠZD bol piesok znečistený iba prírodne – prítomné boli popadané konáre a listy zo stromov, vizuálne neboli v piesku zaznamenané mačacie ani iné exkrementy. V rámci výkonu ŠZD boli cielene odobraté vzorky piesku na stanovenie vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia, vzorky piesku boli vyhovujúce. Podnet bol vyhodnotený ako neopodstatnený.

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2023

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomné:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy)
materská škola	17	0	0	2
verejné detské ihrisko	9	1	2	1
Spolu	26	1	2	3

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch:

V spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom sa nachádzajú 3 nápojové automaty pri základných školách a 5 školských bufetov a 8 nápojových automatov umiestnených v objektoch stredných škôl a v domove mládeže. V priebehu roka 2023 bol jeden školský bufet nachádzajúci sa v strednej škole zrušený. Bufety poskytujú doplnkové stravovanie, pričom sortiment je doplnený aj o potraviny s množstvom prebytočnej energie, resp. potravín s vysokým obsahom soli a cukrovinky. Nápojové automaty, ktoré sú umiestnené v stredoškolských objektoch v počte 8, majú sortiment nápojov rôznych druhov kávy. Všetky nápojové automaty sú označené, že ide o kávu bez obsahu kofeínu. V nápojových automatoch sa nenachádzajú nápoje s obsahom kofeínu – ice cafe, kofola, coca cola a pepsi cola. Nápojové automaty, ktoré sú umiestnené v základných školách v počte 3 ponúkajú sortiment nápojov mliečnych výrobkov.

Prevádzkovateľmi všetkých uvedených zariadení sú fyzické osoby oprávnené na podnikanie a v jednom prípade škola, ktorým na základe žiadostí RÚVZ v Žiari nad Hronom vydal súhlasné rozhodnutia na posúdenie priestorov zariadení do prevádzky, prípadne prevádzkovatelia oznámili začatie prevádzkovania zariadení.

Sortiment bufetov musí byť v súlade s právnymi predpismi a s odporúčaniami racionálnej výživy s cieľom znižovať riziká výskytu chronických neprenosných ochorení, vrátane obezity.

Pri riešení projektu 4.2 predaj doplnkových jedál v školských bufetoch a automatoch boli v priebehu roka 2023 vykonané 4 ŠZD, pri ktorých bolo zistené, že v bufetoch je ponúkaný sortiment ako hot-dogy a obložené lahôdkárske výrobky (obložené zemle, bagety a rožky) pričom sa používajú mäsové výrobky s obsahom mäsa vyšším ako 80 % a nepoužívajú sa výrobky s obsahom majonézy. Sortiment v bufetoch tvorili aj výživovo hodnotné potraviny ako čerstvé ovocie a zelenina, mliečne výrobky a cereálne výrobky. Pri ŠZD boli zistené aj nedostatky a to predaj potravín s množstvom prebytočnej energie, resp. potravín s vysokým obsahom soli a cukrovinky. Podiel tohto sortimentu presahoval 50 % z celkového tovaru. Niektoré ponúkané nealkoholické nápoje boli s pridaným cukrom nad 5 g/100 ml. Ostatné ponúkané nápoje boli minerálne vody, ochutené minerálne vody a 100% džúsy. V bufetoch sa nepredávajú nápoje s obsahom kofeínu, taurínu a chinínu, alkoholické nápoje. Na podporu zdravého životného štýlu neboli v bufetoch rozmiestnené žiadne plagáty a nástenky s plochou najmenej veľkosti A3. Prevádzkovateľom bufetov boli uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť (tab. č. 2 a 3)

- celkový počet zariadení: 462
- počet neštátnych zariadení: 131
- počet kontrol: 206
- počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia (stery): 0
- počet odobratých vzoriek (voda, strava, piesok): 39
- počet iných výkonov (v rámci ŠZD): 758

Štátny zdravotný dozor sa podľa § 54 a § 55 zákona č. 355/2007 Z. z., uskutočňoval v súlade s metodickými pokynmi a odbornými usmerneniami HH SR a ÚVZ SR k výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín v zariadeniach pre deti a mládež zaradených do siete škôl a školských zariadení ako aj v zariadeniach mimo siete. Pracovníci sa zameriavali najmä na kontrolu hygienického stavu a technickej úrovne prevádzok zariadení pre deti a mládež, na kontrolu zariadení spoločného stravovania detí a mládeže, na sledovanie podmienok prípravy a podávania jedál, na likvidáciu kuchynského biologického odpadu, na spôsob zabezpečovania pitného režimu, na zabezpečenie čistoty a údržby priestorov zariadení pre deti a mládež, na kontrolu dodržiavania povinností, súvisiacich s prevádzkou pieskovísk pri materských školách a pieskovísk pri detských ihriskách v rámci občianskej vybavenosti sídlisk miest a obcí, na opatrenia zabráňujúce znečisteniu piesku v pieskoviskách objektivizáciou vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku a na prevádzku letných a zimných zotavovacích podujatí pre deti a mládež. Celková hygienická situácia na úseku školských zariadení sa každoročne postupne vylepšuje aj zásluhou finančných prostriedkov pridelených prostredníctvom Regionálneho operačného programu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a rezerv MŠVVaŠ SR. Prioritou oddelenia je zdravotno-hygienické zabezpečenie v priebehu zimných a letných zotavovacích podujatí. Z celkového počtu 462 sledovaných zariadení 376 (81,39 %) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám a 86 zariadení (18,61 %) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

Počas roka 2023 sa uskutočnil odber 11 vzoriek hotových pokrmov pripravených v 4 školských stravovacích zariadeniach – v dvoch základných školách a v dvoch materských školách. Laboratórny rozbor vzoriek bol zameraný na mikrobiologické vyšetrenie z hľadiska hygieny procesu výroby. Všetky vzorky boli vyhovujúce.

Pre sledovania mikrobiálnej kvality piesku z detských pieskovísk určených na hranie detí pri materských školách a z detských pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti sídlisk miest a obcí v roku 2023 bolo odobratých 26 vzoriek piesku v rámci výkonu ŠZD a 4 vzorky piesku na základe objednávky prevádzkovateľov.

Do kategórie prevádzkarne pre deti do 6 rokov sú zaradené Mestské detské jasle v Žiari nad Hronom, a zariadenie „Opatrovateľská služba detí“ Brehy, kde sa prevádzkuje živnosť starostlivosti o deti do 6 rokov veku. Stravovanie detí zo zariadenia „Mestské detské jasle“ je zabezpečené zo školskej jedálne materskej školy, ktorá je súčasťou objektu jaslí. Prevádzka „Opatrovateľská služba detí“ Brehy disponuje vlastným stravovacím zariadením. Uvedené prevádzky zodpovedajú všetkým stanoveným hygienickým požiadavkám. Pri ŠZD v predchádzajúcom období neboli zistené nedostatky.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 3 a 4)

- zariadenia starostlivosti o deti do 6 rokov veku

Zdravotno-hygienická situácia na úseku zariadení starostlivosti o deti do 6 rokov veku je priaznivá: Ide o 2 zariadenia - Mestské detské jasle v Žiari nad Hronom a zariadenie „Opatrovateľská služba detí“ Brehy. Uvedené prevádzky zodpovedajú všetkým stanoveným hygienickým požiadavkám.

- materské školy

Zdravotno-hygienická situácia na úseku materských škôl sa postupne vylepšuje rekonštrukciami a opravami objektov, opravami striech, obnovou vnútorných priestorov, dobudovávanie hygienických zariadení, výmenou okien, čo bolo hrazené aj z prostriedkov pridelených z fondov EÚ a rezerv. Z dôvodu zvýšeného záujmu rodičov - zákonných zástupcov o výchovu a vzdelávanie bola dočasne navýšená kapacita umiestnených detí v 14 materských školách. V 1 materskej škole nebolo možné súhlasiť s požadovaným prechodným zvýšením počtu detí o 3 nakoľko by kapacita detí nezodpovedala veľkosti a vybaveniu vnútorných priestorov zariadenia a zo zdravotno-hygienického hľadiska by boli s prechodným zvýšením počtu detí predimenzované. V uvedenej materskej škole bola dočasne navýšená kapacita iba o 1 dieťa. Prevádzkovatelia materských škôl požiadali o vydanie rozhodnutí na schválenie priestorov do prevádzky pre 1 nové elokované pracovisko súkromnej materskej školy, pre dve nové triedy vybudované v existujúcich materských školách, z dôvodu zmien v dispozícii v materskej škole a v dvoch prípadoch z dôvodu premiestnenia materskej školy z pôvodných priestorov do účelových adaptovaných priestorov. Z celkového počtu 66 materských škôl - 46 (69,70%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 20 zariadení (30,30%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

- základné školy

Zdravotno-hygienická situácia na úseku základných škôl je priaznivá. Z celkového počtu 37 základných škôl - 35 (94,59) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 2 zariadenia (5,41%) sú s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. V priestoroch Súkromnej Základnej školy s materskou školou, Ul. Angyalova v Kremnici, ktorej zriaďovateľom je Občianske združenie eMKLub, došlo k čiastočnému zlepšeniu zdravotno-hygienických požiadaviek a nepredpokladá sa nepriaznivý vplyv na zdravie detí. Pri súkromnej základnej škole v Banskej Štiavnici boli rozhodnutím schválené novovybudované priestory „Doplňového výukového objektu“ s odbornými učebňami vybavenými potrebným zariadením na vysokej úrovni.

- gymnáziá

Zdravotno-hygienická situácia na úseku gymnázií (4) je priaznivá, 3 školy (75 %) zodpovedajú stanoveným hygienickým požiadavkám a 1 škola (25 %) je s nedostatkami (napr. poškodená podlahová krytina), ktoré neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

- stredné odborné školy

Hygienická úroveň stredných odborných škôl, v celkovom počte 12, je vcelku priaznivá. 9 (75 %) škôl zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 3 zariadenia (25%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

- jazykové školy

Jazykové školy, v celkovom počte 6, zodpovedajú stanoveným hygienickým požiadavkám pre daný druh zariadení.

- praktické vyučovanie

Odborný výcvik žiakov 12 stredných odborných škôl sa vykonáva na 25 pracoviskách odborného výcviku pri školách. Školy každoročne uzatvárajú nové zmluvy s fyzickými alebo právnickými osobami oprávnenými na podnikanie, ktoré majú zriadené pracoviská praktického vyučovania. Počet zmluvných pracovísk sa každoročne výrazne mení, do celkového počtu zariadení počet PPV u súkromníkov neuvádzame. V priebehu roka 2023 Stredná odborná škola služieb a lesníctva v Banskej Štiavnici zrekonštruovala a zrenovovala Centrum praktického vyučovania – dielne a odborné učebne.

- školy pre deti, alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Z celkového počtu 10 škôl pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, 7 škôl (70%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 3 zariadenia (30%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

- zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a základné umelecké školy

Prevádzky školských klubov a centier voľného času sú v priestoroch s vyhovujúcimi zdravotno-hygienickými podmienkami. Zo 63 zariadení 50 zariadení (79,37%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 13 zariadení (20,63%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. Základné umelecké školy 6 (100%) zodpovedajú stanoveným hygienickým požiadavkám pre daný druh zariadení, resp. majú drobné nedostatky. Evidujeme 11 elokovaných pracovísk 3 základných umeleckých škôl, ktoré vykonávajú svoju činnosť v poobedňajších hodinách v priestoroch schválených RÚVZ v Žiari nad Hronom - v 3 materských a v 8 základných školách. V roku 2023 došlo k poškodeniu objektu Základnej umeleckej školy v Banskej Štiavnici požiarom, škola bola dočasne presťahovaná do priestorov, ktoré vyhovujú zdravotno-hygienickým požiadavkám.

- ubytovacie zariadenia

Do tejto kategórie je zahrnuté ubytovacie zariadenie pri Základnej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím internátnej, Viliama Gaňu v Kremnici, 7 ubytovacích zariadení pri stredných školách a Zariadenie sociálnych služieb Nová Baňa - Hrabiny. Z toho 6 zariadení (83,3) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 1 zariadenia (16,7 %) sú s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

Celková kapacita všetkých ubytovacích zariadení je 1 128 lôžok. Počet ubytovaných je 1 040, čo predstavuje 92,20 percentnú vyťaženosť.

Pracovníci HDM riešili 2 podnety na prešetrovanie hygieny na školských internátoch pri stredných školách. 1 podnet bol podaný zákonným zástupcom ubytovaných 2 žiakov na výskyt plesní v priestoroch internátu. Pri výkone ŠZD prevádzkovateľ predložil doklady o vykonaní 3 dezinfekcií. Počas ŠZD vykonaného odbornými zamestnancami RÚVZ v Žiari nad Hronom nebola na obytných bunkách, kde boli ubytované deti sťažovateľa, ako ani v spoločných priestoroch chodby a výťahu zistená prítomnosť žiadneho hmyzu. Vykonaná dezinfekcia sa považuje za dôkladnú na vyhubenie plesní, v prípade ich výskytu na izbách. Podnet bol vyhodnotený ako neopodstatnený. Ďalší podnet bol podaný anonymne na nedodržanie hygieny v školskom internáte – na výskyt plesní na stenách, opadané omietky, poškodené schodisko, zápach v zariadení, výskyt mravcov a pod. Pri výkone ŠZD boli v zariadení zistené nedostatky a prevádzkovateľovi boli uložené opatrenia a termíny na

odstránenie nedostatkov. Podnet bol vyhodnotený ako opodstatnený. Splnenie opatrení bolo skontrolované následným ŠZD.

- zariadenia sociálnych služieb, zariadenia na vykonávanie opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately

Z 5 zariadení tejto kategórie, zodpovedajú 4 zariadenia (80%) všetkým stanoveným požiadavkám, 1 zariadenie (20%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. V kategórii zariadenia sociálnych služieb sú evidované Zariadenie sociálnych služieb Hrabiny, 2 útulky pre dievčatá a chlapcov z detských domovov a krízových rodín, ktoré prevádzkuje Občianske združenie eMKLub Kremnica a 2 detské domovy rodinného typu. Centrum pre deti a rodiny v Novej Bani poskytuje štyrom samostatným výchovným skupinám detí ubytovanie a starostlivosť v hlavnej budove a v 2 samostatných rodinných domoch. Centrum pre deti a rodiny v Kremnici prevádzkuje 5 samostatných rodinných domov so 6 samostatnými výchovnými skupinami detí. Zdravotno-hygienická situácia zariadení je menej uspokojivá, pri výkone ŠZD boli zistené mierne závažné nedostatky.

- zotavovacie podujatia

V roku 2023 bolo podľa § 13 ods. 4 písm. d zákona č. 355/2007 Z. z., orgánom verejného zdravotníctva schválených spolu 243 letných a zimných zotavovacích podujatí pre deti a mládež v 22 rekreačných zariadeniach, z ktorých 20 (90,91%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám a 2 rekreačné zariadenia (9,09%) sú s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

Pracovníci oddelenia HDM riešili 1 podnet podaný nespokojným klientom a účastníkom zotavovacieho podujatia na výskyt myši v ubytovaní rekreačného zariadenia. Pri výkone ŠZD prevádzkovateľ predložil doklad o vykonaní deratizácii, už počas konania daného zotavovacieho podujatia. Prevádzkovateľovi bolo uložené opatrenie zabezpečiť vykonanie deratizácie v potrebnom rozsahu tak, aby nedošlo k opakovanému výskytu myši. Podnet bol vyhodnotený ako opodstatnený. Splnenie opatrenia bolo skontrolované následným ŠZD.

- zariadenia školského stravovania

Zo 105 evidovaných zariadení školského stravovania 80 zariadení (76,19%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 25 zariadení (23,81%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

- zariadenia rýchleho občerstvenia

Z 5 školských bufetov pri stredných školách zodpovedá všetkých 5 (100%) stanoveným hygienickým požiadavkám pre daný druh zariadení. Prevádzkovateľmi uvedených zariadení sú fyzické osoby oprávnené na podnikanie a v jednom prípade škola.

- telocvične pri školách

Pri školách evidujeme 49 telocviční, 40 (82%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 9 (18%) telovýchovných zariadení je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. V roku 2023 boli vydané 2 závažné stanoviská na územné konania stavieb telocviční pri základných školách, a to v obci Veľká Lehota a Brehy.

- ostatné

Do kategórie „Ostatné“ (počet 40) sú zaradené detské ihriská, materské centrá, detské centrum v Banskej Štiavnici, neplavecký bazén pri SOŠ Žarnovica (počas roku 2023 nebol

v prevádzke), Občianske združenie eMkLub v Kremnici, chránené pracoviská, autoškoly, výučbové centrum komunikácie a vizualizácie VŠVU Bratislava v Kremnici, učebno-výcvikové zariadenie FCHPT STU Bratislava vo Vyhniach a detašované pracovisko FA STU Bratislava v Banskej Štiavnici, Centrum pre deti a rodiny - administratívne priestory pre odborných zamestnancov v Novej Bani a v Banskej Štiavnici. 35 (87,5%) týchto zariadení zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 5 (12,5%) zariadení je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. Zariadenia Kaviareň s detským kútikom a klubovňa pre mentálne a psychicky znevýhodnenú mládež v Žarnovici bola v priebehu roka 2023 zrušená.

2. Zhodnotenie zmienosti na školách (tab. č. 5)

V základných školách v regióne Žiar nad Hronom sa zmienosť dlhodobou neviduje.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 6)

Z celkového počtu 462 sledovaných zariadení pre deti a mládež je v spádovej oblasti RÚVZ Žiar nad Hronom 420 (90,90%) zariadení zásobovaných pitnou vodou z verejného vodovodu, 42 zariadení je zásobované vodou z vlastného vodného zdroja. Kvalita vody vyhovovala požiadavkám zdravotnej bezpečnosti ustanovenej vyhláškou MZ SR č. 91/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov. Prevádzkovatelia jednotlivých zariadení si kontrolu kvality pitnej vody z vlastných vodných zdrojov zabezpečujú prostredníctvom komerčných akreditovaných laboratórií a protokoly s vyhovujúcou kvalitou pitnej vody predkladajú RÚVZ v Žiari nad Hronom. V prípade predloženia protokolov s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody boli prevádzkovatelia a majitelia vlastných vodných zdrojov upozornení na zabezpečovanie dezinfekcie vody a na vykonanie opakovaného odberu vzorky vody v ukazovateľoch, ktoré nevyhovovali požiadavkám platnej legislatívy. V roku 2022 bol v 1 prípade pri výkone ŠZD v zariadení pre deti a mládež zistený nedostatok, prevádzkovateľ nezabezpečil kontrolu kvality pitnej vody z vlastného vodného zdroja, z ktorého je zariadenie zásobované. Prevádzkovateľovi bolo uložené opatrenie na odstránenie zisteného nedostatku a v roku 2023 bolo začaté správne konanie. Prevádzkovateľovi bola uložená sankcia vo výške 450 €, ktorú uhradil.

4. Výskyt dusičnanej methemoglobínémie (tab. č. 7)

V roku 2023 dusičnanová methemoglobínémia u detí diagnostikovaná nebola.

5. Stravovanie detí a mládeže (tab. č. 8a, 8b, 8c, 8d)

Z celkového počtu 206 zariadení (tab. 8a) pre deti a mládež má 93 (45,15%) zariadení vlastné stravovacie zariadenie (t. j. školská jedáleň, kuchyňa pri rekreačnom zariadení), 29 (14,08%) zariadení je riešených s dovozom stravy, 37 (17,96%) zariadení má zabezpečené stravovanie detí a mládeže v inom účelovom zariadení, 47 zariadení (22,87) nemá zabezpečené stravovanie (ide o špeciálne východné zariadenia a ostatné zariadenia). V uvedených zariadeniach bolo vykonaných 28 kontrol v rámci úradnej kontroly potravín (ÚKP) a 32 v rámci ŠZD a 2 audity. Kontroly boli zamerané na predloženie rozhodnutia regionálneho úradu verejného zdravotníctva k uvedeniu priestorov do prevádzky alebo oznámenie o začatí

prevádzky zariadenia, dodržiavanie hygienických požiadaviek, zásobovanie pitnou vodou, dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov, predloženie dokladov o zdravotnej a odbornej spôsobilosti pre výkon epidemiologicky závažnej činnosti zamestnancov, dodržiavanie obmedzenia sortimentu, pôvodu tovaru, dodržiavanie HACCP, manipuláciu so surovinami, používanie surovín po dátume spotreby resp. po dátume minimálnej trvanlivosti, dodržiavania pestrosti jedálnych lístkov a označovania alergénov a v prípade školských bufetov na dodržiavanie sortimentu a regulovanie predaja doplnkových jedál vrátane nápojov ponúkaných v bufetoch a automatoch, so zameraním aj na výrobky a nápoje, ktorých predaj je zakázaný. Najčastejšie nedostatky boli zistené vo vykonávaní monitoringu jednotlivých kritických kontrolných bodov a v následnej evidencii, ktoré neboli uskutočňované pravidelne, resp. evidencia nebola úplná. Zistené bolo aj použitie surovín, na ktorých neboli vyznačené údaje o otvorení originálnych obalov a tým nebolo možné určiť, či sú tieto potraviny ešte v lehotách spotreby. Zistené bolo aj nedodržiavanie osobnej hygieny pracovníkov, ktorí pri príprave a výdaji pokrmov nemali pokrývku hlavy tak, aby mali úplne zakryté vlasy. Prevádzkovateľom boli uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. V 3 zariadenia školského stravovania boli zistené nedostatky v skladovaní potravín, kde dochádzalo k zmrazovaniu potravín dodaných do prevádzky v čerstvom, resp. chladenom stave (mäsové a mliečne výrobky, pečivo), chladené mäso zamrazené dlhšie ako 2 týždne a boli zistené potraviny po dátume spotreby a dátume minimálnej trvanlivosti. Prevádzkovateľom boli uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Za uvedené nedostatky boli v blokovom konaní podľa § 29 ods. 1 zákona č. 152/1995 Z. z. uložené 3 blokové pokuty v sume 80 eur.

V priebehu roka 2023 sa vykonávali aj mimoriadne ciele kontroly (ÚKP) so zameraním na používanie múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach školského stravovania. Vykonaných bolo celkovo 20 mimoriadnych cieľných ÚKP vo vybraných školských stravovacích zariadeniach. Pri kontrolách nebolo v žiadnom ZSS pri zariadeniach pre deti a mládež zistená múka s krajinou pôvodu z Ukrajiny a mäso s pôvodom z Ukrajiny.

Počas roka 2023 sa uskutočnil odber 11 vzoriek hotových pokrmov pripravených v 4 školských stravovacích zariadeniach. Laboratórny rozbor vzoriek bol zameraný na mikrobiologické vyšetrenie z hľadiska hygieny procesu výroby. Všetky vzorky boli vyhovujúce.

V rámci organizovania zotavovacích podujatí pre deti a mládež bolo v zariadeniach spoločného stravovania umiestnených v rekreačných zariadeniach vykonaných 9 kontrol v rámci ŠZD a 9 v rámci ÚKP, z toho 6 ÚKP bolo vykonaných ako mimoriadna cieľná kontrola so zameraním na používanie múky a mäsa z Ukrajiny. Najčastejšie nedostatky boli zistené vo vykonávaní monitoringu jednotlivých kritických kontrolných bodov a v následnej evidencii, ktorá nebola pravidelná a úplná. V 2 prípadoch bola uložená blokovaná pokuta podľa § 29 ods. 1 zákona č. 152/1995 Z. z. v sume 70 eur za používanie surovín po dátume spotreby resp. po dátume minimálnej trvanlivosti.

V iných stravovacích prevádzkach určených pre deti a mládež neboli zistené závažné zdravotno-hygienické nedostatky.

V rámci kategorizácie školských jedální pre deti a mládež, bolo na základe výsledkov bodovacieho systému HACCP do kategórie I. (počet získaných bodov menej ako 100) zaradených 62 zariadení spoločného stravovania (66,67%). Do II. kategórie epidemiologickej rizikovosti (počet získaných bodov od 101 – 250) bolo zaradených 31 (33,33%) vlastných stravovacích zariadení – vývarovní v zariadeniach pre deti a mládež v regióne Žiar nad Hronom.

Z 32 výdajných školských jedální pre deti a mládež bolo na základe získaných bodov, zaradených do I. kategórie (počet získaných bodov menej ako 100) spolu 30 výdajných školských jedální (93,75 %). Do II. kategórie (počet získaných bodov 200-250) boli zaradené 2 výdajné školské jedálne (6,25 %).

V roku 2023 sa v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež stravovalo v rámci epidemiologických možností 26 048 (96,46 %) detí z celkového počtu 27 005 detí v zariadeniach. Tento rok v porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k drobnému poklesu stravujúcich sa detí o 1 %.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež (tab. č. 9/a, 9/b)

V roku 2023 bolo orgánom verejného zdravotníctva podľa § 13 ods. 4 písm. d.) zákona č. 355/2007 Z. z., vydaných spolu 243 súhlasných rozhodnutí na posúdenie zotavovacích podujatí, z toho na školy v prírode 129 rozhodnutí, 11 rozhodnutí na letnú detskú rekreáciu a 103 rozhodnutí na lyžiarske výchovno-výcvikové kurzy. Na zotavovacích podujatiach sa v 22 stálych, posúdených rekreačných objektoch, v 397 turnusoch odrekreovalo spolu 14 013 detí; z toho škôl v prírode sa zúčastnilo 7 413 detí v 248 turnusoch, 2 876 detí sa v 40 turnusoch zúčastnilo letnej detskej rekreácie a lyžiarskych výchovno-výcvikových kurzov sa zúčastnilo 3 724 detí v 109 turnusoch.

Pri previerkach stravovacích a ubytovacích podmienok zotavovacích podujatí v školách v prírode a letných detských rekreáciách, v rámci výkonu zvýšeného štátneho zdravotného dozoru zameraného na dodržiavanie hygienických požiadaviek bolo vykonaných celkom 78 kontrol. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež boli organizované na požadovanej úrovni, prevažná väčšina organizátorov opakovane každoročne organizuje zotavovacie podujatia v tých istých stálych rekreačných zariadeniach. Pri ŠZD neboli zistené závažné nedostatky. V 1 prípade organizátor zotavovacieho podujatia nepožiadaval RÚVZ v Žiari nad Hronom o posúdenie zotavovacieho podujatia. V 1 správnom konaní uloženú sankciu vo výške 150 € účastník konania uhradil. Ešte počas konania zotavovacieho podujatia požiadal o vydanie rozhodnutia na schválenie organizovania zotavovacieho podujatia.

Pracovníci oddelenia HDM riešili 1 podnet podaný nespokojným klientom a účastníkom zotavovacieho podujatia na výskyt myši v ubytovaní rekreačného zariadenia. Pri výkone ŠZD prevádzkovateľ predložil doklad o vykonaní deratizácii, už počas konania daného zotavovacieho podujatia. Prevádzkovateľovi bolo uložené opatrenie zabezpečiť vykonanie deratizácie v potrebnom rozsahu tak, aby nedošlo k opakovanému výskytu myši. Podnet bol vyhodnotený ako opodstatnený. Splnenie opatrenia bolo skontrolované následným ŠZD.

Najčastejšie a stále sa opakujúce nedostatky v súvislosti s posudzovaním zotavovacích podujatí pre deti a mládež - žiadosti o posúdenie zotavovacieho podujatia sú nezriedka doručované na „poslednú chvíľu“ a organizátori zotavovacieho podujatia následne telefonicky urgujú vydanie rozhodnutia; žiadosti bývajú často krát neúplné - chýba zriaďovacia listina školy, nie je priložený doklad o zaplatení správneho poplatku u nešťátnych škôl, k žiadosti často nebýva priložený opis činnosti, čo predlžuje termín vybavovanie rozhodnutí.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže.

Trvalým predmetom našej pozornosti je komplexná zdravotno-hygienická situácia v zariadeniach pre deti a mládež. Celkovú hygienickú situáciu zariadení pre deti a mládež v

našom regióne môžeme aj v roku 2023 hodnotiť ako priaznivú a postupne sa vylepšujúcu, aj napriek tomu, že zriaďovatelia a prevádzkovatelia školských zariadení (obce, orgány miestnej samosprávy, školy s právnou subjektivitou a VÚC) dlhodobo zápasia s finančnými problémami. V predškolských zariadeniach je hygienická situácia charakterizovaná uspokojivou prevádzkovou hygienou, optimálnym režimom dňa, postupným vylepšovaním technického stavu objektov a odstraňovaním pretrvávajúcich menej závažných nedostatkov. Postupne sú realizované aj plánované zámery rozsiahlejších opráv a rekonštrukcií objektov základných a stredných škôl (učebne, telocvične, stravovacie zariadenia, ubytovacie zariadenia, zariadenia pre osobnú hygienu), čo vyžaduje väčší objem finančných prostriedkov aj z Regionálneho operačného programu a z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Pomocou viacerých projektov boli na školách modernizované a rekonštruované hygienické zariadenia, došlo výmene okien, podláh, rekonštrukcia vykurovania a zateplovanie fasád a dodané zariadenia informačno-komunikačnej technológie (osobné počítače, projektory, interaktívne tabule). Úroveň prevádzkovej hygieny a čistota zariadení je vyhovujúca. Rekonštrukciou školských objektov sa neustále vylepšujú zdravotno-hygienické, mikroklimatické a pracovné podmienky školských zariadení. Do opráv a údržby školských zariadení je treba neustále investovať.

V priebehu roku 2023 sa pri Gymnázium v Žiari nad Hronom vybuďoval športový areál s atletickou dráhou s doskočiskom, s multifunkčným ihriskom a basketbalovým ihriskom. V obci Kosorín bolo v areáli materskej školy vybudované multifunkčné ihrisko, ktoré v poobedných hodinách po ukončení výchovného procesu v materskej škole, slúži aj pre potreby obyvateľov obce. V rámci občianskej vybavenosti sa vybuďovalo nové detské ihrisko v obci Pitelová. V roku 2023 boli vydané záväzné stanoviská na územné konania stavieb detských ihrísk v meste Banská Štiavnica, obec Dolná Trnávka, obec Jastrabá a obec Malá Lehota.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

Každoročne sa v školských zariadeniach sporadicky opakuje výskyt pedikulózy najmä u detí mladšieho školského veku, spravidla ide o deti z rodín s nevyhovujúcim sociálnym zázemím, ktorých rodičia nevenujú ochoreniu patričnú pozornosť a posielali deti do kolektívu, napriek tomu, že deti evidentne nie sú nedoliečené. V prípade opakovaného výskytu parazitárneho ochorenia sú nariadené opatrenia prijať dieťa do kolektívu až po vyšetrení praktickým lekárom starostlivosti o deti a mládež.

Pracovníci oddelenia HDM, v predchádzajúcom roku 2022, riešili podnet podaný na rekreačné zariadenie na prešetrenia dodržiavania protipandemických opatrení. Zákonný zástupca dieťaťa sa sťažoval na prevádzku rekreačného zariadenia a postup pri zistení podozrenia na výskyt prenosného ochorenia COVID-19 počas zotavovacieho podujatia. Na základe výsledkov výkonu ŠZD v roku 2022 bol podnet vyhodnotený ako opodstatnený, prevádzkovateľovi bolo uložené opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov a začiatkom roka 2023 bolo voči prevádzkovateľovi rekreačného zariadenia začaté správne konanie. Prevádzkovateľovi bola uložená sankcia vo výške 200 €, ktorú uhradil.

V priebehu roka 2023 z dôvodu vysokej chorobnosti pre výskyt akútnych respiračných ochorení, chrípky a chrípke podobných ochorení u detí a žiakov navštevujúcich zariadenia pre deti a mládež, ako aj pedagógov vyučujúcich v týchto zariadeniach, samotní riaditelia jednotlivých materských, základných a stredných škôl mimoriadne prerušili výchovno-vzdelávací proces. Uzatváranie tried a škôl, prípadne nariadenie dištančného vzdelávania,

riaditelia zariadení pre deti a mládež konzultovali s odbornými pracovníkmi RÚVZ v Žiari nad Hronom (odd. hygieny detí a mládeže a odd. epidemiológie) a riadili sa ich pokynmi a odporúčaniami.

Tab. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§§ 10,11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.)

úsek činnosti	úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	počet riešených úloh, programov a projektov	počet vyšetrených detí v rámci úloh a programov	Odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
						5	6	7						
	1	2	3	4.jan	4.feb	5	6	7	8	9	10	11	12	13
S p o l u		66	0	4		758		1						39

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účasť na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	1					3
2.	Materské školy	66	5	27			23	151
3.	Základné školy	37	7	11			7	68
4.	Gymnázia	4	1	1				4
5.	SOŠ ^{b)}	12	6	3				73
6.	Jazykové školy	6	6	0				
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	23	0	0				
8.	Špeciálne školy ^{c)}	10	0	3				10
9.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0				
10.	Zar. a prev. mimoškol. vych. a vzdel. + ZUŠ	63	19	1				21
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	6	1	3				50
12.	ZSS + zar. soc. kurately	5	0	0				5
13.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	0				36
14.	Zot. poduj. + ŠvP	22	22	78				223
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	105	12	70				65
16.	Zar. rýchleho občerstv.	5	5	4				10
17.	Telocvične pri školách	49	4	0				9
18.	Ostatné	42	42	5			9	30
SPOLU		462	131	206	0	0	39	758

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení			Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	1	2	100,00		0,00		0,00		0,00	
2.	Materské školy	66	5	46	69,70	20	30,30		0,00		0,00	
3.	Základné školy	37	7	35	94,59	2	5,41		0,00		0,00	
4.	Gymnázia	4	1	3	75,00	1	25,00		0,00		0,00	
5.	SOŠ ^{b)}	12	6	9	75,00	3	25,00		0,00		0,00	
6.	Jazykové školy	6	6	6	100,00		0,00		0,00		0,00	
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	23	0	23	100,00		0,00		0,00		0,00	
8.	Špeciálne školy ^{c)}	10	0	7	70,00	3	30,00		0,00		0,00	
9.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00	
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. a ZUŠ	63	19	50	79,37	13	20,63		0,00		0,00	
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	6	1	5	83,33	1	16,67		0,00		0,00	
12.	ZSS + zar. soc. kurately	5	0	3	60,00	2	40,00		0,00		0,00	
13.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	5	100,00		0,00		0,00		0,00	
14.	Zot. poduj. + ŠvP	22	22	20	90,91	2	9,09		0,00		0,00	
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	105	12	80	76,19	25	23,81		0,00		0,00	
16.	Zar. rýchleho občerstv.	5	5	5	100,00		0,00		0,00		0,00	
17.	Telocvične pri školách	49	4	40	81,63	9	18,37		0,00		0,00	
18.	Ostatné	42	42	37	88,10	5	11,90		0,00		0,00	
SPOLU		462	131	376	81,39	86	18,61	0	0,00	0	0,00	

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia				0,00		
2.		SOŠ	4	871	837	96,10		
3.		konzervatóriá				0,00		
4.		VŠ				0,00		
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ				0,00		
6.		ZŠ	1	174	120	68,97		
7.		SŠ				0,00		
8.		praktické OU				0,00		
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		1	83	83	100,00		
SPOLU			6	1128	1040	92,20	0	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojjmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
Banská Štiavnica	8	0	975	97				
Žarnovica	11	0	1820	202				
Žiar nad Hronom	17	0	3208	445				
Kraj								
Spolu šk.r. 2022/2023	37		6003	744				

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojjmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojjmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	2	100,00			0,00		0,00		
2.	Materské školy	66	61	92,42	5		0,00		0,00		
3.	Základné školy	37	33	89,19	4		0,00		0,00		
4.	Gymnázia	4	4	100,00			0,00		0,00		
5.	SOŠ ^{b)}	12	12	100,00			0,00		0,00		
6.	Jazykové školy	6	6	100,00			0,00		0,00		
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	23	23	100,00			0,00		0,00		
8.	Špeciálne školy ^{c)}	10	8	80,00	2		0,00		0,00		
9.	Fakulty vysokých škôl	0		0,00			0,00		0,00		
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	63	59	93,65	4		0,00		0,00		
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	6	6	100,00			0,00		0,00		
12.	ZSS + zar. soc. kurately	5	5	100,00			0,00		0,00		
13.	Špeciálne vých. zariadenia	5	5	100,00			0,00		0,00		
14.	Zot. poduj. + ŠvP	22	10	45,45	12		0,00		0,00		
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	105	94	89,52	11		0,00		0,00		
16.	Zar. rýchleho občerstv.	5	5	100,00			0,00		0,00		
17.	Telocvične pri školách	49	45	91,84	4		0,00		0,00		
18.	Ostatné	42	42	100,00			0,00		0,00		
SPOLU		462	420	90,91	42	0	0,00	0	0,00	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Bratislava			0	0	0	0	0
B.Bystrica			0	0	0	0	0
Nitra			0	0	0	0	0
Trnava			0	0	0	0	0
Trenčín			0	0	0	0	0
Žilina			0	0	0	0	0
Košice			0	0	0	0	0
Prešov			0	0	0	0	0
S p o l u kraj:			0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí
6. Pozn.: V prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode aj v strave, označte údaj hviezdikou.

Tab. 8a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	2	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
2.	Materské školy	66	38	57,58	11	16,67	17	25,76		0,00		0,00
3.	Základné školy	37	17	45,95	6	16,22	14	37,84		0,00		0,00
4.	Gymnázia	4	3	75,00		0,00	1	25,00		0,00		0,00
5.	SOŠ ^{b)}	12	6	50,00	3	25,00	3	25,00		0,00		0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	10	1	10,00	7	70,00	2	20,00		0,00		0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	6	5	83,33	1	16,67		0,00		0,00		0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	0,00	0	0,00		0,00		0,00	5	100,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	22	21	95,45	1	4,55		0,00		0,00		0,00
11.	Ostatné	42	0	0,00	0	0,00		0,00		0,00	42	100,00
SPOLU		206	93	45,15	29	14,08	37	17,96	0	0,00	47	22,82

Legenda k tab. č. 8/a:

1.	celkový počet zariadení	a)	všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
2.	celkový počet vlastných stravovacích zariadení	b)	SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
3.	počet vlastných stravovacích zariadení v percentách	c)	špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
4.	počet zariadení s dovozom stravy	d)	všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež
5.	počet zariadení s dovozom stravy v percentách		
6.	počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zariadení		
7.	počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zar. v %		
8.	počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení		
9.	počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení v %		
10.	počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie		
11.	počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %		

Tab.8 Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	2	2	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
2.	Materské školy	66	38	29	76,32	9	23,68		0,00		0,00		0,00
3.	Základné školy	37	17	12	70,59	5	29,41		0,00		0,00		0,00
4.	Gymnázia	4	3	2	66,67	1	33,33		0,00		0,00		0,00
5.	SOŠ ^{b)}	12	6	5	83,33	1	16,67		0,00		0,00		0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	10	1	1	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	6	5	2	40,00	3	60,00		0,00		0,00		0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	22	21	9	42,86	12	57,14		0,00		0,00		0,00
11.	Ostatné	42	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
SPOLU		206	93	62	66,67	31	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8c Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
2.	Materské školy	66	11	11	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
3.	Základné školy	37	7	7	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
4.	Gymnázia	4	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
5.	SOŠ ^{b)}	12	3	2	66,67	1	33,33		0,00		0,00		0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	10	7	6	85,71	1	14,29		0,00		0,00		0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	6	2	2	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	22	2	2	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
11.	Ostatné	42	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
SPOLU		206	32	30	93,75	2	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, spec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8d. Vyťaženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	43	43	100,00
2.	Materské školy	2491	2362	94,82
3.	Základné školy	6003	5426	90,39
4.	Gymnázia	1018	897	88,11
5.	SOŠ ^{b)}	1931	1814	93,94
6.	Špeciálne školy ^{c)}	466	453	97,21
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1040	1040	100,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	14013	14013	100,00
11.	Ostatné	0	0	0,00
SPOLU		27005	26048	96,46

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 9a Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	11	11	0	2876
2	školy v prírode	129	129	0	7413
3	Iné				
S p o l u:		140	140	0	10289

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. 9b Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	0	0	0	0
2	školy v prírode	103	103	0	3724
3	Iné				
S p o l u:		103	103	0	3724

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Počet zásobovaných obyvateľov z verejných vodovodov v okrese Žiar nad Hronom je 40 002, čo je 86,09 %. Oproti roku 2022 sa zásobovanie obyvateľov z verejných vodovodov znížilo o 9,64 %. Celkový počet verejných vodovodov v správe StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom je 31, v správe obcí je 10 verejných vodovodov a v správe Dalkia Utilities a. s., Žiar nad Hronom je jeden verejný vodovod. Verejný vodovod CTS s. r. o., Banská Bystrica, zásobuje pitnou vodou časť objektov v rekreačnej oblasti Kremnica - Skalka. Zvyšok obyvateľov je zásobovaných z individuálnych vodných zdrojov. V obciach Repište, Lúčky a v meste Žiari nad Hronom, v časti Šašovské Podhradie, nie je vybudovaný verejný vodovod. Obyvatelia obcí sú zásobovaní vodou z individuálnych vodných zdrojov. Obec Lovča má vybudovaný vodovod, ktorý je skolaudovaný a plánuje sa uviesť do prevádzky v roku 2024. Ako vodný zdroj sa bude využívať Turčekovský skupinový vodovod. Obec Repište, Lúčky a mesto Žiar nad Hronom neplánuje riešiť zásobovanie obyvateľov obcí z verejného vodovodu z finančných dôvodov a pre nezáujem so strany obyvateľov. V obci Dolná Ždaňa je vybudovaný verejný vodovod, ktorý je pred vydaním kolaudačného rozhodnutia, kde ako vodný zdroj bude využívaný Turčekovský skupinový vodovod. Vo verejných vodovodoch ako vodné zdroje sú prevažne podzemné vody, z povrchového vodného zdroja je zásobovaný verejný vodovod v obci Prochot, kde vodný zdroj je Prochotský potok, ktorý slúži ako doplnujúci vodný zdroj. Z potoka je priamy odber cez hrubý pieskový filter, bez úpravy. V meste Kremnica je úpravňa vody „ÚV Pod Čerešňou“, kde vodným zdrojom je Zvolenský potok. V obci Sklené Teplice pre ÚV slúži ako vodný zdroj Vydričný potok. ÚV Sklené Teplice je dlhodobo mimo prevádzky. Z povrchového vodného zdroja – TSV je zásobovaná časť obyvateľov mesta Žiar nad Hronom, Kremnice – I. tlakové pásmo, obce Bartošova Lehôtka, Horná Ves, Hliník nad Hronom, Lehôtka pod Brehmi, Dolná Trnávka a časť obce Horná Ždaňa. V obciach Kunešov a Dolná Ves slúži TSV ako doplnujúci vodný zdroj v prípade nedostatku vody z vlastných zdrojov v obciach. Ďalej je z povrchového vodného zdroja – TSV zásobovaná časť obce Krahule. V okrese Žiar nad Hronom je vybudovaná ÚV v obci Slaská, ktorá upravuje podzemnú vodu – úprava tvrdosti. V obci Dolná Ždaňa v bytových domoch sú dve ÚV, jedna pre 2 bytové domy na úpravu dusičnanov a druhá pre 1 bytový dom na úpravu železa a mangánu. Dezinfekcia vody sa vykonáva ÚV lampou, chlórnanom sodným a plynným chlórrom. Plynný chlór sa používa v ÚV Kremnica a vo vodojeme Žiar nad Hronom - TSV. V obci Bzenica sa na dezinfekciu vody používa chlórnan sodný aj ÚV lampa. V ostatných vodovodoch sa na dezinfekciu pitnej vody používa chlórnan sodný dávkovaný dávkovacími čerpadlami. Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa dezinfekcia vody nezmenila. V okrese Žiar nad Hronom je celkovo 41 verejných vodovodov a 21 zásobovacích oblastí.

Počet zásobovaných obyvateľov z verejných vodovodov v okrese Banská Štiavnica je 14 966, čo je 96,56 %. Oproti roku 2022 sa zásobovanie obyvateľov z verejných vodovodov znížilo o 0,27 %. Celkový počet verejných vodovodov v správe StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom je 11 a správe obcí Podhorie, Vysoká, Štiavnické Bane a Preňčov sú 4 verejné vodovody. V obci Beluj nie je vybudovaný verejný vodovod a obec neplánuje vybudovať verejný vodovod, z finančných dôvodov a pre nezáujem občanov obce o pripojenie. V obci Počúvadlo je vybudovaný verejný vodovod, ktorý nie je skolaudovaný. Obyvatelia sú zásobovaní z podzemných individuálnych vodných zdrojov. Povrchový vodný

zdroj vodárenská nádrž Rozgrund sa v roku 2023 nevyužíval a ÚV Rozgrund je odstavená. Ako náhradný vodný zdroj pre časť mesta Banská Štiavnica, Štiavnické Bane, časť Horná Roveň a Ilija, slúži Pohronský skupinový vodovod (PSV). Časť mesta Banská Štiavnica (sídliisko Drieňová) je zásobovaná z ÚV Banský Studenec, kde prebieha úprava podzemnej vody v ukazovateľoch železo a mangán. Dezinfekcia vody sa vykonáva chlórnanom sodným a plynným chlórrom. Plynný chlór sa používa v ÚV Banský Studenec. V ostatných vodovodoch sa na dezinfekciu pitnej vody používa chlórnan sodný dávkovaný dávkovacími čerpadlami. Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa dezinfekcia vody nezmenila. V okrese Banská Štiavnica je celkom 15 verejných vodovodov a 11 zásobovacích oblastí.

Počet zásobovaných obyvateľov z verejných vodovodov v okrese Žarnovica je 23 049, čo je 92,71 %. Oproti roku 2022 sa zásobovanie obyvateľov z verejných vodovodov zvýšilo o 2,00 %. Celkový počet verejných vodovodov v správe StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom je 19, v správe obce sú 3 verejné vodovody. Zvyšok obyvateľov je zásobovaných z individuálnych vodných zdrojov. V obciach Rudno nad Hronom, Veľké Pole a Voznica nie je vybudovaný verejný vodovod a obce neplánujú vybudovať verejný vodovod, nakoľko obyvatelia nemajú záujem o pripojenie. Obce Horné Hámre (Žarnovický skupinový vodovod – ŽSV), Hodruša Hámre, časť Kopanice a časť Banská Hodruša (vodovod Mikuláš) sú zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu v správe obce. Prevažná väčšina obyvateľov v okrese je zásobovaná z podzemných vodných zdrojov. Z povrchového vodného zdroja je zásobovaný verejný vodovod pre časť mesta Nová Baňa, Stará Huta, kde je vodným zdrojom Starohutský potok s úpravou v ÚV Stará Huta. Dezinfekcia vody sa vykonáva chlórnanom sodným, ÚV lampou a plynným chlórrom. Plynný chlór sa používa v čerpacej stanici Kajlovka vo vodovode pre časť mesta Nová Baňa a Žarnovickom skupinovom vodovode (vodojem Hrabíčov). V obci Brehy sa na dezinfekciu používa UV žiarenie (v prípade poruchy je možné vykonať dezinfekciu vody vo vodovodnom potrubí chlórnanom sodným). V ostatných vodovodoch sa na dezinfekciu pitnej vody používa chlórnan sodný dávkovaný dávkovacími čerpadlami. Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa dezinfekcia vody nezmenila. V okrese Žarnovica je celkom 22 verejných vodovodov a 11 zásobovacích oblastí.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

V okrese Žiar nad Hronom sa nedostatok pitnej vody v roku 2023 vyskytol vo verejnom vodovode v obci Ihráč, kde bolo nutné zabezpečiť pitnú vodu náhradným zásobovaním, cisternou. V obci Kunešov sa v letných mesiacoch využil ako doplňujúci vodný zdroj TSV.

V okrese Banská Štiavnica sa nedostatok vody nevyskytol. Vo verejnom vodovode Štiavnické Bane (v správe OcÚ) v letných mesiacoch bol využívaný doplňujúci vodný zdroj PSV z mesta Banská Štiavnica.

V okrese Žarnovica sa nedostatok vody vyskytol v skupinovom vodovode ŽSV, ktorý zásobuje časť mesta Nová Baňa, obce Horné Hámre, Hrabíčov, Župkov, časť obce Hodruša Hámre a mesto Žarnovica. Začiatkom roku 2023 a v jesenných mesiacoch bola spustená do prevádzky ÚV Revištské Podzámčie, ako doplňujúci vodný zdroj pre ŽSV. ÚV Revištské Podzámčie pracovala v obmedzenom režime, nakoľko je potrebná modernizácia ÚV. V ÚV sa upravuje železo a mangán z vrtov. Podľa vyjadrenia prevádzkovateľov verejných vodovodov sa celoročne znižuje výdatnosť vodných zdrojov.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V spádovom území RÚVZ Žiar nad Hronom neboli udelené žiadne výnimky na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

V okrese Žiar nad Hronom sa nachádza 1 verejná studňa v Žiari nad Hronom, časť Šašovské Podhradie. Kvalitu vody si sleduje Mesto Žiar nad Hronom a protokol predkladá RÚVZ v Žiari nad Hronom.

Verejné studne sa v okrese Banská Štiavnica nenachádzajú. V okrese Banská Štiavnica je v prevádzke Domov seniorov Vitalita v Banskom Studenci, ktorý je pitnou vodou zásobovaný z vlastného vodného zdroja. Prevádzkovateľ zabezpečil kontrolu kvality vody dvakrát v roku 2023 v rozsahu minimálnej analýzy a kvalita vody bola vyhovujúca.

Verejné studne sa v okrese Žarnovica nenachádzajú. V okrese Žarnovica sú dve zariadenia s vlastnými vodnými zdrojmi, a to DSS a zariadenie podporovaného bývanie Domov n. o., Veľké Pole a DOMINIK n. o., vo Veľkej Lehote. Prevádzkovatelia zariadení predložili protokoly kontroly kvality vody. V Domov n. o., Veľké Pole zabezpečil prevádzkovateľ kontrolu kvality vody dvakrát v roku 2023 v rozsahu minimálnej analýzy, kvalita vody bola vyhovujúca. Prevádzkovateľ zariadenia sociálnych služieb DOMINIK n. o., vo Veľkej Lehote, ktoré je zásobované pitnou vodou aj z dvoch vlastných zdrojov, predložil RÚVZ v Žiari nad Hronom protokoly o skúškach. Bola zabezpečená kontrola kvality vody v rozsahu minimálnej analýzy dvakrát v roku 2023, vzorky vody vyhovovali vo vyšetrených ukazovateľoch požiadavkám platnej legislatívy. V tomto zariadení však ide o doplňujúce vodné zdroje, objekty sú pitnou vodou zásobované najmä vodou z verejného vodovodu vo Veľkej Lehote. Najmä v letnom období sú využívané na zásobovanie pitnou vodou doplňujúce vodné zdroje.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Prostredníctvom RÚVZ v Banskej Bystrici sú v stanovených intervaloch zabezpečované pravidelné odbery vzoriek vôd z verejných vodovodov na laboratórne vyšetrenie. Za rok 2023 bolo odobratých 152 vzoriek pitných vôd z verejných vodovodov, z toho v okrese Žiar nad Hronom bolo odobratých 76 vzoriek, v okrese Žarnovica 38 vzoriek a v okrese Banská Štiavnica 38 vzoriek vôd. V okrese Žiar nad Hronom bolo odobratých 76 vzoriek vôd, z toho bolo v preverovacom monitoringu vyšetrených 9 a v kontrolnom monitoringu 67 vzoriek. V okrese Žarnovica bolo odobratých 38 vzoriek vôd, z toho v preverovacom monitoringu 9 vzoriek a v kontrolnom monitoringu 29 vzoriek. V okrese Banská Štiavnica bolo odobratých 38 vzoriek vôd, z toho v preverovacom monitoringu 11 vzoriek a v kontrolnom monitoringu 27 vzoriek. Celkový počet nevyhovujúcich vzoriek vôd v okrese Žiar nad Hronom bol 13 vzoriek, čo predstavovalo 17,11 %, v okrese Žarnovica 8 vzoriek, čo predstavovalo 21,5 % a v okrese Banská Štiavnica 14 vzoriek, čo predstavovalo 36,84 %.

RÚVZ zistil závažné nedostatky v kvalite pitnej vody vo verejnom vodovode Prochot a Slaská, kde vydal zákaz používať vodu na pitie a varenie prevádzkovateľovi vodovodu StVPS, a.s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom. Do odstránenia nedostatkov bolo zabezpečené náhradné zásobovanie cisternami. Ďalej RÚVZ vydal opatrenie rozhodnutím

zabezpečiť dostatočné množstvo zdravotne bezpečnej pitnej vody v 2 prípadoch, a to vo verejných vodovodoch Krahule a Kremnica-psychiatrická nemocnica, v okrese Žiar nad Hronom, v 2 prípadoch vo verejnom vodovode Nová Baňa-Bukovina v okrese Žarnovica a v 4 prípadoch vo verejných vodovodoch Baďan, Prenčov, Dekýš Nikolaj a Dekýš Štôľňa v okrese Banská Štiavnica. Opatrenia boli vydané pre prevádzkovateľa verejných vodovodov StVPS a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom. Prevádzkovateľ verejných vodovodov pri zistení nedostatkov v kvalite vody vykonáva nápravné opatrenia, ako sú vyčistenie záchytovej prameňov, vyčistenie vodojemov a odkalovanie vodovodnej siete. Následne bol prevádzkovateľ verejných vodovodov povinný preukázať vyhovujúcu kvalitu vody vo verejných vodovodoch predložením vyhovujúceho protokolu o kvalite pitnej vody. RÚVZ vydal 23 podnetov na odstránenie nedostatkov zistených v kvalite vody z verejných vodovodov. V okrese Žiar nad Hronom 5 podnetov – Horná Ždaňa, Janova Lehota, Lehôtka pod Brehmi a Jastrabá (2x), v správe StVPS a 4 podnety v správe obcí – Prestavky, Kunešov, Horná Ždaňa-Lipie a Dolná Ždaňa bytový dom č. 259. V okrese Banská Štiavnica 2 podnety v správe StVPS – Močiar (2x) a v správe obcí 5 podnetov – Prenčov, Štiavnické Bane, Štiavnické Bane-Horná Roveň a Vysoká (2x). V okrese Žarnovica v správe StVPS 5 podnetov – Hodruša-Hámre časť Banská Hodruša, Brehy, Tekovská Breznica a Píla (2x) a v správe obcí 2 podnety, Hodruša-Hámre časť Kopanice a Hodruša-Hámre časť Mikuláš. Prevádzkovatelia verejných vodovodov pri zistení nedostatkov v kvalite vody vykonávajú nápravné opatrenia, ako sú vyčistenie záchytovej prameňov, vyčistenie vodojemov a odkalovanie vodovodnej siete. Následne boli prevádzkovatelia verejných vodovodov povinní preukázať vyhovujúcu kvalitu vody vo verejných vodovodoch predložením vyhovujúceho protokolu o kvalite pitnej vody. RÚVZ pravidelne vykonáva kontrolu technického stavu zariadení, zásoby dezinfekčných prostriedkov a funkčnosť dezinfekčných zariadení, na čo je zameraný aj ŠZD. V rámci ŠZD bolo v roku 2023 vykonaných 48 kontrol verejných vodovodov. V rámci ŠZD odobral RÚVZ v Žiari nad Hronom 47 vzoriek pitnej vody. Kvalita vody v 5 prípadoch nevyhovovala platnej legislatíve. Výsledky laboratórnych skúšok pitnej vody sú vkladané do Informačného systému Pitná voda. O kvalite pitnej vody z verejných vodovodov je verejnosť informovaná prostredníctvom internetu na webovej stránke RÚVZ v Žiari nad Hronom www.ruvzzh.sk.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že kvalita vody vo verejných vodovodoch sa v roku 2023 nezmenila. Závažnejšie nedostatky na verejných vodovodoch sa vyskytli v mikrobiologických ukazovateľoch pri nedostatočnej dezinfekcii vody. Vo fyzikálnochemických ukazovateľoch nevyhovujúca kvalita vody v ukazovateľoch železo, zákal a absorbanca sa vyskytla v prípade prívalových zrážok.

Prevádzkovú kontrolu kvality pitnej vody vykonáva StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom vo verejných vodovodoch vo svojej správe podľa vyhlášky MZ SR č. 91/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov (ďalej len vyhláška č. 91/2023 Z. z.). Harmonogram odberov bol predložený a prerokovaný s RÚVZ v Žiari nad Hronom. Prevádzkovateľ StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom, zasiela protokoly o kontrole kvality vody RÚVZ v Žiari nad Hronom. Za rok 2023 prevádzkovateľ v okrese Žiar nad Hronom odobral 229 vzoriek, z toho 4 nevyhovovali vyhláške č. 91/2023 Z. z., čo je 1,7 %, v okrese Banská Štiavnica odobral 84 vzoriek, z toho 2 vzorky nevyhovovali platnému právnomu predpisu a v okrese Žarnovica odobral 146 vzoriek, z toho nevyhovovalo 6 vzoriek, čo je 4,1 %. 15 obcí, 9 z okresu Žiar nad Hronom, 4 obce z okresu Banská

Štiavnica a 2 obce z okresu Žarnovica, ktoré prevádzkujú verejné vodovody, si kvalitu vody vo verejných vodovodoch kontrolujú prostredníctvom akreditovaných laboratórií a protokoly sú zasielané RÚVZ. Na RÚVZ bolo predložených 35 protokolov, z toho 1 vzorka nevyhovovala platnej legislatíve, čo je 2,86 %. V prípade zistenej nevyhovujúcej kvality pitnej vody z verejných vodovodov, prevádzkovatelia verejných vodovodov vykonali potrebné nápravné opatrenia, následne vykonali kontrolné odbery vzoriek vôd na overenie ich účinnosti. Protokoly o kvalite pitnej vody boli následne zasielané RÚVZ v Žiari nad Hronom. Predkladané výsledky laboratórnych rozborov boli vyhodnocované a porovnávané s výsledkami získanými z monitoringu pitných vôd a so zisteniami v rámci výkonu ŠZD. Určité rozdiely vo výsledkoch boli zaznamenané hlavne pri stanovovaní resp. pri prekračovaní limitných hodnôt mikrobiologických a biologických ukazovateľov.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

Epidémie vodou prenosných ochorení v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom neboli zaznamenané. Dusičnanová alimentárna methemoglobínémia nebola zaznamenaná.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom v roku 2023 monitoroval kvalitu vody v 5 prírodných kúpacích oblastiach: okres Banská Štiavnica – Vindšachtské jazero, Veľké Richnavské jazero, Počúvadlianske jazero a Veľké Kolpašské jazero, okres Žarnovica – Dolno Hodrušské jazero.

Zamestnanci RÚVZ v Žiari nad Hronom, oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia, vypracovali program monitorovania kvality uvedených vôd určených na kúpanie a podľa tohto programu v priebehu KS 2023 bolo vykonaných 6 odberov vzoriek vôd z každého jazera. 1 vzorka bola predsezónna. Spolu bolo počas KS 2023 odobratých 30 vzoriek vôd v rámci monitoringu kvality vody určenej na kúpanie. Kúpacia sezóna 2023 bola určená od 20.06.2023 do 31.08.2023.

Monitoring kvality vody bol vykonávaný v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z., podľa ukazovateľov uvedených vo vyhláske MZ SR č. 309/2012 Z. z. a podľa Pokynov ku kúpacej sezóne 2023, ktoré vydal ÚVZ SR Bratislava. Odbery boli vykonávané v dvojtýždňových intervaloch počas kúpacej sezóny. Laboratórne analýzy vykonávali akreditované laboratóriá RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici a jedenkrát analýzy vykonal ÚVZ SR.

Z laboratórnych výsledkov kvality vody vyplynulo, že neboli zistené žiadne nedostatky v kvalite vody. Kvalita vody vyhovovala vo vyšetrených ukazovateľoch požiadavkám vyhlásky MZ SR č. 309/2012 Z. z.

Uvedené prírodné kúpacie oblasti v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom boli cez leto návštevníkmi využívané hlavne počas víkendov.

V priebehu KS 2023 boli dňa 18.07.2023 informatívne odobraté vzorky vôd aj z ďalších prírodných vodných nádrží, ktoré sú počas kúpacej sezóny využívané na kúpanie a to: Hodruša Hámre – Kopanice, Banská Štiavnica - Klinger, Banská Štiavnica – Belianske jazero, Banská Štiavnica - Tajch Veľká Vodárenská, Štiavnické Bane – Evičkinovo jazero a Nová Baňa - Tajch. Týchto šesť vodných plôch je s neorganizovanou rekreáciou a sú návštevníkmi využívané na kúpanie. Odobraté vzorky vôd z uvedených vodných plôch vyhovovali vo vyšetrených ukazovateľoch požiadavkám vyhlásky MZ SR č. 309/2012 Z. z., okrem vzorky

vody Nová Baňa – Tajch, kde bola zaznamenaná nedostatočná priehľadnosť vody a zvýšená hodnota v ukazovateli farba. Ide o zdravotne nevýznamné ukazovatele.

RÚVZ v Žiari nad Hronom k prevádzke vodných plôch v jednotlivých kúpacích oblastiach nevydal súhlasné rozhodnutie, vodné plochy nemali prevádzkovateľov a rekreácia tu prebiehala neorganizovane. Úroveň vybavenosti rekreačných areálov je dlhodobo nevyhovujúca, nie sú riešené parkovacie plochy, vstupy do vody, chýbajú vyhovujúce WC, prezlietacie kabínky, sprchy a pod. Príslušné obecné úrady zabezpečovali len uskladňovanie a likvidáciu komunálneho odpadu. Pri niektorých vodných plochách sú k dispozícii bufety, prezlietacie kabínky, hygienické zázemie (chemické WC) a požičovne paddleboardov a člnov. Na Veľkom Kolpašskom jazere je pláž upravená pre mamičky s deťmi a na jazere Klinger bolo vybudované kúpacie mólo. Pri Tajchu v Novej Bani sú vybudované zariadenia na osobnú hygienu pre mužov, pre ženy a zariadenie na osobnú hygienu pre imobilných, ktoré sú vybavené umývadlami, sprchami a WC kabínkami.

Pravdepodobne bude potrebné prehodnotiť počet kúpacích oblastí s vodou určenou na kúpanie, nakoľko sa návštevnosť vodných plôch v regióne Banská Štiavnica enormne zvýšila. Medzi nové navrhované kúpacie oblasti by pribudli Banská Štiavnica - Klinger a Banská Štiavnica – Belianske jazero.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v roku 2023 8 zariadení s celoročnou prevádzkou, ktoré poskytujú služby umelého kúpaliska verejnosti a to: 3 bazény v Krytej plavárni (SLOVALCO Relax centrum) v Žiari nad Hronom (v prevádzke 4 mesiace), 2 bazény v Mestských kúpeľoch – plavárni Banská Štiavnica, 1 bazén v Boutique hotel Siglisberg ****, Štiavnické Bane, 5 bazénov v Hoteli Sitno vo Vyhniach, 3 bazény v Hoteli Termál vo Vyhniach, 2 bazény v Hoteli Salamandra v Hodruši Hámroch, 1 bazén (výplavový) v areáli Vodný raj Vyhne, 3 bazény v Športovo – rekreačnom zariadení v Kremnici v rekreačnej oblasti Skalka. Prevádzkovatelia si zabezpečovali kontrolu kvality vody z bazénov prostredníctvom akreditovaných laboratórií a výsledky kvality vody predkladali RÚVZ.

Kvalita vody v celoročne prevádzkovaných bazénoch vyhovovala požiadavkám platnej legislatívy, až na mierne prekročenia vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch v Krytej plavárni (SLOVALCO Relax centrum) v Žiari nad Hronom, v Mestských kúpeľoch – plavárni Banská Štiavnica, v Hoteli Salamandra v Hodruši Hámroch, v Športovo – rekreačnom zariadení v Kremnici v rekreačnej oblasti Skalka a v Hoteli Termál vo Vyhniach. Prevádzkovatelia umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou si kontrolovali kvalitu vody v bazénoch s vodnými atrakciami aj v ukazovateli Legionella species. Vzorky vôd boli vyhovujúce.

RÚVZ v Žiari nad Hronom vydal dňa 21.09.2023 súhlasné rozhodnutie k uvedeniu priestorov „Krytá plaváreň - Slovalco Relax centrum v Žiari nad Hronom“, do prevádzky a zároveň posúdil návrh na schválenie prevádzkového poriadku. Rekonštrukciou krytej plavárne došlo k zmene počtu prevádzkovaných bazénov, v prevádzke sú 3 bazény: plavecký bazén, neplavecký bazén a detský bazén. Okamžitá kapacita priestorov krytej plavárne bola stanovená na 160 osôb.

K prevádzkovým zmenám ostatných uvedených bazénov umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou v porovnaní s rokom 2022 nedošlo, ani k zmene počtu prevádzkovaných bazénov a ani k zmene ich kapacity.

Oddelenie HŽPZ vykonáva ŠZD v Liečebných termálnych kúpeľoch Sklené Teplice, prevádzkovateľom ktorých je spoločnosť Liečebné termálne kúpele, a. s., Sklené Teplice č. 100. V Liečebných termálnych kúpeľoch, Sklené Teplice, boli celý rok v prevádzke liečebné bazény a to v Parnom, v Göetheho, v Banskom kúpeľi a v kúpeľi Márie Terézie. V Kúpeľno – liečebnom dome Relax Thermal, Sklené Teplice, bol v prevádzke rehabilitačný Relax bazén a vírivá vaňa (whirlpool). Liečebné termálne kúpele Sklené Teplice, a. s., zabezpečovali kontrolu kvality vody z liečebných bazénov Liečebných termálnych kúpeľov a Kúpeľno – liečebného domu Relax Thermal 1 x mesačne prostredníctvom EL spol. s r. o., Ul. Radlinského č. 17/A, Spišská Nová Ves, Akreditované skúšobné laboratóriá – podľa ISO/IEC 17025, SNAS a predkladali RÚVZ v Žiari nad Hronom výsledky laboratórnych vyšetrení s vyhovujúcou kvalitou vody. Prevádzkovateľ predložil aj vyhovujúci protokol o skúške v ukazovateli Legionella species z bazéna Banského kúpeľa a Relax bazéna. Ide o bazény s vodnými atrakciami s celoročnou prevádzkou. Vzorky vôd vyhovovali požiadavkám vyhl. č. 308/2012 Z. z. Ďalej bolo v rámci ŠZD odobratých spolu 6 vzoriek vôd a to z bazénov Kúpeľa Márie Terézie – 2 vzorky vody, Banského kúpeľa, Göetheho kúpeľa, Relax bazéna a vírivky v objekte Relax Thermal. Bolo zistené, že kvalita vody v mikrobiologických ukazovateľoch nevyhovovala požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z. a boli nariadené opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality vody na kúpanie s tým, že je potrebné aj prehodnotiť interval vypúšťania vody v jednotlivých bazénoch. Prevádzkovateľ následne po vykonaných opatreniach predložil laboratórne rozbery s vyhovujúcou kvalitou vody na kúpanie.

RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2023 neuložil v správnom konaní a v blokovom konaní žiadnu pokutu.

V súvislosti s kúpaním v kúpaliskách s celoročnou prevádzkou neboli zaznamenané žiadne ochorenia a RÚVZ nevidoval žiadne podnety na ich prevádzkovanie.

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom boli počas KS 2023 prevádzkované tri termálne kúpaliská: Vodný raj Vyhne, TK Sklené Teplice a dva vonkajšie bazény v Hoteli Sítno vo Vyhniach. Ďalej bolo v prevádzke jedno netermálne kúpalisko a to Plážové kúpalisko v Žiari nad Hronom.

Kvalitu vody v bazénoch si sledovali prevádzkovatelia kúpalísk prostredníctvom akreditovaných laboratórií a podľa požiadaviek vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z.

Obec Vyhne začala prevádzku otvorením vonkajších bazénov Vodného raja vo Vyhniach od 23.06.2023. Na základe písomnej žiadosti a vykonanej ohliadky pripravenosti areálu kúpaliska bolo vydané súhlasné rozhodnutie RÚVZ v Žiari nad Hronom na uvedenie vonkajších letných bazénov do prevádzky počas KS 2023. V prevádzke boli detský, rekreačný, plavecký 25 m bazén, potápačská komora, plavecký 50 m bazén, bazén s neplaveckou časťou a toboganový bazén. Prevádzka vonkajších letných bazénov bola ukončená 04.09.2023. Prevádzkovateľ si kontrolu kvality vody zabezpečoval formou objednávky u akreditovaných skúšobných laboratórií ALS SK, s. r. o., Kirejevská č. 1678, 979 01 Rimavská Sobota. Laboratórne protokoly predkladal RÚVZ. Spolu bolo odobratých počas kúpacej sezóny 18 vzoriek vôd, kvalita vody bola vyhovujúca. Bola zabezpečená aj kontrola kvality vody v bazénoch s vodnými atrakciami v ukazovateli Legionella species prostredníctvom ALS SK, s. r. o., Kirejevská č. 1678, 979 01 Rimavská Sobota. Vzorky vôd boli vyhovujúce. Vo Vodnom raji boli vykonané 2 ŠZD, pri ktorých neboli zistené žiadne nedostatky v prevádzkovej hygiene kúpaliska. Okamžitá kapacita Vodného raja bola určená na 910 návštevníkov a bola dodržiavaná.

Pre Termálne kúpalisko Sklené Teplice bolo vydané súhlasné rozhodnutie RÚVZ v Žiari nad Hronom do prevádzky počas KS 2023 a dňa 24.06.2023 bola zahájená prevádzka termálneho kúpaliska. Prevádzka termálneho kúpaliska bola ukončená 30.09.2023. Prevádzkovateľom termálneho kúpaliska boli Liečebné termálne kúpele, a. s., Sklené Teplice. Prevádzkovateľ kúpaliska zabezpečil kontrolu kvality vody z rekreačného bazéna v intervale 1 x za mesiac a z detského a sedacieho bazéna v intervale 1 x za 2 týždne počas KS. Prevádzkovateľ kúpaliska si zabezpečoval kontrolu kvality vody v bazénoch prostredníctvom akreditovaného laboratória El spol. s r. o., Radlinského č. 17A, 052 01 Spišská Nová Ves. Spolu bolo odobratých 16 vzoriek vôd z bazénov, kvalita vody bola vyhovujúca. Boli vykonané 3 ŠZD, pri ktorých neboli zistené závažné nedostatky v prevádzkovej hygiene kúpaliska. Okamžitá kapacita kúpaliska bola stanovená na 300 návštevníkov a bola dodržiavaná.

Plážové kúpalisko v Žiari nad Hronom bolo otvorené od 20.06.2023. Prevádzkovateľom kúpaliska boli Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o., k prevádzke bazénov kúpaliska bolo vydané súhlasné rozhodnutie RÚVZ v Žiari nad Hronom. Prevádzka kúpaliska bola ukončená 30.08.2023. Prevádzkovateľ zabezpečil kontrolu kvality vody z plaveckého, neplaveckého a detského bazéna v intervale 1 x mesačne prostredníctvom akreditovaného laboratória Skúšobňa VETLAB spol. s r. o., J. Hollého č. 149, Dolné Kočkovce, 020 01 Púchov. Spolu bolo odobratých 9 vzoriek vôd, kvalita vody vyhovovala požiadavkám vyššie citovanej vyhlášky. Bola zabezpečená aj kontrola kvality vody v bazénoch s vodnými atrakciami v ukazovateli Legionella species prostredníctvom laboratória Skúšobňa VETLAB spol. s r. o., J. Hollého 149, Dolné Kočkovce, 020 01 Púchov. Vzorka vody bola vyhovujúca. Na plážovom kúpalisku boli vykonané 2 ŠZD, neboli zistené žiadne nedostatky v prevádzkovej hygiene kúpaliska. Denná kapacita kúpaliska bola stanovená na 2 000 návštevníkov a bola dodržiavaná.

Aj v tomto roku boli počas KS v prevádzke dva vonkajšie letné bazény v Hoteli Sitno vo Vyhniach. Vonkajšie bazény boli otvorené od 23.06.2023 na základe súhlasného rozhodnutia RÚVZ v Žiari nad Hronom. Ide o dva rekreačné bazény (veľký a malý), ktoré sú určené pre ubytovaných hostí v hoteli a aj pre verejnosť počas kúpaciej sezóny. Kontrolu kvality vody zabezpečoval prevádzkovateľ u akreditovaných laboratórií INGENIO - ENVILAB, s. r. o., Bytčická č. 16, 010 01 Žilina. Spolu bolo odobratých počas kúpaciej sezóny 8 vzoriek vôd, kvalita vody bola vyhovujúca. Bola zabezpečená aj kontrola kvality vody vo veľkom vonkajšom bazéne v ukazovateli Legionella species. Vzorka vody bola vyhovujúca. Prevádzka vonkajších bazénov bola ukončená 20.09.2023. Boli vykonané 2 ŠZD, nedostatky v prevádzkovej hygiene neboli zistené. Okamžitá kapacita vnútorných bazénov spolu s vonkajšími bazénmi Hotela Sitno bola stanovená na 68 návštevníkov a bola dodržiavaná.

Kúpacia sezóna v mesiaci júl bola s priaznivým letným počasím, návštevnosť kúpalísk bola dobrá. U prevádzkovateľa Termálneho kúpaliska Sklené Teplice a Hotela Sitno vo Vyhniach bola predĺžená KS z dôvodu teplého počasia v mesiaci september.

Výsledky kvality vody z prírodných kúpacích oblastí a z umelých kúpalísk boli vložené do IS HZP Voda na kúpanie. RÚVZ v Žiari nad Hronom týždenne zverejňoval na svojej webovej stránke informáciu pre verejnosť o priebehu KS vo svojej spádovej oblasti.

RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2023 neuložil v správnom konaní a v blokovom konaní žiadnu pokutu a neboli zaevidované žiadne podnety a sťažnosti na prevádzkovanie umelých kúpalísk.

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

V priebehu r. 2023 v rámci výkonu ŠZD boli zistené nedostatky v kvalite vnútorného ovzdušia v 20 zariadeniach, a to v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo (6), v ubytovacích zariadeniach (8), zariadeniach sociálnych služieb (3) a v telovýchovno – športových zariadeniach (3). Na niektorých stenách v týchto zariadeniach bola opadaná omietka, steny boli špinavé, zatečené, prípadne boli znečistené a zatečené kazetové stropy v miestnostiach, priestory neboli vymaľované v požadovanom intervale. Ventilátory na zabezpečenie núteného vetrania boli nefunkčné a zaprášené. Prevádzkovateľom boli uložené nápravné opatrenia na odstránenie nedostatkov a určené termíny na ich odstránenie. Prevádzkovatelia tieto nedostatky aj odstránili.

Zamestnanci oddelenia šetrili 3 podnety na kvalitu ovzdušia vnútorného prostredia. Bolo zistené, že 2 podnety nie je kompetentný riešiť RÚVZ v Žiari nad Hronom a sťažovateľom bola zaslaná odpoveď s odôvodnením, prípadne s návrhom riešenia situácie. V prípade 1 podnetu boli písomne vyzvaní jednak majiteľ a jednak prenajímateľ bytu, aby zjednali nápravu v prípade výskytu plesní v byte v bytovom dome. Objektivizácia ukazovateľov nebola vykonaná.

Obyvatelia kvalitu vnútorného ovzdušia bytových budov telefonicky konzultovali s pracovníkmi oddelenia HŽPZ.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

Závažné stacionárne zdroje hluku sa v regióne RÚVZ v Žiari nad Hronom nenachádzajú. Najzávažnejším mobilným zdrojom hluku v životnom prostredí je hluk z cestnej dopravy najmä v prípadoch, keď cesty I. a II. triedy prechádzajú v blízkosti obytnej zástavby, napr. cesta II/512 Žarnovica - Partizánske. Napriek vybudovanému obchvatu mesta Banská Štiavnica dochádza k prekračovaniu prípustných hodnôt hluku v meste Banská Štiavnica. Či sa vybudovaním rýchlostnej cesty R2, obchvat mesta Žiar nad Hronom, znížil počet prejazdov hlavnou mestskou tepnou, cestou I/50 v smere na Trenčín, ukáže denný počet prechádzajúcich vozidiel. Zatiaľ nie sú známe výstupy z kontroly počtu prejazdu vozidiel ulicou SNP v Žiari nad Hronom.

Územie v meste Žarnovica, v súčasnosti využívané ako priemyselná zóna, ale v budúcnosti je tu plánovaná aj obytná zóna s obchodnými jednotkami, nie je chránené voči hluku emitovanému zo železničnej dopravy a hluku emitovanému z rýchlostnej komunikácie R1. Vzhľadom na vzdialenosti od zdrojov hluku (železničná trať 19-30 m, rýchlostná komunikácia R1 120-280 m a Sandrická ulica 80-110 m), sú prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku pre referenčné časové intervaly deň, večer i noc prekročené. Investor výstavby predložil k zámeru svojej činnosti v rámci EIA komplexnú hlukovú štúdiu, ktorá preukázala, že hlukové pomery budú najmä v plánovanej obytnej výstavbe prekračované a navrhol protihlukové opatrenia v bytoch. V súčasnosti je realizované v tejto oblasti len nákupné centrum, investor zatiaľ k ďalšej výstavbe nepristúpil.

RÚVZ ďalej pri vydávaní záväzných stanovísk k návrhom územnoplánovacej dokumentácie (ÚPD) a k návrhom na územné konanie stavieb v odôvodnených prípadoch zaviazal spracovateľa ÚPD, že je potrebné zohľadniť a rešpektovať prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí: kategória územia II., priestor pred oknami

obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, vonkajších priestorov v obytnom a rekreačnom území v zmysle platnej legislatívy.

Zamestnanci oddelenia šetrili 2 podnety na hluk v roku 2023. Nespokojný návštevník kúpeľov v Sklených Tepliciach (okres Žiar nad Hronom) sa sťažoval na hlučnú „klimatizačnú jednotku,“ umiestnenú vo vonkajšom prostredí, pod oknami jeho izby, kvôli ktorej nemohol spať. Výkonom štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že nešlo o klimatizačnú jednotku, ale o chladiacu jednotku mraziaceho boxu pre kuchyňu kúpeľov. Prevádzkovateľ kúpeľov dokladoval, že technický stav a tým aj hlučnosť chladiacej jednotky je vyhovujúca. Sťažovateľovi bola zaslaná písomná odpoveď o výsledkoch ŠZD.

V decembri 2023 bola v RÚVZ v Žiari nad Hronom zaevidovaná petícia obyvateľov časti mesta Banská Štiavnica na zlepšenie životného prostredia, adresovaná Mestu Banská Štiavnica a zaslaná členkou petičného výboru aj RÚVZ v Žiari nad Hronom. V petícii žiadajú nespokojní obyvatelia kompetentných, okrem iného, o zmeranie hlučnosti v konkrétnej lokalite mesta Banská Štiavnica. Nadmernú hlučnosť podľa nich spôsobujú vozidlá prechádzajúce po štátnej ceste. V písomnej odpovedi RÚVZ v Žiari nad Hronom, zaslanej členke petičného výboru konštatoval, že podľa § 27 zákona č. 355/2007 Z. z. je správca pozemných komunikácií povinný zabezpečiť dodržiavanie prípustných hodnôt hluku podľa platného právneho predpisu a že aj obce, v tomto prípade Mesto Banská Štiavnica, je oprávnené objektivizovať expozíciu jeho obyvateľov hluku.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Zamestnanci oddelenia šetrili 2 podnety na hluk v roku 2023. Nespokojný návštevník kúpeľov sa sťažoval na hlučnú „klimatizačnú jednotku,“ pri jeho izbe, kvôli ktorej nemohol spať. Výkonom štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že nešlo o klimatizačnú jednotku ale o chladiacu jednotku mraziaceho boxu pre kuchyňu kúpeľov, umiestnenú vo vonkajšom prostredí. Prevádzkovateľ kúpeľov dokladoval, že hlučnosť chladiacej jednotky je vyhovujúca. Sťažovateľovi bola zaslaná písomná odpoveď o výsledkoch ŠZD.

V decembri 2023 bola v RÚVZ v Žiari nad Hronom zaevidovaná petícia obyvateľov časti mesta Banská Štiavnica na zlepšenie životného prostredia, adresovaná Mestu Banská Štiavnica a zaslaná aj RÚVZ v Žiari nad Hronom členkou petičného výboru. V petícii žiadajú nespokojní obyvatelia, okrem iného, kompetentných o zmeranie hlučnosti v konkrétnej lokalite mesta Banská Štiavnica. V písomnej odpovedi RÚVZ v Žiari nad Hronom, zaslanej členke petičného výboru konštatoval, že podľa § 27 zákona č. 355/2007 Z. z. je správca pozemných komunikácií povinný zabezpečiť dodržiavanie prípustných hodnôt hluku podľa platného právneho predpisu a že aj obce, v tomto prípade Mesto Banská Štiavnica, je oprávnené objektivizovať expozíciu jeho obyvateľov hluku. Výsledok riešenia petície RÚVZ v Žiari nad Hronom nebol zatiaľ oznámený.

RÚVZ pri vydávaní záväzných stanovísk na územné a kolaudačné konania bytovej výstavby, obchodných domov, viacúčelových ihrísk, zberných dvorov a pod. požadoval vypracovať hlukovú štúdiu resp. vykonať protihlukové opatrenia v prípade, že navrhovanou činnosťou budú prekračované prípustné hodnoty hladiny hluku vo vonkajšom prostredí.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

- Zariadenia cestovného ruchu

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v priebehu r. 2023 prevádzkovaných 268 ubytovacích zariadení. Ide o 14 hotelov, 46 penziónov, 40 turistických ubytovní, 6 kempov a 162 iných zariadení. Medzi iné zariadenia boli zaradené krátkodobé ubytovania v súkromí, podnikové zariadenia, ktoré sú využívané ako rekreačné zariadenia, prípadne príležitostné ubytovanie pre svojich zamestnancov a sociálna budova slúžiaca ako športovo-rekreačné a vzdelávacie zariadenie. V samostatnej tabuľke sú uvedené 4 robotnícke ubytovne, ktoré prevádzkujú prevádzkovatelia v meste Žiar nad Hronom a 1 robotnícka ubytovňa v Žarnovici.

Štátny zdravotný dozor (ďalej len ŠZD) sa v ubytovacích zariadeniach vykonáva cca 1-krát za dva až tri roky, okrem toho sa ŠZD vykonáva aj na základe oznámenia o začatí prevádzky. V roku 2023 bol ŠZD vykonaný v 45 ubytovacích zariadeniach, boli zistené nedostatky, ktoré neboli závažné: znečistené, prípadne poškodené steny, znečistené ventilátory v kúpeľniach, znečistený tesniaci silikón v okolí sprchových kútov, nesprávne skladovanie čistej bielizne a chýbajúca lekárnička prvej pomoci. Prevádzkovateľom zariadení boli uložené nápravné opatrenia a následnou kontrolou bolo zistené, že nedostatky boli odstránené. V jednotlivých zariadeniach sa dodržiava hygienický režim podľa vypracovaných prevádzkových poriadkov.

Prevádzkovatelia ubytovacích zariadení s vlastným vodným zdrojom si zabezpečujú kontrolu kvality pitnej vody prostredníctvom komerčných akreditovaných laboratórií, ale protokoly s vyhovujúcou kvalitou pitnej vody predkladajú RÚVZ v Žiari nad Hronom len pri výkone ŠZD. V prípade predloženia protokolov s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody, boli prevádzkovatelia a majitelia vlastných vodných zdrojov upozornení na zabezpečovanie dezinfekcie vody a na vykonanie opakovaného odberu vzorky vody v ukazovateľoch, ktoré nevyhovovali požiadavkám platnej legislatívy.

Nedostatky zistené pri ŠZD v roku 2023 neboli riešené v správnom konaní. V blokovom konaní neboli uložené žiadne sankcie.

RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo doručených 25 oznámení o začatí prevádzky.

- Zariadenia starostlivosti o ľudské telo

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v roku 2023 prevádzkovaných spolu 328 zariadení starostlivosti o ľudské telo. Ide o 115 kaderníctiev, 10 holičstiev, 45 kozmetík, 19 pedikúr, 20 zariadení manikúry a nechťového dizajnu, 8 solárií, 9 tetovacích salónov, 32 zariadení klasických masáží, 8 saun, 7 zariadení pre poskytovanie regeneračných a rekondičných služieb a 55 iných zariadení. Medzi iné zariadenia boli zaradené také zariadenia, kde sa poskytujú spoločne služby napríklad kaderníctva s holičstvom, ďalej kozmetické štúdiá s rôznymi doplnkovými službami a nechťovými dizajnmi, spoločné zariadenia pedikúr s manikúrami a iné. V zariadeniach starostlivosti o ľudské telo bolo vykonaných 67 štátnych zdravotných dozorov (ďalej len ŠZD). Pri ŠZD boli najčastejšie zistené tieto nedostatky: nebolo zabezpečené maľovanie priestorov podľa požiadaviek platnej legislatívy, v zariadeniach nebolo zabezpečené označenie podľa zákona č. 377/2004 Z. z.

V prevádzkach chýbala dokumentácia zariadenia (dokumentácia k jednotlivým prístrojom, protokoly funkčnosti sterilizátora a pod.), nebola zabezpečená pravidelná likvidácia odpadu z prevádzok, priestory prevádzok neboli dostatočne upratované, plochy, pracovné nástroje a pomôcky používané v prevádzke neboli dostatočne mechanicky očistené a dezinfikované, pracovníci prevádzky neboli vybavení vhodným pracovným odevom, pracovnou obuvou a prostriedkami osobnej hygieny (napr. papierovými obrúskami, tekutým mydlom a pod.), lekárnička prvej pomoci nebola dostatočne vybavená podľa prílohy č. 1 vyhlášky MZ SR č. 554/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia starostlivosti o ľudské telo, v znení neskorších predpisov. Vo všetkých zariadeniach, kde boli zistené nedostatky, boli uložené nápravné opatrenia a termíny odstránenia jednotlivých nedostatkov. RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2023 uložil dvom prevádzkovateľom za nedostatky zistené pri výkone ŠZD sankcie v sume spolu 800 eur, sankcie boli zaplatené. V blokovom konaní nebola uložená žiadna sankcia.

V roku 2023 bolo RÚVZ v Žiari nad Hronom doručených 51 oznámení o začatí prevádzky. Zariadenia, v ktorých bol vykonaný ŠZD, spĺňajú požiadavky platnej legislatívy. V žiadnom zo zariadení nebolo zistené porušovanie zákazu fajčenia v zmysle zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení noviel.

- Zariadenia sociálnych služieb

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v roku 2023 prevádzkovaných spolu 40 zariadení sociálnych služieb, ktoré prevádzkuje 25 prevádzkovateľov. Na základe žiadosti boli v roku 2023 vydané 2 rozhodnutia na uvedenie priestorov zariadení sociálnych služieb do prevádzky a schválenie prevádzkového poriadku: Domov sociálnych služieb Societa Hodruša – Hámre – rozhodnutie na uvedenie priestorov do prevádzky s platnosťou na dobu určitú, „DD – Novostavba rodinného domu“ v Janovej Lehote. Zariadenie „Centrum včasnej intervencie Ľalia“ v Hodruši - Hámroch písomne ohlásilo svoju činnosť spolu s prevádzkovým poriadkom, prevádzkovateľom bolo občianske združenie Ľalia Hodruša - Hámre. Centrum však aj v roku 2023 svoju činnosť ukončilo.

V roku 2023 bol vykonaný štátny zdravotný dozor v 8 zariadeniach sociálnych služieb. Boli zistené menej závažné nedostatky a prevádzkovateľom boli dané opatrenia s termínmi ich odstránenia. V žiadnom zo zariadení nebolo zistené porušenie zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov, v znení noviel a nebolo zistené porušenie zákona o pohrebníctve.

Prevádzkový režim v jednotlivých zariadeniach sa zabezpečuje podľa vypracovaných a schválených prevádzkových poriadkov.

Počet jednotlivých druhov zariadení:

- zariadenie pre seniorov: 14 zariadení (Domov Márie, Ul. Svobodu 37, Banská Štiavnica; Dom seniorov Vitalita, o. z., Banský Studenec; Senior Park Prenčov; ZpS „Domov Života“ v Banskej Štiavnici; DD a DSS Societa Hodruša Hámre; ZpS a DSS Nová Baňa; DSS a DD Oáza Tekovská Breznica; Dominik n. o., DSS a ZpS Veľká Lehota I. etapa; DSS a DD Nádej Janova Lehota; DD a DSS Kremnica; DD a DSS Žiar nad Hronom; ZSS Prochot; Zariadenie pre seniorov v Žiari nad Hronom, ktoré prevádzkuje Domov pri kaštieli n. o., Žiar nad Hronom; DD – Novostavba rodinného domu v Janovej Lehote).
- domov sociálnych služieb: 6 zariadení (Domov Márie, Ul. Strieborná 15, Banská Štiavnica; SČK DSS s ambulantnou formou, Bratská 9, Banská Štiavnica; Samaritánka n. o., Žarnovica; Domov n. o., Veľké Pole; DSS Ladomerská Vieska – dočasne presťahovaný do schválených priestorov v Kremnici; DSS s ambulantnou formou Doména, Žiar nad Hronom),
- špecializované zariadenie: 3 zariadenia (Domov Márie, Ul. Špitálska 3, Banská Štiavnica; Nádej Janova Lehota súp. č. 214; Dominik n. o., Veľká Lehota II. etapa),

- denný stacionár: 3 zariadenia (Margarétka n. o., Banská Štiavnica; Denný stacionár pre ľudí s mentálnym postihnutím, Krahule 91; Denný stacionár, Prenčov súp. č. 262),
- podporované bývanie: 1 zariadenie (Zariadenie podporovaného bývania, Veľké Pole č. 5)
- útulok: 2 zariadenia (Ul. SNP 61, Žiar nad Hronom; Martinus n. o., Banský Studenec súp. č. 70),
- komunitné centrum: 9 zariadení (Žiar nad Hronom, Hliník nad Hronom, Stará Kremnička, Banská Štiavnica, Prenčov, Baďan – Klastava, Svätý Anton, Banská Belá a Močiar),
- stredisko osobnej hygieny a práčovňa: 1 zariadenie (Žiar nad Hronom, Ul. Hutníkov súp. č. 2889),
- Centrum včasnej intervencie Žiar nad Hronom (1 zariadenie).

RÚVZ v Žiari nad Hronom vydal dňa 12.07.2012 rozhodnutie na uvedenie priestorov: „Zariadenie pre seniorov a zariadenie opatrovateľskej služby,“ Hrabičov č. 78, do prevádzky, pre prevádzkovateľa Komunita Kráľovnej pokoja, Kaštieľ, Piešťanská 11/18, Radošina, zariadenie do dnešnej doby nie je prevádzkované.

V roku 2023 neboli uložené pokuty v rámci správneho konania v týchto zariadeniach.

- Telovýchovno-športové zariadenia

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v roku 2023 evidovaných celkom 49 športových zariadení, ktoré prevádzkujú fyzické osoby oprávnené na podnikanie, právnické osoby, športové kluby, telovýchovné organizácie alebo obce. Objekty a športové zariadenia sú väčšinou majetkom mesta alebo obce. V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 11 kontrol, boli zistené nedostatky ako znečistené steny, podlahy, potreba maľovania priestorov. Prevádzkovateľom boli nariadené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov s termínom ich odstránenia. Všeobecne je možné konštatovať, že finančné prostriedky, ktoré sú pridelené telovýchovným organizáciám a športovým klubom v jednotlivých obciach, nepostačujú na prevádzkovanie telovýchovných zariadení a zabezpečenie požadovanej úrovne objektov a zariadení pre telovýchovnú činnosť. V roku 2023 bola RÚVZ v Žiari nad Hronom doručená 1 žiadosť na uvedenie priestorov telovýchovno – športového zariadenia do prevádzky.

- Pohrebníctvo

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom je spolu 74 pohrebísk a 9 prevádzok pohrebných služieb, ktoré prevádzkuje 8 prevádzkovateľov. V okrese Žiar nad Hronom sa nachádzajú 4 prevádzky pohrebných služieb: v meste Žiar nad Hronom prevádzkujú pohrebné služby dvaja prevádzkovatelia a to Miroslav Čakloš na Ul. SNP 94 a GRREI, s. r. o., na Ul. Sládkovičovej 16/59. V meste Kremnica prevádzkuje pohrebné služby T. B. S. servis – služby, spol. s r. o. na Ul. Zechenterovej 347/1 a v obci Hliník nad Hronom Zuzana Valušková, Ul. SNP 305. V okrese Žarnovica sú 3 prevádzky pohrebných služieb: v meste Nová Baňa prevádzkuje pohrebné služby Anna Adamcová – KAMENOSTAV na Ul. Štúrovej 62, spoločnosť MS Group SK s. r. o. na Ul. Štúrovej 40 a v meste Žarnovica GRREI, s. r. o., Ul. Partizánska 1. V okrese Banská Štiavnica sú 2 prevádzky pohrebných služieb a to v meste Banská Štiavnica - CHARON SERVICES s. r. o., na Ul. Dolnej č. 4 a SUPREMUS s. r. o., na Ul. Mierová 10. Všetky pohrebné služby majú k dispozícii chladiace resp. mraziace zariadenia na ukladanie ľudských pozostatkov (tieto sa nenachádzajú v zdravotníckych zariadeniach), ako aj vyhradený priestor na úpravu ľudských pozostatkov. Pohrebné služby využívajú na prepravu ľudských pozostatkov vozidlá na to určené, ktoré sú vybavené chladiacim zariadením. V roku 2023 bol vykonaný ŠZD v 9 objektoch domov smútku, ktoré prevádzkujú obce a v 2 zariadeniach ZSS so zameraním na dodržiavanie ustanovení zákona o

pohrebníctve. Závažné nedostatky neboli zistené. Ďalej bol ŠZD vykonaný v 1 prevádzke pohrebných služieb na základe žiadosti o vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky. Prevádzkovateľovi bolo vydané súhlasné rozhodnutie, k žiadosti predložil aj prevádzkový poriadok zariadenia. V spádovom území RÚVZ nebolo vykonané pochovanie ľudských pozostatkov nakazených nebezpečnou chorobou, ani exhumácia ľudských ostatkov pred uplynutím tlecej doby. V 1 prípade bol konzultovaný prevoz ľudských ostatkov zo zahraničia do SR. RÚVZ v Žiari nad Hronom nevydal v roku 2023 pas pre mŕtvolu, ktorá by bola nakazená nebezpečnou chorobou.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Na webovej stránke RÚVZ v Žiari nad Hronom sú za oddelenie HŽPZ uverejňované informácie o kvalite vody z verejných vodovodov a o kvalite vody z prírodných a umelých kúpalísk. Všetci zamestnanci oddelenia HŽPZ poskytujú širokej verejnosti, ale aj odborne spôsobilým osobám na vypracovávanie projektov stavieb, telefonické alebo osobné konzultácie. V roku 2023 bolo poskytnutých 196 konzultácií. V rámci konzultácií sú najviac požadované informácie o zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, zásobovaní pitnou vodou, o kvalite vody z verejných vodovodov a kvalite vody z umelých kúpalísk a o ubytovacích zariadeniach.

IV. Ďalšie činnosti oddelenia

▪ Uplatňovanie procesu HIA v praxi

V roku 2023 nebol spracovaný preskríningový nástroj a pre žiadne navrhované aktivity nebolo potrebné vyžiadať HIA.

▪ Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií

V roku 2023 nebola v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom zaznamenaná žiadna mimoriadna situácia, povodeň alebo prívalové dažde.

V roku 2023 oddelenie HŽPZ neriešilo sťažnosti. Na oddelení bolo zaevidovaných 36 podnetov, 23 podnetov sa týkalo kvality pitnej vody a boli vydané na základe nevyhovujúcej kvality pitnej vody vo verejných vodovodoch. Ďalších 13 podnetov, zaslaných občanmi, súviselo s nevyhovujúcim bývaním v prenajatom byte, s odkanalizovaním objektov pri vode určenej na kúpanie, hlukom z chladiaceho zariadenia pri ubytovacom zariadení, hlukom z dopravy, s výskytom ploštíc v súkromnom byte, chovom hospodárskych zvierat susedmi a stavebnými úpravami v súkromnom byte.

▪ Hromadné podujatia pre verejnosť

Počas konania hromadných akcií v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom nebol zaznamenaný podnet na hluk z hudobnej produkcie.

▪ Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody

V spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom sa nenachádzajú uvedené zariadenia.

Tab.č.1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov za rok 2023**Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov****Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023****Kraj: Banskobystrický****Okres: Žiar nad Hronom**

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Bartošova Lehôtka	354	354	100
Bzenica	633	310	48,97
Dolná Trnávka	329	329	100
Dolná Ves	220	220	100
Dolná Ždaňa	860	200	23,26
Hliník nad Hronom	2 657	2 657	100
Horná Ves	675	675	100
Horná Ždaňa	540	425	78,7
Hronská Dúbrava	420	420	100
Ihráč	516	516	100
Janova Lehota	970	970	100
Jastrabá	561	561	100
Kopernica	427	425	99,53
Kosorín	433	418	96,54
Krahule	264	264	100
Kremnica	4 829	3 134	64,9
Kremnické Bane	248	248	100
Kunešov	208	208	100
Ladomerská Vieska	854	747	87,47
Lehôtka pod Brehmi	404	391	96,78

Obec	Počet obyvatel'ov	Počet zásobovaných obyvatel'ov	Percento zásobovanosti %
Lovča	653	0	0
Lovčica - Trubín	1 565	1 533	97,96
Lutila	1 381	1 251	90,59
Lúčky	199	0	0
Nevol'né	429	429	100
Pitelová	602	534	88,7
Prestavky	713	713	100
Prochot	588	515	87,59
Repište	285	0	0
Sklené Teplice	414	405	97,83
Slaská	490	486	99,18
Stará Kremnička	1 112	1 085	97,57
Trnavá Hora	1 236	1 230	99,51
Vyhne	1 219	1 219	100
Žiar nad Hronom	19 175	17 130	89,34
Spolu:	46 463	40 002	86,09

Obec	Počet obyvatel'ov	Počet zásobovaných obyvatel'ov	Percento zásobovanosti %
------	-------------------	--------------------------------	--------------------------

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žarnovica

Obec	Počet obyvatel'ov	Počet zásobovaných obyvatel'ov	Percento zásobovanosti %
Brehy	1 010	1 010	100
Hodruša - Hámre	2 207	2 190	99,23
Horné Hámre	610	610	100
Hrabičov	560	508	90,71
Hronský Beňadik	1 122	1 122	100
Kľak	169	169	100
Malá Lehota	882	882	100
Nová Baňa	6 879	6 879	100
Orovnica	555	554	99,82
Ostrý Grúň	539	539	100
Píla	130	130	100
Rudno nad Hronom	520	0	0
Tekovská Breznica	1 186	1 186	100
Veľká Lehota	1 018	1 018	100
Veľké Pole	392	0	0
Voznica	630	0	0
Žarnovica	5 713	5 713	100
Župkov	740	539	72,84
Spolu:	24 862	23 049	92,71

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Kraj: Banskobystrický

Okres: Banská Štiavnica

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Banská Belá	1 165	1 165	100
Banská Štiavnica	9 426	9 426	100
Banský Studenec	452	434	96,02
Bad'an	165	165	100
Beluj	137	0	0
Dekýš	190	190	100
Ilija	354	269	75,99
Kozelník	168	168	100
Močiar	164	160	97,56
Podhorie	336	336	100
Počúvadlo	87	0	0
Prenčov	637	637	100
Svätý Anton	1 262	1 060	83,99
Vysoká	142	142	100
Štiavnické Bane	814	814	100
Spolu:	15 499	14 966	96,56

Tabuľka č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch v SR podľa výsledkov monitoringu za rok 2023

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Zdroj údajov: Monitoring

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žiar nad Hronom

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Bartošova Lehôtka	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolná Trnávka	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Bzenica	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolná Ves	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kremnica	0	6	1	16,67	0	0	1	16,67	0	0
Lutila	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Slaská	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Janova Lehota	0	4	1	25	0	0	1	25	0	0
Kosorín	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Prochot	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Lovčica - Trubín	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Žiar nad Hronom	1	2	1	33,33	1	33,33	0	0	0	0
Sklené Teplice	0	3	1	33,33	1	33,33	0	0	0	0
Vyhne	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Trnavá Hora	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0
Ladomerská Vieska	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Horná Ždaňa	1	3	1	25	0	0	1	25	0	0

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Prestavky	0	3	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Hronská Dúbrava	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lehôtka pod Brehmi	1	1	1	50	0	0	1	50	0	0
Hliník nad Hronom	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Krahule	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pitelová	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Stará Kremnička	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kopernica	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Nevolné	1	1	1	50	0	0	1	50	0	0
Ihráč	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Jastrabá	0	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Kunešov	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Kremnické Bane	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Horná Ves	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolná Ždaňa	0	4	2	50	2	50	0	0	0	0
Spolu:	9	67	13	17,11	5	6,58	8	10,53	0	0

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Zdroj údajov: Monitoring

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žarnovica

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Horné Hámre	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Brehy	1	1	1	50	0	0	1	50	0	0
Hodruša - Hámre	1	4	2	40	1	20	2	40	0	0
Hronský Beňadik	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Žarnovica	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Hrabičov	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Župkov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kľak	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostrý Grúň	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malá Lehota	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľká Lehota	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Nová Baňa	1	3	1	25	0	0	1	25	0	0
Orovnica	1	3	1	25	0	0	1	25	0	0
Tekovská Breznica	1	1	1	50	0	0	1	50	0	0
Píla	1	1	2	100	0	0	2	100	0	0
Spolu:	9	29	8	21,05	1	2,63	8	21,05	0	0

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Zdroj údajov: Monitoring

Kraj: Banskobystrický

Okres: Banská Štiavnica

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Štiavnické Bane	1	3	4	100	3	75	1	25	0	0
Bad'an	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Banská Štiavnica	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Dekýš	2	4	2	33,33	0	0	2	33,33	0	0
Banský Studenec	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Banská Belá	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kozelník	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Ilija	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Močiar	1	1	2	100	1	50	1	50	0	0
Vysoká	1	1	2	100	2	100	0	0	0	0
Prenčov	1	2	2	66,67	1	33,33	2	66,67	0	0
Svätý Anton	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Podhorie	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	11	27	14	36,84	7	18,42	8	21,05	0	0

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Sklené Teplice	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Stará Kremnička	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kopernica	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Nevol'né	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ihráč	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Jastrabá	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Kremnica	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	27	8	29,63	5	18,52	4	14,81	0	0

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žarnovica

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Horné Hámre	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Brehy	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Hronský Beňadik	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Hrabičov	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostrý Grúň	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malá Lehota	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľká Lehota	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Nová Baňa	3	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Orovnica	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Tekovská Breznica	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Hodruša - Hámre	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Píla	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	15	1	6,67	0	0	1	6,67	0	0

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor

Kraj: Banskobystrický

Okres: Banská Štiavnica

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Štiavnické Bane	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Banská Štiavnica	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Močiar	1	1	100	1	100	1	100	0	0
Vysoká	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Podhorie	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Spolu:	5	3	60	2	40	2	40	0	0

Tab. č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch udelené / pretrvávajúce v roku 2023

Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom

Výnimky (nad 5 000 obyvateľov):

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od – do)	Poradie výnimky
V RÚVZ v Žiari nad Hronom nebola v sledovanom období udelená žiadna výnimka											

Výnimky (pod 5 000 obyvateľov):

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od – do)	Poradie výnimky
V RÚVZ v Žiari nad Hronom nebola v sledovanom období udelená žiadna výnimka											

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Pozn.: (Údaje v tabuľke musia byť v súlade s údajmi o epidémiách, ktoré vo Výročnej správe poskytujú Odbory epidemiológie a sú uvedené v EPISE (pri ktorých je ako faktor prenosu uvádzaná pitná voda z akéhokoľvek zdroja) a s údajmi Odborov hygieny detí a mládeže na RÚVZ.

Okres	Miesto (Obec/Zariadenie)	Obdobie trvania	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Pôvodca nákazy (infekčné agens)*	Faktor prenosu	Poznámky (popis zdroja vody, typu zásobovania, príčin epidémie)	Nariadené opatrenia

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Voda na kúpanie:

Tabuľka č. 1: Prehľad vyhodnotenia umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou za rok 2023

Umelé kúpaliská

Okres					
Názov kúpaliska	Typ kúpaliska	Druh kúpaliska	Počet odobratých vzoriek	Počet vyšetrených ukazovateľov	Počet prekročených ukazovateľov
Okres Žiar nad Hronom					
Športovo - rekreačné zariadenie, Kremnica	Netermálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	21	265	6

Okres Žiar nad Hronom					
Vodný raj Vyhne - výplavový bazén	Termálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	12	151	0
Hotel Sitno, Vyhne	Termálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	40	526	0
SLOVALCO Relax centrum - kryté umelé kúpalisko	Netermálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	12	156	3
Hotel Termál, Vyhne	Termálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	36	404	17
<i>Sumárne údaje za okres</i>			121	1502	26
Okres Banská Štiavnica					
Mestské kúpele - plaváreň Banská Štiavnica	Netermálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	21	250	4
Boutique hotel Siglisberg ****, Štiavnické Bane	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	7	85	0
<i>Sumárne údaje za okres</i>			28	335	4
Okres Žarnovica					
Hotel Salamandra, Hodruša Hámre	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	24	300	6
<i>Sumárne údaje za okres</i>			24	300	6
<i>Sumárne údaje za RÚVZ</i>			173	2137	36

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								SPOLU
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		Pozemná a vodná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	Iné stacionárne zdroje	
Žiar nad Hronom	1							1		1
Banská Štiavnica	1	1								1
Spolu:		1						1		2

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ

Okresy	Hotel	Motel/Hotel	Penzión	Turistická ubytovňa	Kemping	Chatová osada	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	
Žiar nad Hronom	5	0	10	16	0	0	54	85
Žarnovica	2	0	9	9	3	0	16	39
Banská Štiavnica	7	0	27	15	3	0	92	144
Spolu:	14	0	46	40	6	0	162	268

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)			
	Robotnícka ubytovňa	Ubytovňa pre brigádnikov	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	
Žiar nad Hronom	4	0	0	4
Žarnovica	1	0	0	1
Banská Štiavnica	0	0	0	0
Spolu:	5	0	0	5

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo

Okresy	Druh zariadenia											
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Soláriá	Sauny	Masážne salóny	Tetovacie salóny	Zariadenie pre poskytovanie regeneračných a rekondičných služieb	Iné	Spolu:
Žiar nad Hronom	60	5	28	12	14	4	5	14	5	5	27	179
Žarnovica	28	3	9	6	2	2	1	9	2	1	14	77
Banská Štiavnica	27	2	8	1	4	2	2	9	2	1	14	72
SPOLU:	115	10	45	19	20	8	8	32	9	7	55	328

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb

Okresy	Druh zariadenia							Spolu
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská	Zariadenia núdzového bývania, domovy na polceste	Resocializačné strediská, krízové strediská	Denné stacionáre	Nízkoprahové denné centrá, integračné centrá, komunitné centrá	Nočľahárne, útulky	Iné	
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
Žiar nad Hronom	9	0	0	1	3	1	2	16
Žarnovica	8	0	0		0	0	0	8
Banská Štiavnica	7	0	0	2	6	1	0	16
Spolu:	24	0	0	3	9	2	2	40

Pod položku Iné sú zaradené centrá včasnej intervencie a stredisko osobnej hygieny.

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií

Okres	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Žiar nad Hronom	4	0	1/2	7/10		3	
Žarnovica	3	0	1/1	5/8		3	
Banská Štiavnica	2	0	0	1/3		2	
Spolu	9	0	2/3	13/21		8	

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okres:	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žiar nad Hronom	0		
Žarnovica	0		
Banská Štiavnica	0		

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okres:	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žiar nad Hronom	0		
Žarnovica	0		
Banská Štiavnica	0		

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

Okres:	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (viď. § 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žiar nad Hronom	0			
Žarnovica	0			
Banská Štiavnica	0			

**ODDELENIE PODPORY ZDRAVIA A VÝCHOVY K
ZDRAVIU**

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu je zriadené pri RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom na ulici Cyrila a Metoda 23, zdravotno-výchovné aktivity na úseku rozvoja a podpory zdravia zabezpečuje pre 3 okresy (Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica).

Počet obyvateľov v spádovom regióne RÚVZ bol 84966 obyvateľov (k 31.12.2022). V okrese Banská Štiavnica – 15551 obyvateľov, v okrese Žarnovica – 24991 obyvateľov, v okrese Žiar nad Hronom – 44424. Prioritnou skupinou pre intenzívnu formu šírenia intervencií je skupina detí a mládeže (14944 mladých, čo je 17,60% populácie).

Pracovníčky oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu (OPZaVkZ) zabezpečujú zdravotno-výchovné aktivity formou prednáškových aktivít na základných a stredných školách, materských škôlkach, domovoch mládeže, špeciálnych základných a stredných školách. Realizujú aktivity v rámci kampaní určených pre širokú verejnosť, aktivity v rámci vyhlásených svetových dní, podieľajú sa na plnení vlastných úloh vyplývajúcich z programov a projektov ÚVZ SR, plnení regionálnej priority, na realizácii projektov iných organizácií napr. Mesto Žiar nad Hronom, CVC, CPPPaP, mládežnícke organizácie, OR PZ, komunitné centrá, mestská polícia, Pohronské osvetové stredisko v ZH a i. Pre svoje aktivity vyrábajú vlastný zdravotno-výchovný materiál (letáky, plagáty, omaľovánky a i.) alebo distribuujú materiály dodané ÚVZ SR, Alzheimerovou spoločnosťou a i. Venujú sa publikačnej činnosti aktuálnymi témami v regionálnych novinách, ATV a na webovej stránke úradu. Pracovníčky zabezpečujú činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia. Od novembra 2012 sú oddelenie a poradenské centrum ochrany a podpory zdravia umiestnené v budove RÚVZ na Ulici Cyrila a Metoda 357/25, Žiar nad Hronom.

Základná poradňa zdravia (ďalej zPZ) poskytuje preventívne poradenstvo podľa záujmu verejnosti v dopoludňajších hodinách , výjazdové aktivity podľa záujmu organizácií a možností pracovníkov OPZaVkZ.

V zPZ sa vykonáva každému klientovi antropometrické meranie, meranie TK, rodinná a osobná anamnéza, biochemické vyšetrenie, meranie celkového telesného tuku prístrojom OMRON, spirometria, u fajčiarov meranie Smokerlyzerom a poskytuje sa odborné poradenstvo na základe výsledkov vyšetrenia. V zPZ sa pracuje s celoslovensky jednotnou verziou Testu zdravého srdca, ktorá bola v roku 2023 aktualizovaná.

Pri prvej návšteve klienta sa vykonávajú štyri základné biochemické vyšetrenia prístrojom Afinion (celkový cholesterol, triacylglyceroly, HDL – cholesterol, glykovaný hemoglobín), na ich základe sa stanovuje LDL a nonHDL. Glukóza prístrojom ACCU-CHEK Active. Z antropometrických meraní sa stanovuje BMI a WHR. Pri výjazdových aktivitách základnej poradne zdravia sa zachovávajú pri vyšetreniach rovnaké podmienky na objektívnosť vyšetrenia aj počet vyšetrení ako v ambulantnej forme, vykonávajú sa merania váhou OMRON (okrem celkového telesného tuku sa meria viscerálny tuk, bazálny metabolizmus, BMI, kostrové svalstvo). V rámci spolupráce s VŠZP bolo vykonané neštandardné vyšetrenie celkového cholesterolu prístrojom Wellion (mimo TZS).

Nadstavbové poradne:

1. Činnosť POPA – zabezpečená pracovníčkami OPZaVkZ a prebieha individuálnou formou.
2. Poradenstvo odvykania od závislostí na tabaku a iných psychoaktívnych látkach - v roku 2023 bola obnovená prevádzka poradne a zabezpečuje ju pracovníčka OPZaVkZ.

3. Poradňu zdravej výživy (PZV) vedie pracovníčka z OPZaVkZ.
4. Poradňu nefarmakologického ovplyvňovania TK zabezpečuje vedúca OPZaVkZ.
5. Poradňu HIV/AIDS zabezpečuje vedúca oddelenia epidemiológie.

V zPZ a v nadstavbových poradniach je priamo realizované všeobecné preventívne individuálne odborné poradenstvo v súlade s Metodickou príručkou pre prácu v Poradniach zdravia, aktualizovanou v roku 2018.

b. Personálne obsadenie odboru

Na oddelení výchovy k zdraviu pracujú 2 pracovníčky vykonávajúce práce vo verejnom záujme na plný úväzok a 1 pracovníčka s úväzkom 0,2 – štátny zamestnanec.

B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníčky OPZaVkZ majú možnosť zvyšovať si odborné vedomosti prezenčnou alebo distančnou účasťou na akciách organizovaných ÚVZ SR v Bratislave, SZU Bratislava, Centrom pre liečbu drogových závislostí a individuálnym štúdiom. Na individuálne štúdium môžu pracovníčky časovo neobmedzene používať i odborné materiály uverejnené na internetových stránkach. K dispozícii sú i odborné publikácie, časopisy a iné periodiká, ktoré sú umiestnené v celoustavnej knižnici. Na zabezpečenie erudovaných, aktuálnych a flexibilných aktivít adresovaných či deťom a mládeži, alebo dospelým v tematických prioritných okruhoch (zdravá výživa, pohybová aktivita, prevencia fajčenia, drogových závislostí, prevencia krvného tlaku a i.) predchádza zodpovedná príprava a samo štúdium pracovníčok oddelenia.

Vzdelávacie aktivity:

V roku 2023 sa pracovníčky oddelenia zúčastnili prezenčnou i distančnou formou nasledovných vzdelávacích podujatí:

- „Diskusné sústreďenie v epidemiológii, prevencii a poradenstve chronických chorôb“, Katedra epidemiológie FVZ SZU BA a RÚVZ Banská Bystrica, prezenčne sa zúčastnili 3 pracovníčky
- „Pravidelné stretnutia k modulu TZS“, Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave a RÚVZ Spišská Nová Ves, školení sa dištančne opakovane zúčastňovali 3 pracovníčky
- „Martinský deň verejného zdravotníctva“, JLF UK Martin a RÚVZ Martin, školenia sa prezenčne zúčastnila 1 pracovníčka
- „Pracovné stretnutie k modulu TZS“, RÚVZ Spišská Nová Ves, školenia sa prezenčne zúčastnila 1 pracovníčka
- „Preškolenie k prístroju Afinion2“, Eurolab Lambda a.s., Trnava, dištančne sa podujatia zúčastnili 2 pracovníčky
- „Školenie k novému manuálu pre špecializovanú poradňu zdravej výživy“ UVZ SR Bratislava a RÚVZ Banská Bystrica, prezenčne sa zúčastnila 1 pracovníčka
- „Porady pracovníkov OPZaVkZ v BB kraji“, RÚVZ Banská Bystrica, dištančne i prezenčne sa zúčastňovali 3 pracovníčky
- „Školenie k nutričnému softvéru Planeat“, UVZ SR Bratislava, online sa zúčastnila 1 pracovníčka

- odborný seminár „Vzdelávanie v prevencii pre pracovníkov OPZaVkJ v Banskobystrickom kraji“, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, zúčastnila sa 1 pracovníčka online formou
- vnútroúradné semináre RÚVZ so sídlom v Žiari na Hronom, podujatí sa zúčastnili 3 pracovníčky z toho 1 pracovníčka mala aktívnu účasť

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu

- zvýšenie pohybovej aktivity

Pohybovej aktivite boli venované 2 prednášky pre 38 dospelých účastníkov. V rámci 2 vyučovacích hodín bolo realizované pre 25 žiakov ZŠ cvičenie zamerané na správne držanie tela spojené s pohybovou inštrukciou, meraním správneho držania tela a meraním flexibility.

Poradňu pre optimalizáciu pohybovej aktivity navštívilo 10 klientov, ktorým bola poskytnutá pohybová inštrukcia, včítane meraní správneho držania tela a meraní flexibility.

- ozdravenie výživy

Bolo zrealizovaných 26 interaktívnych prednášok a besied pre 489 detských účastníkov a 44 prednášok o zdravom životnom štýle pre 680 účastníkov. Projekt „Viem, čo zjem“ pokračuje aj v školskom roku 2023/2024, v rámci ktorého pracovníčky OPZaVkJ zrealizovali 18 školení v 18 triedach pre 392 žiakov základných škôl; časť prednášok bola ešte naplánovaná na január 2024 (zrealizované 2 prednášky pre 25 detí).

Z celkového počtu klientov vyšetrených v základnej PZ (77), v rámci vyšetrení ktorých bol vyhodnotený lipidový metabolizmus bolo poskytnuté odborné poradenstvo zamerané na úpravu stravovacích návykov, zdravú výživu a zvýšenie pohybovej aktivity. Klientom bola odporučená možnosť návštevy v nadstavbových poradniach (poradňa zdravej výživy a znižovania nadváhy).

- zdravá rodina

Súčasťou odborného poradenstva v zPZ je pri zistení výskytu zvýšených rizikových faktorov u klientov nasledovné odporúčenie vyšetrenia u svojich príbuzných v rodine.

- znevýhodnené skupiny

V rámci realizácie zdravotno-výchovných aktivít v oblasti podpory zdravého životného štýlu a prevencie ochorení u marginalizovanej rómskej komunity pracovníčky OPZaVkJ spolupracovali so špeciálnymi základnými školami v regióne, Komunitným centrom (ďalej len KC) v Žiari nad Hronom, KC Stará Kremnička a KC Banská Štiavnica – Šobov. KC Baďan oslovilo OPZaVkJ v Žiari nad Hronom o besedu „Prevencia srdcovo-cievnych ochorení“, po ukončení ktorej bolo zrealizovaných 20 antropometrických meraní, 20 meraní celkového telesného tuku, 16 meraní krvného tlaku a 1 meranie smokerlyzerom. V rámci spolupráce so spomínanými subjektmi pracovníčky OPZaVkJ realizovali 23 interaktívnych besied pre 396 detí a mládež a 2 besedy pre 20 dospelých.

- prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)

Pracovníčky oddelenia venovali tejto problematike pozornosť počas celého roku, ako efektívnu a na veľmi dobrej úrovni možno hodnotiť spoluprácu s mestom Žiar nad Hronom pri plnení projektu Mesta „Kalendár aktivít zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálne patologických javov“, do ktorého sú okrem RÚVZ ZH zapojené mnohé ďalšie subjekty – Centrum prevencie, OR PZ, odbor školstva, CVČ, Mestská polícia a i.

V oblasti predchádzania fajčenia, abúzu alkoholu a drog pracovníčky oddelenia v roku 2023 vykonali spolu 35 interaktívnych prednášok (z toho 10 prednášok s tematikou drog, 9 alkohol, 16 škodlivosť fajčenia) pre 463 mladých poslucháčov, vykonali 37 meraní prístrojom Smokerlyzer.

V rámci aktivít k „Európskemu týždňu boja proti drogám 2023“ bolo vykonaných 9 interaktívnych besied pre 137 účastníkov, z toho 2 prednášky pre 38 rómskych detí a 1 prednáška v rámci aktívnej spolupráce s CPR Nová Baňa pracovníčka OPZaVkJ s témou „Škodlivosť fajčenia“ s prezentáciou fajčiarskej fľaše, premietnutím DVD a vykonanými 5 meraniami prístrojom Smokerlyzer pre 9 mladých účastníkov.

Pri príležitosti „Medzinárodného dňa proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi 2023“ bolo zrealizovaných 10 interaktívnych besied na základných a stredných školách s témou drogy pre 153 účastníkov, z toho 1 beseda pre 9 rómskych detí.

V rámci aktívnej spolupráce s ÚPSVaR, OR PZ ZH a CPP Banská Štiavnica na workshope „Fakty, mýty“ pracovníčky OPZaVkJ zrealizovali 3 besedy s témou prevencie drogových závislostí pre 38 študentov stredných škôl. Problematike HIV/AIDS bol venovaný priestor v rámci 7 prednášok pod názvom „Pohlavné choroby“ pre 109 detí, z toho 1 beseda pre 20 rómskych detí.

V rámci „Svetového dňa bez tabaku 2023“ bolo realizovaných 6 besied na základných a stredných školách pre 48 účastníkov. Pri výjazdových aktivitách bolo vykonaných 10 meraní prístrojom Smokerlyzer, 5 klientov prejavilo záujem o vyplnenie Fagerströmovho dotazníka a 5 klientov vyplnilo kvíz závislosti „Prečo fajčíte“. Bolo poskytnuté individuálne poradenstvo, informácia o možnosti návštevy poradne na odvykanie od fajčenia.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

Svetový deň boja proti rakovine – banner, nástenka, web RÚVZ; 4 interaktívne besedy pre 58 žiakov ZŠ, venované problematike rakoviny prsníka (s využitím zdravotníckeho modelu prsníka), prevencie krčka maternice a karcinómu hrubého čreva a konečníka. OPZaVkJ sa zapojilo do 21dňovej výzvy „Ako znížiť výskyt rakoviny krčka maternice“, organizovanej „Tímom svetového dňa rakoviny“ so sídlom v Ženeve. Počas týchto 21 dní boli denne doručované materiály s predmetnou problematikou, ktoré oddelenie využilo pri tvorbe zdravotno-výchovných aktivít.

Svetový deň obezity – nástenka; výtvarná súťaž pre žiakov ZŠ, v rámci ktorej bolo doručených 10 kresieb

Týždeň mozgu – banner, nástenka, distribúcia 20 ks pracovných listov v NEMAK Slovakia s.r.o., 15 interaktívnych besied pre 282 detských účastníkov

Svetový deň zdravia – nástenka, banner, web RÚVZ; Deň otvorených dverí, v rámci ktorého bolo v zPZ vyšetrených 15 klientov

Svetový deň – Pohybom ku zdraviu – nástenka, banner, kampaň „Vyzvi srdce k pohybu“ – zozbieraných 24 účastníckych listov v tlačenej verzii

Svetový deň bez tabaku – nástenka, banner, 6 besied na základných a stredných školách pre 48 účastníkov, 10 meraní prístrojom Smokerlyzer, 5 klientov Fagerströmov dotazník, 5 klientov kvíz závislosti „Prečo fajčíte“

Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonného obchodovaniu s nimi – nástenka, banner; 10 besied pre 153 účastníkov; 3 besedy v rámci workshopu „Fakty, mýty“ pre 38 študentov

Svetový deň Alzheimerovej choroby - banner, nástenka; DSS Janova Lehota – aktivity na precvičovanie mozgu so 7 klientmi

Svetový deň umývania rúk – realizované 3 prednášky pre 58 žiakov; prezentácia UV lampy pri výjazdovej zPZ

Svetový deň výživy a Svetový deň chrbtice – 2 hodiny cvičenia pre 25 detí. V rámci svetového dňa výživy realizovaných 37 meraní BMI, celkového telesného tuku, TK a i. 37 študentom strednej školy spojené s distribúciou zdravotno-výchovného materiálu.

Svetový deň osteoporózy – nástenka

Svetový deň diabetu – nástenka, výjazdová aktivita zPZ pre 15 klientov

Európsky týždeň boja proti drogám - 11 aktivít pre 167 účastníkov (9 interaktívnych prednášok pre 137 účastníkov, 5 meraní prístrojom Smokerlyzer; 2 výjazdové aktivity pre 30 klientov spojené s distribúciou zdravotno – výchovného materiálu)

AIDS – nástenka, 3 prednášky pre 52 účastníkov

V rámci spolupráce s inými subjektmi:

V spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou sa pracovníčky OPZaVkZ aktívne zúčastnili 7 prevenčných aktivít u nasledovných zamestnávateľov:

- HYDRO Extrusion Slovakia a.s., Žiar nad Hronom - v rámci ktorých vykonali 9 meraní glukózy, 9 antropometrických meraní, 3 merania krvného tlaku, 5 meraní spirometrom a 8 meraní celkového telesného tuku.
- NEMAK Slovakia s.r.o. v Žiari nad Hronom (2 aktivity) - v rámci „Týždňa zdravia a bezpečnosti pri práci – HSE Týždeň 2023“, pracovníčky OPZaVkZ vykonali 37 antropometrických meraní, 28 meraní tukomerom, 27 meraní krvného tlaku, 21 meraní spirometrom a 2 merania smokerlyzerom.
- Múzeum Kremnica - v rámci ktorých vykonali 20 antropometrických meraní, 20 meraní tukomerom, 14 meraní spirometrom a 3 merania smokerlyzerom.
- Obecný úrad Vyhne - v rámci ktorých vykonali 19 antropometrických meraní, 19 meraní tukomerom, 17 meraní spirometrom a 5 meraní smokerlyzerom. 3 klienti prejavili záujem o poradňu odvykania od fajčenia a vyplnili „Fägerstromov dotazník“ a „Kvíz závislostí“.
- Neuman Aluminium Services Slovakia s.r.o. Žarnovica - v rámci ktorých vykonali 38 meraní glukózy, 20 meraní celkového cholesterolu, 43 antropometrických meraní, 39 meraní spirometrom a 4 merania smokerlyzerom.
- Psychiatrická nemocnica Profesora Matulaya, Kremnica - v rámci ktorých vykonali 35 meraní celkového cholesterolu, 39 antropometrických meraní, 37 meraní krvného tlaku, 27 meraní spirometrom a 3 merania smokerlyzerom.

Pri uvedených podujatiach boli vždy distribuované aj zdravotno-výchovné materiály.

V rámci spolupráce s MsKC Žiar nad Hronom sa OPZaVkZ zapojilo do 11. ročníka regionálneho turnaja robotickej súťaže FIRST LEGO League 2023, určenej pre základné školy v regióne.

Pracovníčky OPZaVkZ 13 záujemcom odmerali – TK, 12 záujemcov si dalo odmerať celkový telesný tuk prístrojom Omron, u 10 záujemcov vykonali merania Spirometrom, celkovo 22

záujemcov podstúpilo antropometrické merania. Deti mali možnosť si vyskúšať okuliare simulujúce opitosť. Vzbudilo to u nich veľký záujem a zábavu.

K dispozícii bol model ľudského tela, kocka – cviky, koberec na skákanie – nohy, zdravotno-výchovný materiál, letáky o zdravej výžive, pohybe a mnohé iné. Napriek tomu, že samotné podujatie „FLL“ bolo technického zamerania, podarilo sa nám spestriť ho „zdravotným kútikom.“

KC Baďan oslovilo OPZaVkJ v Žiari nad Hronom o besedu „Prevencia srdcovo-cievnych ochorení“, po ukončení ktorej bolo zrealizovaných 20 antropometrických meraní, 20 meraní celkového telesného tuku, 16 meraní krvného tlaku a 1 meranie smokerlyzerom.

Pri príležitosti „Dňa otvorených dverí“ na SOŠ obchodu a služieb v Žiari nad Hronom zriadilo OPZaVkJ zdravotný kútik, v rámci ktorého bolo vykonaných 37 antropometrických meraní, 37 meraní krvného tlaku a 33 meraní celkového telesného tuku. Študentom bol ponúkaný zdravotno – výchovný materiál.

V rámci plnenia Národného akčného plánu pre problémy s alkoholom v Slovenskej republike

Prevencia zneužívania alkoholu patrí pri zdravotno-výchovných aktivitách oddelenia medzi prioritné problémy u mládeže súčasnej doby; zvýšený dôraz sa kladie v rámci „Európskeho týždňa boja proti drogám 2023“. Na regionálnej úrovni bolo realizovaných spolu 9 interaktívnych prednášok (v rámci ktorých majú možnosť účastníci vyskúšať si okuliare simulujúce stav opitosti) pre 80 mladých poslucháčov, z toho 2 besedy pre 28 rómskych mladých poslucháčov.

V rámci plnenia národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025.

Plnenie NAPPO bolo podľa možností zabezpečené v priebehu celého roku. V základnej poradni zdravia bolo evidovaných 77 klientov. V zPZ sa poradenstvo v oblasti zdravého životného štýlu poskytuje paušálne každému klientovi s vyšším akcentom u klientov, u ktorých boli objektívne zistené prítomné rizikové faktory.

Klientom bola odporučená možnosť návštevy špecializovaných poradní (poradňa zdravej výživy a znižovania nadváhy, poradňa pre optimalizáciu pohybovej aktivity).

Pri príležitosti Svetového dňa obezity prebiehala výtvarná súťaž pre základné školy, v rámci ktorej pracovníčky OPZaVkJ oslovili 12 základných škôl (ďalej ZŠ) regiónu RÚVZ ZH. Zapojili sa 4 ZŠ od ktorých bolo zozbieraných 10 výkresov, tieto boli následne zaslané na RÚVZ v BB kde boli vyhodnotené v celoslovenskom kole súťaže.

V rámci plnenia Školského programu – ovocie a zelenina za školský rok 2022/2023

V priebehu školského roku 2022/2023 RÚVZ ZH nebol informovaný, ani zo strany gestora programu ani zo strany základných škôl, o zapojení do predmetného programu. K dnešnému dňu RÚVZ ZH daným zoznamom nedisponuje.

Vzhľadom k tejto skutočnosti nie je možné sa objektívne vyjadriť koľko aktivít bolo vykonaných pre zapojenú školu. Aktivít v problematike zdravej výživy bolo mnoho, ale ani jedna zo škôl si ich nevyžiadala konkrétne v rámci plnenia školského programu.

V rámci plnenia Školského programu – mlieko za školský rok 2022/2023

V priebehu školského roku 2022/2023 RÚVZ ZH, rovnako ako aj v rámci plnenia Školského programu – mlieko nebol informovaný, ani zo strany gestora programu ani zo strany základných škôl, o zapojení do predmetného programu. K dnešnému dňu RÚVZ ZH daným zoznamom nedisponuje.

Význam mlieka v zdravej výžive je súčasťou prednášok, ktorých bolo mnoho. Aktivity v problematike zdravej výživy zameraných výlučne na mlieko neboli realizované, nakoľko žiadne z predškolských a školských zariadení neprejavili o túto konkrétnu tému záujem.

3. Výskumná a prieskumná činnosť.

V roku 2023 sa OPZaVkJ v ZH nezapojilo do výskumnej a prieskumnej činnosti.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

V rámci spolupráce s mestom Žiar nad Hronom (pri plnení projektu Mesta „Kalendár aktivít zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálne patologických javov“, do ktorého sú okrem RÚVZ ZH zapojené mnohé ďalšie subjekty – Centrum prevencie, OR PZ, odbor školstva, CVČ, Mestská polícia a i.) boli realizované projekty „Prevencia sa nás týka“ a „Viem, kto som“ - hlavná téma bola - „Zdravie si chráň – zdravý životný štýl“. Zúčastnili sa ho žiaci 6.ročníkov všetkých základných škôl v Žiari nad Hronom. Na projekte aktívne participovali pracovníčky OPZaVkJ.

V mesiaci apríl a máj bolo prostredníctvom OR PZ v ZH pre RÚVZ v ZH a za finančnej podpory mesta ZH realizovaný projekt „Moja cesta do školy“, ktorého sa zúčastnili predškolační všetkých MŠ v ZH; podobne aj tohto projektu sa aktívne zúčastnili pracovníčky OPZaVkJ.

V prvom polroku 2023 sa OPZaVkJ aktívne podieľalo na projekte „Fakty, mýty“ (téma „Prevencia rizikového správania detí a mládeže“), ktoré organizovalo ÚPSVaR B.Štiavnica v spolupráci s Centrom prevencie Banská Štiavnica, ORPZ ZH a Okresná prokuratúra ZH.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Spolupráca so štátnym, verejným, tretím sektorom je uvedená v jednotlivých bodoch pri konkrétnych aktivitách. Sú to predovšetkým mesto Žiar nad Hronom, ORPZ, Centrum prevencie, CVČ, VŠZP, komunitné centrá, školské kluby, mestská polícia, základné a stredné stupne škôl, SČK, Pohronské osvetové stredisko.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)

- 6.1. Na oddelení podpory zdravia a výchovy k zdraviu je v prevádzke mini knižnica s protidrogovou tematikou, ktorá je priebežne aktualizovaná a dopĺňaná.
- 6.2. Získavanie a spracovávanie podkladov pre analytickú, rozhodovaciu a riadiacu činnosť orgánu na ochranu zdravia.
- 6.3. Hlásenie a evidencia spolupráce s médiami.
- 6.4. Starostlivosť o aktualizáciu nástieniek, vývesiek, panelov po odbornej, aktuálnej aj estetickej stránke.
- 6.5. Kontinuálne sledovanie ponuky odbornej literatúry a odporúčanie relevantných titulov na zakúpenie vedeniu RÚVZ.
- 6.6. Individuálne vzdelávanie z nových odborných článkov a literatúry.

- 6.7. Evidencia, distribúcia a editovanie vlastných zdravotno - výchovných materiálov.
- 6.8. Vypracovávanie správ z akcií, informácie na webových stránkach.
- 6.9. Vyhodnocovanie programov a projektov za rok 2023, výkazníctvo za rok 2023 a iné termínované úlohy.

1. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

a. Základná poradňa

V základnej poradni zdravia bolo vykonaných 77 vyšetrení z toho 27 mužov a 50 žien. Z uvedeného počtu išlo o základné prvé vyšetrenie v 51 prípadoch (23 mužov a 28 žien), počet kontrolných vyšetrení 26 (4 muži a 22 žien).

Spolu bolo vyšetrených 77 klientov – 27 mužov a 50 žien.

Realizované boli 3 výjazdové aktivity základnej poradne zdravia – IMPA s.r.o. Žiar nad Hronom; Martin VANKA AC - car v Žiari nad Hronom a Knihnica Jána Kollára Kremnica, pri ktorých bolo vyšetrených 46 klientov (22 mužov a 24 žien).

Test zdravého srdca bol paušálne robený všetkým klientom, či pri stabilnej alebo mobilnej PZ, vrátane opakovaných návštev.

Počet výsledkov biochemických vyšetrení a meraní: 130 celkový cholesterol (z toho 55 nevložených do TZS), 118 glukóza (z toho 47 nevložených do TZS), 4 glykovaný hemoglobín, 77 triglyceridy, 77 HDL-cholesterol (spolu 406 vyšetrení). Vzhľadom na používanie nového analyzátora Afinion, ktorý pri jednom vyšetrení vyhodnotí lipidový metabolizmus (Chol.,TG, HDL a výpočet LDL a nonHDL) bolo realizovaných 77 odberov na lipidový profil na vyšetrenie u klientov vložených do programu TZS. Ostatné merania: 213 x bol meraný celkový tuk prístrojom OMRON, 238 antropometrických meraní, 223 meraní TK.

V základnej poradni zdravia bola odporučená návšteva LPS v 24 prípadoch pre novozistené alebo vysoké nefyziologické hodnoty sledovaných rizikových faktorov.

7.2. Nadstavbové poradne

POPA – Poradňu pre optimalizáciu pohybovej aktivity navštívili 10 klienti, ktorým bola poskytnutá pohybová inštrukcia, vrátane meraní správneho držania tela a meraní flexibility.

POFA – Poradňu pre odvykanie od fajčenia navštívilo 10 klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo; 1 klientovi bolo poskytnuté telefonické poradenstvo a dohodnutá následná návšteva zPZ.

Poradňu nefarmakologického ovplyvňovania krvného tlaku- navštívilo 6 klientov (5 žien a 1 muž), počet meraní krvného tlaku 15.

Poradňu zdravej výživy: o individuálne poradenstvo neprejavil záujem žiadny klient.

Poradňa HIV/AIDS: Individuálne anonymné poradenstvo v rámci Poradne HIV/AIDS bolo poskytnuté 9 mužom. Výsledky vyšetrení boli negatívne. Vyšetrenia boli uskutočnené v biochemickom laboratóriu Unilabs.

V PCPZ bolo v roku 2023 realizovaných spolu 2476 výkonov.

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

Na **oddelení podpory a výchovy k zdraviu** pracujú na plný úväzok **2 pracovníčky** – 1 verejný zdravotník a 1 iný zdravotnícky pracovník. 1 lekárka, ktorá je vedúcou oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu s pracovným úväzkom na OPZaVkJZ 0,2 hod.

Na oddelení OPZaVkJZ pracujú 3 pracovníčky s úväzkom 2,2.

Základná poradňa zdravia: Na ambulantnej forme činnosti základnej poradne zdravia sa podieľali 2 pracovníčky -1 lekár (vedúca OPZaVkJZ) a 1 pracovníčka oddelenia. Na výjazdových aktivitách poradne sa zúčastňujú - 1 lekár a 2 pracovníčky OPZaVkJZ.

Poradenské centrum podpory zdravia: za činnosť základnej poradne zdravia a jednotlivých špecializovaných poradní zodpovedá vedúci lekár PCPZ a OPZaVkJZ. Činnosť zabezpečujú **4 pracovníci** (vedúca oddelenia OPZaVkJZ, 1 lekár z odd. epidemiológie, verejný zdravotník, iný zdravotnícky pracovník).

Spolu na oddelení podpory a výchovy k zdraviu a v poradenskom centre ochrany a podpory zdravia pracujú 4 zamestnanci RÚVZ v Žiari nad Hronom, z toho 2 na plný úväzok, jeden na 0,2 a jeden bez úväzku (lekár z odd. epidemiológie – poradňa HIV/AIDS).

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2023

V roku 2023 bolo realizovaných spolu 179 prednášok; 174 prednášok pre 2862 detí a mládež a 5 prednášok pre 65 dospelých. Realizovaných bolo 14 aktivít pri príležitosti svetových dní, 802 iných intervenčných a informačných zdravotno-výchovných aktivít.

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2023 do 31.12.2023

V roku 2023 v základnej poradni zdravia bolo základné – prvé vyšetrenie poskytnuté 51 klientom a to 23 mužom a 28 ženám.

Opakovane bolo vyšetrených 26 klientov, a to 4 muži a 22 žien.

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetřilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Riziko kardiovaskulárnych chorôb bolo vyhodnotené u 68 vyšetrení, 24 mužov a 44 žien.

Pri prvom základnom vyšetrení u 20 mužov a 27 žien, spolu 47 vyšetrení.

Kontrolné vyšetrenia u 4 mužov a u 17 žien, spolu 21 vyšetrení.

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetřených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

V roku 2023 najvyšší počet klientov navštevujúcich základnú poradňu zdravia malo stredoškolské vzdelanie s maturitou – 49 klientov (63,6%), z toho 22 mužov (44,9%) a 27 žien (55,1%).

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

V poradenskom centre ochrany a podpory zdravia boli v roku 2023 v prevádzke: základná poradňa zdravia, poradňa pre optimalizáciu pohybovej aktivity, poradňa odvykania od fajčenia, poradňa na nefarmakologické ovplyvňovanie TK, poradňa HIV/AIDS a poradňa zdravej výživy.

Spolu poradenské centrum navštívilo 116 klientov, počet návštev 116. Z tohto počtu 77 návštev v zPZ a 39 v špecializovaných poradniach .

POPA – navštívilo 10 klientov

Poradňa odvykania od fajčenia – navštívilo 10 klientov, telefonické poradenstvo bolo poskytnuté 1 klientovi.

Poradňu na nefarmakologické ovplyvňovanie TK navštívilo 6 klientov, počet návštev 15.

Poradňu zdravej výživy nenavštívil žiadny klient.

Poradňu HIV/AIDS - poradenstvo HIV/AIDS spojené s anonymným odberom krvi využilo 9 mužov.

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

V roku 2023 to bolo spolu 2476 výkonov, z toho 2408 výkonov v základnej poradni zdravia a 68 výkonov v špecializovaných poradniach.

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

**Sledované rizikové parametre vo vekových skupinách od 0 do 19 sú prepočítané podľa manuálu pre danú vekovú skupinu.*

8a – muži

Zvýšená hladina cholesterolu bola nameraná u 3 klientov (13%) vo vekovej skupine 25-34, 35-44 a 45-54 ročných, v každej skupine po jednom klientovi.

Zvýšená hladina glukózy nebola zaznamenaná u žiadneho klienta.

Zvýšená hladina triglyceridov bola nameraná u 11 klientov (47,8%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 35-44 ročných a 45-54 ročných, a to 4 klientom v každej skupine.

Nízke hladiny HDL-cholesterolu boli namerané u 6 klientov (26,1%) najvýraznejšie vo vekovej skupine 35-44 ročných, a to u 3 mužov.

Zvýšená hladina LDL bola zaznamenaná u 6 klientov (26,1%) najvýraznejšie vo vekovej skupine 35-44 ročných, a to u 3 mužov.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R1 (Chol/HDL) boli namerané u 12 klientov (52,2%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 35-44 ročných a 45-54 ročných, v oboch skupinách po 4 klienti.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R2 (TG/HDL) boli namerané u 18 klientov (78,3%); najvýraznejšie vo vekovej skupine 35-44 ročných, a to u 6 mužov.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R3 (LDL/HDL) boli namerané u 3 klientov (13%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 35-44 ročných, a to u 2 mužov.

Zvýšená hodnota BMI bola zistená 13 klientom (56,5%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 35-44 ročných, a to 4 mužom.

Zvýšené hodnoty WHR boli zaznamenané u 3 klientov (13%), vo vekovej skupine 45-54 ročných, 55-64 ročných a 65 a viac ročných, vo všetkých skupinách po 1 klientovi.

8b – ženy

Zvýšené hladiny cholesterolu boli namerané u 5 klientok (17,9%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 55-64 ročných, a to u 2 klientiek.

Zvýšená hladina glukózy bola nameraná u 1 ženy (3,6%) vo vekovej skupine 45-54 ročných.

Zvýšené hladiny triglyceridov boli namerané 10 klientkám (35,7%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných a 55-64 ročných, v oboch skupinách rovnako 4 ženám.

Nízke hladiny HDL-cholesterolu boli namerané u 7 klientiek (25%), najvyššie percento vo vekovej skupine 35-44 ročných a 45-54 ročných, v každej skupine rovnako 3 klientkám.

Zvýšené hladiny LDL boli namerané 7 klientkám (25%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 35-44 ročných, 45-54 ročných a 65 a viac ročných, vo všetkých skupinách rovnako 2 klientkám.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R1 (Chol/HDL) boli namerané 20 klientkám (71,4%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných, a to 8 ženám.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R2 (TG/HDL) boli namerané 15 klientkám (53,6%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných, 7 klientkám.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R3 (LDL/HDL) boli namerané 2 klientkám (7,1%) vo vekovej skupine 45-54 ročných.

Zvýšené hodnoty BMI boli zistené 15 klientkám (53,6%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných a 55-64 ročných, v oboch skupinách rovnako 5 klientkám.

Zvýšené hodnoty WHR boli zistené 18 klientkám (64,3%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných a 55-64 ročných, v oboch skupinách rovnako 6 klientkám.

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

**Sledované rizikové parametre vo vekových skupinách od 0 do 19 sú prepočítané podľa manuálu pre danú vekovú skupinu.*

9a – muži

Zvýšené hladiny cholesterolu boli namerané 1 klientovi (25%) vo vekovej skupine 55-64 ročných.

Zvýšené hladiny glukózy neboli namerané žiadnemu klientovi.

Zvýšené hladiny triglyceridov boli namerané 2 klientom (50%), a to vo vekovej skupine 45-54 ročných a 65+ ročných, v každej skupine 1 klientovi.

Nízke hladiny HDL-cholesterolu boli namerané 1 klientovi (25%) vo vekovej skupine 45-54 ročných.

Zvýšené hladiny LDL boli namerané 1 klientovi (25%) vo vekovej skupine 55-64 ročných.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R1 (Chol/HDL) boli namerané 4 klientom (100%), najvýraznejšie vo vekovej skupine skupine 65+ ročných, 2 klientom.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R2 (TG/HDL) boli namerané 3 klientom (75%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65+ ročných, 2 klientom.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R3 (LDL/HDL) neboli namerané žiadnemu klientovi.

Zvýšené hodnoty BMI boli zaznamenané u 2 klientov (50%) vo vekovej skupine 65+ ročných.

Zvýšené hodnoty WHR boli zaznamenané 1 klientovi (25%) vo vekovej skupine 65+ ročných.

9b – ženy

Zvýšené hladiny cholesterolu boli namerané 8 klientkám (36,4%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65+ ročných, 4 klientkám.

Zvýšené hladiny glukózy neboli namerané žiadnym klientkám.

Zvýšené hladiny triglyceridov boli namerané 11 klientkám (50%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných a 55-64 ročných, v každej skupine 4 klientkám.

Nízke hladiny HDL-cholesterolu boli namerané 2 klientkám (9,1%) vo vekovej skupine 65+ ročných.

Zvýšené hladiny LDL boli namerané 6 klientkám (27,3%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65+ ročných, 5 klientkám.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R1 (Chol/HDL) boli namerané 13 klientkám (59,1%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65+ ročných – 6 klientkám.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R2 (TG/HDL) boli namerané 15 klientkám (68,2%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných – 6 ženám.

Zvýšené hodnoty rizikového indexu R3 (LDL/HDL) neboli namerané žiadnym klientkám. Zvýšené hodnoty BMI boli zistené 10 klientkám (45,5%) najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných – 5 ženám.

Zvýšené hladiny WHR boli zistené 14 klientkám (63,6%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 55-64 ročných a 65+ ročných, v každej skupine 5 ženám.

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Spolu bolo 51 vyšetrení TK.

10a - muži

Z celkového počtu 23 vyšetrení TK u mužov bola zaznamenaná hypertenzia v 13 prípadoch (56,5%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 35-44 ročných, v 6 prípadoch (46,2%).

10b - ženy

Z celkového počtu 28 vyšetrení TK u žien bola zaznamenaná hypertenzia v 10 prípadoch (35,7%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65+ ročných - 2 prípady (20%).

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Spolu bolo 26 vyšetrení TK.

11a - muži

Z celkového počtu 4 opakovaných vyšetrení TK bola u 3 mužov (75%) zaznamenaná hypertenzia, v 2 prípadoch vo vekovej skupine 65+ ročných (66,66%).

11b - ženy

Z celkového počtu 22 opakovaných vyšetrení TK u žien bola zaznamenaná hypertenzia v 9 prípadoch (40,1%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65+ ročných – v 5-tich prípadoch (55,6%).

Pre chybné reporty nového programu TZS nebolo možné spracovať vyhodnotenie tabuliek:

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

**Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu
a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023**

RÚVZ

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia	Lekár - atest. I.st. a nadstavbová atestácia z odb. epidemiológia	0,2	1
Lekár - metodológ	Lekár - atest. I.st. a nadstavbová atestácia - epidemiológia	0	1
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa	Verejný zdravotník (RNDr.)	1	1
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra			
Iný zdravotnícky pracovník		1	1
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		2,2	4

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2023

tab.č.2

Poradové číslo	NÁZOV AKTIVITY	Počty aktivít/poslucháčov vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám								
		deti a mládež		produktívny vek		poproduktívny vek		SPOLU		
		počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	
1.	Realizácia besied, prednášok a iných zdravotno-výchovných metód (panelová diskusia, tvorivé dielne, bábka, interaktívne hry súťaže, kampane...) pre vybrané cieľové skupiny obyvateľstva so zameraním na zdravotnú osvetu a zvyšovanie zdravotného uvedomenia	Zvýšenie pohybovej aktivity			2	38			2	38
		Ozdravenie výživy a zlepšenie pitného režimu	26	489					26	489
		Prevenia sociálne patologických javov								
		- Fajčenie	12	175					12	175
		- Alkohol	7	52					7	52
		- Drogy – látkové závislosti	9	123					9	123
		- nelátkové závislosti								
		Podpora zdravia obyvateľov rómskych osád	23	396					23	396
		Výchova k partnerstvu a rodičovstvu	8	135					8	135
		Zdravé starnutie								
		Duševné zdravie								
		Prevenia úrazov a prvá pomoc	17	296					17	296
		Prevenia sexuálne prenosných chorôb (vrátane HIV/AIDS)	8	129					8	129
		Stomatohygiena								
		Prevenia civilizačných ochorení								
		- srdco-cievne					2	20	2	20
		- diabetes mellitus								
		- osteoporóza								
		- onkologické ochorenia								
		- alergické ochorenia								
- iné					1	7	1	7		
Iné témy (napr. chrípka, salmonelóza,...a pod.)	64	1067					64	1067		
SPOLU	174	2862	2	38	3	27	179	2927		

			Počet aktivít	
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)		14	
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)		802	
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie	1	
		Rozhlas		
		Printové média	3	
		Webová stránka RÚVZ	5	
		Iné formy	14	
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (<i>neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma</i>)	Plagáty, letáky, skladačky...	2	
		Brožúry, manuály...		
		Informačné panely	16	
		Iné	7	
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)	Počet publikácií		
		0		
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet	Počet zapožičaní		
		7		
			Počet absolvovaných školení	
			Aktívna účasť	Pasívna účasť
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ... (<i>pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov</i>)	regionálne	0	7
		celoštátne	1	24
		medzinárodné	0	0
		v rámci RÚVZ	1	5
		SPOLU	2	36

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
			0
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy		Počet
		Medzinárodné projekty, štúdie ...	0
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	8
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	3
		Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	1
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v kolíkych pracovných skupinách ste)		Počet členstiev
			2
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov
			9
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom		Počet materiálov
		Vlastné vytvorené	0
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	0
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	3
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	0
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor)		Počet písomnosti
		Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	2
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	18
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	0
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	Počet študentov	Počet dní
		2	2

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2023 do 31.12.2023

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	2	8,7	11,5	0	0,0	0,0	2	3,9	5,3
20-24	1	4,3	8,3	0	0,0	0,0	1	2,0	3,8
25-34	6	26,1	17,9	1	3,6	6,9	7	13,7	9,4
35-44	7	30,4	18,8	6	21,4	15,2	13	25,5	12,0
45-54	5	21,7	16,9	12	39,3	18,1	17	31,4	12,7
55-64	1	4,3	8,3	6	25,0	16,0	7	15,7	10,0
65 a viac	1	4,3	8,3	3	10,7	11,5	4	7,8	7,4
SPOLU:	23	100,0		28	100,0		51	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
35-44	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
45-54	1	25,0	42,4	9	40,9	20,5	10	38,5	17,0
55-64	1	25,0	42,4	6	27,3	18,6	7	26,9	14,7
65 a viac	2	50,0	49	7	31,8	19,5	9	34,6	18,3
SPOLU:	4	100,0		22	100,0		26	100,0	

CELKOM: 27

50

77

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	2	10,0	13,1	0	0,0	0,0	2	4,3	5,8
20-24	1	5,0	9,6	0	0,0	0,0	1	2,1	4,1
25-34	5	25,0	19,0	1	3,7	7,1	6	12,8	9,5
35-44	6	30,0	20,1	5	18,5	14,7	11	23,4	12,1
45-54	4	20,0	17,5	11	40,7	18,5	15	31,9	13,3
55-64	1	5,0	9,6	7	25,9	16,5	8	17,0	10,7
65 a viac	1	5,0	9,6	3	11,1	11,9	4	8,5	8,00
SPOLU:	20	100,0		27	100,0		47	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
35-44	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
45-54	1	25,0	42,4	6	35,3	22,7	7	33,3	20,2
55-64	1	25,0	42,4	5	29,4	21,7	6	28,6	19,3
65 a viac	2	50,0	49,0	6	35,3	22,7	8	38,1	20,8
SPOLU:	4	100,0		17	100,0		21	100,0	

CELKOM: 24

44

68

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania
za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
Neukončené základné	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Základné	1	3,6	6,9	0	0,0	0,0	1	1,3	2,5
Učňovské	2	7,1	9,5	5	10,2	8,5	7	9,1	6,4
Stredoškolské s maturitou	22	78,6	15,2	27	55,1	13,9	49	63,6	10,7
Vysokoškolské	0	0,0	0,0	3	6,1	6,7	3	3,9	4,3
Neregistrované	3	10,7	11,5	14	28,6	12,6	17	22,1	9,3
SPOLU:	28	100,0		49	100,0		77	100,0	

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
<p>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</p> <p>Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS): 69</p> <p>Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS): 172</p>	Antropometrické meranie	77	161
	- výška		
	- váha	77	119
	- BMI	77	66
	- obvod pása	77	
	- obvod bokov	77	
	- WHR	77	
	- WHtR	77	
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	69	144
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon	4	
	Biochemické vyšetrenia	75	55
	- Celkový cholesterol		
	- HDL cholesterol	77	
	- LDL cholesterol	75	
	- Triacylglyceroly	77	
	- Glukóza	71	47
	- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)	4	
	Somatické vyšetrenia	75	148
	- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)		
	Vyšetrenie smokerlyzerom	4	33
	Vyšetrenie spirometrom	55	182
	Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	48	
	Osobná a rodinná anamnéza	77	
Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody			
Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	68		
Odborné poradenstvo a konzultácie	77		
Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)			
Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	24		
Iné			

		Počet výkonov
2. Poradňa zdravej výživy Počet klientov:0	Odborné poradenstvo	0
	Založenie karty klienta	0
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	0
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBPKV)	0
3. Poradňa odvykania od fajčenia Počet klientov:10	Odborné poradenstvo	11
	Založenie karty klienta	0
	Meranie spirometrom	0
	Meranie smokerlyzerom	0
	Meranie krvného tlaku, pulzu	0
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	10
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Telefonické poradenstvo	1
Iné	0	
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity Počet klientov:10	Odborné poradenstvo	0
	Založenie karty klienta	0
	Meranie spirometrom	0
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	0
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	0
	Vyšetrenie EKG	0
	Meranie flexibility	10
	Držanie tela	10
	Pohybová inštrukcia	10
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Iné	0
5. Poradňa podpory psychického zdravia Počet klientov:0	Odborné poradenstvo	0
	Psychologické vyšetrenie	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení.	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
6. Poradňa pre nefarmakologické ovplyvňovanie TK Počet klientov:6	Odborné poradenstvo	15
	Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Meranie TK	15

--	--	--

pokračovanie tab.7.

		Počet výkonov
7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti Počet klientov:9	Odborné poradenstvo	9
	Odber krvi na HIV/AIDS	9
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci Počet klientov:0	Odborné poradenstvo	0
	Vyšetrenie pracovného rizika	0
	Založenie karty klienta	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Iné	0
SPOLU počet výkonov		2476

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	2	0	2	0	0	2	1	1	2	0	2	0	0	2	2	0	1	1	2	0
	rel.	10,0	0,0	8,7	0,0	0,0	18,2	5,9	16,7	11,8	0,0	18,2	0,0	0,0	11,1	10,0	0,0	12,5	7,7	11,1	0,0
	+-%	13,1	0,0	11,5	0,0	0,0	22,8	11,2	29,8	15,3	0,0	22,8	0,0	0,0	14,5	13,1	0,0	22,9	14,5	14,5	0,0
20-24	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0
	rel.	5,0	0,0	4,3	0,0	8,3	0,0	5,9	0,0	5,9	0,0	9,1	0,0	0,0	5,6	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	9,6	0,0	8,3	0,0	15,6	0,0	11,2	0,0	11,2	0,0	17,0	0,0	0,0	10,6	9,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	5	1	6	0	6	0	5	1	4	2	3	3	3	3	5	1	3	3	6	0
	rel.	25,0	33,3	26,1	0,0	50,0	0,0	29,4	16,7	23,5	33,3	27,3	25,0	60,0	16,7	25,0	33,3	37,5	23,1	33,3	0,0
	+-%	25,9	53,3	17,9	0,0	28,3	0,0	21,7	29,8	20,2	37,7	26,3	24,5	42,9	17,2	19,0	53,3	33,5	22,9	21,8	0,0
35-44	abs.	6	1	7	0	3	4	4	3	4	3	3	4	1	6	5	2	3	4	7	0
	rel.	30,0	33,3	30,4	0,0	25,0	36,4	23,5	50,0	23,5	50,0	27,3	33,3	20,0	33,3	25,0	66,7	37,5	30,8	38,9	0,0
	+-%	20,1	53,3	18,8	0,0	24,5	28,4	20,2	40,0	20,2	40,0	26,3	26,7	35,1	21,8	19,0	53,3	33,5	25,1	22,5	0,0
45-54	abs.	4	1	5	0	1	4	4	1	4	1	1	4	0	5	5	0	1	3	3	1
	rel.	20,0	33,3	21,7	0,0	8,3	36,4	23,5	16,7	23,5	16,7	9,1	33,3	0,0	27,8	25,0	0,0	12,5	23,1	16,7	33,3
	+-%	17,5	53,3	16,9	0,0	15,6	28,4	20,2	29,8	20,2	29,8	17,0	26,7	0,0	20,7	19,0	0,0	22,9	22,9	17,2	53,3
55-64	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1
	rel.	5,0	0,0	4,3	0,0	8,3	0,0	5,9	0,0	5,9	0,0	9,1	0,0	20,0	0,0	5,0	0,0	0,0	7,7	0,0	33,3
	+-%	9,6	0,0	8,3	0,0	15,6	0,0	11,2	0,0	11,2	0,0	17,0	0,0	35,1	0,0	9,6	0,0	0,0	14,5	0,0	53,3
65 a viac	abs.	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1
	rel.	5,0	0,0	4,3	0,0	0,0	9,1	5,9	0,0	5,9	0,0	0,0	8,3	0,0	5,6	5,0	0,0	0,0	7,7	0,0	33,3
	+-%	9,6	0,0	8,3	0,0	0,0	17,0	11,2	0,0	11,2	0,0	0,0	15,6	0,0	10,6	9,6	0,0	0,0	14,5	0,0	53,3
SPOLU: 100%		20	3	23	0	12	11	17	6	17	6	11	12	5	18	20	3	8	13	18	3

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientů v poradni zdraví za období od 1.1.2023 do 31.12.2023

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1
	rel.	4,5	0,0	3,8	0,0	5,6	0,0	4,8	0,0	5,0	0,0	0,0	5,0	7,7	0,0	4,0	0,0	0,0	6,7	0,0	5,6
	+-%	8,7	0,0	7,4	0,0	10,6	0,0	9,1	0,0	9,6	0,0	0,0	9,6	14,5	0,0	7,7	0,0	0,0	12,6	0,0	10,6
35-44	abs.	4	1	5	0	5	1	3	3	3	2	2	3	4	2	5	0	4	2	4	2
	rel.	18,2	20,0	19,2	0,0	27,8	10,0	14,3	42,9	15,0	28,6	28,6	15,0	30,8	13,3	20,0	0,0	30,8	13,3	40,0	11,1
	+-%	16,1	35,1	15,1	0,0	20,7	18,6	15,0	36,7	15,6	33,5	33,5	15,6	25,1	17,2	15,7	0,0	25,1	17,2	30,4	14,5
45-54	abs.	10	1	10	1	7	4	8	3	9	2	3	8	4	7	9	2	6	5	5	6
	rel.	45,5	20,0	38,5	100,0	38,9	40,0	38,1	42,9	45,0	28,6	42,9	40,0	30,8	46,7	36	100,0	46,2	33,3	50,0	33,3
	+-%	20,8	35,1	18,7	0,0	22,5	30,4	20,8	36,7	21,8	33,5	36,7	21,5	25,1	25,2	18,8	35,1	27,1	23,9	31,0	21,8
55-64	abs.	5	2	7	0	3	4	7	0	6	1	2	5	3	4	7	0	2	5	1	6
	rel.	22,7	40,0	26,9	0,0	16,7	40,0	33,3	0,0	30,0	14,3	28,6	25	23,1	26,7	28	0,0	15,4	33,3	10,0	33,3
	+-%	17,5	42,9	17,0	0,0	17,2	30,4	20,2	0,0	20,1	25,9	33,5	19	22,9	22,4	17,6	0,0	19,6	23,9	18,6	21,8
65 a viac	abs.	2	1	3	0	2	1	2	1	1	2	0	3	1	2	3	0	1	2	0	3
	rel.	9,1	20,0	11,5	0,0	11,1	10,0	9,5	14,3	5,0	28,6	0,0	15,0	7,7	13,3	12,0	0,0	7,7	13,3	0,0	16,7
	+-%	12,0	35,1	12,3	0,0	14,5	18,6	12,6	25,9	9,6	33,5	0,0	15,6	14,5	17,2	12,7	0,0	14,5	17,2	0,0	17,2
SPOLU: 100%		22	5	26	1	18	10	21	7	20	7	7	20	13	15	25	2	13	15	10	18

Výsledky biochemických vyšetření opakovaně vyšetřených klientů v poradni zdraví za období od 1.1.2023 do 31.12.2023

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0
	rel.	33,3	0,0	25,0	0,0	0,0	50,0	0,0	100,0	33,3	0,0	0,0	25,0	0,0	33,3	25,0	0,0	50,0	0,0	33,3	0,0
	+-%	53,3	0,0	42,4	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	42,4	0,0	53,3	42,4	0,0	69,3	0,0	53,3	0,0
55-64	abs.	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0
	rel.	0,0	100,0	25,0	0,0	50,0	0,0	33,3	0,0	0,0	100,0	0,0	25,0	100,0	0,0	25,0	0,0	50,0	0,0	33,3	0,0
	+-%	0,0	0,0	42,4	0,0	69,3	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	0,0	42,4	0,0	69,3	0,0	53,3	0,0
65 a viac	abs.	2	0	2	0	1	1	2	0	2	0	0	2	0	2	2	0	0	2	1	1
	rel.	66,7	0,0	50,0	0,0	50,0	50,0	66,7	0,0	66,7	0,0	0,0	50,0	0,0	66,7	50,0	0,0	0,0	100,0	33,3	100,0
	+-%	53,3	0,0	49,0	0,0	69,3	69,3	53,3	0,0	53,3	0,0	0,0	49,0	0,0	53,3	49,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0
SPOLU:	100 %	3	1	4	0	2	2	3	1	3	1	0	4	1	3	4	0	2	2	3	1

Výsledky biochemických vyšetření opakovaně vyšetřených klientů v poradni zdraví za období od 1.1.2023 do 31.12.2023

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	6	1	6	0	4	4	8	0	6	1	3	4	2	6	7	0	4	5	4	4
	rel.	50,0	12,5	35,3	0,0	40,0	36,4	42,1	0,0	42,9	16,7	42,9	30,8	33,3	40,0	35,0	0,0	33,3	50,0	57,1	28,6
	+-%	28,3	22,9	22,7	0,0	30,4	28,4	22,2	0,0	25,9	29,8	36,7	25,1	37,7	24,8	20,9	0,0	26,7	31,0	36,7	23,7
55-64	abs.	3	3	5	0	2	4	6	0	6	0	3	3	2	4	6	0	3	3	1	5
	rel.	25,0	37,5	29,4	0,0	20,0	36,4	31,6	0,0	42,9	0,0	42,9	23,1	33,3	26,7	30,0	0,0	25,0	30,0	14,3	35,7
	+-%	24,5	33,5	21,7	0,0	24,8	28,4	20,9	0,0	25,9	0,0	36,7	22,9	37,7	22,4	20,1	0,0	24,5	28,4	25,9	25,1
65 a viac	abs.	3	4	6	0	4	3	5	2	2	5	1	6	2	5	7	0	5	2	2	5
	rel.	25,0	50,0	35,3	0,0	40,0	27,3	26,3	100,0	14,3	83,3	14,3	42,9	33,3	33,3	35,0	0,0	41,7	20,0	28,6	35,7
	+-%	24,5	34,6	22,7	0,0	30,4	26,3	19,8	0,0	18,3	29,8	25,9	27,1	37,7	23,9	20,9	0,0	27,9	24,8	33,5	25,1
SPOLU:	100%	12	8	17	0	10	11	19	2	14	6	7	13	6	15	20	0	12	10	7	14

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	1	1	0	1	0	0	0	3
	rel.	0,0	50,0	100,0	0,0	14,3	0,0	0,0	0,0	147,6
	+-%	0,0	37,7	0,0	0,0	25,9	0,0	0,0	0,0	79,2
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	1	0	1	0	3	0	1	6
	rel.	0,0	50,0	0,0	16,7	0,0	60,0	0,0	100,0	210,0
	+-%	0,0	37,7	0,0	29,8	0,0	42,9	0,0	0,0	126
3. Vysoký normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	16,7	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	29,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	3	6	0	1	0	10
	rel.	0,0	0,0	0,0	50,0	85,7	0,0	100,0	0,0	235,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	40,0	25,9	0,0	0,0	0,0	65,9
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	1	0	2	0	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	16,7	0,0	40,0	0,0	0,0	56,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	29,8	0,0	42,9	0,0	0,0	72,7
S P O L U	abs.	0	2	1	6	7	5	1	1	23
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	4	6	2	1	0	13
	rel.	0,0	0,0	0,0	66,7	85,7	40,0	100,0	0,0	292,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	37,7	25,9	42,9	0,0	0,0	106,5

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	0	2	1	0	0,0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	8,3	0,0	0,0	41,6
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	37,7	15,6	0,0	0,0	53,3
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	0	2	2	2	0	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	16,7	33,3	0,0	83,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	37,7	21,1	37,7	0,0	96,5
3. Vysoký normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	2	3	3	1	9
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	25,0	50,0	33,3	141,6
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	37,7	24,5	40,0	53,3	155,5
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	1	0	6	0	2	9
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	50,0	0,0	66,7	216,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,3	0,0	53,3	81,6
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0,0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7	0,0	16,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,8	0,0	29,8
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0
	rel.	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	0	0	1	6	12	6	3	28
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	1	0	6	1	2	10
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	50,0	16,7	66,7	233,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,3	29,8	53,3	111,4
CELKOM	abs	0	2	1	7	13	17	7	4	51

Tab.č.11b-pokrač.

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	0	0	8	0	0	8
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	88,9	0,0	0,0	88,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,5	0,0	0,0	20,5
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	33,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	37,7	0,0	37,7
3. Vysoký normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	1	0	2	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	0,0	28,6	39,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,5	0,0	33,5	54,0
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	0	3	4	7
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	57,1	107,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	36,7	76,7
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7	14,3	31,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,8	25,9	55,7
HYPERTEENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	0	0	0	0	9	6	7	22
HYPERTEENZIA	abs.	0	0	0	0	0	0	4	5	9
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	66,7	71,4	138,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	37,7	33,5	71,2
CELKOM	abs	0	0	0	0	0	10	7	9	26

**ODDELENIE
PREVENTÍVNEHO PRACOVNÉHO LEKÁRSTVA
A TOXIKOLÓGIE**

1. ANALÝZA STAVU PRACOVNÉHO PROSTREDIA A PRACOVNÝCH PODMIENOK V OKRESE

Rok 2023 zaznamenal vo svete nové udalosti dotýkajúce sa globálnej klimateckej krízy a vojnových konfliktov, ktoré mali a majú vplyv na ekonomiky vyspelých krajín, nevynímajúc Slovenskú ekonomiku. Predpovedaná globálna recesia roku 2020 sa naplnila. Jej spúšťačom bola pravdepodobne pandémia koronavírusu, ktorý spôsobuje ochorenie COVID-19. Pandémia na Slovensku mala a má dopad na pracovné podmienky zamestnancov vo všetkých odvetviach. Územné obvody okresov Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica sú naďalej pod správou štátneho zdravotného dozoru regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom (ďalej len RÚVZ v Žiari nad Hronom). V našej oblasti je už historicky priemyselná výroba zameraná najmä na hutníctvo neželezných kovov, výrobu hliníkových túb, strojárstvo, ťažbu a spracovanie nerastných surovín (bentonit, perlit a andezit), banskú činnosť (ťažba neželezných rúd, farebných a drahých kovov), výrobu tepelnoizolačných stavebných materiálov, stavebníctvo, ťažbu a spracovanie dreva piliarskou a stolárskou výrobou, výrobu tepla a elektrickej energie. Naďalej medzi najvýznamnejších a najväčších zamestnávateľov v celom bývalom okrese Žiar nad Hronom patrí aj v tomto roku Nemark Slovakia, s.r.o. (výroba Al odliatok hláv motorov). Úplne iná situácia nastala v spoločnosti Slovalco, a.s., ktorá ako monopolný výrobca primárneho hliníka po takmer sedemdesiatich rokoch definitívne skončil výrobu hliníka v Žiari nad Hronom, aj keď patril medzi najekologickejšie hlinikárne nielen v Európe, ale aj celosvetovo. Pôvodne spoločnosť prevádzkovala 226 elektrolyznych pecí, v ktorých však výrobu postupne utlmovala a v auguste 2022 sa rozhodla ponechať v chode iba posledných 10 elektrolyznych pecí, ktoré boli v tomto roku definitívne odstavené. Slovalco, a.s. po odstavení výroby primárneho hliníka prevádzkuje pretavovacie centrum na spracovanie procesného hliníkového odpadu.

Vznik nových prevádzok sa výrazne spomalil a do prevádzky boli uvádzané len menšie prevádzky v oblasti strojárstva a drevovýroby. Napriek nepriaznivej ekonomickej situácii viacerí zamestnávateľia pokračovali v trende vylepšovania pracovných podmienok, predovšetkým nahrádzaním ťažkých manuálnych prác automatizáciou a robotizáciou. Veľké investície boli odložené, alebo pozastavené. U samostatne zárobkovo činných osôb a u samostatne hospodáriacich roľníkov nebola riešená vo všeobecnosti problematika ich ochrany zdravia pri práci, aj napriek tomu, že tieto osoby so živnostenským oprávnením vykonávajú prácu s vysokou alebo veľmi vysokou mierou zdravotného rizika. Jedná sa prevažne o profesie stolár, stavebný robotník, zvärač, piliar pri ťažbe a spracovaní drevnej hmoty, pracovník pri chove hospodárskych zvierat a pri pestovateľskej činnosti. Spravidla ich pracovné činnosti nie sú viazané na trvalé pracovné miesto, pracovisko a ich práca je mnohokrát sezónna, prípadne vykonávaná v zahraničí a ich podmienky práce sú ťažko kontrolovateľné. Tento problém sa týka aj dočasných zamestnancov (tzv. agentúrnych zamestnancov), ktorí často vykonávajú práce s významným nežiaducim vplyvom na ich zdravie a u zamestnávateľov sú zaradení v pracovnom procese na rizikových pracoviskách.

V roku 2023 sme nezaznamenali žiadnu mimoriadnu situáciu.

V roku 2023 oddelením preventívneho pracovného lekárstva bolo v posudkovej činnosti vydaných spolu 56 záväzných stanovísk, z toho 29 k návrhom na územné konanie, 19 k návrhom na kolaudáciu stavieb, alebo k zmene v užívaní stavieb. Posudzovali sme 8 zámerov z hľadiska možného negatívneho vplyvu na verejné zdravie. Pri posudzovaní v rámci územných konaní, kolaudačných konaní a zmeny v užívaní stavieb prevládali odvetvia

zhodnocovania a ukladania odpadov, strojárenstva, výroby a spracovania Al odliatkov, ťažby a spracovania nerastných surovín, obchodu a služieb. Spolu bolo vydaných 26 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, z toho 5 rozhodnutí do skúšobnej prevádzky. Zaevidovali sme 36 oznámení o začatí prevádzky. Podľa oznámenia ukončili svoju činnosť len dve prevádzky. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bola zistená 1 prevádzka, ktorej bola uložená pokuta za správny delikt na úseku verejného zdravotníctva. Do užívania bolo uvedených 16 chránených pracovísk alebo dielní a 1 stanovisko sa vydávalo k rozšíreniu živnostenského oprávnenia o novú činnosť. Rozhodnutím boli posúdené 3 chránené pracoviská alebo dielne a v 13 prípadoch im bolo vydané stanovisko k zriadeniu chráneného pracoviska. V rámci štátneho zdravotného dozoru sme skontrolovali 122 subjektov, čo predstavovalo 276 kontrol na prevádzkach alebo pracoviskách, z toho počtu bolo 35 kontrol na rizikových pracoviskách, 20 kontrol na chránených pracoviskách. Kontroly boli zamerané na zabezpečenie zdravotného dohľadu pre zamestnancov pracovnou zdravotnou službou a povinnosťou zamestnávateľa hodnotiť a posúdiť riziká v súvislosti s platnou legislatívou.

POĽNOHOSPODÁRSTVO

V roku 2023 došlo len k miernym zmenám v oblasti investičných aktivít v poľnohospodárskych podnikoch v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom. V tomto sektore pôsobia predovšetkým menšie subjekty s nižším počtom zamestnancov, prípadne rodinné podniky, či farmy.

Poľnohospodárska spoločnosť s.r.o., Žiar nad Hronom investovala do dostavby farmy v obci Lutilla a v novom objekte bude realizovať chov základného stáda produkčných dojníc. Rozšírila stavebné objekty o kravín, hnojisko a prístrešky sena. Inštaluje technológiu kŕmenia riešenú cez samo jazdiaci kŕmny robot o objeme 2,2 m³. Je vybavený najnovšou technológiou batérií a špeciálne vyvinutou plastovou nádobou na miešanie z materiálu odolného voči opotrebovaniu.

Niekoľko spoločností upúšťa od chovu dojníc a zameria sa na trhovú produkciu mäsa.

2. RIZIKOVÉ PRÁCE

Prehľad o počtoch zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v spádovom území RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom pozostávajúci z okresov Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica je uvedený v nasledujúcich tabuľkách.

Spádové územie RÚVZ v Žiari nad Hronom

Tabuľka č. 1a

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1.stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3.kategória		4.kategória		Spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	3	0	11	0	14	0
B	Ťažba a dobývanie	103	2	53	0	156	2
C	Priemyselná výroba	3048	629	288	0	3336	629
D	Dodávka elektr., plynu, pary, stud. vzduchu	7	0	0	0	7	0
E	Dodávka vody	0	0	38	0	38	0
F	Stavebníctvo	19	0	0	0	19	0
G	Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel	0	0	4	4	4	4
H	Doprava, skladovanie, spoje	1	0	2	0	3	0
P	Vzdelávanie	4	2	1	0	5	2
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	10	5	0	0	10	5
R	Umenie, zábava a rekreácia	1	1	0	0	1	1
Spolu		3196	639	397	4	3593	643

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	Žien	celkom	žien
2	Lesníctvo a ťažba dreva	3	0	11	0	14	0
8	Iná ťažba a dobývanie	103	2	53	0	156	2
10	Výroba potravín	5	3	0	0	5	3
11	Výroba nápojov	30	12	0	0	30	12
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	74	40	0	0	74	40
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	254	92	0	0	254	92
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	43	0	0	0	43	0
24	Výroba a spracovanie kovov	2134	313	278	0	2412	313
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	303	138	0	0	303	138
27	Výroba elektrických zariadení	68	16	10	0	78	16
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	41	1	0	0	41	1
31	Výroba nábytku	2	0	0	0	2	0
32	Iná výroba	94	14	0	0	94	14
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	7	0	0	0	7	0
36	Zber, úprava a dodávka vody	0	0	38	0	38	0
41	Výstavba budov	3	0	0	0	3	0
43	Špecializované stavebné práce	16	0	0	0	16	0
46	Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	0	0	4	4	4	4
49	Pozemná doprava a doprava potrubím	1	0	2	0	3	0
85	Vzdelávanie	4	2	1	0	5	2
000086	Zdravotníctvo	10	5	0	0	10	5
91	Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	1	1	0	0	1	1
	SPOLU	3196	639	397	4	3593	643

Najvyšší podiel exponovaných pracovníkov je stále v priemyselnej výrobe 3336 zamestnancov, čo predstavuje až 91% z celkového počtu exponovaných. Celkový počet

zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce bol 3593 fyzických osôb, z toho 643 žien. Oproti roku 2022 je to čiastočný pokles zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce z dôvodu zavedenia robotizácie v dozorujúcich prevádzkach v závode Nemač Slovakia, s.r.o. U štyroch prevádzkovateľov boli prehodnotenú vyhlásené rizikové pracovné činnosti z dôvodu, že práce boli rozšírené o nové technológie a profesie, počet osôb bol len veľmi mierne navýšený, skôr to hodnotíme ako premenovanie, alebo rozšírenie profesií s tým istým počtom osôb v riziku. Pre Nemocnicu s poliklinikou v Žiari nad Hronom bol vyhlásený biologický rizikový faktor SARS – CoV-2 na základe predložených posudkov o riziku vypracovaných pracovnou zdravotnou službou tento faktor zrušený. V jednej spoločnosti sa kategória IV. hluk zmenou technologickej linky znížila na kategóriu III. hluk a v jednom prípade spoločnosť fúzovala do druhej a tým rizikové práce takýmto spôsobom zanikli. Vydali sme 11 rozhodnutí o vyhlásení rizikových prác pre 4. kategóriu. Spolu sme v tomto roku vydali 18 rozhodnutí o vyhlásení rizikových prác.

Evidenciu rizikových prác vedíme u 61 zamestnávateľov. Posúdenie a hodnotenie rizík predložili všetky spoločnosti v zmysle platnej legislatívy, posudky - hodnotenie rizík boli vypracované pracovnou zdravotnou službou.

Tabuľka č. 1c

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	0	0	0	0	0	0
Fyzická záťaž	267	27	0	0	267	27
Hluk	3016	594	378	4	3394	598
Chemické karcinogény, mutagénny, reprodukčne toxické látky	72	5	0	0	72	5
Chemické látky a zmesi	252	24	8	0	260	24
Ionizujúce žiarenie	9	4	0	0	9	4
Optické žiarenie	2	2	0	0	2	2
Vibrácie	158	21	24	0	182	21
Záťaž teplom a chladom	395	4	0	0	395	4

Tabuľka č. 1d

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Coronaviridae	0	0	0	0	0	0
Fyzická záťaž	Práca s bremenami	240	27	0	0	27	0
Fyzická záťaž	Pracovná poloha	27	0	0	0	27	0
Hluk	Impulzový	0	0	10	0	10	0
Hluk	Premenný	3001	593	368	4	3369	597
Hluk	Ustálený	15	1	0	0	15	1
Ionizujúce žiarenie	Veda/výskum	1	1	0	0	1	1
Ionizujúce žiarenie	Rádiodiagnostika	8	3	0	0	8	3
Vibrácie	Prenášané na celé telo	30	0	11	0	41	0
Vibrácie	Prenášané na ruky	128	21	13	0	141	21
Záťaž teplom a chladom	Záťaž chladom	6	3	0	0	6	3
Záťaž teplom a chladom	Záťaž teplom	389	1	0	0	389	1
Optické žiarenie	Laser 1 trieda (1,1M)	1	1	0	0	1	1
Optické žiarenie	Ultrafialové žiarenie	1	1	0	0	1	1

Tabuľka č. 1e

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. Stupeň triedenia)

Chemická látka 2. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
chemické karcinogény	72	5	0	0	72	5
pevné aerosóly	243	4	8	0	251	4

Komentár k tabuľkám 1c), 1d), 1e):

Prehľad pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce bol spracovaný na základe výstupov z programu ASTR podľa druhu a kategórie rizikových faktorov.

Na prvom mieste dominoval hluk, ktorým je stále exponovaných takmer 94 % z celkového počtu exponovaných osôb. Potom nasleduje záťaž teplom a chladom 10%, fyzická záťaž 8 %, chemické látky a zmesi 7% a vibrácie 5% z exponovaných osôb.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sme uplatňovali požiadavky na objektivizáciu rizikových faktorov v súlade s kritériami pre hodnotenie rizikových prác a v súlade s platnou legislatívou. Rizikové práce kategórie 4 boli vyhlásené na časovo obmedzenú platnosť pre 11 subjektov, pričom dominuje najmä hluk, potom nasleduje záťaž teplom a chladom. Zamestnávateľia sú opakovane pri štátnom zdravotnom dozore upozornení na povinnosti vypracovať plán riadenia rizika s cieľom zníženia expozície zamestnancov.

Rizikové práce neevidujeme u SZČO ani u samostatne hospodáriacich roľníkoch, alebo v existujúcich družstvách, roľníckych spoločnostiach.

V roku 2023 nebol na oddelenie preventívneho pracovného lekárstva podaný ani jeden návrh na zaradenie a vyhlásenie práce ako rizikovej s rizikovým faktorom psychická pracovná záťaž. *Spoločnosť Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici má pracovisko Štôľňu Glanzenberg pre profesiu lektor – sprievodca vyhlásenú ako rizikovú prácu – faktor ionizujúce žiarenie (prírodné), kategória 3.*

V zdravotníckom zariadení je riziková práca vyhlásená na pracovisku ambulancie FRO (umelé optické žiarenie – laser) a na oddelení chirurgie +JZS (ionizujúce žiarenie), pracovisko Svet Zdravia, a.s., Všeobecná Nemocnica Žiar nad Hronom.

Povinnosť zamestnávateľa vypracovať každoročne k 15. januáru príslušného roka písomnú informáciu o výsledkoch posúdenia zdravotných rizík a opatreniach vykonaných na ich zníženie, alebo odstránenie je uložená v rozhodnutiach o vyhlásení rizikových prác. Plnenie tejto povinnosti v roku 2023 hodnotíme ako dobré. Informáciu o posúdení zdravotných rizík predložilo 57 zamestnávateľov.

3. ZABEZPEČOVANIE PRACOVNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBY

Tabuľka č.2 a

PZS vlastnými zamestnancami - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	Počet subjektov**	Počet zamestnancov
Žiar n/H	0	0	0	0	0	0	0

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4,

**) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č.2 b

PZS dodávateľským spôsobom - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov
Žiar n/H	179	1823	1195	6	48	48	594

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

**) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2 c

Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS					
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami		
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4
Žiar n/H	1	2	0	0	0

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2 d

Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty				
na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
Kraj	Uložil RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu (zoznam)	Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	V sume €
Banskobystrický	Žiar nad Hronom	0	0	0

Tabuľka č. 2 e

Kraj	Kontroloval RÚVZ	Počet kontrolovaných poskytovateľov PZS vykonávajúcich činnosť dodávateľským spôsobom			Spolu
		Lekárov	Verejných zdravotníkov	Tímov PZS	
Banskobystrický	Žiar n/Hronom	0	0	0	0

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty				
na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
Kraj	Uložil RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného poskytovateľa PZS (zoznam)	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviest' odsek a písmeno)	V sume €
Banskobystrický	Žiar nad Hronom	0	0	0

Pri výkone ŠZD neboli zaznamenané problémy so zabezpečením a činnosťou služieb pracovnej zdravotnej služby (ďalej len PZS). Zamestnávateľia spolupracujú s PZS, ktoré im odborné služby zabezpečujú dodávateľsky. Vykonávajú obhliadky pracovísk, následne spracovávajú posúdenie a hodnotenie rizík, vypracovávajú návrhy na zaradenie pracovných činností do kategórií rizika, zabezpečujú objektivizácie pracovného prostredia a pripravujú podklady pre prevádzkové poriadky. Zabezpečujú odborné školenia pre zamestnancov pracujúcich s chemickými látkami – diizokyanátmi. Preventívne služby pre zamestnancov boli zabezpečované v našom spádovom území uvedenými pracovnými zdravotnými službami: ProCare, a.s., Bratislava, InMedPlus,s.r.o. Hnúšťa, MDclinic a.s., Bratislava, Pyroboss, Banská Bystrica, PZS s.r.o., Banská Bystrica, NOVAPHARM s.r.o., Bratislava, BE-SOFT a.s., Košice, BOZPO s.r.o., Prievidza, BB Prevent s.r.o., Banská Bystrica, MG PZS s.r.o., Trenčín, JF, spol. s r.o., Detva.

Výkon a frekvencia lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci je vykonávaná pravidelne, zamestnávateľia dostávajú informácie od zazmluvnených PZS o povinnosti zabezpečiť LPP vzhľadom k jednotlivým pracovným činnostiam, podľa zaradenia do kategórií prác.

Situáciu v úrovni zdravotného dohľadu nad pracovným prostredím vykonávanú pracovnými zdravotnými službami hodnotíme v našej spádovej oblasti ako dobrú, tak ako predošlé roky.

4. PREŠETROVANIE PODOZRENÍ NA CHOROBU Z POVOLANIA

Tabuľka č.3a

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet prešetr.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
1	28	Choroba z vibrácií	Tubex Slovakia s.r.o., Žarnovica	zorad'ovač	N	28 dní
2	28	Choroba z vibrácií	ELGEO-Banská s.r.o. Banská Štiavnica	baník-razič	S	37 dní
3	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Liečebné termálne kúpele, a.s., Sklené Teplice	masérka	S	28 dní
4	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Stavebný sociálny podnik Banská Belá	údržbár	N	30 dní
5	33	Choroba na zaprášenie pľúc prachom obsahujúcim oxid kremičitý	Slovenská banská spol. s r.o., Hodruša- Hámre	údržbár -baník	S	30 dní
6	33	Choroba na zaprášenie pľúc prachom obsahujúcim oxid kremičitý	Slovenská banská spol. s r.o., Hodruša- Hámre	strojník - mlynár	S	27 dní
7	46	Nádorové choroby vznikajúce následkom práce s dokázanými chemickými karcinogénmi v pracovnom prostredí	Rudné bane, š.p. Banská Bystrica toho času starobný dôchodca	baník lamač	S	27 dní
SPOLU	7	-	-	-	S -5, N-2	-

Záver prešetrenia :

S = súvisí - pracoval za podmienok, kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí - nepracoval za podmienok, kedy môže vzniknúť choroba z povolania

? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bude posúdené na regionálnej, alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený – uviesť dôvod

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie odborného stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.)

* = pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci

V roku 2023 bolo oddelením preventívneho pracovného lekárstva RÚVZ v Žiari nad Hronom v rámci špecializovaných úloh verejného zdravotníctva prešetrovaných 7 prípadov podozrení na chorobu z povolania, čo je v porovnaní s rokom 2022 o 2 prípady podozrení menej. Z celkového počtu prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania bola v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom prešetrovaná 1 choroba v okrese Žiar nad Hronom, 4 choroby v okrese Žarnovica a 2 choroby v okrese Banská Štiavnica. Všetky prešetrované podozrenia na chorobu z povolania boli ukončené odborným stanoviskom. V 6 prípadoch prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania bola splnená 30 dňová lehota vypracovania odborného stanoviska od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska. V jednom prípade RÚVZ Žiar nad Hronom žiadal špecializované pracovisko o predĺženie lehoty o ďalších 60 dní. Po doručení všetkých podkladových materiálov nevyhnutných pre vypracovanie odborného stanoviska bolo toto stanovisko po 37 dňoch od doručenia žiadosti odoslané špecializovanému pracovisku. V 5 prípadoch RÚVZ v Žiari nad Hronom vyslovil záver, že posudzovaná osoba pracovala za podmienok, kedy choroba z povolania mohla vzniknúť. V 2 prípadoch bol vyslovený záver, že posudzovaná osoba nepracovala za podmienok, kedy choroba z povolania u posledného zamestnávateľa mohla vzniknúť. V oboch prípadoch však prešetrovaním vysloveného podozrenia na chorobu z povolania bola zistená významná miera expozície rizikovým faktorom práce a pracovného prostredia u predchádzajúcich zamestnávateľov.

V roku 2023 RÚVZ v Žiari nad Hronom nemal žiadne závažnejšie problémy pri prešetrovaní podozrení na choroby z povolania, s výnimkou 1 prípadu, kedy musel žiadať špecializované pracovisko o predĺženie lehoty o ďalších 60 dní na vypracovanie odborného stanoviska. Dôvodom predĺženia lehoty boli skutočnosti, že síce sídlo zamestnávateľskej organizácie posudzovanej osoby sa nachádza v územnom obvode RÚVZ v Žiari nad Hronom, ale všetky pracoviská sa nachádzali v územných obvode iných regionálnych úradov verejného zdravotníctva a aj trvalé bydlisko posudzovanej osoby bolo v okrese Revúca.

Všetky organizácie, kde sa vykonávalo prešetrovanie pracovných podmienok a spôsobu práce mali v zmysle zákona zmluvne zabezpečené preventívne a ochranné služby na zaisťovanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a to pracovnú zdravotnú službu a bezpečnostnotechnickú službu.

UZNANÉ CHOROBY Z POVOLANIA 2023

Uznané choroby z povolania				
Číslo položky Zoznamu CHzP	Diagnóza	Organizácia	Profesia	Záver prešetrenia S / N*
28-3	Choroba z vibrácií	VOMA BENT s.r.o., Šášovské Podhradie	pracovník sadové úpravy	S (šetrená v roku 2022)
29-4	Choroba z jednostr. nadmernej dlhodobej záťaže HKK	Ing. Milan Kosmel' s.r.o., Žarnovica	kuchárka	S (šetrená v roku 2022)
	Choroba z jednostr. nadmernej dlhodobej záťaže HKK	Liečebné termálne kúpele, a.s., Sklené Teplice	masérka	S
33-02	Choroba na zaprášenie pľúc prachom obsahujúcim oxid kremičitý	Slovenská banká spol. s r.o., Hodruša-Hámre	údržbár -baník	S
	Choroba na zaprášenie pľúc prachom obsahujúcim oxid kremičitý	Slovenská banká spol. s r.o., Hodruša-Hámre	strojník - mlynár	S
	Choroba na zaprášenie pľúc prachom obsahujúcim oxid kremičitý	Slovenská banká spol. s r.o., Hodruša-Hámre	baník- lamač	S (šetrená v roku 1998)
	Choroba na zaprášenie pľúc prachom obsahujúcim oxid kremičitý	Slovenská banká spol. s r.o., Hodruša-Hámre	pomocný lamač	S (šetrená v roku 1998)
46	Nádorové choroby vznikajúce následkom práce s dokázanými chemickými karcinogénmi v pracovnom prostredí	Rudné bane, š.p. Banská Bystrica toho času starobný dôchodca	baník lamač	S

* Záver prešetrenia príčinnej súvislosti vykonávanej práce, resp. pracovných podmienok so vznikom poškodenia zdravia

S – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N - nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

5. CHOROBY Z POVOLANIA

Z 8 uznaných chorôb z povolania za rok 2023 bolo v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom, v okrese Žarnovica uznaných 6 chorôb z povolania a to jedna v organizácii Ing. Milan Kosmeľ s.r.o., Žarnovica v profesii kuchárka, kde bola posudzovaná osoba exponovaná fyzickej záťaži v kategórii 2 úhrnom 30 rokov. Prešetrenie vysloveného podozrenia bolo vykonané ešte v roku 2022. Druhá choroba z povolania bola uznaná v organizácii Rudné bane, š.p., Banská Bystrica, závod Hodruša – Hámre v položke č. 46 v profesii baník lamač, kde posudzovaná osoba bola exponovaná 12 rokov rizikovému faktoru chemické karcinogény kategórie 3. V organizácii Slovenská banská spol. s r.o. Hodruša – Hámre boli uznané 4 choroby z povolania v položke č. 33-2 Silikóza komplikovaná v profesiách údržbár- baník, strojník – mlynár, baník- lamač a pomocný lamač. Dva prípady uznaných chorôb z povolania boli prešetrované príslušným orgánom verejného zdravotníctva v roku 1998 a hygienické prieskumy boli dostatočným podkladom pre rozhodovanie špecializovaného pracoviska vo veci uznania choroby z povolania. Všetky 4 posudzované osoby boli vystavené pôsobeniu chemického faktora v pracovnom prostredí kategórie 3 alebo 4. V okrese Žiar nad Hronom boli uznané 2 choroby z povolania. Jedna v organizácii VOMA BENT s.r.o., Šášovské Podhradie v položke 28-03 v profesii pracovník sadové úpravy s expozíciou 7 rokov a 5 mesiacov rizikovému faktoru vibrácie kategórie 3. Prešetrenie vysloveného podozrenia bolo vykonané ešte v roku 2022. Druhá choroba z povolania bola uznaná v organizácii Liečebné termálne kúpele a.s., Sklené Teplice v položke 29-04 v profesii masérka s expozíciou 8 rokov faktoru fyzická záťaž kategórie 2.

6. TOXICKÉ A VEĽMI TOXICKÉ CHEMICKÉ LÁTKY A ZMESI

Kontroly v rámci ŠZD boli zamerané na dodržiavanie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z. z., z nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov, zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) a na uplatňovanie legislatívy EÚ, a to nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, ako aj ďalšie predpisy súvisiace s chemickou legislatívou

V rámci ŠZD bolo vykonaných 23 kontrol na zabezpečenie ochrany zdravia pri výrobe, skladovaní a manipulácii s toxickými látkami a prípravkami a veľmi toxickými látkami a prípravkami.

Zamestnávateľom bolo poskytnutých 69 konzultácií týkajúcich sa platnej legislatívy, skladovania nebezpečných chemických látok, vypracovania prevádzkových poriadkov a posudkov o riziku v súvislosti s prácou s chemickými látkami a toxickými látkami.

V okrese Žiar nad Hronom nebola hlásená žiadna havária.

7. KARCINOGENNE A MUTAGENNE FAKTORY

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných v rozdelení podľa krajov					
Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných** (vrátane azbestu) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
Banskobystrický kraj					
1.	PAU	K 1B	16	5	1
2.	Chróm a jeho zlúčeniny	K 1B, M 1B	3	3	1
3.	Arzén a zlúčeniny (pri výrobe gáliumarzenidu)	K 1A	17	7	1
4.	Oxid kremičitý kryštalický	K 1A	93	0	1
5.	Azbest	K 1A	51	0	16

* K 1A - dokázaný karcinogén pre ľudí, K 1B - pravdepodobný karcinogén, M 1A - mutagén ľudských zárodočných buniek, M 1B - mutagén cicavčích zárodočných buniek, proces - proces s rizikom chemickej karcinogenity

** Počet exponovaných zamestnancov vykonávajúcich prácu zaradenú do kategórie 2, 3 alebo 4.

V spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2023 bolo vykonaných 18 kontrol so zameraním na manipuláciu a skladovanie chemických karcinogénov a mutagénov vrátane azbestu a na kontrolu dodržiavania povinností zamestnávateľov. Zdravotný dozor bol vykonaný najmä v chemických laboratóriách výrobných spoločností. Vo všetkých kontrolovaných subjektoch boli preverené podmienky manipulácie, skladovania a opatrenia na zníženie expozície chemických karcinogénov a mutagénov podľa nariadenia vlády SR č. 356/2006 Z.z.

Na základe výstupov z programu ASTR podľa druhu a kategórie rizikového faktora – chemický karcinogén/ mutagén (chemické látky a zmesi) máme celkom 72 osôb v riziku z toho 5 žien. Pracovisko s pracovným procesom s rizikom chemickej karcinogenity máme vyhlásené v spoločnosti VUM, a.s. Žiar nad Hronom s vyhlásenými rizikovými prácami a evidujeme 16 osôb z toho 5 žien, (ženy vykonávajú prácu v chemickom výrobnom laboratóriu, profesiu laborant). V spoločnosti Slovenská banská, s.r.o. Hodruša-Hámre je vyhlásené riziko kategórie 3 s rizikovým faktorom kremičitany pre 61 zamestnancov a v kategórii 4 pre 32 zamestnancov pri ťažbe v podzemí.

Ďalšie spoločnosti, ktoré manipulujú a skladujú chemické karcinogény a mutagény (napr. chemické laboratóriá, lekárne, drevospracujúce výroby s rôznym druhom pevného aerosólu z dreva – tvrdé drevo, aglomerované materiály, kde výroba prebieha na základe objednávok nepravidelne, hodnotenie expozície zamestnancov a posúdenie rizika pri práci je náročné aj z hľadiska toho, že zamestnancov často nahrádzajú SZČO) sú: Rajčan, s.r.o., M.A. píla s.r.o., TWS, s.r.o., Wood a Metal, s.r.o. a Mincovňa Kremnica, š.p., ktorá pri procese chrómovania používa prípravok Ankor 1127 SR Maintenance salt (Cr^{6+}), ktorý je klasifikovaný ako karcinogén kat. 1A a mutagén kat. 1B. Spoločnosť CMK, s.r.o. Žarnovica, ktorá sa zaoberá výrobou vysoko čistého polovodičového materiálu (GaAs), aj keď nemá vyhlásené rizikové práce pre karcinogénne a mutagénne faktory pravidelne hodnotí výsledky BET pre riziko Arzenu (ďalej As). Spoločnosť prijala systémové opatrenie a každý zamestnanec, ktorý nastúpi do výroby (GaAs) podstupuje vyšetrenie na As v krvi a moči.

V rámci ŠZD bolo poskytnutých 17 konzultácií v okresoch Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica so zameraním na manipuláciu a skladovanie chemických karcinogénov a mutagénov a na kontrolu dodržiavania povinností zamestnávateľov najmä na hodnotenie zdravotných rizík, predkladaných KBU, vypracovania posudkov o riziku, zákazu fajčenia, na označenie nebezpečenstva kontrolného pásma, vedeniu zoznamov exponovaných zamestnancov so záznamami o expozícii (povinnosť zamestnávateľov uchovávať 40 rokov) a pod. V roku 2023 nedošlo k významným zmenám v databáze organizácií (firiem) oproti predchádzajúcemu roku. V sledovanom období neboli v problematike manipulácie a skladovania chemických karcinogénov a mutagénov, vrátane azbestu poskytnuté konzultácie týkajúce sa vypracovania prevádzkových poriadkov. Pri výkone ŠZD boli vykonané kontroly informovanosti zamestnancov prostredníctvom „Dotazníkov informovanosti zamestnancov A“ a bolo vyplnených 7 dotazníkov.

V sledovanom období bolo vykonaných 14 kontrol zameraných na plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z. z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci. Vydali sme 58 rozhodnutí na likvidáciu azbestu, z toho v 57 prípadoch išlo o odstraňovanie AZC materiálov v exteriéri (strechy, obkladové dosky balkónov a odvoz zloženého materiálu), v 1 prípade sa odstraňovali kanalizačné rúry v bytovom jadre. Spoločnosti, ktoré likvidovali AZC materiály majú osvedčenie ÚVZ SR na uvedené práce a ich zamestnanci, ktorí tieto práce vykonávajú boli do pracovného procesu zaradení na základe posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu pracovnou zdravotnou službou. Kontroly boli zamerané na plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z.z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci. Kontrolovali sme najmä označenie kontrolovaného pásma, hygienické slučky, zákaz fajčenia na pracovisku, používanie OOPP, dodržiavanie prestávok počas práce, výskyt mimoriadnych situácií počas sanácie AZC materiálov. Informácie okrem iného aj o zdravotných rizikách z expozície azbestu a o povinnostiach pri odstraňovaní AZC materiálov zo stavieb vyplývajúcich z §41 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z. z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci a informácie týkajúce sa platnej legislatívy boli a sú prístupné na internetovej stránke www.ruvzsh.sk

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa zákona § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	58
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	14

Pri kontrolách ŠZD ani v jednom prípade nebolo zistené porušenie zákona na ochranu nefajčiarov. V spoločnostiach sú vyhradené priestory na fajčenie, alebo platí zákaz fajčenia v prevádzke, ktorý je písomne spracovaný v predpisoch, alebo pokynoch zamestnávateľov. Pozitívne môžeme hodnotiť, že až 98 % z kontrolovaných subjektov má zakázané fajčiť v celom objekte prevádzky, čím vytvárajú na pracoviskách podmienky na ochranu nefajčiarov.

8.VÝKONY V ŠTÁTOM ZDRAVOTNOM DOZORE

Tabuľka č. 7a

Posudková činnosť a rozhodovacia činnosť orgánov verejného zdravotníctva v ochrane zdravia pri práci	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	26		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	0		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	0		
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami, zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	0		
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	0		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	58		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu, alebo vyradenie	18		
- ostatné	2		
S p o l u:	104		
B. Rozhodnutia – pokyny (§12 ods.3a 4 zákona č. 355/2007 Z. z.) - opatrenia (§ 55 odst.2 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na výkon pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb	-		
E. Záväzná stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. súhlasné/nesúhlasné s prihladením na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	8		
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. . súhlasné/nesúhlasné			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	29		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	19		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	0		

Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva v roku 2023 v posudkovej činnosti posúdilo a vydalo 104 rozhodnutí podľa § 13 ods. 4 zákona NR SR č. 355/2007 Z.z., 26 rozhodnutí sa týkalo užívania priestorov, z toho 5 rozhodnutí bolo povolených do skúšobnej prevádzky. Na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác bolo vydaných 18 rozhodnutí.

Vydali sme 1 rozhodnutie o prerušení konania a 1 rozhodnutím bola uložená sankcia v zmysle §52 ods.1 písm. a) zákona č.355/2007 Z.z. nesplnením opatrení pri ohrození verejného zdravia podľa § 48 ods. 4 nariadených a špecifikovaných vo vyhláske č. 289 ÚVZ SR. Prevádzkovateľom bolo uložených 53 opatrení na mieste v rámci výkonu ŠZD na odstránenie zistených nedostatkov, z toho v 20 prípadoch išlo o nariadenie výkonu špeciálnych meraní a analýz na účely hodnotenia zdraviu škodlivých faktorov a ich vplyvu na verejné zdravie.

Z 56 vydaných záväzných stanovísk bolo 29 vydaných k návrhu na územné konanie, 19 záväzných stanovísk k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb, 8 posudkov boli zámery s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

V roku 2023 posudzovalo oddelenie preventívneho pracovného lekárstva 8 zámerov: Pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, Námestie Ľudovíta Štúra 35/1, 812 35 Bratislava sme posudzovali dopad vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie na základe predloženého zámeru:

- 1.) **„Skládka nebezpečných odpadov, ZSNP SPO Žiar nad Hronom“**, pre navrhovateľa ZSNP SPO, s.r.o., Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom
- 2.) **„Intenzifikácia výroby neželezných kovov“** pre navrhovateľa CMK, s.r.o., Sandrická 30, 966 81 Žarnovica
- 3.) **„Modernizácia striekacej linky“** v k. ú. Nová Baňa, spracovateľa INECO, s. r.o., Mladých Budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica
- 4.) **„Mobilné stredisko obehového hospodárstva“**, pre navrhovateľa ECO Recycling Services s.r.o., 966 52 Tekovská Breznica 593

Pre Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. Matice Slovenskej č.8, 965 01 Žiar nad Hronom sme posudzovali :

1. **„Mobilné zariadenie na zhodnocovanie stavebného odpadu - Bzenica“**, pre navrhovateľa SAT SLOVENSKO, s.r.o., Mlynské Nivy 61/A, 825 18 Bratislava
2. **„Rozšírenie činnosti zariadenie na zber a výkup odpadov – Ladomerská Vieska“**, v k.ú. obce Ladomerská Vieska, navrhovateľa ŽP EKO QELET a.s., Československej armády č. 1694, 036 01 Martin

Pre Okresný úrad Žarnovica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Bystrická 53, 966 81 Žarnovica sme posudzovali :

1. **„Neuman Aluminium Fließpresswerk Slovakia, s.r.o.“** pre spracovateľa INECO, s. r.o., Mladých Budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica
2. **„Skladová plocha“**, pre navrhovateľa NOBA – Trans, s.r.o., Bernolákova č.27, 968 01 Nová Baňa

K predkladaným stanoviskám sme zaujali podmienené súhlasné stanoviská formou vydaných záväzných stanovísk.

Tabuľka č. 7b

Oznámenie pred začatím prevádzky priestorov a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 52 ods. 1 písm. b) a ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z.	Počet oznámení	Počet výkonov ŠZD na oznámených prevádzkach
- administratívne priestory (podľa § 52 ods. 1 písm. b) šiesty bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	7	7
- priestory, v ktorých sa vykonáva živnosť kúpy tovaru na účel jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) (podľa § 52 ods. 1 písm. b) siedmy bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	19	12
- iné (podľa § 52 ods. 1 písm. b) prvý až piaty bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	10	7

Na RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo doručených celkovo 36 Oznámení o začatí prevádzky. 19 oznámení sa týkalo priestorov, v ktorých sa vykonával predaj tovaru konečnému spotrebiteľovi. 7 oznámení bolo na priestory, na ktoré už bolo v predchádzajúcom období vydané rozhodnutie podľa § 13 ods. 4 písm. a), a došlo k zmene osoby prevádzkovateľa bez zmeny podmienok prevádzky. Odborní zamestnanci RÚVZ v Žiari nad Hronom vykonali 26 kontrol (ŠZD) na základe podaných oznámení.

Tabuľka č.8

Štátny zdravotný dozor	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončená záznamom)	243
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	6
Odborné stanoviská (expertízy)	0
Konzultácie	406
Iné činnosti*	0

0* napr. šetrenie fyzickej záťaže, psychickej pracovnej záťaže, odbery vzoriek vôd, BET a pod. Poznámka: v štatistickom výkaze sa používa výraz „kontrola“

V roku 2023 bol výkon ŠZD zameraný na kontrolu plnení ustanovení legislatívnych úprav a povinností zamestnávateľov v súvislosti s povinnosťou hodnotiť zdravotné riziká. Bolo vykonaných 243 kontrol ukončených záznamom, z toho na rizikových pracoviskách bolo uskutočnených 35 kontrol. Okrem kontrol v spoločnostiach, kde sú vyhlásené rizikové práce bol výkon štátneho zdravotného dozoru zameraný na kontrolu uplatňovania platnej legislatívy v súvislosti s chemickými látkami a súčasne aj toxickými látkami a prípravkami čo predstavovalo 23 kontrol. S toxickými látkami a prípravkami sa pracuje v priemysle (napr. v spoločnosti Slovalco a.s., Cortizo Slovakia a.s., CMK, s.r.o). Pri práci s azbestom bolo skontrolovaných 14 miest, kde sa priamo odstraňoval azbest. Počet kontrol s karcinogénnymi látkami bol 18. Zo spoločností to boli napr. v spoločnosti Rajčan, s.r.o., Strojbal s.r.o. - tvrdé drevo. V priemysle to bolo u CMK, s.r.o, Slovalco, a.s., Slovenská banská, spol. s.r.o., Knauf Insolution s.r.o., Mincovňa Kremnica a.s. Na chránených pracoviskách bolo 20 kontrol, kde sme kontrolovali najmä: priestorové usporiadanie, mikroklimatické podmienky

(vetranie priestorov), dostatočné osvetlenie, zobrazovacie jednotky, pitný režim, režim práce a odpočinku, dodržiavanie platnosti zákona na ochranu nefajčiarov.

V roku 2023 boli realizované 2 výjazdy s poradňou zdravia priamo u zamestnávateľa: IMPA Žiar nad Hronom, s.r.o., Priemyselná 1, 965 01 Ladomerská Vieska, kde bolo vyšetrených 15 respondentov a STK AC car s.r.o., Priemyselná 1434/47, 965 01 Žiar nad Hronom, kde bolo vyšetrených 15 respondentov.

Na základe požiadavky poslankyne NR SR zaslanej ministrovi zdravotníctva a ÚVZ SR súvisiacej s pracovnými podmienkami zamestnancov na pracoviskách v opatrovateľskom sektore v zariadeniach, ktoré poskytujú služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dovŕšenia dôchodkového veku bol oddelením PPLaT v spolupráci s oddelením HŽP v 2 vybraných zariadeniach vykonaný štátny zdravotný dozor. Predmetom kontroly bolo posúdenie podmienok práce a pracovného prostredia u zamestnávateľa podľa platných ustanovení zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. a najmä § 31 posúdenie zdravotných rizík a kategorizácie prác a vykonávacích predpisov na úseku verejného zdravotníctva. Posúdenie zdravotného rizika pri práci u jednotlivých profesií zamestnancov (opatrovateľ/opatrovateľka, sestra – zdravotnícky asistent, sanitár/sanitárka) bol zameraný najmä na fyzickú záťaž pri práci a psychickú pracovnú záťaž a vypracovaných posudkov o zdravotnom riziku pracovnou zdravotnou službou. Pri kontrole neboli uložené žiadne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

V posudkovej činnosti sme poskytli 406 konzultácií (osobných a telefonických), 116 písomných stanovísk týkajúcich sa platnej legislatívy a povinností vyplývajúcich pre zamestnávateľa, ohľadne uvedenia priestorov do prevádzky, rizikových prác, chránených dielní, odstraňovania azbestu a pod. Zúčastnili sme sa 58 komisií a kolaudácií.

V roku 2023 sme sa aktívne zúčastnili 2 spoločných previerok podľa zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rámci spolupráce s SIŽP.

V zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení zákonov sme poskytli 5-krát informácie formou rozhodnutí a stanovísk v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám aj v spolupráci s oddelením epidemiológie.

V tomto roku RÚVZ v Žiari nad Hronom zaevidoval 6 podnetov. 3 podnety sa týkali zlých mikroklimatických podmienok na pracovisku, neprimeraný chlad a vysoké teploty. Boli vyhodnotené ako neopodstatnené. 1 podnet sa týkal manipulácie s azbestom. 1 podnet sa týkal hlučnosti v životnom prostredí. 1 podnet sa týkal zlých podmienok na pracovisku.

Tabuľka č. 11

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Žiar n/Hronom	7	0	29	60	0	0	8	0	0	37

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Používanie kontrolných listov - dotazníkov informovanosti zamestnancov je dobrou pomôckou pre skvalitňovanie výkonu štátneho zdravotného dozoru hlavne tam, kde je záujem o spoluprácu aj zo strany zamestnávateľov. Výstupy z vyplnených dotazníkov informovanosti zamestnancov sú podkladom pre zhodnotenie a zlepšenie výkonu v rámci ŠZD. *Kontrolné listy je potrebné aktualizovať.*

RÚVZ	Úroveň ochrany zdravia pri práci na chránených pracoviskách								
	Počet								
	rozhodnutí	stanovísk	oznámených prevádzok na účely CHP	kontrolovaných CHP	kontrol na CHP *	zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP	kontrolných listov (iba PPL)	zistených nedostatkov	uložených opatrení
Žiar nad Hronom	3	14	13	20	20	27	1 P, 1 Z, 1C, 1 H	0	0

Vysvetlivky:

CHP – chránené pracoviská

ZP – zdravotne postihnutie

* Ak bolo na jednom kontrolovanom CHP v danom roku viac kontrol, uvádza sa celkový počet kontrol spolu.

Napr. ak bolo kontrolované iba jedno CHP, ale kontrola bola v priebehu roka 2 krát, do počtu kontrolovaných CHP za daný rok sa doplní 1, ale do počtu kontrol v danom roku sa uvedie 2.

Na chránených pracoviskách alebo dielňach sa v roku 2023 v rámci ŠZD vykonalo 20 kontrol. Na základe žiadosti bolo posúdených 16 chránených dielni alebo pracovísk, z toho boli vydané 3 rozhodnutia a 13 stanovísk k novovytvoreným pracoviskám. V jednom prípade sme vydali stanovisko k novej činnosti uvedenej na živnostenskom oprávnení. V roku 2023 v chránených pracoviskách alebo dielňach vzniklo 24 nových pracovných miest. Všetci zamestnanci so zdravotným obmedzením absolvovali LPP (odporúčenie príslušného obvodného lekára na prácu v chránenom pracovisku). Podľa druhu (skupiny) postihnutia uvádzaných podľa MKCH bolo najviac z posudzovaných pozícií v roku 2023 duševné poruchy (F) 8 prípadov, nasledovalo poškodenie pohybového aparátu (M) 7 prípadov, onkologické ochorenia (C-D) 2 prípady a choroby obehovej sústavy (I) 2 prípady. Aj v roku 2023 prevažovali prevádzky charakteru SZČO, s počtom zamestnancov – jeden, ako samo zamestnávateľ.

Najčastejšie vykonávané činnosti v roku 2023 boli administratívne činnosti v počte 7 osôb a poskytovanie služieb, ako práca v kaviarni, pohostinstve a cateringu v počte 4 osoby.

Posudzované priestory spĺňali požiadavky na ochranu zdravia, podľa NV SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko s ohľadom na charakter pracoviska a vykonávanú činnosť (s dôrazom na ergonómiu, vetranie a osvetlenie).

Pracovné podmienky sú prispôbené zamestnancom podľa možností a charakteru vykonávanej činnosti (napr. rôzny pracovný čas v jednozmennej prevádzke v rozpätí 6 až 8 hodín). Ani jedna pracovná činnosť nie je odmeňovaná úkolom. Zamestnanci majú možnosť si voľiť vlastné pracovné tempo (klientov si objednávajú) a aj pracovnú polohu (napr. v sede, alebo práca v stoji). Počas zmeny môžu mať podľa potrieb aj viac prestávok na oddych, môžu používať oddychovú miestnosť alebo majú k dispozícii sedačky a nastaviteľné kancelárske kreslá. Pracoviská sú zariadené v súlade s ergonomickými požiadavkami práce (napr. vhodné a nastaviteľné pracovné stoličky, prispôbené pracovné plochy telesným rozmerom zamestnancov).

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru neboli zistené závažné nedostatky, ktoré by vyžadovali vykonať nápravné opatrenia, alebo by boli v rozpore s platnou legislatívou.

Pri výkone ŠZD boli rozdane a vyplnené 4 dotazníky na chránených pracoviskách alebo dielňach, a to 1- krát P- psychická pracovná záťaž, 1- krát Z- zobrazovacie jednotky, 1- krát C- chemické faktory a 1- krát H- hluk.

Tabuľka č. 10

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	0	-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových (§ 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	-
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 zákona č. 355/2007 Z. z.)	1	1000€
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	-
Trestné oznámenie	0	-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	-
Zvýšenie poisťného (podľa zákona č. 461/2003 Z.z.)	0	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	0	-

V roku 2023 sme uložili 1 pokutu za vo výške 1000€ za porušenie § 57 ods. 33 písm. a) a týkala sa nedodržiavania nariadených opatrení na zabránenie vzniku a šíreniu ochorení spôsobených novým koronavírusom v spoločnosti RBR betón, a.s., Mudroňova 5, 010 01 Žilina.

Tabuľka č. 6

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR		14	10	0	0	24
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR		6	1	0		7
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
Fyzické osoby spolu	0	20	11	0	0	31
Verejná obchodná spoločnosť						
Spoločnosť s ručením obmedzeným		90	72	14	3	179
Komanditná spoločnosť						
Nadácia						
Nezisková organizácia		1				1
Akčiová spoločnosť		10	6	10	0	26
Družstvo						
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.						
Štátny podnik		0	1	0	0	1
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia						
Príspevková organizácia						
Obecný podnik		1	0	0	0	1
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod		0	1	1	0	2
Združenie (zväz, spolok)						
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)		2	0	0	0	2
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
Právnické osoby spolu	0	104	80	25	3	212
S p o l u :	0	124	91	25	3	243

9. PODPORA ZDRAVIA PRI PRÁCI

V roku 2023 bola zdravotno-výchovná činnosť pri ochrane, podpore a rozvoji zdravia obyvateľstva realizovaná formou 141 dotazníkov informovanosti zamestnancov pri výkone ŠZD a pri 2 výjazdoch poradne zdravia priamo u zamestnávateľa.

Edukačná činnosť v problematike ochrany, podpory a rozvoji zdravia pre zamestnávateľov a zamestnancov na pracoviskách pri výrobnom procese bola zameraná najmä na rizikové faktory akú: hluk na pracoviskách, chemické faktory, karcinogénne a mutagénne faktory, vibrácie, ale aj fyzická záťaž – dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie, práca s bremenami. Bolo poskytnutých 406 konzultácií, (telefonicky, e-mailom a v menšej miere osobne) pre fyzické a právnické osoby. Bolo poskytnutých 16 individuálnych konzultácií z toho 10 konzultácií bolo poskytnutých v rámci bežného hygienického dozoru a 6 v rámci preventívneho hygienického dozoru. Konzultácie preventívneho hygienického dozoru sa týkali najmä zámerov (podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), kde bola riešená najmä problematika hluku v životnom prostredí.

10. ŠPECIALIZOVANÉ ÚLOHY A INÁ ODBORNÁ ČINNOSŤ

Tabuľka č. 13a

RÚVZ	Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
	Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
	na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
Žiar nad Hronom	0	0	0	0	0	1

Iné činnosti:

- články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači
- informácie pre regionálne vysielanie STV2
- články (aktivity) na internetových stránkach, atď*.

V školskom roku 2022/2023 úspešne ukončili 2 verejní zdravotníci oddelenia PPLaT špecializačné štúdium „Zdravie pri práci“ – SZU v Bratislave.

Témy ich študijných prác, ktoré sú uložené v knižnom fonde RÚVZ boli:

- 1) Vývoj počtu chorôb z povolania v spádovom území RÚVZ so sídlom v Žiar nad Hronom za roky 2011 - 2021
- 2) Expozícia azbestu v pracovnom prostredí v minulosti a dnes v spádovom území RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

11. VYHODNOTENIE DOHODY O SPOLUPRÁCI A KOORDINÁCII ČINNOSTI MEDZI ÚVZ SR A NIP V OBLASTI OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI A BEZPEČNOSTI PRI PRÁCI

V zmysle Dohody o spolupráci a koordinácii činností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci medzi MPSVR SR a MZ SR spolupracuje RÚVZ v Žiari nad Hronom s príslušným inšpektorátom práce v Banskej Bystrici (na našej úrovni sme nevyplňali tabuľku č. 14a, ktorú vykazujú vybrané RÚVZ).

V roku 2023 sme sa zúčastnili spoločnej previerky IP a RÚVZ v Banskobystrickom kraji v spoločnosti Tristone Flowtech Slovakia s.r.o. Nová Baňa so zameraním na posúdenie a hodnotenie zdravotných rizík, rizikových pracovísk a dodržiavanie legislatívnych ustanovení na pracovisku. Spoločnou kontrolou neboli zistené nedostatky na úseku ochrany zdravia zamestnancov pri práci.

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách zamerané na prevenciu závažných priemyselných havárií (podľa zákona č. 128/2015 Z.z.)				
Kraj	Vykonateľ RÚVZ	Kontrolované subjekty	Kategória subjektu(A, B)	Počet uložených opatrení
Banskobystrický	Žiar nad Hronom	CMK, s.r.o. Žarnovica	B	0
		Zväz pre skladovanie zásob a.s., Hronský Beňadik	B	0

Podľa navrhnutého plánu spoločných previerok so SIŽP v rámci koordinovaných kontrol dozorných orgánov podľa zákona č.128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmenách a doplnení niektorých zákonov v roku 2023 bola realizovaná spoločná previerka v spoločnosti CMK, s.r.o. Žarnovica, v spoločnosti Zväz pre skladovanie zásob a.s., Hronský Beňadik. Pri kontrolách neboli uložené opatrenia. V roku 2023 podala spoločnosť Hydro Extrusion Slovakia a.s. žiadosť na vydanie stanoviska k certifikátu „Bezpečný podnik“.

Na základe zistení z výkonu ŠZD RÚVZ v Žiari nad Hronom nemal k uvedenému námietky .

12. VÝKON ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU ORGÁNMI VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA V SÚVISLOSTI S CHEMICKOU LEGISLATÍVOU

Tabuľka č. 15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a reprodukčne toxických látok	P o č e t rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektívizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických látok) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§13 ods.4 písm. a) zákona č.355/2007 Z. z.)	6	0
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	0
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	0
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.)	58	0

ŠZD bol vykonaný v 4 spoločnostiach, ktoré požiadali o vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky, v ktorých sa manipuluje s nebezpečným chemickým faktorom. Spoločnosti vypracovali posudok o riziku pre prácu s nebezpečným chemickým faktorom, ktorý bol súčasťou žiadostí. Spolu bolo vydaných 6 rozhodnutí z nich 3 na skúšobnú prevádzku. V spoločnostiach sa nemanipuluje s karcinogénom, mutagénom ani reprodukčne toxickými látkami.

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	31
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.
V komentári uveďte dôvody prijatia rozhodnutia.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Podľa	Počet	V sume €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.:	(uviesť odsek a písmeno)	0	0
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 33 písm. ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0
Pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe podnikov kategórie A alebo B (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.)	0

13. VÝKON ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU ORGÁNMI VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA NA PRACOVISKÁCH, NA KTORÝCH ZAMESTNANCI ALEBO FO - PODNIKATELIA (SZČO), KTORÉ NEZAMESTNÁVAJÚ INÉ FYZICKÉ OSOBY, VYKONÁVAJÚ PRÁCU S DIIZOKYANÁTMI

Výkon ŠZD na pracoviskách, na ktorých zamestnanci alebo SZČO vykonávajú prácu s diizokyanátmi bol uskutočnený u 5 kontrolovaných subjektov. Bol vyžiadaný písomný záznam o absolvovaní odbornej prípravy na prácu s diizokyanátmi. Odbornú prípravu vykonávala PZS aj BT. RÚVZ v Žiari nad Hronom neviduje zamestnávateľov a SZČO, ktoré nezamestnávajú iné fyzické osoby a vykonávajú prácu s diizokyanátmi.

Tabuľka č. 15e

Výkon ŠZD na pracoviskách, na ktorých zamestnanci a SZČO ¹⁾ vykonávajú prácu s diizokyanátmi v r. 2023 ²⁾						
RÚVZ	Počet kontrolovaných subjektov, ktoré <u>predložili</u> písomný záznam o absolvovaní odbornej prípravy	Odbornú prípravu vykonala PZS ³⁾ (počet)	Odbornú prípravu vykonal BT ⁴⁾ (počet)	Počet kontrolovaných subjektov, ktoré <u>nepredložili</u> písomný záznam o absolvovaní odbornej prípravy	Počet začatých správnych konaní k deliktu podľa § 57 ods. 29 zákona č. 355/2007 Z. z.	V celkovej sume €
Žiar n/H	5	3	2	0	0	0

¹⁾ SZČO - fyzická osoba - podnikateľ, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby

²⁾ Povinnosť zamestnávateľa a SZČO zabezpečiť odbornú prípravu na prácu s diizokyanátmi je účinná od 24.08.2023 (§ 63o zákona č. 355/2007 Z. z.).

³⁾ Lekár, verejný zdravotník alebo zdravotnícky pracovník pracovnej zdravotnej služby

⁴⁾ Bezpečnostný technik

14. PERSONALISTIKA

Personálne obsadenie PPLaT

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelení) preventívneho pracovného lekárstva k 31. decembru							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
0	2	2	0	1	0	0	5

V roku 2023 pracovali na oddelení preventívneho pracovného lekárstva 5 zamestnanci a to:

1 chemický inžinier,

1 inžinier ekológie a environmentalistiky,

2 verejní zdravotníci, ktorí boli zaradení do špecializačného štúdia „Zdravie pri práci“ – SZU v Bratislave. V školskom roku 2022/2023 štúdium úspešne ukončili a získali v tomto odbore špecializáciu. Verejné zdravotníctvo (Mgr) so špecializáciou „Zdravie pri práci“,

1 asistent hygienickej služby - absolvent pomaturitného špecializačného štúdia v príslušnom odbore.

Zamestnanci oddelenia majú špecializácie pre prácu na oddelení PPLaT- hygiena životného a pracovného prostredia. Počet zamestnancov oproti predchádzajúcemu roku 2022 je nezmenený.

KONTROLA, DOZOR, SŽAŽNOSTI A AUDIT

- 1. Prehľad:**
- petícií 0
 - sťažností : odstúpené, opodstatnené, neopodstatnené, odložené, sťažnosť proti vybaveniu sťažnosti, sťažnosť proti odloženiu sťažnosti 0
- 2. Zamerania opodstatnených sťažností 0**
- 3. Prijaté opatrenia 0**
- 4. Podania 10**
- 5. Protispoločenská činnosť 0**
- 6. Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie 0**
- 7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke**

Celkom podaní	10
z toho z roku 2022	0
z toho za rok 2023	10
vybavených v roku 2023	10
nevybavených k 31.12.2023	0

8. Kontrolná činnosť

- vykonané plánované kontroly v RÚVZ 4
- mimoriadne kontroly 1
- predmet vykonaných kontrol: kontrola pokladní,
kontrola vykonaná Sociálnou poisťovňou
- súhrn kontrolných aktivít: neboli zistené žiadne nedostatky

9. Audítorská činnosť

- vykonané plánované audity v RÚVZ 1
- predmet vykonaných auditov: Audit kybernetickej bezpečnosti

Príloha č. 2:**a) Prehľad prednáškovej činnosti oddelenia epidemiológie**

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom				
Prednášková činnosť pracovník/odboru epidemiológie v roku 2023				
Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára	Miesto konania	Dátum
Dušana Pramuková Michal Koniar	Význam očkovania proti chrípke, pneumokokovým invazívnym ochoreniam a COVID-19	Prednášková činnosť pre seniorov v Dome seniorov VITALITA Banský Studenec	Banský Studenec	9.11.2023
Dušana Pramuková Michal Koniar	Význam očkovania proti chrípke, pneumokokovým invazívnym ochoreniam a COVID-19	Prednášková činnosť pre seniorov v Zariadení pre seniorov Dominik n.o.	Veľká Lehota	10.11.2023
Blažena Adamková	Lymfická borelióza, versus kliešťová encefalitída v okresoch Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom	Odborný seminár RUVZ so sídlom v Žiari nad Hronom	RUVZ so sídlom v Žiari nad Hronom	30.11.2023

b) Prehľad prednáškovej činnosti oddelenia HŽPZ

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom				
Prednášková činnosť pracovník/odboru HŽPZ v roku 2023				
Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára	Miesto konania	Dátum
Katarína Krupková	Kúpacia sezóna 2023 na prírodných vodných plochách v spádovom území RUVZ so sídlom v Žiari nad Hronom	Odborný seminár RUVZ so sídlom v Žiari nad Hronom	RUVZ so sídlom v Žiari nad Hronom	23.10.2023